BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) JORDBRUK OCH BOSKAPSSKÖTSEL.

HUSHÅLLNINGS-SÄLLSKAPENS

BERÄTTELSER

FÖR ÅRET

1865.

STOCKHOLM, 1868.
TRYCKT HOS P. A. NORSTEDT & SÖNER,
KONGL. BOKTRYCKARE.

INLEDNING TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. N, Jordbruk och boskapsskötsel. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1867-1912.

I denna serie utkom följande delserier:
1867-1912: Hushållningssällskapens berättelser för år ... / jämte sammandrag, utarb. af Statistiska centralbyrån. – Täckningsår: 1865-1911 = 1-47 och
1874-1910: Sammandrag av Kungl. Maj:ts befallningshavandes årsväxtberättelser för åren … / utarb. av Statistiska centralbyrån. – Täckningsår: 1874-1910 = Årg. 1-37. – Utbruten ur Sammandraget i Hushållningssällskapens årsberättelser.

Föregångare:

Kongl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren … – Stockholm, 1823-1857.
Täckningsår: 1822-1851/55.
I femårsberättelserna finns länsvisa statistiska uppgifter om jordbruk och boskapsskötsel.

Efterföljare:

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1913-1963.

Årsväxten / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1912-1963. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1911-1962.

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. 2, Väderlek, lantmäteri, jordbruk, skogsbruk, fiske t.o.m. år 1955. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1959.
S. 23: Tab. D 10. Hemman och hemmansdelar i södra och mellersta Sverige efter mantal 1750-1900. Se Diagram Fig . 8.
S. 23-25: Tab. D 11. Hemman och hemmansdelar i södra och mellersta Sverige efter mantal länsvis 1750-1900.
S. 26: Tab. D 12. Brukningsenheter inom olika storleksgrupper 1885-1910. Se Diagram Fig 9.
S. 33: Tab. E 1. Nyodlingar i hektar 1871-1955.
S. 33: Tab. E 2. Areal av olika ägoslag 1800-1920.
S. 36-38: Tab. E 5. Åkerjordens användning: areal använd för spannmål i 1 000 ha 1865-1955. Se Diagram Fig. 6.
S. 38-40: Tab. E 6. Åkerjordens användning: areal använd för andra växtslag än spannmål i 1 000 ha 1865-1955. Se Diagram Fig. 13.
S. 41: Tab. E 7. Åkerjordena användning 1866-1955: relativ fördelning, %.
S. 44: Tab. E 12. Allmän skördesiffra 1786-1955.
S. 45: Tab. E 13. Utsäde i ton 1802-1820.
S. 45: Tab. E 14. Utsäde i ton 1818-1860.
S. 46: Tab. E 15. Utsäde i ton 1865-1955.
S. 46: Tab. E 16. Skörd i 1 000-tal ton 1802-1820. Se Diagram Fig. 15.
S. 47: Tab. E 17. Skörd i 1 000-tal ton 1818-1860. Se Diagram Fig. 16 och 17.
S. 47-49: Tab. E 18. Skörd av spannmål i 1 000-tal ton 1860-1955. Se Diagram Fig. 16.
S. 50-52: Tab. E 19. Skörd av potatis, rotfrukter, hö och halm i 1 000-tal ton 1866-1955. Se Diagram Fig. 17.
S. 59: Tab. E 27. Skörd i miljoner skördeenheter 1866-1955.
S. 59: Tab. E 28. Skörd i skördeenheter per ha 1866-1955.
S. 60: Tab. E 29. Skörd per ha av vissa växtslag i deciton 1866-1955.
S. 61: Tab. E 31. Husdjur 1805-1820: översikt. Se Diagram Fig. 18 och 19.
S. 61: Tab. E 32. Husdjur 1818-1860. Se Diagram Fig. 18.
S. 62: Tab. E 33. Husdjur 1861-1911. Se Diagram Fig. 18.
S. 63: Tab. E 34. Husdjur 1913-1955. Se Diagram Fig. 18.
S. 67: Tab. E 38. Hästar och kor länsvis 1850-1955: index (1870 = 100).
S. 70: Tab. E 41. Nötkreatursenheter 1871-1955.
S. 70: Tab. E 42. Den vegetabiliska och animaliska produktionen 1871-1955.
S. 71: Tab. E 43. Den animaliska produktionen i 1 000 ton 1871-1913. Se Diagram Fig. 21 och 22.
S. 73: Tab. E 47. Renar 1865-1955.
S. 77: Tab. E 55. Hushållningssällskapen 1882-1955: översikt.

BISOS N digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) med stöd från Riksbankens Jubileumsfond, 2009.
Vid digitaliseringen har en innehållsförteckning skapats och lags till.

urn:nbn:se:scb-bi-n1-6501_

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) JORDBRUK OCH BOSKAPSSKÖTSEL.

HUSHÅLLNINGS-SÄLLSKAPENS

BERÄTTELSER

FÖR ÅRET

1865.

STOCKHOLM, 1868.
TRYCKT HOS P. A. NORSTEDT & SÖNER,
KONGL. BOKTRYCKARE.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
BIBLIOTEKET
STOCKHOLM 27

INNEHÅLL.

Sid.

Sammandrag af uppgifterna i Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser och Kongl. Hushållnings-Sällskapens årsberättelser utarbetadt af Statistiska Central-Byrån…….. 1-39

Berättelsen…… 1.
Tab. Litt. E. Jemförelse mellan uppgifterna till Rikets jordbruksstatistik från Hushållnings-Sällskapen (Litt. N) och Konungens Befallningshafvandes femårsberättelser (Litt. H)……... 6.
Tab. Litt. F. Ägovidd och dess användning år 1865…… 10-11.
Tab. Litt. G. Utsädesbeloppet……... 16.
Tab. Litt. G. Skördebeloppet…… 17-18.
Tab. Litt. H. Förbrukningen af säd och potatis till bränvinsbränning……. 20.
Tab. Litt. I. Införsel och utförsel af nedanstående sädesslag…….. 21.
Tab. Litt. K. In- och utförsel af Spanmål fr. o. m. den 1 Okt. 1865 t. o. m. den 30 Sept. 1866…… 22.
Tab. Litt. L. Sannolikhetsberäkning öfver 1865 års skördeuppgifter…… 23.
Tab. Litt. M. Utsäde och skörd på tunnland och i korntal år 1865, enligt Hushållnings-Sällskapens uppgifter…….. 26.
Tab. Litt. N. Kongl. Maj:ts och Rikets Statskontors omdömen om skörden…… 27.
Tab. Litt. O. Årsmarkegångspriser enligt § 3 mom. 2 och 3 af Kongl. Kungörelsen den 11 Maj 1855…… 28.
Tab. Litt. P. Uppgifna antalet vid 1865 års slut underhållna kreatur af nedanstående slag…… 31.
Tab. Litt. Q. Uppgifna vanliga årslöner för tjenare, värdet af stat och lön samt dagsverkspriser……... 35.
Tab. Litt. R. Undsättning af statsmedel för missväxt och hagelskada m. m. under åren 1861-1865……. 37.
Tab. Litt. S. Sammandrag af Landtbruks-Ingeniörernas förrättningar……. 38.
Anmärkning……... 39.

1865. Stockholms län…….. 1-18.
Berättelsen……. 1.
Tabell……. 2-17.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865……... 18.

1865. Upsala län…….. 1-9.
Berättelsen……. 1-3.
Tabell……. 4-9.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865……... 6-9.

Sid.

1865. Södermanlands län……... 1-18.
Berättelsen……. 1-3.
Förklaring till tabellformulären för Jordbruks-statistiken……. 3-5.
Tabell……. 6-17.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för Södermanlands län…… 18.

1865. Östergötlands län……. 1-8.
Berättelsen……. 1-3.
Tabell……. 4-7.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865……... 8.

1865. Jönköpings län…….. 1-5.
Berättelsen……. 1.
Tabell……. 2-5.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för Jönköpings län…….. 3-5.

1865. Kronobergs län……. 1-12.
Berättelsen……. 1-3.
Tabell……. 4-11.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för Kronobergs län…….. 12.

1865. En del af Calmar läns Norra Hushållnings-Sällskaps område……. 1-4.
Berättelsen……. 1.
Tabell……. 2-4.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för en del af Calmar läns Norra Hushållnings-Sällskaps område…….. 4.

1865. Calmar läns Södra Hushållnings-Sällskaps område 1-10.
Berättelsen……. 1.
Tabell……. 2-9.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865……... 10.

1865. Gotlands län…….. 1-4.
Berättelsen……. 1-2.
Tabell……. 3.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken Gotlands län…… 4.

1865. Christanstads län…….. 1-20.
Berättelsen……. 1-3.
Tabell……. 4-20.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865……... 20.

1865. Malmöhus län……... 1-8.
Berättelsen……. 1.
Tabell……. 2-7.
Underrättelse till ledning vid uppgörandet af jordbruks-statistik för Malmöhus län…… 2-7.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865…….. 8.

Sid.

1865. Hallands län…….. 1-14.
Berättelsen……. 1.
Tabell……. 2-13.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för Hallands län år 1865….. 14.

1865. Göteborgs och Bohus län……. 1-5.
Berättelsen……. 1.
Tabell……. 2-5.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för Göteborgs och Bohus… 3-5.

1865. Elfsborgs läns Norra Hushållnings-Sällskaps område…… 1-14.
Berättelsen……. 1.
Tabell……. 2-13.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865……... 14.

1865. Elfsborgs läns Södra Hushållnings-Sällskaps område…… 1-5.
Berättelsen……. 1.
Tabell……. 2-5.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för en del af Elfsborgs läns Södra Hushållnings-sällskaps område……... 3-5.

1865. Största delen af Skaraborgs län…….. 1-5.
Berättelsen……. 1.
Tabell……. 2-5.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för Skaraborgs län år 1865.. 3-5.

1865. En del af Wermlands län……. 1-12.
Berättelsen……. 1-3.
Tabell……. 4-11.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för en del af Wermlands län 12.

1865. Örebro län……. 1-8.
Berättelsen……. 1-3.
Tabell……. 4-7.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865……... 8.

1865. Westmanlands län…… 1-20.
Berättelsen……. 1-3.
Vid antecknande af svaren å de på sista sidan af Formuläret A. äskade upplysningar iakttages följande……. 3.
Tabell……. 4-20.

1865. Stora Kopparbergs län…… 1-12.
Berättelsen……. 1.
Tabell……. 2-9.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken i Kopparbergs län…… 10-12.

Sid.

1865. Gefleborgs län……... 1-16.
Berättelsen……. 1-3.
Tabell……. 4-12.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865……... 13-16.

1865. Wester-Norrlands län…….. 1-18.
Berättelsen……. 1-5.
Tabell……. 6-17.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865……... 18.

1865. Jemtlands län…… 1-7.
Berättelsen……. 1.
Tabell……. 2-5.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för Jemtlands län……. 6-7.
Provinsen Jemtland…… 6.
Provinsen Herjeådalen……... 7.

1865. Westerbottens län……. 1-5.
Berättelsen……. 1.
Tabell……. 2-5.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865……... 2-5.

1865. Norrbottens län…… 1-4.
Berättelsen……. 1.
Tabell……. 2-3.
Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865……... 4.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

IV) JORDBRUK och BOSKAPSSKÖTSEL.

1865.

SAMMANDRAG AF UPPGIFTERNA I

KONGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAFVANDES FEMÅRSBERÄTTELSER

OCH

KONGL. HUSHÅLLNINGS-SÄLLSKAPENS ÅRSBERÄTTELSER

UTARBETADT AF

STATISTISKA CENTRAL-BYRÅN.

På Nådigste befallning verkställdt aftryck för att genom Hushållnings-Sällskapen spridas.

STOCKHOLM, 1867.

TRYCKT HOS P. A. NORSTEDT & SÖNER,

KONGL. BOKTRYCKARE.

A) *Jordbruk och boskapsskötsel.*

Redan vid Kongl. Landtbruks-Akademiens organisation år 1812 syntes afsigten vara, att genom en särskild statistisk afdelning inom denna Akademi bereda säkrare framgång åt de försök för tillvägabringandet af en jordbruksstatistik, hvilka redan före medlet af förra århundradet började genom de underdåniga berättelser af Landshöfdingarne, hvilka skulle grundas på uppgifter från ett slags Hushållsnämnder inrättade inom länen, och hvilka försök i början af detta århundradet fortsattes af Kongl. Kommissionen öfver Tabellverket på grund af Presterskapets uppgifter, och slutligen i ånyo föreskrifna femårsberättelser från Landshöfdingarne öfverlemnades åt Landtstatens tjenstemän att fullfölja, men dock fortfarande befunnos lemna högst otillfredsställande resultat.

Det förslag till förändrad uppställning af Läns-Styrelsernes femårsberättelser, hvilket af Kongl. Landtbruks-Akademien afgafs och af Kongl. Maj:t den 17 April 1821 fastställdes, ledde ej heller till sådana uppgifter rörande jordbruket, genom hvilka önskad och önskvärd upplysning ansågs vunnen.

På grund af denna erfarenhet gjordes under 1840-talet af Kongl. Landtbruks-Akademien flera försök att medelst Hushållnings-Sällskapens anlitande vinna de för en jordbruksstatistik behöfliga numeriska uppgifterna, utan att det dock för Akademiens bemödanden lyckades att förskaffa sig mer än ett högst ringa antal förtroendevärda materialier. Efter en så nedslående utgång lät Kongl. Akademien det år 1854 härom ånyo väckta förslaget förfalla.

I det förslag till ett Statistiskt embetsverk, som förelades 1856—1858 årens Riksdag, förekom detta oaktadt jordbruksstatistiken såsom ett bland verksamhetsföremålen för ett dylikt embetsverk, hvilket följaktligen, så snart det hunnit organiseras, icke kunde underlåta att åt detta ämne egna uppmärksamhet. För den femårsperiod, mot hvars slut Statistiska Central-Byrån trädde i verksamhet, gällde fortfarande åliggandet för Läns-Styrelserna att i sina femårsberättelser jemväl omfatta jordbruksstatistiken. Pröfning, huruvida det ändamål, som afsågs, kunde på denna väg genom några ytterligare åtgärder säkrare främjas än hittills, måste sålunda föregå. Denna pröfning, företagen i sammanhang med den om förändradt formulär för Läns-Styrelsernas femårsberättelser äfven i flera andra delar, ledde Statistiska Beredningen till den åsigt, att försök borde, så snart ske kan, företagas med en af nämnde femårsberättelser *oberoende* jordbruksstatistik, och då denna åsigt af Kongl. Landtbruks-Akademien understöddes med ett utförligt förslag rörande uppgifternas insamlande, så blef frågan Eders Kongl. Maj:t underställd den 14 Oktober 1861. Jemte befallning, att de i ämnet afgifna förslagen skulle för nödig utdelning inom länen till tryck befordras, täcktes Eders Kongl. Maj:t »då, för tillvägabringandet af en mera noggrann och omfattande statistik öfver Sveriges jordbruk, än den, som med det hitintills begagnade sättet för uppgifternas insamlande kan erhållas, det synes nödigt, att i främsta rummet anlita det biträde, som må kunna vinnas af länens Hushållnings-Sällskap för en i samråd med dem utstakad plans genomförande, den 25 Oktober samma år i nåder förordna, att samtlige Hushållnings-Sällskaper i Riket skola genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anmodas, att hvart för sitt län, så snart sig göra låter, öfver nämnda förslag sig yttra och dervid meddela allt hvad till det afsedda ändamålets vinnande, såväl i allmänhet, som inom länet särskildt, må anses nödigt, hvarefter Kongl. Maj:ts Befallningshafvande böra med Hushållnings-Sällskapens yttranden äfvensom eget utlåtande i ämnet till Kongl. Maj:t inkomma.»

Sedan dessa utlåtanden först under senare hälften af 1864 fullständigt hunnit samlas, men dock efterhand som de inkommit blifvit tryckta och till Hushållnings-Sällskapen utdelade, anbefalldes Statistiska Central-Byrån att, efter föregången öfverläggning inom Statistiska Beredningen, afgifva underdånigt utlåtande och förslag till sammanjemkning af de mångfaldiga olika åsigter, som uttalats. I hufvudsaklig öfverensstämmelse med detta den 17 November 1864 afgifna underdåniga utlåtande och förslag, täcktes Eders Kongl. Maj:t den 3 Mars 1865 besluta och anbefalla:

»att början till ett fortgående, mer och mer fullständigt, insamlande af uppgifter till Rikets jordbruksstatistik nu bör göras;

att Hushållnings-Sällskapen härmed erhålla Vårt nådiga uppdrag att, hvart för sitt område, ombesörja

insamlandet af primäruppgifterna samt dessas granskning och bearbetande till sammandrag;

att från och med den femårsperiod, vid hvars början sådan bearbetning af jordbruksstatistiken kommer till stånd, de till nämnde statistik hörande uppgifters insamlande genom Våre Befallningshafvandes försorg för femårsberättelserna skall upphöra;

att åt hvarje Hushållnings-Sällskaps egen omprövning öfverlemnas att anordna förfarandet vid uppgifternas insamlande och granskning på det sätt, som för vinnande af tillförlitlighet och fullständighet pröfvas lämpligast;

att Hushållnings-Sällskapen, hvilka numera genom dem tillagd andel i bränvinsförsäljningsafgifterna i allmänhet böra vara i tillfälle att af sålunda erhållna medel bestrida de utgifter, som i följd af ifrågavarande arbetes utförande uppkomma, må, när nödiga uppgifter eller upplysningar icke annorledes kunna vinnas, söka hos Våre vederbörande Befallningshafvande undfå den medverkan till desammas erhållande, som Länsstyrelsen finner sig kunna dem bereda;

att insamlandet af ifrågavarande uppgifter bör taga sin början med redogörelsen för jordbruket under året 1865 och alltså omfatta såväl den skörd, hvilken då fallit, som det till samma skörd använda utsäde;

att de uppgifter till jordbruksstatistiken, hvilkas årliga meddelande ifrågasättes, böra insamlas *hvarje år* under Februari och Mars månader och afse hvad som rörer det näst förutgångna årets skörd och det för *denna skörd* gjorda vår- och höstutsäde, äfvensom antalet vid nästförutgångna års slut underhållna kreatur; samt

att de sålunda samlade uppgifterna böra till Hushållnings-Sällskapen ingå sednast under derpåföljande April och Maj månader, och sedermera inom Juni månads utgång insändas till Statistiska Central-Byrån, för att der bearbetas och såsom bidrag till Rikets officiela statistik offentliggöras.»

Enär det åt Hushållnings-Sällskapen sålunda lemnade uppdraget med jordbruksstatistikens särskilda bearbetning gäller endast sista året af den femårsperiod, som nu är i fråga, men Läns-Styrelsernes femårsberättelser bordt omfatta jordbruket under hela femårsperioden, grunda sig i allmänhet dessa berättelser uti hithörande ämnen på 2:ne källor, nemligen dels på de uppgifter, hvilka flera bland Läns-Styrelserna sjelfva enligt fastställdt formulär låtit insamla, hufvudsakligen för de första 4 åren, dels på meddelanden från Hushållnings-Sällskapen. I flera fall är härigenom vunnet ett värdefullt tillfälle till jemförelser, som visserligen å ena sidan ådagalägga fördelen deraf, att jordbruksstatistiken gjorts till ett särskildt föremål för Hushållnings-Sällskapens omtanka, men å den andra sidan häntyda derpå, att framgången af Hushållnings-Sällskapens bemödanden i denna rigtning ännu inom åtskilliga län för någon tid torde vara beroende af Läns-Styrelsens kraftiga biträde.

Rätt uppfattad utgår den nya plan, som utstakats för jordbruksstatistikens bearbetning genom Hushållnings-Sällskapen, från de grunder, hvilka i det föregående blifvit antydde såsom allmänna vilkor för den industriela Statistikens framgång. Föreskriften, att originaluppgifterna skola i kommunen såsom dess tillhörighet förvaras, bör gifva intresse åt en undersökning, hvars fortgång bildar historien om kommunens jordbruk. Der hinder möta erhållandet af tillfredsställande uppgifter från producenterna sjelfva, framträder den af Hushållnings-Sällskapet utsedde oväldige och sakkunnige jordbrukaren såsom Sällskapets ombud för upplysnings vinnande. Den enskilda hushållningens fridlysta område bör ej kunna trädas för nära, när den uppgift, som äskas till offentliggörande, omfattar kommunen i sin helhet och ej dess enskilda jordbruk.

Eders Kongl. Maj:ts ofvan anförda nådiga beslut innebär dock redan omisskännelig förutsättning, att man genom det åt Hushållnings-Sällskapen lemnade uppdraget ingalunda kunde hoppas att till en början få motse alla hinder för en tillförlitlig jordbruksstatistik besegrade. Det är så mycket mer glädjande, att, som jag tror med fullt stöd af det upplysta allmänna omdömet, kunna inför Eders Kongl. Maj:t vitsorda, att det första försöket utfallit lyckligare än någon måhända vågat hoppas. Visserligen förete de från Hushållnings-Sällskapen inkomna jordbruksstatistiska redogörelserna många brister, vållade af dels saknade geometriska kartor för arealberäkning och osäkerhet i

de kameralistiska uppgifterna, dels olika uppfattning af en del frågor, dels de förutsedda farhågorna för ökad beskattning, dels saknad vana hos en del af allmogen att mäta eller räkna, dels oförmåga, eller någon gång ovilja, att åt den mödosamma redogörelsen egna erforderlig tid o. s. v. Flertalet af dessa redogörelser bär dock det ojäfaktigaste vittnesbörd om det nit och de betydliga uppoffringar, hvarmed ej blott Hushållnings-Sällskapen, deras Förvaltnings-Utskott, Ordförande och enskilde medlemmar, utan ock en mängd af de personer, som inom länen erhållit Hushållnings-Sällskapens uppdrag med utförandet, Kommunalnämnder och enskilde jordbrukare, sökt främja det vigtiga företaget. Ännu kan visserligen ej, hvarken på Hushållnings-Sällskapens meddelanden, eller på Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser, grundas någon tillförlitlig statistisk öfversigt öfver hela Rikets jordbruk, hvadan ett sammandrag af dessa uppgifter hvar för sig vore ändamålslöst. Men då det likväl åligger Statistiska Central-Byrån att öfver innehållet af Läns-Styrelsernas femårsberättelser upprätta ett sammandrag, har jag trott ändamålsenligast vara, att härvid liktidigt begagna både femårsberättelserna och Hushållnings-Sällskapens meddelanden, för att ömsesidigt komplettera, rätta och belysa hvarandra, så att ej blott ett närmande till rätta förhållandet må kunna vinnas, utan hufvudsakligen ökad uppmärksamhet fästas på de brister och motsägelser, åt hvilkas undanrödjande bemödandena böra rigtas.

I detta sistnämnda hänseendet hade det naturligtvis varit önskligt, om en öfversigt af de för året 1865 vunna resultaterna af det första försöket hade kunnat hållas Hushållnings-Sällskapen tillhanda, innan anordningarne vidtogos för insamlande af det nästföljande årets uppgifter. Detta har omöjliggjorts, dels af det lätt förutsedda förhållandet, att uppgifterna för det första året svårligen kunde väntas inkomna inom föreskrifven tid, dels att sådana ännu saknas från ett län, att förtiga deras ofullständighet från några andra. Hvad som sålunda är förloradt i tid torde dock åtminstone till en del kunna ersättas af den fördel, som ej mer lärer återkomma, att femårsberättelsernas innehåll i någon mån kan komplettera eller berigtiga de till jordbruksstatistiken lemnade särskilda uppgifterna. Dessa kunna väl ännu under flera kommande åratal ej väntas hvarken fullständiga eller så tillförlitliga, som önskvärdt vore, men, om Hushållnings-Sällskapen och deras ombud ej tröttas af de ännu mötande stora hindren, torde väl dessa år efter år kunna minskas och hvarje framsteg, om än långsamt, skall säkert af det upplysta allmänna vettet tacksamt erkännas, likasom bristerna inför samma domstol säkert skola vinna öfverseende.

Ämnets behandling i den ordningsföljd, som ligger till grund för de formulär, hvilka äro gällande för Hushållnings-Sällskapens jordbruksstatistiska redogörelser, torde för följande framställning vara den mest lämpliga. Från ett och annat Hushållnings-Sällskap har anmärkts, att åtskilliga af de fastställda formulärens rubriker vore så mångtydiga, att de gifvit anledning till olika uppfattning och derigenom hindrat ernåendet af tillfredsställande resultat, hvadan sålunda den önskan blifvit framställd, att bestämdare förklaringar och upplysningar, än de redan lemnade, måtte af Statistiska Central-Byrån till efterrättelse meddelas. I vissa delar grundar sig denna önskan otvifvelaktigt på förbiseende af de särskilda upplysningar, hvilka på nådigste befallning liktidigt med formulärblanketternas första utdelning tillhandahöllos. I öfrigt måste i denna fråga uppmärksamhet fästas derpå, att inom olika delar af vårt vidsträckta land jordbruksförhållandena äro så olika, att de föreskrifter och bestämmelser, som ville göra anspråk på allmängiltighet, utan att taga den lokala, specielt sakkunniga, myndighetens, Hushållnings-Sällskapets, pröfningsrätt i behörigt anspråk, säkerligen skulle mera skada än gagna. Formulärens och de meddelade förklaringarnes tillämpning har följaktligen bordt i hufvudsaklig mån lemnas åt Hushållnings-Sällskapens egna omdöme, intilldess några års erfarenhet kunde gifva tillräcklig anledning, att fästa uppmärksamhet på sådana skiljaktigheter i uppfattningen, hvilka antagligen kunde undanrödjas genom bestämdare förklaringar. Följande redogörelse har dock ej bordt lemna ur sigte de i ofvanstående hänseende väckta frågorna.

I afseende på de för jordbruksstatistiken fastställda uppgifterna om *nuvarande mantal, bruknings-delar* och *jordtorp* samt *andra jordlägenheter* (Formuläret

Litt. A. kol. 2, 3 och 4) afsåg planen, att dessa skulle hemtas ur mantals- och skattskrifningslängderna, som för samtlige kommuner äro tillgänglige. Den stadfästade benämningen *nuvarande mantal* är likbetydande med förmedladt, der förmedling ägt rum, i motsatt fall uttryckes deraf det oförmedlade mantalet. Vid namnet *brukningsdel* fästades i planen betydelsen af det jordområde inom mantalsskrifningsdistriktet, hvilket i mantalslängden med hänsigt till utgörandet af utskylder och onera för jorden är påfördt samma person. Följaktligen ansågos hit ej böra hänföras *torp* och *jordlägenheter,* hvilka under mantalslängdens särskilda rubrik för brukningsdelar ej äro upptagne, utan särskild kolumn (N:o 4) i formuläret egnades åt antalet jordtorp och andra »jordlägenheter», i hufvudsaklig afsigt att gifva någon ledning för omdömet om såväl tillgången å och vilkoren för biträden vid ortens jordbruk, som antalet konsumenter. När jordtorp och andra jordlägenheter ej skulle såsom särskilda brukningsdelar upptagas, följde deraf, att deras jordvidd, utsäde, afkastning och kreatursantal borde inräknas i den egendoms, under hvilken mantalslängden upptager dem lydande.

Enligt den antagligen för hela Riket lika betydelse, som mantalslängden borde fästa vid benämningen brukningsdel, skulle sålunda nedsummering af denna längd för hvarje distrikt ej blott gifva antalet brukningsdelar, utan ock lemna tillfälle att vinna upplysning om högsta och lägsta förekommande mantal bland samtlige brukningsdelar. Den upplysning om jordstyckningen, som sålunda kunde vinnas, inskränkte sig dock blott till mantalet och angaf ej verkliga ägovidden, som naturligtvis är den egentligt värdefulla. När alltså åtskilliga bland landets erfarnaste jordbrukare förklarade sig anse det redan för närvarande, ehuru noggrann kunskap om brukningsdelarnes *hela* ägovidd, ty värr, torde vara inskränkt till ett eller annat län, dock ej böra blifva med särdeles stora svårigheter förenadt, att vinna upplysning åtminstone om den *odlade* ägovidden, så inrymdes i formuläret (Litt. A. kol. 10—17) frågorna om antalet *ägare och brukare af odlad jord* till 4 olika belopp, som ansågos uttrycka de för omdömet om jordstyckningen behöfligaste upplysningarna.

Såsom följd af hvad redan vid benämningen brukningsdelar blifvit anfördt, skulle väl vid benämningen »*brukare*» här ej fästas annan betydelse än innehafvare af den jordvidd, som mantalslängden räknar såsom brukningsdel. Antages detta förfarande, så borde torpare och lägenhets-innehafvare m. fl., hvilka nämnde längd ej erkänner såsom brukningsdels-innehafvare, ej heller här såsom brukare räknas, utan den af dem begagnade jord sammanföras med hufvudgårdens. I öfverensstämmelse härmed kan man ock tänka sig under benämningen *ägare* (kol. 10—13) böra upptagas blott de, som inom mantalsskrifningsdistriktet sjelfve, eller för egen räkning, bruka ägande jord, såsom *brukare* åter de, hvilka, utan att äga, dock bruka sådan jordlott, som mantalslängden upptager såsom särskild brukningsdel. Då hvarken ägare eller brukare lärer kunna saknas till någon odlad jord, kan man tänka sig kol. 10—17 egentligen redovisande för fördelningen och odlade ägovidden af de i kol. 3 till antalet uppgifna brukningsdelarna, då följaktligen totalsumman af de 8 förstnämnda kolumnerna skulle öfverensstämma med summan af den sistnämnda, och dessa kolumner samfäldt upplysa, att af distriktets samtlige brukningsdelar visst antal brukades af sjelfägande, andra af icke sjelfägande, samt att hvartdera slaget vore fördeladt i de odlade ägovidder, som rubrikerna angifva.

Utan tvifvel får man ej blott i en från det här anförda afvikande uppfattning, utan ock i en mängd ej förutsedda lokala förvecklingar af kameralförhållandena, söka anledningar dertill, att de upplysningar, som öfver förenämnde frågor sökts, ännu förete så mycket uppenbart felaktigt eller sväfvande, som af efterföljande jemförande sammandrag, tab. Litt. E., röjes. Så vidt ske kunnat har detta sammandrag egnats ensamt åt landsbygden, dels derföre att uppgifter från städerna oftare saknats, eller varit mera ofullständiga, dels ock derföre, att föremålen för denna tabell mera hufvudsakligt röra landsbygden.

Vid jemförelse af uppgifterna i kol. 2 rörande *nuvarande mantalet* finnas skiljaktigheterna i allmänhet så ringa, att de, med undantag för Skaraborgs och Wester-Norrlands län, lätt kunna förklaras, och då den i Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes fem-

årsberättelser, Litt. H, enligt jordeböcker och taxeringslängder, officielt meddelade summan väl torde hafva största anspråken på giltighet, synes den ock böra företrädesvis antagas. I enlighet med den af

Tab. Litt. E. *Jemförelse mellan uppgifterna till Rikets jordbruksstatistik från Hushållnings-Sällskapen (Litt. N) och Konungens Befallningshafvandes femårsberättelser (Litt. H).*

1.	2.		3.		4.		10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Län. Landsbygden ensamt.	Nuvarande mantal.		Brukningsdelar.		Jordtorp, lägenheter m. m		Antal ägare af (Litt. N)				Antal brukare af (Litt. N)			
							tunnland odlad jord.							
	Enligt Litt. N.	Enligt Litt. H. Tab. N:o 10 a.	Enligt Litt. N.	Enligt Litt. H. Tab. N:o 10 a.	Enligt Litt. N.	Enligt Litt. H. Tab. N:o 10 a.	—4.	—40.	—200.	Deröfver.	—4.	—40.	—200.	Deröfver.
Stockholms län	4,048·84	4,052·00	7,008	6,966	5,561	*a)* 10,014	703	3,968	1,120	283	2,025	4,745	1,005	223
Upsala d:o	3,559·61	3,559·99	*b)* 4,353	6,395	7,523	*c)* 6,091	376	3,405	1,148	195	2,708	3,869	1,303	161
Södermanlands d:o	3,315·52	3,323·98	6,349	6,701	7,000	*d)* 9,752	352	3,194	405	161	439	4,976	728	206
Östergötlands d:o	*e)* 5,526·21	5,482·23	*e)* 11,829	12,284	*e)* 12,345	*f)* 26,701	1,681	6,324	2,496	417	3,145	5,434	1,549	324
Jönköpings d:o	3,901·90	3,894·28	14,922	14,793	11,225	*g)* 17,526	2,949	9,272	1,022	179	5,793	4,856	316	48
Kronobergs d:o	2,808·05	2,807·05	12,227	12,414	13,109	*h)* 15,815	2,042	4,351	114	10	1,796	810	32	1
Calmar d:o	3,366·75	3,365·98	?	13,595	?	*i)* 12,703	Uppgift i Litt. N. endast från Södra Hushållnings-Sällskapet.							
Gotlands d:o	1,097·88	1,098·00	5,112	5,524	?	*k)* 3,327	Uppgift ej meddelad.							
Blekinge d:o		1,083·00		5,612		*l)* 7,309	Ingen redogörelse inkommen.							
Christianstads d:o	2,983·51	2,995·62	14,978	17,272	8,262	*m)* 8,139	2,432	6,955	2,211	287	4,439	3,203	796	163
Malmöhus d:o	4,066·70	4,069·19	22,793	22,744	12,605	*n)* 9,352	7,613	11,992	2,771	210	9,035	13,878	3,843	258
Hallands d:o	2,919·01	2.915·93	11,231	11,066	4,485	*o)* 5,530	Uppgifterna allt för ofullständiga, för att lemna någon upplysning.							
Göteborgs och Bohus d:o	2,882·97	2,876·12	13,674	11,835	7,274	*p)* 10,549	2,744	9,245	914	88	1,539	963	615	64
Elfsborgs d:o	?	4,194·58	?	20,177	?	*q)* 22,456	Uppgifterna till dessa och föregående kolumner allt för ofullständiga för upplysning.							
Skaraborgs d:o	*r)* 4,543·17	4,705·31	16,497	18,475	11,048	*r)* 18,441	2,603	8,692	2,284	506	1,626	3,610	802	273
Wermlands d:o	?	1,738·50	?	19,993	?	*s)* 9,635	Uppgifterna till dessa och föregående kolumner allt för ofullständiga för upplysning.							
Örebro d:o	2,875·24	2,878·14	9,979	12,913	7,404	*t)* 7,866	2,208	5,226	1.189	120	4,365	4,283	631	60
Westmanlands d:o	2,850·44	2,850·56	6,705	6,705	3,936	*u)* 3,936	604	3,739	1,310	173	2,216	2,261	709	58
Kopparbergs d:o	?	1,871·92	?	18,924	?	*v)* 1,311	Uppgifterna i Litt. N. till dessa och föregående kolumner allt för ofullständiga för upplysning.							
Gefleborgs d:o	2,137·11	2,140·23	8,550	7,321	7,148	*x)* 8,440	2,451	6,963	571	26	3,887	2,791	247	16
Wester-Norrlands d:o	1,812·00	1,662·52	8,447	8,726	6,765	*y)* 7,252	715	8,132	334	3	2,320	2,792	47	1
Jemtlands d:o	1,096·70	1,091·30	5,912	6,052	3,000	*z)* 4,902	Uppgifter härom ej meddelade.							
Westerbottens d:o	931·13	932·76	9,028	?	1,952	*å)* 1,600	Uppgifterna härom allt för ofullständiga.							
Norrbottens d:o	752·75	752·75	5,906	5,906	1,190	*ä)* 1,145	Uppgifter härom ej meddelade.							
Summa å landsbygden		**66,311·94**		*ö)* **281,421**										

a) Afdragas härifrån 574 s. k. verk och inrättningar samt fiskerier och 2,818 backstugor, återstå dock enligt femårsberättelsen 6,622 jord-, ryttare-, soldat- och båtsmanstorp samt jordlägenheter.

b) Uppgiften af Hushållnings-Sällskapet förklarad otillförlitlig.

c) Afdragas härifrån 308 verk, inrättningar och fiskerier samt 1,232 backstugor, återstå blott 4,451 jordtorp och jordlägenheter.

d) Afdragas härifrån 259 s. k. verk, inrättningar och fiskerier samt 2,435 backstugor, återstå blott 7,058 jordtorp och jordlägenheter.

e) Landsbygd och städer ej åtskiljda i Litt. N.

f) Afdragas härifrån 809 fiskerier, verk och inrättningar samt 12,688 backstugor, så återstå 13,204 jordlägenheter och torp.

g) Afdragas härifrån 1,022 verk, inrättningar och fiskerier samt 7,212 backstugor, återstå enligt femårsberättelsen 9,292 jord-, ryttare-, soldat- och båtsmanstorp och jordlägenheter.

h) Afdragas härifrån 1,368 verk, inrättningar och fiskerier samt 4,773 backstugor, återstå blott 9,674 jordtorp och -lägenheter enligt femårsberättelsen.

i) Med afdrag af verk, inrättningar och fisken: 928 och backstugor: 4,930, återstå jordtorp och -lägenheter: 6,845. Enda uppgiften från Södra Hushållnings-Sällskapet upptager 9,088 brukningsdelar och 2,356 jordtorp. Summan af kol. 10—13 derifrån uppgifven till 9,429, af kol. 14—17 till 11,004 å tillsammans 2,311·37 nuvarande mantal.

k) Med afdrag af 370 verk, inrättningar och fiskerier, återstå 2,957 jordtorp och jordlägenheter.

l) Med afdrag af 924 verk, inrättningar, fisken och fastigheter utan jordbruk, återstå 6,375 jordtorp och -lägenheter; backstugor till okändt antal ej medräknade.

m) Med afdrag af 1,234 verk, inrättningar och fiskerier samt 321 backstugor, återstå 6,584 jordtorp och jordlägenheter.

n) Med afdrag af 633 verk, inrättningar och fiskerier, återstå endast 8,719 jordtorp och -lägenheter; backstugornas antal ej uppgifvet och alltså ej medräknadt.

o) Med afdrag af 354 verk, inrättningar och fiskerier samt 1,624 backstugor, återstå 4,052 jordtorp och jordlägenheter.

p) Med afdrag af 1,196 verk och inrättningar, fiskerier och byggnadstomter i Carl Johans församling samt 2,140 backstugor, återstå 7,213 jordtorp och jordlägenheter.

q) Med afdrag af 1,216 verk, inrättningar och fiskerier, samt 5,765 backstugor, återstå 15,475 jordtorp och jordlägenheter.

r) Uppgifterna till Litt. N. omfatta ej hela länets landsbygd, hvarföre här ofvan ej skett afdrag för städerna. Med afdrag från det i kol. 4 enligt Litt. H. uppgifna talet: 18,441 af 802 fiskerier, verk och inrättningar samt 4,215 backstugor, återstå 13,424 jordtorp och jordlägenheter.

s) Med afdrag af 1,572 verk, inrättningar, fisken och hyttor samt 2,090 backstugor, återstå 5,973 jordtorp och jordlägenheter.

t) Med afdrag af 694 verk, inrättningar och fiskerier samt 1,846 backstugor, återstå blott 5,326 jordtorp och jordlägenheter.

u) Konungens Befallningshafvandes femårsberättelse lemnar ingen specifikation af antalet fiskerier, verk och inrättningar samt backstugor, hvilka ej torde vara hänförliga under jordtorp och jordlägenheter.

v) Med afdrag af 641 fiskerier, verk och inrättningar samt gårdar utan jord, skulle återstå blott 671 jordtorp och jordlägenheter, soldattorp dock ej särskildt angifne.

x) Med afdrag af 634 verk, inrättningar och fiskerier samt 2,730 backstugor, återstå 5,076 jordtorp och jordlägenheter.

y) Med afdrag af 660 fiskerier, verk och inrättningar, återstå 6,592 jordtorp och jordlägenheter.

z) Med afdrag af 111 verk, inrättningar och fiskerier samt 2,109 backstugor, återstå blott 2,682 jordtorp och jordlägenheter.

å) Med afdrag af 285 verk, inrättningar och fiskerier, återstå blott 1,315 jordtorp och jordlägenheter.

ä) Med afdrag af 191 verk, inrättningar och fiskerier samt 2,955 backstugor, återstå blott 999 jordtorp och jordlägenheter.

ö) Den bristande uppgiften för Westerbottens län i Litt. H. ersatt i summan med den tillgängliga i Litt. N.

Eders Kongl. Maj:t meddelade nådiga tillåtelse, torde väl ock Hushållnings-Sällskapen kunna och böra söka erhålla sina årliga uppgifter till denna kolumn från vederbörande embets- och tjenstemän, och ej behöfva besväras med deras insamlande på annan väg. Tab. utvisar att summan nuvarande mantal för hela Riket ännu blott ur femårsberättelserna kan erhållas, uppgående enligt dem till 66,341·94 för landsbygden. För samtlige städer utgör den enligt uppgifter från Kammar-Kollegium 900·21 mantal.

Uppgifterna i Litt. H. och N. rörande *brukningsdelarnes* antal, kol. 3, förete blott för Westmanlands och Norrbottens län öfverensstämmelse sinsemellan, för några andra län så stora skiljaktigheter, att de omisskänneligen häntyda på olika uppfattning af benämningen. Sådant skulle väl kunna synas förvånande, då denna sedan lång tid är den officielt vedertagna i särskild kolumn af mantals- och taxeringslängderna, men är dock antagligen grundadt, och ådagalades äfven vid den undersökning, som anställdes af den år 1858 tillsatta s. k. Finans-Komitéen. Då antalet brukningsdelar är en vigtig faktor för beräkning af jordstyckningen, synes det alltså angeläget, att likformig uppfattning af benämningen tillvägabringas, hvartill väl ej borde fordras mer, än att Landshöfdinge-embetens och vederbörande tjenstemäns uppmärksamhet fästas på ämnet, hvarefter och sedan mantals- och taxeringslängderna komme att härom innehålla sökt upplysning, denna källa blott behöfde anlitas af Hushållnings-Sällskapen. Om man sedermera för hvarje län år efter år likformigt behandlar de egendomligheter, som invecklade kameralförhållanden m. m. dylikt möjligen torde medföra, blir en fortgående jemförelse möjlig. För närvarande bereda endast femårsberättelserna i det närmaste tillgång till summan brukningsdelar för landsbygden i hela Riket, uppgående till 281,421, om bristande uppgifter i Westerbottens läns femårsberättelse ersättas med de af Hushållnings-Sällskapet lemnade. Med antagande af detta tal och föregående summa nuvarande mantal skulle i medeltal för hela Rikets landsbygd hvarje mantal utgöra 4·24 brukningsdelar.

Kol. 4, antalet *jordtorp* och *jordlägenheter*, innehåller en jemförelse mellan Litt. H. och N., som vid första påseende gifver de mest skiljaktiga resultat, hvartill dock en anledning kan sökas deruti, att talen till ej ringa del omfatta olika föremål. Såsom redan är anfördt, har i formuläret för de jordbruksstatistiska uppgifterna afsetts, att i kol. 4 erhålla antalet af de jordar, hvilka ej såsom särskilda brukningsdelar uppgifvits i kol. 3, och hvilka, ehuru hvar för sig i allmänhet af ringare ytvidd, dock sammanlagda otvifvelaktigt gifva en ganska ansenlig produktion åtminstone af vissa jordbruksalster. Derest denna produktion, t. ex. af potatis, ej tages i någon beräkning, så blottställes man för stora misstag i kalkylerna öfver både tillgång och förbrukning. Då i vårt land jordbrukets arbetsbehof till så väsendtlig del fylles genom aflöning med *jordtorp*, så är en särskild noggrann kännedom om dessas antal af stort värde. Med hänsigt härtill äskas ock i den kamerala afdelningen af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser, tab. N:o 10, under hänvisning till mantals- och taxeringslängden såsom källa, särskild uppgift om antalet af såväl jordtorp, som ryttare-, soldat- och båtsmanstorp. Samma källa bör nu ock stå Hushållnings-Sällskapen till buds, och kunskap om dessa torps verkliga antal sålunda kunna lättast vinnas.

Svårare är frågan om antalet *backstugor*, af hvilka de, som ej hafva någon jord till begagnande, egentligen ej kunna utgöra föremål för någon redogörelse öfver jordens afkastning, men hvilkas befolkning dock till ej ringa del torde förstärka jordbrukets arbetskrafter, hvaremot de backstugor, hvilka derjemte hafva jordområde, otvifvelaktigt i mer eller mindre mån af dettas afkastning hemta näring för innevånarne och följaktligen ej borde förbises i redogörelsen öfver odlad jord, utsäde och skörd m. m. Tabellen N:o 10 i Läns-Styrelsernas femårsberättelser skall visserligen ock innehålla antalet backstugor, men den svårighet för Läns-Styrelsen att härom erhålla tillförlitlig uppgift, hvarom en af dessa berättelser lemnar upplysning, torde gälla flertalet, om ej alla län, och de uppgifter, som meddelats, alltså böra bedömas med hänsigt härtill.

För jordbruksstatistiken hafva endast de *lägenheter*, å hvilka något jordbruk idkas, egentlig vigt, hvilket i formulären är ytterligare antydt genom benämningen »jordlägenheter». När samma benämning äfven

förekommer uti femårsberättelsernas oftanämnda kamerala tabell N:o 10, så skulle tillfälle till jemförelse härigenom kunna vinnas, men samma tabell innehåller ock rubrikerna fiskerier, verk och inrättningar m. fl. Om man nu antager, att under dessa sistnämnda rubriker ej ingår någon, till jordbruksproduktion hänförlig, areal och utesluter dessa, såväl som backstugorna, vid jemförelsen emellan femårsberättelsernas kamerala tabell och de till jordbruksstatistiken i kol. 4 lemnade uppgifterna, så vinnes det resultat, som noterna till tab. Litt. E. utvisa. Deraf synes, att, med undantag för Westmanlands län, antalet af de jordbruk, som äro hänförliga till »jordtorp och andra jordlägenheter», än är betydligt högre, än betydligt lägre enligt den ena uppgiften än enligt den andra. Skiljaktigheterna visa sig stundom så stora, att man ovilkorligen måste blifva tveksam, huruvida någondera af summorna kan förtjena vitsord. Derest man i detta ämne önskar tillförlitlig upplysning, torde väl sålunda blifva ändamålsenligast att sörja derför, att en sådan, så vidt möjligt, blefve nedlagd uti den officiela mantals- och taxeringslängden, för att derifrån blifva för jordbruksstatistikens behof tillgänglig, men för att vinna detta mål synes vara behof af sådan samverkan emellan Läns-Styrelsen och Hushållnings-Sällskapet, att bestämda begrepp, afseende ett bestämdt ändamål, må blifva fästade vid hvarje slags benämning, och likformighet i förfarandet sedermera iakttagas.

Om man emellertid såsom något slags ledning för omdömet om antalet torp och lägenheter, vid hvilka jordbruk idkas, anställer en beräkning efter de afdrag, som i anmärkningarna till tab. Litt. E. blifvit gjorda, så skulle detsamma uppgå till 154,515, deruti dock ej inberäknade soldattorpen i Kopparbergs län, om hvilkas antal upplysning saknas. Om än i små lotter fördelad blir dock summan af den jordvidd, som odlas af dessa torp och lägenheter, ej obetydlig, och dess afkastning torde gifva hufvudsaklig näring åt närmare en half million af landets innevånare.

Större delen af de bostäder, som vanligen benämnas backstugor, och hvilkas antal, så vidt femårsberättelsernas uppgifter lemna ledning, kan uppskattas till öfver 62,000, torde ej heller sakna täppor, som med sin odling och afkastning lemna bidrag till näring åt en talrik och vanligtvis barnrik samhällsklass.

Hvad som på grund af flera tillstyrkanden förmodats, eller att besvarandet af de i kol. 10—17 framställda frågor om *antalet ägare* och *brukare af olika vidder odlad jord* ej skulle möta särdeles stora svårigheter, synes af uppgifterna ej bekräftadt. Att härvid mycket olika uppfattning ägt rum, visar sig ock af de från flera län benäget meddelade upplysningarna. Så äro t. ex. i uppgifterna från Upsala och Södermanlands län ägare, som sjelfve bruka sin jord, jemväl inberäknade bland brukare, hvilket deremot uttryckligen säges sällan hafva skett i uppgifterna från Kronobergs län, och i flera bland öfrige län antagligen ej heller ägt rum. När man sålunda från Stockholms, Upsala, Södermanlands, Malmöhus och Örebro län finner den uppgifna summan af brukare betydligt öfverstiga den af ägare, torde en förklaringsgrund kunna sökas i de senares dubbelräkning, en annan kan möjligen ligga uti medräkning af torpare. Från Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Christianstads, Göteborgs och Bohus, Skaraborgs, Westmanlands, Gefleborgs och Wester-Norrlands län är antalet brukare uppgifvet lägre än det af ägare, och antagligen har här dubbelräkning alldeles icke eller blott till ringa del skett.

Äfven om Hushållnings-Sällskapen ej skulle kunna förena sig om ett likformigt förfaringssätt härutinnan, är dock tydligt, att sökta upplysningar kunde vinnas, derest man blott för hvarje särskildt län finge underrättelse om hvad, som beräknats eller icke beräknats, i hvilket fall de för jemförelser nödiga afdrag och tillägg kunde göras. Om man får lemna åt kommande år att fullständigare och bestämdare reda förhållandet i afseende på nu ifrågavarande uppgifter, torde dock, under antagande att de möjligen befintliga felen och olikformigheterna ej inverkat uteslutande på någon eller några vissa af kol. 10—17, af dem kunna med sannolikhet slutas, att de särskilda länen emellan råda stora olikheter, såväl i afseende på jordstyckningen, som proportionen emellan ägare och brukare, att omkring $\frac{2}{3}$ af samtlige specificerade jordbruk utgöras af sådana, hvilkas odlade jordvidd faller emellan 4 och 40 tunnland, att jordbruk med öfver 200 tunnland

öppen jord knappast torde uppgå till 2 %, sådana med 40—200 tunnland öppen jord till omkring 13 %, och alltså de med 4 tunnland och derunder till omkring 20 %.

I sammanhang härmed torde ej böra lemnas oanmärkt, att uti en Statistiska Central-Byrån meddelad officiel jordbruksstatistisk redogörelse för Stor-Britannien, Irland och Kanalöarne för året 1866 uppgifterna rörande odlad ägovidd och dess användande ej omfatta för England och Skotland jordbruk under 5 acres (omkring 6 tunnland), för Kanalöarna under 1 à 2 acres, hvaremot de för Irland uppgifvas omfatta all jord, likasom för kreatursantalet ingenstädes gjorts någon inskränkning. Lämpligheten af en dylik inskränkning för Sverige torde väl vara mycket tvifvelaktig med det uppgifna stora antalet ägare och brukare af odlade jordlotter under och intill 4 tunnland.

De meddelade uppgifterna om *ägovidd och dess användning* (Formuläret för jordbruksstatistiken, Litt. A., kol. 5—9 och 18—27) äro sammanförde i efterföljande tabell Litt. F., hufvudsakligen enligt Hushållnings-Sällskapen — Bidrag. Litt. N. — men med bifogande af särskilda anmärkningar, der Läns-Styrelsernas femårsberättelser — Bidrag. Litt. H. — eller andra omständigheter dertill gifvit anledning. De hithörande uppgifterna, som utgöra sjelfva grunddragen af jordbruksstatistiken, och hvilkas fullständighet och tillförlitlighet alltså är särdeles önskvärd, skulle måhända ock kunnat med relativt större lätthet erhållas än flera andra, derest de kunnat hemtas från fullständiga geometriska kartor, eller från ett afslutadt ekonomiskt eller s. k. kadaster-karteverk med tillhörande beskrifning. Det kända förhållandet, att öfver en ej ringa del af landets jordegendom geometriska kartor aldrig blifvit upprättade, att största delen af de befintliga återgifva ägoväldet och dess fördelning icke sådant det för närvarande befinnes, utan sådant det var vid en mer eller mindre långt aflägsen förfluten tidpunkt, och att det af Staten bekostade ekonomiska karteverket ännu fullständigt afslutats för blott ett enda af Rikets 24 län, skulle visserligen kunna synas vara, och har äfven från ett och annat län åberopats såsom ett fullgilltigt skäl dertill, att någon jordbruksstatistik ännu ej bordt ifrågasättas. Härvid torde dock ej böra lemnas ur sigte, att behofvet af en sådan är allmänt erkändt och sedan länge offentligen uttaladt, att dess tillvägabringande blifvit af Statsmagterna gjordt till embetspligt, att, om ekonomiska karteverkets fullständiga afslutning för hela Riket skulle hafva föregått första försöken, dessa skulle hafva uteblifvit ännu en eller annan mansålder, och att, när de då en gång företagits, de skulle hafva mött nästan samma svårigheter, emedan detta karteverks arealuppgifter för flertalet län efter en lång tids förlopp skulle hafva blifvit oanvändbara utan revision, grundad på förnyad undersökning. Om man blott uppfattar frågan om jordbruksstatistiken under närvarande förhållanden såsom gällande icke ett genast och lättvunnet tillfredsställande statistiskt resultat, utan samlandet af de bästa bemödanden för att bana väg till framtida ernåendet af ett sådant, så torde början dermed just vid den tidpunkt, då ekonomiska karteverket ännu ej hunnit längre, vara för båda fördelaktig. I det eller de län, der arealuppgifterna kunnat redan till en början från detta karteverk hemtas, har fördelen deraf utan tvifvel tacksamt erkänts. Dervid har ock öppnats ett tillfälle till jemförelse med tillgängliga uppgifter från andra källor, på hvilken det ekonomiska karteverket ingalunda skall förlora (jfr Upsala läns femårsberättelse sidd. 8 och 9). Men då de arbeten, på hvilka ekonomiska karteverket hvilar, för hvarje län fordra flera års tid, hvarunder ägovidden och dess fördelning fortfarande förändras, så följer häraf, att, ehuru stort värde, såsom första utgångspunkten, dessa uppgifter än äga, de dock redan vid sitt första framträdande och användande ej kunna gifva siffror, som fullt motsvara det verkliga förhållandet några år efter undersökningens redan skedda afslutning. Med hvarje år, som jordbruksstatistiken fortgår och framställer sina frågor om ägovidd och dess fördelning, måste det ekonomiska karteverkets, första gången så värdefulla, upplysningar allt mer blifva otillfredsställande, behofvet af de årliga förändringarnes iakttagande och beräkning allt mer trängande. Sålunda torde väl säkrast banas väg för de åtgärder, hvilka hvarje kadaster-karteverk påkallar, för att blifva af fortgående gagn, nemligen oafbrutet insamlande och inregistrerande i kartebeskrifningarne eller jordmatriklar af de förän-

dringar, som odlingen framkallar. De län, der dylika åtgärder komma att sluta sig till den genom ekonomiska karteverket vunna säkra utgångspunkten, skulle otvifvelaktigt i afseende på sin jordbruksstatistik kun-

Tab. Litt. F. *Ägovidd och dess användning år 1865.*

1.	A.	5.		6.	7.	8.	9.	18.	19.	20.	21.	22.
		a)	b)	Deraf				Odlad ägovidd				
Län.	Skilnad mellan kolumnerna 3 och 5.	Ägovidd af fastland och öar enligt tillgängliga senaste karteverk.	uppgifterna till Rikets jordbruksstatistik (Litt. N)	träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	höstsäd.	vårsäd; stråsäd.	vårsäd; baljväxter.	potatis.	andra rotfrukter.
	Tunnland.											
Stockholms	— 65,517	1,422,702	*a)* 1,357,185	*a)* 2,426	210,652	135,779	875,161	47,092	43,140	6,290	9,629	770
Upsala	=	*b)* 1,140,902	1,140,902	*b)* 5,458	212,410	149,119	574,480	44,213	40,582	4,107	7,038	538
Södermanlands	— 58,109	1,177,865	*c)* 1,119,756	2,099	*a)* 223,987	*a)* 117,436	451,318	54,475	39,416	4,112	7,813	1,335
Östergötlands	— 212,062	1,968,340	*d)* 1,756,278	4,788	*b)* 352,700	*b)* 200,000	952,483	76,493	93,602	12,847	18,578	991
Jönköpings	— 107,350	2,042,970	*e)* 1,935,620	2,310	153,994	353,805	835,817	27,094	64,697	1,216	12,593	578
Kronobergs	— 31,456	1,702,270	*f)* 1,670,814	1,669	100,513	292,272	442,056	21,655	50,460	413	10,597	168
Calmar	— 184,722	2,180,790	*g)* 1,996,068	?	*c)* 235,000	*c)* 225,000	?	71,653	55,208	*a)* 2,800	*a)* 17,493	451
Gotlands	+ 56,101	579,934	636,035	950	69,250	55,170	?	21,626	13,902	618	4,412	333
Blekinge	?	578,086	?	?	*d)* 72,360	*d)* 41,906	?	*a)* 43,778		*b)* 1,806	*b)* 12,505	*a)* 325
Christianstads	— 147,005	1,252,210	*h)* 1,105,205	2,977	307,335	*e)* 150,000	208,490	*b)* 55,867	108,963	9,411	*c)* 32,352	498
Malmöhus	*a)* — 13,021	914,070	901,049	7,942	550,659	77,028	66,768	*c)* 80,246	227,961	23,608	25,449	1,837
Hallands	— 41,786	962,000	*i)* 920,214	?	167,206	?	?	26,440	75,768	2,680	8,434	276
Göteborgs och Bohus	— 107,220	980,383	*k)* 873,163	916	175,382	42,207	132,189	15,783	86,690	10,252	8,680	264
Elfsborgs (en del)	?	2,384,015	?	?	?	?	?	*d)* 134,945		3,498	20,070	?
Skaraborgs	— 790,565	1,646,656	*l)* 856,091	4,864	*e)* 420,000	*f)* 120,000	298,838	*e)* 53,306	130,507	*c)* 10,231	*d)* 16,715	2,185
Wermlands (en del)	—1,360,755	3,087,553	*m)* 1,726,798	?	?	?	?	?	?	?	?	?
Örebro	— 146,940	1,629,197	1,482,257	1,913	226,829	118,338	1,082,444	43,397	51,073	5,645	10,870	927
Westmanlands	— 113,304	1,252,535	*n)* 1,139,231	1,696	210,685	126,146	735,740	40,579	40,088	2,304	5,324	569
Kopparbergs	?	5,955,048	?	?	146,000	210,000	?	*f)* 67,040		1,047	5,135	71
Gefleborgs	— 455,483	*o)* 3,400,800	*o)* 2,945,317	942	*f)* 141,441	132,028	2,260,597	7,585	33,359	1,818	5,381	293
Wester-Norrlands	+ 280,526	*p)* 4,682,515	4,963,041	1,441	*g)* 117,554	213,314	3,379,625	3,391	29,049	896	4,510	303
Jemtlands	?	*q)* 9,610,837	?	—	*h)* 25,000	*g)* 300,000	?	*g)* 1,370	15,355	1,384	2,442	31
Westerbottens	1,321,422	11,040,831	*r)* 9,719,409	—	47,362	306,316	?	1,125	19,215	7	2,664	41
Norrbottens	?	19,763,324	?	—	*i)* 32,000	*h)* 163,401	*a)* 1,951,095	*h)* 21,918		—	2,300	10
		81,355,833										

Kol. A. *a)* Derest i kol. 5 ej skulle af Hushållnings-Sällskapet vara inberäknad städernas areal, utan böra tilläggas enligt Ljunggrens karteverk med 14,762 tunnland, så uppkommer i denna kolumn ett öfverskott af 174 tunnland i stället för brist.

Kol. 5. *a)* Med tillägg af 8,094 tunnland för städerna enligt Ljunggrens karteverk.

b) Enligt Ekonomiska karteverket, hvaremot Hahr i den år 1861 utgifna Statistiska tablå beräknar blott 954,301 tunnland, eller 186,601 tunnland mindre.

c) Med höjning för städerna enligt Ljunggren.

d) Med tillägg enligt Hahr för Norrköpings stad och de socknar, från hvilka Hushållnings-Sällskapet ej erhållit uppgifter, af tillsammans 119,718 tunnland.

e) Med tillägg af 701 tunnland, hvarmed uppgiften för Jönköping och Eksjö understiger Stadskarteverket.

f) Med tillägg af 123 tunnland enligt samma karteverk.

g) Med tillägg för städerna af 17,200 tunnland enligt samma karteverk och för Norra Hushållnings-Sällskapets område af 847,974 tunnland samt för Aspelands härad af 199,215 tunnland enligt Hahr.

h) Med tillägg af 2,448 tunnland enligt Stadskarteverket.

i) Med tillägg till Hushållnings-Sällskapets uppgift af 8,363 tunnland enligt Stadskarteverket.

k) Med tillägg af 1,585 tunnland, hvarmed Stadskarteverket öfverskjuter Hushållnings-Sällskapets uppgift.

l) För städerna har här tillagts 8,029 tunnland, hvarmed Stadskarteverket öfverskjuter Hushållnings-Sällskapets uppgift, för de felande delarna af landsbygden har deremot ej kunnat göras något tillägg.

m) Arealen af de härader, från hvilka Hushållnings-Sällskapet ej erhållit uppgifter, här ofvan ej beräknad, utgör enligt Hahr 1,027,639 tunnland, af städerna enligt Ljunggren 14,225 tunnland med hvilka summors tillägg skilnaden reduceras till 318,891 tunnland.

n) Med tillägg af 1,988 tunnland, hvarmed Hushållnings-Sällskapets uppgift om städerna understiger Stadskarteverket.

o) Hahrs uppgift 3,633,831 tunnland är här ofvan minskad med 232,031 tunnland, utgörande ungefärliga arealen af den från detta till Jemtlands län öfverflyttade Ytter-Hogdals socken m. m. Stadskarteverket uppgifver för samtlige länets städer blott 21,119 tunnland i stället för här ofvan intagna uppgift från Hushållnings-Sällskapet 65,307 tunnland.

p) Hahr uppgifver 4,434,223 tunnland, men enligt Stierneströms nyligen öfver länet utgifna karta beräknas hela arealen till 5,005,520 tunnland. Om härifrån afdragas enligt Hahr 323,005 tunnland vattendrag, skulle återstoden blifva den här ofvan anförda. Enligt Stadskarteverket utgör städernas areal 6,107 tunnland, då här ofvan enligt Hushållnings-Sällskapet beräknats blott 5,180.

q) När till Hahrs uppgift 9,278,806 tunnland läggas de från Gefleborgs län öfverflyttade 232,031 tunnland, uppkommer ofvanstående summa.

r) Med tillägg af 2,359 tunnland för städerna enligt Ljunggren.

Den minskning, som, genom gränsereglering mot Wermlands och Gefleborgs län, Kopparbergs län undergått, enligt Konungens Befallningshafvandes femårsberättelse af omkring 6 qvadratmil, har af brist på närmare upplysning ej kunnat tagas i beräkning i kol. 5 för något af de intresserade länen.

Kol. 6. *a)* I följd af bristande uppgifter för städerna ingå dessa ej hvarken i denna eller följande kol. till och med 27. — *b)* Enligt Ekonomiska karteverket omfattande jemväl byggnadstomter och följaktligen båda stadsplanerna.

Kol. 7. *a)* Bidrag Litt. H. uppgifver blott 208,567 tunnland, deraf använd till odling af säd, rotfrukter, lin och hampa blott 104,467 tunnland.

b) Med höjning för en felande sockenuppgift till ofvanstående runda tal.

na blifva mönster, som ådagalade önskvärdheten deraf, att detta karteverk med första komme att få utsträckning till ett allt större område.

För det öfvervägande flertalet af Rikets län, som ännu länge kommer att, såsom säker utgångspunkt för nu ifrågavarande uppgifter, sakna ekonomiska karte-

Forts. af **Tab. Litt. F.** *Ägovidd och dess användning år 1865.*

23.	24.	25.	26.	27.	B.	C.	D.	E.	F.	G.	H.	1.
använd till					Odlade jorden (kol. 7) utgörande af hela ägovidden (kol. 5).	Naturliga ängen (kol. 8) utgörande af hela ägovidden (kol. 5).	Åker och äng tillsammans af hela ägovidden (kol. 5).	Naturliga ängen (kol. 8) utgörande i förhållande till åkern (kol. 7).	Summan af kol. 18—27 öfverstigande (+) eller understigande (—) kol. 7.		Trädet (kol. 27) utgörande af åkern (kol. 7).	Län.
spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		andra växtslag.	träde.								
	bete.	skörd.							+	—		
Tunnland.					Procent.				Tunnland.		Procent.	
536	1,872	47,751	467	52,353	15	10	25	64		752	25	Stockholms.
355	2,836	40,482	333	74,330	19	13	32	70	2,404		35	Upsala.
713	3,373	52,514	18	60,216	19	10	29	52		2	27	Södermanlands.
798	7,232	55,943	75	91,518	18	10	28	57	5,377		26	Östergötlands.
1,806	1,980	22,427	174	24,687	8	17	25	230	3,258		16	Jönköpings.
1,550	673	9,806	7	5,184	6	17	23	290	=		5	Kronobergs.
a) 1,390	31,281		a) 110	53,784	11	10	21	96		830	23	Calmar.
99	22	4,746	120	22,162	12	10	22	80		1,210	32	Gotlands.
b) 964	?	?	b) 200	?	13	7	20	58		? 12,782	?	Blekinge.
2,155	40,418	31,476	c) 1,571	36,769	25	12	37	49	12,145		12	Christianstads.
3,164	56,714	55,499	4,460	71 721	60	8	68	14	=		13	Malmöhus.
2,082	11,049	26,896	395	13,300	18	9	27	52	114		8	Hallands.
1,986	7,827	31,993	33	12,342	18	4	22	24	468		7	Göteborgs o. Bohus.
?	?	?	?	?	9	8	17	?90	?		?	Elfsborgs (en del).
1,372	37,540	79,468	674	53,389	26	7	33	29		34,613	13	Skaraborgs.
?	?	?	?	?	10	3	13	?33	?		?	Wermlands (en del).
780	6,414	66,090	766	40,982	14	7	21	52	115		18	Örebro.
417	4,994	62,783	118	53,510	17	10	27	60	1		25	Westmanlands.
?	?	?	?	?	3	4	7	144		72,707	?	Kopparbergs.
4,488	979	97,596	176	8,696	4	4	8	93	18,927		6	Gefleborgs.
1,153	741	71,676	1,530	5,746	3	5	8	181	1,441		5	Wester-Norrlands.
140	?	330	13	3,326	0·3	3	3·3	1,200		609	13	Jemtlands.
742	81	17,982	21	4,512	0·4	3	3·4	65		972	10	Westerbottens.
420	?	?	?	?	0·2	0·8	1	511		7,352	?	Norrbottens.

c) Då Norra Hushållnings-Sällskapets uppgift utom Frödinge socken och städerna innehåller 77,337 tunnland, Södra Hushållnings-Sällskapets med Calmar stad 154,023 tunnland, är ofvanstående af särskilda komiterade och Konungens Befallningshafvande antagna summa säkert sanningen nära.
d) I brist af annan uppgift enligt Bidrag Litt. H.
e) Litt. N., i hvilken flera socknar och socknedelar saknas, upptager 396,530 tunnland; Litt. H. åberopar förra femårsberättelsens uppgift 466,113 tunnland med tillägg af senare odlingar. Till Finans-Komitéen uppgafs 436,244 tunnland. Ofvanstående runda tal torde tills vidare vara antagligt.
f) Femårsberättelsen beräknar 232,269 tunnland, hvilken skilnad hufvudsakligen beror derpå, att den upptager gräsbärande bete 72,979 tunnland, då Litt. N. upptager blott 979 tunnland.
g) Enligt Litt. H. 118,995 tunnland.
h) Med tillägg af 2,585 qvadratref för Öfver- och Ytter-Hogdals socknar, som ej äro intagne i Litt. N., utgör uppgifna summan 24,073 tunnland i stället för 40,000 tunnland uppgifna till Finans-Komitéen och i förra femårsberättelsen.
i) Litt. N. redovisar för en del socknar blott 14,375 tunnland, Litt. H. för 1865: 24,648 tunnland, Litt. H. för 1860 beräknar 31,223 tunnland, hvadan ofvanstående synes antagligt.

Kol. 8. a) Bidrag Litt. H. uppgifver blott 103,041 tunnland.
b) Med höjning för flera felande sockenuppgifter till ofvanstående runda tal.
c) Med tillägg för Frödinge socken, Aspelands härad enligt Hahr, samt några städer synes ofvanstående tal ej osannolikt.
d) I brist af annan uppgift enligt Bidrag Litt. H.
e) Uppgiften till Litt. N.: 141,844 höjd till ofvanstående runda tal enl. Litt. H.
f) Litt. N., i hvilken flera socknar och socknedelar saknas, uppger 108,998 tunnland; Litt. H. åberopar förra femårsberättelsens uppgift 349,585 tunnland; till Finans-Komitéen uppgafs 183,147 tunnland; ofvanstående torde tills vidare vara antagligt.
g) Enligt förra femårsberättelsen.
h) Uppgiften gäller blott 7 socknar af 16.

Kol. 9. a) Uppgiften gäller blott 7 socknar af 16.

Kol. 18. a) I brist af annan uppgift samfäldt enligt Litt. H.
b) Litt. H. uppger för stråsäden samfäldt blott 148,630 tunnland.
c) Häri inberäknade 3,335·34 till höstraps.
d) Då samtlige till denna tabell hörande uppgifter från Hushållnings-Sällskapet äro högst ofullständiga, hafva de i denna och 3 följande kol. utförda talen hemtats från femårsberättelsen, som ej heller lemnar vidare hithörande upplysning.
e) Litt. H. uppger för kol. 18 och 19 tillsammans 217,262 tunnland, hvilket torde komma det rätta närmare.
f) Enligt Litt. H. likasom följ. 3 kol.
g) Med tillägg af Öfver- och Ytter-Hogdals socknar i denna och följ. kolumner.
h) Denna och följande kol. enligt Litt. H.

Kol. 20. a) I stället för den låga uppgiften till Litt. N. 1,640 tunnland, är ofvanstående tal afrundadt enligt Litt. H., inneslutande Vicker.
b) I brist af annan uppgift enligt Litt. H.
c) Litt. H. uppger 13,609 tunnland med Vicker.

Kol. 21. a) Enligt Litt. H., då Litt. N. uppger blott 14,987.
b) I brist af annan uppgift enligt Litt. H.
c) Litt. H. uppger 46,475 tunnland.
d) Litt. H. uppger 18,278 tunnland.

Kol. 22. I brist af annan uppgift enligt Litt. H.

Kol. 23. a) Enligt Litt. H. i stället för 670 tunnland enligt Litt. N.
b) I brist af annan uppgift enligt Litt. H.

Kol. 26. a) Enligt Litt. H.
b) I brist af annan uppgift enligt Litt. H.
c) Litt. H. uppger för Bohvete 1,822, för Raps 888 tunnland.

verket, bör väl den erfarenhet, som vinnes genom försöken att från andra källor erhålla dem, ej vara utan värde. Till en början fruktlösa mödor, eller otillfredsställande resultat, hafva redan inom ett och annat län föranledt, och torde väl inom andra komma att föranleda, Hushållnings-Sällskapen till uppoffringar för åtgärder, genom hvilka bättre upplysning framdeles kan vinnas och utan tvifvel öfverallt spridt insigt om behöfligheten af det ekonomiska karteverkets främjande. Äfven de ofullständiga och felaktiga arealuppgifterna äro ej utan allt värde. De upplysa om den närvarande ståndpunkten af vår kunskap i detta hänseende och kunna i någon mån tjena till gagnande jemförelser med de tillförlitliga uppgifter, som en gång framdeles kunna motses.

För att åt sammandraget i tab. Litt. F. gifva sin rätta betydelse, icke såsom ett redan vunnet tillförlitligt resultat, utan som ett medel att fästa uppmärksamhet på hvad som återstår, för att uppnå ett sådant, har i kol. 5 upptagits en jemförelse mellan de i senaste karteverk (hufvudsakligen Hahrs) tillgängliga arealuppgifter och dem, som nu erhållits af Bidragen Litt. N, samt skilnaden utförts i kol. A, hvarjemte i kol. B, C, D, E, F, G och H ytterligare tillagts några beräkningar.

Beräkningen efter tunnland, såsom den mera vanliga och kräfvande mindre utrymme, har i tab. antagits såsom den ändamålsenligaste.

För Stockholms stad saknas alla uppgifter, då Öfver-Ståthållare-embetets femårsberättelse ej meddelat några upplysningar om dess jordbruk, och Stockholms läns Hushållnings-Sällskaps uppgifter till jordbruksstatistiken äro inskränkta ensamt till landsbygden. Sedan lång tid förekommer dock i Öfver-Ståthållare-embetets femårsberättelser den stående uppgiften, att stadens hela areal utgöres af 3,019 tunnland 2 kappland, deraf 1,669 tunnland åker, 261 tunnland äng och 538 tunnland skog och betesmark.

Då, såsom redan i det föregående är anmärkt i fråga om hela Rikets areal, de tillgängliga karteverken ännu lemna oss i sådan osäkerhet, att de i detta hänseende förekommande och vedertagna uppgifterna säkerligen icke äro fullt tillförlitliga, så kan ännu mindre väntas, att ur samma källor få ett säkert svar på frågan om Rikets hela ägovidd af fastland och öar ensamt för sig. Huru litet den beräkning af denna areal, som enligt senaste karteverk är upptagen i första spalten af kol. 5, kan göra anspråk på full giltighet, röjes bäst af den vid Upsala län gjorda anmärkningen. Under sådant förhållande är naturligt, att med den till Hushållnings-Sällskapen framställda frågan om hela ägovidden ej kunde afses, att vinna fullständig lösning af en fråga, som fordrar helt andra åtgärder än dem, som af nämnde Sällskaper skäligen skulle kunna påräknas. Men att företaga jordbruksstatistikens bearbetning med fullkomligt uteslutande af frågan om ägovidd hade otvifvelaktigt gifvit mer grundad anledning till anmärkningar, än att till en början riskera många otillfredsställande svar, och detta så mycket mer, som för flera Hushållnings-Sällskap tillgång ingalunda saknas på arealuppgifter till och med socknevis bland annat i många från tryck utgifna arbeten. Hvad till en början afsågs, var alltså, att de i detta hänseende tillgängliga uppgifterna skulle samlas och underkastas en förnyad granskning, dervid otvifvelaktigt borde vinnas bekräftelse på det rigtiga, och uppmärksamhet fästas på behofvet att rätta det felaktiga, att ådagalägga det bristande. Ådagalaggda stora brister och fel kunde väl sedan ej undgå en uppmärksamhet, som borde hafva goda följder. Om derjemte ej underläts att upplysa hvad källor, som för arealuppgifternas erhållande anlitats, skulle derigenom äfven lemnas någon ledning för omdömet om deras värde. De i början ofta ofullständiga och felaktiga uppgifterna skulle otvifvelaktigt på detta sätt år efter år vinna i värde, intilldess den tillförlitliga siffran en gång för alla vore uppnådd och ej vidare behöfde efterforskas.

I det här ofvan antydda syftet, att upplysa om bristerna, sakna sålunda de uppgifter från Hushållnings-Sällskapen, hvilka i 2:dra spalten af kol. 5 äro sammanförda, ingalunda sitt värde, och bibehålla det i den mån hvarje kommande år äfven kommer att vittna om bemödanden att minska bristernas antal, ty i fråga om jordbruksstatistiken torde man väl länge få mäta de glädjande framstegen efter de minskade felen.

Det bör i fråga om senare spalten af kol. 5 ej lemnas oanmärkt, att den otvifvelaktigt ofta ej inne-

fattar städernas areal, såsom den första spalten, och att häruti äfven en liten anledning till skiljaktighet kan sökas, oaktadt de tillägg, som enligt anmärkningarne å tab. Litt. F. blifvit gjorda, der det med säkerhet kunnat anses vara påkalladt.

Tills vidare torde väl *arealen af Sveriges fastland* och öar kunna i rundt tal uppskattas till 81,360,000 tunnland.

Oaktadt hela arealen af fastland ingick bland frågorna i formulären till jordbruksstatistiska uppgifter, upptaga dock dessa formulär i fråga om denna ägovidds fördelning, kol. 6—9, icke samtliga de underafdelningar, som för ekonomiska karteverket äro bestämda, utan inskränka sig till 4, som ansetts af hufvudsaklig vigt. Bland skälen härtill torde böra anföras, dels det ökade omfång, som formulären skulle erhållit genom många flere kolumner, dels och hufvudsakligen det antagande, att, om man kunde hoppas, att jordbrukaren i allmänhet kände, eller lätt nog kunde uppskatta, ytvidden af sin trädgård, åker och äng och till någon del åtminstone äfven af sin skogbärande mark, sådant dock ej torde gälla äfven den mark, af hvilken han ej hemtar någon egentlig afkastning, hvarföre man sålunda inskränkte sig till den företrädesvis dugliga marken. Hvad odlingens framsteg sedermera efterhand komme att afvinna den till en början såsom oduglig räknade marken, komme att utgöra den fortgående tillväxten i en eller flera af de upptagna kolumnerna. Ehuru betesmark och -hagar, s. k. odlingsmark, och torfmossar visserligen ej tillhöra den odugliga marken, äro de dock ej afsedde att såsom sådane inberäknas i någondera af de upptagna 4 kolumnerna. Hvad de sistnämnda eller torfmossarne beträffar, äro de särskildt uppmärksammade bland tilläggen till uppgifterna under Litt. X, och för de orter, der jordbruket hemtar särdeles fördelar af större tillgång å betesmark och -hagar, är tillfälle att derom i anmärkningar upplysa.

Ju mer det är önskvärdt, att *trädgårdsskötselns* vigt uppmärksammas, desto mer är kol. 6 berättigad. Vid bedömandet af de uppgifter, som till denna kolumn meddelats, får ej förbises, dels att hithörande stadsjord i ganska många län ej är medräknad, dels att till någon del byggnadstomter kunna vara medräknade. Då det torde gränsa till det omöjliga, att utfinna någon giltig beräkningsgrund för att fylla bristerna i de ankomna svaren, kan följaktligen någon slutsumma för hela Riket ej nu erhållas. Summan af hvad som meddelats uppgår till 42,391 tunnland. I fall man antager de felande uppgifterna utgöra omkring 12,000 tunnland, skulle för hela Riket uppkomma en summa, som öfverstege 54,000 tunnland. Sakens närmare utredning förblifver alltså en fråga ställd till framtiden.

Rubrikerna till kol. 7 och 8 antyda, att den artificiela ängen tillhör den förstnämnda såsom en motsats till »naturlig» äng. Till denna sistnämnda antogs i planen böra räknas den icke i kol. 7 uppförda mark, å hvilken slotter och höskörd äger rum, oafsedt om trädbeväxt eller ej, och följaktligen den blotta betesmarken ej böra här medtagas. De frågor, som dessa båda kolumner innefatta, hafva länge utgjort föremål för undersökning och officiela uppgifter, i följd hvaraf närmandet till de rätta talen väl torde böra kunna inom en ej så aflägsen tid motses.

Summan af de uppgifter till kol. 7, *åker och annan odlad jord*, hvilka, på sätt af anmärkningarne till tabellen närmare utvisas, sammanförts dels ur Hushållnings-Sällskapens meddelanden (Litt. N.), dels ur femårsberättelserna (Litt. H.), utgör för 22 län (Elfsborgs och Wermlands län samt Stockholms stad ej medräknade) 4,198,319 tunnland. Om man, för att fylla de bristande uppgifterna, lägger till grund de uppgifter, som till s. k. Finans-Komitén lemnades för snart 10 år sedan, för Elfsborgs län 192,655 tunnland, och afrundar denna summa till 200,000 tunnland, och för Wermlands län 291,181 tunnland, och likaledes afrundar denna summa till 300,000 tunnland, samt för Stockholms stad tillägger 1,669 tunnland, så uppkommer en slutsumma af 4,699,988 tunnland. Antagandet af ett rundt tal 4,700,000 tunnland åker och annan odlad jord i hela Riket, till och med som ett minimum, synes hafva så mycket större sannolikhet för sig, som väl i allmänhet torde kunna förutsättas, att på den väg, som ledt till flertalet af de nu erhållna specialuppgifterna, ingen öfveruppskattning är att be-

fara, samt dessutom i flera länssummor saknas socknar eller socknedelar, äfvensom uppgifter från flera städer likaledes brista.

Vill man till jemförelse begagna den slutsumma, som erhölls år 1860 (se Sammandrag af Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser 1856—1860, sid. 16) eller 4,057,835, afrundad till 4,058,000 tunnland, så blir skilnaden 642,000 tunnland. I hvad mån en dylik skilnad uttrycker verkligt vunnen tillökning af åker och annan odlad jord, eller i ännu högre grad beror af bristfälliga uppgifter, måste statistiken naturligtvis ännu lemna oafgjordt, så länge den saknar säkrare utvägar, än hittills, att bedöma verkliga värdet af de tal, som tjenat till jemförelse.

Med antagande af de gifna talen skulle år 1865 arealen af den *under plog* varande jorden utgöra nära 5·8 % af hela Rikets ytvidd i fastland och öar.

Summan af uppgifterna till kol. 8, *naturlig äng*, från 21 län (Hallands, Elfsborgs och Wermlands län, samt Stockholms stad oberäknade) utgör 3,529,265 tunnland. Om man för nämnde län, från hvilka uppgifter saknas, begagnar de år 1859 till Finans-Komitén meddelade, nemligen för Hallands län 83,053 tunnland, Elfsborgs 188,790 tunnland och Wermlands län 98,376 tunnland och för Stockholms stad tillägger 261 tunnland, eller tillsammans 370,480 tunnland, samt afrundar samtlige dessa tal till 3,900,000 tunnland, så synes man kunna antaga denna summa såsom ett minimum för hela Riket. Oberäknadt felande uppgifter från flera socknar och socknedelar, finner man nemligen de nu meddelade uppgifterna för flera län betydligt lägre än dem, som erhöllos åren 1859 och 1860. Å andra sidan torde dock ej böra lemnas obemärkt, att benämningen naturlig äng här och der kan hafva uppfattats vidsträcktare än afsedt varit och möjligen innesluter mark, å hvilken slotter och höskörd ej förekommit.

Om man nu vill jemföra det för året 1865 såsom sannolikt antagna talet med det, som uppgifterna från 1859 gåfvo, eller 3,611,743 tunnland, så uppkommer en tillökning af 288,257 tunnland. Värdet af denna siffra såsom mätare af den naturliga ängens verkliga tillökning är dock helt och hållet beroende af det värde, som de två jemförda talen hvart för sig äga, hvarom för närvarande någon vidare upplysning ej är tillgänglig.

Antager man emellertid, i saknad af bättre, förenämnde två tal, nemligen 4,700,000 tunnland åker och odlad jord och 3,900,000 tunnland naturlig äng, så skulle deras summa 8,600,000 tunnland utgöra nära 10·6 % af Rikets hela ägovidd af fastland och öar och öfverstiger något denna proportion, om man äfven tager 54,000 tunnland träd-, humle- och kålgård med i beräkning. Men de uppgifter, som meddelats dels i Finans-Komiténs betänkande, dels i Sammandraget af Länsstyrelsernas berättelser för 1856—1860 (sid. 16 o. f.) syntes redan då, när de *högsta* talen begagnades, gifva tillräcklig anledning till antagande, att omkring 10 % af Rikets ytvidd af fastland och öar utgjordes af åker och äng, ja till och med till den förmodan, att denna beräkning kunde vara ett par procent för låg. Skälen till en dylik förmodan äro hufvudsakligen subjektiva och alltså ej föremål för någon statistisk bevisning, men då 1860 års proportion af 10 % hvilade på beräkning efter de *högsta* uppgifter, som meddelats, af hvilka en och annan otvifvelaktigt öfversteg verkliga förhållandet, under det de uppgifter, som nu begagnats, med stor sannolikhet i flera delar lida af motsatt fel, så synes väl nu kunna antagas, att åtminstone 1 % af Rikets ytvidd under tiden tillvunnits åkern och ängen.

Hvad beträffar uppgifterna till kol. 9, afsedd att inrymma summorna af den areal, som är bestämd till *skogsafkastning*, så saknas utväg att ens approximativt fylla bristerna för flera län och derigenom erhålla ett för hela Riket antagligt resultat. Talen här få alltså tills vidare gälla såsom upplysning för hvarje särskildt län, i den mån det kan hafva lyckats Hushållnings-Sällskapet att erhålla tillfredsställande uppgifter.

De erhållna uppgifterna öfver åkerjordens användningssätt för särskilda odlingsföremål (kol. 18—27), sammanförda i tabellen på sätt anmärkningarne till densamma närmare utvisa, gifva följande resultat:

Till *säd* (stråsäd), såväl höst- som vårsäd hafva från 23 län uppgifvits använda år 1865: 2,180,106 tunnland. Lägger man härtill för Wermlands län, med ledning af de derifrån vunna, icke fullständiga, upp-

gifterna, en rund summa af 100,000 tunnland, så blifver summan för hela Riket 2,280,106 tunnland.

Beträffande denna ägovidds fördelning mellan höst- och vårsäd, så utfaller den för 19 län, som derom lemnat uppgifter, med 693,390 tunnland för höstsäd och 1,219,035 tunnland för vårsäd, eller med omkring 36 % af det förra och 64 % af det senare sädet.

Till *baljväxter* uppgifvas för 23 län använda 106,990 tunnland. Lägges härtill med ledning af uppgifterna från Wermlands län i afrundadt tal 1,200 tunnland, så uppkommer för hela Riket 108,190 tunnland, eller i rundt tal 108,200 tunnland.

Till *potatisodling* uppgifvas likaledes inom 23 län använde tillsammans 250,984 tunnland. Om härtill med ledning af uppgifterna från Wermlands län läggas i rundt tal 9,000 tunnland, så erhålles för hela Riket 259,984, eller i rundt tal 260,000 tunnland.

Till *andra rotfrukter* uppgifvas för 22 län använde tillsammans 12,794 tunnland. Om, enligt de ofullständiga uppgifterna för Elfsborgs och Wermlands län, härtill läggas efter rund uppskattning 1,000 tunnland, så blifver summan för hela Riket 13,794 eller i rundt tal 13,800 tunnland.

Använda till *spånadsväxter,* antagligen för det mesta *lin,* äro från 21 län uppgifne 27,110 tunnland, hvartill väl med ledning af de ofullständiga uppgifterna från Elfsborgs, Wermlands och Kopparbergs län kunna läggas i rundt tal 3,000 tunnland, då för hela Riket erhålles summan 30,110 tunnland.

Kol. 24 och 25 äro afsedda att samla uppgifterna endast öfver den areal af åker och annan odlad jord, som är använd till *gräs och andra foderväxter* dels för *bete,* dels för *skörd,* och således med uteslutande af den naturliga ängen, hvars hela ytvidd skall upptagas i kol. 8, och hvars afkastning utgör föremål för svaret å frågan Litt. L. enligt formulären. Anledning saknas nu ej, att detta förfarande ej allestädes torde hafva blifvit följdt, och att de i kol. 24 och 25 uppgifna talen, såväl för hvar kolumn särskildt, som för bådas summa, ej fullt motsvara ändamålet med frågorna. Summan af båda kolumnerna, enligt de för 19 län tillgängliga uppgifterna, utgör 991,484 tunnland, och torde med tillägg af de öfriga länen väl kunna i rundt tal tills vidare uppskattas till 1,000,000 tunnland, så mycket helldre, som de ofullständiga uppgifterna för 3 af de ej inberäknade länen upptaga öfver 150,000 tunnland, men genom summans nedsättning inflytelsen af möjligen för höga uppgifter, derigenom att naturlig äng skulle någorstädes hafva inberäknats, må kunna motverkas.

För 18 län äro uppgifne särskildt till bete 184,745 tunnland och till skörd 775,458 tunnland.

Odlad ägovidd använd till *andra än förenämnde växtslag* är för 20 län uppgifven till 11,261 tunnland, och torde med säkerhet för de icke inberäknade länen kunna få ett sådant tillägg, att den för hela Riket kan antagas till 11,500 tunnland.

Den i *träde* liggande jorden är för 19 län uppgifven till 688,527 tunnland. Då de ofullständiga uppgifterna för öfriga län dock gifva en summa af 42,734 tunnland, så kan trädets ytvidd för hela Riket otvifvelaktigt antagas till 740,000 tunnland.

För att ytterligare fästa uppmärksamhet vid åtskilliga brister och fel i uppgifterna, och gifva någon ledning för omdömet om hvad i det föregående blifvit såsom sannolikt antaget, samt derigenom förbereda framgång af fortsatta bemödanden för allt tillförlitligare kännedom om vårt land, har, såsom förr är nämndt, tab. Litt. F. tillökats med några kolumner, af hvilka den första, A., utvisande för hvarje län skilnaden mellan de senaste karteverkens och Hushållnings-Sällskapens arealuppgifter, torde få gälla såsom en hänvisning att för uppgifterna om hela ägovidden helst begagna de karteverk, större kartor, och tillhörande beskrifningar, som kunna göra mesta anspråken på tillförlitlighet, på det att åt dessa minst föränderliga tal må, så vidt möjligt, snart vinnas stadga och öfverensstämmelse, och sedan denna är vunnen blott timade förändringar må behöfva särskildt uppmärksammas.

Kol. B., C., D., E. åskådliggöra hvar för sig länsvis förhållandet i procent af åker och odlad jord (B. och kol. 7), naturlig äng (C. och kol. 8), samt åker och naturlig äng tillsammans (D.) till hela ägovidden (kol. 5 första spalten) samt (E.) naturliga ängsvidden i procent af åkervidden, allt grundadt på de uppgifter och antaganden, för hvilka i det föregående lemnats redogörelse. Äfven om man åt alla dessa uppgifter och antaganden ej kan tillerkänna ett absolut

värde, förlora de relativa talen derpå ej så mycket, när de begagnas såsom jemförelsemedel emellan länen, och i detta hänseende torde tabellkolumnernas lätta öfverskådlighet göra hvarje vidare anmärkning öfverflödig.

Dock bör den bristande öfverensstämmelsen mellan uppgifna hela ägovidden (kol. 7) och dess användande till särskilda odlingsföremål (kol. 18—27) härvid ej förbises, hvarföre kol. F. och G. egnats åt dennas beräkning. För åtskilliga län framgår tydligt der-

Tab. Litt. G. *Utsädesbeloppet.*

1.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	41.
Län.	Hela utsädesbeloppet af													
	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Lin och Hampa.	Raps.
	höst-.	vår-.	höst-.	vår-.										
	Tunnor à 63 kannor.													Kannor.
Stockholms (utom städer)	6,781	53	31,585	? 8	13,901	27,771	3,824	4,455	359	1,966	—	62,057	527	63
Upsala (med städer)	5,214	28	32,017	0·32	24,090	11,995	5,631	2,793	85	1,181	—	*a)* 32,051	230	
Södermanlands (med städer)	7,550	120	33,632	11	6,647	31,697	2,103	2,560	80	1,210	—	*b)* 42,903	627	
Östergötlands (med några städer)	11,092	246	52,804	125	16,858	59,082	34,716	7,617	230	3,324		117,972	661	
Jönköpings (med städer)	722	78	24,309	290	9,778	91,893	6,583	931	3	205	1	67,219	1,752	—
Kronobergs (med stad)	119	43	18,827	1,935	22,251	34,309	4,423	330	7	86	—	52,663	1,469	10
Calmar (med en stad)	2,969	—	49,964	—	27,535	37,994	*d)* 340	*d)* 1,472	*d)* 127	*d)* 964	*d)* 46	*d)* 109,400	*d)* 1,390	*d)* 40
Gotlands	4,115	—	15,019	—	10,239	2,671	*e)* 733	566	2	25	—	21,013	?	? 378
Blekinge *f)*	1,191		15,469		8,871	15,717	1,692	510	43	846	70	56,969	919	54
Christianstads (med städer)	3,783	40	41,142	2,326	38,802	61,862	10,110	5,873	515	2,323	527	123,399	2,223	4,599
Malmöhus *g)*	8,589	191	53,923	435	96,620	103,782	29,437	18,294	237	4,066	184	111,813	3,511	10,571
Hallands (med städer)	1,577	424	19,422	1,456	12,137	63,535	6,853	578	1,161	627	113	41,628	1,534	300
Göteborgs och Bohus (med städer)	1,308	925	9,396	205	15,443	84,334	5,297	1,977	7,009	1,031	0·5	39,004	1,030	—
Elfsborgs (ofullständigt) *h)*	1,218	1,393	20,435	1,148	9,226	133,102	10,258	2,366	763	551	—	77,933	1,756	—
Skaraborgs (med städer)	7,384	112	*i)* 42,483	233	*i)* 10,420	*i)* 199,394	*i)* 9,984	*i)* 6,342	*i)* 66	5,141	*i)* 3	*i)* 113,385	1,221	960
Wermlands (ofullständigt) *k)*	800	300	16,000	30	2,000	90,000	1,500	1,000	20	500	—	45,000	800	—
Örebro (med städer)	2,724	740	30,856	53	6,300	51,355	3,196	3,839	170	1,150	—	69,244	562	—
Westmanlands (med städer)	3,804	3	26,489	—	7,213	31,422	4,269	1,594	41	399	—	30,799	299	—
Kopparbergs (med städer)	498	44	12,068	56	9,677	62,370	13,766	1,742	2	368	—	37,287	387	—
Gefleborgs (med städer)	98	55	6,678	14	29,371	15,159	11,982	2,053	11	214	—	49,242	3,193	—
Wester-Norrlands (med städer)	3	—	2,279	88	27,708	3,467	3,035	728	0·3	119	—	29,024	891	—
Jemtlands *l)*	1	—	812	46	15,751	774	1,434	1,699	—	3	—	20,306	119	—
Westerbottens (utom städer)	2	0·2	529	84	27,442	653	260	2	—	—	—	13,235	176	—
Norrbottens (med städer)	—	—	759	53	18,025	217	—	—	—	—	—	5,703	5	—
Summa	76,337		565,494		466,305	1,214,555	171,426	69,321	10,932	26,299	945	1,369,249	25,282	16,975

a) *Upsala län.* Kol. 39 och 55—57: uppgifterna i tunnor à 24 kappar eller 4·8 kubikfot här reducerade till 63 kannor. Skilnaden från Stockholms m. fl. län, från hvilka tunnan uppgifvits beräknad till 63 kannor, är särdeles i ögonen fallande.

b) *Södermanlands län.* Tunntalet i kol. 39 och 55 reduceradt till 63 kannor från uppgifne 56 kannor på tunnan. Femårsberättelsen uppgifver utan utsädets afdrag skörden af hvete till 62,455, höstråg till 263,035, korn till 40,275, hafre till 179,403, blandsäd till 19,512, eller af dessa sädesslag tillsammans 59 tunnor mindre än här ofvan enligt Litt. N., af ärter till 13,495, bönor till 906, vicker till 7,908, eller af dessa 3 sädesslag 1,474 tunnor mer än Litt. N., af potatis till 277,118 tunnor (förmodligen à 32 kappar) och af andra rotfrukter till 80,190 tunnor.

c) *Jönköpings län.* Femårsberättelsen uppgifver skörden *med utsädets afdrag* af hvete till 4,054 tunnor och af blandsäd till 26,673 tunnor, och *med* samma afdrag hela skördebeloppet af egentlig säd till 456,487 tunnor, då motsvarande belopp enligt Litt. N. här ofvan, *med* afdrag för det uppgifna utsädesbeloppet, utgör blott 408,966 tunnor säd eller 47,521 tunnor *mindre* än enligt Litt. H., hvars uppgift torde förtjena mera afseende. Litt. H. uppger likaledes *med* utsädets afdrag skörden af ärter till 3,359 tunnor och af vicker till 703 tunnor, hvilket med tillägg af utsädet enligt Litt. N. skulle utgöra: hela skörden af ärter 4,290 tunnor och af vicker 908 tunnor. Af potatis uppger Litt. H. med utsädets afdrag 418,174 tunnor, hvilket med tillägg af utsädet enligt Litt. N. skulle gifva en skörd af 485,393 tunnor. Andra rotfrukter uppgifvas i Litt. H. hafva lemnat en skörd af 41,460 tunnor.

d) *Calmar län.* Kol. 34: Litt. H. uppger 754 tunnors utsäde och 3,319 tunnors skörd. Kol. 35: enligt Litt. H., som synts sannolikare än blott 1,141 enligt Litt. N. Kol. 36, 37, 38 och 41: enligt Litt. H., då uppgift saknas i Litt. N. Kol. 39: enligt Litt. H., då Litt. N. uppger blott 99,079 tunnor. Kol. 40: enligt Litt. H., då all uppgift härom saknas i Litt. N. från Norra Hushållnings-Sällskapet. Kol. 51: enligt Litt. H. motsvarande det antagna högre utsädet. Kol. 53, 54 och 62: enligt Litt. H. Kol. 55: Litt. H. uppger 503,243 tunnor, detta liksom alla förenämnde från Litt. H. hemtade skördeuppgifter *med* afdrag af utsädet. Kol. 58 innehåller endast uppgift från Södra Hushållnings-Sällskapet.

e) *Gotlands län.* Litt. H. uppger för kol. 34: 799 tunnor, och för kol. 50: 4,416 tunnor *utom* utsädet.

af, att första försöket till en detaljerad redogörelse i detta ämne lemnar åt fortsättningen många brister att afhjelpa. Det vore ock utan tvifvel nu allt för mycket vågadt, att vilja tillerkänna den ena eller andra af de stridiga summorna ett bestämdt företräde.

Vill man emellertid begagna talen sådana de äro gifna, eller i det föregående antagna, så skulle i afseende på *åkerns användningssätt* följande relativa tal gifva ledning, vid hvilkas begagnande dock nyssnämnde skilnad, utgörande för hela Riket omkring

Forts. af **Tab. Litt. G.** *Skördebeloppet.*

44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.	54.	1.
Skördeboloppet (utan utsädets afdrag).											
Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Län.
höst-.	vår-.	höst-.	vår-.								
Tunnor à 63 kannor.											
49,103	307	221,258	52	89,251	168,376	23,853	27,026	2,061	8,388	—	Stockholms (utom städer).
35,586	77	236,781	?	156,281	64,190	33,020	15,674	249	5,515	—	Upsala (med städer).
62,546	585	275,958	17	40,007	172,566	13,060	14,139	278	6,418	—	Södermanlands (med städer).
72,869	1,365	334,437	423	112,572	299,930	185,153	37,081	1,046	14,652	—	Östergötlands (med några städer).
c) 3,122	c) 390	117,328	1,077	46,490	349,970	c) 24,242	c) 3,691	13	c) 608	3	Jönköpings (med städer).
732	237	94,710	7,676	114,940	178,114	21,588	1,481	53	225	—	Kronobergs (med stad).
22,277	—	298,614	—	149,671	211,063	d) 2,140	d) 7,656	?	d) 5,495	d) 242	Calmar (med en stad).
21,628	—	81,345	—	66,875	13,739	e) 4,268	2,657	7	125	—	Gotlands.
8,097		75,796		56,774	110,018	11,000	3,062	321	4,985	718	Blekinge.
26,257	225	217,477	9,828	254,776	330,537	59,602	26,569	1,495	10,793	2,580	Christianstads (med städer).
63,332	1,179	342,882	1,609	667,375	588,953	179,027	53,135	779	14,677	608	Malmöhus.
8,633	1,682	94,094	5,739	51,489	279,732	27,941	2,476	4,172	2,595	705	Hallands (med städer).
10,878	5,001	86,307	967	91,455	396,578	29,884	10,037	28,477	2,529	10	Göteborgs och Bohus (med städer).
9,238	7,310	128,307	4,416	50,167	556,380	45,083	11,460	2,875	1,697	—	Elfsborgs (ofullständigt).
i) 40,102	i) 477	i) 232,575	i) 976	i) 46,254	i) 632,978	i) 29,427	i) 25,986	339	i) 5,109	i) 13	Skaraborgs (med städer).
5,600	1,500	112,000	130	10,300	380,000	7,000	4,500	110	900	—	Wermlands (ofullständigt).
24,824	4,097	260,817	265	42,410	253,606	18,833	23,038	794	5,079	—	Örebro (med städer).
28,155	21	205,795	—	47,937	160,414	23,860	10,718	158	2,080	—	Westmanlands (med städer).
3,484	266	107,587	321	50,265	260,019	66,576	8,174	10	378	—	Kopparbergs (med städer).
749	346	50,939	89	165,394	82,056	61,493	6,884	82	404	—	Gefleborgs (med städer).
23	—	19,328	256	127,335	10,763	11,107	1,520	0·8	1·3	—	Wester-Norrlands (med städer).
8	—	5,784	33	43,359	996	2,614	563	—	2	—	Jemtlands.
2·5	0·7	2,361	257	55,397	351	618	2				Westerbottens (utom städer).
—	—	3,979	170	65,901	32	—	—	—	—	—	Norrbottens (med städer).
522,312		3,640,760		2,602,675	5,501,361	881,389	297,529	43,320	92,656	4,879	

f) För *Blekinge län,* från hvilket Hushållnings-Sällskapet ej afgifvit någon redogörelse, äro samtlige uppgifter hemtade ur Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelse.

g) *Malmöhus län.* Femårsberättelsen (Litt. H.) innehåller uppgifter, som i flera delar afvika från de här enligt Litt. N. meddelade, nemligen utsädet af hvete 9,558 tunnor, af korn 97,570 tunnor, af blandsäd 34,931 tunnor, ärter 22,180 tunnor, bönor 525 tunnor, vicker 5,455 tunnor, potatis 133,311 tunnor, och skörden *med* afdrag för utsädet af hvete 77,293 tunnor, af råg 397,696 tunnor, eller öfver 6 tunnor på tunnlandet, af korn 731,023, af hafre 707,128 tunnor, af blandsäd 226,794 tunnor, eller för vårsäden öfver 7 tunnor på tunnlandet, af ärter 92,877 tunnor, af bönor 2,199 tunnor, af vicker 31,085 tunnor, af bohvete 1,322 tunnor, af potatis 1,356,891 tunnor, af raps 20,849 tunnor.

h) *Elfsborgs län.* Ej obetydliga delar af länet saknas i uppgifterna från Hushållnings-Sällskapen. Kol. 34 upptager enligt Litt. H. 19,007 tunnor. Kol. 36 enligt Litt. H. 801 tunnor. Kol. 39 enligt Litt. H. 86,814 tunnor.

i) *Skaraborgs län.* Kol. 30 och 31: femårsberättelsen uppgifver hela rågutsädet till 47,243 tunnor. Kol. 32: enligt Litt. N. blott 8,941 tunnor. Kol. 33: enligt Litt. N. blott 179,494 tunnor. Kol. 34: enligt Litt. N. blott 8,086 tunnor. Kol. 35: enligt Litt. N. blott 6,072 tunnor. Kol. 36: enligt Litt. N. blott 59 tunnor. Kol. 38: enligt Litt. N. blott 1 tunna. Kol. 39: enligt Litt. N. blott 95,331 tunnor. Kol. 44 och 45: enligt Litt. H. uppges hela hveteskörden *efter utsädets afdrag* till 37,754 tunnor. Kol. 46 och 47: efter samma afdrag enligt Litt. H. 250,204 tunnor. Kol. 48: *utom* utsäde enligt Litt. H. 41,138 tunnor. Kol. 49: *utom* utsäde enligt Litt. H. 531,442 tunnor. Kol. 50: *utom* utsäde enligt Litt. H. 26,219 tunnor. Kol. 51: *utom* utsäde enligt Litt. H. 29,780 tunnor. Kol. 53: *utom* utsäde enligt Litt. H. 15,542 tunnor. Kol. 54: enligt Litt. H. Kol. 55: enligt Litt. H. 775,047 tunnor *utom* utsädets afdrag. Kol. 56 och 57: enligt Litt. H. 160,622 tunnor.

k) *Wermlands län.* Tills vidare som sannolika antagna runda tal.

l) *Jemtlands län.* Med tillägg för Öfver- och Ytter-Hogdals socknar.

256,300 tunnland i kol. 18—27 redovisad åker *mindre* än i kol. 7, möjligen kan på något visst sädesslag företrädesvis utöfva störande inflytelse. De angifna proportionerna äro för odling af stråsäd (höst- och vårsäd tillsammans) omkring 51 %, af baljväxter något öfver 2 %, af potatis nära 6 %, af andra rotfrukter omkring $\frac{3}{10}$ %, af spånadsväxter nära $\frac{7}{10}$ %, af gräs och andra foderväxter inemot 23 %, af andra växtslag knappt $\frac{3}{10}$ %, samt i träde liggande inemot 17 % af den under plog varande jorden.

I den mån uppgifterna från hvart och ett af de särskilda länen kunna ernå fullständighet och tillförlitlighet, bör den länsvis detaljerade redogörelsen för dessa proportioner otvifvelaktigt komma att utgöra ett vigtigt bidrag till kunskapen om vårt jordbruk och dess olika ståndpunkt i olika landsorter.

Tab. Litt. G. å sidd. 44—46 innehåller länsvis utarbetadt sammandrag öfver uppgifterna om *utsäde* och *skörd*, hemtade hufvudsakligen ur de särskilda jordbruksstatistiska redogörelserna från Hushållnings-Sällskapen, men med anmärkningar i de fall, då femårsberättelserna innehållit högre, och i dessa fall väl oftast äfven sannolikare, tal.

Bristande uppgift från Blekinge län omöjliggör en bestämd fördelning mellan utsäde och skörd af stråsäden efter höst- och vårsäde. Men om man an-

Forts. af **Tab. Litt. G.** *Skördebeloppet.*

1.	55.	56.	58.	59.	60.	61.	62.	63.	64.	65.
Län.	Skördebeloppet (utan utsädets afdrag).									
	Potatis.	Andra Rotfrukter.	Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Raps.	Hvitbetor till socker.	Tobak.	Pepparrot.
			frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.				
	Tunnor à 63 kannor.			Centner.			Tunnor.	Centner.		
Stockholms (utom städer)	377,476	46,292	757	1,489	118,395	2,167,616	2		600	
Upsala (med städer)	*a)* 193,952	21,160	193	1,025	30,966	1,058,506	—			700
Södermanlands (med städer)	*b)* 234,494	79,863	836	2,439	46,948	1,083,905				
Östergötlands (med några städer)	730,700	48,046	994	2,418	93,169	1,778,725				
Jönköpings (med städer)	*c)* 416,207	*c)* 22,603	2,650	6,190	32,288	1,209,981				
Kronobergs (med stad)	357,103	8,637	2,279	5,852	4,730	291,416	5			
Calmar (med en stad)	*d)* 585,500	31,015	*d)* 1,275	4,679	?	1,889,224	*d)* 98			
Gotlands	157,530	21,244	11	291		110,840	108			
Blekinge *f)*	415,874	25,000	?	?	?	?	85			
Christianstads (med städer)	884,323	26,389	4,736	6,107	72,960	2,032,260	6,836			
Malmöhus *g)*	589,339	93,284	6,351	11,025	1,156,720		19,255	124,717	12,527	
Hallands (med städer)	281,002	14,675	5,778	?	?	?	770			
Göteborgs och Bohus (med städer)	304,159	20,056	4,106	6,505	38,912	1,096,344	—			
Elfsborgs (ofullständigt) *h)*	548,441	41,310	4,577	6,055	15,113	1,130,447	—			
Skaraborgs (med städer)	*i)* 613,132	*i)* 81,333	1,883	3,209	52,437	639,749	197			
Wermlands (ofullständigt) *k)*	306,000	35.000	1,700	6,500	13,000	1,170,000	—			
Örebro (med städer)	479,287	54,377	855	2,795	34,321	1,647,208	—			
Westmanlands (med städer)	190,732	30,825	354	1,164	28,615	1,407,600	—			
Kopparbergs (med städer)	250,354	2,106	23	2,398	13,457	1,789,313				
Gefleborgs (med städer)	264,247	5,619	687	13,266	8,882	1,273,671				
Wester-Norrlands (med städer)	121,323	3,802	1	3,955	8,581	1,448,875				
Jemtlands *l)*	48,144	919	2	318	?	?	—			
Westerbottens (utom städer)	56,096	188	9	1,355		1,403,517				
Norrbottens (med städer)	29,230	—	?	?	?	?				
Summa	8,434,645	713,743	40,057	89,035	26,398,691		27,356	124,717	13,127	700

a) b) c) d) f) g) h) i) k) l) Se not. å sid. 44 och 45.

tager den uppgift, som för detta län gemensamt för båda sädesslagen lemnats, såsom beträffande ensamt vintersäd, så skulle, enligt tabellen, i hela Riket

af *hvete* hafva användts till *höstutsäde* 71,542 tunnor, och deraf skördats 497,246 tunnor;

af *råg* hafva användts till *höstutsäde* 556,897 tunnor, och deraf skördats 3,606,459 tunnor;

hvaremot af alla slags *stråsäd* skulle hafva användts till *vårutsäde* 1,865,678 tunnor, och deraf skördats 9,044,792 tunnor;

eller *tillsammans stråsäd* till utsäde 2,494,117 tunnor, hvaraf skördats 13,148,497 tunnor.

Uppgifterna rörande *baljväxter* (ärter, bönor, vicker) innehålla, att till utsäde användts 106,552 tunnor, hvaraf skördats 433,505 tunnor.

Af *potatis* är uppgifvet hafva till utsäde användts 1,369,249 tunnor, hvaraf skördats 8,434,645 tnr.

Af *andra rotfrukter* hafva uppgifvits skördade 713,743 tunnor.

För *spånadsväxter* hafva uppgifvits använde till utsäde: 25,282 tunnor, hvaraf skördats frö: 40,057 tunnor, och spånadsämne: 89,035 centner.

Den areal af omkring 1,000,000 tunnland, som uppgifvits använd till odling af *gräs* och andra *foderväxter*, har enligt uppgifterna gifvit en skörd af omkring 26,400,000 centner grönfoder och hö.

Af den ytvidd af omkring 11,500 tunnland, som uppgifvits begagnad för odling af *andra än förenämnde växtslag*, torde väl afkastningen blott till någon del vara särskildt redovisad, men för det mesta torde väl dit kunna räknas uppgifne 27,356 tunnor Raps, 124,717 centner Hvitbetor, Tobak m. m.

Till ledning för omdömet om förestående summor torde i första rummet böra anställas en jemförelse med de uppgifter, som femårsberättelserna för 1856—1860 innehålla, och den bearbetning deraf, som återfinnes i Sammandraget öfver nämnde berättelser, till hvilken jemväl begagnats de af s. k. Finans-Komitén samlade upplysningarne.

Hvad sålunda först beträffar *utsädesbeloppet af stråsäd*, så utgjorde detsamma enligt de uppgifter, som för nämnde Sammandrag voro tillgängliga: 2,306,429 tunnor, och af *baljväxter* 81,581 tunnor, eller tillsammans 2,388,010 tunnor, hvilken summa, på grund af dels bristande uppgifter, dels sannolikheten af för låg beräkning, ansågs berättiga till antagande af ett utsädesbehof af 2,400,000 tunnor strå- och trindsäd sammanräknade. Jemföras härmed uppgifterna för året 1865, eller af stråsäd ett utsäde af 2,494,117 tunnor, och af baljväxter ett utsäde af 106,552 tunnor, sålunda tillsammans ett utsäde af 2,600,669 tunnor, så synas dessa, med 5 års mellantid och på skilda vägar vunna, resultater ingalunda motsäga hvarandra.

Utsädesbeloppet af potatis var år 1860 uppgifvet till 1,271,145 tunnor och antogs, på grund af bristande uppgifter och för låg beräkning, kunna höjas till 1,300,000 tunnor. 1865 års uppgifter hafva gifvit summan 1,369,249 tunnor, och båda dessa tal synas åt hvarandra gifva en viss bekräftelse.

Angående *skördebeloppet* funnos för femårsperioden 1856—1860 mer indirekta än direkta uppgifter tillgängliga. Formulären för Länsstyrelsernas femårsberättelser afsågo nemligen då blott beredandet af utväg för en öfverslagsberäkning af skörden med ledning af uppgifter om utsädesbeloppet, skörden i korntal deraf, samt sannolika förbrukningen till föda på hvarje person och kreatur. Sådana frågor afse ock mera ett medeltal för flera år, än upplysning om förhållandet för hvarje särskildt år. De till s. k. Finans-Komitén meddelade svaren på direkt fråga om hela skördebeloppet lemnades dock ej obegagnade.

Den då anställda beräkningen (jfr Sammandraget sid. 21) gaf såsom ett sannolikt medeltal för femårsperioden 1856—1860, eller såsom måttstock för en s. k. medelskörd af *strå-* och *trindsäd:*

årligt utsädesbehof	2,400,000	tunnor,
årligt behof till föda åt befolkningen à 2·45 tunnor på person	9,137,810	»
årligt behof åt husdjuren	2,393,929	»
hvarjemte till bränvinsbränning hade förbrukats årligen	312,142	»
och exporterats utöfver importen	1,002,162	»
hvilka tals summa	15,246,043	»

alltså skulle angifva hvad af förenämnde sädesslag i medeltal årligen *behöft skördas.*

Sannolikheten af ett sådant antagande syntes ock bekräftad af de erhållna, ehuru till ej ringa del blott på personela förbrukningen kalkulerade, uppgifterna

om skördebeloppet, enligt hvilka detta, med tillägg af här ofvan anförda utsädesbelopp, skulle hafva uppgått till 15,618,831 tunnor och sålunda lemnat ett öfverskott af 372,788 tunnor.

Då nu det för året 1865 direkt uppgifna skördebeloppet af strå- och trindsäd utgör blott 13,582,002 tunnor, så understiger det med 1,664,041 tunnor det på ofvan anförde sätt beräknade, och med 2,036,829 tunnor det för året 1860 till stor del kalkulationsvis uppgifna.

Skilnaden för hvarje särskildt sädesslag kan åtminstone till någon del bedömas af följande jemförelse mellan de uppgifna skördebeloppen:

	1860 med utsädets afdrag. Tunnor.	1865 utan utsädets afdrag. Tunnor.
Hvete	509,148.	522,312.
Råg	3,763,766.	3,640,760.
Korn	2,668,419.	2,602,675.
Hafre	4,677,204.	5,501,361.
Blandsäd	1,208,944.	881,389.
Trindsäd	391,350.	433,505.

För ett närmare bedömande af dessa skiljaktigheter såväl som af skördeuppgifterna särskildt för året 1865, är främst nödigt att uppmärksamhet fästes vid den spanmålskonsumtion, hvars belopp kan af bestämda officiela uppgifter upplysas.

Enligt från Bränvins-Kontroll-Byrån meddelad upplysning, har till *bränvinsbränning* förbrukats det belopp af säd och potatis, som nedanstående tab. Litt. H., beräknad efter de i nämnde Byrå antagna reduktionsgrunder, utvisar. Då originalhandlingarnes begagnande beredt tillfälle att gifva större fullständighet och noggrannhet åt den i förra Sammandraget meddelade öfversigten, har tabellen utsträckts till såväl åren 1856—1860 som året 1866. Det för hvarje kalenderår förbrukade qvantum utgöres emellertid blott till en del af samma års skörd, men till en större del af föregående års, och här uppstår ej ringa svårighet att göra en fördelning, som för nu ifrågavarande ändamål blir tillräckligt upplysande. Derest talen ej företedde sins emellan så stora vexlingar för år, som tabellen utvisar, och derest man sökte blott ett medeltal för hela tiden, skulle man ej behöfva något slags fördelning. En sådan blir åter nödig, om man vill bedöma värdet af det nu ifrågavarande årets skördeuppgifter. Till den ändan har, med begagnande af de i Bränvins-Kontroll-Byrån tillgängliga handlingar, beräknats det qvantum spanmål och potatis, som förbrukats till bränvinsbränning under första ¾ af året 1865, hvilket qvantum antagligen ej producerats under samma år. Likaledes har beräknats det qvantum spanmål och potatis, som brännerierna förbrukat under första ¾ af året 1866, hvilket, så vidt det utgjorts af inhemsk vara, antagits hafva producerats under året 1865.

Enligt dessa förutsättningar och beräkningar skulle 1865 års skörd hafva till bränvinstillverkningen lemnat under sista qvartalet, eller höstbränningen, år 1865: hvete 1,389 tunnor, råg 22,144 t:r, korn 66,406 t:r, blandsäd 11,577 t:r, hafre 3,658 t:r och rotfrukter

Tab. Litt. H. *Förbrukningen af säd och potatis till bränvinsbränning.*

1.	2. Hvete.	3. Råg.	4. Korn.	5. Blandsäd.	6. Hafre.	7. Vicker.	8. Ärter.	9. Summa säd.	10. Potatis och andra rotfrukter.
1856 ..... tunnor à 6·3 kubikfot	13,200	167,700	126,800	22,400	6,820	10	60	**336.990**	950,800
1857 ..... » » » »	19,800	168,000	171,000	33,600	8,810	—	90	**401,300**	969,800
1858 ..... » » » »	6,500	102,000	200,000	18,000	4,150	—	80	**330,730**	1,288,600
1859 ..... » » » »	5,800	130,000	140,400	31,100	3,780	—	—	**311,080**	1,300,100
1860 ..... » » » »	6,420	84,800	101,000	12,990	4,280	—	—	**209,490**	925,800
1861 ..... » » » »	9,880	102,386	151,373	33,251	18,696	236	155	**315,977**	1,341,270
1862 ..... » » » »	6,836	59,169	192,488	49,604	35,836	812	1	**344.746**	1,299,987
1863 ..... » » » »	17,060	78,534	184.651	67,765	49,666	199	638	**398,513**	1,393,627
1864 ..... » » » »	19,765	50,402	142,737	31,658	17,439	—	180	**262,181**	1,419,392
1865 ..... » » » »	8,754	61,050	141,443	33,061	13,520	—	18	**257,846**	1,539,844
1866 ..... » » » »	3,776	46,794	108,653	23,166	8,825	—	3	**191,217**	1,563,334

1,039,844 t:r, samt under vårbränningen år 1866: hvete 2,252 t:r, råg 40,131 t:r, korn 59,973 t:r, blandsäd 11,052 t:r, hafre 3,655 t:r och ärter 3 t:r, samt rotfrukter 682,802 t:r, eller, under 12 månader fr. o. m.

Tab. Litt. I. *Införsel och utförsel af nedanstående sädesslag.*

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
	Hvete.			Råg.			Korn (och Malt från 1860).		
Omalen.	Införsel.	Utförsel.	Skilnad.	Införsel.	Utförsel.	Skilnad.	Införsel.	Utförsel.	Skilnad.
År 1856 ..... kubikfot	394,222	182,227	— 211.995	1,092,672	1,851,822	+ 759,150	332,060	716,083	+ 384,023
» 1857 ..... »	249,820	85,081	— 164,739	1,097,265	184,848	— 912,417	456,857	1,177,886	+ 721,029
» 1858 ..... »	107,271	234,308	+ 127,037	312,774	876,824	+ 564,050	19,827	1,530,175	+1,510,348
» 1859 ..... »	13,534	556,864	+ 543,330	207,121	884,530	+ 677,409	56,955	2,398,790	+2,341,835
» 1860 ..... »	30,629	612,896	+ 582,267	394,778	1,477,736	+1,082,958	28,868	2,707,850	+2,678,982
» 1861 ..... »	6,114	468,489	+ 462,375	3,125,678	131,816	—2,993,862	134,915	1,602,077	+1,467,162
» 1862 ..... »	120,384	92,024	— 28,360	1,981,733	225,648	—1,756,085	237,316	1,086,225	+ 848,909
» 1863 ..... »	127,969	162,528	+ 34,559	1,981,658	166,977	—1,814,681	84,396	1,021,827	+ 937,431
» 1864 ..... »	109,774	436,138	+ 326,364	2,614,066	74,601	—2,539,465	266,037	1,295,019	+1,028,982
» 1865 ..... »	88,859	259,862	+ 171,003	613,829	341,946	— 271,883	111,378	1,863,529	+1,752,151
» 1866 ..... »	112,185	221,821	+ 109,636	1,360,156	174.090	—1,186,066	103,650	1,636,110	+1,532,460
	Medeltal (exportöfverskott)		+ 177,407	Medeltal (importöfverskott)		— 762,808	Medeltal (exportöfverskott)		+1,382,119

1.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.
	Hafre.			Ärter och bönor.			Andra sädesslag.		
Omalen.	Införsel.	Utförsel.	Skilnad.	Införsel.	Utförsel.	Skilnad.	Införsel.	Utförsel.	Skilnad.
År 1856 ..... kubikfot	44,371	2,563,678	+ 2,519,307	125,483	46,021	— 79,462	1,059	9,009	+ 7,950
» 1857 ..... »	54,111	3,912,924	+ 3,858,813	99,288	51,124	— 48,164	14,565	3,585	— 10,980
» 1858 ..... »	6,672	6,031,437	+ 6,024,765	4,418	58,553	+ 54,135	1,523	1,151	— 372
» 1859 ..... »	8,020	6,570,284	+ 6,562,264	1,129	244,893	+243,764	5,959	17,463	+ 11,504
» 1860 ..... »	10,389	6,303,609	+ 6,293,220	754	161,470	+160,716	1,905	43,202	+ 41,297
» 1861 ..... »	22,163	7,397,455	+ 7,375,292	27,963	77,827	+ 49,864	1,505	8,649	+ 7,144
» 1862 ..... »	7,270	6,296,468	+ 6,289,198	90,755	50,121	— 40,634	644	2,785	+ 2,141
» 1863 ..... »	3,059	9,847,367	+ 9,844,308	93,566	13,093	— 80,473	13,512	18,859	+ 5,347
» 1864 ..... »	7,866	9,020,597	+ 9,012,731	60,513	59,673	— 840	3,554	8,385	+ 4,831
» 1865 ..... »	32,258	11,838,811	+11,806,553	19,475	65,625	+ 46,150	559	39,521	+ 38,962
» 1866 ..... »	28,603	10,143,900	+10,115,297	21,041	21,525	+ 484	8,009	26,978	+ 18,969
		Medeltal	+ 7,245,613		Medeltal	+ 27,776		Medeltal	+ 11,527

1.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.
	Gryn.			Hvetemjöl.			Rågmjöl.			Andra slags mjöl.		
Gryn och mjöl.	Införsel.	Utförsel.	Skilnad.	Införsel.	Utförsel.	Skilnad.	Införsel.	Utförsel.	Skilnad.	Införsel.	Utförsel.	Skilnad.
År 1856 ..... centner	828	283	— 545	66,709	460	— 66,249	778,671	795	—777,876	102	81	— 21
» 1857 ..... »	2,037	808	— 1,229	56,423	6,519	— 49,904	522,656	6,612	—516,044	399	511	+ 112
» 1858 ..... »	722	330	— 392	37,077	4,625	— 32,452	8,238	34	— 8,204	110	—	— 110
» 1859 ..... »	711	610	— 101	32,809	1,047	— 31,762	21,788	16	— 21,772	93	—	— 93
» 1860 ..... »	1,202	399	— 803	34,189	287	— 33,902	19,497	2,427	— 17,070	120	—	— 120
» 1861 ..... »	811	203	— 608	64,649	791	— 63,858	298,234	7	—298,227	89	—	— 89
» 1862 ..... »	2,323	1,642	— 681	134,656	2,016	—132,640	91,997	2,511	— 89,486	114	—	— 114
» 1863 ..... »	1,655	1,346	— 309	149,664	1,918	—147,746	123,548	10,675	—112,873	242	10,795	+10,553
» 1864 ..... »	2,438	1,246	— 1,192	149,498	883	—148,615	129,443	6,534	—122,909	4,081	159	— 3,922
» 1865 ..... »	1,604	1,373	— 231	186,890	5,723	—181,167	105,934	7,007	— 98,927	10,145	78	—10,067
» 1866 ..... »	1,247	1,652	+ 405	186,351	10,934	—175·417	175,515	6,781	—168,734	10.748	276	—10,472
		Medeltal	— 517		Medeltal	— 96,701		Medeltal	—202,920		Medeltal	— 1,304

den 1 Oktober 1865 t. o. m. den 30 September 1866, tillsammans *hvete* 3,641 t:r, *råg* 62,275 t:r, *korn* 126,379 t:r, *blandsäd* 22,629 t:r, *hafre* 7,313 t:r och *ärter* 3 t:r, samt rotfrukter (nästan uteslutande *potatis)* 1,722,646 tunnor à 6·3 kubikfot.

Å föreg. sida stående tab. Litt. I. innehåller de från Kongl. General-Tullstyrelsen meddelade uppgifterna öfver *in- och utförsel* af säd m. m. för åren 1856—1866. Dessa uppgifter för hvarje fullt kalenderår äro ej heller användbara för kontroll af 1865 års skördebelopp enligt jordbruksstatistiken, då hvarje sådant års import och export står under inflytelsen af 2 kalenderårs skördar. Om man deremot antager, att hvarje kalenderårs skörd bestämmer import och export under samma års 3 sista och nästföljande års 9 första månader och kunde för en sådan fördelning erhålla upplysning om importens och exportens belopp för månad eller qvartal, synes man blifva i tillfälle att anställa en temligen adæqvat jemförelse med de årliga skördeuppgifterna. General-Tull-Direktören har välvilligt tillmötesgått min härom framställda önskan medelst benäget meddelande af nedanstående tabell Litt. K. När dessa uppgifter reduceras till tunntal à 6·3 kub.fot, enligt beräkning för hafregryn af 80 ℔, för andra gryn af 120 ℔ på tunnan, för hvetemjöl af 180 ℔, för rågmjöl af 240 ℔, för kornmjöl à 200 ℔ och för hafremjöl à 160 ℔ på tunnan säd, så utgör *importöfverskottet,* eller det tunntal, hvarmed under tiden fr. o. m. den 1 Oktober 1865 t. o. m. den 30 September 1866 införseln öfverstigit utförseln, af *hvete* 100,080 t:r, af *råg* 231,973 t:r, eller af dessa 2 sädesslag tillsammans 332,053 t:r, samt af *bohvete* och *trindsäd* 1,202 t:r, hvaremot *exportöfverskottet,* eller det tunntal, hvarmed under samma tid utförseln öfverstigit införseln, af *korn* och *malt* 217,069 t:r, *blandsäd* 4,575 t:r och *hafre* 1,397,292 t:r, eller af dessa 3 sädesslag tillsammans 1,618,936 t:r.

Om man nu, med ledning såväl af dessa bestämda officiela data, som de af Hushållnings-Sällskapen meddelade, uppgör en sannolikhetsberäkning öfver skörde-

Tab. Litt. K. *In- och utförsel af Spannmål fr. o. m. den 1 Okt. 1865 t. o. m. den 30 Sept. 1866.*

1.		2.	3.	4.	5.
		År 1865. Oktober—December.		År 1866. Januari—September.	
		Införsel.	Utförsel.	Införsel.	Utförsel.
Spannmål, omalen:					
Blandsäd	kubikfot	—	3,521	—	25,301
Bohvete	»	—	—	66	—
Hafre	»	148	3,349,020	28,159	5,478,416
Hvete	»	30,268	49,803	106,553	154,129
Korn	»	13,058	643,693	58,781	833,117
Linser	»	5	—	1	—
Malt	»	107	397	108	560
Råg	»	72,989	72,440	1,217,518	135,182
Vicker	»	—	6	7,281	1,677
Ärter och åkerbönor	»	1.668	3,983	14,453	10,807
malen: gryn:					
Bohvete-	centner	13	—	30	14
Hafre-	»	79	60	150	689
Hvete-	»	25	24	84	89
Korn-	»	397	134	623	548
mjöl:					
Hafre-	»	13	—	60	—
Hvete-	»	77,924	2,795	131,335	7,139
Korn-	»	2,910	52	8,962	274
Malt-	»	—	—	12	—
Råg-	»	23,069	914	128,631	6,580
Ärt-	»	—	—	161	2

uppgifterna för året 1865, så uppkommer det resultat, som nedanstående tab. Litt. L. utvisar.

De tal, som innehållas i kol. 2, 3 och 7 af denna tabell, hafva anspråk på full tillförlitlighet såsom hemtade ur vederbörande embetsverks räkenskaper. Mot talen i kol. 4 kan måhända med skäl göras den anmärkning, att de äro för låga, då, såsom i det föregående är ådagalagdt, de till jordbruksstatistiken lemnade uppgifterna om odlad jord och utsädesbelopp endast kunna gälla såsom minima. Om så är förhållandet, så minskas i följd deraf den i kol. 8 uppförda, och följaktligen äfven den i kol. 9 beräknade, på hvar person i medeltal disponibla, tillgången. Men om man antager att större tillgång till ifrågavarande näringsämnen, än den som kol. 8 upptager, ej skulle hafva förefunnits, blir då frågan, huruvida den andel af dessa näringsämnen, som enl. kol. 9 i medeltal skulle stått hvarje Rikets innevånare till buds, kunnat vara tillräcklig.

För åren 1856—1860 beräknades den andel af årliga strå- och trindsädsskörden, som skulle hafva åtgått ensamt till *föda åt befolkningen* till 9,137,810 t:r, på grund af ett antaget behof af 2·45 t:r eller 154·4 kannor i medeltal på hvar person. För året 1865 utvisa de direkta skördeuppgifterna en verklig tillgång af 9,477,346 t:r af samma sädesslag, och följaktligen en tillgång i medeltal för hvar person af 2·29 t:r, eller 144·3 kannor.

För åren 1856—1860 beräknades ett behof af 2,393,929 t:r säd årligen till *föda åt husdjuren,* men, såsom af tab. Litt. L. synes, utgöra förenämnda 9,477,346 t:r *hela* den tillgång, som efter der specificerade afdrag skulle hafva lemnats af den för 1865 uppgifna strå- och trindsädesskörden, så att, äfven om befolkningen skulle kunnat tillfredsställas af den minskade qvantitet, hvartill enligt beräkningen i kol. 9 funnits utväg, af dessa sädesslag ej skulle hafva återstått något till föda åt husdjuren.

De beräkningar af skördebeloppet, som grundas på antagandet af ett visst oföränderligt qvantum på hvarje innevånare, såväl som på husdjurens antal, måste företrädesvis kunna blifva missledande i vårt land, der klimatförhållandenas stora olikheter i olika landsdelar vålla så stora skiljaktigheter i den enskilda hushållningen och förbrukningen, och der den sjelfägande jordbrukande befolkningen är så talrik, samt till så betydlig del måst vänja sig att i mån af skördarnas olika utfall underkasta sig försakelser och förändringar i sin ekonomi. Man synes väl i följd häraf ej äga tillräckliga grunder att bestrida, hvarken rigtigheten deraf, att befolkningen under åren 1856—1860 verkligen förbrukat till egen föda strå- och trindsäd till en mängd af 2·45 t:r i medeltal på hvar person, och följaktligen till ett årligt belopp för hela folkmängden af 9,137,810 t:r, eller möjligheten deraf, att

Tab. Litt. L. *Sannolikhetsberäkning öfver 1865 års skördeuppgifter.*

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
	Förbrukning till bränvin hösten 1865 och våren 1866, eller fr. o. m. den 1 Oktober 1865 t. o. m. den 30 September 1866.	Exportöfverskott fr. o. m. den 1 Oktober 1865 t. o. m. den 30 September 1866.	Utsädesbehof enligt de erhållna uppgifterna.	Summa af kol. 2—4, eller särskildt redovisad förbrukning.	Den uppgifna skördens återstod för andra än förenämnde behof.	Skördebeloppet ökadt med importöfverskott d. 1 Oktober 1865—d. 30 September 1866.	Summa af kol. 6 och 7, eller disponibelt qvantum för andra än förenämnde behof.	Utgörande disponibel andel på hvar person af medelfolkmängden 1865—1866.
Hvete ..... tunnor à 6·3 kub.fot	3,641	—	76,337	79,978	442,334	100,080	542,414	0·13 t:r, eller omkr. 8¼ k:r.
Råg ..... » » » »	62,275	—	565,494	627,769	3,012,991	231,973	3,244,964	0·78 » » » 49½ »
Korn med malt ..... » » » »	126,379	217,069	466,305	809,753	1,792,922	—	1,792,922	0·43 » » » 27⅓ »
Hafre ..... » » » »	7,313	1,397,292	1,214,555	2,619,160	2,882,201	—	2,882,201	0·70 » » » 44 »
Blandsäd ..... » » » »	22,629	4,575	171,426	198.630	682,759	—	682.759	0·17 » » » 10½ »
Summa af förestående sädesslag ..... » » » »	**222,237**	**1,618,936**	**2,494,117**	**4,335,290**	**8,813,207**	**332,053**	**9,145,260**	**2·21 t:r, eller omkr. 139¼ k:r.**
Trindsäd och bohvete » » » »	3	—	107,497	107,500	330,884	1,202	332,086	0·08 » » » 5 k:r.
Potatis ..... » » » »	1,722,646	—	1,369,249	3,091,895	5,342,750	—	5,342,750	1·29 » » » 81½ k:r.

befolkningen skulle kunnat lifnära sig med den tillgång till föda, som 1865 års skörd af förenämnda sädesslag uppgifvits hafva lemnat af 9,477,346 t:r, eller i medeltal för hvar person 2·29 t:r.

Om man dock tager i öfvervägande, att förenämnde sädesqvantitet omfattar äfven slösäden af alla sädesslagen, att i densamma hafren ingår till ett särdeles stort belopp i förhållande till de mera näringsgifvande sädesarterna, och att alltså 2·29 t:r förbrukade i form af torrt bröd ej ens torde lemna tillgång till 1 ℔ på dagen åt hvar person i medeltal, och att, oaktadt så ringa brödförbrukning, intet skulle återstå för brygd och hushållets öfriga behof af mjöl och gryn, samt dertill lägger, att 1865 års skörd visserligen uppskattades »under medelmåttan», men ej ålade Rikets hela befolkning någon svårare försakelse af brödföda, så synes det väl vara högst sannolikt, att en så låg förbrukning, som den af 2·29 t:r på person, ej varit med verkliga förhållandet öfverensstämmande, och att följaktligen de uppgifter rörande skördebeloppet, som Hushållnings-Sällskapen meddelat, och som ej skulle hafva tillåtit större personlig förbrukning än den nyssnämnda, icke kunna med verkligheten öfverensstämma, utan måste vara för låga. Att bedöma det belopp, hvarmed de understiga verkligheten, blir naturligtvis ytterst svårt, då den hufvudsakliga måttstock, som skulle begagnas, vore just den personliga förbrukningen, som kan vara vexlande efter omständigheterna. Men af det anförda torde framgå, att den personliga förbrukning af 2·45 t:r, slösäd häri inberäknad, hvilken lades till grund för beräkningen af skördebeloppet under åren 1856—1860, redan är låg, och att man med begagnande af denna, såsom multiplikator, ej torde göra någon felaktig beräkning af den mängd af ifrågavarande sädesslag, som 1865 års skörd borde hafva lemnat till föda åt befolkningen.

Medelfolkmängden 4,137,409 multiplicerad med 2·45 gifver talet 10,136,652 tunnor. Då nu Hushållnings-Sällskapens uppgifter, som ofvan är antydt, anvisa en tillgång af blott 9,477,346 tunnor, så skulle man vara berättigad att här antaga en brist af 659,306 tunnor.

Det årliga behofvet af strå- och trindsäd till föda åt husdjuren antogs för qvinqvenniet 1856—1860 utgöra 2,393,929 tunnor. Som förr är nämndt, och tab. Litt. L. utvisar, lemna skördeuppgifterna för år 1865 ingen tillgång till fyllande af detta behof. Att det förefunnits och blifvit fylldt, så vidt ske kunnat, kan dock ej lida något tvifvel. Äfven om man nu antager, att det måst fyllas med hälften af hvad dertill beräknades under nyssnämnde qvinqvennium, borde dock 1865 års skörd dertill hafva lemnat en tillgång af 1,196,965 tunnor, hvilken summa ytterligare ökar bristen i detta års skördeuppgifter.

Hvad beträffar *potatisskörden,* så beräknades såsom medeltal för qvinqvenniet 1856—1860, med antagen förbrukning på hvar person till föda af 2·17 tunnor, ett årligt behof till detta ändamål af 8,142,051 tunnor, och, med antagen förbrukning af 1 tunna per styck af hästar, kor och svin, ett årligt behof af 1,971,400 tunnor, och då härtill lades såväl det antagna utsädesbehofvet, som den kända åtgången till bränvin, så borde årliga potatisskörden då hafva uppgått till 12,634,771 tunnor. De uppgifter om skördens belopp, som då till Finans-Komitén och i Läns-Styrelsernas femårsberättelser meddelades, innehöllo dock en summa af blott 7,985,607 tunnor, eller en brist af icke mindre än 4,649,164 tunoor.

Hushållnings-Sällskapens uppgifter för året 1865 innehålla nu, att hela potatisskörden skulle hafva utgjort 8,434,645 tunnor, och enligt den i tab. Litt. L. utförda sannolikhetsberäkning skulle af denna skörd hafva för föda åt befolkningen varit tillgängliga 5,342,750 tunnor, hvilka fördelade på medelfolkmängden gåfve en tillgång på person af 1·29 tunna, men i sådant fall ej lemnade något öfrigt åt husdjuren.

Finge man nu antaga, att samma förbrukning till föda åt menniskor och husdjur, hvarpå man ansåg sig kunna grunda beräkningarne af skörden under åren 1856—1860, äfven kunnat fyllas af 1865 års potatisskörd, så borde den hafva till föda åt befolkningen lemnat 8,978,177 tunnor, och till föda åt husdjuren omkring 2,000,000 tunnor, samt, när öfrige behof enligt tabellen Litt. L. tagas i beräkning, uppgått till 14,070,000 tunnor, och det af Hushållnings-Sällskapen uppgifna skördebeloppet följaktligen vara icke mindre än 5,635,000 tunnor för lågt.

För att emellertid ej öfverskatta bristen i det uppgifna skördebeloppet under en tid, då potatissjukans härjningar otvifvelaktigt betydligt minskat både afkastningen och personliga förbrukningen, torde man väl kunna såsom sannolikt antaga, att denna brist möjligen kunnat fyllas med omkring 1,600,000 tunnor. Tager man härvid i beräkning, att den potatisskörd, som utfaller på de täppor, hvilka tillhöra backstugor och andra mindre jordlägenheter, sannolikt ännu alldeles icke eller blott till ringa del torde ingå i Hushållnings-Sällskapens skördeuppgifter, men att omkring en half million menniskor af dessa skördar torde hemta sin näring, så saknar man ingalunda giltig anledning för höjandet af uppgifterna om denna skörd.

På grund af det anförda synes man alltså kunna, såsom ett motstycke till det *uppgifna* skördebeloppet enligt tab. Litt. L., antaga att 1865 års skörd lemnat tillgång af *strå-* och *trindsäd*

till utsäde	2,601,614	t:r,
» föda åt befolkningen	10,136,652	»
» » » husdjuren	1,196,965	»
» bränvinsbränning	222,240	»
» exportöfverskott	1,618,936	»
samt i förråden, eller till fyllande af brist i ofvanstående konsumtionsberäkningar	223,593	»
Summa	16,000,000	t:r.

Om man nu, för att ej göra sig skyldig till någon öfverdrift i beräkningen, vill med 1 million tunnor nedsätta denna summa eller till 15 millioner, ett tal, som ej obetydligt understiger det för qvinqvenniet 1856—1860 beräknade, så synes man vara fullt berättigad att antaga, det de af Hushållnings-Sällskapen för år 1865 lemnade uppgifterna om skörden af *strå-* och *trindsäd* allraminst med 1½ million måste understiga verkliga förhållandet.

Beträffande *potatis* skulle ock kunna antagas, att

utöfver till bränvinsbränning förbrukade	1,722,646	t:r,
och till utsäde	1,369,249	»
skörden deraf måste åtminstone hafva lemnat tillgång till föda åt befolkningen och husdjuren	7,908,105	»
Summa	11,000,000	t:r.

Om man likaledes, för att undvika allt sken af för hög beräkning, från denna summa afdrager 1 million och sålunda nedsätter den till 10 millioner, så är man likaledes fullt berättigad att antaga, det Hushållnings-Sällskapens uppgifter för året 1865 allraminst med 1,565,000 t:r understiga verkliga förhållandet.

Af det första årets jordbruksstatistiska uppgifter har naturligtvis ej kunnat väntas den fullständighet och tillförlitlighet, som endast genom flera års oafbrutna, nitiska, bemödanden kunna vinnas, men det är ock gifvet, att denna gren af statistiken först då kommer att uppfylla sitt ändamål och löna den tunga mödan med dess bearbetning, när den lyckas gifva en så trogen bild af hvarje års skördebelopp m. m., att man derpå kan grunda ett säkert omdöme om alla inflytelserna af grödans årliga vexlingar m. m. och ej nödgas taga sin tillflykt till blotta beräkningar, som så lätt kunna blifva missledande.

När man behandlar uppgifter af ifrågavarande slag, blir man dock genom jemförelser och beräkningar lättast uppmärksamgjord på fel och brister. Statistiska Central-Byrån har ock offentliggjort de jordbruksstatistiska länsredogörelserna, så vidt uppgifternas beskaffenhet det tillåtit, i den utförlighet, att till och med sockneuppgifterna kunna med hvarandra jemföras af innevånarne sjelfve. Detta har skett i den förhoppning, att en jemförande granskning i landsorterna och dess välgörande följder ej skulle uteblifva.

Efter den sannolikhetsberäkning öfver *hela Rikets* skörd, som i det föregående blifvit gjord, har man ock trott sig kunna och böra på förhållandet påkalla en granskande uppmärksamhet genom några *länsvis* utförda beräkningar och upplysningar, som skulle sätta hvarje Hushållnings-Sällskap i tillfälle att genom de relativa talen m. m. lättare uppfatta resultatet af de från Sällskapet meddelade uppgifterna och bedöma i hvad mån de kunnat med verkliga förhållandet vara öfverensstämmande. Erfarne landtbrukare pläga vanligen ock vara så förtrogna med de talförhållanden, som uttrycka utsäde och skörd på tunnland, skörd i korntal m. fl. dylika, att, när de på dessa tal grunda sitt omdöme, detta kommer sanningen ganska nära. Om följaktligen i efterföljande tabell Litt. M. några missförhållanden skulle tydligt framträda och ådaga-

lägga, att de för år 1865 lemnade primäruppgifterna i en eller annan del varit felaktiga, så torde väl få antagas, att detta för framtiden bör leda till rättelser.

Det saknar ej sin vigt, att härvid kunna rådfråga de omdömen om skörden, som för hvarje år afgifvas af Kongl. Statskontoret. Tabellen Litt. N. upptager alltså dessa *länsvis* ej blott för det sista, utan ock för de förutgångna åren af det qvinqvennium, som utgör föremål för Länsstyrelsernas sista femårsberättelser.

Så vidt *sädespriserna* rätta sig efter skördens beskaffenhet, så kan äfven af dem vinnas en värdefull upplysning. En öfversigt af dem, likaledes för hela qvinqvenniet, enligt den enda källa, som för samtlige län är tillgänglig, nemligen markegångssättningen, följer alltså i tab. Litt. O.

Ehuru, såsom redan är antydt, dessa tabeller hafva till hufvudsakligt ändamål att vinna uppmärksamhet af den speciela sakkännedomen inom hvarje län och Hushållnings-Sällskap, och till en del ej kunna utan sådan sakkännedom bedömas, torde dock några allmänna förhållanden, som af dem företes, ej böra här förbigås.

Tabellen Litt. I. utvisar, såsom medeltal för icke mindre än 11 år, att landets egna jordbruk ej förmått fylla landets egna förbrukning af *råg*, utan att i medeltal för år ett betydligt importöfverskott af råg och rågmjöl härtill varit af nöden. Den betydliga årliga införseln af *hvetemjöl* upphäfver ock exportöfverskottet af omalet hvete, så att under samma långa tidrymd eget jordbruk ej heller kunnat fylla landets behof af hvete.

Tab. Litt. M. *Utsäde och skörd på tunnland och i korntal år 1865, enligt Hushållnings-Sällskapens uppgifter.*

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
Län.	Höst-stråsäd.			Vår-stråsäd.			Baljväxter.			Potatis.			Andra rotfrukter.	Spånadsväxter.			Foderväxter.
	På 1 tunnland.		I korntal af utsädet.	På 1 tunnland.		I korntal af utsädet.	På 1 tunnland.		I korntal af utsädet.	På 1 tunnland.		I korntal af utsädet.	På 1 tunnland.	På 1 tunnland.			På 1 tunnland.
	Utsäde.	Skörd.		Utsäde.	Skörd.		Utsäde.	Skörd.		Utsäde.	Skörd.		Skörd.	Utsäde.	Skörd frö.	Skörd spånadsämne.	Skörd i centner omkring:
	Tunnor.		Skörd.	Tunnor.		Skörd.	Tunnor.		Skörd.	Tunnor.		Skörd.	Tunnor.	Tunnor.		Centner.	
Stockholms	0·81	5·74	7·05	1·06	6·53	6·19	1·08	5·96	5·53	6·44	39·20	6·08	60·12	0·98	1·41	2·78	46·07
Upsala	0·84	6·16	7·32	1·03	6·25	6·08	0·99	5·22	5·28	4·55	27·56	6·05	39·33	0·65	0·54	2·90	25·15
Södermanlands	0·76	6·22	8·22	1·03	5·74	5·58	0·94	5·07	5·41	5·49	30·01	5·47	59·82	0·88	1·17	3·42	20·23
Östergötlands	0·84	5·32	6·37	1·19	6·40	5·40	0·87	4·11	4·72	6·35	39·33	6·19	48·48	0·83	1·25	3·03	29·63
Jönköpings	0·92	4·45	4·81	1·68	6·53	3·89	0·94	3·55	3·78	5·34	33·05	6·19	39·11	0·98	1·47	3·43	50·90
Kronobergs	0·87	4·41	5·04	1·25	6·39	5·12	1·02	4·26	4·16	4·97	33·70	6·78	51·41	0·95	1·47	3·78	28·26
Calmar	0·74	4·48	6·06	1·19	6·57	5·51	0·92	4·70	5·13	6·25	33·47	5·35	68·77	1·00	0·92	3·37	60·40
Gotlands	0·88	4·76	5·38	0·98	6·11	6·22	0·96	4·51	4·70	4·76	35·70	7·50	63·80	?	0·11	2·94	23·25
Blekinge	?	?	?	?	?	?	0·77	4·63	5·98	4·56	33·26	7·30	76·92	0·95	?	?	?
Christianstads	0·80	4·36	5·43	1·04	6·01	5·79	0·93	4·13	4·46	3·81	27·33	7·17	52·99	1·03	2·20	2·83	29·28
Malmöhus	0·78	5·06	6·50	1·01	6·31	6·24	0·96	2·91	3·04	4·39	23·16	5·27	50·78	1·11	2·01	3·48	10·31
Hallands	0·79	3·88	4·89	1·11	4·84	4·34	0·88	3·45	3·91	4·94	33·32	6·75	53·17	0·74	2·78	?	?
Göteborgs och Bohus	0·68	6·16	9·08	1·23	6·04	4·93	0·98	4·00	4·10	4·49	35·04	7·80	75·97	0·52	2·08	3·28	28·51
Elfsborgs	?	?	?	?	?	?	1·05	4·58	4·36	3·88	27·33	7·06	?	?	?	?	?
Skaraborgs	0·94	5·12	5·47	1·68	5·44	3·23	1·13	3·07	2·72	6·78	36·68	5·41	37·22	0·89	1·37	2·34	5·92
Wermlands	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
Örebro	0·77	6·58	8·51	1·21	6·25	5·18	0·91	5·12	5·60	6·37	44·09	6·93	58·66	0·72	1·13	3·58	23·19
Westmanlands	0·75	5·77	7·72	1·07	5·79	5·41	0·88	5·62	6·37	5·78	35·83	6·19	54·17	0·72	0·85	2·79	21·19
Kopparbergs	?	?	?	?	?	?	2·02	8·18	4·05	7·26	48·75	6·71	29·66	?	?	?	?
Gefleborgs	0·89	6·81	7·63	1·70	9·27	5·51	1·25	4·05	3·24	9·15	49·11	5·37	19·18	0·71	0·15	2·96	13·01
Wester-Norrlands	0·67	5·71	8·48	1·18	5·15	4·36	0·95	1·70	1·80	6·44	26·68	4·15	12·55	0·77	0·00	3·43	20·13
Jemtlands	0·59	4·23	7·12	1·17	3·06	2·61	1·23	0·41	0·33	8·32	19·71	2·37	29·65	0·85	0·01	2·26	?
Westerbottens	0·47	2·10	4·45	1·48	2·95	1·99	0·29	0·29	1·00	4·97	21·06	4·24	4·59	0·24	0·01	1·83	77·70
Norrbottens	?	?	?	?	?	?	—	—	?	2·48	12·71	5·13	—	?	—	—	?
Hela Riket	0·88	5·26	6·57	1·22	6·04	4·94	0·98	4·00	4·07	5·28	32·39	6·14	49·86	0·83	1·31	3·13	23·36

Deremot förekommer intet enda år under hela tiden, då *korn* och *hafre* ej förete ett exportöfverskott. Detta öfverskott, som för kornet utvisar vexlande belopp, beroende sannolikt af skördens olika utfall, är deremot för hafren i en nästan jemnt fortgående tillväxt.

Landet synes sålunda mot sitt öfverskott af hafre och korn tillbyta sig en del af det hvete och den råg, som det behöfver, men sjelf ej kunnat eller velat producera. Att denna rigtning af jordbruksproduktionen och dess begagnande varit progressiv, utvisas af hafreexportens stigande belopp. Derest liktidigt härmed förbrukningen af råg och hvete inom landet till föda äfven varit progressiv, ett förhållande som både är sannolikt och önskvärdt, så synes häraf följa, att landet allt mer för sin brödföda ställer sig i beroende af sädesbytets ostörda fortgång och prisförhållandet eller värdet mellan det, som importeras och exporteras. Det allmännas fördel sammanfaller väl här med den enskildes, när denna senare är rätt beräknad och verklig, men felräkningen af den enskilde, om den äger rum i större skala, kan ock lätt återverka på det allmänna.

Enligt de allmänna omdömen om skörden i hela Riket, hvilka i tab. Litt. N. sammanförts, bör väl kunna antagas, att för hela femårsperioden i medeltal skörden kan vara fullt förtjent af vitsordet »*medelmåttig*», men året 1865 synes haft mindre fördelaktig skörd än något af de förutgångna, då denna anses hafva varit »*under medelmåttan*». Hvad inflytande på detta omdöme, som utöfvats af missväxt i Jemtlands och Westerbottens län, är Statistiska Central-Byrån ej i tillfälle att bedöma. Lyckligtvis förekommer i öfrigt endast för Stockholms län år 1861 och för Westerbottens län år 1864 uppgift om en skörd, som gränsat nära till missväxt.

Tab. Litt. N. *Kongl. Maj:ts och Rikets Statskontors omdömen om skörden.*

1.	2.	3.	4.	5.	6.
Län.	1861.	1862.	1863.	1864.	1865.
Stockholms	nära missväxt	god	medelmåttig	fullt medelmåttig	fullt medelmåttig
Upsala	under medelmåttig	medelmåttig	under medelmåttig	öfver medelmåttig	medelmåttig
Södermanlands	nära medelmåttig	rik	under medelmåttig	öfver medelmåttig	nära medelmåttig
Östergötlands	under medelmåttig	medelmåttig	medelmåttig	god	nära medelmåttig
Jönköpings	nära medelmåttig	medelmåttig	under medelmåttig	fullt medelmåttig	under medelmåttig
Kronobergs	medelmåttig	öfver medelmåttig	medelmåttig	öfver medelmåttig	under medelmåttig
Calmar	under medelmåttig	medelmåttig	under medelmåttig	god	nära medelmåttig
Gotlands	nära medelmåttig	god	god	medelmåttig	under medelmåttig
Blekinge	medelmåttig	medelmåttig	medelmåttig	öfver medelmåttig	medelmåttig
Christianstads	medelmåttig	medelmåttig	medelmåttig	fullt medelmåttig	under medelmåttig
Malmöhus	öfver medelmåttig	öfver medelmåttig	öfver medelmåttig	god	under medelmåttig
Hallands	nära medelmåttig	medelmåttig	medelmåttig	fullt medelmåttig	under medelmåttig
Göteborgs och Bohus	under medelmåttig	öfver medelmåttig	medelmåttig	öfver medelmåttig	nära medelmåttig
Elfsborgs	nära medelmåttig	öfver medelmåttig	medelmåttig	fullt medelmättig	nära medelmåttig
Skaraborgs	nära medelmåttig	öfver medelmåttig	öfver medelmåttig	fullt medelmåttig	under medelmåttig
Wermlands	nära medelmåttig	god	under medelmåttig	under medelmåttig	medelmåttig
Örebro	nära medelmåttig	öfver medelmåttig	medelmåttig	öfver medelmåttig	fullt medelmåttig
Westmanlands	under medelmåttig	öfver medelmåttig	under medelmåttig	medelmåttig	fullt medelmåttig
Kopparbergs	medelmåttig	öfver medelmåttig	under medelmåttig	fullt medelmåttig	fullt medelmåttig
Gefleborgs	medelmåttig	god	medelmåttig	under medelmåttig	medelmåttig
Wester-Norrlands	medelmåttig	medelmåttig	medelmåttig	under medelmåttig	under medelmåttig
Jemtlands	medelmåttig	medelmåttig	medelmåttig	under medelmåttig	missväxt
Westerbottens	medelmåttig	under medelmåttig	under medelmåttig	nära missväxt	missväxt
Norrbottens	öfver medelmåttig	under medelmåttig	god	under medelmåttig	under medelmåttig
Hela Riket	Nära medelmåttig.	Mera än medelmåttig.	Medelmåttig.	Fullt medelmåttig.	Under medelmåttig.

Om man enligt tab. Litt. O. jemför *sädespriserna*, så utvisa dessa för första året, eller 1861, af alla slagen det högsta beloppet och sjunka sedan under de 3 följande åren, för att under sista året stiga något. Då likväl år 1861 priserna voro betydligt högre, så skulle man väl deraf kunna sluta, att sädestillgången då äfven varit mindre. Man skulle ock häraf kunna hemta anledning till det antagande, att 1865 års skörd, ehuru ofördelaktigare bedömd, icke lemnat mindre sädestillgång än 1861 års. Jfr äfven exporten tab. Litt. I.

Beträffande tab. Litt. M. lära de skiljaktigheter länen emellan, hvilka der framträda och anbefallas till sakkännares benägna uppmärksamhet, väl till någon del finna sin förklaring af tabb. Litt. N. och O., till en annan del deruti, att proportionerna ofta måst beräknas efter uppgifter, i hvilka uppenbara brister förefunnits. Särskildt torde böra anmärkas, att kol. 18 i denna tabell har intet värde för de län, der naturliga ängens afkastning har felaktigt medräknats. Afkastningen af den odlade jorden till grönfoder är ock i vissa län uppskattad, i andra deremot icke. Men just de stridiga talen torde få tjena som bevis på vigten att för framtiden ett likformigt förfarande iakttages i uppgifterna till dessa kolumner.

Tab. Litt. O. *Årsmarkegångspriser enligt § 3 mom. 2 och 3 af Kongl. Kungörelsen den 11 Maj 1855.*

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.
	1861.				1862.				1863.				1864.				1865.			
Län.	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.
	Riksdaler Riksmynt för 10 kubikfot eller en »tia» (utgörande dubbla n.v. högsta målkärlet).																			
Stockholms	38,10	30,16	23,02	13,49	34,92	24,60	19,85	12,70	27,30	22,60	19,80	11,20	23,50	17,50	15	9,80	31,70	20	16,70	12
Upsala	34,92	28,57	21,43	11,90	30,56	23,81	19,05	10,32	27	21	17	10,60	23	15,90	12,10	8,50	30	18,20	15	10
Södermanlands	38,10	28,57	22,22	11,90	32,14	23,81	19,05	11,11	27	20,60	19	10,20	23,80	16,30	14,10	8,80	28,80	17,50	14,90	10
Östergötlands	38,10	30,56	23,41	11,90	35,71	25,40	20,63	10,32	27	22,60	19	10,30	23,90	17	15	9	28,50	19	15,50	10,50
Jönköpings	39,70	30,16	23,81	11,90	44,44	26,98	20,89	11,11	35	26,70	21,50	11,10	27,40	20,80	17,40	10	30	21,20	16,60	12
Kronobergs	—	29,37	19,05	10,32	—	28,97	20,63	9,52	—	26	20	9,50	—	20	16	9	—	22	15	9,20
Calmar, utom Öland	39,70	28,57	22,22	11,11	35,71	25,40	19,45	10,32	30	23	19,60	11	25,20	18,30	15,70	8,90	30	20	15	10
Öland	38,10	26,98	22,22	10,32	34,13	23,81	19,45	9,52	28,50	20,80	19,60	10,40	24	16,80	15,70	8,70	28,80	18,40	15	9,40
Gotlands	39,70	25,40	22,22	9,52	31,75	22,22	19,05	8,73	25,40	19	18	10	20,60	15,50	14,70	8	25,40	19,40	15,50	8,20
Blekinge	39,70	28,57	22,22	13,17	39,70	27,78	20,25	11,11	31	24,60	20	11,10	28	21,50	17,50	11	33,40	25,60	17	11,50
Christianstads omkr. staden	36,51	28,57	20,63	11,63	38,10	25,40	17,46	10,79	26	21,50	15,50	9,20	25	19	15	10	35	25	17	11
» » Engelholm	34,92	27,78	19,85	12,70	34,92	27,38	19,85	13,09	26,30	22,50	16,20	11,40	24	18	15	10,80	33	23	17	13,50
» » Cimbrishamn	34,13	26,19	19,05	11,11	31,75	23,02	17,05	11,11	24,40	20	14,40	9,80	22	17	13	9	30	20	14	10
Malmöhus	38,10	27,78	20,63	13,09	31,75	23,81	17,46	11,90	24,50	20,60	15,30	10	23,80	18	13,60	10,40	31,70	23,40	18,30	14,50
Hallands	39,70	27,78	19,05	12,70	38,10	28,57	19,85	11,90	28,90	22,80	16,80	10	28	20	15	10	28,20	21,70	16,20	11,20
Göteborgs och Bohus	36,51	28,57	21,43	12,70	35,71	25,40	19,05	12,70	30	23,50	17,50	10,50	27,50	20,50	15,50	9,50	28	21	15,50	11,50
Elfsborgs	39,70	30,16	22,22	12,70	38,10	26,98	20,25	11,51	33	25	19	10	29	22	16	9	30	23	16	11
Skaraborgs	40,49	29,37	22,22	11,90	35,71	23,41	19,24	11,11	30,50	23	19	9,50	25,60	18,50	16	9	28,50	20,50	15,50	10,60
Wermlands	42,86	34,13	26,98	14,68	35,71	24,60	20	11,11	38	26,20	21,40	12,70	30,20	21,14	18,30	10,30	30	25,40	19,50	12,70
Örebro, Nerike	38,10	30,16	22,22	11,11	35,71	23,81	20,48	9,94	27,80	24	20,50	9,80	27,80	22,20	20	9,80	29	19	16	10
Bergslagen	38,89	30,95	23,81	11,51	36,51	24,60	21,27	10,57	28,60	24,80	21,30	10,40	28,60	23	20,80	10,40	29,50	19,50	16,50	10
Westmanlands	35,71	27,78	23,02	11,43	32,54	23,81	20,25	10,32	28	21,60	17,80	9	25,40	16,80	14,30	7,90	28,60	19,10	15,90	9,50
Kopparbergs	41,27	31,75	23,81	11,75	39,30	28,57	23,41	11,59	36,50	28,50	24	14	31,70	22,50	20	11,10	31,70	23	19	11,90
Gefleborgs, Gestrikland	38,10	29,37	23,02	12,70	35,71	28,17	20,63	11,11	32	25	21,50	12	27,50	20	18	12	29,20	20	16,60	10,60
Helsingland	38,10	29,37	22,22	13,09	35,71	28,17	21,59	11,90	33,90	26,20	21	12	30	22,90	20	12	29,20	22,40	18,20	12
Wester-Norrlands	—	27	22,49	14	—	27	22	14	—	27	22	14	—	25,50	21	14,50	—	26	21	14,50
Jemtlands, Jemtland	—	25,40	15,90	11,09	—	27	17,49	10,70	—	27,80	19	11,20	—	29,80	21,50	14,40	—	19,40	11,10	6,50
Herjeådalen	—	25,40	17,51	11,09	—	15,08	11,90	6,40	—	15,90	11,90	5,60	—	17,50	12,70	5,60	—	19,40	15,90	6,50
Westerbottens	—	29,09	24,33	—	—	32,27	28,05	—	—	29,10	25,10	—	—	29,10	24,30	—	—	27,60	25	—
Norrbottens	—	25	23,41	—	—	34,92	30,95	—	—	26,60	23,80	—	—	27	25,50	—	—	26,40	23,70	—
Medelpris för hela Riket	38,01	28,62	21,85	12,02	35,60	25,82	20,22	10,95	29,44	23,62	19,22	10,59	26,06	20,33	16,96	9,91	29,92	21,54	16,80	10,72

Utom de numeriska uppgifter till 1865 års jordbruksstatistik, för hvilka i det föregående redogjorts, hafva Hushållnings-Sällskapen, med föranledande af de fastställda formulären, jemväl meddelat åtskilliga upplysningar, som för bedömandet af nämnde års skörd böra i sammanhang med det här ofvan anförda tagas i öfvervägande.

Under tiden för *höstutsädet*, hvilket i allmänhet synes föregå mellan medlet af Augusti och medlet af September, och såsom undantag härifrån oftare utdragas till senare hälften af sistnämnde månad, än framflyttas inom förra hälften af den förstnämnda, säges väderleken år 1864 hafva varit gynnsam, med undantag för Calmar, Gotlands och Christianstads län, der ymnigt regn, särdeles på Gotland, fördröjde sådden till mot slutet af September. Den unga höstsäden skadades sedan, dels af snöfall före frost, dels af vexlande barvinter och töväder, dels af starka snöfall under vintren, i Kronobergs, Calmar, Christianstads och en del af Elfsborgs län.

Tiden för *vårutsädet*, hvilken i den mellersta delen af landet synes ligga inom senare hälften af April och första af Maj, framflyttas vid sydligare läge och närmare hafskusten en eller annan vecka och fördröjes i de nordligare, såväl som i de högländtare, länen ända till en månad eller in uti medlet af Juni.

1865 års vår, torr och kall, med frostnätter i slutet af Maj och början af Juni — i Halland d. 31 Maj och d. 14 Juni — ej ens skonande Skåne, skadade foderväxter, vårsädsbrodd och den blommande rågen. I Norrbottens län var temperaturen under Maj och Juni månader 1°—3° lägre än medeltalet för samma månader under nästförutgångne 27 år. Stormar omtalas ock hafva under våren gjort skada i flera län.

Försommaren uppgifves från Stockholms, Upsala, Södermanlands, Jönköpings, Kronobergs, Malmöhus, Elfsborgs och Skaraborgs län hafva varit ihållande torr och flerestädes mycket varm, hvaremot den antydes hafva varit kallare än vanligt i Westmanlands, Kopparbergs och öfriga nordliga län.

Eftersommaren och förhösten synas hafva haft en både för växtligheten och bergningen gynnsam väderlek i Stockholms, Upsala, Södermanlands, Elfsborgs, samt större delen af Wermlands län, företett mera ostadig väderlek under skörden i Östergötlands och Skaraborgs län, genom envist regn försvårat skörden i Jönköpings, Gotlands, Christianstads, Westmanlands, samt till någon del i Örebro och Kopparbergs län, samt genom inträffad frost — i vissa delar af Kopparbergs län (d. 30 Aug. och 3 Sept.), i Norra Helsingland, i Westerbotten (d. 24 Aug.) och i Norrbotten (i medlet af Augusti) — skadat en del af såväl potatis- som sädesgrödan.

Hagel den 30 Juli gjorde skada i Malmöhus län, äfvensom i samma månad inom en socken i Skaraborgs län.

I afseende på skördens beskaffenhet är uppgifvet *vigt af 10 kubikfot*, eller en »tia»

hvete: 4·75—5·40 centner i Södra Calmar län, 4·60—5·08 ctnr i Wermlands, 4·44—5·08 ctnr i Skaraborgs, omkring 4·76 ctnr i Södermanlands, Jönköpings och Gefleborgs, 4·60 ctnr i Christianstads, 4·44—4·75 ctnr i Östergötlands, Hallands och Örebro samt 3·81—5·08 ctnr i Stockholms och Upsala län;

råg: 4·13—4·75 ctnr i Calmar, Skaraborgs och Kopparbergs län, 4·13—4·60 ctnr i Elfsborgs och Wermlands, 3·81—4·75 ctnr i Kronobergs, 3·81—4·44 ctnr i Stockholms, Upsala, Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Christianstads, Örebro och Gefleborgs län, 4·13—4·37 ctnr i Hallands, men blott 3·81—4·13 ctnr i Wester-Norrlands och 2·00—3·80 ctnr i Jemtlands län;

korn: 3·81—4·44 ctnr i Skaraborgs, 3·17—4·44 ctnr i Kronobergs, ej öfverstigande 4·13 ctnr i Stockholms, Upsala, Östergötlands, Jönköpings, Calmar och Kopparbergs län, — 3·97 ctnr i Södermanlands och Elfsborgs, — 3·81 ctnr i Christianstads, Hallands, Wermlands, Örebro, Gefleborgs och Wester-Norrlands län, och sjunkande i Jemtlands län till 1·50—3·50 ctnr och i Westerbottens till 1·90 ctnr;

hafre: uppgående högst till 3·49 ctnr i Östergötlands, Hallands och Skaraborgs län, till 3·33 ctnr i Elfsborgs och Wermlands län, ej öfverstigande 3·17 ctnr i Stockholms, Upsala, Jönköpings, Kronobergs, Calmar, Örebro och Kopparbergs län — 2·86 ctnr i Christianstads och Gefleborgs län.

Från Malmöhus län är uppgifvet, att säden i allmänhet till följd af brådmognad ej hade hög vigt.

De omdömen, som i öfrigt meddelats om stråsädens beskaffenhet, innehålla, att den i allmänhet varit *god* och *välbergad* i Stockholms, Upsala, Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Calmar (vårsäd), Hallands (vårsäd), Göteborgs och Bohus, Skaraborgs, Wermlands, Örebro och Kopparbergs (när den ej var frostskadad) län, hvaremot uppgifves, att den på Gotland varit mindre vigtig och kärngod, att rågen i Örebro län till en del skadats af väta och i Halland gifvit nära missväxt.

Redan från Gefleborgs och Kopparbergs län omtalas vårsäden till en ej ringa del hafva lidit af frostskada, hvilket säges i allmänhet hafva ägt rum i Wester-Norrlands län, så att hafre, blandsäd och ärter för det mesta der lemnats otröskade. I Jemtland säges skörden hafva varit allmänt svag och frostskadad, mångenstädes totalt förfrusen; i Westerbotten blef all säd af högst dålig beskaffenhet, och omdömet från Norrbotten innehåller »skördens beskaffenhet i allmänhet dålig».

Potatisskörden uppgifves ytterst dålig från Jemtland, flerestädes angripen af torröta i Göteborgs oeh Bohus län och af sämre beskaffenhet i södra delen af Calmar län, hvaremot den i Östergötland säges hafva varit föga angripen och torde väl få antagas i öfriga delar af Riket, från hvilka ej någon särskild upplysning om felslagen skörd meddelats, hafva gifvit tillfredsställande resultat.

Öfverskott till afsalu af säd och andra jordbruksalster uppgifves hafva allmänt förefunnits i Upsala, Östergötlands, Christianstads, Malmöhus samt Göteborgs och Bohus län; i de flesta distrikter af Stockholms, Södermanlands (89 kommuner), Jönköpings (Tveta, Wista, Norra och Södra Wedbo samt Östra härader), Kronobergs, Calmar (Öland och 10 uppgifna socknar å fastlandet), Hallands (egentligen hafre och potatis), Elfsborgs (egentligen hafre, potatis och linfrö), Skaraborgs, Wermlands, Örebro och Westmanlands län, men blott i en mindre del af Kopparbergs (13 socknar) och Wester-Norrlands län (högst få socknar), hvaremot

större eller mindre brist af säd och andra jordbruksalster uppgifves hafva förefunnits i 3 kommuner af Södermanlands län, inom Mo och Westbo härader af Jönköpings, inom 21 socknar af Kronobergs, 2 socknar af Calmar län, af råg i Hallands län, i minst 13 kommuner af Elfsborgs (säd), i en och annan socken af Skaraborgs, i Jösse, Öfre Fryksdals och Wisnums härader af Wermlands, inom bergslagen och i några af skogsbygdens socknar af Örebro län, inom 10 kommuner af Westmanlands, i omkring 35 kommuner af Kopparbergs (till specificerade betydliga belopp), i allmänhet inom Gefleborgs, Westerbottens och Norrbottens, stor inom de flesta socknar af Wester-Norrlands, högst betydlig inom Jemtlands län.

Det är väl antagligt, att partiel brist inom de län, som ligga söder om Dalelfven, kunnat utan svårighet fyllas af samma läns öfverskott i vida större utsträckning eller der så nödigt varit från ett nästgränsande län. Den betydligare bristen i länen norr om Dalelfven måste deremot hafva påkallat behofvens fyllande från aflägsnare orter.

De numeriska uppgifter rörande *boskapsskötseln*, hvilka, enligt fastställda formulär, blifvit ifrågasatte att lemnas i Länsstyrelsernas femårsberättelser, såväl som för framtiden i Hushållnings-Sällskapens jordbruksstatistiska årsredogörelser, inskränka sig till antalet vid årets slut underhållne kreatur. Tab. Litt. P. å följ. sida lemnar en öfversigt öfver de härom till Rikets jordbruksstatistik (Ser. Litt. N), meddelade uppgifterna. Några Hushållnings-Sällskap hafva tillerkänt sina hithörande uppgifter högre värde, än hvad de om andra ämnen kunnat meddela, men för många län förefinnas otvifvelaktigt ännu anledningar att antaga, det talen blott mer eller mindre närma sig verkligheten. Beklagligtvis saknas all uppgift för Stockholms stad, och för några af länen äro ej heller städerna medräknade, under det för några andra ej med säkerhet kunnat afgöras huruvida detta är fallet eller ej. Antydningar härom hafva alltså gjorts å tabellen. Anmärkningsvärdt är, att ett stort antal af Länsstyrelsernas femårsberättelser innehåller helt andra tal, än de af Hushållnings-Sällskapen uppgifna, och ej sällan betydligt högre. Detta har i noter till tabellen blifvit anmärkt. Om man nu söker göra sig reda för hvilka tal äro antagligast, så borde visserligen Hushållnings-Sällskapens uppgifter, som i allmänhet legat till grund för tabellen Litt. P., hafva största anspråken,

men då i det föregående rörande skörden m. m. är ådagalagdt, att de välkända svårigheterna, som så ofta möta tillförlitliga uppgifters erhållande från producenterna sjelfva, ej med första året kunnat af alla Hushållnings-Sällskap öfvervinnas, så synes man ej oberättigad, att åt de *högre* uppgifter, som af Länsstyrelserna, sannolikt genom Kronobetjeningen, inhemtats, gifva ett större värde. När man söker en slutsumma för hela Riket, äro ock dessa högre uppgifter så mycket mer berättigade, som de åtminstone till någon del kunna fylla bristen på *alla* uppgifter från vissa socknar, härader eller städer.

Tab. Litt. P. *Uppgifna antalet vid 1865 års slut underhållna kreatur af nedanstående slag.*

1.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.
Län.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Renar.
	öfver 3 år.	under 3 år.								
Stockholms (utom städer)	19,822	1,553	10,326	2,040	51,238	10,845	49,314	145	18,490	—
Upsala (med städer)	19,058	1,724	6,891	1,384	35,441	11,911	44,912	108	15,314	—
Södermanlands (med städer) a)	10,279	575	26,052	1,876	45,981	15,943	68,028	131	17,750	—
Östergötlands (med städer?)	17,624	1,353	40,200	3,733	83,352	24,248	89,374	608	28,242	—
Jönköpings (med städer) b)	9,794	404	25,289	1,033	67,649	23,775	103,481	1,484	15,945	—
Kronobergs (med stad)	7,961	461	20,516	969	52,352	28,610	71,064	661	19,235	—
Calmar (med en del städer) c)	21,752		35,835	2,402	61,515	42,562	110,623	133	23,220	—
Gotlands (med stad?) d)	8,789	1,724	9,425	1,259	12,876	5,977	38,341	636	6,352	—
Blekinge (med städer?) e)	6,900		9,329	1,005	20,630	13,508	23,733	163	13,034	—
Christianstads (med städer) f)	31,184	4,590	11,762	1,565	54,692	23,921	78,951	422	42,412	—
Malmöhus (med städer?) g)	54,179	9,136	8,917	1,984	66,880	23,024	114,918	69	45,898	—
Hallands (med städer) h)	13,289	1,869	6,605	891	34,599	14,649	48,289	703	9,963	—
Göteborgs och Bohus (med städer) i)	22,814	1,474	1,797	1,628	50,478	21,047	57,398	27	10,026	—
Elfsborgs (med en del städer) k)	20,869	1,410	11,201	2,584	77,089	24,068	89,923	260	18,920	—
Skaraborgs (med städer) l)	19,950	3,266	26,742	1,482	66,952	31,176	79,429	79	24,913	—
Wermlands (ofullständigt) m)	10,458	820	4,403	1,767	47,003	13,261	55,941	2,153	10,996	—
Örebro (med städer)	10,355	539	15,286	1,608	51,453	17,136	52,046	630	14,049	—
Westmanlands (med städer)	12,659	1,033	10,484	1,711	41,040	14,788	32,405	902	12,187	—
Kopparbergs (med städer) n)	16,281	649	743	1,362	59,119	12,585	77,857	35,224	9,496	—
Gefleborgs (med städer)	13,852	1,070	519	1,424	50,291	11,182	56,436	20,720	11,034	—
Wester-Norrlands (med städer) o)	13,610	1,073	128	1,489	46,768	9,085	61,446	17,734	5,400	—
Jemtlands (med stad) p)	10,836	1,674	108	1,625	35,205	9,979	68,114	44,017	3,091	?
Westerbottens (utom städer?)	9,701	1,115	175	1,156	38,288	7,075	64,021	3,832	2,763	?
Norrbottens (med städer) q)	8,641		111	814	34,665	6,808	53,831	2,291	1,435	139,400
Summa	428,169		282,844	38,791	1,185,556	417,163	1,589,875	133,132	380,165	139,400

a) *Södermanlands län.* Litt. H. (eller Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser) uppger för kol. 69: 1,937, för kol. 71: 16,081, för kol. 72: 63,689, för kol. 74: 18,098.

b) *Jönköpings län.* Litt. H. uppger för kol. 69: 1,051, för öfriga kol. betydligt lägre tal.

c) *Calmar län.* Kol. 66 och 67 upptaga ensamt för Södra Hushållnings-Sällskapets område 15,338 hästar öfver och 1,678 under 3 år. Kol. 73 efter Litt. H., som för kol. 74 uppger 25,310, men i öfrigt ej obetydligt lägre tal.

d) *Gotlands län.* Litt. H. uppger för kol. 71: 6,443; i öfrigt lägre belopp.

e) *Blekinge läns* samtliga uppgifter hemtade från Litt. H., då ingen jordbruksstatistik för året inkommit från Hushållnings-Sällskapet.

f) *Christianstads län.* Det i kol. 66 och 67 upptagna hästantalet, enligt tabellen till Litt. N., är utan tvifvel för lågt, då Hushållnings-Sällskapet upplyst, att vid en af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Juli anordnad allmän hästmönstring å länets landsbygd erhållits talet 43,717, hvilket oaktadt, märkvärdigt nog, femårsberättelsen uppgifver hästantalet till endast 30,527. Kol. 71: enligt Litt. H. uppgifna till 24,591, och kol. 73: till 486.

g) *Malmöhus län.* Litt. H., som i öfrigt har lägre tal, uppger till kol. 71: 23,195, till kol. 73: 77, och till kol. 74: 57,388.

h) *Hallands län.* Litt. H. med i öfrigt lägre tal uppger för kol. 70: 35,373, och för kol. 74: 10,541.

i) *Göteborgs och Bohus län.* Litt. H. uppger för kol. 66 och 67 blott 21,382, för kol. 68 blott 1,583, för kol. 69: 2,153, för kol. 70—72 lägre tal, för kol. 73: 47 och för kol. 74: 12,438.

k) *Elfsborgs län.* Litt. H. med i öfrigt lägre tal uppger till kol. 68: 12,308, till kol. 69: 2,819, till kol. 71: 25,780, till kol. 73: 605, och till kol. 74: 21,321.

l) *Skaraborgs län.* Med i öfrigt lägre tal uppger Litt. H. till kol. 68: 28,130, till kol. 71: 34,919.

m) *Wermlands län.* En ej obetydlig del af länet saknas i ofvanstående uppgifter.

n) *Kopparbergs län.* Litt. H. uppger till kol. 66 och 67: 16,940, till kol. 68: 784, till kol. 69: 1,516, till kol. 70: 60,546, till kol. 71: 13,931, till kol. 72: 86,312, till kol. 73: 36,724, och till kol. 74: 10,666.

o) *Wester-Norrlands län.* Med i öfrigt lägre tal uppger Litt. H. till kol. 68: 351, till kol. 71: 10,956, och till kol. 74: 7,050.

p) *Jemtlands län.* Litt. H. med i öfrigt lägre tal uppger 12,708 hästar, 1,808 oxar och tjurar, 10,362 ungnöt och 3,476 svin. Tab. Litt. P. är kompletterad med Öfver- och Ytter-Hogdal.

q) *Norrbottens län.* Samtliga uppgifter hemtade ur Litt. H.

Om man alltså i stället för en del af de i tabellkolumnerna intagna talen insätter de högre, som enligt noterna finnas uppgifna i femårsberättelserna, och afrundar de sålunda erhållna talen med hänsigt till åtskilliga helt och hållet felande uppgifter, så synes man kunna såsom högst sannolikt, och snarare för lågt än för högt, antaga följande antal, nemligen: *hästar* 440,000, *oxar* 286,000, *tjurar* 40,000, *kor* 1,189,000, *ungnöt under 2 år* 428,000, *får* 1,600,000, *getter* 136,000, *svin* 404,000, samt ensamt inom Norrbottens län 139,400 *renar.*

Vid jemförelse med de uppgifter om kreatursstocken, som erhöllos för qvinqvenniet 1856—1860, finnas visserligen några tal nu högre, men andra äro deremot nu lägre. Säkrast torde väl vara, att ännu ej draga några slutsatser af jemförelser mellan *olika tidpunkter,* utan helldre afvakta några års fortsatta jordbruksstatistiska uppgifter, under förhopping att intresset för frågan om antalet vinterfödda kreatur snart nog torde kunna öfvervinna de svårigheter för tillförlitliga upplysningars ernående, hvilka otvifvelaktigt äro ringare än de, som möta besvarandet af många andra till jordbruksstatistiken hörande frågor.

En jemförelse mellan de särskilda *länen* för året 1865 synes deremot redan nu kunna hafva anspråk på något värde och bestämdt ådagalägga, att stora skiljaktigheter förefinnas, hvilka utan tvifvel hafva någon grund uti klimat, jordmån m. m. Det höga antalet *hästar* och det låga af *oxar* utmärker tydligt både Skåne och de nordligaste länen, under det inom flera af mellanliggande län det höga antalet oxar häntyder på dessas allmännare användande för jordbruket och på mera uppdrifven köttproduktion. Härmed sammanfaller ock det högre antalet *ungnöt* inom dessa län. Det högsta antalet *får* förekommer i Malmöhus, Calmar och Jönköpings län, det högsta antalet *getter* i Jemtlands, Kopparbergs, Gefleborgs och Wester-Norrlands län, der dessa sistnämnda djur tydligt synas utgöra ett lika vigtigt föremål för ekonomien, som de i flertalet öfriga län höra nästan endast till sällsyntheter. *Svinafvelns* maximum synes infalla i Skåne och dess minimum i Rikets andra ända.

I sammanhang med förestående redogörelse för uppgifterna om antalet husdjur, torde här äfven böra meddelas hufvudinnehållet af de upplysningar rörande boskapsskötseln, hvilka i några särskilda frågor af de jordbruksstatistiska formulären vidröras.

Skörden af *hö från naturlig äng* uppgifves hafva varit:

medelmåttig i Gotlands, och nära medelmåttig i Jemtlands län;

mindre god och under medelmåttan i största delen af Calmar, i Gefleborgs och Wester-Norrlands län;

under medelmåttan, nästan knapp, i Stockholms, Upsala, Christianstads, Elfsborgs (partiel missväxt), Skaraborgs, Wermlands (partiel missväxt), Örebro och Westmanlands län;

knapp i Södermanlands, Östergötlands, Göteborgs och Bohus, Kopparbergs och Norrbottens län;

mycket ringa i Jönköpings län (nära missväxt i 3 härader), *en tredjedel, till hälften ringare än vanligt* i Kronobergs och Hallands län, och från Westerbottens län uppgifves *missväxt* å hö.

Skörden af *halm* uppgifves från Christianstads län *god,* från Westmanlands och Gefleborgs län *öfver medelmåttan,* från Calmar och Norrbottens län *medelmåttig,* från Södermanlands län *god* efter höstsäd, *knapp* efter vårsäd, från Stockholms och Upsala län *medelmåttig* efter höstsäd, *knapp* efter vårsäd, från Östergötlands, Hallands, Wermlands, Örebro, Kopparbergs, Jemtlands och Skaraborgs (betydligt) *under medelmåttan,* från Jönköpings, Gotlands, Göteborgs och Bohus, Elfsborgs, Wester-Norrlands och Westerbottens *knapp* och svag, samt från Kronobergs län omkring *hälften mindre* än vanligt.

Detta för Riket i allmänhet ganska ofördelaktiga utfall af foderskörden måste på boskapsafveln hafva utöfvat en hämmande inflytelse, så mycket större i den mån de förr vidrörda af Hushållnings-Sällskapen uppgifna skördebeloppen af säd och potatis skulle hafva närmat sig det verkliga förhållandet.

Den i jordbruksstatistiska formulären framställda frågan huruvida af kreatur och andra ladugårdsalster förefunnits *öfverskott till afsalu* eller *brist,* har alltså blifvit besvarad på det sätt, att öfverskott varit allmänt inom Upsala, Christianstads, Malmöhus, Westmanlands och Jemtlands län, inom största delen af Stockholms, Kronobergs, Calmar, Göteborgs och Bohus,

Örebro, Wester-Norrlands och Gefleborgs (ej kreatur) län, af kreatur inom 44 kommuner af Södermanlands län, och af andra ladugårdsalster inom hela länet, hufvudsakligen af andra ladugårdsalster än kreatur inom Östergötlands län, att mer än vanligt antal kreatur för befarad eller verklig foderbrist försålts ifrån Jönköpings, Hallands, Elfsborgs, Skaraborgs, Wermlands och Kopparbergs län, samt att af samma anledning inom Wester- och Norrbottens län en större nedslagtning ägt rum, att försålda ladugårdsalster minskats i följd af minskadt kreatursantal inom Jönköpings län, men att behofvet i Norrbottens län föranledt allmogen till ökad afyttring af smör.

Brist af kreatur och andra ladugårdsalster har uppgifvits från Södermanlands län, å kreatur i 9 kommuner och å andra ladugårdsalster i 3, från bergslagen i Örebro län å dragkreatur och svin, i Westerbergslagen af Kopparbergs län, af hästar i Gefleborgs län, samt inom Westerbottens län i förhållande till den under gynnsamma år vanliga större förbrukningen af mjölk och smör.

Då en fortgående skildring af jordbrukets tillstånd och framsteg utgör föremål för årliga berättelser från Hushållnings-Sällskapen till Kongl. Landtbruks-Akademien, och af denna myndighet offentliggöras, har den särskildt anbefallda jordbruksstatistiken bordt hafva till hufvudsakligt ändamål att förskaffa de numeriska uppgifter, hvilka, i den mån deras tillförlitlighet ökas, gifva ett mera bestämdt innehåll åt den skildring, som ej gör bruk af siffror såsom hufvudändamål. Det ansågs dock nyttigt, att de jordbruksstatistiska formulären ej inskränktes till blott tabeller för siffrors införande, utan äfven upptoge åtskilliga frågor, hvilkas besvarande kunde lemna upplysning öfver de i tabellform meddelade numeriska uppgifterna. Utom den del af dessa särskildt meddelade upplysningar, hvilkas innehåll i det föregående begagnats såsom vägledning för omdömet om de numeriska uppgifterna rörande skörd och boskapsafvel, förekomma flera andra, för hvilka en redogörelse här ock torde böra lemnas.

I det föregående är anfördt, att de meddelade uppgifterna om antalet *brukningsdelar* och mantal gifva för Rikets landsbygd ett medeltal af 4·24 brukningsdelar på hvarje mantal. I afseende på de yttersta gränserna, inom hvilka detta medeltal skulle ligga, innehålla uppgifterna å ena sidan 19⅞ mantal i Södermanland och å den andra $\frac{1}{1536}$ mantal i Bohus län. Säkerligen komma dock dessa gränser att betydligt förflyttas genom framtida fullständigare uppgifter. Då formuläret efterfrågar blott största eller minsta brukningsdel, utan att bestämma hvarken mantal eller areal såsom föremål för svaret, hafva några Hushållnings-Sällskap lemnat svaret med arealuppgift, hvilket naturligtvis är det mest upplysande och alltså önskvärdast, der det är möjligt. Sålunda uppgifves bland annat förenämnde största brukningsdel inom Södermanlands län till 2,381·8 tunnland odlad jord och samma läns minsta till 0·06 d:o. Örebro läns största brukningsdel, 7¾ mantal, uppgifves till 680 tunnland odlad jord. Westmanlands läns största brukningsdel efter areal ensamt räknad, uppgifves till 3,000 tunnland på 10·75 mantal, efter hemmantal förekommer åter 14·75 mantal. Minsta brukningsdelen är derifrån uppgifven till blott 2 kappland. Inom Gefleborgs län förekomma brukningsdelar dels på 9,550 tunnland i det hela, dels på 400 tunnland odlad jord, dels på 287 tunnland åker, dels ända ned till 2 penningland.

I afseende på *brukningssättet* är uppgifvet:

att *vexel- och koppelbruk* är allmänt i Malmöhus län med 6—8 skiften, användt vid de större jordbruken, såväl som vid sådana mindre, der jorden är egnad för skörd af foderväxter i Christianstads län, allmännast med 6—10-årig cirkulation å större brukningsdelar och äfven allt mer antaget af allmogen i hela Skaraborgs län, temligen allmänt med 5—8 skiften å slättbygden i Hallands län, med 7—9 skiften i en stor del af Elfsborgs län, allmänt i skogsbygden af Örebro län, begagnadt på omkring 32 % af öppna jorden i Södermanlands och på omkring 22 % i Westmanlands län, på en del af slättbygden i Östergötlands län, och i en stor del af Wermlands och Kopparbergs län, på herregårdarna i Stockholms, Upsala, Jönköpings, Kronobergs, Calmar, en del af Gotlands och Gefleborgs län, på några herremäns egendomar i Wester-Norrlands län, endast omkring Östersund i Jemtlands län, samt i Norrbottens län endast på ett och annat ställe börjadt;

att gammaldags brukningssätt på olika ställen i olika antal skiften (2—6) ännu är mycket utbredt bland allmogen i Skaraborgs län;

att 3—4-skiftesbruk är rådande i en betydlig del af Kopparbergs län, och bruk i 2—4-skiften i en del af Elfsborgs län;

att 3-skiftesbruk är det rådande å mindre hemman i Jönköpings, Calmar, Gotlands och Christianstads län samt någon gång förekommer i skogsbygden af Malmöhus län, dock i Calmar län med tilltagande användande af trädet till odling af klöfver och rotfrukter;

att 3—2-skiftesbruk upptager omkring 61 % af den odlade jorden i Södermanlands, omkring 34 % i Westmanlands län och äfven är det allmännaste i Kronobergs, Gefleborgs och Wester-Norrlands län samt i skogsbygden af Östergötlands län, och en del af såväl skogs- som slättbygden i Örebro län, men i Wermlands län är sällsyntare;

att 2-skiftesbruk är allmänt bland allmogen i Stockholms och Upsala län samt å större delen af Östergötlands slättbygd, dock med trädets begagnande till foderväxter, på Gotlands sandiga jordmån, och i Jemtland, med en del af trädet till ärtodling;

samt att ensädesbruk är det rådande i Norrbottens och Westerbottens län, Herjeådalen, i ett par fjellsocknar af Kopparbergs län, i Finnbygden af Wermlands län och i skogsbygden af Hallands län samt i flera socknar af Elfsborgs län, hvarjemte brukningssättet i Göteborgs och Bohus län upplyses vara: »obestämdt vexelbruk med i allmänhet åkerjordens utvidgning på ängens bekostnad», och på Dalsland «ett mycket oregelbundet vexelbruk».

Häraf synes otvifvelaktigt framgå, att det uråldriga brukningssättet ännu har en betydlig öfverhand, och endast småningom af allmogen utbytes mot ett ändamålsenligare, i den mån exemplet af välskötta herregårdar hinner verka, men att detta exempel i Malmöhus län redan synes hafva till större delen fulländat ombildningen och att i flera andra län med största framgång arbetas derpå. I den mån några Hushållnings-Sällskaps föredöme, att i bestämda talförhållanden uppgifva de olika brukningssätten, kan vinna allmännare efterföljd, skall det ock blifva lättare att bestämdt angifva det rationela jordbrukssättets framsteg.

Frågan om vidden af *nyodling* har dels från 5 län lemnats obesvarad för bristande tillförlitliga uppgifter, dels från Malmöhus län besvarats med uppgift för hela femårsperioden, dels hafva några af de meddelade uppgifterna förklarats mer eller mindre understiga verkliga förhållandet. Något särdeles fel torde då ej begås, om man antager summan af de meddelade uppgifterna: 58,411 tunnland, komma sanningen ganska nära.

Summan af de erhållna uppgifterna om vidden af skedd *vattenaftappning* utgör 27,067 tunnland. I denna summa ingår visserligen för Malmöhus län resultatet från qvinqvenniets början, men då från många andra län arealuppgifter saknas, fastän aftappningar i större eller mindre omfång förklaras hafva ägt rum, synes det ej lida något tvifvel, att förestående summa uttrycker blott ett minimum af de på detta sätt verkställda jordförbättringarna.

Frågan om vidd af *underdikning* är besvarad från blott ett par ställen i längdmått, från de öfriga i areal, men dessa arealuppgifter, som äfven saknas för flera län, innehålla dels hela den befintliga underdikade jorden, dels den ytvidd, som under året 1865 undergått denna förbättring. Summan af samtliga arealuppgifterna: 77,254 tunnland, lemna sålunda ej den sökta upplysningen, för hvars ernående torde vara ändamålsenligast, om framdeles blott uppgåfves den under året verkställda underdikningen och denna från alla län likformigt.

Ängsvattning, som i flera län synes ej vara bruklig och i de öfriga ej hafva betydlig utsträckning, skulle enligt uppgifterna vara använd på en areal af omkring 7,900 tunnland, ett tal, som dock sannolikt har föga värde.

Jordförbättring genom användandet af *mergel* kan naturligtvis blott väntas, der sådan af lämplig beskaffenhet är känd att förekomma nog ymnigt för ett lönande bruk. Detta har hitintills hufvudsakligen varit förhållandet i Skåne, der från Malmöhus län uppgifvits 111,058 tunnland och från Christianstads län inemot 7,000 tunnland merglade. Dernäst följer Halland med uppgifna 3,033 tunnland. Dels bristande

kännedom om mergeltillgång, dels dennas mindre kalkhalt, torde väl vara en anledning att i flera andra län dess begagnande ej vunnit någon betydlig utbredning. Emellertid uppgifves till och med Jemtland draga ej så obetydlig fördel af sin tillgång derpå. Inom andra län, t. ex. Wermlands, har ock jordförbättring genom kalk vunnit stort insteg.

Tillgången och priset å den *arbetskraft*, hvaraf jordbruket har behof, är för dess afkastning och förkofran af stor vigt äfven i ett land, der, såsom i vårt, den sjelfägande jordbrukarens familj till så betydlig del lemnar denna arbetskraft. Det är väl möjligt, att, sedan jordbruksarbetet i senare tider blifvit föremål för undervisning i särskilda läroanstalter, dess pris allt mer och mer torde betingas ej blott af den fysiska styrkan, utan ock af förvärfvade insigter och uppöfvad konstfärdighet, och att följaktligen i dessa förhållanden, såväl som för öfrigt i arbetets olika beskaffenhet, skulle kunna sökas någon anledning till olikheterna i de erhållna uppgifterna om tjenares, statfolks och daglönares aflöning, sådane de finnas sammanförda i nedanstående tabell Litt. Q.

Af denna tabell framgår ett tydligt missförhållande emellan arbetskraftens pris och jordägarens behållning af produktionen, i det arbetslönen i allmänhet visar sig högre, ju mindre jordmån, klimat m. m. betrygga afkastningen, och ju mera behofvet af arbetskraft ökas. Derest i norra delen af landet inägornas vidsträckthet, osammanhängande läge, längre afstånd från hvarandra och från bostaden, deras fredande, afdikning, brukning och skörd m. m. onekligen måste fordra mer arbetskraft, än under gynnsammare jordbruksförhållanden, så blifver redan härigenom brukningskostnaden betydligare och måste hafva än större

Tab. Litt. Q. *Uppgifna vanliga årslöner för tjenare, värdet af stat och lön samt dagsverkspriser.*

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
Län.	Årslön i husbondes kost för:		Värdet af stat och lön för:		Sommardagsverke,				Vinterdagsverke,			
					mans-:		qvins-:		mans-:		qvins-:	
	dräng.	piga.	dräng.	piga.	högsta.	lägsta.	högsta.	lägsta.	högsta.	lägsta.	högsta.	lägsta.
Stockholms ..... R:dr R:mt	100–150	30—80	250–300	150—200	1,75—2	1—1,25	0,75—1	0,50	1—1,25	0,75—1	0,50	0,33
Upsala ..... » »	80—150	30—80	250–300	150–200	1,75—2	1—1,25	0,75—1	0,50	1—1,25	0,75—1	0,50	0,33
Södermanlands ..... » »	110	50	250	150	2	0,50	1	0,30	1,50	0,37	0,87	0,17
Östergötlands ..... » »	60–130	30—60	200—350	120—250	1,75	0,65	1	0,33	1	0,38	0,75	0,25
Jönköpings ..... » »	100	50	250	150	1,50	0,67	0,75	0,33	1	0,50	0,50	0,25
Kronobergs ..... » »	50—150	20—50	150—300	75—200	0,60–1,50	0,33—1	0,33–0,75	0,16—0,67	0,42–1,25	0,25—0,75	0,25—0,67	0,16—0,50
Calmar ..... » »	60–150	30—60	150—300	100–250	0,67—1,50	0,67—0,75	0,37—1	0,33—0,37	1	0,50	0,50	0,25
Gotlands ..... » »	70—130	40—75	200—350	150–200	1,50	0,50	0,75	0,37	1	0,37	0,50	0,25
Christianstads ..... » »	100	40	200—300	150—200	1–1,50	0,67–1	0,50—0,75	0,33—0,50	0,67—1	0,50—0,75	0,33—0,50	0,25—0,33
Malmöhus ..... » »	100—125	50	250—300	150	1,50	0,83	0,75	0,50	0,83	0,50	0,50	0,40
Hallands ..... » »	50–110	20—50	150—300	100–225	1,50	0,75	0,80	0,33	1	0,50	0,50	0,25
Göteborgs o. Bohus.. » »	100	45	270	175	1,25	0,80	0,70	0,47	0,82	0,52	0,56	0,37
Elfsborgs ..... » »	50—150	20—60	150–300	80–230	1–1,50	0,25—1	0,37–1	0,25—0,70	0,33—1	0,25—0,67	0,30—0,75	0,16—0,60
Skaraborgs ..... » »	50—225?	25—150?	214–310	115–199	2	0,50	1,25	0,25	1,25	0,25	0,75	0,16
Wermlands ..... » »	80–160	30–50	230–350	135—200	1,25–1,50	0,75—1	0,50—0,83	0,37—0,54	0,75—1	0,50—0,70	0,40—0,60	0,25—0,40
Örebro ..... » »	100–150	30—75	250–400	175—200	2	1	1	0,37	1	0,50	0,50	0,33
Westmanlands ..... » »	100–150	30—70	286,78	156,25	2	0,67	1	0,25	1	0,50	0,75	0,25
Kopparbergs ..... » »	100—180	40—90	250—450	175—300	1,50—2	1	1	0,50—0,75	1,25–1,50	0,75—1	0,60—0,75	0,37—0,67
Gefleborgs ..... » »	150—175	50–60	350—400	200–250	2	1	1	0,50	1,50	0,75	0,50	0,37
Wester-Norrlands ... » »	100—200	60—100	230—450	150—337	2,50	1,25	1,75	1	1,75	1	0,88	0,37
Jemtlands ..... » »	85–225	40—100	200—330	100–225	2,50	0,67	1,12	0,33	2	0,25	0,75	0,08
Herjeådalen ..... » »	130—165	50—70	380–480	190—260	2	1,50	1,50	0,50	1,50	0,50	1	0,25
Westerbottens ..... » »	100	50	285	150	1,50	1	1	0,37	1,25	0,50	0,50	0,25
Norrbottens ..... » »	100—200	40—70	400 o. mer	200 o. mer	2	1	1,25	0,37	1,25	0,50	0,75	0,25

svårighet att bära det högre priset å tjenare och dagsverken. Ju kortare den årstid är, som tillåter jordbruksarbete, desto större blir ock behofvet att liktidigt kunna förfoga öfver talrikare biträden. Bristande tillgång till billigare arbetskraft synes sålunda vara ett bland hindren för jordbrukets framsteg i de delar af landet, der äfven klimatets beskaffenhet ökar svårigheterna.

Frågan om *binäringar* till jordbruket kan inom vårt land uppfattas från många synpunkter. Der hela det jordområde, öfver hvilket brukaren kan förfoga, är för litet att kunna bereda honom lifsbergning, måste denna sökas genom annan näringsgren. Sjelfva jordbruket blir här ofta en mer eller mindre underordnad binäring till en annan hufvudnäring. Men i dessa fall utöfvar jordbruket, hur litet det än må vara, otvifvelaktigt en ganska egendomlig och välgörande inflytelse. Den väl häfdade lilla jordlappen kan gifva en relativt betydlig afkastning. Som redan är antydt, torde denna ännu hafva föga uppmärksammats vid de jordbruksstatistiska undersökningarna, oaktadt den bereder föda åt flera hundra tusental af landets innevånare.

Ett annat fall är det, då tillgång på odlingsbar jord ej saknas, men den tid och arbetskraft, som skulle erfordras till vidgad odling, eller bättre häfd af det odlade, delas åt binäringar, såsom t. ex. körslor för varutransporter. En klok beräkning af fördelarna af det ena eller andra förfarandet torde här ofta saknas, så att ej sällan jordbruket kommer att lida af binäringens bedrifvande. Lätt kan här den skenbara större fördelen af binäringen i sjelfva verket leda till en verklig förlust.

Sjelfva jordegendomens beskaffenhet gifver omedelbar anledning till flera binäringar, då den t. ex. omfattar skog, fiskevatten och vattendrifkraft, tillfälle till stenbrott o. s. v. I dessa fall torde väl ofta kunna uppstå fråga, huruvida det är ändamålsenligast, att dessa förmåner såsom binäring till jordbruket begagnas af ägaren, eller på lämpliga vilkor till begagnande upplåtas åt andra personer, som deraf kunna bilda sin hufvudnäring.

Biodling, fruktträds- och trädgårdsskötsel, likasom all den hus- och hemslöjd, hvartill jordbruket lemnar tid öfrig, borde väl snarare räknas såsom väsendtligt tillhörande jordbrukareyrket, än såsom en binäring till detsamma.

Då redogörelsen för flera af de uppgifter, som rörande binäringarne lemnats dels af Länsstyrelserna, dels af Hushållnings-Sällskapen, finner sin lämpligaste plats inom andra afdelningar af detta Sammandrag, torde här blott några dit ej hänförliga ämnen böra vidröras.

Den sanning, att *trädgårdsskötseln* och isynnerhet *fruktträdsodlingen* hittills på ett oförsvarligt sätt försummats åtminstone i största delen af vårt land, synes visserligen börja att vinna mera erkännande. Exemplet från herregårdarne synes häruti ännu föga hafva verkat på allmogen, och äfven på herregårdarne torde tillfället till fruktträdsodling i den utsträckning, hvaraf andra länder förete exempel, långt ifrån vara så begagnadt, som det kunde vara för att lifva allmogen till efterföljd. Någon tillväxt anses dock hafva ägt rum bland annat inom Kronobergs, Christianstads och Hallands län.

Den till Hushållnings-Sällskapen framställda frågan om *antalet planterade fruktträd* tillät en dubbel uppfattning och detta med afsigt, men i förhoppning att upplysning skulle meddelas öfver den skedda uppfattningen. Detta har icke alltid skett. Då från Södermanlands län uppgifvits 76,128 stycken, från Östergötlands (blott 10 Hushållsgillen) 49,781 st., från Göteborgs och Bohus (alla socknar ej inberäknade) 23,350 st., Elfsborgs (en del) 5,800 st., Gefleborgs län 7,130 st., gäller väl detta hela befintliga antalet, på sätt bestämdt är uttryckt i uppgiften från Skaraborgs län (en del) 63,894 st., från Örebro län (22 socknar) 13,440 st. och Kopparbergs län (en del) 5,337 st. Uppgiften 4,126 för Upsala län och 4,176 för Westmanlands län gälla blott årets plantering.

Sedan frågan om trädgårdsskötselns utbildande framkallat alltmer verksamma åtgärder inom Hushållnings-Sällskapen, och undervisning deruti äfven utgör föremål för folkskolan, bör af framtiden kunna väntas en betydlig förkofran. Det synes då blifva af så mycket större fosterländsk vigt, att jordbruksstatistiken åtminstone genom bestämda årliga uppgifter om de planterade fruktträdens antal kunde redogöra för framstegen.

Rörande *biskötseln* har Hushållnings-Sällskapet i Göteborgs och Bohus län gifvit det efterföljansvärda föredömet att upptaga antalet bistockar, uppgående för en del af länet till 1,034 stycken. Man synes kunna antaga, att man åtminstone till husbehof idkar biskötsel inom Christianstads, Skaraborgs samt delar af Calmar, Elfsborgs, Wermlands och Westmanlands län. Från Kronobergs, Östergötlands och Malmöhus län uppgifves den vara i aftagande, från Upsala, Gotlands, Blekinge, Hallands och Örebro län obetydlig, och från Kopparbergs och Gefleborgs län föga känd.

I afseende på den *undsättning*, hvilken Staten lemnat till lindring af de lidanden, som genom missväxt, hagel- och frostskador m. m. tillfogats jordbrukare inom särskilda landsorter, lemnas upplysning af nedanstående från Kongl. Statskontoret benäget meddelade sammandrag för femårsperioden 1861—1865 — tab. Litt. R.

Tab. Litt. R. *Undsättning af statsmedel för missväxt och hagelskada m. m. under åren 1861—1865.*

1.				2. Med återbetalningsskyldighet. R:dr R:mt.	3. Utan återbetalningsskyldighet. R:dr R:mt.
Stockholms län		för missväxt	år 1862	62,520	6,600
» »		missväxt, hagel och frostskada	» 1864	3,000	300
Jönköpings »		hagelskada	» 1861	1,500	300
» »		dito	» 1862	3,000	—
» »		frostskada	» 1863	12,000	1,200
» »		dito	» 1864	10,000	2,100
Kronobergs »		hagelskada	» 1862	5,000	400
» »		missväxt	» 1864	4,000	400
Malmöhus »		hagelskada	» 1863	5,800	—
Hallands »		hagel och missväxt	» 1861	16,800	2,400
» »		dito dito	» 1864	14,500	—
Göteborgs och Bohus län		missväxt	» 1861	32,000	8,200
» » » »		dito	» 1862	9,900	1,100
Elfsborgs »		hagel och missväxt	» 1861	1,500	1,650
» »		i följd af bomullsbrist	» 1863	—	60,000
» »		för frostskada	» 1864	21,500	1,850
Skaraborgs »		hagelskada	» 1865	1,200	—
Wermlands »		för knapp skörd och hagelskada	» 1861	7,000	1,000
Kopparbergs »		för missväxt och vattuflöde	» 1861	8,050	10,000
» »		frostskada	» 1863	6,000	2,000
» »		svag skörd och missväxt	» 1864	17,400	1,500
» »		missväxt	» 1865	—	5,000
Gefleborgs »		hagel och frostskada	» 1865	7,500	1,000
Wester-Norrlands »		svag skörd	» 1863	—	1,500
» »		svag skörd och missväxt	» 1864	1,000	3,500
» »		missväxt	» 1865	—	2,000
Jemtlands »		svag skörd	» 1863	—	500
» »		frostskada och missväxt	» 1864	10,000	18,500
» »		missväxt	» 1865	152,000	17,150
Westerbottens »		dito	» 1862	—	7,500
» »		dito	» 1863	—	1,250
» »		dito	» 1864	39,000	26,500
» »		dito	» 1865	71,000	20,000
Norrbottens »		dito	» 1862	100,000	25,000
» »		dito	» 1863	—	40,000
» »		dito	» 1864	—	20,000
» »		hagelskada	» 1865	20,000	—
		Summa R:dr R:mt		**643,170**	**290,400**

Under femårsperioden 1856—1860 uppgick den *med* återbetalningsskyldighet lemnade undsättningen till 775,445,50 R:dr, eller 132,275,50 R:dr *mer*, den *utan* sådan skyldighet lemnade till 219,598 R:dr *mindre*, så att Staten nu under båda vilkoren tillsammans bisprungit med 87,322,50 R:dr *mer* än under förra qvinqvenniet.

Föregående sammandrag har, såsom antydt blifvit, haft till hufvudsakligt syfte att framlägga resultaterna af Hushållnings-Sällskapens uppgifter till 1865 års jordbruksstatistik, med begagnande derjemte af de statistiska uppgifter, som rörande jordbruket nu för sista gången torde få väntas från Länsstyrelsernas femårsberättelser. Genom sammanställningen har afsetts, att främja det önskvärda målet att vinna en utgångspunkt för framtida jemförelser af de årliga uppgifterna, hvilken ej vore alltför osäker.

Jemte de numeriska uppgifter i femårsberättelserna, af hvilka en del i det föregående åberopats, innehålla dessa berättelser intressanta bidrag till historien om jordbrukets utveckling inom hvarje län. Det skulle emellertid leda till en vidlyftighet, som vore oförenlig med ändamålet af detta sammandrag, att här återgifva denna skildring, som genom sina lokala egendomligheter har sitt förnämsta värde och dessutom med största sakkännedom behandlas af Kongl. Landtbruks-Akademien i redogörelser, som årligen offentliggöras. Här torde dock böra tilläggas, att insigten om jordbrukets och boskapsskötselns stora vigt för vårt land alltmer synes vidgad, och att följaktligen uppmärksamheten allt allvarligare rigtas på de medel, genom hvilka dessa hufvudnäringars förkofran kan betryggas. Alltmer stadgas den öfvertygelse, att dessa näringars ändamålsenliga bedrifvande fordrar både kunskaper och annan erfarenhet än den, som kan vinnas blott på gamla vanors eller ovanors nötta stig.

Det tillfälle till inhemtande af en högre bildning för jordbruksyrket, hvilket Staten beredt genom de 2 *landtbruksinstitut*, som nästan under hela femårsperioden varit i stigande verksamhet, sökes af flere, än utrymmet medgifver, och begagnades år 1865 af omkring 120 elever och lärlingar. De lägre *landtbruksskolorna*, som under perioden från 22 vuxit till 25, uppsökas ock i allmänhet af vida större antal lärlingar, än man kunnat emottaga, och lärlinge-antalet vid periodens slut uppgick till nära 350. Vid de 2 offentliga *mejeriskolorna* hafva 12—16 lärlingar årligen undervisats.

Jemte Statens undervisningsanstalter för jordbruket verka många af Hushållnings-Sällskapen och enskilda anordnade, och år 1865 lemnades sålunda t. ex. undervisning åt 14 personer vid enskilda mejerier.

Den undervisning och handledning, som Statens *Landtbruks-Ingeniörer* lemnat, torde åtminstone till en del kunna bedömas af nedanstående tabell Litt. S.

Vid sidan af sin verksamhet för den egentliga undervisningen sörja Hushållnings-Sällskapen för spridning af den erfarenhet, som det rationela jordbruket samlat, för framhållandet af de efterföljansvärda exemplen. Läns-Sällskapens fördelning i mindre kretsar, diskussioner, förevisningar och utställningar, öppnade tillfällen till täflan, prisbelöningar, och en mängd andra åtgärder skola säkerligen, helst när de afse främjandet af den enskildes fördel jemte det allmännas, ej undgå att bära goda frukter, om än jordmånen å ett och annat ställe ännu är för litet be-

Tab. Litt. S. *Sammandrag af Landtbruks-Ingeniörernas förrättningar.*

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Omläggning och afdikning af åker och äng.	Odling af högländ mark.	Odling af kärr och mossar.	Ångsvattningsanläggningar.	Areal, beräknad att vinnas genom sjösänkning.	Indelning till vexelbruk.	Summa tunnland.
År 1861 ..... tunnland	13,373	1,390	10,470	2,019	11,251	908	39,411
» 1862 ..... »	14,120	1,112	13,041	2,462	7,592	195	38,522
» 1863 ..... »	16,390	2,624	12,725	2,227	3,852	1,412	39,230
» 1864 ..... »	12,679	2,351	41,699	614	4,040	452	61,835
» 1865 ..... »	13,385	2,971	33,785	1,035	4,884	897	56,957
Summa	69,947	10,448	111,720	8,357	31,619	3,864	235,955

redd och de yttre förhållandena ännu allt för ogynnsamma.

Bland de förändringar af vårt jordbrukssätt, hvilkas nödvändighet senare tider allt mer ådagalagt, är öfvergången från en allt för uteslutande sädesproduktion till de vilkor, som erfordras för en god boskaps- och ladugårdsskötsel. I sammanhang härmed hafva ock Hushållnings-Sällskapen förenat sina bemödanden med Statens för djurracernas förbättring genom anskaffande och tillhandahållande af passande racedjur, och det tillfälle till export af slagtboskap, äfvensom af andra ladugårdsalster i större mängd, hvilket under nu ifrågavarande femårsperiod börjat begagnas, torde väl blifva det kraftigaste medlet att bereda framgång åt en förbättrad ladugårdsskötsel.

Anmärkning. Vid den jemförelse, som i tab. Litt. F., kol. A och 5 a) b), är utförd mellan uppgifterna till jordbruksstatistiken och Hahrs arealberäkningar, dervid högst betydliga skilnader framträda, antogs, att i de af Hushållnings-Sällskapen lemnade svaren (kol. 5, b)) på frågan om hela ägovidden, åtminstone större vatten ej voro medräknade. Utan sådant antagande skulle skilnaden blifvit ännu betydligare. Genom ett förbiseende har dock för Upsala län i tabellen intagits *hela* ytvidden *med* vatten. Enligt Ekonomiska Karteverket utgör länets areal af fastland och öar blott 1,037,897 tunnland, hvilket förhållande minskar slutsumman för hela Riket till 81.252,828 tunnland. Då emellertid denna slutsumma blott är approximativ och kommer att undergå oaflåtliga förändringar i mån af fortgående säkrare arealbestämmelser, så är felet utan väsendtlig inflytelse på de antaganden, som i det föregående blifvit gjorda.

Stockholm i Kongl. Statistiska Central-Byrån den 9 December 1867.

FR. TH. BERG.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

IV) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

STOCKHOLMS LÄN.

Jemte efterföljande härads- och socknevis, enligt formuläret Litt. A. benäget meddelade uppgifter, har från Hushållnings-Sällskapet till Statistiska Central-Byrån ingått följande skrifvelse:

"Då nu Stockholms läns Hushållnings-Sällskap, åtlydande gifven nådig föreskrift, till Statistiska Central-Byrån aflemnar uppgifter öfver jordbruksförhållanden inom Stockholms län för år 1865, anser sig detsamma böra i största korthet redogöra för de åtgärder, det vidtagit för att erhålla dessa uppgifter, och huru detsamma sökt åvägabringa deras sammanfattande.

Redan i början af år 1862 förehade Hushållnings-Sällskapet, med anledning af en skrifvelse från Landshöfdinge-Embetet i Stockholms län, frågan om infordrandet af uppgifter om länets jordbruksförhållanden, och aflät ett yttrande deröfver, hvari Sällskapet uttalade sina åsigter om det sätt, hvarpå dessa böra insamlas och tillgodogöras. Föranledt af Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse af den 27 Nov. 1863 anmodade Sällskapets Förvaltnings-Utskott Ordförandena för länets särskilda Hushållnings-Gillen att lemna anvisning på personer, som kunde anses äga förmåga och benägenhet att vid dessa uppgifters insamlande biträda inom enskilda socknar eller större distrikter; och ehuru denna Utskottets framställning i allmänhet välvilligt upptogs, så yppade sig dock på åtskilliga orter brist på härför lämplig medverkan, hvadan Sällskapet, uppå Utskottets hemställan, anvisade en summa af 2,000 R:dr att efter närmare pröfning fördelas på de särskilda distrikterna för att användas till behöfliga ersättningar för tidsuppoffring och skrifvarebiträde. Men då det af de för år 1864 särdeles fåtaligt inkomna och högst bristfälliga uppgifter visade sig, dels svårigheet att allestädes kunna påräkna för saken fullt intresserade personer, hvilka kunna egna tid och omsorg åt detta mödosamma arbetes utförande, dels att det mångenstädes är alldeles omöjligt att erhålla sådana uppgifter fullständiga eller fullt tillförlitliga — enär ej blott allmogen utan äfven en och annan possessionat hyser en viss misstänksamhet mot dessa åtgärder, såsom enligt deras förmenande ej allenast onödiga utan, hvad värre är, möjligen ledande till en ännu drygare beskattning, och i sjelfva verket befinna sig åtminstone i delvis okunnighet om sina egna jordbruksförhållanden, helst kartor saknas för många gårdar — så har Utskottet trott sig böra beträda en annan väg för att åtminstone för år 1865 erhålla dessa uppgifter talrikare och tillförlitligare. Sedan nemligen uppå dess anhållan Konungens Befallningshafvande anbefallt, att inom hvarje socken borde på Kommunalstämma väljas ledamöter i en komité för att sådana statistiska uppgifter hopsamla, så har Utskottet uppå förslag af vissa mera framstående personer inom de särskilda gillena eller distrikterna, vändt sig till en person inom hvarje socken och i ett spridt cirkulär anhållit, att de ville som ordförande i nämnde komitéer fungera och använda allt sitt inflytande att befordra det ifrågavarande, för en noggrann kännedom om länet så vigtiga arbetet. Efter flerfaldig korrespondens i ämnet både från länets Höfding och från Förvaltnings-Utskottet och sedan de allra flesta af dessa personer antagit den till dem i ifrågavarande sak ställda uppmaning, hade emellertid i slutet af Oktober månad uppgifter, delvis ganska ofullständiga, inkommit blott från något mer än en tredjedel af länets socknar; och sedan ytterligare skriftliga och tryckta påminnelser till vederbörande öfver hela länet utgått, upprepade anmaningar till och med under de senaste dagarne af året afsändts, samt enskilda tjenstemän af Konungens Befallningshafvande till detta arbetes utförande anlitats, så hafva ändtligen dessa meddelanden till ett sådant antal influtit, att Hushållnings-Sällskapet ser sig i stånd att till Statistiska Central-Byrån aflemna redogörelser från länets samtliga socknar.

Att ett stort antal af dessa primäruppgifter, sådana de hit inkommit, voro i flerfaldigt hänseende ofullständiga och således mindre tillförlitliga, torde ej behöfva särskildt nämnas. I hvad på Förvaltnings-Utskottet berott, hafva emellertid dessa ofullkomligheter blifvit afhjelpta på det sätt, att det inom sig utsett en dess ledamot Herr Intendenten och Riddaren Juhlin-Dannfelt och Förste Landtmätaren i länet Herr P. Sundeqvist att jemte sin Sekreterare granska dessa uppgifter och der så ske kunde rätta och fullständiga dem. Att härigenom uppgifterna nu kunna delgifvas i ett relativt åtminstone tillfredsställande skick, detta anser sig Sällskapet i främsta rummet böra tillskrifva Förste Landtmätaren Sundeqvist, som, biträdd af 2:ne af honom dertill kallade sakkunnige medhjelpare, åt detta i högsta grad mödosamma arbete egnat nit och uppmärksamhet. Dels med de honom tillgängliga dokumenter, dels med den kännedom, han personligen äger om länets jordbruksförhållanden, har han granskat, med hvarandra jemfört, i flerfaldig måtto korrigerat och ännu mera kompletterat dessa uppgifter, och vid hvar och en af dem fogat anmärkningar, som Sällskapet trott sig ej böra meddela Statistiska Central-Byrån, men förvara för att tjena till efterrättelse vid det likartade arbete, som förestår för kommande år.

Vid de nu lemnade uppgifterna för 1865 torde emedlertid böra erinras: 1:o Att, då i formuläret Litt. A. ej finnes uttryckt, huruvida största och minsta brukningsdel afser hemmantal eller tunnland, så angifva de här lemnade uppgifterna beloppen i *tunnland.* 2:o Att, då i formuläret den brist äger rum, att ingen allmän rubrik förefinnes för den mark, som icke kan hänföras till de fyra särskilda slag af jord, som i dessa upptages, måste ock inträffa, att på flera orter — särdeles i Skärgårdssocknar — skilnaden emellan det af en kommuns ägovidd och summan af den jordvidd, som innefattas inom de i sagde kolumner upptagna jordrymder, framstår förvånande stor. 3:o Att det för framtida uppgifters meddelande torde vara nödigt att bestämdt föreskrifves, huruvida gamla bestämningar af mått, mål och vigt tillåtas begagnas, eller om blifvande uppgifter skola meddelas efter nya systemet för dessa bestämningar, hvilket särdeles hos allmogen ännu synes möta hinder. 4:o Att då i Stockholms län de allra flesta städer äga mer eller mindre sig tillhöriga jordvidder, dessa synas böra framdeles äfven i dessa uppgifter intagas.

Stockholm den 22 Januari 1867.

Å Kongl. Hushållnings-Sällskapets vägnar:

G. F. LILJENCRANTS. *N. J. Andersson.*"

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Socknens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af odlad jord				Antal brukare af odlad jord			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		trädgård, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
				Tunnland.												
Sollentuna härad.																
Spånga	52,03	47	49	8,436	30	3,954	107	4,344	—	28	23	5	25	43	24	4
Jerfälla	27,25	22	55	9,615	28	3,420	77	6,090	—	6	3	8	33	28	5	8
Bromma	27,38	33	19	4.610	64	1,856	31	2,659	5	9	10	2	5	12	9	2
Ed	27,13	32	26	7,058	30	1,512	129	5,387	—	9	11	1	17	18	12	1
Sollentuna	39,25	26	37	10,211	27	3.225	173	6,786	—	—	6	4	9	31	18	5
Summa	173,04	160	186	39,930	179	13,967	517	25,266	5	52	53	20	89	132	68	20
Wallentuna härad.																
Fresta	20,50	20	31	4,339	11	1,547	87	2,694	—	11	3	4	28	8	2	1
Hammarby	28,50	22	17	4,339	14	1,767	217	2,172	—	6	7	2	8	16	8	2
Wallentuna	49,50	67	65	11,917	31	3,761	698	7,427	—	20	14	2	1	19	12	—
Wada	17,50	17	26	3,574	16	914	348	2,297	—	11	5	1	—	11	5	1
Angarn	12,25	22	24	3,312	15	1,009	193	2,095	—	10	12	—	—	10	12	—
Ösby	15,13	15	22	4,091	2	882	313	2,894	—	8	5	1	14	8	2	—
Summa	143,38	163	185	31,572	89	9,880	1,856	19,579	—	66	46	10	51	72	41	4
Färentuna härad.																
Lofö	21,13	13	20	6,298	53	1,627	160	4,239	—	—	5	2	7	7	7	4
Ekerö	40,06	28	47	8,419	94	3,047	555	4,400	2	16	8	5	26	25	10	5
Munsö	27,25	17	63	3,794	13	1,753	847	1,181	—	4	4	4	28	36	5	5
Adelsö	19,94	47	36	5,562	25	1,215	300	4,022	10	34	3	1	27	57	4	1
Färentuna	23,13	33	23	3,587	26	1,881	389	643	1	31	9	1	24	21	11	1
Hillersjö	12,63	19	7	2,255	44	923	156	260	—	20	5	—	7	14	5	—
Sånga	28,56	32	33	3,535	26	1,590	448	1,472	1	3	28	1	—	10	27	1
Skå	26,25	44	16	3,069	21	1,617	356	1,075	—	42	14	2	—	20	22	2
Summa	198,95	233	245	36,519	302	13,653	3,211	17,292	14	150	76	16	119	190	91	19
Danderyds skeppslag.																
Östra Ryd	34	50	60	13,483	207	1,422	1,651	10,203	—	30	16	4	—	30	16	4
Täby	58,38	37	30	9,774	39	3,484	355	5,896	—	15	19	3	—	15	19	3
Danderyd	15,88	17	18	5,105	49	1,580	121	3,290	—	1	13	2	1	17	13	2
Lidingö	9,25	25	13	5,334	40	1,422	30	3,842	3	10	7	—	2	5	2	1
Solna	17,75	54	54	3,460	62	1,304	111	1,829	4	25	13	—	66	30	12	—
Kongl. Djurgården	—	54	—	2,715	97	319	844	1,454	—	—	—	1	25	19	6	3
Summa	135,26	237	175	39,871	494	9,531	3,112	26,514	7	81	68	10	94	116	68	13
Långhundra härad.																
Lagga	42,25	89	70	8,618	12	2,020	1,478	6,108	9	57	13	1	8	49	10	3
Östuna	43,19	38	67	7,984	27	2,013	737	1,486	1	18	8	4	1	17	9	4
Husby	44	102	47	10,320	9	2,121	1,434	6,756	—	42	8	1	24	15	—	1
Närtuna	47,75	123	56	8,185	10	2,194	1,077	4,903	5	57	11	—	53	31	4	—
Gottröra	37,75	28	—	4,024	5	1,696	933	1,300	—	10	5	1	—	42	6	1
Kårsta	27,88	63	35	7,532	—	1,232	898	5,402	—	54	3	—	25	62	3	—
Garn	31,38	43	48	17,071	10	2,212	1,140	13,710	—	31	1	5	30	25	—	—
Summa	274,20	486	323	63,734	73	13,488	7,697	39,665	15	269	49	12	141	241	32	9

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af							
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Bland-säd.	Ärter.
	stråsäd.	balj-växter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.				
Tunland.										Tunnor à 63 kannor.							
717	902	87	91	—	—	—	1,451	—	702	84	—	436	—	143	573	188	54
462	797	89	101	—	—	183	1,268	—	521	60	3	301	—	164	501	298	44
279	246	26	44	3	—	20	887	—	350	45	—	181	—	58	97	148	26
301	276	46	64	1	—	15	467	—	342	33	—	220	—	77	142	55	25
709	653	54	109	—	—	—	991	—	709	90	—	519	—	97	539	155	27
2,468	**2,874**	**302**	**409**	**4**	—	**218**	**5,064**	—	**2,624**	**312**	**3**	**1,657**	—	**539**	**1,852**	**844**	**176**
217	214	62	38	4	—	30	746	—	237	32	—	157	—	40	154	20	18
322	385	22	56	—	—	—	617	—	365	57	—	197	—	99	329	40	19
708	681	105	135	8	5	32	1,325	25	737	119	—	434	—	116	475	84	51
190	194	29	44	11	—	—	208	—	238	24	—	118	—	26	204	5	17
181	140	14	37	9	—	—	336	—	292	25	1	110	—	30	130	7	11
223	237	16	30	4	—	—	138	—	234	39	—	140	—	28	222	13	16
1,841	**1,851**	**248**	**340**	**36**	**5**	**62**	**3,370**	**25**	**2,103**	**296**	**1**	**1,156**	—	**339**	**1,514**	**169**	**132**
218	353	32	72	1	—	—	730	10	211	34	1	142	—	81	264	55	31
457	766	45	196	4	—	106	736	—	738	56	6	306	—	158	416	122	52
392	486	100	172	16	1	19	77	—	490	42	—	322	—	148	353	42	38
285	266	32	95	—	—	47	159	—	398	61	—	193	—	117	187	16	17
409	395	83	147	5	4	9	301	—	530	63	—	294	—	147	154	67	59
214	180	32	60	2	—	—	135	—	300	27	—	178	—	67	97	23	29
398	351	88	103	—	—	40	89	—	522	88	—	287	—	154	152	44	70
395	351	78	115	—	—	—	107	—	570	60	—	317	—	153	89	111	60
2,768	**3,148**	**490**	**960**	**28**	**5**	**221**	**2,334**	**10**	**3,759**	**431**	**7**	**2,039**	—	**1,025**	**1,712**	**480**	**356**
509	110	47	39	—	—	—	193	—	524	51	—	300	—	84	12	8	26
659	1,005	94	89	8	—	—	971	—	659	129	—	394	—	68	860	20	52
191	469	42	100	9	—	18	601	—	150	35	5	124	—	49	269	121	24
111	253	37	63	2	—	—	842	10	115	9	3	65	—	17	159	43	30
68	222	13	86	10	—	36	807	14	48	10	—	32	—	4	261	20	7
10	28	—	10	4	—	—	243	34	7	12	—	6	—	16	7	25	—
1,548	**2,087**	**233**	**387**	**33**	—	**54**	**3,657**	**58**	**1,503**	**246**	**8**	**921**	—	**238**	**1,568**	**237**	**139**
603	383	38	46	12	2	—	64	—	872	90	—	450	—	243	117	30	25
555	348	34	51	9	2	14	207	—	793	74	—	398	—	115	207	20	29
573	321	49	72	19	4	7	329	—	747	74	—	360	—	127	147	12	34
606	444	—	—	—	—	—	—	—	—	81	—	360	—	146	319	34	45
532	315	102	62	—	5	—	280	—	400	65	—	335	—	155	200	—	34
284	164	31	73	12	6	—	54	—	608	42	—	169	—	32	134	11	24
350	717	107	75	5	6	42	442	—	469	77	—	209	—	98	616	68	50
3,503	**2,692**	**361**	**379**	**57**	**25**	**63**	**1,376**	—	**3,889**	**503**	—	**2,281**	—	**916**	**1,740**	**175**	**241**

1.	36.	37.	39.	40.	41.	42.	43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
Socknens namn.	Hela utsädesbeloppet af							Skördebeloppet								
	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Raps.	Rot-fruktsfrö.	Gräsfrö.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Tunnor à 63 kannor.					℔.	C:r. ℔	Tunnor à 63 kannor.								
Sollentuna härad.																
Spånga	73	17	593	—	—	—	—	753	—	3,721	—	1,163	3,703	1,490	414	690
Jerfälla	—	36	622	—	—	—	15. 16	438	9	2,143	—	779	2,257	1,606	324	—
Bromma	—	59	293	—	—	7	—	438	—	1,627	—	560	740	1,278	152	—
Ed	—	22	436	—	—	4	—	216	—	1,765	—	487	916	347	156	—
Sollentuna	—	15	658	—	—	—	—	630	—	3,669	—	565	3,289	930	96	—
Summa	73	149	2,602	—	—	11	15 16	2,475	9	12,925	—	3,554	10,905	5,651	1,142	690
Wallentuna härad.																
Fresta	—	29	244	—	—	—	—	176	—	1,070	—	234	860	129	100	—
Hammarby	—	3	306	—	—	—	—	353	—	1,397	—	384	1,905	200	108	—
Wallentuna	5	38	606	2	—	—	31. 45	773	—	3,387	—	750	3,209	501	254	16
Wada	1	11	220	—	—	—	—	172	—	708	—	208	1,630	40	117	9
Angarn	3	—	185	—	—	—	—	173	7	158	—	240	1,038	63	81	21
Ösby	—	—	199	—	—	3	—	337	—	1,079	—	206	1,303	123	126	—
Summa	9	81	1,760	2	—	3	31. 45	1,984	7	7,799	—	2,022	9,945	1,056	786	46
Färentuna härad.																
Lofö	—	41	337	—	—	4	—	295	1	1,093	—	522	1,398	346	185	—
Ekerö	1	32	977	—	—	9	—	443	28	2,651	—	1,087	2,481	833	313	2
Munsö	—	52	1,154	—	—	16	—	321	—	2,185	—	1,094	2,025	240	240	—
Adelsö	—	4	666	—	—	—	—	441	—	1,253	—	752	941	118	102	—
Färentuna	3	9	1,084	2	—	—	—	328	—	1,967	—	922	860	352	354	14
Hillersjö	2	1	480	—	—	—	—	171	—	1,219	—	431	632	133	148	4
Sånga	1	17	796	—	—	—	—	453	—	1,871	—	975	1,008	216	358	10
Skå	1	18	886	—	—	—	—	438	—	2,391	—	1,128	632	748	300	7
Summa	8	174	6,380	2	—	29	—	2,890	29	14,630	—	6,911	9,977	2,986	2,000	37
Danderyds skeppslag.																
Östra Ryd	—	—	320	—	—	—	—	414	—	2,024	—	548	67	62	149	—
Täby	—	55	488	—	—	—	—	948	—	2,727	—	412	4,359	121	303	—
Danderyd	1	27	466	—	—	22	—	256	40	938	40	329	1,903	764	184	4
Lidingö	—	22	402	—	—	4	—	99	12	645	12	208	1,323	313	306	—
Solna	—	4	582	—	—	—	—	157	—	368	—	28	1,958	220	58	—
Kongl. Djurgården	—	1	50	—	—	—	—	16	—	82	—	3	65	175	—	—
Summa	1	109	2,308	—	—	26	—	1,890	52	6,784	52	1,528	9,675	1,655	1,000	4
Långhundra härad.																
Lagga	5	8	415	1	—	15	—	537	—	2,831	—	1,544	707	165	115	15
Östuna	1	—	375	2	—	26	—	413	—	2,713	—	776	1,054	101	187	2
Husby	5	7	485	2	—	—	—	393	—	2,756	—	744	1,083	88	259	19
Närtuna	5	20	538	6	—	4	—	537	—	2,636	—	862	1,462	206	256	—
Gottröra	4	47	430	3	—	—	—	457	—	2,783	—	967	1,156	—	176	11
Kårsta	6	—	476	6	—	—	—	296	—	1,014	—	192	1,072	77	192	40
Garn	1	76	548	4	—	—	—	580	—	1,645	—	696	3,047	346	308	3
Summa	27	158	3,267	24	—	45	—	3,213	—	16,378	—	5,781	9,581	983	1,493	90

53.	55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	62.	63.	64.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.
(utan utsädets afdrag).											Antal vid årets slut underhållne									
Vicker.	Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Raps.	Gräsfrö.	Tobak.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Fjäderfä.
				frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.				öfver 3 år.	under 3 år.								
Tunnor.					Ctnr. ℔.	Centner.		T:nr.	Centner.											
134	4,065	—	—	—	—	—	42,856	—	—	—	224	9	163	29	869	61	368	—	232	—
151	2,745	—	—	—	—	88	28,568	—	—	—	139	1	182	15	559	27	167	—	138	32
—	2,610	250	—	—	—	9,760	25,036	—	—	—	94	3	110	11	526	—	15	—	116	—
82	2,627	80	—	—	—	400	15,136	—	—	—	119	7	94	10	264	28	224	—	148	—
100	2,662	—	—	—	—	—	38,480	—	—	—	163	7	148	12	534	51	268	—	154	—
467	**14,709**	**330**	—	—	—	**10,248**	**150,076**	—	—	—	**739**	**27**	**697**	**77**	**2,752**	**167**	**1,042**	—	**788**	**32**
192	1,447	100	—	—	—	—	15,672	—	—	—	81	8	66	8	225	37	125	—	67	—
20	1,547	—	—	—	—	—	14,872	—	—	—	84	—	83	7	272	7	101	—	73	—
193	3,457	177	—	1	6.	1,680	31,936	—	—	—	293	15	119	26	750	45	429	1	291	478
66	1,100	2,750	—	—	—	—	80,608	—	—	—	63	5	22	6	153	10	76	—	65	—
—	925	700	—	—	—	—	9,980	—	—	—	59	2	38	7	124	15	71	—	40	—
—	1,292	120	—	—	—	—	76,408	—	8	—	84	6	32	8	228	34	106	—	49	—
471	**9,768**	**3,847**	—	**1**	**6.** —	**1,680**	**229,476**	—	**8**	—	**664**	**36**	**360**	**62**	**1,752**	**148**	**908**	**1**	**585**	**478**
110	1,958	80	46	—	—	1,480	22,096	—	—	—	71	—	89	11	354	8	71	—	54	—
135	4,284	300	—	—	—	—	29,360	—	—	—	110	5	189	14	457	—	265	—	205	—
385	5,120	520	—	—	—	1,520	16,320	—	—	—	93	—	119	10	244	58	239	—	110	—
15	3,986	—	—	—	—	480	9,400	—	—	—	87	1	84	10	236	47	288	4	137	—
51	5,564	—	172	4	—	—	7,076	—	—	—	102	8	96	21	253	69	313	—	212	—
3	2,868	—	130	—	—	—	3,460	—	—	—	46	3	67	9	140	25	93	—	70	—
102	4,530	—	—	—	—	1,600	10,656	—	—	—	109	6	87	13	293	43	159	—	158	—
144	4,635	—	—	—	—	320	10,184	—	—	—	102	2	82	13	275	36	222	—	151	—
945	**32,945**	**900**	**348**	**4**	—	**5,400**	**108,552**	—	—	—	**720**	**25**	**813**	**101**	**2,252**	**286**	**1,650**	**4**	**1,097**	—
		1,248																		
—	2,393	—	—	—	—	—	29,944	—	—	—	185	1	62	12	482	72	491	—	170	—
251	2,300	—	—	—	—	—	23,920	—	—	—	163	2	158	21	584	71	302	—	163	—
146	3,029	700	—	—	—	16,480	22,980	—	—	600	98	—	86	7	367	—	130	—	141	—
190	3,382	52	103	—	—	2,360	22,222	—	—	—	84	5	76	8	306	6	37	—	42	—
22	5,760	—	819	—	—	2,400	23,904	—	—	—	128	3	30	9	361	4	1	1	87	86
—	910	658	—	—	—	1,200	12,620	—	—	—	33	—	6	1	131	3	15	—	—	—
609	**17,774**	**1,410**	**922**	—	—	**22,440**	**135,590**	—	—	**600**	**691**	**11**	**418**	**58**	**2,231**	**156**	**976**	**1**	**603**	**86**
		2,332																		
54	2,386	65	406	3	4. 18	26	1,061	—	—	—	253	29	40	14	478	73	379	—	216	—
—	2,026	751	131	2	7.	480	4,256	—	—	—	178	11	99	10	451	75	381	—	236	—
79	2,950	485	—	2	2. 80	3,212	12,720	—	—	—	239	17	77	19	544	58	364	—	245	—
—	—	159	—	5	8. 80	—	—	—	—	—	225	31	44	14	481	17	637	—	171	—
290	2,370	—	25	—	12. 80	890	11,275	—	—	—	174	17	100	16	366	46	335	—	270	—
—	4,760	—	—	—	19.	—	14,280	—	—	—	163	8	32	5	360	1	183	—	100	—
192	3.136	105	720	6	18. 40	1,630	20,064	—	25	—	189	14	103	16	564	87	402	—	208	—
615	**17,628**	**1.565**	**1,282**	**18**	**72. 98**	**6,238**	**63,656**	—	**25**	—	**1,421**	**127**	**495**	**94**	**3,244**	**357**	**2,681**	—	**1,446**	—
		2,847																		

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Socknens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af odlad jord				Antal brukare af jord			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		trädg-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.	4 tunland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.
				Tunland.												
Seminghundra härad.																
Skeptuna	46,38	70	30	50,011	20	2,753	627	941	2	46	17	2	15	46	15	2
Lunda	21,50	28	46	4,266	13	1,548	270	2,435	—	18	9	1	25	39	9	1
Widbo	24	32	58	2,950	—	853	457	1,635	—	27	3	1	—	30	2	1
Skånella	32,75	27	20	4,499	5	1,792	330	2,269	—	8	16	2	—	12	13	2
Markim	20,13	27	40	4,556	2	1,096	767	2,690	—	27	8	—	—	12	2	—
Orkesta	18,25	21	13	3,516	5	911	468	2,132	—	13	3	1	—	6	1	—
Frösunda	32,13	54	29	4,705	—	1,303	617	2,786	—	34	18	—	—	33	21	—
Summa	195,14	259	236	74,503	45	10,256	3,536	14,888	2	173	74	7	40	178	63	6
Erlinghundra härad.																
Alsike	28,25	24	56	6,331	19	1,490	546	3,580	1	14	3	3	29	41	9	1
Knifsta	40,88	31	61	7,324	47	1,802	634	4,711	—	7	8	3	22	37	8	—
Odensala	51,88	100	63	9,390	17	3,043	1,067	5,263	2	81	20	—	60	78	20	—
Husseby	31,63	56	55	6,763	21	1,592	1,308	3,841	1	20	23	7	53	7	18	—
Norrsunda	37,50	29	27	4,889	12	1,505	390	2,982	—	5	—	—	6	31	3	1
Wassunda	40,13	59	19	6,980	15	1,787	1,552	2,662	—	50	9	—	—	50	9	—
Haga	20,50	23	13	3,494	9	1,055	514	1,917	—	13	7	1	7	18	8	—
S:t Olof	22,38	9	45	2,639	—	742	541	1,356	—	—	—	3	—	4	3	2
S:t Per	12,63	11	5	1,608	—	523	320	765	—	6	5	—	—	6	5	—
Summa	285,78	342	344	49,418	140	13,539	6,872	27,077	4	196	75	17	177	272	83	4
Frösåkers härad.																
Börstil	100,46	254	162	41,417	6	3,277	8,405	29,729	10	245	4	—	157	255	4	—
Gräsö	18,50	90	60	10,175	1	751	624	4,293	27	56	1	—	18	4	—	—
Harg	47	111	41	33,339	7	2,150	4,465	26,717	2	53	3	—	2	90	1	—
Edebo	65,88	107	90	25,748	21	3,664	2,688	19,376	40	7	73	20	43	47	86	18
Hökhufvud	60,04	113	36	19,666	—	1,754	3,586	14,326	—	42	23	—	36	11	37	—
Wahlö	48,75	131	97	29,038	15	1,594	5,367	21,921	7	89	2	1	7	103	12	—
Forsmark	11,42	11	4	17,395	35	664	463	16,232	—	4	—	1	—	13	—	1
Summa	351,55	817	490	176,778	85	13,854	25,598	132,594	86	496	106	22	263	523	140	19
Närdinghundra härad.																
Almunge	56,75	76	129	30,589	11	2,609	3,830	24,139	10	47	4	3	2	137	2	—
Knutby	49,50	69	86	26,025	9	2,402	3,390	20,224	11	25	6	1	17	94	1	—
Faringe	31,88	61	32	12,553	1	1,268	1,885	9,399	—	36	2	—	25	30	—	—
Bladåker	21,25	52	69	18,024	11	1,054	3,346	13,613	—	29	1	1	—	22	—	—
Ununge	28,75	60	44	15,082	6	1,293	2,361	11,423	12	40	3	1	15	25	1	—
Edsbro	28,08	94	78	19,901	4	1,379	2,919	15,599	57	79	—	—	13	23	—	—
Summa	216,21	412	438	122,174	42	10,005	17,731	94,397	90	256	16	6	72	331	4	—
Lyhundra härad.																
Söderby Carl	61,25	102	58	14,799	12	2,676	2,012	10,031	10	73	15	1	49	30	1	—
Estuna	79,88	100	70	11,214	5	2,569	1,856	6,784	—	24	64	5	—	23	61	5
Lohärad	36,63	66	14	8,523	2	1,348	1,613	5,560	—	60	5	—	—	46	4	—
Malsta	19,88	24	6	2,694	12	580	527	1,422	—	1	1	—	—	11	—	—
Husby	41,63	77	4	7,050	6	1,170	1,153	4,721	—	70	2	—	4	73	—	—
Summa	238,77	369	152	44,280	37	8,343	7,161	28,518	10	228	87	6	53	183	66	5

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af							
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.
	stråsäd.	balj-växter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.				
Tunnland.										Tunnor à 63 kannor.							
670	592	44	73	22	7	59	493	—	794	101	—	432	—	163	403	32	36
263	321	37	45	—	—	—	392	—	490	58	—	205	—	69	252	—	22
297	210	13	36	—	—	—	—	—	297	34	—	189	—	60	113	7	13
346	335	33	49	3	1	78	576	—	372	63	—	220	—	88	257	48	28
276	333	21	23	5	1	—	682	—	522	47	—	186	—	79	188	27	14
240	203	23	19	5	—	14	144	—	263	45	—	138	—	59	145	—	15
422	407	30	32	—	—	—	—	—	411	49	—	269	—	142	180	39	25
2,514	**2,401**	**201**	**277**	**35**	**9**	**151**	**2,287**	—	**3,149**	**397**	—	**1,639**	—	**660**	**1,538**	**153**	**153**
383	285	36	72	7	—	—	138	—	570	69	—	242	—	124	102	65	23
577	309	51	62	26	—	1	146	—	676	75	—	315	—	121	156	49	34
655	502	65	78	27	—	14	644	—	1,058	123	—	451	—	212	224	64	36
413	350	59	57	16	—	32	78	—	586	90	—	299	—	238	123	36	30
350	340	50	45	—	—	—	—	320	400	59	—	208	—	103	197	47	21
557	310	70	30	3	—	—	200	—	617	58	—	360	—	132	190	16	32
301	185	17	24	1	—	12	118	—	395	50	—	218	—	77	95	9	13
245	129	19	24	—	—	—	80	—	245	27	—	157	—	57	73	17	14
200	92	16	15	—	—	—	—	—	200	35	—	115	—	41	64	—	12
3,681	**2,502**	**383**	**407**	**80**	—	**59**	**1,404**	**320**	**4,747**	**586**	—	**2,365**	—	**1,105**	**1,224**	**303**	**215**
835	784	101	222	8	47	—	142	—	1,138	84	—	634	—	556	62	16	84
172	108	18	55	—	6	—	224	—	168	16	—	169	—	117	13	1	16
484	343	53	115	3	22	15	617	—	498	33	—	365	—	270	27	43	44
684	405	—	280	—	—	—	1,611	—	684	41	—	452	—	231	183	64	79
484	350	40	60	—	20	—	100	—	700	36	—	290	—	284	26	16	32
394	288	46	128	4	10	—	140	—	584	43	—	330	—	235	19	22	32
104	103	1	34	5	2	—	344	—	70	—	—	81	—	91	14	—	1
3,157	**2,381**	**259**	**894**	**20**	**107**	**15**	**3,178**	—	**3,842**	**253**	—	**2,321**	—	**1,784**	**344**	**162**	**288**
812	473	110	202	39	13	—	76	7	877	105	—	572	—	310	168	45	86
764	438	115	173	44	16	—	68	—	785	71	—	563	—	317	166	25	85
412	218	63	96	21	9	1	20	—	429	30	—	313	—	189	83	—	50
357	172	26	94	11	9	—	47	5	333	26	—	265	—	132	61	—	24
417	214	49	108	15	11	29	34	—	415	39	—	295	—	163	96	13	34
453	219	50	168	23	6	—	7	—	453	27	—	338	—	206	71	—	35
3,215	**1,734**	**413**	**841**	**153**	**64**	**30**	**252**	**12**	**3,292**	**298**	—	**2,346**	—	**1,317**	**645**	**83**	**314**
679	558	100	116	13	6	—	373	—	833	112	—	501	—	237	325	14	86
856	700	—	106	—	—	—	50	—	857	105	—	587	—	164	360	68	84
347	309	50	47	3	7	—	21	—	564	64	—	369	—	166	261	—	57
200	150	20	25	—	4	—	28	—	153	36	—	125	—	36	109	9	25
405	157	64	60	—	10	—	3	—	470	81	—	324	—	111	84	—	53
2,487	**1,874**	**234**	**354**	**16**	**27**	—	**475**	—	**2,877**	**398**	—	**1,906**	—	**714**	**1,139**	**91**	**305**

1.	36.	37.	39.	40.	41.	42.	43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
Socknens namn.	Hela utsädesbeloppet af							Skördebeloppet								
	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Raps.	Rot-fruktsfrö.	Gräsfrö.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Tunnor à 63 kannor.					℔.	Ctr. ℔	Tunnor à 63 kannor.								
Seminghundra härad.																
Skeptuna	9	47	590	5	—	—	—	838	—	2,853	—	992	2,255	336	184	10
Lunda	—	16	300	—	—	—	—	347	—	1,229	—	345	5,512	—	86	—
Widbo	—	—	190	—	—	—	—	194	—	1,103	—	450	507	24	61	—
Skånella	1	15	272	1	—	1	—	415	—	1,869	—	485	1,745	350	150	7
Markim	2	—	180	1	—	5	—	245	—	1,223	—	495	850	153	77	5
Orkesta	—	—	140	—	—	8	—	445	—	1,178	—	452	1,006	—	99	—
Frösunda	—	—	221	—	—	—	—	317	—	1,908	—	1,030	1,054	160	100	—
Summa	12	78	1,893	7	—	14	—	2,801	—	11,363	—	4,249	12,929	1,023	757	22
Erlinghundra härad.																
Alsike	—	15	415	—	—	—	—	604	—	2,004	—	797	524	408	125	—
Knifsta	4	6	297	—	—	—	—	460	—	2,042	—	585	739	316	223	28
Odensala	8	15	460	—	—	45	—	972	—	3,301	—	1,689	1,436	538	235	29
Husseby	6	72	242	1	—	—	—	657	—	2,188	—	1,608	651	260	230	42
Norrsunda	—	28	227	—	—	—	—	462	—	1,472	—	585	1,022	204	114	1
Wassunda	3	10	200	—	—	—	—	360	—	2,240	—	796	1,120	130	128	8
Haga	—	2	162	—	—	—	—	328	—	1,734	—	471	681	116	92	—
S:t Olof	—	—	173	—	—	—	—	249	—	1,195	—	427	357	89	72	—
S:t Per	—	—	105	—	—	—	—	316	—	812	—	311	312	—	59	—
Summa	21	148	2,281	1	—	45	—	4,408	—	16,988	—	7,269	6,842	2,061	1,278	108
Frösåkers härad.																
Börstil	5	6	1,201	32	—	—	—	538	—	3,387	—	3,627	372	73	437	30
Gräsö	2	—	375	6	—	—	—	114	—	1,106	—	926	83	8	84	18
Harg	11	2	744	21	—	—	—	323	—	2,362	—	1,742	157	212	213	53
Edebo	7	5	1,215	20	—	—	—	277	—	2,838	—	1,247	1,396	352	414	42
Hökhufvud	—	—	450	13	—	—	—	231	—	1,740	—	1,830	171	106	185	—
Wahlö	2	—	589	8	—	—	—	269	—	1,838	—	1,347	148	135	182	5
Forsmark	—	—	270	3	—	—	—	4	—	770	—	980	133	—	4	—
Summa	27	13	4,844	103	—	—	—	1,756	—	14,041	—	11,699	2,460	886	1,519	148
Närdinghundra härad.																
Almunge	15	8	1,425	23	—	—	—	1,053	—	4,192	—	2,000	1,038	288	441	29
Knutby	18	23	1,160	33	—	—	—	568	—	3,697	—	1,897	1,024	162	381	49
Faringe	10	2	670	20	—	28	—	229	—	2,155	—	1,179	514	—	250	29
Bladåker	6	1	586	10	—	—	—	227	—	1,785	—	725	269	—	97	4
Ununge	5	13	782	21	—	—	—	333	—	2,081	—	1,133	718	90	206	29
Edsbro	10	3	868	13	—	18	—	251	—	2,289	—	1,325	474	—	238	58
Summa	64	50	5,491	120	—	46	—	2,661	—	16,199	—	8,259	4,037	540	1,613	198
Lyhundra härad.																
Söderby Carl	2	16	920	6	—	80	—	885	—	3,496	—	1,661	2,201	99	603	16
Estuna	12	7	741	20	—	—	—	646	—	3,241	—	838	1,748	445	488	50
Lohärad	—	7	368	8	—	4	—	568	—	1,916	—	1,177	1,455	—	370	36
Malsta	3	1	181	2	—	—	—	264	—	784	—	249	464	45	131	10
Husby	9	3	471	10	—	—	—	376	—	1,814	—	625	452	—	294	61
Summa	26	34	2,681	46	—	84	—	2,739	—	11,251	—	4,550	6,320	589	1,886	173

53.	55.	56.	57	58.	59.	60.	61.	62.	63.	64.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.
(utan utsädets afdrag).											Antal vid årets slut underhållne									
Vicker.	Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Raps.	Gräsfrö.	Tobak.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Fjäderfä.
				frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.				öfver 3 år.	under 3 år.								
Tunnor à 63 kannor.					Ctnr. ℔.	Centner.		T:nr.	Centner.											
37	2,682	500	10	—	1.	3,880	19,472	—	—	—	242	27	74	6	470	12	273	—	292	—
96	1,348	—	—	—	—	—	9,268	—	—	—	133	4	62	9	318	30	206	—	76	—
—	882	—	—	—	—	—	7,312	—	—	—	100	—	30	8	288	20	71	—	37	—
73	1,435	24	—	2	5. 30	688	16,904	—	—	—	149	12	66	13	348	9	122	—	126	—
—	1,156	177	—	1	—	—	8,088	—	—	—	130	16	28	13	232	1	155	—	123	—
—	723	272	—	—	—	4,000	28,224	—	—	—	86	16	40	9	208	6	112	—	89	—
—	1,178	—	—	—	—	—	12,624	—	—	—	148	—	44	5	384	—	204	—	108	—
206	**9,404**	**973**	**10**	**3**	**6. 30**	**8,568**	**101,892**	—	—	—	**988**	**75**	**344**	**63**	**2,248**	**78**	**1,143**	—	**851**	—
		983																		
90	2,529	614	195	—	—	—	11,832	—	—	—	133	8	56	17	295	48	303	—	139	—
36	1,260	119	80	—	—	2,376	19,816	—	—	—	155	10	80	13	366	66	372	—	158	—
69	2,850	1,553	—	—	—	—	10,336	—	—	—	246	23	60	31	468	89	464	—	206	—
475	1,323	307	1,223	—	—	—	15,520	—	—	—	176	19	79	17	406	87	378	—	136	—
165	1,577	—	—	—	66	640	8,856	—	—	—	132	15	64	11	314	32	236	2	134	—
50	1,100	70	—	—	40	—	18,400	—	—	—	176	28	52	22	350	86	220	—	130	—
—	1,034	150	—	—	—	—	5,550	—	—	—	88	5	40	10	214	44	176	—	80	—
—	1,186	—	—	—	—	—	10,528	—	—	—	93	—	66	4	177	22	168	—	122	—
—	753	—	—	—	—	—	455	—	—	—	34	—	31	3	133	25	81	—	53	—
885	**13,612**	**2 813**	**1,498**	—	**1. 6**	**3,016**	**101,293**	—	—	—	**1,233**	**108**	**528**	**128**	**2,723**	**499**	**2,398**	**2**	**1,158**	—
		4,311																		
7	9,397	—	—	1	63. 62	—	2,588	—	—	—	633	77	22	64	1,136	501	1,855	—	401	—
—	2,900	—	—	12	32.	—	8,503	—	—	—	188	10	6	18	496	156	766	2	128	9
4	5,836	115	474	23	49. 25	—	34,440	—	—	—	515	73	52	15	681	334	1,292	—	239	—
24	7,256	771	138	—	108. 70	—	44,784	—	—	—	384	22	137	25	805	259	1,172	—	239	—
—	2,531	—	—	—	32.	256	15,220	—	—	—	350	36	18	14	496	159	749	—	126	—
—	4,173	—	—	—	—	—	31,648	—	—	—	398	52	5	17	669	301	937	—	174	—
—	2,200	—	612	—	11. 30	—	16,515	—	—	—	132	17	85	11	371	115	554	—	167	—
35	**34,293**	**886**	**1,224**	**36**	**296. 87**	**256**	**153,698**	—	—	—	**2,600**	**287**	**325**	**164**	**4,654**	**1,825**	**7,325**	**2**	**1,474**	**9**
		2,110																		
73	9,480	749	553	37	76.	200	36,480	—	—	—	460	54	88	25	923	82	1,163	—	436	—
144	6,940	1,295	476	52	34. 40	480	22,800	—	—	—	157	35	79	19	735	105	958	—	291	—
12	4,590	689	252	25	20.	—	14,774	—	—	—	246	24	20	10	437	92	477	—	188	—
4	3,404	103	158	14	17.	—	17,280	—	—	—	193	19	38	13	428	107	639	—	165	—
100	5 590	115	879	30	24. 60	400	26,560	—	—	—	232	48	40	12	509	163	561	—	243	—
31	6,397	390	208	26	38 80	120	21,624	—	—	—	317	16	8	20	580	113	639	—	208	—
364	**36,401**	**3,341**	**2,526**	**184**	**210. 80**	**1,200**	**139,518**	—	—	—	**1,605**	**196**	**273**	**99**	**3,612**	**662**	**4,437**	—	**1,531**	—
		5,867																		
112	6,327	1,980		9	19. 20	—	8,400	—	—	—	306	40	56	27	587	155	702	—	209	185
30	3,588	—		186	—	96	21,624	—	—	—	80	30	60	18	515	106	604	—	181	—
—	1,968	220		11	27. 40	416	9,608	—	—	—	185	15	22	5	351	36	345	—	126	—
7	906	—		6	10. 80	—	3,632	—	—	—	79	4	20	6	163	34	154	—	49	—
15	2,520	—		20	34.	—	18,448	—	—	—	196	21	22	10	355	81	361	—	159	—
164	**15,309**	**2,200**		**232**	**91. 40**	**512**	**61,712**	—	—	—	**846**	**110**	**180**	**66**	**1,971**	**412**	**2,166**	—	**724**	**185**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Socknens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		trädgård, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunnland.					4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
Sjuhundra härad.																
Skederid	35,50	64	38	10,596	5	1,466	1,672	6,548	—	50	2	1	—	62	1	1
Rimbo	37,75	82	44	9,823	17	1,650	1,458	6,699	—	41	2	1	44	77	2	1
Röö	22,75	40	27	7,468	6	895	1,002	5,565	—	28	1	1	—	27	37	3
Fasterna	49,79	90	25	16,570	—	1,760	1,640	13,170	—	15	1	1	—	73	—	—
Summa	145,79	276	134	44,457	28	5,771	5,772	31,982	—	134	6	4	44	239	40	5
Bro skeppslag.																
Bro	102,88	166	113	20,636	33	3,117	3,418	13,019	58	146	13	—	32	35	4	—
Wätö	58,29	136	22	17,793	—	933	2,757	11,380	—	—	127	7	4	—	—	—
Summa	161,17	302	135	38,429	33	4,050	6,175	24,399	58	146	140	7	36	35	4	—
Wäddö skeppslag.																
Wäddö	96,63	260	129	27,184	—	2,314	6,371	18,499	8	249	1	—	8	241	1	—
Häfverö	63,75	211	95	27,713	12	1,692	3,959	17,335	24	192	2	—	24	184	2	—
Singö	14	91	34	7,042	—	350	661	6,031	20	11	45	—	20	11	45	—
Summa	174,38	562	258	61,939	12	4,356	10,991	41,865	52	452	48	—	52	436	48	—
Åkers skeppslag.																
Öster-Åker	84,88	99	116	22,303	12	3,088	2,232	16,539	4	46	31	7	—	45	16	4
Riala	24,13	92	24	13,477	1	1,307	1,624	10,545	—	81	1	—	1	13	—	—
Kulla	23,38	31	21	8,475	32	908	799	6,678	2	15	—	1	7	42	2	1
Norr-Ljusterö	19,25	41	2	5,187	—	421	581	2,840	1	15	17	8	1	15	17	8
Summa	151,64	263	163	49,442	45	5,724	5,236	36,602	7	157	49	16	9	115	35	13
Frötuna skeppslag.																
Frötuna	67,63	91	95	20,485	39	2,594	1,977	15,875	1	42	39	3	27	72	—	—
Rådmansö	51,88	173	102	16,590	3	1,334	3,263	11,990	65	83	2	—	3	8	2	—
Länna	80,63	152	41	21,757	10	1,690	2,496	1,502	1	132	5	—	—	11	1	—
Blidö	25,38	133	33	9,849	8	367	1,941	5,157	96	37	—	—	96	37	—	—
Summa	225,52	549	271	68,681	60	5,985	9,677	34,524	163	294	46	3	126	128	3	—
Wermdö skeppslag.																
Wermdö	117,13	95	143	43,515	62	6,887	1,646	31,874	—	47	31	21	69	104	18	23
Ingarö	21,63	30	63	8,275	20	1,376	348	6,498	5	13	—	1	23	37	4	—
Djurö	11,13	180	—	10,573	3	522	648	9,400	84	96	—	—	84	96	—	—
Bo	11,25	—	39	6,513	27	957	35	5,374	—	4	9	—	26	5	9	—
Möja	10,50	92	1	7,483	—	182	524	6,777	65	—	—	—	38	1	—	—
Söder-Ljusterö	23	44	20	6,902	1	887	639	2,698	6	36	1	1	6	35	1	1
Summa	194,64	441	266	83,261	113	10,811	3,840	62,621	160	196	41	23	246	278	32	24

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af							
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Bland-säd.	Ärter.
	stråsäd.	balj-växter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.				
Tunland.										Tunnor à 63 kannor.							
385	308	27	66	4	5	31	21	—	620	53	—	289	—	92	224	5	41
499	285	67	84	13	9	—	162	—	531	51	—	333	—	139	144	17	41
255	163	33	36	4	4	—	146	—	253	29	—	169	—	64	80	30	21
461	360	15	8	3	2	30	148	—	73	75	—	360	—	250	170	4	45
1,600	**1,116**	**142**	**194**	**24**	**20**	**61**	**477**	—	**1,477**	**208**	—	**1,151**	—	**545**	**618**	**56**	**148**
973	580	150	201	42	42	31	124	—	975	123	—	767	—	309	251	67	121
306	144	54	82	—	20	—	—	—	327	38	—	241	—	140	54	38	48
1,279	**724**	**204**	**283**	**42**	**62**	**31**	**124**	—	**1,302**	**161**	—	**1,008**	—	**449**	**305**	**105**	**169**
612	612	187	395	—	30	—	—	—	612	69	—	517	—	490	159	24	146
514	311	123	168	14	35	—	3	—	536	46	—	473	—	311	50	4	102
47	44	29	92	5	6	—	66	12	49	5	—	64	—	70	11	—	13
1,173	**967**	**339**	**655**	**19**	**71**	—	**69**	**12**	**1,197**	**120**	—	**1,054**	—	**871**	**220**	**28**	**261**
629	665	93	159	21	10	70	812	—	628	119	—	398	—	92	570	14	81
378	256	42	79	—	5	—	157	—	391	33	—	216	—	105	109	1	33
220	200	60	25	—	—	30	73	—	300	28	⅛	138	—	47	186	—	24
118	102	20	18	—	3	—	31	—	128	17	—	76	—	30	58	—	15
1,345	**1,223**	**215**	**281**	**21**	**18**	**100**	**1,073**	—	**1,447**	**197**	⅛	**828**	—	**274**	**923**	**15**	**153**
609	501	85	169	15	20	—	570	—	629	73	—	451	—	228	312	14	80
275	198	51	106	1	7	—	419	—	277	21	—	257	—	122	111	6	40
556	278	111	139	—	8	8	42	—	594	70	—	467	—	235	180	6	76
108	39	21	53	2	3	—	6	—	133	21	—	146	—	51	18	—	36
1,548	**1,016**	**268**	**467**	**18**	**38**	**8**	**1,037**	—	**1,633**	**185**	—	**1,321**	—	**636**	**621**	**26**	**232**
790	1,290	169	192	22	3	—	3,511	—	926	213	1	441	—	436	813	88	133
243	357	56	98	—	—	—	401	—	221	39	—	134	—	55	172	75	27
119	112	17	49	—	2	—	118	—	107	30	—	80	—	104	30	—	18
110	173	18	34	1	—	—	506	—	116	12	—	62	—	16	143	34	10
41	31	6	30	—	—	—	14	—	60	5	—	26	—	26	5	—	7
189	181	29	36	4	3	—	244	—	201	30	—	103	—	60	145	—	19
1,492	**2,144**	**295**	**439**	**27**	**8**	—	**4,794**	—	**1,631**	**329**	**1**	**846**	—	**697**	**1,308**	**197**	**214**

1.	36.	37.	39.	40.	41.	42.	43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
	Hela utsädesbeloppet af							Skördebeloppet								
Socknens namn.	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Raps.	Rot-fruktsfrö.	Gräsfrö.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Tunnor à 63 kannor.					℔.	℔.	Tunnor à 63 kannor.								
Sjuhundra härad.																
Skederid	5	7	400	3	—	14	—	267	—	1,622	—	385	811	30	171	16
Rimbo	8	2	589	9	—	15	—	326	—	2,036	—	837	849	107	201	30
Röö	3	9	288	4	—	—	—	161	—	974	—	328	472	161	97	13
Fasterna	9	13	619	16	—	—	—	619	—	2.109	—	1,720	945	39	329	83
Summa	**25**	**31**	**1,896**	**32**	—	**29**	—	**1.373**	—	**6,741**	—	**3,270**	**3,077**	**337**	**798**	**142**
Bro skeppslag.																
Bro	13	13	1,451	29	—	—	—	946	—	4,781	—	1,869	1,574	425	767	58
Wätö	—	—	719	—	—	—	—	218	—	1.277	—	671	275	199	130	—
Summa	**13**	**13**	**2,170**	**29**	—	—	—	**1,164**	—	**6,058**	—	**2,540**	**1,849**	**624**	**897**	**58**
Wäddö skeppslag.																
Wäddö	8	2	2,989	33	—	—	—	554	—	3,628	—	2,945	959	144	1,150	34
Häfverö	10	—	1,154	26	—	—	—	348	—	2,928	—	2,263	371	32	530	85
Singö	1	—	176	4	—	—	—	16	—	316	—	352	56	—	396	6
Summa	**19**	**2**	**4,319**	**63**	—	—	—	**918**	—	**6,872**	—	**5,560**	**1,386**	**176**	**2,076**	**125**
Åkers skeppslag.																
Öster-Åker	4	48	755	—	—	—	—	982	—	3,288	—	568	4,775	94	503	47
Riala	3	—	296	5	—	—	—	212	—	1,329	—	540	588	2	174	19
Kulla	—	26	158	—	—	—	—	205	1	1,189	—	229	1,129	—	152	—
Norr Ljusterö	1	—	135	1	—	—	—	100	—	447	—	163	346	—	73	3
Summa	**8**	**74**	**1,344**	**6**	—	—	—	**1,499**	**1**	**6,253**	—	**1,500**	**6,838**	**96**	**902**	**69**
Frötuna skeppslag.																
Frötuna	10	2	1,042	14	—	—	—	524	—	2,832	—	1,388	2,184	92	612	73
Rådmansö	6	2	859	7	—	3	—	171	2	1,737	—	825	776	43	282	47
Länna	4	31	899	10	—	—	—	530	2	3,099	—	1,234	998	32	462	14
Blidö	1	—	427	—	—	—	—	84	—	823	—	277	112	—	187	4
Summa	**21**	**35**	**3,227**	**31**	—	**3**	—	**1,309**	**4**	**8,491**	—	**3,724**	**4,070**	**167**	**1,543**	**138**
Wermdö skeppslag.																
Wermdö	1	41	1,308	2	—	—	—	1,503	4	3,560	—	2,906	5,453	388	973	2
Ingarö	—	13	545	—	—	—	—	283	—	1,126	—	383	1,259	162	220	—
Djurö	—	—	367	1	—	—	—	186	—	488	—	513	120	—	106	—
Bo	—	—	156	—	—	—	—	41	—	507	—	76	845	204	77	—
Möja	—	—	251	—	—	—	—	31	—	181	—	164	24	—	61	—
Söder-Ljusterö	1	10	278	2	—	—	—	276	—	866	—	325	465	—	108	2
Summa	**2**	**64**	**2,905**	**5**	—	—	—	**2,320**	**4**	**6,728**	—	**4,367**	**8,166**	**754**	**1,545**	**4**

53.	55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	62.	63.	64.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.
(utan utsädets afdrag).											Antal vid årets slut underhållne									
Vicker.	Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Raps.	Gräsfrö.	Tobak.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Fjäderfä.
				frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.				öfver 3 år.	under 3 år.								
Tunnor à 63 kannor.					Ctnr. ℔.	Centner.		Tnr.	Centner.											
18	2,353	80		2	12. 40	136	10,752	—	—	—	186	18	36	8	322	71	323	—	105	—
10	3,439	1,145		18	22. 95	—	13,752	—	—	—	184	18	88	11	330	76	595	—	157	—
46	1,728	590		13	17. 22	440	7,408	—	—	—	117	13	56	8	215	70	228	—	72	—
66	3,573	—		12	43. 20	400	21,744	—	—	—	390	9	81	17	583	125	794	—	245	—
140	**11,092**	**1,815**		**45**	**95. 77**	**976**	**53,656**	—	—	—	**877**	**58**	**261**	**44**	**1,450**	**342**	**1,940**	—	**579**	—
72	9,930	1,470		27	83. 20	—	36,451	—	—	—	451	72	80	48	995	299	1,131	—	284	—
—	2,683	—		—	—	—	—	—	—	—	252	2	6	23	613	164	677	—	165	—
72	**12,613**	**1,470**		**27**	**83. 20**	—	**36,451**	—	—	—	**703**	**74**	**86**	**71**	**1,608**	**463**	**1,808**	—	**449**	—
—	20,834	—		—	85.	—	46,176	—	—	—	554	50	6	72	965	490	1,310	—	260	—
—	8,424	733		58	96. 50	—	32,000	—	—	—	424	62	24	15	776	372	1,421	—	145	—
—	739	4		—	15.	—	1,816	—	—	—	104	—	—	5	147	30	112	—	55	—
—	**29,997**	**737**		**58**	**196. 50**	—	**79,992**	—	—	—	**1,082**	**112**	**30**	**92**	**1,888**	**892**	**2,843**	—	**460**	—
204	5,588	2,250		1	2.	1,264	44,112	—	—	—	310	18	139	34	784	197	584	—	199	—
—	1,764	—		12	17. 25	—	16,816	—	—	—	218	8	20	11	427	50	435	—	71	—
143	986	278		—	—	—	5,704	—	—	—	123	5	47	9	278	41	201	—	68	—
—	884	—		—	4 40	—	5,648	—	—	—	65	3	10	14	167	71	185	—	55	—
347	**9,222**	**2,528**		**13**	**23. 65**	**1,264**	**72,280**	—	—	—	**716**	**34**	**216**	**68**	**1,656**	**359**	**1,405**	—	**393**	—
24	6,884	27	—	32	97. 80	—	13,767	—	—	—	266	11	116	18	768	195	903	—	313	—
14	6,732	30	40	14	45. 20	—	7,980	—	—	—	252	17	36	7	758	224	760	4	221	—
133	6,590	10	—	11	24. 55	960	25,064	—	—	—	338	19	48	50	762	215	837	—	210	—
—	2,824	16	80	2	4. 10	—	356	—	—	—	132	6	6	31	415	148	667	10	114	—
171	**23,030**	**83**	**120**	**59**	**171. 65**	**960**	**47,167**	—	—	—	**988**	**53**	**206**	**106**	**2,703**	**782**	**3,167**	**14**	**858**	—
		203																		
200	6,640	1,435	—	—	70	936	64,832	—	—	—	400	33	316	68	1,081	250	743	—	1,046	—
—	3,028	—	—	—	—	800	14,104	—	—	—	100	3	65	28	371	97	432	—	123	—
—	1,920	—	—	2	5. 60	—	4,168	—	—	—	62	3	—	9	218	51	261	—	58	—
—	723	70	—	—	—	120	12,848	—	—	—	46	—	54	6	190	17	74	—	15	—
—	1,570	—	—	—	—	—	3,352	—	—	—	52	4	—	10	180	41	279	99	29	—
26	1,807	—	45	1	8. 10	—	9,640	—	—	—	69	11	22	11	217	65	357	—	71	—
226	**15,688**	**1,505**	**45**	**3**	**14. 40**	**1,856**	**108,944**	—	—	—	**729**	**54**	**457**	**132**	**2,257**	**521**	**2,146**	**99**	**1,342**	—
		1,550																		

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Socknens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunnland.					4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
Sotholms härad.																
Öster-Haninge	79,17	100	74	28,832	35	3,680	1,503	14,804	—	38	1	6	33	127	8	5
Ornö	18,38	30	22	6,390	3	368	885	4,950	—	—	—	—	26	21	1	—
Nämndö	5,50	22	14	5,804	—	127	435	1,375	9	11	—	—	—	5	—	—
Utö	7	14	13	8,120	34	255	615	4,200	—	2	2	—	—	14	—	—
Tyresö	19,13	61	37	10,470	12	1,482	251	7,500	—	17	7	2	—	48	9	2
Dalarö	3,75	5	5	833	1	118	62	652	—	2	2	—	2	4	4	—
Wester-Haninge	65,35	128	129	21,983	42	4,853	782	13,390	3	108	13	7	75	153	12	7
Muskö	14,38	24	38	6,236	18	579	946	4,693	1	14	7	—	8	49	—	—
Ösmo	74,38	125	130	27,774	14	4,260	1,300	22,200	—	59	8	12	41	144	13	8
Sorunda	89,25	258	162	36,076	33	6,090	3,131	26,821	4	215	9	4	28	191	15	4
Thorö	6,21	—	24	2,239	3	308	130	1,798	—	—	—	1	—	—	—	—
Summa	383,00	767	648	154,757	195	22,120	10,040	102,383	17	466	49	32	213	756	62	26
Svartlösa härad.																
Grödinge	56,38	81	76	18,128	33	4,134	1,601	12,360	—	47	18	8	37	91	23	6
Botkyrka	43,71	26	96	14,254	60	3,727	450	10,017	—	7	6	9	50	42	6	3
Salem	33,38	31	61	12,462	23	2,480	755	8,327	—	—	3	8	1	33	11	6
Huddinge	40,67	30	100	27,046	53	5,371	305	20,541	—	5	8	12	17	90	13	10
Brännkyrka	28,67	23	135	14,931	128	4,199	329	9,010	13	20	11	8	51	71	14	6
Nacka och Erstavik	10,04	8	29	7,650	1	775	35	3,350	—	—	1	3	—	1	3	1
Danviken och Siklaö	3,75	6	18	3,031	43	494	112	2,183	—	10	6	—	5	11	6	—
Summa	216,60	205	515	97,502	341	21,180	3,567	65,788	13	89	53	48	161	339	76	32
Öknebo härad.																
Öster-Telje	14,63	11	22	4,340	17	1,148	47	3,129	—	5	3	3	21	7	2	3
Wester-Telje	10,63	6	34	3,952	—	910	23	3,019	—	1	2	3	—	1	2	3
Tveta	21,13	29	44	6,405	13	1,580	546	4,256	—	3	1	3	12	52	2	2
Öfver-Jerna	24,25	34	89	11,665	11	2,246	578	8,829	—	13	5	4	—	19	11	4
Ytter-Jerna	30,38	33	32	6,971	20	1,974	502	4,476	—	14	13	2	—	17	13	2
Wårdinge	42,67	22	76	17,161	17	3,251	394	9,158	—	13	10	5	—	13	13	5
Turinge	40,13	30	100	21,350	35	3,030	1,080	16,340	—	18	4	4	6	72	6	5
Summa	183,82	165	397	71,844	113	14,139	3,170	49,207	—	67	38	24	39	181	49	24
Summa för landsbygden	4,048,84	7,008	5,561	1,349,091	2,426	210,652	135,779	875,161	703	3,968	1,120	283	2,025	4,745	1,005	223

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af							
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Bland-säd.	Ärter.
	stråsäd.	balj-växter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.				
Tunnland.										Tunnor à 63 kannor.							
674	945	67	115	12	11	29	1,188	2	637	94	2	371	—	131	781	124	47
106	80	23	17	—	—	12	24	—	106	16	—	90	—	39	50	—	22
18	16	3	20	1	—	20	20	—	29	2	—	14	—	4	5	5	3
92	44	2	19	—	2	2	—	—	94	3	1	76	—	8	51	—	4
303	361	28	78	4	—	—	559	—	150	61	—	150	—	96	319	—	24
26	34	2	7	—	—	—	28	—	21	4	—	20	—	8	27	2	5
956	960	127	139	16	12	77	1,633	20	932	180	11	525	—	130	847	49	88
162	86	25	40	10	3	23	97	4	128	29	—	120	—	28	47	26	23
1,183	711	165	188	—	—	—	644	—	1,269	191	—	749	—	226	448	31	90
1,514	1,164	177	267	20	14	31	1,175	—	1,729	272	14	836	—	213	846	65	143
63	84	15	19	2	4	—	66	—	55	12	—	59	—	31	50	2	11
5,097	**4,485**	**634**	**909**	**65**	**46**	**194**	**5,434**	**26**	**5,150**	**864**	**28**	**3,010**	**—**	**914**	**3,471**	**304**	**460**
918	836	117	136	15	11	166	1,033	—	902	157	—	563	—	74	835	10	69
652	703	148	127	15	1	45	1,400	—	637	94	2	402	—	54	670	69	49
387	598	72	59	10	2	39	850	—	464	82	—	211	—	102	412	18	53
665	1,498	228	97	—	—	—	2,230	—	658	104	—	364	—	169	1,320	133	64
428	1,008	76	160	11	—	135	2,050	—	331	79	3	252	—	185	824	55	37
100	150	—	50	—	—	—	346	—	129	14	—	52	—	13	164	—	20
35	125	33	13	—	—	22	220	—	46	4	—	21	—	27	116	29	6
3,185	**4,918**	**674**	**642**	**51**	**14**	**407**	**8,129**	**—**	**3,167**	**534**	**5**	**1,865**	**—**	**624**	**4,341**	**314**	**298**
172	195	30	31	3	—	109	265	4	339	26	—	122	—	8	212	—	12
149	259	28	21	6	—	—	285	—	162	33	—	77	—	27	205	20	13
364	324	34	89	8	4	—	417	—	342	38	—	225	—	27	308	22	21
514	485	46	102	2	2	28	543	—	524	52	—	319	—	22	482	—	18
548	401	43	85	—	2	—	347	—	548	71	—	341	—	33	353	—	35
814	663	134	78	10	2	41	600	—	909	133	—	417	—	80	468	40	62
630	676	80	105	12	7	20	760	—	740	110	—	370	—	57	660	—	40
3,191	**3,003**	**395**	**511**	**41**	**17**	**198**	**3,217**	**4**	**3,564**	**463**	**—**	**1,871**	**—**	**254**	**2,688**	**82**	**201**
47,092	**43,140**	**6,290**	**9,629**	**770**	**536**	**1,872**	**47,751**	**467**	**52,353**	**6,781**	**53**	**31,585**	**—**	**13,901**	**27,771**	**3,824**	**4,455**

1.	36.	37.	39.	40.	41.	42.	43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
Socknens namn.	Hela utsädesbeloppet af							Skördebeloppet								
	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Raps.	Rot-fruktsfrö.	Gräsfrö.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Tunnor à 63 kannor.					℔.	Ctr. ℔	Tunnor à 63 kannor.								
Sotholms härad.																
Öster-Haninge	—	52	787	7	—	45	—	870	9	2,928	—	990	4,957	904	302	2
Ornö	—	—	118	—	—	—	—	79	—	540	—	195	304	—	112	—
Nämndö	—	—	86	—	—	—	—	17	—	103	—	25	25	25	25	—
Utö	—	—	146	—	—	—	—	22	6	137	—	40	229	—	19	—
Tyresö	—	5	412	—	—	—	—	403	—	1,019	—	535	1,978	—	125	—
Dalarö	—	—	52	—	—	—	—	30	—	128	—	48	155	12	34	—
Wester-Haninge	—	41	1,002	8	1	—	—	1,088	56	3,608	—	877	4,571	379	530	—
Muskö	—	2	223	2	—	—	—	186	—	668	—	131	342	157	135	—
Ösmo	—	10	969	4	—	9	—	1,107	—	4,292	—	1,286	2,073	153	487	—
Sorunda	—	5	1,279	—	—	—	—	2,258	103	6,093	—	1,488	5,567	465	1,001	—
Thorö	2	2	179	3	—	—	—	122	—	437	—	208	374	12	54	6
Summa	2	117	5,253	24	1	54	—	6,182	174	19,953	—	5,823	20,575	2,107	2,824	8
Svartlösa härad.																
Grödinge	—	39	879	12	—	34	—	1,255	—	4,000	—	460	4,854	208	365	—
Botkyrka	—	66	902	1	—	—	—	715	13	4,099	—	401	3,537	—	311	—
Salem	—	49	394	1	—	—	—	605	—	1,880	—	689	2,642	120	284	—
Huddinge	—	169	743	—	—	—	—	732	—	2,979	—	1,063	7,766	941	331	—
Brännkyrka	1	111	1,029	—	—	—	—	730	14	2,514	—	1,757	4,300	307	278	1
Nacka och Erstavik	—	26	170	—	—	—	—	112	—	371	—	92	815	—	139	—
Danviks och Siklaö	—	27	279	—	—	—	—	35	—	204	—	354	538	140	51	—
Summa	1	487	4,396	14	—	34	—	4,184	27	16,047	—	4,816	24,452	1,716	1,759	1
Öknebo härad.																
Öster-Telje	—	14	120	—	—	—	—	170	—	760	—	52	1,281	—	66	—
Wester-Telje	—	10	141	—	—	—	—	107	—	572	—	210	945	100	66	—
Tveta	—	16	580	4	—	—	—	291	—	1,971	—	177	1,450	111	116	—
Öfver-Jerna	—	21	520	3	—	—	—	208	—	2,122	—	189	1,768	—	88	—
Ytter-Jerna	—	6	436	3	—	—	—	672	—	2,949	—	201	2,065	—	255	—
Wårdinge	—	46	483	2	—	6	—	1,129	—	3,609	—	628	3,366	235	315	—
Turinge	—	36	760	6	—	30	—	760	—	3,774	—	372	4,417	—	302	—
Summa	—	149	3,040	18	—	36	—	3,337	—	15,757	—	1,829	15,292	446	1,208	—
Summa för landsbygden	359	1,966	62,057	527	1	459	46. 61	49,103	307	221,258	52	89,251	168,376	23,853	27,026	2,061

53.	55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	62.	63.	64.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.
(utan utsädets afdrag).											Antal vid årets slut underhållne									
Vicker.	Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Raps.	Gräsfrö.	Tobak.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter	Svin.	Fjäderfä.
				frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.				öfver 3 år.	under 3 år.								
Tunnor à 63 kannor.					Ctnr. ℔.	Centner.		Tnr.	Ctr. ℔.	Ctnr.										
28	5,085	1,094	410	8	40. 60	3,520	51,720	—	—	—	362	37	247	50	982	206	1,035	—	315	—
—	591	—	—	—	—	—	7,200	—	—	—	36	1	41	20	170	108	336	—	54	—
—	470	—	—	—	—	—	3,480	—	—	—	15	—	8	10	91	36	177	—	10	—
—	775	—	—	—	—	672	5,120	—	—	—	28	4	69	13	127	15	330	—	96	—
40	2,235	508	—	—	—	—	20,720	—	—	—	102	—	87	19	422	86	324	—	95	—
—	276	—	—	—	—	—	2,504	—	—	—	17	—	10	3	61	12	58	—	15	—
175	6,143	1,173	23	12	42. 50	3,304	45,088	2	—	—	316	28	318	44	872	232	777	—	325	—
18	918	—	—	5	4. 80	250	14,760	—	—	—	67	11	53	9	222	75	405	18	149	—
57	5,129	300	—	7	22. 20	1,700	19,640	—	—	—	339	—	281	51	988	483	1,450	—	388	—
45	8,255	1,838	—	—	—	400	6,352	—	—	—	435	51	448	86	1,162	400	1,434	—	775	—
20	799	117	—	4	13. 80	—	2,720	—	—	—	35	—	51	14	161	55	312	4	101	—
383	**30,676**	**5,030**	**433**	**36**	**123. 90**	**9,846**	**179,304**	**2**	**—**	**—**	**1,752**	**132**	**1,613**	**319**	**5,258**	**1,708**	**6,638**	**22**	**2,323**	**—**
		5,463																		
283	4,633	1,910	—	1	18. 20	720	35,598	—	—	—	201	14	374	39	717	130	484	—	214	—
251	5,012	860	12	1	1. 40	4,169	25,418	—	—	—	156	1	278	23	812	82	253	—	254	—
291	3,275	420	—	—	—	480	32,640	—	—	—	72	2	201	19	362	92	307	—	145	—
501	4,008	—	—	—	—	12,520	60,934	—	—	—	246	—	312	33	1,117	50	403	—	239	535
193	5,364	235	—	—	—	14,830	42,105	—	—	—	246	4	228	24	993	42	235	—	197	78
117	1,346	—	—	—	—	336	8,216	—	—	—	60	—	43	8	168	19	165	—	26	—
—	1,795	—	—	—	—	720	6,128	—	—	—	32	—	26	6	178	—	20	—	62	—
1,636	**25,433**	**3,425**	**12**	**2**	**19. 60**	**33,775**	**211,039**	**—**	**—**	**—**	**1,013**	**21**	**1,462**	**152**	**4,347**	**415**	**1,867**	**—**	**1,137**	**613**
		3,437																		
107	730	85	—	—	—	—	11,440	—	—	—	31	2	85	8	222	37	241	—	119	—
53	440	450	—	—	—	—	11,224	—	—	—	33	—	104	7	113	20	136	—	13	—
55	3,423	63	566	5	10. 70	2,464	15,368	—	—	—	64	3	205	20	297	120	464	—	140	—
57	3,069	175	—	4	11. 60	480	14,920	—	—	—	37	2	243	27	443	121	470	—	77	—
68	2,526	—	—	6	6. 30	—	20,872	—	—	—	67	1	233	21	403	126	372	—	102	—
186	2,456	170	35	5	10. 80	2,736	26,216	—	—	—	83	5	326	29	574	159	571	—	11	—
126	5,238	940	530	16	35. 20	4,480	33,280	—	33. 80	—	140	—	366	32	580	190	520	—	230	—
652	**17,882**	**1,883**	**1,131**	**36**	**74. 60**	**10,160**	**133,320**	**—**	**33. 80**	**—**	**455**	**13**	**1,562**	**114**	**2,632**	**773**	**2,774**	**—**	**692**	**—**
8,388	**377,476**	**3,014**		**757**	**1,488. 68**	**118,395**	**2,167,616**	**2**	**66. 80**	**600**	**19,822**	**1,553**	**10,326**	**2,040**	**51,238**	**10,845**	**49,314**	**145**	**18,490**	**1,403**
		46,292																		

På derom framställd särskild fråga har svarats, att kol. 56 afser rofvor, kol. 57 kålrötter, morötter m. m. Det förhållande, att kol. 47 upptager skörd af vårråg, utan att kol. 31 omförmäler utsäde, torde förklaras af det ringa beloppet, som ej synes hafva fästat Hushållnings-Sällskapets uppmärksamhet.

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865.

A. Brukningssättet: ibland allmogen är 2-skiftesbruket det allmännaste, hvaremot vexelbruk förekommer på alla större egendomar, s. k. herregårdar; vid 2-skiftesbruk är dock ganska vanligt, att en del af trädan användes till rotfrukter, baljväxter och någon gång till klöfver.

B. Vidd af nyodling:
C. Vattenaftappning:
D. Underdikning:
E. Angsvattning:
F. Mergling:

Härom hafva sockenuppgifterna så ofullständigt inkommit eller helt och hållet uteblifvit, att någon arealvidd för hela länet icke kan bestämmas. Nyodlingar, vattenaftappning och äfven ängsvattning, fastän i mindre skala, fortgå dock inom alla delar af länet, hvarest tjenliga tillfällen härför yppas; men mergling, i anseende till den här befintliga mergelns ringa kalkhalt, förekommer icke.

G. Skogssådd: cirka 350 tunnland.

H. Skogsplantering: cirka 200 tunnland.

I. Väderlek, sånings- och skördetider: i allmänhet var väderleken temligen gynnsam för höstsådden 1864 och vårsådden 1865, men frost på våren och ihållande torka under försommaren, inverkade menligt på skörden, hvars bergning dock försiggick under en i allmänhet någorlunda gynnsam väderlek. Höstsådden verkställdes i slutet af Augusti och första veckan af September, vårsådden i slutet af April och början af Maj, och skörden under Augusti och September månader.

K. Skördens beskaffenhet, vigt m. m.: beskaffenheten af den skördade säden var i allmänhet god och dess vigt ungefärligen följande: Hvete 2,40 à 3,20 centner; Råg 2,40 à 2,80 centner; Korn 2,40 à 2,60 centner; Hafre 1,60 à 2 centner per tunna (= 6,3 kubikfot).

L. Skörden af hö från naturlig äng: under medelmåttan, nästan knapp.

M. Skörden af halm: medelmåttig af höstsädshalm, men knapp af vårsädshalm.

N. Öfverskott till afsalu: af säd och andra jordbruksalster:
P. Öfverskott till afsalu: af kreatur och andra ladugårdsalster:

Öfverskott uppgifves hafva uppstått i de flesta distrikter, men någon bestämd sifferuppgift har icke blifvit meddelad.

R. Vanlig årslön för dräng: 100 à 150 R:dr; för piga: 30 à 80 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: 250 à 300 R:dr; för piga: 150 à 200 R:dr.

T. Dagsverkspriser:

sommar-,	mans,	högsta:	1 R:dr 75 öre à 2 R:dr;	lägsta:	1 R:dr à 1 R:dr 25 öre;
	qvins,	»	75 öre à 1 R:dr;	»	50 öre;
vinter-,	mans,	»	1 R:dr à 1 R:dr 25 öre;	»	75 öre à 1 R:dr;
	qvins,	»	50 öre;	»	33 öre.

U. Skogstillgång: denna kan antagas vara medelmåttig. Endast ett par härader, nemligen Erlinghundra och Färentuna samt delar af Öknebo härad, lida brist. De flesta af allmogens skogar, isynnerhet utmed segellederna, sakna äldre huggfärdig skog, och många enskilda egendomars skogar hafva på de senare åren blifvit helt och hållet uthuggna. Timmertillgången inskränkes årligen. Dock finnes ännu inom de flesta trakter skog till afsalu, ehuru skogarne, till följd af missvård och öfverafverkning, ej på långt när lemna den afkastning, de under en bättre vård och ändamålsenlig skötsel skulle kunna göra. Ekskog till afsalu finnes endast i länets sydligare delar.

V. Afyttring af skogsalster förekommer mest inom länets norra del, bestående af kol till i trakten liggande bruk samt kastved och något timmer.

X. Bränntorfsmossar begagnade: finnas ej, men obegagnade finnas de till ganska stor utsträckning i de flesta delar af länet.

Y. Antal planterade fruktträd kan ej uppgifvas, men fruktträdsplantering och trädgårdsskötsel i allmänhet äger rum vid de flesta egendomar i närheten af hufvudstaden samt vid alla s. k. herregårdar. Dock har allmogen ännu icke kunnat inse nyttan och värdet häraf.

Z. Binäringar utgöras endast af fiske i skärgården, hufvudsakligen strömmingsfiske, samt något linodling i Närdinghundra och Sjuhundra härader.

Stockholm, 1867. P. A. Norstedt & Söner.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

IV) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

UPSALA LÄN.

Länets Hushållnings-Sällskap har meddelat följande anvisning för insamlare af primär-uppgifterna till Jordbruks-statistiken

"Upplysningsvis får nämnas, att de uppgifter, hvilka redan finnas införda i de nio första kolumnerna, äro hemtade ur det *Ekonomiska Karteverket.*

I allmänhet torde de ifrågavarande uppgifterna lättast kunna erhållas, om insamlaren derom anmodar ett par välkända och pålitliga personer för hvarje rote inom socknen, hvilka meddela honom de äskade uppgifterna för hela roten eller alla till roten hörande gårdar hvar för sig; och dessa uppgifter böra af insamlaren ordnas och sammanfattas samt i formulärblanketten, Litt. A, införas, med iakttagande af följande *speciela anvisningar:*

Kol. 1. Här gäller såsom allmän regel, att i *sambruk* varande hemmans och hemmansdelars jordbruk bör sammanföras med *hufvudgårdens* jordbruk.

Anm. För hemman eller hemmansdelar (i bylag), som skötas i sambruk med hufvudgård af annat namn, redogöres gemensamt med och på samma rad som för hufvudgårdens jordbruk; och vid namnen på dessa hemman och hemmansdelar tilläggas orden: *i sambruk med N. N.*

Kol. 2. Med orden: "nuvarande mantal" förstås *förmedladt hemmantal.*

Kol. 3. a. Här afses i allmänhet endast den jord, som är *i mantal satt;*

b. Med ordet: "brukningsdel", förstås all den jord, som befinnes uti *en* brukares hand;

c. Här införes "antalet" särskilda *egendomar,* deruti inbegripne samtliga underlydande hemman och torp, såsom man i vanligt tal brukar med t. ex. Ultuna, Wik, Årsta, Prestgården o. s. v. beteckna hvarderas hela jordmassa såsom *en* egendom för sig.

Kol. 4. Här införas alla större och mindre "jordlägenheter", hvilka hvar för sig utgöra *ett* bruk, såsom "jordtorp", dragon- och soldattorp, äfvensom alla andra torp och lägenheter med tillhörande jord.

Anm. I denna kolumn är efter *Ekon. Karteverket* infördt hvad deri finnes upptaget under rubriken: "ryttare-, soldat och båtsmanstorp, samt öfrige bebyggda lägenheter"; och torde denna uppgift kompletteras, så att *alla* torp med tillhörande jord och *afsöndrade jordlägenheter* upptagas uti beräkningen af ifrågavarande "antal".

Kol. 5—9. Här inberäknas uti: "hela ägovidden", äfven ägovidden af "jordtorp och andra jordlägenheter".

Anm. Siffer-uppgiften i kol. 5, å "*hela* ägovidden", öfverensstämmer icke med den sammanlagda summan af siffer-uppgifterna i kol. 6—9, endast omfattande den s. k. "*dugliga* ägovidden", emedan *impedimenter, hagmark* m. m. till sin areal icke inberäknas uti den senare summan, men väl ingå uti den förra siffer-uppgiften.

Kol. 10—17. a. Uti kol. 10—13 införas *alla* "*ägare* af odlad jord", oberoende deraf om de tillika äro "brukare".

b. Uti kol. 14—17 införas *alla* "*brukare* af odlad jord", oberoende deraf om de tillika äro "ägare".

Anm. *En* och *samma* person, som är ägare och brukare på samma gång, måste således införas såväl i någon af kol. 10—13, såsom "ägare", som ock i någon af kol. 14—17, såsom "brukare".

Kol. 18—27. De här äskade uppgifterna — om den odlade jordens användning för de olika växtslagen — kunna meddelas antingen efter det nya ytmåttet, i "Ref", eller efter det gamla, i "Tunnland"; men hvilketdera insamlaren begagnat, bör af honom införas i den tomma rutan ofvanför kolumnen.

Kol. 28—65. De här äskade uppgifterna — om *hela* "Utsädesbeloppet" och "Skördebeloppet" af de olika växtslagen — kunna meddelas antingen efter det nya rymdmåttet, i "Kubikfot", eller efter det gamla, i "Tunna"; men hvilketdera begagnats, bör af insamlaren utsättas, på sätt vid föregående punkt anvisats.

Anm. 1. Potatis och andra rotfrukter beräknas efter spilträdsmål; — "Grönfoder" och "Hö" af odlad jord beräknas efter "Centner".

Anm. 2. Hvad uppgifterna rörande "Utsädesbeloppet" (kol. 28—43) beträffar, torde man kunna lättare komma till ett approximativt riktigt resultat genom en *beräkning* af detsamma — gjord i samråd med sakkunniga personer, hvilka äga en närmare kännedom om förhållandena inom socknen, och grundad på det med full säkerhet kända verkliga förhållandet i detta afseende vid en och annan jordegendom inom socknen — än genom från samtliga jordägarne sjelfva lemnade direkta uppgifter; men man måste i sådant fall tillse, att det genom denna beräkning vunna resultat må öfverensstämma icke mindre med den kända arealen af den besådda jorden, än med socknens landtbruksförhållanden i allmänhet.

Kol. 66—75. De här äskade uppgifterna rörande "Kreatursantalet" böra afse förhållandet vid *det* "årets slut", för hvilket uppgiften lemnas.

Vid antecknandet af *svaren* å de på sista sidan (af Formuläret) begärda "upplysningar" bör insamlaren iakttaga följande:

Frågan A besvaras på det sätt, att här uppgifves *först* det inom socknen *öfvervägande* "brukningssättet", jemte dess hela areal, och derefter de *olika* brukningssätt, jemte deras areal, som föröfrigt kunna inom socknen förekomma;

» B.—H. besvaras på det sätt, att här afses endast, hvad som *under året* blifvit verkställdt;

Anm. Endast vid besvarandet af frågan om "underdikning" (D.) torde denna gång, då uppgift derom första gången meddelas, den afvikelse från nyss gifna anvisning kunna äga rum, att *hela* arealen af *all* underdikad jord inom socknen här antecknas, hvilket dock i sådant fall bör af insamlaren uttryckligen anmärkas.

Frågan I. besvaras ur den synpunkt, att här endast är fråga om upplysning rörande "väderlekens" *allmänna inflytande på skördens mängd och beskaffenhet*, hvarföre blott sådana väderleksförhållanden, under året, hvilka kunna anses hafva utöfvat något inflytande i nämnda afseende, här böra antecknas, äfvensom tiden för sådd och skörd här endast *i allmänhet* angifves;

» K. besvaras med ett *allmänt omdöme* om "beskaffenheten" af skörden och *särskild uppgift* om "vigten" af de olika sädesslagen;

» L.—M. besvaras med de *allmänna beteckningarne:* "god", "medelmåttig" och "knapp", utan särskild sifferuppgift, såvida icke insamlaren vill derjemte sådan uppgift meddela;

» N.—Q. besvaras med *allmän uppgift* derom, huruvida "öfverskott" eller "brist" i ifrågavarande afseende, under året, uppstått inom socknen, utan särskild sifferuppgift, såvida icke insamlaren vill derjemte sådan uppgift meddela;

» R.—T. fordra icke någon särskild anvisning för deras rätta besvarande;

» U. besvaras med *allmän uppgift* derom, huruvida "skogstillgång" *förefinnes*, och om denna befintliga skogstillgång är: "god", "medelmåttig", "knapp", eller om all skogstillgång *saknas*, med sifferuppgift derjemte på antalet af de hemman inom socknen, som "sakna" skog;

» V. kan icke behöfva besvaras med sifferuppgift om "afyttringen af skogsalster", utan endast med *allmän uppgift* derom, huruvida "skogsalster" *försäljas*, till större eller mindre belopp, eller icke;

» Y. besvaras med afseende endast på de *under året* planterade "fruktträd"."

Från Hushållnings-Sällskapet hafva uppgifterna benäget delgifvits Statistiska Central-Byrån i följande, efter Hushållnings-nämnds-distrikter utarbetade, sammandrag, och komma närmare upplysningar rörande dettas innehåll att meddelas i det bidrag till Kgl. M:ts Befallningshafvandes femårsberättelse för åren 1861—1865, hvilket i afseende på länets jordbruk och boskapsskötsel af Hushållnings-Sällskapet lemnas.

Tecknet — i kolumnerna torde i reglen få anses likbetydande med 0; öppet lemnadt rum åter antyda saknad uppgift.

Upsala

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
Hushållnings-Nämndens och Stadens namn*).	Nuvarande mantal**).	Antal. Brukningsdelar †).	Antal. Jordtorp och andra jordlägenheter ††).	Hela ägovidden.	D e r a f trä-, humle- och kålgård†††).	D e r a f åker och annan odlad jord.	D e r a f naturlig äng.	D e r a f skogbärande mark.	Antal ägare af O d l a d 4 tunland och derunder.	Antal ägare af O d l a d öfver 4 till och med 40 tunland.	Antal ägare af O d l a d öfver 40 till och med 200 tunland.	Antal ägare af O d l a d öfver 200 tunland.
				Q v a d r a t r e f.								
I. Bro och Håbo Hushållnings-Nämnds distrikt	318·75	241 1)	a) 679	574,966	2,372	117,652	34,077·88	243,122	5	80	66	32
II. Trögds » »	429·28	351 2)	b) 861	576,325	2,676	153,396	55,123	162,065	81	414	167	20
III. Åsunda » »	269·31	170 3)	c) 488	292,515	2,064	109,322	35,000	83,453	42	258	137	21
IV. Lagunda o. Hagunda » »	506·16	706 4)	d) 912	632,462	3,553	175,930	74,004	301,668	12	458	193	24
V. Ulleråkers » »	178·31	132 5)	e) 287	212,768	1,369	61,819	18,184	107,135	3	88	83	14
VI. Bälinge och Norunda » »	504·07	226 6)	f) 810	803,871	5,069	166,568	82,781	446,622	16	427	120	9
VII. Waksala och Rasbo » »	373·81	490 7)	g) 591	442,900	2,802	115,471	54,174	222,795	20	343	88	15
VIII. Olands södra » »	337·63	699 8)	h) 612	552,873	2,530	87,130	67,792	337,396	46	273	230	41
IX. Olands norra » »	220·54	585 9)	i) 837	941,002	2,443	62,180	164,205	562,891	116	375	23	6
X. Tierps » »	298·92	353 10)	k) 961	717,648	2,618	90,075	132,386	370,867	26	415	35	8
XI. Elfkarleby » »	122·83	400 11)	l) 485	610,254	1,745	33,877	110,240	375,960	9	274	6	5
Summa å landsbygden	3,559·61	4,353	7,523	6,357,584	29,241	1,173,420	827,966·83	3,213,914	376	3,405	1,148	195
1. Upsala stad	40·50	91	17	18,034	1,080	11,987	2,427	1,651	40	45	4	2
2. Enköpings stad	16·88		8	13,431	241	4,087	4,674	1,524	200	100	4	—
Summa i städerna	57·38	91	25	31,465	1,321	16,074	7,101	3,175	240	145	8	2
Summa i hela länet	3,616·99	4,444	7,548	6,389,049	30,562	1,189,494	835,067·83	3,217,089	616	3,550	1,156	197

*) De sju första af dessa Hushållnings-Nämnders distrikter omfatta hvart för sig häraderna af samma namn. Olands södra distrikt omfattar Alunda, Morkarla, Tuna, Stafby, Ekeby och Skepthammars socknar; Olands norra: Films, Dannemora, Tegelsmora, Öster-Löfsta och Hållnäs socknar; Tierps: Wendels och Söderfors' socknar; och Elfkarleby: Wesslands och Tolfta socknar.

**) Städernas mantal enligt K. Bef:des femårsberättelse 1856—1860. De öfriga uppgifterna i denna så väl som i kol. 4—9 äro hemtade ur Ekonomiska Karteverket.

†) Till följd af special-uppgifternas ofullständighet i detta afseende, äger den summa, som skall utvisa »Brukningsdelarnes antal» inom länet, föga värde såsom grund för statistisk beräkning.

††) Särskild uppgift å antalet af Jordtorp och andra Jordlägenheter, hvar för sig, är endast meddelad från tvenne distrikter, nämligen från Bro och Håbo, som har 291 jordtorp och 315 andra jordlägenheter, och från Elfkarleby distrikt, som har 68 jordtorp och 384 andra jordlägenheter.

†††) Motsvarande Ekonomiska Karteverkets rubriker: bygnadstomter och trädgårdar å landsbygden.

1) Största brukningsdelen 8,848 qvadratref.
Minsta d:o 14 d:o.

2) Största d:o $15^3/_8$ mantal.
Minsta d:o $^1/_{18}$ d:o.

3) Uppgift å största och minsta brukningsdelen saknas.

4) Största brukningsdelen $10^3/_8$ mantal.
Minsta d:o $^5/_{72}$ d:o.

5) Största d:o $12^3/_8$ d:o.
Minsta d:o $^1/_{12}$ d:o.

6) Största d:o $12^1/_2$ d:o.
Minsta d:o $^1/_{86}$ d:o.

7) Största och minsta brukningsdel finnes ej uppgifven.

8) Största och minsta brukningsdel finnes ej uppgifven.

9) Största brukningsdelen $8^3/_4$ mantal.
Minsta d:o $^1/_{24}$ d:o.

10) Största d:o 837 tld »åker och äng».
Minsta d:o 10 kpld »åker och äng».

11) Största d:o $5^1/_8$ mantal.
Minsta d:o $^1/_{96}$ d:o.

Största brukningsdelen inom hela länet: $15^3/_8$ mantal, minsta: $^1/_{96}$ mantal.

lä n.

14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.
Antal brukare af				Odlad ägovidd använd till									
jord													
4 tunland och derunder	öfver 4 till och med 40 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.	höstsäd.	vårsäd; stråsäd.	vårsäd; baljväxter.	potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	grä: o. andra foderväxter till bete.	grä: o. andra foderväxter till skörd.	andra växtslag.	träde.
				Q v a d r a t r e f.									
5	119	88	29	28,699,5	25,890,2	3,500,7	4,644,6	488,7	100,9	4,449,8	47,656,9	1,467,0	35,067,6
247	450	179	12	26,484,8	25,904,2	1,972,5	4,290,9	158,0	59,0	1,588,4	26,263,8	5,0	47,440,3
50	323	169	17	22,459,0	18,013,0	1,795,0	2,010,4	91,2	105,0	1,855,2	21,062,2	11,2	35,569,7
129	470	226	29	35,897,2	33,864,6	2,641,6	4,232,6	318,3	163,9	1,807,2	22,996,5	61,6	67,876,7
66	115	92	10	13,797,6	10,889,4	1,239,0	3,145,7	328,4		110,0	7,558,0	59,0	34,394,4
286	646	148	8	35,724,2	32,724,3	2,840,4	4,931,7	392,5	114,1	1,086,4	26,069,1		62,269,9
79	371	91	9	25,307,6	25,035,4	2,102,7	3,162,7	420,5	152,2	1,460,6	19,693,4		44,598,5
228	225	253	34	18,211,6	15,507,4	1,581,4	4,234,2	151,9	492,2	3,300,8	16,403,1	258,8	26,480,5
661	295	15	2	10,900,0	9,841,0	1,032,0	3,433,5	225,0	420,5		21,754,0		15,866,0
905	460	37	7	21,364,0	21,022,4	2,284,8	2,727,2	89,6	229,6	224,0	9,760,8		33,320,0
52	395	5	4	4,975,3	4,845,9	330,4	2,105,6	50,4	150,6		5,287,7		9,360,4
2,708	**3,869**	**1,303**	**161**	**243,820,8**	**223,537,8**	**21,320,5**	**38,919,1**	**2,711,5**	**1,988,0**	**15,882,4**	**224,505,5**	**1,862,6**	**412,244,0**
86	104	9	—	3,437,0	3,164,0	1,623,0	213,0	133,0	—		1,903,0		3,443,0
—	230	1	—	336,0	560,0	56,0	280,0	168,0	—		280,0		560,0
86	**334**	**10**	—	**3,773,0**	**3,724,0**	**1,679,0**	**493,0**	**301,0**	—		**2,183,0**		**4,003,0**
2,794	**4,203**	**1,313**	**161**	**247,593,8**	**227,261,8**	**22,999,5**	**39,412,1**	**3,015,5**	**1,988,0**	**15,882,4**	**226,698,5**	**1,862,6**	**416,247,0**

Enligt de för år 1865 insamlade primäruppgifterna till jordbruksstatistiken:

a) 606.
b) 836.
c) 461.
d) 917.
e) 289.
f) 678.
g) 509.
h) 615.
i) 1,063 med inberäkning af grufarbetaretorpen hufvudsakligen i Filmsa socken.
k) 924.
l) 452.

Rörande antalet af städernas jordtorp har uppgift af vederbörande ej lemnats.

Upsala

Hushållnings-Nämndens och Stadens namn.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.
	Hela utsädesbeloppet af								
	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	höst-.	vår-.	höst-.	vår-.					
	Kubikfot.								
I. Bro och Håbo Hushållnings-Nämnds distrikt	4,448,2	34	21,808,6	—	8,677,5	17,358,0	3,020,5	2,299,8	20,6
II. Trögds » »	3,799,3	—	23,014,5	—	16,467,1	9,587,0	6,188,8	1,541,0	21,0
III. Åsunda » »	2,809,2	26,5	18,684,2	—	6 983,5	10,060,6	4,376,2	1,249,0	15,7
IV. Lagunda och Hagunda » »	5,364,2	100,9	27,044,9	2,0	19,198,9	10,023,3	6,888,0	2,511,4	20,7
V. Ullerråkers » »	2,309,0	—	11,178,5	—	8,371,1	1,754,5	2,392,4	998,5	25,2
VI. Bälinge och Norunda » »	4,398,6	—	30,536,4	—	27,834,8	7,848,2	4,282,1	3,440,0	29,8
VII. Waksala och Rasbo » »	3,583,0	—	22,361,0	—	17,035,0	7,141,0	4,067,0	1,576,0	44,8
VIII. Olands södra » »	2,878,0	12,6	14,864,4	—	11,580,1	2,961,2	1,904,3	1,394,0	157,2
IX. Olands norra » »	764,0	—	8,950,0	—	8,722,0	3,047,0	197,0	659,8	106,0
X. Tierps » »	1,827,0	—	15,901,2	—	20,670,3	3,811,5	252,0	1,222,0	66,1
XI. Elfkarleby » »	279,7	—	4,483,7	—	4,433,8	984,4	501,5	273,2	25,2
Summa	32,460,2	174,0	198,827,4	2,0	149,973,6	74,576,7	34,069,8	17,164,7	532,3
1. Upsala stad	339,0	—	2,562,0	—	1,666,0	802,0	1,091,0	401,0	—
2. Enköpings stad	50,4	—	315,0	—	126,0	189,0	315,0	31,5	—
Summa	389,4	—	2,877,0	—	1,792,0	991,0	1,406,0	432,5	—
Summa i hela länet	32,849,6	174,0	201,704,4	2,0	151,765,6	75,567,7	35,475,8	17,597,2	532,3

A. Brukningssätt: Tvåskiftesbruket utgör det inom länet vida öfvervägande brukningssättet, isynnerhet bland allmogen, hvaremot vexelbruk gemenligen förekommer endast å större egendomar eller s. k. "herregårdar", ehuru dock äfven vid tvåskiftesbruket någon större eller mindre del af årsträdan användes till odling af rotfrukter och baljväxter samt klöfver. Endast å de båda städernas, Upsalas och Enköpings, jord är vexelbruket det allmännaste brukningssättet, ehuru äfven här tvåskiftesbruket användes af en och annan mindre brukare. Närmare härom skall meddelas i den afgifvande Femårsberättelsen.

B. Vidd af nyodling: 9,348,2 qvadratref (inom alla 11 distrikterna).

C. — af vattenaftappning: 2,492,6 qvadratref (inom 4 distrikter).

D. — af underdikning: 14,644,8 qvadratref (sannolikt *all* underdikad jord inom 9 distrikter, ehuru detta icke bestämdt uppgifves; från 2 distrikter saknas all uppgift i detta afseende).

E. Vidd af ängsvattning: 750,2 qvadratref (inom 4 distrikter).

F. — af mergling: 348,4 qvadratref (inom 3:ne distrikter).

G. — af skogssådd: 349,6 qvadratref (inom 5 distrikter).

H. — af skogsplantering: 330 qvadratref (inom 4 distrikter).

I. Väderlek, sånings- och skörde-tider: Väderleken var i allmänhet temligen gynnsam under höstsådden 1864 och vårsådden 1865, men frost på våren och ihållande torka under försommaren inverkade menligt på skörden, hvars bergning försiggick under en i allmänhet särdeles gynnsam väderlek. Höstsådden

l ä n.

37.	39.	40.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
			S k ö r d e -								
Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Tunnor à 24 kappar (4,8).	Kubikfot.	K u b i k f o t.								
1,429,0	5,414	44,8	33,033,0	300,0	180,424,4	—	50,401,4	87,991,1	17,952,0	15,017,0	75,5
558,3	4,360	55,2	24,869,2	—	165,757,4	—	112,755,3	56,155,6	38,956,1	7,019,0	130,0
524,0	2,332 1/8	135,5	20,113,2	83,5	140,427,0	—	46,490,8	53,031,8	21,789,0	7,396,2	36,2
562,2	4,269 1/4	138,8	31,570,5	100,4	199,413,3	—	122,304,8	46,238,8	39,401,9	14,601,6	79,4
252,0	1,425	0,6	18,270,0	—	85,768,2	—	58,413,6	9,712,5	16,600,5	6,966,2	190,6
465,7	4,473 3/4	196,0	27,471,8	—	203,297,5	—	176,451,9	49,196,3	28,424,8	16,960,5	140,0
862,0	4,015	143,8	21,882,0	—	157,980,0	—	103,650,0	34,384,0	20,521,0	8,692,0	87,9
138,9	4,808 3/4	211,1	19,142,3	—	98,574,3	—	58,723,3	15,255,4	10,456,5	5,885,8	335,8
297,0	4,787	260,4	6,378,0	—	69,856,0	—	64,754,0	18,701,0	1,175,0	3,896,0	354,0
812,7	3,419	113,4	16,833,6	—	130,523,4	—	146,046,6	20,210,4	1,480,5	7,704,9	18,9
81,9	2,165 1/2	151,2	2,618,9	—	36,997,4	—	31,907,5	7,194,6	2,204,2	1,609,6	121,8
5,983,7	**41,469 3/8**	**1,450,8**	**222,182,5**	**483,9**	**1,469,018,9**	—	**971,899,2**	**398,071,5**	**198,961,5**	**95,748,8**	**1,570,1**
1,426,0	298	—	1,695,0	—	20,496,0	—	11,662,0	4,812,0	6,546,0	2,807,0	
31,5	300	—	315,0	—	2,205,0	—	1,008,0	1,512,0	2,520,0	189,0	
1,457,5	**598**	—	**2,010,0**	—	**22,701,0**	—	**12,670,0**	**6,324,0**	**9,066,0**	**2,996,0**	
7,441,2	**42,067 3/8**	**1,450,8**	**224,192,5**	**483,9**	**1,491,719,9**	—	**984,569,2**	**404,395,5**	**208,027,5**	**98,744,8**	**1,570,1**

verkställdes under sista veckan af Augusti och första veckan af September; vårsådden åter under sista veckan af April och första veckan af Maj månad. Skörden försiggick under Augusti och September månader.

K. Skördens beskaffenhet, vigt, m. m.: Den skördade sädens beskaffenhet är i allmänhet god och dess vigt uppgifves i allmänhet vara följande: hvetet väger 2,40 à 3,20 centner, rågen 2,40 à 2,80 centner, kornet 2,40 à 2,60 centner, hafren 1,60 à 2 centner per tunna (= 6,3 kft).

L. Skörden af hö från naturlig äng: under medelmåttan, nästan knapp.

M. — af halm: medelmåttig af höstsädshalm, men knapp af vårsädshalm.

N. Öfverskott till afsalu: {af säd och andra jordbruksalster} uppgifves hafva uppstått inom alla distrikter, ehuru någon bestämd sifferuppgift å dess storlek icke meddelas från något distrikt.

P. Öfverskott till afsalu: {af kreatur och andra ladugårdsalster} uppgifves hafva uppstått inom alla distrikter, ehuru någon bestämd sifferuppgift å dess storlek icke meddelas från något distrikt.

R. Vanlig årslön för dräng: 100 à 150 r:dr (endast inom länets norra del uppgifves den till 80 à 120 r:dr). — Piga: minst 30 och högst 80 r:dr r:mt i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: 250 à 300 r:dr. — Piga: 150 à 200 r:dr r:mt.

T. Dagsverkspriser:
- sommar- mans: högsta: 1,75 à 2 rdr; lägsta: 1 à 1,25 öre r:mt; —
- sommar- qvins: » 75 öre à 1 r:dr; lägsta: 50 öre r:mt; —
- vinter: mans: » 1 r:dr à 1,25 öre; lägsta: 75 öre à 1 r:dr r:mt; —
- vinter: qvins: » 50 öre r:mt; lägsta 33 öre r:mt.

Upsala

Hushållnings-Nämndens och Stadens namn.	53.	55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	63.
	beloppet (utan utsädets afdrag).								
	Vicker.	Potatis.	Andra rotfrukter. Rofvor.	Andra rotfrukter. Kålrötter	Lin och hampa frö.	Lin och hampa spånadsämne.	Gräs och andra foderväxter till grönfoder.	Gräs och andra foderväxter till hö.	Morötter.
	Kbft.	Tunnor à 24 kappar (=4,8 kbft).			Kbft.	Centner.			Tunnor à 24 kpr.
I. Bro och Håbo Hushållnings-Nämnds distrikt	6,860,0	29,669	3,098	332	44,4	36,78	3,140	112,066	—
II. Trögds » »	1,833,0	25,793	1,283	485	86,0	51,70	2,041	116,604	—
III. Åsunda » »	3,008,2	14,466¾	1,397	—	258,3	54,60	6,620	103,706	—
IV. Lagunda och Hagunda » »	2,275,5	24,138¼	7,310¼	65	29,4	56,95	1,717	130,058,5	210
V. Ulleråkers » »	1,001,5	8,740	1,431	400		0,60	4,404	52,325	—
VI. Bälinge och Norunda » »	1,062,9	25,485	2,264	—	52,5	55,10	725	66,749	—
VII. Waksala och Rasbo » »	2,094,0	18,933¾	2,474¾	—	95,2	99,54	10,757	71,926	—
VIII. Olands södra » »	613,3	27,699½	681	156	52,2	83,75	350	73,565	—
IX. Olands norra » »	2,622,0	38,712	2,536	300	167,2	255,04	1,200	?202,241	—
X. Tierps » »	4,101,3	20,972	410	—	180,0	272,03	12	97,123,2	100
XI. Elfkarleby » »	529,2	15,825	200	—	250,0	58,90	—	21,282	—
Summa	26,000,9	250,434¼	23,085	1,738	1,215,2	1,024,99	30,966	?1,047,645,7	310
1. Upsala stad	8,556,0	2,328	1,400	40	—	—		8,860	—
2. Enköpings stad	189,0	1,800	—	100	—	—		2,000	1,000
Summa	8,745,0	4,128	1,400	140	—	—		10,860	1,000
Summa i hela länet	34,745,9	254,562¼	24,485	1,878	1,215,2	1,024,99	30,966	?1,058,505,7	1,310

U. Skogstillgången är i allmänhet medelmåttig och nästan knapp inom länet; god inom Elfkarleby, Olands norra, Olands södra (halfva) samt Bro och Håbo; medelmåttig inom Tierps, Bälinge och Norunda samt Ulleråkers; knapp och nästan otillräcklig inom Trögds, Åsunda, Lagunda och Hagunda, Waksala och Rasbo samt Olands södra (halfva), äfvensom på många enskilda hemman inom öfriga distrikter. Skoglösa hemman finnas till ett icke obetydligt antal inom länet, ehuru bestämd sifferuppgift derå icke kan meddelas.

V. Afyttring af skogsalster förekommer endast inom länets norra del till någon betydenhet, bestående af kol, kastved och något timmer, men inom länets södra och mellersta delar uppgifves den vara af ringa betydenhet.

X. Bränntorfsmossar begagnade: såvidt de ofullständiga uppgifterna upplysa, finnas ej sådana inom flera distrikter, och begagnas ej, der de finnas; endast inom Rasbokils och Lena socknar uppgifvas de vara begagnade, ehuru högst obetydligt.

Y. Antal planterade fruktträd: 4,126 stycken, förnämligast inom länets sydvestra del (uppgifterna derom äro mycket ofullständiga).

I ä n.

64.	65.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.
		Antal vid årets slut underhålline									
Rödbetor och Palsternackor.	Pepparrot.	Hästar öfver 3 år.	Hästar under 3 år.	Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Åsna.
Tunnor à 24 kpr.	LG.	Stycken.									
—	—	1,284	86	1,354	161	3,430	1,143	2,677	—	1,873	1
—	—	1,433	225	1,800	238	3,488	1,727	4,232	6	2,148	—
—	—	922	84	1,313	143	2,315	1,030	2,984	6	1,092	—
—	—	2,233	261	1,067	232	4,059	1,732	4,222	58	1,994	—
—	—	937	60	170	65	1,570	380	1,696	—	808	—
—	—	2,634	179	233	102	3,471	1,215	5,094	—	1,432	—
—	—	1,945	160	276	83	3,075	707	3,324	1	1,430	—
—	—	1,926	151	182	75	2,910	589	3,797	—	1,314	—
—	—	1,947	207	179	135	4,461	1,464	6,551	6	1,115	—
—	—	2,225	252	170	55	3,433	1,010	5,626	1	1,085	—
—	—	1,087	57	121	90	2,648	888	4,674	25	553	—
—	—	18,573	1,722	6,865	1,379	34,860	11,885	44,877	103	14,844	1
—	—	373	2	19	1	327	6	10	3	370	—
100	3,500	112	—	7	4	254	20	25	2	100	—
100	3,500	455	2	26	5	581	26	35	5	470	—
100	3,500	19,058	1,724	6,891	1,384	35,441	11,911	44,912	108	15,314	1

Z. Binäringar äro i allmänhet af ringa betydenhet inom länet. Biskötsel bedrifves endast obetydligt och hufvudsakligen inom södra och mellersta delarne af länet. Fiske bedrifves till någon större omfattning förnämligast inom norra delen af länet, ehuru insjö-fiske förekommer inom alla distrikter af större eller mindre betydenhet; inom Hållnäs socken idkas strömmingsfiske med 160 skötbåtar, inom Elfkarleby socken idkas strömmings-, lax- och nejonögons-fiske, o. s. v. Föröfrigt idkas såsom binäring bränvinsbränning, tegeltillverkning, grufdrift, jerntillverkning, o. s. v. Husslöjden är i allmänhet föga utvecklad och af ringa betydenhet. Trädgårdsskötseln bedrifves såsom binäring egentligen endast vid större egendomar, ehuru äfven undantagsvis vid en och annan mindre lägenhet; så t. ex. uppgifves det från Bro och Håbo distrikt, att "trädgårdsalster afyttras icke blott från de större egendomarne, utan äfven från mindre lägenheter". De speciella uppgifterna från flertalet af länets socknar rörande "binäringar" äro i allmänhet lika och lyda vanligen sålunda: "ingen binäring finnes inom socknen".

Ex officio

Fr. G. Afzelius,

Upsala läns Hushållnings-Sällskaps n. v. Sekreterare.

STOCKHOLM, 1866. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

SÖDERMANLANDS LÄN.

Länets Kongl. Hushållnings-Sällskap har anordnat uppgifternas insamlande dels med följande:

"Några ord om Jordbruks-statistiken, ställda till jordbrukarne i allmänhet inom Nyköpings län.

Genom nådigt cirkulär af den 3 Mars 1865 har Kongl. Maj:t anbefallt hopsamlande och bearbetning af mera fullständiga statistiska bidrag till kunskapen om fosterlandets jordbruk, än de som hittills genom Landshöfdingarnes femårsberättelser stått att vinna, och fördenskull, bland annat, påbjudit att början till ett fortgående, mer och mer fullständigt, insamlande af uppgifter till Rikets jordbruksstatistik nu bör ske, dervid Landets Hushållnings-Sällskaper erhållit uppdrag att, hvart och ett för sitt område, ombesörja primäruppgifternas samlande, granskning och bearbetning till sammandrag, dervid början bör göras med redogörelse för jordbruket under år 1865, och således omfatta såväl den skörd då erhållits, som ock det till samma skörd använda utsäde.

Enär alltså, till följd af ofvanberörda nådiga cirkulär, det äfven åligger Hushållnings-Sällskapet i Nyköpings län att för sagde län lemna de äskade bidragen till Rikets jordbruksstatistik, men ett nöjaktigt fullgörande af detta uppdrag i hög grad är beroende af den beredvillighet och den nitiska medverkan för sakens framgång, som kan af länets jordbrukare påräknas, så har Hushållnings-Sällskapet, med öfvertygelse om det väsentliga gagn saken måste just för Landets jordbruksnäring medföra, härigenom velat gifva ett uttryck åt sin önskan och förhoppning, att det, vid sina bemödanden härutinnan, hos enhvar af länets upplysta landtmän må finna allt det understöd, man är i tillfälle att lemna.

Ehuruväl jordbruksstatistikens nytta och behöflighet knappast torde erfordra bevis, har dock Hushållnings-Sällskapet aktat nödigt att, innan saken nu sättes i verket, förutsända några ord till erinring om nämnde statistiks rätta och stora värde för landet, och på samma gång söka undanrödja den villfarelse, som måhända hos någon kunde uppstå, att man med de äskade upplysningarne afsåge att utröna jordbrukarens förmåga att kunna bära ökade skatter.

Det nu ifrågavarande är ej första försöket att upprätta en statistik för Rikets jordbruk. Redan under sistförflutne århundrade anbefalldes, att vissa statistiska uppgifter skulle intagas och fortfarande lemnas uti

Landshöfdingarnes femårsberättelser. Förnyade föreskrifter hafva sedermera tid efter annan häruti lemnats. Emellertid, först nu, sedan de fleste andra länder längesedan äga en statistik för deras jordbruk, — hvarigenom de blifvit i tillfälle att, på grund af vunnen upplysning om jordbrukets tillstånd, vidtaga nödiga åtgärder till dess förkofran — har genom det åberopade cirkuläret af den 3 Mars 1865 åstadkommandet af en fullständigare och tidsenlig jordbruksstatistik äfven för vårt land blifvit möjliggjord.

Ihågkommer man, att hvarje på förbättring i bestående förhållanden beräknad åtgärd, enligt hvad allmänt är erkändt, icke kan undvara bistånd af statistiken, så lärer hvar och en finna, att densamma ej heller för jordbruket får saknas. Liksom befolkningsstatistiken samt de statistiska upplysningarne om handeln och andra näringar äro af nöden för anskaffande af tillförlitlig kännedom om förhållandena derutinnan och för att derpå grunda nödiga åtgärder till desammas förbättring, så är ock en noggrannare kännedom än den nuvarande om jordbrukets ställning lika, om icke mera, behöflig, då erkändt är, att jordbruket hos oss långt ifrån ännu hunnit önskvärd utveckling. Utan en sådan kännedom saknar man nemligen den oundgängliga grunden för bedömande af hvilka åtgärder, som på ena eller andra orten äro i främsta rummet nödiga för denna vigtiga näringsgrens förkofran, likasom man, den förutan, icke heller kan beräkna produktionens förhållande till befolkningens behof eller omfattningen af de mått och steg, som kunna erfordras för afhjelpande eller förminskande af de olägenheter, som på någon ort kunna uppstå i följd af felslagen skörd o. s. v.

Det är således icke blott i vetenskapligt intresse, som jordbruksstatistiken är behöflig, utan hufvudsakligen för det allmänna och för jordbrukaren sjelf, emedan endast en riktig kännedom om landets hufvudnärings tillstånd och behof kan bilda en säker grundval för omdömet rörande ändamålsenliga åtgärder för betryggande af dess utveckling och undanrödjande af hindren derför. Närhelst sålunda fråga om ökande eller minskande af skattebördor uppstår, skall, efter af statistiken vunnen kännedom om jordbrukets och dess idkares ställning, denna kunskap med all säkerhet föranleda dertill, att den nödigbefunna pålagan eller medgifna lindringen på ett billigare och rättvisare sätt fördelas eller kommer alla till godo. Den kännedom om jordbrukarens verkliga ställning, som statistiken lemnar, kan således icke annat än gagna jordbrukaren. För öfrigt torde den, som i upplysningarne för jordbruksstatistiken fruktar en sådan biafsigt, som ofvan blifvit antydd, böra erinra sig, att för sjöfarten, handeln och andra näringar statistiska redogörelser länge varit påbjudna och meddelade, utan att föranleda en för dessa näringar obillig fördelning af utskylder.

Oaktadt Hushållnings-Sällskapet således bör hafva skäl till den förhoppning, att jemväl den, som icke gjort sig närmare förtrogen med jordbruksstatistikens betydelse, skall inse, huru vigtiga och gagneliga de af Kongl. Maj:t nu äskade statistiska upplysningarne om jordbruket äro, föreställer sig dock Hushållnings-Sällskapet, att en och annan torde finnas obenägen att till det goda ändamålets vinnande medverka på grund af föreställning om de svårigheter, som möta att erhålla sanningsenliga uppgifter, liksom mot planens tillfredsställande genomförande i öfrigt. Hvad noggranna primäruppgifters erhållande beträffar, är det likväl tydligt, att, såvidt fråga är om förhållanden, hvarom de respektive ägarne hafva kännedom, men dem man befarar en eller annan skulle vilja fördölja, svårigheten i detta afseende måste bortfalla, i mån som man kommer till insigt om statistikens verkliga ändamål, hvaremot det bör medgifvas, att i några fall större hinder verkligen äro att öfvervinna, ehuru desamma stundom säkerligen öfverskattas. Dessutom, enär ett önskvärdt mål sällan utan någon uppoffring eller åtminstone icke utan något bemödande uppnås, så torde det ju vara skäl uti att, med det goda ändamålet till ögonmärke, först åtminstone anställa försök, — hvarvid man tvifvelsutan skall erfara att många förut hysta betänkligheter komma att vika. — Nekas kan väl icke, att ett och annat hinder kan blifva mindre lätt att undanrödja, exempelvis det som uppstår genom brist på fullständiga ekonomiska kartor; men äfven detta hinder, sannolikt det största, är långt ifrån af någon för sakens framgång farlig beskaffenhet. Man erinre sig blott, att laga skiften snart öfvergått 1,000 af länets 3,300 mantal, och att således i afseende å förstnämnda antal hemman nära nog fullständiga upplysningar i afseende å arealen äro

att tillgå. Af återstoden, som hufvudsakligen omfattar de större egendomarne, är troligen numera den betydligare delen uppmätt; och finnas öfver flertalet af på sednare tid ej uppmätta hemman äldre kartor, af hvilka man tillsvidare kan erhålla någorlunda tillförlitlig ledning för omdömet om arealen. Då härtill lägges, att, der kartor möjligen helt och hållet saknas, det vigtigaste, eller den odlade jordens och ängsmarkens areal, någorlunda kan beräknas efter utsäde och höafkastning; så torde det inses, att bristen af ett fullständigt ekonomiskt karteverk för länet icke nödvändigt bör utgöra hinder för en tillfredsställande lösning af frågan, — helst detta hinder är af den beskaffenhet, att det alltmera försvinner, i mån som nya kartor blifva att tillgå. — Det skulle vara lätt att visa, att andra framkastade svårigheter äro af mindre betydenhet än de nu anförda. Återstår att bemöta ett temligen allmänt inkast, det nemligen: att, om man ock ej förutsätter någon benägenhet för att lemna vilseledande uppgifter, den goda viljan likväl ej ensamt härvid är tillfyllestgörande, hvarigenom ofta skulle inträffa att likafullt, i följd af ofullständig kännedom af de förhållanden, om hvilka upplysningar äskas, sådana oriktiga uppgifter komme att lemnas, som skulle leda till ett i allmänhet felaktigt resultat. Klart är visserligen, att det hela i sin mån lider deraf, att de särskilda delar, hvaraf det bildas, icke alla hvila på fullkomligt tillförlitlig och säker grund; men lika klart är ock, ej allenast att samma förhållande ägt rum inom hvarje annat land, som utan att afskräckas från den en gång beträdda banan tillegnat sig en statistik för sitt jordbruk, utan äfven att om hvarje allmännyttigt företag skulle öfvergifvas derföre, att man icke genast kunde hoppas på fullt tillfredsställande resultat, så skulle de flesta dylika uteblifva. Ingen lärer betvifla nyttan af det geografiska studiet, oaktadt stor ofullkomlighet ännu råder i de geografiska arbetena öfver till och med hela verldsdelar. Man öfvergifver dock icke af denna anledning geografien, utan söker, tvärtom, genom fortsatta bemödanden, i möjligaste måtto upptäcka och afhjelpa felaktigheter och komplettera kartorna. Enahanda bör förhållandet vara med statistiken. Fastän fel kunna finnas i en eller annan detalj för ett eller flera distrikt, och det till och med kan anses troligt att, till en början åtminstone, full tillförlitlighet endast undantagsvis är att påräkna, hindrar detta icke att det hela, efter granskning och kritisk bearbetning, ändock kan redan från början erhålla ganska högt värde såsom utvisande åtminstone det relativa förhållandet mellan skiljda delar af en provins eller mellan olika provinser.

Att primäruppgifternas insamlande blir förenadt med någon möda och tidspillan lider intet tvifvel. Det är dock hufvudsakligen endast i början, som detta arbete kan anses egentligen blifva något betungande, ty många förhållanden undergå icke årlig förändring, utan kommer tabellen för ett föregående år i många fall att betydligt minska svårigheterna vid sammanfattningen af det följande årets. Vana, erfarenhet och nit för saken skola jemväl småningom göra arbetet lättare och fullkomna detsamma.

Hushållnings-Sällskapet, som hyser den öfvertygelse, att i de särskilda orterna inom länet tillräckligt många insigtsfulla jordbrukare finnas med sådant intresse och blick för vigten af ifrågavarande angelägenhet att, genom deras samfälda bemödanden, Sällskapet må sättas i tillfälle att på görligaste bästa sätt fullgöra berörde uppdrag, får slutligen återupprepa sin redan här ofvan till dem ställda uppmaning: att i det allmännas och jordbrukarnes eget välförstådda intresse, i allt hvad på dem kan ankomma, bidraga till att nämnde åliggande må på ett i möjligaste måtto fullständigt och för provinsen hedrande sätt blifva löst.

Stockholm den 30 December 1865.

På Nyköpings Läns Hushållnings-Sällskaps vägnar:

G. LAGERBJELKE.

Roland Martin."

dels med följande

"Förklaring till tabellformulären för Jordbruks-statistiken.

Som det från Statistiska Central-Byrån meddelade tabellformulär, derest detsamma icke komme att åtföljas af särskilda upplysningar om sättet att tillämpa deruti gifna bestämmelser, sannolikt skulle föranleda dertill, att samma fråga blefve i särskilda

kommuner på olika sätt uppfattad och besvarad, så har Komitén, för att så vidt möjligt söka undanrödja tvetydighet och för att åstadkomma likhet i tillämpningen, ansett det vara nödigt, att till tabellformuläret **A**, som bör begagnas vid sammanförandet af primäruppgifterna från kommunerna, foga följande förklaringar:

1:o. I den å formulärets yttersida upptagna allmänna rubriken är plats lemnad för uppgift om den största och minsta brukningsdelen inom kommunen. Denna uppgift bör innefatta såväl mantalet, som arealen af odlad jord.

2:o. I afseende på kolumnerna och deras rubriker:

Kol. 1. Jordegendomarne upptagas efter kommunens Bevillningstaxeringslängd, hvarvid i allmänhet iakttages, att hvarje hemmansnummer och särskildt skattlagd eller från hemman lagligen afsöndrad lägenhet redovisas på särskild rad, hvaremot icke lagligen afsöndrad lägenhet, såväl som utjordar, urfjällar, torp och backstugor, innefattas i den redovisning, som lemnas för det hemman, under hvars skattläggning de inbegripas. I sambruk med hvarandra varande hemman och lägenheter eller delar af olika hemmansnummer uppföras efter hvarandra äfven på särskilda rader, men förenas med klammer, hvarefter gemensamma uppgifter för hela jordbruket i tabellen lemnas. Då för del af hemmansnummer sålunda blifvit redovisadt i sammanhang med annat hemman, kunna återstående delar af hemmansnumret sammanföras på *en* rad, äfven om dessa delar bilda flera särskilda jordbruk.

För hemman, som lyder under annan egendom, men som ej dermed är i sambruk, antecknas, efter hemmanets namn, hufvudgårdens (se proftabellen).

För hemman och lägenheter anslagna till boställen antecknas egenskapen af boställe näst efter namnet, på sätt proftabellen visar. På samma sätt antecknas för Kungsladugård och annan Kronan behållen jordegendom denna dess egenskap.

Kol. 2. Med "nuvarande mantal" förstås förmedlade mantalet för alla hemman, som undergått förmedling, men för de öfrige oförmedlade mantalet.

Kol. 3 och 4. För hvarje i 1:a kolumnen upptagen särskild egendom redovisas i 3:e kolumnen antalet af de jordbruk, hvaraf den består, med undantag af till egendomen hörande torp och backstugor samt andra bebyggda lägenheter, hvilka ej under hufvudgården brukas, och som icke på särskild rad upptagits. Antalet af alla dessa sednare åter antecknas i 4:e kolumnen.

Kol. 5—9. Ehuru i det tabellsammandrag för hela länet, som bör till Statistiska Central-Byrån ingå, endast *nya* mått och vigter komma att användas, må dock, om så önskas, de *gamla* mått- och vigtbestämningarne af Socken- och Stads-Komitéerna för primäruppgifterna begagnas; dock är nödigt, att under kolumnernas rubriker tydligen utsättes, hvilketdera systemet som blifvit användt.

Äfven i den händelse att gamla ytmåttet tillämpats, vore önskligt, att i de kolumner, der delar af tunnland måste utföras, decimalbråk, till lättnad för summeringen, begagnas på sätt proftabellen, kol. 6, utvisar.

I afseende å kol. 9 har Statistiska Central-Byrån förklarat, att med *skogbärande* mark förstås sådan, som "*gifver afkastning af skogsalster.*"

Emedan kolumn för *icke skogbärande hagmark, mossar* m. m. i tabellen saknas, inträffar följaktligen oftast, att summan af i kol. 6—9 upptagen areal understiger hela ägovidden (i kol. 5); och måste i sådant fall skilnaden utgöra arealen af ofvannämnde i tabellen icke särskildt specificerade ägoslag.

Kol. 10—17. För hvarje egendom tillhörande menighet, mild stiftelse, korporation, bolag, oskiftadt bo eller flera personer, bland hvilka blott en är disponent, antecknas blott *en* ägare. Vid egendom, som för gemensam räkning brukas, antecknas likaledes blott *en* brukare. Om en och samma person är ägare eller brukare af flera särskilda jordbruk inom kommunen, bör denne blott på ett ställe i hvardera egenskapen antecknas.

Som enligt formuläret uppgifter endast böra lemnas på ägare eller brukare af "odlad jord", så utföras icke ägare eller brukare af i tabellen särskildt upptagen egendom, som uteslutande består af naturlig äng eller utmark.

Åborättsinnehafvare å Kronohemman upptagas såsom ägare.

Alldenstund för boställen och Kronan behållen egendom anteckning af denna deras egenskap i 1:a kol. redan skett, erfordras derföre ej i kol. 10—13 någon anteckning om ägare, utan skall detta förhållande i sammandraget för hela länet iakttagas.

Ägare, hvilka sjelfva bruka sin jord, upptagas tillika såsom brukare i kol. 14—17.

Kol. 18—58 och 62. För dessa kolumner begagnas antingen det gamla eller nya måttet, på sätt förut vid kol. 5—9 blifvit antydt; dock bör ihågkommas, dels att det noga utsättes hvilketdera måttet, som blifvit tillämpadt, och dels att, i fall för rotfrukter mindre tunna än af 32 rågade kappar blifvit beräknad, det i vederbörliga rubriker utsättes tunnans storlek, uttryckt i det antal kappar, som sådan tunna enligt ortens bruk innehåller.

Kol. 59—61. Uppgifterna lemnas uttryckte efter vigt, hvarvid kan begagnas gammal eller ny, blott det iakttages hvad vid kol. 18—58 i fråga om måttet blifvit anmärkt.

Grönfodret bör beräknas efter den vigt detsamma skulle äga i torkadt tillstånd.

Enär i "upplysningarne" å tabellens yttersida, punkten **L**, skörden af hö från naturlig äng redovisas, så bör derföre i denna kolumn (61) utsättas höbeloppet endast för artificiel äng, skördadt på den i kol. 25 upptagna areal.

Kol. 42 och 43, 63—65 äro beräknade att ifyllas, ifall man skulle önska lemna uppgift angående någon för en ort anmärkningsvärd jordprodukt.

Kol. 68. I sifferuppgifterna för denna kolumn bör äfven inbegripas antalet af stutar af 2 års ålder och derutöfver.

Kol. 69. Här antecknas antalet tjurar af 2 års ålder och derutöfver.

Kol. 70. I uppgifterna för denna kolumn inräknas äfven antalet qvigor af 2 års ålder och derutöfver.

Kol. 75. Jemf. anmärkningen vid kol. 42, 43, 63—65.

3:o. I afseende å "Upplysningarne" till tabellen:

A. Emedan ett sammandrag i afseende å brukningssättet skall för hela länet lemnas och sådant är omöjligt, derest ej den för hvarje brukningssätt använda åkervidden uppgifves, så böra derföre uppgifter å den för hela kommunen ungefärliga arealen efter gamla eller nya ytmåttet lemnas och det under följande rubriker:

1) 2- och 3-skiftesbruk. 2) vexel- och koppelbruk. 3) Icke ännu ordnad växtföljd (odlingar etc.).

B afser endast den under året verkställda.

C » » » » senaste 10 år verkställda.

D » arealen af all hittills verkställd.

E » all nu befintlig öfversilad äng.

F » under året verkställd.

G » under året för hand gjord.

H » under året verkställd.

I. Här torde åtminstone böra meddelas en allmän upplysning om väderlekens inflytelse, särdeles vid de tider, då denna är af största vigt för jordbruket (jemför i öfrigt exemplen i proftabellen). I afseende å sånings- och skördetiden uppgifvas de data, då sådd och skörd af de särskilda sädesslagen allmännast inom kommunen pågick.

K. Här meddelas blott ett allmänt omdöme.

L. Om så ske kan uppgifves skörden i vigt, men om endast ett allmänt omdöme om denna skörd lemnas, vore det önskligt att detta uttrycktes särskildt för hvartdera slaget hårdvalls-, sidvalls- och kärrängshö, med uttrycken "god", "medelmåttig" och "knapp".

M. Totalomdöme lemnas särskildt om höstsädes- och vårsädeshalm i afseende å qvantiteten, medelst benämningarne "god", "medelmåttig" och "knapp".

N, O, P, Q. Under dessa punkter angifves särskildt för: säd; andra jordbruksalster; kreatur; andra ladugårdsprodukter, årsproduktionens förhållande till förbrukningen inom kommunen med ettdera af uttrycken: "öfverskott", "tillräcklig för behofvet" eller "brist".

R. Uttryckes i penningar, hvari inräknas värdet af klädespersedlar och andra förmåner, utom kosthåll, rum och vedbrand.

S. Uttryckes likaledes i penningar, inberäknadt värdet af alla naturaprestationer, utom husrum och vedbrand.

T. Erfordrar icke förklaring.

U. Uttryckes genom benämningarne: "öfverskott till afsalu", "tillräcklig för eget behof" eller "brist".

V. Med skogsprodukter förstås i denna punkt endast sådane, som inom kommunen afverkas och derifrån afyttras. Sådana skogsalster torde böra särskiljas uti sågtimmer, sågadt virke, icke sågade byggnadsämnen, kol, ved o. s. v., och utsättes det ungefärliga värdet för hvarje i penningar, beräknadt efter priserna inom kommunen.

X. Om bränntorfsmossar finnas, antecknas deras ungefärliga vidd, och ifall de tillika begagnas, värdet af den upptagna torfven.

Y. Här upptages blott antalet af äktade fruktträd, särskildt specificerade för de olika slagen.

Z. Här uppgifvas sådane binäringar, som för orten äro af någon större vigt, samt, såvidt ske kan, de penningevärden de representera. Sådane binäringar äro t. ex. fiske, biskötsel, jagt, forsling, terpentin- och hartsberedning, kalkbränning, marmorbrytning, tegeltillverkning, förfärdigande af åkdon och snickeriarbeten, m. m."

dels medelst en särskild proftabell innehållande erforderliga exempel.

Till Statistiska Central-Byrån hafva uppgifterna benäget meddelats såväl enligt formuläret Litt. A. med specifikation för härader och socknar, såsom följande redogörelse utvisar, som ock enligt formuläret Litt. B.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Antal			Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.	Hela ägovidden.	trädgårds-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunland.					4 tunland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.	4 tunland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.
Jönåkers härad.																
Bergshammars socken	22,63	47	56	5,604,6	5	1,467,2	398,2	1,637,7	3	32	10	—	3	32	11	1
Tuna »	24,13	71	60	7,875,8	18,1	2,155,7	660,4	2,433,1	2	38	5	2	4	56	9	2
Tunabergs »	34,25	56	72	20,415	9	2,418,1	451,2	7,896,5	1	2	—	2	5	40	8	3
Kila »	29,69	88	153	29,590,2	24,1	3,213,3	2,195,3	13,434	5	43	2	3	10	68	7	3
Lunda »	43,70	124	97	15,995,4	13,1	3,084	957,7	6,079,8	18	77	11	—	26	77	20	1
Björkviks »	86,91	135	124	31,258,4	32,4	6,296,1	3,799,9	9,862,4	4	6	—	4	9	94	24	8
Halla »	15,15	13	27	2,811	11,5	1,141,5	73,3	650	1	5	3	—	1	6	4	2
Stigtomta »	54,63	69	142	12,353,2	28,4	3,807,6	980,2	3,954,9	5	26	4	2	9	40	16	4
Nykyrka »	19,25	15	19	3,747,6	6,3	1,380,6	168	618	—	1	3	1	—	8	6	1
Bärbo »	25,25	11	56	5,371,6	19,3	1,440,5	413	2,509,6	—	—	—	2	2	4	2	3
Nicolai »	75,38	145	94	19,375,1	28,6	4,315,2	1,975,1	10,637	19	61	23	2	19	98	24	4
Summa	430,97	774	900	154,397,4	195,8	30,719,8	12,072,3	59,712,5	58	291	61	18	88	523	131	32
Rönö härad.																
Ripsa socken	20,13	24	61	10,942,1	16,2	1,434,1	980,7	6,988	1	7	2	2	1	13	9	1
Lids »	20,38	27	72	7,067	2,4	1,039,8	511,3	5,442,5	—	13	3	1	—	21	5	1
Runtuna »	52,63	53	127	11,468	59,2	3,344,5	1,045,8	3,434,5	2	30	5	4	2	38	7	6
Ludgo »	35,38	62	78	14,949	14,2	2,157,6	835,5	5,910	3	34	3	1	3	51	6	2
Spelviks »	14,25	24	5	1,892,8	7,6	1,008	223,3	88	—	17	7	1	—	13	11	—
Bälinge »	50,75	54	47	15,874	18,4	2,350,8	1,168	7,399	3	1	1	3	4	47	—	3
Tystberga »	45,58	77	107	16,348	9,5	2,237,7	1,977	4,537,6	—	29	2	1	1	71	4	1
Thorsåkers »	15,50	11	40	5,615,3	9,6	918,6	455,7	3,999	—	1	—	1	—	8	2	1
Lästringe »	15,25	22	44	7,078	14,5	1,021,1	683,3	3,495	1	5	1	1	—	20	1	1
Sättersta »	16,25	37	13	4,670,2	0,2	709,7	540,4	1,788	—	27	7	—	—	29	8	—
Bogsta »	19,38	17	41	5,206,5	15,2	1,352,9	286,8	2,448,3	—	5	8	2	—	6	9	2
Helgona »	27,25	41	37	6,238,9	11,7	1,708,1	631,7	3,347	—	13	7	—	—	30	11	—
Svärtuna »	44,33	50	75	17,059,3	8,2	2,037,2	995,7	9,301	—	10	2	3	1	41	5	3
Råby »	27,38	47	53	7,174,9	12,2	2,049,5	579,1	2,687,5	9	16	5	—	9	30	6	2
Summa	404,44	546	800	131,584	199,1	23,369,6	10,914,3	60,865,4	19	208	53	20	21	418	84	23
Hölebo härad.																
Trosa socken	29,75	48	69	6,851,8	12,8	1,550,3	694,3	2,551,7	2	19	3	1	2	38	7	1
Westerljungs »	41,50	72	74	14,471	7,7	2,296,4	842,5	4,460	1	14	4	1	4	57	9	2
Wagnhärads »	39,54	43	52	9,354,2	31,6	2,836,1	2,603	5,555,7	—	14	3	3	—	31	9	3
Hölö »	62,88	104	122	15,744,1	28,5	3,803,3	984,9	4,641,1	—	69	16	2	2	83	16	3
Mörkö »	37,25	66	73	3,795,2	10,2	2,125	659,1	1,001	—	5	—	1	2	57	6	1
Summa	210,92	333	390	50,216,3	90,8	12,611,1	5,783,8	18,209,5	3	121	26	8	10	266	47	10
Oppunda härad.																
W. Wingåkers socken	156	361	578	59,040,6	145,2	9,245	8,933	18,184	10	231	8	7	10	326	20	5
Ö. Wingåkers »	38,38	82	74	16,710	41,3	2,679,7	1,699,2	4,021,8	17	10	3	3	23	48	8	3
Österåkers »	36,21	137	133	9,936,8	104,2	2,423,9	1,034,9	2,431,5	—	113	—	1	1	133	2	1
Julita »	87	101	264	28,462,9	138,4	5,014,8	3,934,5	8,113,9	2	17	—	4	3	90	4	4
Floda »	88,15	262	258	42,251,8	50,9	5,966,3	4,817,5	15,446,7	13	158	4	3	16	226	17	3

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunnland.										Tunnor.						
351,4	276,8	18,5	49,8	4,3	5,2	40	383,9	—	337,3	38,9	—	215,8	—	63,3	210,1	12,3
418,1	455,3	20,8	75,1	10,3	7,5	111	621,7	—	435,9	58,7	0,8	235,5	—	93,8	452,7	12,5
388,8	522,2	53,2	113,3	19,9	17,1	85,8	843,8	—	374	50,9	1,5	211,9	0,7	124,1	234,9	91,8
643,4	756,3	38,2	155,8	10	18,4	36,5	882,2	—	672,5	82,5	—	357	—	90,3	643,9	14,4
792,1	648,7	50,2	111,6	10,6	19,9	13,3	560,6	—	877	107	—	448,7	—	79	584,5	27,1
1,382,7	1,249,3	87,7	209,4	21,1	29,5	24,7	1,850,3	—	1,441,4	187,9	—	736,1	—	141,7	1,083,1	—
214,8	115,5	25,3	27,3	5,5	2,4	24	480,4	—	246,3	31,3	—	119,5	—	26,8	96,5	10
796,2	804,9	42,1	149,3	15,3	11,7	24	845,2	—	1,118,9	81,5	3,3	536,5	—	83,8	678	35,5
291,4	325,4	21,8	45,5	—	0,3	—	286,5	—	409,7	43,1	—	190,3	—	28,1	292,2	12,5
285,6	351,5	17	42	3,5	4	23,9	433	—	280	38,1	—	163,8	—	25,2	264	95,2
917,5	945,3	62,5	153,3	11,9	7,9	84	1.182,9	—	949.9	125,6	1,8	569.3	—	165,5	829,4	32,5
6,482	**6,451,2**	**437,3**	**1,132,4**	**112,4**	**123,9**	**467,2**	**8,370,5**	—	**7,142,9**	**845,5**	**7,4**	**3,784,4**	**0,7**	**921,6**	**5,369,3**	**343,8**
369,8	251,1	35,3	50	4,3	2,1	68,2	197,4	—	455,9	28,9	0,8	217,2	—	28,7	251,2	3
318,8	227,6	18,5	39,7	5,2	4,9	—	126,4	—	298,7	37,3	—	209,4	—	28,4	184,9	17,1
828,6	514,9	46,6	103,3	8,9	11,3	—	671	—	1,159,9	98,6	—	553,4	—	74,8	427,7	16
532,2	388,5	23	64,4	9,4	—	—	418,5	—	721,6	73,6	—	383,7	—	25,1	324,5	15,8
242,5	188,3	13,5	20,3	1,5	1,1	—	299	—	241,8	28,3	—	145,3	—	9,8	175	—
530,9	485,4	24,8	58,1	—	10,3	—	710	—	531,3	86,2	27	324,6	—	88,5	353	—
590,4	284,2	49,7	65,8	14,8	13,1	4,9	323	—	891,8	70,7	—	428,7	—	68,2	236,5	5
222,8	181,4	20,1	29,3	—	3,2	48,5	190,5	—	222,8	30,9	—	168,5	—	19,7	162	—
302,8	177	28,5	29	12,8	3	—	176	—	292	29,8	—	199,3	—	32	140	4,5
225,5	88,5	9,5	27	6	3,2	—	31,5	—	318,5	31,3	—	130,5	—	15,5	71	—
293	198,8	31,9	41,6	—	—	—	271,4	—	516,2	46,2	—	176,2	—	18,7	168,7	11,1
373,8	330,1	20,1	61,2	4,1	2,8	28,3	517,8	—	369,9	40,9	—	231,5	—	67,2	221,5	35,2
607,2	390,4	37,5	67,6	0,3	1,5	—	323,2	—	609,5	68,9	—	367,6	—	67,5	314,2	30
420.9	322,4	17,1	80.8	3,7	7	45	731,5	—	421.1	40,2	—	241,3	—	37,8	255	26,6
5,859,2	**4,028,6**	**376,1**	**738,1**	**71**	**63,5**	**194,9**	**4,987,2**	—	**7,051**	**711,8**	**27,8**	**3,777,2**	—	**581,9**	**3,285,2**	**164,3**
437,1	268,7	29,4	73,5	8	1	—	278	12	442,6	49,4	—	301,8	—	57,1	183,2	22,5
575,3	453,1	32,9	77,9	3,2	5,1	15	564,8	—	569,1	85,6	—	371	—	68,9	386,2	11,4
597	517,4	109,8	75,8	4	3,9	15	909,6	—	603,6	79,3	—	404	—	86,6	366,3	40
1,006,6	634,7	93,8	97,3	12,2	7,5	—	932,6	—	1,018,6	106,5	—	709,3	—	80,7	566,8	10,2
639,9	286	46,3	68.8	2	9,4	6	455	—	611,6	107	—	469,2	—	50,8	264,9	1.6
3,255,9	**2,159,9**	**312,2**	**393,3**	**29,4**	**26,9**	**36**	**3,140**	**12**	**3,245,5**	**427,8**	—	**2,255,3**	—	**344,1**	**1,767,4**	**85,7**
2,154,4	2,018,8	204,9	450,8	83,2	43	118,5	1,891,3	—	2,280,1	285,5	67,6	1,363,5	0,3	283,3	1,771,5	159
696,8	400,9	116,1	115,2	23,3	19,6	—	667,7	—	640,1	141,3	—	421,5	—	71,8	415	16,8
615	342,4	49,3	103,4	13,5	28	—	629,7	—	642,6	62	—	396	—	91,3	22,1	24
1,277,3	878	108,3	173,3	45,9	38,1	14	1,140,5	—	1,339,4	167,1	0,7	697,9	9	204,3	520	150,3
1,601,2	844	148,2	176	71,8	40,3	17,5	1,509,4	—	1,557,9	194,1	2,6	956,3	0,1	149,1	921,4	14,6

Kommunens namn.	35.	36.	37.	39.	40	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
	Hela utsädesbeloppet af					Skördebeloppet								
	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Potatis à 32 kpr pr Tunna.	Lin och Hampa.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Tunnor.					Tunnor.								
Jönåkers härad.														
Bergshammars socken	17	1	3	362,3	4,4	344,5	—	2,023,3	—	428,8	1,182,5	98	79	2,2
Tuna »	20,5	1,5	—	576	8,4	560	5	2,227,7	—	575,2	1,999,3	90,5	102,6	4,8
Tunabergs »	40,1	—	5,8	691,2	16,4	490,4	17	2,066	7	827,1	1,351,2	1,021,2	261	—
Kila »	31	—	6,5	1,015,9	18,7	793,6	—	3,305,5	—	483,5	3,324,5	71	137,2	—
Lunda »	40,5	0,5	1,5	769	15,3	1,033,5	—	4,193,9	—	556,5	2,846,9	100,5	214,6	1,2
Björkviks »	56,5	—	19	1,268,9	25	1,404	—	6,349	—	822,7	5,721,8	—	269,1	—
Halla »	8,8	—	14	180,5	2,4	485,5	—	1,391	—	196	614	68	58,5	—
Stigtomta »	33,8	—	11	872,5	8	877,4	26,8	4,994	—	504,3	3,069,6	192,7	164,7	—
Nykyrka »	12,8	—	7	257,5	0,3	366,9	—	1,848,7	—	244	1,517	33,5	68,3	—
Bärbo »	13	—	2	296,2	3,7	404,7	—	1,484,7	—	134,4	1,266,3	386,2	59,4	—
Nicolai »	38,5	1,2	22,5	1,006	6,1	1,310,5	7,5	5,181,8	—	982,9	5,230,8	217,5	194,6	1,6
Summa	312,5	4,2	92,3	7,296	108,7	8,071	56,3	35,065,6	7	5,755,4	28,123,9	2,279,1	1,609	9,8
Rönö härad.														
Ripsa socken	16,3	—	14,5	299,2	1,7	407,6	3,2	1,554,5	—	120	1,137,1	15	93,9	—
Lids »	18,1	1,1	2,3	284,3	3,8	320,2	—	1,652,4	—	178,3	852,9	113,8	117,1	2,7
Runtuna »	25,7	—	21,6	673,3	11	836	—	4,874,5	—	456,4	2,474,8	95,3	124,5	—
Ludgo »	28,9	—	—	416,7	—	674,8	—	3,283,5	—	146,3	1,823	99	146,3	—
Spelviks »	9,8	—	—	133	1,1	247,5	—	1,195	—	74,8	1,109	—	34	—
Bälinge »	20,8	—	2	431	7,5	689	111	2,710	—	570	2,338	—	129,3	—
Tystberga »	25,6	—	11,1	421	10,2	517,6	—	3,003,2	—	332,8	1,194,6	15	135,1	—
Thorsåkers »	9,6	—	10	156,5	3,2	175,6	—	1,248,5	—	116,8	823,3	—	47,4	—
Lästringe »	15,4	—	12	214	1,4	274,5	—	1,436	—	185,8	704	29	75,6	—
Sättersta »	9,1	—	0,5	185	3,2	253	—	903	—	92,5	437	—	57	—
Bogsta »	12,7	—	20,2	198,3	—	341,5	—	1,372,2	—	90,7	806,2	54,9	60,1	—
Helgona »	16,9	—	10,7	452,8	2,2	453,5	—	2,686,2	—	527,9	1,393,8	192,9	113	—
Svärtuna »	28,8	0,2	13	441,3	1,5	493,7	—	2,817,8	—	420,7	1,422	127,1	187	0,4
Råby »	15,1	—	9	465,9	4,5	419,9	—	2,568,2	—	238,4	1,394,5	173,6	97,4	—
Summa	252,8	1,3	126,9	4,772,3	51,3	6,104,4	114,2	31,305	—	3,551,4	17,910,2	915,6	1,417,7	3,1
Hölebo härad.														
Trosa socken	23,7	—	12	375,3	1	264,8	—	2,172	—	232,3	996,8	148	162,9	—
Westerljungs »	32,2	0,2	4,3	555	5,2	653,9	—	3,122,5	—	524,8	3,004,2	83	209,8	0,3
Wagnhärads »	42,3	—	52	466	1,4	400,3	—	2,752	—	459	2,082,5	160	249	—
Hölö »	58	—	26,8	769	5	575,4	—	4,190,5	—	398,1	2,404	45,1	220,5	—
Mörkö »	35,7	0,2	6,6	453,3	8,3	593,9	—	3,404,2	—	339,8	1,603,1	10,8	197	1
Summa	191,9	0,4	101,7	2,618,6	20,9	2,488,3	—	15,641,2	—	1,954	10,090,6	446,9	1,039,2	1,3
Oppunda härad.														
W. Wingåkers socken	161,3	22,8	62,5	2,724,5	44,9	2,816,1	337,8	10,761,8	1	1,604,8	8,966	1,021,5	781,5	79,9
Ö. Wingåkers »	43,5	2	62	819,5	18,3	1,266,3	—	3,885,5	—	450,4	2,240,5	87	283,4	11,3
Österåkers »	48,1	—	—	744	27,4	666	—	3,306,5	—	604,5	1,241,5	222	288,8	—
Julita »	70,3	18,6	43	1,268	36,6	1,904,8	4,6	6,945,4	5,5	1,354	3,153,9	1,225,7	585,6	74,6
Floda »	80,7	13,7	32,9	1,240,5	33,6	1,681	15,1	8,831	0,3	892,1	4,540,1	84,7	412,8	80,2

53.	55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	63.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).									Antal vid årets slut underhållne								
Vicker.	Potatis à 32 kpr pr Tunna.	Andra Rotfrukter. Rofvor o. kålrötter.	Andra Rotfrukter. Morötter.	Lin och Hampa frö.	Lin och Hampa spånadsämne.	Gräs och andra foderväxter till grönfoder.	Gräs och andra foderväxter till hö.	Hvitbetor.	Hästar öfver 3 år.	Hästar under 3 år.	Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
Tunnor.					Centner.			Tunnor.									
17	1,918	170	240	6,2	11,2	860	8,316	60	75	6	140	19	322	118	363	—	117
—	2,767	490,5	—	12,8	27,6	2,390	10,672	—	71	2	238	17	484	157	384	—	116
31	3,631	—	—	34,9	65,2	1,900	18,629	251	86	3	285	31	566	262	680	—	103
28	5,455,5	239	112	25,6	43,4	972	11,019	—	129	5	417	30	776	299	1,032	—	214
7	3,388	176	—	26	38	1,174	7,710	—	116	7	376	27	698	193	727	—	346
90.6	6,769,8	1,504	20	25	62,5	—	31,087	—	254	17	710	28	1,099	496	1,893	—	514
111	1,052	215	—	2,4	8	165	7,723	—	31	—	118	8	153	53	333	—	52
55	3,998	937	—	9,8	23,1	—	19,460	—	134	14	419	23	700	267	1,455	—	347
15	993	250	—	0,3	1,2	405	9,149	—	32	4	117	8	183	61	228	—	105
8,8	1,151,4	195	—	3,7	12,1	184	8,370	—	36	—	203	11	305	101	648	—	109
160.5	4,866	608.7	—	14.9	9.3	260	25.691	—	171	9	418	52	978	237	1,114	—	176
523,9	**35,989,7**	**4,785,2**	**372**	**161,6**	**301,6**	**8,310**	**157,826**	**311**	**1,135**	**67**	**3,441**	**254**	**6,264**	**2,244**	**8,857**	**—**	**2,199**
63,1	1,330,3	150	—	1,7	3,2	205	6,834	—	52	1	195	14	247	104	465	4	85
29,5	1,021	206	—	3,8	9,4	—	3,135	—	37	6	156	19	277	130	383	—	75
127,3	2,848,7	435,5	0,5	21,5	31,6	1,194	18,510	—	84	5	368	28	658	241	726	6	242
—	2,059	467	—	—	—	—	7,732	—	83	1	261	13	367	132	692	—	120
—	645	—	—	1,1	5,5	20	6,732	—	26	1	100	3	144	22	177	—	56
20	1,754	—	—	6,3	32,8	—	16,620	—	93	—	287	32	592	185	872	—	177
61,1	1,745,8	726	—	12,4	26,5	151	6,332	—	98	7	397	25	594	175	886	—	117
61	812	—	—	7,2	11,7	—	3,457	—	27	2	145	8	202	96	335	17	61
80	1,029	406	—	1	4	108	1,457	—	47	2	131	6	241	37	264	—	68
3	1,126	94	—	3,2	5,8	—	697	—	32	1	109	9	178	27	186	—	52
131,7	843,5	—	—	—	—	—	5,584	—	30	—	132	8	170	27	214	—	60
95	2,191,8	203	—	2,2	6,2	122	13,727	—	87	5	181	21	397	89	570	—	78
71,5	2,217,5	—	—	3,3	6,4	150	5,971	—	91	6	302	24	488	161	810	4	132
40.6	2,110,7	39,5	—	4,5	16,3	120	9.227	—	56	3	225	13	340	94	582	—	130
783,8	**21,734,3**	**2,727**	**0,5**	**68,2**	**159,4**	**2,070**	**106,015**	**—**	**843**	**40**	**2,989**	**223**	**4,895**	**1,520**	**7,162**	**31**	**1,453**
85	1,591	543	—	1	1,9	—	12,204	—	59	5	212	18	456	61	437	6	128
31,7	2,684,3	97,9	—	2,7	16,9	—	16,382	—	94	5	335	14	617	119	567	6	150
224	2,158	300	—	—	4,8	320	18,153	—	88	5	317	27	515	119	484	6	192
152	2,657	248	—	2,9	14,4	—	11,634	—	134	13	361	35	701	136	597	—	174
43 3	2.871.4	207	—	12.6	24 2	—	7.357	—	167	34	296	30	547	245	757	—	205
536	**11,961,7**	**1,395,9**	**—**	**19,2**	**62,2**	**320**	**65,730**	**—**	**542**	**62**	**1,521**	**124**	**2,836**	**680**	**2,842**	**18**	**849**
349	17,443	5,679	210,4	68,1	150,6	1,026	38,704	—	421	25	1,274	68	2,270	1,028	3,234	—	630
281,7	5,203,5	1,211	97	28	68	960	15,098	—	177	7	450	24	658	292	2,035	7	348
—	4,837	1,850	—	53,3	84,2	430	9,774	—	157	11	256	9	657	192	1,062	—	192
337,1	8,594	4,485,3	—	74,5	136,9	1,498	26,335	—	268	6	1,026	40	1,323	584	2,772	—	565
191,5	7,177,2	4,341,2	—	63	104,7	310	29,494	—	332	15	1,022	59	1,458	766	2,788	—	525

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		trädg-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunnland.					4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
Stora Malms socken	69,96	140	174	36.785,4	21,4	5,678,2	3,638,4	12,358,6	1	5	1	2	5	121	12	2
Sköldinge »	54,50	109	107	14.514,5	37,5	2,965,7	1,685,9	5,426,6	—	65	9	1	—	96	11	2
Lerbo »	48,88	94	130	10,011,7	57,2	2,703,1	1.187,5	6,064,2	5	58	2	—	5	82	5	2
Wadsbro »	27	27	51	7,217,6	33,8	1,931,3	980,8	4,169,8	—	5	4	1	—	16	9	2
Blacksta »	18,13	22	46	4,381,4	10,8	1,273,5	189,5	2,907,6	2	22	5	1	1	14	5	2
Bettna »	56,25	94	139	12,337,3	28,3	4,274,4	701,3	3,264,8	7	48	19	3	7	55	28	4
Husby »	47,13	23	82	10,624,7	18	3,297,7	542,7	5,337,5	—	7	1	3	—	13	6	4
Wreua »	14.50	27	26	2.787	2.8	975.8	109	679	—	14	4	—	—	19	7	1
Summa	742,09	1,479	2,062	255,061,7	689,8	48,429,4	29,454,2	88,406	57	753	60	29	71	1,239	134	35
Willåttinge härad.																
Årdala socken	37,33	43	87	10,609,2	16,5	2,108,5	1,489,6	2,430	—	8	—	1	—	37	4	2
Forsa »	21 75	18	54	7,916,9	12,1	1,457,4	700,4	2,029,4	—	5	—	3	—	12	2	4
Helgesta »	31,63	39	63	10,794	16,4	1,630,8	776,9	7,823,9	1	17	4	1	1	27	10	1
Hyltinge »	30,25	38	61	11,602,8	28,2	1,794,5	1,005,7	8,774,3	—	19	2	1	—	34	3	1
Dunkers »	44,25	108	89	24,219,3	13,1	3,058,9	2,437,6	10,973,1	1	83	2	1	2	100	4	2
Malma »	28,25	70	104	13,092,8	12,1	2,479,4	2,226,6	4,041	1	30	2	3	21	42	3	4
Lilla Mellösa »	38,88	125	107	21,234,3	37,5	2,515,8	2,744,5	8,653,1	6	86	1	4	6	110	5	4
Flens »	19	28	50	7,955.5	6.9	1.087.7	699.5	3.721,7	—	11	2	2	—	24	2	2
Summa	251,34	469	615	107,424,8	142,8	16,133	12,080,8	48,446,5	9	259	13	16	30	386	33	20
Öster-Rekarne härad.																
Jäders socken	64,31	114	29	9,581	19,2	4,467,9	2,108,8	897,8	3	66	3	3	—	104	6	4
Barfva »	20,75	63	36	7.196,4	62,4	1,987,4	1,319,4	1,331,4	3	12	1	1	2	58	2	1
Kjula »	36,25	93	143	9,724,5	9,5	2,579,8	1,933,5	3,598,2	3	67	6	—	2	79	11	1
Sundby »	16,25	39	49	3,041,7	16,4	1,344,4	478	504	4	39	4	—	—	34	4	1
Wallby »	23,38	103	26	3,401	10,1	1,433,1	361,5	165,8	36	92	2	—	12	87	4	—
Hammarby »	12,31	26	19	2,051,5	7,5	1,120,4	326,3	227,3	4	16	5	1	—	20	5	1
Klosters »	43,50	61	73	8,811,2	15,4	2,604,6	764,9	3,448,8	1	45	17	1	1	41	17	2
Stenqvista »	24,13	63	27	9,851,8	19,2	2,458,4	1,167,3	3,311	—	43	13	2	—	48	13	2
Ärila »	39,54	142	116	27,886,7	16,5	4,744,6	1,891,5	15,749,4	7	30	7	4	21	106	11	4
Husby »	38,96	87	64	14,484,8	26,2	2,971,6	1,945,2	6,187,7	15	38	1	4	15	62	6	4
Näshulta »	24.56	53	96	22.274	18.3	2.358.5	2,433.5	9 850	—	5	—	4	—	47	2	4
Summa	343,94	844	678	118,304,6	220,7	28,070,7	14,729,9	45,270,9	76	453	59	20	53	686	81	24
Wester-Rekarne härad.																
Thorshälla socken	29,55	51	39	5.725,5	27,5	1,877	736	2,025,3	—	20	17	—	7	27	16	1
Fors' »	23,88	29	57	6,839,5	3,5	2,417,9	264	3,348	—	22	2	5	—	22	2	5
Gillberga »	33,38	78	34	8,482,2	10	1,617,2	1,680,6	3,186,7	5	52	5	1	5	67	5	1
Lijsta »	26,13	49	51	8,159,1	11,4	1,795	1,167,6	3,159,6	4	34	5	2	4	38	5	2
Tumbo »	41,33	49	86	9,405,1	28,4	2,797,3	743,1	5,784,5	3	34	11	1	3	34	11	1
Råby »	7,63	12	21	4,450	2	1,022,4	193	2,138	—	5	2	2	—	7	3	2
Öja »	40,46	134	33	14,481,6	5	1,848,8	2,994	6,441,6	27	80	2	1	28	101	4	1
Westermo »	26.50	158	59	15.578	7	2.161	2 874	4.142	44	78	—	1	40	111	4	3
Summa	228,86	560	380	73,121	94,8	15,536,6	10,652,3	30,225,7	83	325	44	13	87	407	50	16

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunnland.										Tunnor.						
1,092,8	897,2	63,6	121,8	17,8	21,6	36	2,083,5	—	1,343,9	130	5,8	679,6	—	74,8	939	16
794,6	420	44,1	85,5	38	15,2	—	671,3	—	897	103,3	—	461,3	—	62,2	365	24,4
717,9	451,5	48,2	71,4	14,5	11	—	521,7	2,3	864,6	120,2	—	426,7	—	70,1	357,7	2,6
461,8	365,3	22,7	45,3	17,1	6,7	70,3	450,3	—	491,8	79	—	279,8	—	39	356,7	23,4
256,5	201,9	15,2	32,8	10,8	7,1	20	478,2	—	251	34,8	—	140,2	—	22,3	169,8	3,8
960	648,8	86,2	131,8	28,5	11,4	45	1,261,8	—	1,100,9	124,9	0,9	569,4	—	77,2	575,1	15,7
647,2	594,4	85,2	121	6,7	8,8	243,4	972,5	—	618,5	65	—	392	—	102,6	484,4	3
213 8	126	11	31	2.5	2,5	39	269	—	281	24,9	—	129,3	—	19	102,5	2
11,489,3	**8,159,2**	**1,003**	**1,659,3**	**373,6**	**253,3**	**603,7**	**12,546,9**	**2,3**	**12,308,8**	**1,532,1**	**77,6**	**6,913,5**	**9,4**	**1,267**	**7,000,2**	**455,6**
497,3	382,8	28,5	60,9	11,4	13,2	3,4	623,1	—	487,9	65,2	—	314,9	—	33,5	296,8	3,8
391,5	226,1	31,6	54,9	12,3	6,6	11,8	346,3	—	376,3	57,1	—	225,1	—	29,7	234,7	4
450,3	353,9	21,4	43,1	1,8	10,2	—	295,8	—	454,3	69,8	—	271,5	—	38,8	312,7	1
431,6	263,5	38,9	69,6	12,4	9,6	—	460	—	508,9	54,6	—	273,4	—	32,7	198,3	31
799	472,8	30,8	95,9	21,3	8,3	70	754,1	—	806,7	90,2	2,3	518,9	—	65,5	383,9	33,1
614,3	541,3	53,8	96,9	21,1	9,7	8	511,5	—	622,8	71,8	—	373,5	—	43,8	455,6	30,3
692,1	426,4	51,4	106,2	42,9	16,9	9,8	468	—	702,1	66,6	—	424,7	—	69,9	330,9	28,1
301.1	188.1	18.7	30.4	9.9	6.5	0.2	225.9	—	306,9	38.4	—	181,1	—	38.8	144.4	3.7
4,177,2	**2,854,9**	**275,1**	**557,9**	**133,1**	**81**	**103,2**	**3,684,7**	**—**	**4,265,9**	**513,7**	**2,3**	**2,583,1**	**—**	**352,7**	**2,357,3**	**135**
1,018,5	796	68,7	100,6	27,4	1,8	240,2	1,082,4	—	1,132,8	167,9	—	599,9	—	173,5	598,9	36
502,6	237,4	37,5	80,6	15	6,3	76,6	447,2	—	584,2	69	—	264,5	—	75	179,6	37,6
634,8	536,5	36,9	114,7	24,4	5,3	108,9	478,1	—	640,2	93,7	0,4	383,3	—	82,4	402,3	39,4
308,9	261,3	20,4	52,8	11,9	2,1	27,5	290,3	—	369,2	36.1	0,4	187,6	—	57,3	180,6	25,8
403	159,3	34,5	46	8	0,3	106	235,5	—	440,5	51,4	0,5	256,5	—	28	134,5	2
257,4	256,5	8,5	24,1	0,8	0,1	103,4	222,8	—	246,8	50,8	—	118,3	—	28,1	203,8	11,3
675,5	649,1	52	64,7	5,3	0,3	—	468,1	—	689,6	104,4	—	414,9	—	86,8	534,1	12,5
447,7	268,6	12,4	39	4,5	2,5	175	1,030	—	478,7	51,8	—	317	—	35,2	232	4
1,006,1	785,6	52,2	97,8	35,8	8,6	257.5	1,453,6	0,5	1,047,4	145,7	—	563,7	—	203,5	674	17,2
625,4	516,7	90,8	64,8	9,3	6,2	280,5	688,4	—	689,5	101,1	—	421,1	—	83,9	465,7	32,9
679,5	365,2	31,5	90,6	8,4	16,2	—	506 1	—	661	71	—	453	—	49,7	324,2	—
6,559,4	**4,832,2**	**445,4**	**775,2**	**150,8**	**49,7**	**1,375,6**	**6,902,5**	**0,5**	**6,979,4**	**942,9**	**1,3**	**3,979,8**	**—**	**903,4**	**3,929,7**	**218,7**
495.5	292,5	27	63,5	5,8	0,4	79,5	405	—	507,8	51,3	—	336,5	—	28,9	261,8	4
475,8	573,3	36,3	62,3	8	3,3	29,9	743,5	—	485,5	108,3	—	264,2	—	58,3	527	4,5
457,7	277,3	37,7	61,2	16,7	11,3	—	114,8	—	640,5	82	—	247,5	—	73,2	149,9	21,8
462,1	255,1	61,2	44,6	17	0,2	—	342,2	—	612,6	60,6	—	313,5	—	60,7	174,6	14
659,1	389,2	62,8	59,3	2	3	98	745,7	—	778,2	64,8	—	446,4	—	33,9	359,3	4,5
199,5	152,8	9,8	13,5	1	—	100	298	—	247,8	21,8	—	127,8	—	11,4	142	—
508,6	228,6	49	67,4	6,4	2,8	13	203,5	—	769,5	70,4	—	327,2	—	84,1	71,5	80,5
503 8	372 2	33	69,7	7.6	6.1	15	505.1	—	648 5	58.2	—	321	—	86.8	229,3	55
3,762,1	**2,541**	**316,8**	**441,5**	**64,5**	**27,1**	**335,4**	**3,357,8**	**—**	**4,690,4**	**517,4**	**—**	**2,384,1**	**—**	**437,3**	**1,915,4**	**184,3**

1.	35.	36.	37.	39.	40.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
	Hela utsädesbeloppet af					Skördebeloppet								
Kommunens namn.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Potatis à 32 kpr pr Tunna.	Lin och Hampa.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Tunnor.					Tunnor.								
Stora Malms socken	49,6	5,3	38,9	902,6	20,6	1,305	9,5	6,116	—	426,4	4,567,7	57	265,8	16,4
Sköldinge »	34,6	—	10,9	451,6	11,7	964,8	—	3,974,3	—	370,9	1,997,5	94,3	175,9	—
Lerbo »	34,9	1,6	5,5	491,9	11,1	1,096,1	—	3,372,1	—	343,8	2,148	14,5	153,2	6,4
Wadsbro »	21,3	—	1,5	345,1	6	907,4	—	2,363,3	—	278,1	2,107,9	168,3	134	—
Blacksta »	13,4	0,5	1,9	218,6	5,8	416	—	1,340,2	—	156,2	1,094	26	52,3	1,9
Bettna »	39,2	—	28,2	833,1	9	1,304,2	4,8	5,396,3	—	477,5	3,446	117,5	215,4	—
Husby »	30,4	—	51,5	779,8	6,6	734,7	—	4,124,6	—	678,5	2,541,5	22,3	224	—
Wrena »	9,3	—	—	170,5	2,6	217,5	—	996,5	—	113	634,5	8	62,5	—
Summa	636,6	64,5	338,8	10,989,7	234,2	15,279,9	371,8	61,413,5	6,8	7,750,2	38,679,1	3,148,8	3,635,2	220,7
Willåttinge härad.														
Årdala socken	21,4	—	5,1	426,5	10,6	753	—	2,769,8	—	212,8	1,752,8	28	142,7	—
Forsa »	16,1	—	10,5	376,5	6,8	488,6	—	1,859,1	—	179,2	1,199,4	22	113,8	—
Helgesta »	18,2	0,7	3	266	9,9	711,8	—	2,292	—	323	1,609,5	7	131	6
Hyltinge »	20	—	22	509,5	6,5	484	—	2,615,5	—	208,8	916,5	188	128,5	—
Dunkers »	30,1	—	—	850,5	11,9	700,7	15,2	4,344	—	374,8	1,537,3	209,1	142,6	—
Malma »	34,9	—	21,5	780	8,3	553,7	—	3,476,3	—	237,9	1,978,3	130	166,1	—
Lilla Mellösa »	26,9	—	5,1	672	15,2	574,1	—	3,530,7	—	444,9	1,377,2	159	151	—
Flens »	14,2	—	—	168,8	4,9	282,8	—	1,321,6	—	220,3	615,6	19,5	66,5	—
Summa	181,8	0,7	67,2	4,049,8	74,1	4,548,2	15,2	22,209	—	2,201,7	10,986,6	762,6	1,041,7	6
Öster-Rekarne härad.														
Jäders socken	40,4	—	24,9	564	1,5	1,497,9	—	5,133,7	—	1,086,4	4,973,3	357	226,2	—
Barfva »	18,4	4	9,8	404,2	3,5	539,9	—	2,015,6	—	395,1	1,054,7	175,7	110	24
Kjula »	31,9	—	—	559,7	2,8	805,8	2	3,248,7	—	388,5	2,207,3	205	162,3	—
Sundby »	14,4	—	—	217,1	2,1	277,3	1	1,497,2	—	273,8	1,006,5	127,9	96,6	—
Wallby »	19,9	—	1	140,6	0,3	356,3	3	1,800	—	125,5	648	13	103	—
Hammarby »	5,9	0,1	3	68,6	0,3	446,5	—	1,025,5	—	132,8	1,027	94	31,8	0,5
Klosters »	39,5	—	1	289,2	0,4	938,5	—	3,338,2	—	535,5	3,193	67,5	257,8	—
Stenqvista »	9,7	0,1	3,6	251,4	2,4	352,7	—	2,024	—	182,6	1,149	20	57,4	—
Ärila »	31,9	—	17	668,6	8,3	1,187,8	—	4,594,5	—	910,7	3,638	149,5	189,3	—
Husby »	32,8	0,5	45,8	364,4	5,4	692,9	—	2,496,5	—	410,2	2,061,4	87,5	158,3	4,2
Näshulta »	24,1	—	3	573,5	16,2	654,7	—	3,168	—	344	2,282	—	145,5	—
Summa	268,9	4,7	109,1	4,101,8	42,7	7,750,3	6	30,341,9	—	4,785,1	23,240,2	1,297,1	1,538,2	28,7
Wester-Rekarne härad.														
Thorshälla socken	13,8	—	11,3	280	0,3	440	—	2,737,8	—	198,3	1,785,5	23,3	88,1	—
Fors' »	17,3	—	14	350	2,9	716,8	—	1,992,3	—	317,5	2,801,3	8,3	86,4	—
Gillberga »	25,6	0,9	26,5	266,8	2,8	710	—	1,921	—	400	908	135,8	166,2	2
Lijsta »	29,3	—	18	232,1	0,2	454,5	—	2,207,5	—	393,5	1,002	83,5	193,5	—
Tumbo »	27,9	—	30,8	369	1,6	493,4	—	3,417,5	—	178	1,908	18,5	175,9	—
Råby »	6,9	—	2	80	—	174	—	923	—	69,5	816	—	37	—
Öja »	26,2	—	9,5	426	3,7	661,5	—	2,447	—	539,1	410,5	506	215	—
Westermo »	25,1	—	3	426,5	8,7	515,8	—	2,498	—	576	1,358	429	196,6	—
Summa	172,1	0,9	115,1	2,430,4	20,2	4,166	—	18,144,1	—	2,671,9	10,989,3	1,204,4	1,158,7	2

53.	55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	63.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).									Antal vid årets slut underhållne								
Vicker.	Potatis à 32 kpr pr Tunna.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Hvitbetor.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
		Rofvor o. kålrötter.	Morötter.	frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.		öfver 3 år.	under 3 år.							
Tunnor.					Centner.			T:nor.									
70	5,268,5	2,181	345	7,5	549	321	34,809	196	191	8	857	23	1,014	532	2,459	—	601
37	2,830	2,598,8	—	20,7	43,5	2,159	16,985	—	125	12	448	41	509	285	952	—	253
38,6	3,114,3	1,161	—	11,1	38,4	20	10,802	—	92	3	363	22	520	301	1,018	—	216
6	2,051,3	1,402	—	7,1	18,5	1,835	7,849	—	66	4	285	15	330	133	778	4	169
24,9	1,489,7	774,8	—	1,7	23,9	1,200	10,456	—	45	3	156	17	195	119	336	5	181
173,6	4,473,1	1,526	—	9	30,2	285	21,803	—	145	7	472	35	650	239	1,181	—	290
384,5	3,536,5	461	95	12,9	16,9	200	17,712	—	56	1	512	19	537	159	1,072	11	149
—	936	60	—	2,6	3,1	—	4,901	—	31	2	102	9	151	57	232	2	70
1,893,9	**66,934,1**	**27,731,1**	**747,4**	**359,5**	**1,267,9**	**10,214**	**244,722**	**196**	**2,106**	**104**	**7,223**	**381**	**10,272**	**4,657**	**19,919**	**29**	**4,189**
34,3	2,545	803	—	10,6	17,6	100	7,826	—	95	4	355	17	410	238	993	13	206
62,8	2,056	1,144	—	10	24,9	—	6,340	—	43	2	192	13	236	119	697	3	155
18	1,568	100	60	11	40,7	—	6,634	—	79	3	239	17	399	173	724	—	157
33	2,514	603	—	6,5	15	420	7,209	—	94	5	282	14	325	197	1,127	13	144
—	4,458,5	1,270	—	11,9	31,2	—	17,829	—	173	6	379	36	773	356	1,086	—	265
60	4,124	806	—	8,3	31,4	—	6,742	—	103	4	314	24	549	212	722	4	209
43,3	3,951	1,705,5	—	29	73,4	—	7,990	—	178	4	360	26	842	328	1,256	—	377
—	1,059,9	359,3	—	6,4	16,1	—	4,050	—	44	2	153	14	255	87	449	—	88
251,4	**22,276,4**	**6,790,8**	**60**	**93,7**	**250,3**	**520**	**64 620**	**—**	**809**	**30**	**2,274**	**161**	**3,789**	**1,710**	**7,054**	**33**	**1,601**
205	3,456	1,780	—	2,4	3,2	5,106	43,568	—	260	35	279	26	771	229	1,107	—	193
61	1,873,2	916,5	—	3,5	11	—	8,330	—	114	4	180	8	352	126	618	—	140
—	3,203,6	774,5	—	1	6,4	—	11,095	—	170	9	191	27	603	154	447	—	196
—	1,283	415	—	2,1	6,8	—	6,040	—	68	1	72	9	241	63	245	—	80
3	679,5	123	—	0,1	2	360	6,845	—	112	10	69	8	272	47	239	—	89
18	379,5	45	—	1,3	1,4	328	5,514	—	53	9	76	9	194	42	140	—	60
5	1,492,7	116	7,5	0,4	0,7	—	21,207	—	197	17	158	30	581	91	423	—	194
15,5	1,249	130	—	3,3	4,5	180	8,719	—	90	6	186	24	421	81	362	—	96
97	3,605,5	1,458,8	7	11	32,6	1,640	28,373	—	174	10	456	39	837	246	1,015	—	286
211,8	1,525	701	—	6	19,1	482	20,664	—	134	10	346	25	511	203	909	—	184
17	3,374	837	—	16,2	71,1	140	14,353	—	109	1	354	21	531	222	772	—	281
633,3	**22,121**	**7,296,8**	**14,5**	**47,3**	**158,8**	**8,236**	**174,708**	**—**	**1,481**	**112**	**2,367**	**226**	**5,314**	**1,504**	**6,277**	**—**	**1,799**
64	1,805,3	319	40,1	0,4	1,8	450	10,100	—	76	5	119	17	294	63	252	3	100
74	2,050	1,310	—	0,5	0,4	880	17,530	—	80	7	144	14	372	66	325	—	102
50	1,535,5	949	—	2,8	9,2	206	3,561	—	87	9	277	9	395	147	742	—	157
90	1,110	381	—	0,2	0,5	—	8,298	—	74	9	180	14	339	154	392	—	93
109	2,592	20	—	1,6	6,4	360	23,990	—	103	4	248	24	493	143	477	—	140
14	509	125	—	—	—	—	11,430	—	25	1	73	4	197	16	107	—	44
66	2,570	474	—	3,7	12,6	—	3,907	—	107	2	244	11	370	206	572	—	128
20	2,559	595	—	8,7	20,2	—	8,183	—	93	5	270	18	513	220	579	—	159
487	**14,730,8**	**4,173**	**40,1**	**17,0**	**51,1**	**1,896**	**86,999**	**—**	**645**	**42**	**1,555**	**111**	**2,973**	**1,015**	**3,446**	**3**	**923**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunnland.					4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
Åkers härad.																
Åkers socken	39,13	31	109	17,188,4	20,1	2,427,5	1,490,7	9,071,2	2	12	4	2	4	17	8	2
Ärja »	11,06	13	24	2,627,6	3,5	879,4	306,5	1,082	—	10	1	1	—	10	2	1
Länna »	25,94	86	54	17,484	7,4	1,971,4	2,413,6	9,211,8	5	6	1	—	10	71	3	2
Härads »	24,75	77	50	10,937,7	9	1,602,4	880	5,602	7	38	4	1	7	61	9	—
Wanaö »	33,88	70	26	4,578,7	3,1	2,177,4	814,8	354,9	—	55	13	—	—	55	15	—
Fogdö »	55	124	72	9,608,3	23	3,094,6	1,276,3	1,324,9	2	101	4	2	2	112	8	2
Helgarö »	22,25	28	55	4,834	14,8	1,236,5	481,1	1,630	—	13	4	1	—	19	8	1
Strengnäs »	36,63	49	30	9 450,5	15,3	2,084,6	981,3	5,202	—	13	4	2	—	38	9	2
Summa	248,64	478	420	76,709,2	96,2	15,473,8	8,644,3	33,478,8	16	248	35	9	23	333	62	10
Daga härad.																
Gåsinge socken	44,25	106	71	15,016	26,1	2,333,5	1,699	8,167	3	67	6	1	6	91	8	1
Dillnäs »	11,56	40	4	2,837	5	663,5	336	1,297,5	10	23	2	—	12	26	2	—
Frustuna »	40,38	103	64	17,883,7	29,3	2,888	1,651,8	9,375,5	—	79	4	3	—	97	3	3
Kathrinenäs »	14,63	29	11	3,371,8	12,5	753,9	482,5	1,403,8	4	21	2	1	4	22	2	1
Björnlunda »	50,50	116	96	18,306,9	29,6	3,785,2	1,802,3	3.180	1	97	3	3	1	105	7	3
Gryts »	36,38	88	109	17,912 4	31,9	3,158,2	1.619,8	13,091,7	1	27	7	4	16	50	15	7
Summa	197,70	482	355	75,327,8	134,4	13,582,3	7,591,4	36,515,5	19	314	24	12	39	391	37	15
Selebo härad.																
Thoresunds socken	49,54	53	48	12,693	22	3,320,7	1,223,5	6,728	—	30	10	3	—	34	14	5
Öfver-Selö »	57	71	96	10,419,8	56,2	4.215,5	608,3	3,200,4	—	40	8	4	—	47	18	6
Ytter-Selö »	45,63	71	69	9,324	24,4	2,897,1	273	2,680	—	49	3	1	2	53	15	1
Aspö »	25,81	31	46	6,279	23,1	1,563,9	942	2,209,9	—	3	3	2	—	24	5	2
Taxinge »	9,50	34	25	6,505	3,3	1,013,3	259,1	3,381,1	5	27	—	1	6	27	—	1
Öfver-Enhörna »	16,38	39	30	4,448	26,2	1,227	176	1,919	6	17	2	1	7	24	6	2
Ytter-Enhörna »	25,13	51	46	9,229	26,6	2,304,3	186,8	3,046	1	37	3	3	1	43	4	3
Kjernbo »	27,63	34	40	6,875,7	26,8	1,377,1	1,011,7	3,070	—	19	1	1	1	25	7	1
Summa	256,62	384	400	65,773 5	208,6	17.918,9	4,680.4	26.234 4	12	222	30	16	17	277	69	21
Summa å landsbygden	3,315,52	6,349	7,000	1,107,929,3	2,073	221,845,2	116,603,7	447,365,2	352	3,194	405	161	439	4,976	728	206
Städerna.																
Nyköping	8,50	51	—	1,705,1	7,5	631,9	14,3	357,3	16	23	2	—	20	28	3	—
Eskilstuna	1,38	9	1	191,7	—	51	—	—	9	3	—	—	5	4	—	—
Strengnäs	14,63	124	6	3,822,9	7,1	447	375	1,759	134	14	1	—	114	9	1	—
Mariefred	3,75	37	12	2,438,9	5,4	158,8	169,4	1,634	26	9	1	—	27	9	1	—
Thorshälla	9,38	62	—	1,254,1	0,1	582	235,4	152,1	38	21	3	—	37	21	4	—
Trosa	5,25	57	—	844,9	5,8	270,9	38,2	50	49	14	1	1	42	13	2	—
Summa i städerna	42,89	340	19	10,257,6	25,9	2,141,6	832,3	3.952,4	272	84	8	1	245	84	11	—
Summa i hela länet	3,358,41	6.689	7,019	1,118,177,9	2,098,9	223,986,8	117,436	451,317,6	624	3,278	413	162	684	5,060	739	206

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunnland.										Tunnor.						
668,8	422,7	61,6	120,4	30,5	4,1	5	508,7	—	605,7	106,2	—	401,1	—	86,4	334,3	27,6
184,9	281,2	7,2	35	6,8	2,1	5,5	129,1	—	227,6	36,5	0,3	101,6	—	29	270,5	0,9
572,5	231,5	24	105,2	30,6	14,4	—	277,6	—	715,6	82,4	—	349,9	—	74,2	184,9	13,9
455	240,2	33,4	67,3	20,3	4,3	7	150,5	—	624,4	64,8	—	274,2	—	57,1	167,8	11,2
635	418,9	34,4	90,9	20,6	3,3	—	177,3	—	797	92,2	—	402	—	86,5	261,5	28,1
843,6	536,3	59,5	167,7	14,9	0,4	—	321,2	—	1,151	117,3	—	549,4	—	161,3	347,8	39,3
328	269	46,4	44,4	13	1,5	—	151,2	—	383	38,7	—	229	—	60,1	184,7	12,9
527	358,8	12,1	89,8	9,9	0,5	31,5	416,5	—	638,5	86,6	—	361,8	—	70	258,8	24,8
4,214,8	**2,758,6**	**278,6**	**720,7**	**146,6**	**30,6**	**49**	**2,132,1**	—	**5,142,8**	**624,7**	**0,3**	**2,669**	—	**624,6**	**2,010,3**	**158,7**
648,4	437,2	43,6	99,1	17,2	9,8	6	391,6	—	680,6	87,1	—	419,5	—	73,7	335,3	20,4
183,8	144	15,1	18,5	2,5	0,8	—	100	—	199,3	20,6	1	116,2	1	16,4	124	3
834,7	336,7	79,9	75	24,4	9,3	58	530	3,5	936,5	94,5	—	453,3	—	72,6	239	55,9
242,9	103	15,9	29	3,4	3	—	97,9	—	258,8	32,6	—	130,7	—	25,5	68,4	8,7
1,041,9	510,9	61,8	115,5	45,9	14,8	43,5	808,9	—	1,142	128,1	—	700,5	—	85,4	377,9	39,1
710,1	385,3	58	69,5	14,8	2,6	—	1,081,4	—	836,5	92,5	—	468,8	—	50,7	357,7	3,8
3,661,3	**1,917'1**	**274,3**	**406,6**	**108,2**	**40,3**	**107,5**	**3,009,8**	**3,5**	**4,053,7**	**455,4**	**1**	**2,289**	**1**	**324,3**	**1,502,3**	**130,9**
965,6	612,3	55,7	121,4	25	0,4	—	455,3	—	1,085	165,7	—	543,7	—	120,3	452,4	28,4
1,012,2	778,7	55,3	171,6	29,9	6,8	—	1,137,1	—	1,023,9	285,4	0,4	562,9	—	264,7	475,1	45,4
696,3	446,8	75,8	136,5	36,4	1,8	18	702,2	—	783,3	145,6	—	400	—	132,8	245,9	46,4
469	232,5	26,5	82	10,8	1,1	2	150,2	—	589,8	57,9	—	327,6	—	57,8	142,3	26,9
183,8	199,9	10,9	20,6	3,3	1	2	338,9	—	252,9	21,4	0,2	161,3	—	14,2	177,4	0,2
253	238	13,5	61,5	12	3	13	380	—	253	39,5	—	146,2	—	46	165,5	6
507,5	431,7	72,3	130,8	16,8	1,9	65	601,3	—	477	120,4	—	284,2	—	90,5	356,4	13,5
397,4	305,3	50,5	65	7,5	0,6	—	190,4	—	360,4	61,9	—	258,8	—	77,8	229,1	9,5
4,484,8	**3,245,2**	**360,5**	**789,4**	**141,7**	**16,6**	**100**	**3,955,4**	—	**4,825,3**	**897,8**	**0,6**	**2,684,7**	—	**804,1**	**2,244,1**	**176,3**
53,946	**38,977,9**	**4,079,3**	**7,614,4**	**1,331,3**	**712,9**	**3,372,5**	**52,086,9**	**18,3**	**59,705,7**	**7,469,1**	**118,3**	**33,320,1**	**11,1**	**6,561**	**31,381,2**	**2,053,3**
99,4	155,3	9,6	49	0,5	—	—	194,2	—	123,9	12,4	1,4	52,9	—	28,7	99	30,5
12	8	—	1,5	—	—	—	16	—	13,5	1,3	—	7	—	1,4	6,4	—
145	78	4,5	101,5	3,5	—	—	8,5	—	106	34	—	68	—	28	49	8
57,3	50,9	1,8	18,8	—	—	—	1	—	29	6,7	—	37,4	—	7,6	47,1	—
158,6	93,7	8	12,1	—	—	—	118,3	—	190,7	18,8	—	108,5	—	12,1	81,4	—
57,1	52,6	8,8	16	0,1	—	—	88,8	—	47,5	7,3	—	37,9	—	8	33,2	10,9
529,4	**438,5**	**32,7**	**198,9**	**4,1**	—	—	**427,4**	—	**510,6**	**80,5**	**1,4**	**311,7**	—	**85,8**	**316,1**	**49,4**
54,475,4	**39,416,4**	**4,112**	**7,813,3**	**1,335,4**	**712,9**	**3,372,5**	**52,514,3**	**18,3**	**60,216,3**	**7,549,6**	**119,7**	**33,631,8**	**11,1**	**6,646,8**	**31,697,3**	**2,102,7**

1.	35.	36.	37.	39.	40.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
	Hela utsädesbeloppet af					Skördebeloppet								
Kommunens namn.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Potatis à 32 kpr pr Tunna.	Lin och hampa.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Tunnor.					Tunnor.								
Åkers härad.														
Åkers socken	20,3	—	33,9	834	3,2	817,2	—	3,587,8	—	440,4	1,840,2	192,2	120,2	—
Ärja »	6,8	1	1,1	193	1,6	233,6	0,5	933	—	157,7	1,594,6	5	26,5	0,8
Länna »	15,6	—	5,7	591.3	11,1	611,9	—	2.798,9	—	436,4	1,054,1	96,4	100,3	—
Härads »	15	0,1	7,5	361,4	2,3	420,2	—	1.878,5	—	307,8	969,3	62	72,1	0,2
Wansö »	18,4	—	1,5	404,4	1,3	523,7	—	2,450,3	—	450.3	1,170	138,3	81,8	—
Fogdö »	40,4	—	9	934,1	0,9	662,7	—	3.967,6	—	1,144,3	1.703,9	219,5	211	—
Helgarö »	17,9	—	9,7	248.3	1,6	244,9	—	1,720,7	—	317,5	1,110,6	72	94	—
Strengnäs »	14.8	—	8.8	404.9	0,5	593,3	—	2 613 8	—	406.5	1.337.8	157.3	79.5	—
Summa	149,2	1,1	77,2	3,971,4	22,5	4,107,5	0,5	19,950,6	—	3,660,9	10,780,5	942,7	785,4	1
Daga härad.														
Gåsinge socken	31,9	—	1	525,5	10.6	666,1	—	3,088	—	479,5	1,603	116,5	119,1	—
Dillnäs »	9,3	—	2	97,1	0,2	175,2	3	855	3	106,5	566,5	10	31,5	—
Frustuna »	44,5	—	0,9	420,5	7,9	701,7	—	3,593,3	—	434,7	1.306,9	334,8	200,4	—
Kathrinenäs »	5,1	—	4	141,1	0,7	261,6	—	1,121,4	—	152,1	409,7	28,1	17,9	—
Björnlunda »	42,6	0,1	8,1	701	11,1	921,2	—	5,541,8	—	511,3	1,955,7	225,6	174,1	0,2
Gryts »	39.8	0.1	12,8	510,3	4,4	815,3	—	3,844.8	—	333.1	1,694,8	19	197,3	0,6
Summa	173,2	0,2	28,8	2,395,5	34,9	3,541,1	3	18,044,3	3	2,017,2	7,536,6	734	740,3	0,8
Selebo härad.														
Thoresunds socken	33,6	—	26,6	645	0,2	1,056,4	—	4,277,9	—	706,8	2,463	172,2	171,3	—
Öfver-Selö »	35	—	14	979,3	5.3	1,803,8	1,5	5,070.6	—	1,780,9	2,755	272,4	173,2	—
Ytter-Selö »	46,9	—	29,2	700,7	2	1,055,4	—	3,353	—	927,3	1,544	257,3	226,8	—
Aspö »	10,7	—	16,4	491,3	0,8	420	—	2,315,4	—	345,1	652	178,9	64,3	—
Taxinge »	8,5	—	8,3	161,8	2	138,8	1,8	1,088,5	—	73,4	844	3	41,7	—
Öfver-Enhörna »	12,5	—	2	456,5	3,5	312	—	1,271	—	314,5	1,152	30	64,5	—
Ytter-Enhörna »	29,5	—	36,2	666	1,8	593	—	1,912	—	471	1,556,5	57	141	—
Kjernbo »	23.8	1.1	8	412	1.9	522.9	—	1,884	—	503	1,297.5	47	135.8	1
Summa	200.5	1.1	140.7	4 512.6	17.5	5,902.3	3.3	21.172.4	—	5.122	12,264	1.017.8	1.018.6	1
Summa å landsbygden	2,539,5	79,1	1,197,8	47,137,6	627	61,959	570,3	273,287,6	16.8	39,469,8	170,601	12,749	13,984	274,4
Städerna.														
Nyköping	4,6	—	9,3	339,7	—	151,4	15	561,1	—	230,9	757,4	189,6	34,1	—
Eskilstuna	—	—	—	11,2	—	12,5	—	70,5	—	11,8	63	—	—	—
Strengnäs	4	0,5	—	505	—	204	—	476	—	140	147	32	20	4
Mariefred	1,8	—	—	88,6	—	43,5	—	269,2	—	34,1	240	—	15,1	—
Thorshälla	3,4	—	3	96,3	—	164,3	—	984,5	—	62,3	508,3	—	26	—
Trosa	6.4	—	—	87.5	—	11.3	—	309.4	—	58	249	89.5	60.1	—
Summa i städerna	20,2	0.5	12,3	1.128 3	—	587	15	2.670.7	—	537.1	1.964.7	311.1	155.3	4
Summa i hela länet	2,559,7	79,6	1,210,1	48,265,9	627	62,546	585,3	275,958,3	16,8	40,006,9	172,565,7	13,060,1	14,139,3	278,4

53.	55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	63.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).									Antal vid årets slut underhållne								
Vicker.	Potatis à 32 kpr pr Tunna.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Hvitbetor.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
		Rofvor o. kålrötter.	Morötter.	frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.		öfver 3 år.	under 3 år.							
Tunnor.					Centner.			T:nor.									
159,9	4,549,9	1,464,5	—	1,3	9,6	1,065	9.278	80	122	4	394	15	585	144	606	—	340
5	1,091	250	—	1,5	5,2	140	2,210	—	36	1	61	7	127	100	176	—	72
29,5	3,689,7	1,209,5	202,4	11,1	32,2	216	3,309	—	185	6	242	6	516	218	841	—	258
56,2	1,897	1,275,6	—	2,3	6,2	—	4,335	—	138	2	114	14	354	108	510	—	165
8,6	2,058,3	1,190,3	—	1,3	3,2	—	4,320	—	127	14	80	13	353	102	429	—	171
53	5,554,5	1,476	—	1,7	1,6	40	7,046	—	235	9	140	24	599	119	709	1	309
49,5	1,443,5	862,5	—	3,6	4	270	3,745	—	70	8	87	15	232	55	254	—	115
38,3	2,440,5	846,8	—	0,7	0,5	40	10,337	—	123	10	163	19	469	142	530	—	201
400	**22,724,4**	**8,575,2**	**202,4**	**23,5**	**62,5**	**1,771**	**44,580**	**80**	**1,036**	**54**	**1,281**	**113**	**3,235**	**988**	**4,055**	**1**	**1,631**
7	2,589,5	344	—	0,5	17	244	5,093	—	143	3	302	14	503	158	808	—	170
14	451	52	—	0,2	2,8	—	1,810	—	25	—	76	2	133	34	149	—	31
1,7	2,091,4	1,667,6	76,2	6	21,2	7,257	11,106	—	113	6	354	31	596	179	703	—	264
23,8	697,5	249,7	—	0,7	2,3	281	1,620	—	30	2	92	10	159	56	176	—	58
25,8	3,034,5	1,807,5	—	11,2	21,9	130	14,384	—	136	8	493	52	773	245	1,319	8	269
73,7	2,431,6	987	3	3,7	12,6	—	18,412	—	97	6	345	26	603	199	1,119	2	249
146	**11,295,5**	**5,107,8**	**79,2**	**22,3**	**77,8**	**7,912**	**52,425**	—	**544**	**25**	**1,662**	**135**	**2,767**	**871**	**4,274**	**10**	**1,041**
154,8	3,667	1,910,6	—	0,7	1	166	9,463	—	137	6	298	20	564	68	1,050	—	264
83,2	5,951,3	2,511,5	—	6,3	19,9	70	24,239	—	169	10	340	32	551	146	855	—	349
190,2	4,071,1	2,150,8	143	3	6,9	1,236	11,955	—	136	9	231	17	399	103	546	1	205
56,8	3,365,1	724,6	—	0,8	0,9	120	4,353	—	83	6	134	13	378	84	446	—	175
21,6	807,6	224	—	1	4	40	4,395	—	45	1	119	4	163	77	246	—	58
17	2,809	250	60	7,5	8	1,120	6,826	—	48	3	128	20	225	60	218	—	72
158,5	4,051	546	—	1,8	5,4	2,100	11,490	—	68	1	204	15	292	84	292	—	143
30	2,453	524	—	1,9	1,6	502	3,306	—	103	—	172	17	398	71	302	—	160
712,1	**27,175,1**	**8,841,5**	**203**	**23**	**47,7**	**5,354**	**76,027**	—	**789**	**36**	**1,626**	**138**	**2,970**	**693**	**3,955**	**1**	**1,426**
6,367,4	**256,963**	**77,424,3**	**1,719,1**	**836,2**	**2,439,3**	**46,633**	**1,073,652**	**587**	**9,930**	**572**	**25,939**	**1,866**	**45,315**	**15,912**	**67,841**	**126**	**17,111**
15	2,037,2	28	—	—	—	315	5,469	—	141	1	45	2	162	2	27	3	147
—	86	—	—	—	—	—	406	—	75	1	4	1	65	4	11	—	328
—	3,030	90	15	—	—	—	192	—	53	1	7	4	173	14	39	2	81
—	543,8	—	—	—	—	—	20	—	25	—	11	1	55	3	39	—	22
36	688	—	—	—	—	—	2,272	—	40	—	18	1	122	—	42	—	31
—	457,9	—	—	—	—	—	1,894	—	15	—	28	1	89	8	29	—	30
51	**6,842,9**	**118**	**15**	—	—	**315**	**10,253**	—	**349**	**3**	**113**	**10**	**666**	**31**	**187**	**5**	**639**
6,418,4	**263,805,9**	**77,542,3**	**1,734,1**	**836,2**	**2,439,3**	**46,948**	**1,083,905**	**587**	**10,279**	**575**	**26,052**	**1,876**	**45,981**	**15,943**	**68,028**	**131**	**17,750**

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för Södermanlands län.

A. Brukningssätt: 2- och 3-skiftesbruk ..... 136,928,4 tunnland eller 766,799,04 qvadratrefvar.
Vexel- och koppelbruk ..... 70,708,5 » » 395,967,60 »
Ännu icke ordnad växtföljd..... 16,349,9 » » 91,559,44 «
Summa..... 1,254,326,08 qvadratrefvar.

B. Vidd af nyodling: 4,001,2 tunnland eller 22,406,72 qvadratrefvar.

C. » af vattenaftappning: 8,765,5 tunnland eller 49,086,80 qvadratrefvar.

D. » af underdikning: 9,244,5 tunnland eller 51,769,20 qvadratrefvar.

E. » af ängsvattning: 160 tunnland eller 896 qvadratrefvar.

F. » af mergling: 36 tunnland eller 201,60 qvadratrefvar.

G. » af skogssådd: 219 tunnland eller 1,226,40 qvadratrefvar.

H. » af skogsplantering: 25 tunnland eller 140 qvadratrefvar.

I. Väderlek, sånings- och skörde-tider: vintren: kall; våren: sen, blåsig, torr; sommaren: början torr och varm, slutet regnig; hösten: början regnig, sedermera blid och gynnsam för skörden. *Sånings tid:* hafre d. 7 April—23 Maj; korn d. 10 April—20 Maj; ärter d. 10 April—20 Maj; potatis d. 18 April—10 Juni; råg d. 8 Augusti—20 September; hvete d. 12 Augusti—30 September. *Skördetid:* råg d. 25 Juli—15 September; hvete d. 30 Juli—15 September; korn d. 1 Augusti—25 September; hafre d. 4 Augusti—1 Oktober; ärter d. 4 Augusti—25 September; potatis d. 1 Sept.—25 Oktober.

K. Skördens beskaffenhet, vigt m. m.: all säd i allmänhet välbergad. *Vigt:* hvete 3; råg 2,80; korn 2,50 och hafre 1,95 centner pr 6,3 kubikfot, eller för hvete 0,48; råg 0,44; korn 0,40 och hafre 0,31 centner pr 1 kubikfot.

L. Skörden af hö från naturlig äng: knapp.

M. » af halm: höstsädes god; vårsädes knapp.

N. Öfverskott till afsalu eller } af säd: öfverskott i 89; tillräckligt i 6; brist i 3 kommuner.
O. Brist för eget behof: } » andra jordbruksalster: öfverskott i 25; tillräckligt i 70; brist i 3 kommuner.
Totalomdöme för länet: af säd: öfverskott; andra jordbruksalster: tillräckligt.

P. Öfverskott till afsalu eller } af kreatur: öfverskott i 44; tillräckligt i 45; brist i 9 kommuner.
Q. Brist för eget behof: } och andra ladugårdsalster: öfverskott i 67; tillräckligt i 28; brist i 3 kommuner.
Totalomdöme för länet: kreatur: tillräckligt; andra ladugårdsalster: öfverskott.

R. Vanlig årslön för dräng: 110 R:dr; för piga: 50 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: 250 R:dr; för piga: 150 R:dr.

T. Dagsverkspriser: sommar-, mans, högsta: 2 R:dr, lägsta: 50 öre; qvins, högsta: 1 R:dr, lägsta: 30 öre.
vinter-, » » 1 R:dr 50 öre, » 37 öre; » » 87 öre, » 17 öre.

U. Skogstillgång: öfverskott i 32; tillräcklig i 33; brist i 33 kommuner; *totalomdöme:* tillräcklig.

V. Afyttring af skogsalster till uppgifne belopp: 280,621 R:dr.

X. Bränntorfsmossar begagnade: 72,8 qvadratrefvar, deraf 16,8 qvadratrefvar äro värderade till 320 R:dr.

Y. Antal planterade fruktträd: 76,128, af hvarjehanda slag.

Z. Binäringar till uppgifna värden: 188,120 R:dr.

Anm. Utöfver det antal ägare, som i kolumnerne 10—13 af tabellen upptagas, tillkommer för hela länet:
1:o Kongl. Maj:t och Kronan.
2:o Södermanlands Regemente.
3:o Strengnäs Domkyrka.
4:o Danviks Hospital.
5:o Nyköpings Hospital.
Största brukningsdelen $19\frac{1}{8}$ mantal med 2,381,8 tunnland odlad jord.
Minsta » $\frac{1}{96}$ » » 0,06 » » »

Å Läns-Komiténs vägnar:

Adolf Helander.

STOCKHOLM, 1866. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

ÖSTERGÖTLANDS LÄN.

Länets Kongl. Hushållnings-Sällskap har jemte nedanstående skrifvelse och densamma åtföljande bilagor benäget meddelat så väl ett enligt formuläret Litt. B. upprättadt länssammandrag af Hushållnings-Gillenas uppgifter, som ock å formuläret Litt. A. specifikation af dessa gillesuppgifter, hvilken senare för sin större utförlighet ansetts nu böra till tryck befordras, och som i slutsummorna för hela länet återgifver innehållet af länssammandraget.

"— — — Östergötlands läns Hushållnings-Sällskap har vid ordinarie sammankomst den 29 sistlidne Januari uppdragit åt sitt Förvaltnings-Utskott att för hela länet sammanföra de statistiska primäruppgifter, hvilka på grund af Kongl. Maj:ts nådiga Cirkulär af den 3 Mars 1865 till Hushållnings-Sällskapen, angående åvägabringandet af en Statistik öfver Sveriges jordbruk, blifvit inom kommunerna insamlade.

Med öfverlemnande af ifrågavarande sammandrag anser Förvaltnings-Utskottet sig böra i korthet redogöra, dels för planen, efter hvilken nyssberörda uppgifter blifvit upphämtade, dels för de omständigheter, hvilka synas hafva förorsakat, att desamma icke influtit så fullständiga, som önskligt hade varit.

Beträffande först den omförmälda arbetsplanen, så fattade Hushållnings-Sällskapet vid ofvannämnde tillfälle jemväl det beslut: att ifrågavarande uppgifter skulle upptagas af en Komité inom hvarje af socknarne, bestående af en ordförande, tillsatt af Sällskapet på förslag af Hushållnings-Gillena, samt af 2:ne ledamöter, valda å kommunalstämma, att dessa Komitéer, sedan de erhållit nödigt antal formulärblanketter, skulle innan nästlidne April månads utgång öfverlemna meranämnde uppgifter till Herrar Ordförande för Hushållnings-Gillena, som häröfver borde upprätta en tabell för Gillets område, hvilken åter skulle insändas till Förvaltnings-Utskottet för att slutligen utarbetas till ett sammandrag för hela länet.

I sammanhang härmed torde likaledes få omnämnas, att Förvaltnings-Utskottet, för att lemna såväl ordförandena inom Hushållnings-Gillena som ock de ofvan åberopade sockenkomitéerne en ledning för det förestående arbetet, icke dröjde att utfärda de Cirkulärskrifvelser, hvilka härhos bifogas sub. Litt. A. och B.

Af sist ifrågavarande Cirkulär inhemtas bland annat, att Utskottet ansåg sig särskildt böra bestämma, det ingen annan än Gillets ordförande ägde rättighet att taga kännedom om från socknarne inkomna specialuppgifter, antydande således att det mindre var statistiska uppgifter från den enskilde jordbrukaren än icke fast mera sådane från kommunerna och länet, som afsågos med hela det nådigst anbefallda arbetet.

Hvad sedermera angår orsakerna till de fel, hvarmed åtskilliga af sockenuppgifterna utan tvifvel äro behäftade, och som sedermera återverkat på de gjorda sammandragen samt icke minst på det, som Förvaltnings-Utskottet haft att upprätta, så torde dessa närmast böra sökas deruti, att olika uppfattningar bland sockenkomitéerna synas hafva ägt rum med afseende å en eller annan af i formulärblanketterna förekommande rubriker; att många hemman och lägenheter äro i saknad af kartor, samt att en stor del af länets jordbrukare icke kunna med anspråk på tillförlitlighet lemna upplysningar om hvarken utsäde eller skörd, som således måst approximativt beräknas.

Af ofvan återgifna föreskrift, att specialuppgifterna icke skulle få komma till någon annans kännedom än Gillenas ordförande och socknarnes komiterade, torde framgå, att berörda uppgifter icke kunnat af Utskottet granskas, utan endast på grund af från Gillena meddelade sammandrag ihopföras för hela länet, på sätt hosgående tabeller närmare utvisa.

Då det för bedömandet af sammandraget i Tab. A. måste vara af intresse att hafva kännedom om de kommuner, Hushållnings-Gillena hvar för sig upptaga, så tillåter sig Utskottet att såsom ledning härför bifoga det häfte af Hushållnings-Sällskapets handlingar, i hvilket Hushållnings-Gillenas nuvarande indelning finnes återgifven. Linköping i December 1866.

GUST. AF UGGLAS.

L. H. Weidenhjelm."

Bil. Litt. A.

"Till Herr Ordföranden inom — — — Hushållnings-Gille.

Åberopande Cirkuläret af den 21 sistl. Oktober, får Förvaltnings-Utskottet, med anmälan om, att af Gillet föreslagna personer blifvit utaf Hushållnings-Sällskapet utsedda till ordförande inom socken-komitéerna, härmedelst anmoda Herr Ordföranden: att till ifrågavarande komitéers ordförande öfverlemna trenne (3:ne) exemplar af hosgående formuläret B, jemte så många exemplar af formuläret A, som lands-socken har tiotal hemman eller stadsförsamling hundratal af tunneland jord, med uppmaning att ofördröjligen sätta sig i gemenskap med de af kommunerna sjelfva tillsatta komité-ledamöterna samt att derefter, utan någon tidsutdrägt, påbörja komitéerna åliggande arbete.

Med upplysning om skyldigheten för Gillets Bestyrelse att, vid timad afgång på förenämnde komité-ordförande, utse nya sådana bland för ifrågavarande befattning lämpliga, inom Gillets område boende, personer, får Förvaltnings-Utskottet jemväl, på grund af Hushållnings-Sällskapets härom fattade beslut, uppdraga åt Herr Ordföranden: att, sedan socken-uppgifterna inom April månads utgång från komitéerna inkommit, af desamma, å formulärblanketten A, upprätta ett sammandrag för hela Gillet, med upptagande af hvarje socken särskildt, af hvilket sammandrag, behörigen hopsummeradt, ett exemplar, inom nästkommande Maj månads utgång, insändes till Förvaltnings-Utskottet, och ett exemplar qvarstannar i Gillets vård. Skulle, vid granskning af från socken-komitéerna inlemnade uppgifter, anledning finnas att befara, det någon af dem, i ett eller annat afseende, äro oriktiga, böra såväl special-uppgifterna för denna socken, som komitéens häröfver afgifna förklaring oförtöfvadt infordras, på det felen, genom Herr Ordförandens försorg, må i möjligaste måtto kunna rättas.

Jemte bifogande af närlagde, utaf Förvaltnings-Utskottet upprättade "pro memoria", af hvilken 3:ne exemplar torde tillställas hvarje Komité, vill Förvaltnings-Utskottet slutligen, till ledning vid formulär-blanketternas fördelning å de särskilda socken-komitéerna, fästa uppmärksamhet på den förteckning öfver socknarnes hemmantal, som återfinnes i Hushållnings-Sällskapets Handlingar för år 1862, häftet 1—2, pag. 75. Linköping den 31 Januari 1866.

Ad mandatum,

L. H. Weidenhjelm."

Bil. Litt. B.

"Sedan Östergötlands läns Hushållnings-Sällskap, till åtlydnad af Kongl. Maj:ts nådiga Cirkulär af den 3 sistl. Mars, angående åvägabringandet af en Statistik öfver Sveriges Jordbruk, beslutat: att primär uppgifterna till ifrågavarande statistik skola, för hvarje särskild socken, insamlas af en Komité, hvars ordförande blifvit tillsatt af Hushållnings-Sällskapet och hvars ledamöter väljas å kommunalstämma, så får Förvaltnings-Utskottet, i öfverensstämmelse med Hushållnings-Sällskapets beslut, till ledning för Komitéernas arbeten, meddela följande:

P. M.

1:o Socknen indelas i vissa distrikter, minst omfattande tio mantal, inom hvilka Socken-Komitéens ledamöter sjelfve eller med biträde af dertill lämpliga personer, inhemta de infordrade upplysningarne.

2:o Sedan detta blifvit verkställdt ifyllas svaren i tabellen A, hvaraf ett exemplar beräknas för hvarje distrikt. Egendomar, bestående af flera hemman, äfvensom by-lag och hemman, fördelade i flera delar, kunna dock sammanslås i ett enda svar.

3:o Svaren å frågorne 1—5 i nämnde tabell erhållas ur mantalslängden. Upplysningar angående frågorne 5—9 sökas med ledning af befintliga kartor och skifteshandlingar, utsädesförteckningar m. m.

4:o Då de vigtiga frågorne 10—17 endast afse odlad jord, böra svar å desamma, utan synnerlig svårighet kunna lemnas.

5:o Svar å frågorne 18—27 erhållas, då andra tillförlitliga uppgifter saknas, genom beräkning, med fästadt afseende å utsädesbelopp och brukningssätt.

6:o Öfriga frågor eller 28—75 äro sådana, som, enligt föreskrift, måste besvaras.

7:o Sedan distrikt-tabellerna blifvit upprättade, nedsummeras deras särskilda kolumner; sammanföras derefter i partisummor och införas å motsvarande ställen i tabellen B, af hvilken ett renskrifvet exemplar, inom April månads utgång, insändes till Gillets Ordförande. Det andra exemplaret, äfvensom distrikttabellerna, qvarstannar i Komiténs vård till ledning för kommande år, *ägande ingen annan än Gillets Ordförande att af dessa distrikt-tabeller taga kännedom.*

8:o Till noggrannt iakttagande erinras: att svaren gälla 1865 års skörd och det för denna skörd använda utsäde, d. v. s. *1864 års höst- och 1865 års vårutsäde.*

9:o Då afgifvande af de upplysningar, som finnas upptagna under Litt. A—Z såväl å tabellerna A. som B., icke allenast lemnar värderika bidrag till landets jordbruks-statistik i allmänhet, utan äfven, genom samlande under en tid af flera år, kan blifva af stort intresse för socknarna sjelfva, så förväntar Hushållnings-Sällskapet och dess Förvaltnings-Utskott, det komitéerna ej underlåta att med nit och noggrannhet egna sin uppmärksamhet deråt. — Dessa upplysningar sönderfalla i 2:ne afdelningar, nemligen sådana, som hufvudsakligen afse längre perioder, och sådana, som beröra förhållanden, de der äro underkastade årliga förändringar.

10:o Till följe häraf kunna t. ex. frågorna A, B—H, R, S, U—Z hänföras till den afdelning, som endast erfordrar svar hvart 5:te år, hvaremot frågorne K—Q och T o. s. v. böra, om möjligt, årligen besvaras.

11:o Ehuru önskligt det vore, att svaren specifikt afgåfvos, kan dock, der svårighet möter för erhållande af erforderliga och tillförlitliga uppgifter, vara tillräckligt: om vid frågan A) allmänna brukningssättet uppgifves; S) väderlekens allmänna beskaffenhet under sånings-, blomnings- och skördetiderna antydes, äfvensom om sådden verkställdes tidigt eller sent; L, M) de allmänna benämningarne *god, medelmåttig* och *knapp*, begagnas; N—Q) upplyses, huruvida endast ortens behof äro fyllda, eller om afkastningen äfven lemnar öfverskott till afsalu.

12:o Då i de flesta socknar det nya systemet för mått, mål och vigt ännu ej är allmänt antaget, så torde Komitéerna, till undvikande af misstag, böra begagna de gamla bestämmelserna.

13:o Skulle Komitén behöfva andra upplysningar eller råd vid arbetets utförande, än de ofvan meddelade, har den i första hand att vända sig till Ordföranden inom Hushållnings-Gillet. Linköping den 31 Januari 1866.

Ad mandatum,

L. H. Weidenhjelm."

Bil. Litt. C.

Socknar tillhörande hvarje särskildt Hushållnings-Gille:

Kinda: Kettilstad, Tjärstad, Horn, Hycklinge, Wårdnäs, Vestra Eneby, Kisa, Hägerstad, Oppeby, Tirserum, länsdel af Dalhem.

Ydre: Vestra Ryd, Svinhult, Asby, Sund, Torpa, Malexander, Norra Wi, länsdel af Rumskulla, länsdel af Askeryd.

Wifolka och Walkebo: Vestra Harg, Östra Tollstad, Sya, Weta, Wiby, Normlösa, Herrberga, Mjölby med Sörby, Nykil, Gammalkil, Sjögestad, Rappestad, Wikingstad, Ledberg, Ulrika.

Göstrings med Skeninge: Appuna, Hof, Bjelbo, Järstad, Ekeby, Rinna, Åsbo, Högby, Vestra Skrukeby, Hogstad, Wäderstad.

Lysings och Dals med Wadstena: Stora Åby, Ödeshög, Rök, Heda, Vestra Tollstad, länsdel af Trehörna, Svanshals, Kumla, Harstad, Herrestad, Källstad, Rogslösa, Wäfversunda, Örberga, Nässja, Strå.

Aska: Allhelgona, S:t Per, Orlunda, Hagebyhöga, Fifvelstad, Vestra Stenby, Styra, Hvarf, Ask, Nykyrka, Winnerstad, Motala landsförsamling.

Gullbergs och Bobergs: Wreta Kloster, Stjernorp, Westerlösa, Ljung, Flistad, Björkeberg, Fornåsa, Lönsås, Skepsås, Elfvestad, Klockrike med Brunneby, Wallerstad, Ekebyborna, Christberg.

Åkerbo och Hanekinds med Linköping: Törnevalla, Östra Harg, Östra Skrukeby, Lillkyrka, Rystad med Näsby, S:t Lars, Kärna, Kaga, Slaka, Skeda, Wist.

Bankekinds: Landeryd, Wårdsberg, Svinstad, Åtvid, Askeby, Örtomta, Wärna, Grebo, Björsäter.

Skärkinds och Memmings: länsdel af Yxnerum, Östra Ryd, Gårdeby, Gistad, Skärkind, Kullerstad, Kimstad, Borg och Löt.

Hammarkinds med Söderköping: Mogata, Börrum, Skällvik, S:t Anna, Gryt, Ringarum, Drothem, Vestra Husby, Skönberga.

Wikbolands: Å, Tåby, Konungsund, Kuddby, Rönö, Östra Ny, Östra Stenby, Östra Husby, Häradshammar, Jonsberg, Qvarsebo.

Lösings och Bråbo med Norrköping: Dagsberg, Krokek, Tingstad, Furingstad, Styrestad, Östra Eneby, Qvillinge, Simonstorp, Norrköpings landsförsamling.

Risinge Norra: Skedevi, Regna.

Risinge Södra: Risinge med Finspångs bruk, Wånga.

Tjellmo och Hällestads: Hällestad, Tjellmo, Godegård, länsdel af Bo.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Hushållnings-Gille.	Nuvarande mantal.	Antal			Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
									odlad jord							
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.	Hela ägovidden.	träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
				Tunn- och kappland.												
Kinds härads	394,40	1,340	1,323	192,365,3	290	19,315,7	19,362,12	158,941,4	453	924	341	135	202	708	180	125
Ydre d:o *)	309,25	646	1,057	46,759,25	87,8	7,107,18	8,542,19	39,282,28	36	418	12	2	76	325	4	1
Wifolka med Walkebo d:o *)	472,87	1,064	997	132,576,30	341,13	31,687,4	21,825,4	69,402,31	145	505	273	26	88	225	123	9
Göstrings d:o	355,50	767	746	85,470,5	317,19	21,973,25	12,609,3	45,282,26	48	455	152	10	62	303	111	4
Lysings och Dals häraders	420,87	1,146	665	84,411,28	658,3	33,132,19	16,124,3	34,497,3	191	534	353	25	223	449	199	19
Aska härads	393,73	837	732	102,139,21	571	35,310,28	11,476,24	50,518,15	95	379	274	44	319	283	119	27
Gullbergs och Bobergs häraders	402,65	912	1,027	86,024,21	462,19	35,848,4	8,519,19	41,194,11	47	394	248	24	366	327	116	18
Åkerbo och Hanekinds häraders med Linköpings stad	437,87	837	752	81,982,28	441,2	29,098,14	11,999,12	33,595,20	231	406	151	27	265	445	159	23
Bankekinds härads	304,60	503	643	98,579	263	22,049	9,873	66,167	11	200	166	22	264	330	181	21
Skärkinds o. Memmings häraders	295,63	366	567	79,367,4	203,17	19,541,2	7,713,4	51,909,13	50	145	105	24	174	213	63	15
Hammarkinds härads med Söderköpings stad	446,33	985	1,215	183,776,19	284 15	29,060,16	15,289	73,168	209	529	124	17	317	329	74	11
Wikbolands härads	550,75	854	530	94,386	194,16	23,458,16	9,688	28,148	45	545	122	27	428	681	113	29
Bråbo och Lösings häraders med Norrköpings stad **)	310,69	425	335	70,453,6	271,31	17,251,27	6,609,21	38,004,6	44	179	78	19	82	165	67	17
Risinge	227,40	620	981	164,928	270	13,940	14,548	123,618	53	484	56	4	26	375	29	4
Tjellmo och Hällestads	208,67	527	775	133,339,19	131,8	13,838,15	20,616,20	98,753,8	23	227	41	11	253	276	11	1
Summa	5,526,21	11,829	12,345	1,636,560,17	4,787,23	352,613,3	194,796,13	952,483,5	1,681	6,324	2,496	417	3,145	5,434	1,549	324

*) Uppgifter angående hela ägovidden saknas från socknarne Vestra Ryd, Asby, Sund, Torpa, Malexander och Norra Wi.

D:o angående träd-, humle- och kålgård från Vestra Ryd, Asby, Sund, Malexander och Norra Wi.

D:o angående åker och annan odlad jord från Vestra Ryd, samt rörande naturlig äng från Vestra Ryd, Asby, Sund, Torpa, Malexander och Norra Wi.

D:o å skogbärande mark från Vestra Ryd, Asby, Sund, Torpa, Malexander och Norra Wi.

D:o å antal ägare samt brukare jemte å odlad ägovidd använd till utsäde och träde från Malexanders socken.

D:o å hela utsädesbeloppet samt å skörd och kreatursantal från Herrberga socken af Wifolka och Walkebo Hushålls-Gille.

**) Uppgifter angående Norrköpings stadsjord hafva icke influtit och äro således icke inbegripna i dem från berörda Hushållnings-Gille.

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfruk-ter.	spå-nads-växter.	gräs och andra foderväxter till		andra växt-slag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Bland-säd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunn- och kapland.										Tunnor och kappar.						
5,863,1	3,531,7	380,21	1,272,25	125,7	133,6	61,24	2,468	—	5,886,6	592,10	8	4,354,4	—	1,097,28	2,554,24	305
2,605,16	2,389,31	53,17	650,3	8,8	54,12	6	157,30	—	2,253,16	8,24	7,8	2,461,24	2,8	1,136,1	2,751,19	16,16
7,001,21	8,781,3	1,003,11	1,600,15	53,29	40,7	342,16	4,383,2	22,16	9,189,30	937,5	—	4,827,18	21,4	1,110,14	4,926,28	4,554
3,859,26	5,923	1,015,5	1,634,12	28,4	39,7	399,25	2,286,26	—	6,519,9	405,13	8	3,204,24	21,20	1,170,13	2,430,28	4,069,6
5,141,3	11,545,22	2,188,1	1,588,6	55,8	31,17	867,24	3,621,12	—	8,093.22	833,22	23,24	3,682,15	16	3,678,17	983,4	8,283,7
5,736,20	10,475,7	2,121,20	2,973,26	37,8	32,4	788,1	4,745,12	—	8,832,14	529,15	18,12	4,556,16	51,16	1,551,5	3,940	7,640,8
6,134,28	10,922,20	1,635,24	1,845,16	62,28	63,24	3,101,4	6,317,12	—	8,634,24	795,21	26,10	4,470,10	14	1,619,2	5,182,14	5,497,4
6,749,31	8,093,22	929,25	1,251,12	75,26	36,7	254	4,157,3	—	7,550,6	1,199	7,4	4,226,7	—	1,372,16	5,135,9	2,558,28
4,972	5,190	466	874	87	49,12	423	3,923	39	6,030	905	1	3,107	—	621	4,697	290
4,540,16	4,733,28	573,27	584,25	125,8	35,24	233	4,274,20	—	4,439,14	896	2	2,712,20	—	567,14	4,606	127
7,216,8	7,045,24	821,11	1,053	75,16	86,28	153	5,379,24	1,8	7,210	1,541,8	3,8	4,252,27	—	930,16	7,337,21	60
6,115,16	4,933	746,8	625,8	65	28	214	4,374	9	6,348,16	1,160	4,16	3,736	—	771,8	4,235,8	530
4,566,20	3,688,5	470,18	844,30	79	17,28	199	3,194,4	1	4,470,24	823,8	33,11	3,143,11	20	539,18	3,655,27	355,8
3,241	3,284	325	733	94	88	18	3,053	—	3,197	326	111	2,232	1,12	488	3,182	102,16
2,748,8	3,065	116,14	1,046,22	19,1	61,13	171	3,607,27	2	2,862	139,16	7,29	1,836,3	12,8	204,18	3,463,10	327
76,492,22	**93,602,9**	**12,847,10**	**18,578,8**	**991,15**	**797,29**	**7,231,30**	**55,943,12**	**74,24**	**91,517,21**	**11,092,14**	**246,10**	**52,803,19**	**125,8**	**16,858,10**	**59,082**	**31,715,29**

1.	35.	36.	37.	39.	40.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
	Hela utsädesbeloppet af					Skördebeloppet								
Hushållnings-Gille.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Tunnor och kappar.					Tunnor och kappar.								
Kinda härads	234,8	—	19,16	7,908,16	84,7	4,971,8	1,8	27,337	—	6,179,24	12,926,8	1,697,16	1,306,18	—
Ydre d:o	58,8	—	—	5,813,24	42,28	59,12	32	14,389,24	9	6,273,13	14,324	91	238,11	—
Wifolka med Walkebo d:o *)	605,12	5	230,20	10,008,20	30,8	6,347,24	7	26,500,2	38,8	7,136,1	23,398,19	23,225,24	2,649,14	41
Göstrings d:o	681,12	10	189,11	10,139,24	42,8	2,362	1	16,742,21	97,8	8,190,14	9,997,8	20,838,22	3,350,29	54
Lysings och Dals häraders	1,268,25	5	709,10	11,058,3	26,18	4,613,28	145	21,952,12	3	27,859,5	4,736,18	44,594,7	6,321,24	19
Aska härads	1,268,14	1	702,8	20,952,8	27,26	2,568	82,24	26,351,4	210,4	11,215,23	17,125,24	37,716,8	6,115,22	3
Gullbergs och Boberga häraders	859,14	22,13	597,12	10,983,6	56,31	5,359,12	141,6	31,670,3	44,24	11,728,30	25,865,24	30,722,11	4,158,2	45,1
Åkerbo och Hanekinds häraders med Linköpings stad	542,21	19,3	159,31	7,279,24	38,1	8,444,24	28,14	27,423,12	—	9,330,3	25,372,3	15,586,25	2,810,2	95,17
Bankekinds härads	276	11,12	121,24	4,577	33,12	6,457	3,16	20,246	—	3,914	26,225	1,931	1,486	66
Skärkinds o. Memmings häraders	322,13	12,27	155,24	3,427,16	17,19	6,532,28	8,16	19,151,12	—	3,763,8	26,046,16	844,28	1,664,13	47,15
Hammarkinds härads med Söderköpings stad	483,31	38,8	123,16	6,842,16	73,5	9,232,8	14,21	24,258,13	—	4,939,8	37,523	338	2,228,16	143,24
Wikbolands härads	433,24	57,24	103	3,914,16	20,14	7,008	29	26,180	—	4,662,16	24,535,16	3,037	1,989	274
Bråbo och Lösings häraders med Norrköpings stad **)	300,11	8,6	123,30	5,643,23	12,28	5,422,13	199,23	22,141,12	1,24	3,368,31	17,718,3	2,097,19	1,332,26	28,7
Risinge	192	31	55	4,589	88	2,341	635	16,640	5	2,882	16,987	582	897	150
Tjällmo och Hällestads	95,12	17,16	32,18	4,833,19	66,30	1,148,24	36,1	13,453	13,16	1,128,24	17,148,16	1,850	532	79
Summa	7,617,18	229,23	3,323,28	117,971,23	661,11	72,868,21	1,365,1	334,436,19	422,20	112,572,8	299,929,27	185,152,30	37,080,17	1,046

*) Jemför anm. *) å sidan 4.
**) » » **) » » 4.

53.	55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).								Antal vid årets slut underhållne								
Vicker.	Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
		Rofvor.	Kål- och Morötter.	frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.	öfver 3 år.	under 3 år.							
Tunnor och kappar.					Lft. ℔.	Lispund.										
167	53,356	3,969	—	183,22	1,635	2,160	403,080	1,639	85	2,920	424	7,565	2,323	11,822	106	2,093
8	41,463,8	119	—	59,11	988,15	—	*) 70,110	779	49	1,876	274	5,868	2,439	10,578	163	1,212
883,24	63,729,8	1,236,16	2	43,27	691,15	43,420	642,760	1,423	178	3,748	374	6,899	2,035	6,994	112	2,572
887,5	59,465,16	1,378	1,820	42,15	501,11	39,600	141,440	1,112	84	2,475	172	4,320	1,509	4,732	64	1,914
3,235,16	65,919	5,860	—	60,9	528,6	153,880	909,860	1,540	212	3,427	214	5,595	1,937	5,262	125	3,088
3,227	115,673,16	1,976,16	—	—	580,15	35,725	744,195	1,443	84	3,503	228	6,220	1,329	4,431	9	2,635
2,309,20	65,975,18	876,8	—	92,9	992,5	90,540	888,950	1,238	112	3,689	219	5,412	1,609	5,138	11	2,314
545,12	46,566,2	1,646,26	957	75,13	565,3	7,240	932,840	1,427	65	3,047	246	5,656	1,279	4,523	4	2,399
306	30,570	3,857	—	69	745	12,520	823,040	1,022	51	2,678	240	4,872	1,333	6,232	5	1,350
700,4	23,678,24	5,739,16	50	20,9	457,8	16,560	696,040	702	52	2,229	188	4,181	1,085	3,869	—	1,226
537,24	39,980,16	3,296	838	46	1,249	9 160	727,580	1,415	145	3,419	392	7,924	2,094	7,665	2	1,979
668,16	23,351	3,586	287	58,3	419	33,100	651,070	1,289	77	2,012	366	6,543	1,381	3,940	—	1,228
672	33,486,8	3,720,24	25	6,22	196,15	3,000	359,110	894	45	1,493	178	3,925	724	2,187	—	1,152
312	33,426	5,197	642	115	1,295	17,980	383,510	1,039	74	1,937	139	4,460	1,854	7,096	3	1,660
192	34,059	467	500	121,18	1,242,15	960	520,040	662	40	1,747	79	3,912	1,317	4,905	4	1,420
14,651,25	730,699,20	42,925,10	5,121	993,30	12,088,8	465,845	8,893,625	17,624	1,353	40,200	3,733	83,352	24,248	89,374	608	28,242

*) Uppgifter om höafkastning felas från socknarna Svinhult, Asby, Malexander, Norra Wi och Rumskulla.

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865.

A. Brukningssätt: å länets slättbygd: dels vexelbruk, mer eller mindre ordnadt, dels och öfvervägande 2-skiftesbruk med klöfver å trädan. I skogsbygderna: tre- och två-skiftesbruk med der och hvar förekommande vexelbruk. Foderodlingen i starkt tilltagande inom provinsen.

B. Vidd af nyodling: 10,212 tunnland 1 kappland.

C. » » vattenaftappning: 4,183 tunnland 9 kappland.

D. » » underdikning: 5,664 tunnland 16 kappland.

E. » » ängsvattning: 54 tunnland.

F. » » mergling: 156 tunnland 16 kappland.

G. » » skogssådd: 1,149 tunnland.

H. » » skogsplantering: 35 tunnland 16 kappland.

I. Väderlek, sånings- och skördetider: 1864 års höstsådd skedde i allmänhet under gynnsamma väderleksförhållanden, likasom 1865 års vårsådd, som kunde afslutas redan i 3:dje veckan i Maj. I slutet af nämnde månad och de första dagarne af Juni starka frostnätter, hvaraf synnerligast klöfver och gräs skadades. Sommaren kall med under skördetiden ostadig väderlek.

K. Skördens beskaffenhet, vigt, m. m.: höstsäden der och hvar skadades af regn, men grödan i allmänhet till beskaffenhet god, med vigt af: för Hvete 14 à 15 lisp. pr tunnan, Råg 13½ à 14 lisp., Korn 12 à 13 lisp., Blandsäd och Hafre 9 à 11 lisp.; Potates föga angripen af sjukdom.

L. Skörden af hö från naturlig äng: knapp.

M. » » halm: under medelmåttan.

N. Öfverskott till afsalu: af säd och andra jordbruksalster: finnes till stor mängd.

O. Brist för eget behof: finnes ej.

P. Öfverskott till afsalu: af kreatur och andra ladugårdsalster: länet har intet eller föga öfverskott af kreatur, men äger sådant af ladugårdsalster.

Q. Brist för eget behof:

R. Vanlig årslön för dräng: från 60 till 130 R:dr; för piga: från 30 till 60 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: från 200 till 350 R:dr; för piga: från 120 till 250 R:dr.

T. Dagsverkspriser: sommar-, mans-, högsta: 1 R:dr 75 öre; lägsta: 65 öre; qvins-, högsta: 1 R:dr; lägsta: 33 öre.
vinter-, » » 1 R:dr; » 38 öre; » » 75 öre; » 25 öre.

U. Skogstillgång: mer än tillräcklig.

V. Afyttring af skogsalster: betydlig från skogsbygderna till slätten samt genom export på utlandet.

X. Bränntorfsmossar begagnade: i Wiby socken, Kimstad socken m. fl.

Y. Antal planterade fruktträd: 49,781 uppgifna från 10 af Hushålls-Gillena.

Z. Binäringar: tegel- och kalkbränning, biskötsel, tillverkning af kardor, tjärubränning, kolning, spånad och väfnad till husbehof och något till afsalu, spiksmide för hand jemte tillverkning af liar och hästskor, korgmakeri i aftagande, fiske dels till husbehof dels, hvad skärgården angår, till afsalu. Skälfångst och sjöfogelsjagt vid intill hafsbandet närmast belägna hemman, tillverkning af laggkärl, hyfling och spingning af takspån, terpentintillverkning; tillverkning af pottaska och kimrök, bruksdrift, sågning af plank och bräder m. m., bränvinsbränning till stor omfattning, oljeslagning, och jagt till husbehof m. fl.

Största uppgifna brukningsdelen inom länet: $13^5/_8$ mantal (Åkerbo Hushållnings-Gille), minsta $^1/_{156}$ mantal (Oppeby socken, Kinda Gille).

Stockholm, 1867. P. A. Norstedt & Söner.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

JÖNKÖPINGS LÄN.

Länets Hushållnings-Sällskap har benäget upplyst:

"att Hushållnings-Sällskapets Förvaltningsutskott föranstaltat om bildande inom hvarje af länets socknar af en komité, hvars ordförande med suppleant blifvit utsedde af Förvaltningsutskottet, hvaremot ledamöterne, till olika antal efter socknens storlek, valts på kommunalstämmor, och hvilka komitéer haft att, genom sina särskilda ledamöter, i första hand insamla uppgifterna, efter hvilka komitéens ordförande sedermera utarbetat socknesammandrag. Till ledning för socknekomitéerna utfärdade Förvaltningsutskottet nedanstående promemoria. Socknesammandragen jemte de särskilda uppgifterna hafva derefter öfverlemnats till Hushållsgillenas ordförande, hvilka efter dem upprättat sammandrag för hvarje härad. Efter sistnämnde sammandrag, hvilka jemte alla till Gillesordförandena inkomne handlingar, tillställts Förvaltningsutskottet, har Utskottet slutligen utarbetat sammandrag för hela länet.

Detta sammandrag får Utskottet härmed öfverlemna, dervid Utskottet dels, såsom anledning till dröjsmålet dermed, åberopar sin skrifvelse af den 5 sistlidne September, dels ock anmäler, att enär samtlige socknekomitéer enstämmigt uppgifvit, att de insamlade uppgifterna ej finge såsom fullt tillförlitliga anses, samma brist naturligtvis vidlåder det af Utskottet uppgjorda länssammandrag. Jönköping den 12 Oktober 1866.

På Förvaltningsutskottets vägnar:
ARVID FAXE.

L. W. Lothigius.

P. M. till ledning för Sockne-Komitéerna.

Vid besvarandet af de i bifogade formulär Litt. A. framställda frågor iakttages:

1, 2, 3 och 4. Flere hemmansnummer eller brukningsdelar kunna upptagas gemensamt, likväl alltid med utsättande i kol. 2 af det hemmantal, för hvilket svaret sålunda meddelas, i kol. 3 af de särskilda brukningsdelarnes antal, samt i kol. 4 af antalet dertill hörande jordtorp och andra jordlägenheter. — 5, 6, 7, 8, 9. Derest de här framställda frågor icke kunna fullständigt besvaras, torde dock ungefärliga förhållandet kunna uppgifvas. Skilnaden emellan här upptagna 4 slag och hela ägovidden omfattar allt det öfriga ej specificerade området. — 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17. Ehuru svårighet lärer möta vid afgifvandet af ett fullständigt svar på dessa frågor, torde dock, äfven här, ungefärliga uppgifter kunna meddelas. — 18—27. Svaret på dessa frågor torde, om icke annorledes, kunna utfinnas och meddelas efter jemförelse af utsädets belopp och den areal, som vanligen besås med t. ex. en tunna af hvarje slag, samt för öfrigt efter en ungefärlig beräkning. — 28—75. Tillförlitligt svar på dessa frågor är af största vigt och synes utan svårighet kunna erhållas och meddelas; men der specifikation af de särskildt uppräknade föremålen ej kan lemnas, är utvägen att medelst s. k. klammer (— —) sammanslå två kolumner alltid öppen. För ej specificerade slag äro kolumner lemnade öppna. Vid uppgifternas meddelande må gamla måttet tunnland och kappland, tunnor och kappar begagnas; och bör i det rum, som finnes näst under rubrikerna, utsättas det mått, som begagnas.

Beträffande de särskilda upplysningarne som för distriktet gemensamt böra meddelas angående

A. Brukningssättet, så bör det i orten allmännaste uppgifvas, med kort antydning tillika om de afvikelser derifrån som förekomma. — *B—H.* Dessa frågor torde åtminstone kunna approximatift besvaras. — *I. Väderlek.* Uppgift meddelas om dess beskaffenhet och inflytelse vid de tider då den är af största vigt för jordbruket. — *K. Skördens beskaffenhet, vigt, m. m.* Det allmännaste förhållandet härmed uppgifves. — *L. och M.* Förhållandet uttryckes med benämningarne god, medelmåttig, svag. — *N—Q.* Der bestämda summor härför ej kunna uppgifvas, bör svaret dock innefatta upplysning huruvida ortens egna behof äro fyllda och om afkastningen äfven sträcker sig utöfver dessa. — *R—T.* Svaren härå innefatta upplysning om det allmännaste förhållandet inom orten. — *U—Z.* Svaren böra så vidt ske kan innehålla bestämda uppgifter eller åtminstone antyda förhållandet i allmänhet. Alla speciela uppgifter skola meddelas med hänsigt till förhållandet under år 1865 och alltså omfatta såväl den skörd, hvilken då fallit, som det till samma skörd använda utsäde.

Komitéerna äga för öfrigt att inom sig närmare öfverenskomma rörande ordningen och sättet för uppgifternas insamlande; och i den mån insamlandet fortgår införas uppgifterna i formulärblanketten Litt. A. särskildt för hvarje distrikt inom socknen. De öfverlemnas derefter till komitéens ordförande, som gemensamt med ledamöterna genomgår och granskar dem samt meddelar möjligen nödiga rättelser eller tillägg deri. Ordföranden upprättar sedermera ett sammandrag för socknen; hvarvid må begagnas antingen formuläret Litt. A. eller formuläret Litt. B.; dock torde det förra vara lämpligast. Uppgifterna skola insamlas under loppet af Februari och Mars månader, och sammandraget deröfver tillika med de speciela uppgifterna böra före April månads utgång aflemnas till vederbörande Gillesordförande."

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Häradets eller stadens namn [1].	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden [3].	Deraf				Antal ägare af odlad jord				Antal brukare af jord			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		trädgårds-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.								
				Geometriska Tunnland.					4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
Tveta härad	427	1,296	1,193	169,431	354	23,467	38,421	59,684	69	958	109	22	358	548	66	21
Wista härad med Grenna [2]	281,63	859	454	51,114	223	12,767	10,583	3,951	64	609	39	5	170	170	20	—
Mo härad	112,13	600	357	146,312	6	4,217	17,193	76,508	109	352	1	—	39	135	4	—
Norra Wedbo härad	492,64	1,308	1,727	178,090	245	18,128	43,163	74,269	104	897	40	4	573	597	42	2
Södra Wedbo härad	390,87	1,296	945	173,803	250	14,594	35,222	61,982	147	879	142	21	382	556	79	10
Östra härad	609,25	1,536	1,794	221,447	459	24,071	35,421	78,379	81	1,549	55	6	1,561	977	26	1
Westra härad	572,25	2,713	1,704	346,747	236	22,974	68,870	145,056	514	1,459	484	65	720	935	40	8
Östbo härad	388,06	2,062	1,400	247,568	127	16,458	36,596	149,188	292	1,106	145	54	756	711	35	6
Westbo härad	628,07	3,252	1,651	393,554	297	14,259	67,658	185,104	1,569	1,463	7	2	1,234	227	4	—
Summa å landsbygden	3,901,90	14,922	11,225	1,928,066	2,197	150,935	353,127	834,121	2,949	9,272	1,022	179	5,793	4,856	316	48
Jönköpings stad	11,25			3,007	74	1,785	578	570	378	35	10	1	36	24	2	1
Eksjö stad	2,50	75	59	3,846	39	1,274	100	1,126	34	27	12	—	16	12	2	—
Summa i dessa 2 städer	13,75	75	59	6,853	113	3,059	678	1,696	412	62	22	1	52	36	4	1
Summa i hela länet	3,915,65	14,997	11,284	1,934,919	2,310	153,994	353,805	835,817	3,361	9,334	1,044	180	5,845	4,892	320	49

Anmärkningar.

[1]) Hvarje härad utgör ett hushållsgille, innefattande tillika derinom belägna stad.

[2]) Uppgifterna för häradet och staden äro icke särskilda. *Häradet innefattar 274⅓ mantal; staden innehar 7½ mantal (enligt annan uppgift 6, St. C. B.).*

[3]) Då ägorne till en del hemman inom länet icke äro fullständigt afmätta och kartlagda och än mindre sådan mätning skett af de odlingar, som tid efter annan blifvit verkställde, har denna uppgift, likasom uppgiften på de särskilda ägoslagen, icke kunnat blifva annat än approximativ. Detsamma gäller äfven om uppgifterna på den till särskilda odlingsföremål använda areal, och en följd häraf är likaledes, att full öfverensstämmelse icke alltid förefinnes emellan denna sednare och uppgifna utsädesbeloppet, beräknadt efter det inom orten vanliga förhållandet emellan utsädet och den besådda rymden.

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Geometriska Tunnland.										Tunnor å 36 strukna kappar.						
3,780	9,667	120	1,596	106	156	306	5,047	26	3,587	87	11	3,273	21	419	14,552	91
2,362	4,139	416	759	42	78	—	2,683	4	2,283	442	17	1,706	—	618	4,562	1,024
497	2,193	—	407	6	39	—	534	—	493	—	—	534	37	124	4,599	342
4,872	4,977	189	1,319	87	147	55	2,157	13	4,617	58	37	4,044	7	1,123	7,219	95
3,534	4,138	61	1,106	49	249	314	1,791	2	3,296	11	1	2,996	9	761	5,779	8
4,768	8,410	232	1,802	81	403	212	3,351	—	4,700	96	7	4,644	6	1,528	12,022	81
3,196	11,850	103	2,149	45	370	226	2,396	—	3,213	10	4	3,190	89	1,596	17,728	1,535
2 264	8,883	52	1,305	67	195	645	2,121	100	1,722	3	1	2,152	22	1,651	12,089	765
1,458	9,741	35	1,779	42	168	58	1,315	2	462	—	—	1,524	89	1,948	12,317	2,595
26,731	**63,998**	**1,208**	**12,222**	**525**	**1,805**	**1,816**	**21,395**	**147**	**24,373**	**707**	**78**	**24,063**	**280**	**9,768**	**90,867**	**6,536**
263	549	3	321	48	1	—	432	27	214	15	—	166	—	—	776	47
100	150	5	50	5	—	164	600	—	100	—	—	80	10	10	250	—
363	**699**	**8**	**371**	**53**	**1**	**164**	**1,032**	**27**	**314**	**15**	**—**	**246**	**10**	**10**	**1,026**	**47**
27,094	**64,697**	**1,216**	**12,593**	**578**	**1,806**	**1,980**	**22,427**	**174**	**24.687**	**722**	**78**	**24,309**	**290**	**9,778**	**91,893**	**6,583**

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för Jönköpings län.

A. Brukningssätt: å större egendomar och hemman vexelbruk i 7 à 9 skiften. Å mindre hemman treskiftesbruk.

B. Vidd af nyodling: 1,396 tunnland.

C. » af vattenaftappning: 212 tunnland. I Södra Wedbo härad pågår tappning af sjön Solgen, men derigenom blifvande landvinning kan ännu icke beräknas.

D. » af underdikning: 457 tunnland 27 kappland.

E. » af ängsvattning: ingen.

F. » af mergling: ingen.

G. » af skogssådd: 11 tunnland.

H. » af skogsplantering: 12 tunnland jemte den som verkställts å ekplanteringen på Wisingsö, hvarom afgifves rapport till Skogs-Styrelsen.

I. Väderlek, sånings- och skörde-tider: väderleken var under såningstiden gynnsam, men i första veckan af Juni inträffade stark frost, som skadade gräsväxten och i någon mån äfven rågen. Derpå ihållande torka. Höbergseln försiggick under tjenlig väderlek, men sädesskörden försvårades af envist regn under Augusti och September månader. Vårsådd i slutet af April och första hälften af Maj. Höstsådd från medlet af Augusti till medlet af September. Skörden af hö i Juli och början af Augusti; höstsäd i medlet af Augusti och vårsäd i slutet af Augusti till medlet af September.

1.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
Häradets eller stadens namn.	Hela utsädesbeloppet af						Skördebeloppet								
	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Lin och Hampa.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Tunnor à 36 strukna kappar.						Tunnor à 36 strukna kappar.								
Tveta härad	92	0,5	50	—	8,608	144	363	47	16,368	63	1,913	48,202	318	336	5
Wista härad med Grenna	338	—	53	—	4,401	84	1,825	72	8,079	—	2,956	16,586	4,076	1,178	—
Mo härad	—	—	—	—	2,601	39	—	—	1,994	146	499	13,933	1,099	—	—
Norra Wedbo härad	177	—	11	—	8,030	141	406	212	21,684	29	5,781	31,833	480	884	—
Södra Wedbo härad	59	—	15	—	6,799	226	82	3	16,347	41	3,737	25,662	25	253	—
Östra härad	142	—	8	—	10,607	399	269	34	21,907	28	7,209	46,457	353	494	—
Westra härad	73	—	17	0,5	10,896	354	41	14	12,946	278	6,465	65,908	5,093	371	—
Östbo härad	17	2	46	—	6,558	175	20	8	9,291	115	8,458	46,266	3,366	63	7,5
Westbo härad	27	—	3	0,5	6,762	190	—	—	7,055	337	9,412	49,241	9,147	80	—
Summa å landsbygden	**925**	**2,5**	**203**	**1**	**65,262**	**1,752**	**3,006**	**390**	**115,671**	**1,037**	**46,430**	**344,088**	**23,957**	**3,659**	**12,5**
Jönköpings stad	1	—	2	—	1,607	0,3	116	—	1,177	—	—	4,882	285	7	—
Eksjö stad	5	—	—	—	350	—	—	—	480	40	60	1,000	—	25	—
Summa i dessa 2 städer	**6**	**—**	**2**	**—**	**1,957**	**0,3**	**116**	**—**	**1,657**	**40**	**60**	**5,882**	**285**	**32**	**—**
Summa i hela länet	**931**	**2,5**	**205**	**1**	**67,219**	**1,752,3**	**3,122**	**390**	**117,328**	**1,077**	**46,490**	**349,970**	**24,242**	**3,691**	**12,5**

K. Skördens beskaffenhet, vigt m. m.: under medelmåttan. I allmänhet välbergad. Vigt: Hvete 15 lisp., Råg 13 à 14 lisp., Korn 9 à 13 lisp., Hafre 8 à 10 lisp., Ärter 14 lisp. pr tunna.

L. Skörden af hö från naturlig äng: mycket ringa. I Mo samt Norra och Södra Wedbo nära missväxt.

M. » af halm: svag.

N. Öfverskott till afsalu: af säd och andra jordbruksalster: Något öfverskott i Tveta, Wista, N. och S. Wedbo samt Östra härader.

O. Brist för eget behof: Brist i Mo och Westbo härader.

P. Öfverskott till afsalu: af kreatur och andra ladugårdsalster: Kreatur hafva sålts till större delen i följd af foderbrist. Af andra ladugårdsprodukter mindre än vanligt. Någon brist för eget behof

Q. Brist för eget behof: har ej förefunnits.

R. Vanlig årslön för dräng: 100 R:dr; för piga: 50 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: 250 R:dr; för piga: 150 R:dr.

T. Dagsverkspriser: sommar-, mans, högsta: 1 R:dr 50 öre, lägsta: 67 öre; qvins, högsta: 75 öre, lägsta: 33 öre.
vinter-, » » 1 R:dr, » 50 öre; » » 50 öre, » 25 öre.

U. Skogstillgång: tillräcklig för länets behof.

V. Afyttring af skogsalster har varit betydlig, särdeles af plankor, bräder och pitprops och har, i följd af lättade kommunikationer, drifvits i större skala, än som med skogens framtida bestånd är förenligt.

X. Bränntorfsmossar begagnade: mossar finnas i mängd, men begagnas icke, utom i någon ringa mån inom Westbo härad.

53.	54.	55.	56.	58.	59.	60.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).								Antal vid årets slut underhållne								
Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Andra Rotfrukter.	Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
				frö.	spånads-ämne.	grön-foder.	hö.	öfver 3 år.	under 3 år.							
Tunnor.					Centner.											
54	—	55,524	6,501	227	434	877	137,360	941	31	3,089	132	7,739	1,543	8,308	6	1,638
302	—	27,637	2,692	156	170	—	84,168	640	31	1,530	61	3,756	777	4,732	15	1,223
—	—	14,643	159	38	150	—	41,900	288	5	1,211	41	2,445	662	4,828	5	505
38	—	51,431	1,791	237	510	14,560	171,940	1,319	45	3,013	157	8,115	2,880	11,730	129	1,926
55	—	41,944	1,564	393	1,221	—	146,927	1,052	32	2,824	118	6,298	2,433	10,256	23	1,385
22	—	59,960	5,036	679	1,562	360	234,014	1,621	82	3,904	157	8,985	4,673	15,061	76	2,411
26	2	66,232	2,614	465	1,072	210	159,560	1,184	72	4,459	149	10,118	4,591	17,403	22	2,680
77	—	44,480	673	240	524	2,008	116,229	1,258	64	2,730	94	7,733	3,383	11,798	163	2,042
17	1	41,746	920	214	545	129	103,855	1,290	42	2,425	117	12,106	2,820	19,294	1,045	1,976
591	**3**	**403,597**	**21,950**	**2,649**	**6,188**	**18,144**	**1,195,953**	**9,593**	**404**	**25,185**	**1,026**	**67,295**	**23,762**	**103,410**	**1,484**	**15,786**
17	—	10,160	253	0,5	2	14,144	4,888	136	—	68	5	202	3	51	—	109
—	—	2,450	400	—	—	—	9,140	65	—	36	2	152	10	20	—	50
17	—	**12,610**	**653**	**0,5**	**2**	**14,144**	**14,028**	**201**	—	**104**	**7**	**354**	**13**	**71**	—	**159**
608	**3**	**416,207**	**22,603**	**2,649,5**	**6,190**	**32,288**	**1,209,981**	**9,794**	**404**	**25,289**	**1,033**	**67,649**	**23,775**	**103,481**	**1,484**	**15,945**

Y. Antal planterade fruktträd kan ej med någon säkerhet uppgifvas.

Z. Binäringar: i Tveta härad: gevärstillverkning och pannsmide. I Westbo: jerntrådsdrageri. I Östbo: vagnfabrikation och klensmide. Dessutom väfnader i största delen af länet.

Öfver största och minsta brukningsdelarna hafva fullständiga uppgifter ej meddelats.

Jönköping den 12 Oktober 1866.

L. W. Lothigius.
Hushållnings-Sällskapets t. f. Sekreterare.

Stockholm, 1866. P. A. Norstedt & Söner.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

KRONOBERGS LÄN.

Länets Hushållnings-Sällskaps Komiterade hafva benäget meddelat följande upplysningar rörande det förfarande, som för uppgifternas åstadkommande begagnats:

"Efter åtskilliga med anledning af Kongl. Maj:ts nådiga cirkulär den 3 Mars 1865, angående tillvägabringande af en statistik öfver jordbruket, inom Hushållnings-sällskapet hållna öfverläggningar, och då Sällskapets högst inskränkta, samt till större delen för andra ändamål redan anvisade, disponibla tillgångar icke medgåfvo beviljandet af någon ansenligare godtgörelse för primäruppgifternas insamlande, beslöts omsider, att bestyret härmed borde inom de särskilda kommunerna anförtros åt sådana sakkunnige och trovärdige män, hvilka Sällskapets Förvaltnings-utskott ansåge kunna förmås att af nit för jordbrukstatistikens framgång åtaga sig det med uppdraget förenade, icke obetydliga besvär. Sedan dylika personer blifvit för hvarje socken eller pastorat utsedde, expedierades till dem, jemte nödigt antal formulärblanketter för uppgifternas antecknande, skrifvelse från Förvaltnings-utskottet med anhållan om deras medverkan för det afsedda ändamålets vinnande, och då en del af dem afsade sig det sålunda erhållna uppdraget, lemnades detsamma oförtöfvadt åt andra. Under loppet af vintern och våren inkommo efterhand uppgifter — om ock understundom ofullständiga — från de fleste af desse ombud; dock återstodo vid den bestämda tidens utgång temligen många kommuner, från hvilka intet svar anländt. Från några kommuner erhölls äfven det besked, att socknemännen vägrat afgifva de begärda upplysningarne; och bifogas härhos, såsom bevis på de svårigheter, uppgifternas anskaffande mött, några rörande detta ämne ingångna skrifvelser *). I Maj månad innevarande år sammanträdde härstädes, på Förvaltnings-utskottets kallelse, en komité, bestående af 7 ledamöter från olika delar af länet, hvilka komiterade under flera dagars träget arbete sysselsatte sig med uppgifternas granskning samt deras komplettering i de delar, der sådant med ledning af kända eller sannolika förhållanden ansågs utförbart. Det är resultatet af denna komités arbeten,

*) Dessa skrifvelser uteslutas här.

som nu framlägges; och under förhoppning om öfverseende med de brister och felaktigheter, som af sakens beskaffenhet och ofvan antydda särskilda svårigheter förorsakats, anhålla vi slutligen att i afseende på de speciela frågornas besvarande få meddela följande upplysningar.

På frågorna 2—4 hafva genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes försorg svaren erhållits från vederbörande Häradsskrifvare.

I brist på tillförlitliga och fullständiga kartor kunna i allmänhet uppgifterna angående arealerna ej vara synnerligt noggranna. Hvad angår vidden af den odlade jorden, har det ingalunda undfallit komiterade, att densamma, t. ex. inom några socknar i Sunnerbo härad, nu uppgifves vara mindre, än uppgifterna till Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes sednaste femårsberättelse utvisa; men efter inhemtade upplysningar från sakkunnige personer i orten, såsom landtmätare och andre, hafva komiterade anledning antaga, att de nu lemnade uppgifterna, åtminstone mera än de förut afgifna, närma sig verkliga förhållandet.

Frågorna 10—17 hafva från många kommuner alls icke besvarats; och der händelsen varit sådan, hafva komiterade ej velat våga en gissning, för hvilken antaglig grund icke förefunnits. På andra ställen har meningen med dessa frågor uppfattats på olika sätt. Så hafva ägare, som sjelfva bruka sin jord, endast mycket sällan äfven upptagits såsom brukare af den ifrågavarande arealen, och torpare hafva blott inom några kommuner införts bland brukare af odlad jord. Någon osäkerhet tyckes ock hafva gjort sig gällande i afseende på boställsinnehafvare. I anseende till såväl bristande tid, som den temligen allmänt visade obenägenheten för ytterligare uppgifters meddelande hafva nya förfrågningar i dessa hänseenden icke blifvit gjorda; och få komiterade endast fästa uppmärksamhet på hvad erfarenheten i detta fall nu ådagalagt.

Uppgifterna rörande husdjurens antal äro säkerligen bland de tillförlitligaste. Det jemförelsevis ringa antalet tjurar erhåller sin förklaring derigenom, att en stor del kor betäckas af tjurar, som äro under två år gamla och således inbegripas under rubriken ungnöt. Förutsedd och sedermera inträffad foderbrist vållade under hösten ansenlig nedsättning i samtliga kreaturens antal. — — — —

Wexiö den 27 Juni 1866.

På Komiterades vägnar:

S. HEDERSTIERNA. TH. VON SCHANTZ. I. K. SJÖBRING."

De från Kongl. Hushållnings-Sällskapet till Statistiska Central-Byrån enligt formuläret Litt. A benäget meddelade uppgifterna upptaga specifikt samtlige socknar i oafbrutet fortgående följd, med slutlig totalsumma för hela länet. För likformighet med andra länsredogörelser, för afskiljande af landsbygden, samt för att åskådliggöra förhållandet häradsvis, har uti efterföljande öfversigt landsbygden blifvit skiljd från staden, och summa utförts för hvarje härad.

För att i kol. 2 undvika lätt möjliga sifferrika bråkdelar, hafva decimalbråk der begagnats.

Tecknet — i en kolumn, motsvarande öppet lemnadt rum i originalmanuskriptet, torde väl i reglen få antagas likbetydande med 0, ehuru fall väl ock torde förekomma, der det måste anses uttrycka bristande uppgift.

De å formulären i bokstafsföljd äskade upplysningarna hafva meddelats Statistiska Central-Byrån i afskrifter för hvarje socken å icke mindre än 14 tätt skrifna ark, utan någon sammanfattning för länet. Den oundgängligt nödiga kortare öfversigten har sålunda för denna gång i embetsverket utarbetats sådan den å sista sidan finnes upptagen. En sådan öfversigt fordrar ovilkorligt en lokalkännedom, som endast kan inom Hushållnings-Sällskapet väntas.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af odlad jord				Antal brukare af odlad jord			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
				Tunnland.												
Kinnevalds härad.																
Wexiö landsförsamling	26,33	65	123	10,507	50	1,963	2,211	2,100	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergunda	29,75	48	120	11,057	20	1,445	2,285	3,000	—	18	—	1	48	83	—	—
Öja	28,75	92	108	10,299	10	868	1,700	1,500	—	88	1	—	—	9	—	—
Urshult	55,46	387	484	19,420	60	3,360	5,000	3,000	100	275	—	—	—	5	—	—
Almunderyd	47,00	253	382	20,050	40	1,880	6,000	5,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalfsvik	24,88	112	177	5,000	45	900	1,500	1,000	1	58	—	—	—	—	—	—
Jäth	24,58	56	96	7,381	14	1,118	1,617	1,000	2	52	—	1	24	16	1	—
Täfvelsåa	25,58	90	153	9,066	22	1,153	1,337	2,900	5	73	2	—	131	27	—	—
Wederslöf och Dänningelanda	29,54	144	172	12,000	20	1,400	1,500	4,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Öjaby	12,68	44	57	5,170	13	592	820	1,077	5	41	2	—	16	4	—	—
Summa	304,50	1,291	1,872	109,950	294	14,679	23,970	24,577	113	605	5	2	219	144	1	—
Allbo härad.																
Härlöf	6,88	30	16	2,384	4	238	507	455	—	27	—	—	—	2	—	—
Skatelöf	66,21	174	374	24,294	36	3,860	4,470	4,893	18	137	3	2	—	15	1	—
Westra Thorsås	55,29	262	381	33,581	38	2,058	5,640	3,846	50	209	—	—	1	14	—	—
Härlunda	15,21	111	243	16,000	5	410	2,400	5,000	84	15	—	—	—	6	—	—
Wirestad	96,75	352	539	48,900	30	3,492	7,000	5,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Moheda	39,88	172	200	15,000	10	1,600	3,000	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Öhr	20,96	84	97	7,500	12	800	3,000	1,500	12	60	1	—	—	3	—	—
Aneboda	11,13	55	90	5,100	4	500	1,700	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Lekaryd	22,00	52	80	8,000	30	918	830	1,500	—	31	1	1	70	14	16	1
Aringsås	27,63	67	104	9,000	30	1,000	1,900	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Qvenneberga och Hjortsberga	47,17	186	212	30,000	10	1,500	5.400	10,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Slätthög och Mistelås	62,38	318	288	35,000	12	2,359	8,000	9,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Wieslanda och Blädinge	61,42	221	321	31,000	12	2,100	7,800	5,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Stenbrohult	40,46	147	238	16,000	30	1,500	4,000	3,500	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	572,87	2,231	3,183	281,759	263	22,335	55,647	53,694	164	479	5	3	71	54	17	1
Norrvidinge härad.																
Tolg	36,13	139	183	13,000	20	1,250	3,000	2,000	9	126	—	—	86	17	—	—
Asa	39,83	175	221	30,359	10	1,215	4,180	13,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Tjureda	18,00	54	79	5,531	6	631	1,000	800	7	43	2	—	35	15	1	—
Berg	40,25	138	149	13,600	24	1,285	3,399	2,000	11	133	1	—	83	—	—	—
Ormesberga	11,38	28	51	3,505	5	430	948	940	1	25	2	—	—	1	—	—
Gårdsby	32,46	118	147	18,533	29	1,797	2,000	3,676	3	94	3	1	38	57	2	—
Söraby	24,83	95	113	9,348	40	900	2,000	2,290	6	86	1	—	80	8	—	—
Summa	202,88	747	943	93,876	134	7,508	16,527	24,706	37	507	9	1	322	98	3	—
Uppvidinge härad.																
Åsheda	81,75	293	355	50,000	40	1,600	5,000	8,000	—	291	—	—	—	—	—	—
Algutsboda	78,63	368	490	55,000	39	2,400	12,000	12,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Elghult	68,33	318	345	57,685	25	2,000	6,141	16,000	16	255	—	—	4	8	—	—
Helleberga	25,71	89	150	35,510	11	629	3,521	16,000	10	41	—	—	6	35	—	—
Nottebäck	45,50	172	246	35,527	11	998	3,316	10,675	56	106	1	—	143	24	1	—
Lenhofda och Ekeberga	53,50	198	261	93,100	15	1,518	6,121	50,000	14	155	2	—	152	57	—	—
Dädesjö och Herråkra	55,63	197	233	39,000	10	2,100	4,300	16,000	2	130	3	—	130	1	—	—
Sjösås, Dref och Hornaryd	49,25	175	193	25,967	21	960	3,500	5,000	22	93	1	—	2	48	—	—
Summa	458,30	1,810	2,273	391,789	172	12,205	43,899	133,675	120	1,071	7	—	437	173	1	—

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunnland.										Kubikfot.						
269	843	—	162	6	17	—	446	—	220	53	—	1,344	—	1,652	4,389	—
284	793	—	128	—	20	—	167	—	53	—	—	1,709	—	1,288	3,552	1,657
109	570	7	71	2	14	—	80	—	15	—	—	686	262	1,536	2,041	504
840	1,927	—	300	—	60	—	220	—	13	—	—	4,504	—	6,578	5,192	—
470	950	—	250	—	40	—	160	—	10	—	—	2,820	—	3,000	4,500	—
200	400	—	100	—	16	—	144	—	40	—	10	1,000	—	1,380	1,530	—
195	475	11	107	5	24	—	234	—	67	10	10	1,085	—	1,469	1,565	60
229	525	1	100	5	13	5	233	—	42	24	12	1,170	240	1,530	1,752	246
330	670	—	120	—	15	—	245	—	20	—	—	1,980	300	1,920	2,700	—
76	248	—	54	1	12	—	150	—	51	—	—	456	—	620	1,120	137
3,002	**7,401**	**19**	**1,392**	**19**	**231**	**5**	**2,079**	—	**531**	**87**	**32**	**16,754**	**802**	**20,973**	**28,341**	**2,604**
29	137	2	32	—	5	—	28	—	5	—	—	168	—	341	571	215
670	1,497	2	263	—	52	206	750	—	420	6	—	3,350	88	4,713	6,308	25
252	1,216	4	364	—	54	—	145	—	23	—	—	1,319	879	4,065	3,452	36
9	330	—	66	—	5	—	—	—	—	—	—	45	640	1,100	305	45
900	1,600	—	600	—	75	—	287	—	30	—	—	4,500	1,200	4,800	6,000	—
350	800	—	50	—	30	—	300	—	70	—	—	1,800	—	1,800	1,800	1,800
100	322	6	100	10	12	—	150	—	100	—	—	500	—	500	2,140	126
60	280	—	60	—	5	—	80	—	15	—	—	300	—	720	1,000	480
186	376	17	98	6	17	19	98	—	101	52	10	1,069	96	682	1,476	—
200	460	10	70	—	10	—	200	—	50	30	—	970	300	600	2,000	880
250	830	15	100	—	20	—	220	—	65	—	—	1,250	300	1,800	4,000	640
286	1,730	5	150	—	33	—	105	—	50	—	—	1,430	300	3,180	6,450	3,240
420	1,245	10	200	—	25	—	150	—	50	25	—	2,075	90	4,200	3,300	1,600
300	700	10	200	—	15	—	235	—	40	25	—	1,475	90	2,310	2,000	800
4,012	**11,523**	**81**	**2,353**	**16**	**358**	**225**	**2,748**	—	**1,019**	**138**	**10**	**20,251**	**3,983**	**30,811**	**40,802**	**9,887**
129	694	14	108	—	16	—	165	—	129	5	18	762	435	1,512	2,071	1,311
106	750	20	80	5	24	—	144	—	86	97	12	550	213	1,665	2,877	634
70	309	1	72	2	13	—	93	—	71	20	25	408	124	560	1,392	318
159	731	8	128	7	18	—	172	—	62	6	3	912	108	1,104	4,362	984
58	248	—	27	1	8	—	43	—	45	—	—	348	42	474	1,374	204
285	756	4	149	5	39	25	324	—	210	24	3	1,604	79	2,002	3,154	766
131	441	7	100	2	15	—	103	—	101	20	49	770	218	1,070	1,589	691
938	**3,929**	**54**	**659**	**22**	**133**	**25**	**1,044**	—	**704**	**172**	**110**	**5,354**	**1,219**	**8,387**	**16,819**	**4,908**
350	810	20	123	2	25	—	200	—	70	15	—	2,070	—	1,500	5,040	—
730	960	15	400	—	25	—	200	—	70	—	—	3,650	—	3,600	3,600	—
490	724	21	310	3	45	59	251	—	97	46	—	2,751	49	3,586	1,556	—
188	280	6	102	—	10	1	10	—	32	1	—	1,268	66	1,615	726	3
164	498	—	96	4	13	—	89	—	134	3	—	1,056	139	1,441	2,006	766
385	732	9	165	—	21	8	87	—	111	—	—	2,362	762	3,213	2,425	901
670	1,000	10	120	10	20	—	200	—	70	10	50	3,465	252	4,158	2,520	945
236	365	11	106	—	12	—	108	—	122	17	17	1,086	—	1,605	1,211	728
3,213	**5,369**	**92**	**1,422**	**19**	**171**	**68**	**1,145**	—	**706**	**92**	**67**	**17,708**	**1,268**	**20,718**	**19,084**	**3,343**

Kommunens namn.	35. Ärter.	36. Bönor.	37. Vicker.	39. Potatis.	40. Lin och Hampa.	41. Raps.	44. Hvete höst-.	45. Hvete vår-.	46. Råg höst-.	47. Råg vår-.	48. Korn.	49. Hafre.	50. Blandsäd.	51. Ärter.	52. Bönor.
	Hela utsädesbeloppet af						Skördebeloppet								
	Kubikfot.						Kubikfot.								
Kinnevalds härad.															
Wexiö landsförsamling	—	—	50	4,826	82	—	301	—	8,016	—	8,964	26,518	—	—	—
Bergunda	—	—	—	6,272	120	—	—	—	8,520	—	6,440	14,208	6,628	—	—
Öja	30	—	30	1,581	80	—	—	—	2,690	1,077	7,018	10,010	2,368	157	—
Urshult	—	—	—	9,450	370	—	—	—	27,027	—	32,893	36,347	—	—	—
Almundsryd	—	—	—	8,000	246	—	—	—	16,920	—	15,000	27,000	—	—	—
Kalfsvik	—	—	—	3,200	100	—	—	60	5,000	—	8,280	9,180	—	—	—
Jäth	10	—	54	2,684	105	—	100	60	5,400	—	8,621	9,663	360	40	—
Täfvelsås	6	—	—	3,600	78	—	180	84	7,800	1,380	10,410	10,398	1,440	18	—
Wederslöf och Dänningelanda	—	—	—	4,320	90	—	—	—	11,880	1,200	11,520	13,500	—	—	—
Öjaby	—	—	—	1,338	72	—	—	—	2,286	—	2,670	5,699	695	—	—
Summa	46	—	134	45,271	1,343	—	581	204	95,539	3,657	111,816	162,523	11,491	215	—
Allbo härad.															
Härlöf	12	—	—	666	30	—	—	—	1,070	—	1,663	2,780	1,072	36	—
Skatelöf	9	—	—	9,748	308	—	44	—	15,376	355	29,114	37,069	205	56	—
Westra Thorsås	12	—	—	8,736	317	—	—	—	7,081	4,233	24,332	19,583	180	72	—
Härlunda	—	—	—	1,980	30	—	—	—	180	2,000	4,500	1,800	270	—	—
Wirestad	—	—	—	5,000	450	—	—	—	22,500	4,800	24,000	30,000	—	—	—
Moheda	—	—	—	1,500	180	—	—	—	9,000	—	9,000	9,000	9,000	—	—
Öhr	40	—	30	3,150	72	—	—	—	2,500	—	2,500	14,980	756	320	—
Aneboda	—	—	—	1,800	30	—	—	—	1,500	—	3,600	6,000	2,400	—	—
Lekaryd	65	10	15	3,650	103	—	171	40	5,402	380	4,553	8,364	—	200	43
Aringsås	60	—	—	2,100	60	—	180	—	4,850	1,200	3,000	12,000	4,400	240	—
Qvenneberga och Hjortsberga	90	—	—	3,000	120	—	—	—	6,250	1,200	9,000	24,000	3,200	360	—
Slätthög och Mistelås	30	—	—	4,500	198	—	—	—	7,150	1,200	15,900	38,700	16,200	120	—
Wieslanda och Blädinge	60	—	—	6,000	150	—	125	—	10,375	360	21,000	19,800	8,000	240	—
Stenbrohult	60	—	—	6,000	90	—	125	—	7,375	360	11,550	12,000	4,800	240	—
Summa	438	10	45	57,830	2,138	—	645	40	100,609	16,088	163,712	236,076	50,483	1,884	43
Norrvidinge härad.															
Tolg	70	—	6	2,694	107	—	30	84	2,717	1,585	4,154	7,910	4,460	142	—
Asa	125	—	8	3,006	153	—	442	60	2,200	954	7,179	12,200	3,170	482	—
Tjureda	7	—	12	2,602	78	—	100	125	2,101	496	2,800	6,960	1,554	28	—
Berg	48	—	—	4,092	114	—	24	12	5,670	282	5,514	25,948	5,058	198	—
Ormesberga	—	—	—	918	48	—	—	—	1,836	204	2,526	7,200	690	—	—
Gårdsby	21	—	—	5,228	187	—	150	18	8,419	262	17,733	17,733	3,781	84	—
Söraby	39	—	34	3,342	75	—	107	230	3,691	654	4,280	8,000	2,709	120	—
Summa	310	—	60	21,882	762	—	853	529	26,634	4,437	44,186	85,951	21,422	1,054	—
Uppvidinge härad.															
Åsheda	80	—	—	4,428	150	—	60	—	8,280	—	6,000	25,200	—	320	—
Algutsboda	90	—	—	12,000	150	—	—	—	18,250	—	18,000	21,000	—	360	—
Elghult	161	—	29	7,183	252	—	258	—	17,478	249	20,061	9,191	—	734	—
Helleberga	14	—	34	3,047	72	—	6	—	4,849	248	6,373	3,694	12	68	—
Nottebäck	—	—	—	3,278	95	—	12	—	4,871	461	5,986	8,448	3,089	—	—
Lenhofda och Ekeberga	18	—	63	6,229	125	—	—	—	15,610	2,942	17,400	14,305	4,845	126	—
Dädesjö och Herråkra	50	—	—	6,048	126	—	50	300	17,325	1,008	20,790	15,120	4,800	150	—
Sjösås, Dref och Hornaryd	66	—	—	3,996	74	—	84	104	7,607	—	9,634	7,275	4,374	312	—
Summa	479	—	126	46,209	1,044	—	470	404	94,270	4,908	104,244	104,233	17,120	2,070	—

53.	55.	56.	58.	59.	60.	61.	62.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.
(utan utsädets afdrag).								Antal vid årets slut underhållne									
Vicker.	Potatis.	Andra Rotfrukter.	Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Raps.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Ko	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Höns och Kalkoner.
			frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.		öfver 3 år.	under 3 år.								
Kubikfot.				Centner.			Kub.f.										
—	22,518	3,600	123	63	1,000	17,525	—	67	1	142	12	530	100	320	—	70	—
—	43,644	—	180	100	—	4,008	—	61	4	124	4	568	327	746	—	267	—
—	14,924	1,200	120	53	170	1,920	—	74	1	210	4	397	246	269	—	129	—
—	85,050	—	740	265	—	8,000	—	300	75	440	56	1,375	880	2,640	150	550	—
—	64,000	—	370	160	—	4,800	—	188	25	376	22	1,100	470	1,800	—	500	—
—	22,400	—	150	64	—	4,320	—	96	7	160	4	500	150	700	20	270	30
90	15,241	2,000	150	83	350	10,360	—	79	6	163	6	453	278	454	—	163	—
—	25,200	3,000	120	63	110	5,560	—	91	1	205	9	510	286	507	2	269	—
—	30,240	—	135	60	—	7,350	—	116	—	200	10	500	300	700	—	282	—
—	8,196	250	100	25	—	2,299	—	38	—	75	2	211	89	228	—	77	—
90	**331,413**	**10,050**	**2,188**	**936**	**1,630**	**66,142**	—	**1,110**	**120**	**2,095**	**129**	**6,144**	**3,126**	**8,364**	**172**	**2,577**	**30**
—	4,239	—	40	16	—	330	—	26	—	26	2	110	76	80	—	27	—
—	73,428	—	462	173	—	22,500	—	212	8	388	18	1,163	582	1,174	2	604	—
—	77,462	—	437	276	—	3,297	—	189	3	381	22	1,051	707	1,358	57	439	—
—	14,000	—	45	21	—	—	—	45	1	101	12	290	294	507	2	96	—
—	35,000	—	675	300	—	8,610	—	300	21	572	15	1,550	1,300	3,000	30	380	—
—	10,500	—	270	120	—	9,000	—	80	—	160	10	640	400	800	—	320	—
180	22,050	5,000	108	48	430	4,000	—	56	5	92	6	504	252	840	—	252	—
—	12,600	—	45	20	—	2,400	—	36	—	100	3	240	140	400	—	150	—
64	23,646	5,000	155	66	—	3,944	—	49	8	114	7	349	184	508	—	131	—
—	14,700	—	90	40	—	6,000	—	40	—	150	8	400	150	400	—	180	—
—	21,000	—	180	80	—	7,500	—	90	—	300	10	600	400	1,000	—	200	—
—	31,500	—	300	132	—	3,150	—	162	—	460	16	940	620	1,500	—	250	—
—	42,000	—	225	100	—	4,500	—	120	5	260	17	1,300	500	1,000	—	350	—
—	42,000	—	135	60	—	7,050	—	80	—	240	15	720	400	800	—	360	—
244	**424,125**	**10,000**	**3,167**	**1,452**	**430**	**82,281**	—	**1,485**	**51**	**3,344**	**161**	**9,857**	**6,005**	**13,367**	**91**	**3,739**	—
—	22,294	—	116	49	—	2,615	—	140	5	182	8	644	280	855	—	170	—
57	20,011	1,093	230	96	—	2,820	—	103	4	250	12	590	343	915	—	258	—
48	13,020	1,000	117	52	—	2,730	—	50	4	94	6	263	138	256	—	57	—
—	32,472	480	204	58	—	6,200	—	132	—	269	3	726	368	1,051	—	201	—
—	6,876	270	72	40	—	1,290	—	34	—	51	5	224	87	299	—	63	—
—	36,659	1,400	300	66	400	10,370	—	138	2	244	10	685	263	954	12	262	401
—	20,210	1,096	143	63	—	2,526	—	99	—	106	9	343	152	488	3	162	—
105	**151,542**	**5,339**	**1,182**	**424**	**400**	**28,551**	—	**696**	**15**	**1,196**	**53**	**3,475**	**1,631**	**4,818**	**15**	**1,173**	**401**
—	22,140	—	225	90	—	6,000	—	186	1	402	19	923	628	1,563	4	264	—
—	84,000	—	225	100	—	6,000	—	305	—	600	14	1,400	800	2,000	—	400	—
115	37,498	1,000	371	200	—	7,531	—	284	12	564	42	1,429	882	2,426	—	311	—
32	16,697	—	112	23	—	84	—	109	3	252	17	481	220	977	1	73	—
—	17,911	2,000	142	45	—	1,540	—	137	1	225	12	608	337	1,043	18	108	—
480	45,108	—	187	88	—	2,060	—	191	5	558	23	987	546	1,749	5	188	—
—	44,100	4,410	189	86	—	6,000	—	155	4	386	18	806	470	1,545	—	266	—
—	31,978	—	111	58	—	3,660	—	148	12	290	10	780	300	1,240	—	190	—
627	**299,432**	**7,410**	**1,562**	**690**	—	**32,875**	—	**1,515**	**38**	**3,277**	**155**	**7,414**	**4,183**	**12,543**	**28**	**1,800**	—

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		trädgårds-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunnland.					4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
Konga härad.																
Wäckelsång	50,21	204	97	19,000	55	2,370	4,400	8,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Tingsås	31,50	231	134	28,590	36	1,084	4,140	12,360	—	—	—	—	—	—	—	—
Uråsa	13,63	48	44	4,974	4	983	778	3,043	2	28	2	1	—	—	—	—
Linneryd	61,25	216	86	31,315	43	2,162	6,863	21,000	23	278	—	—	—	—	—	—
Sandsjö	34,00	186	104	21,204	6	1,331	4,270	11,590	25	133	35	—	126	37	—	—
Elmeboda	70,83	315	89	24,290	65	2,140	4,130	10,825	—	—	—	—	—	—	—	—
Långasjö	40,63	243	60	19,155	8	1,178	3,788	3,000	150	80	2	—	—	—	—	—
Ljuder	43,08	136	74	21,519	14	1,233	4,344	9,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Nöbbeled	42,75	142	109	24,024	21	1,908	4,730	6,350	2	98	5	1	—	—	—	—
Ö. Thoråa	36,71	132	107	14,289	18	1,468	2,367	6,400	5	66	6	—	—	9	—	—
Hofmantorp	27,25	99	93	31,949	45	750	4,500	12,000	4	87	2	—	94	12	—	—
Furuby	25,96	87	109	27,311	6	489	635	20,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Hemmesjö och Tegnaby	29,13	90	114	16,766	30	812	1,725	6,500	—	—	—	—	—	—	—	—
Wissefjerda	18,50	105	31	9,300	18	720	1,200	2,537	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	525,43	2,234	1,251	293,686	369	18,628	47,870	132,605	211	770	52	2	220	58	—	—
Sunnerbo härad.																
Agunnaryd	47,74	142	221	20,000	45	1,353	2,643	1,500	25	99	4	—	2	6	—	—
Ryssby	57,75	180	343	31,200	60	2,850	5,700	6,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Tutaryd	11,38	39	82	10,200	10	1,050	1,650	600	—	31	2	1	58	22	—	—
Hvittaryd	16,46	63	74	12,400	10	533	2,132	1,800	20	33	2	—	56	7	—	—
Berga	71,75	333	337	34,255	52	2,462	7,641	3,210	40	229	14	1	5	34	—	—
Dörarp	14,50	35	83	9,200	8	549	1,800	3,000	16	9	—	—	46	18	—	—
Angelstad	35,00	164	164	16,157	8	984	3,868	1,898	65	73	1	—	99	6	—	—
Ljungby	22,75	93	99	9,588	15	1,090	2,010	340	4	29	8	—	6	32	8	—
Kånna	18,88	87	83	11,148	15	621	2,236	205	26	57	2	—	22	57	2	—
Pjetteryd	40,41	186	267	28,920	28	1.280	5,250	4,500	—	—	—	—	—	—	—	—
Ljunga	34,50	173	208	22,100	9	1,073	6,430	4,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Hamneda	35,00	225	144	29,900	10	2,100	5,000	3,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Annerstad	34,88	157	122	23,000	17	865	4,945	1,891	65	57	1	—	13	8	—	—
Torpa	22,88	188	78	21,400	23	589	4,539	4,174	123	54	—	—	6	—	—	—
Nöttja	22,50	110	46	13,200	6	850	3,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Odensjö	15,13	94	71	12,859	6	365	1,260	6,010	65	29	—	—	—	4	—	—
Lidhult	23,08	125	61	13,850	13	460	3,450	4,700	—	—	—	—	51	74	—	—
Wrå	18,38	155	51	28,141	2	394	4,030	1,726	125	18	—	—	11	1	—	—
Markaryd	44,63	321	278	34,666	14	966	8,660	1,717	281	29	1	—	85	3	—	—
Hinneryd	48,31	346	177	43,212	9	1,065	12,521	1,268	270	58	—	—	67	4	—	—
Götheryd	53,38	302	244	32,000	25	1,800	6,000	12,000	—	—	—	—	—	—	—	—
Traheryd	26,00	175	167	21,757	17	760	5,547	4,430	120	49	1	—	—	5	—	—
Hallaryd	29,88	221	187	18,814	8	587	4,028	4,830	152	65	—	—	—	2	—	—
Summa	744,17	3,914	3,587	497,967	410	24,646	104,340	72,799	1,397	919	36	2	527	283	10	—
Summa å landsbygden	2,808,05	12,227	13,109	1,669,027	1,642	100,001	292,253	442,056	2,042	4,351	114	10	1,796	810	32	1
Staden Wexiö	10	38	27	1,664	27	512	19	—	25	31	1	—	22	—	—	—
Summa för hela länet	2,818,05	12,265	13,136	1,670,691	1,669	100,513	292,272	442,056	2,067	4,382	115	10	1,818	810	32	1

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunnland.										Kubikfot.						
524	1,092	20	275	29	15	—	330	—	85	100	—	2,000	600	3,000	3,700	—
355	400	7	265	—	57	—	—	—	—	—	—	1,812	31	1,632	1,026	—
154	380	16	44	12	9	—	136	—	232	—	—	666	18	996	1,398	24
550	1,186	15	197	1	57	—	116	—	40	—	—	3,209	723	4,303	2,726	63
368	509	14	192	7	37	175	29	—	—	—	2	1,919	255	2,232	2,098	103
640	1,155	13	200	—	60	—	72	—	—	—	—	3,360	840	6,300	1,260	—
354	495	7	174	—	45	15	70	—	18	10	—	2,050	20	2,300	1,580	—
251	764	2	150	—	27	—	30	—	9	6	—	1,450	1,189	2,814	1,284	—
476	948	12	238	8	36	—	88	—	102	9	—	2,508	—	3,446	3,231	60
288	714	17	157	10	24	18	162	—	78	47	36	1,225	420	1,449	3,400	450
120	400	10	100	10	15	—	70	—	25	18	—	500	100	1,920	1,000	180
72	272	9	56	3	15	—	4	—	58	2	—	472	6	934	474	255
180	400	—	125	—	30	—	32	—	45	36	—	1,044	—	960	1,680	425
144	360	—	102	—	18	—	76	—	20	—	—	864	—	1,200	1,600	—
4,476	**9,075**	**142**	**2,275**	**80**	**445**	**208**	**1,215**	**—**	**712**	**228**	**38**	**23,079**	**4,202**	**33,486**	**26,457**	**1,560**
232	641	—	238	—	35	—	168	—	39	—	—	774	245	1,552	2,122	904
610	1,850	—	150	—	25	—	125	—	90	—	—	3,050	—	4,500	11,000	—
168	504	5	63	5	6	—	189	—	110	6	6	1,002	78	900	3,600	810
108	285	—	34	—	2	—	65	—	39	21	—	620	—	448	2,176	—
495	1,507	4	200	—	25	—	45	—	186	7	6	3,150	75	2,154	10,672	1,062
102	228	1	95	2	22	—	25	4	70	—	—	624	—	282	1,812	288
265	449	—	155	—	—	29	28	2	56	—	—	1,559	—	732	3,951	42
233	487	—	74	—	8	51	144	1	92	—	—	1,416	8	723	3,541	60
128	293	—	52	—	2	6	47	—	93	—	—	940	—	379	2,532	78
300	780	—	80	—	20	—	50	—	50	—	—	1,500	—	1,560	5,200	—
216	446	—	179	—	9	—	—	—	223	—	—	1,200	—	650	2,500	1,000
650	1,150	—	125	—	2	—	73	—	100	—	—	3,900	—	1,500	9,000	—
210	317	4	142	2	4	—	128	—	58	—	—	1,323	—	327	3,206	132
136	276	—	114	—	2	—	21	—	40	—	—	1,033	12	220	2,444	—
200	550	—	50	—	3	—	22	—	25	—	—	1,200	—	1,200	3,500	—
56	217	2	72	—	2	—	—	—	16	—	—	337	—	227	606	1,150
90	320	—	46	—	4	—	—	—	—	—	—	552	—	552	2,208	—
113	212	—	66	—	—	—	1	—	2	—	—	561	—	104	1,994	—
296	450	—	112	—	6	42	17	—	43	—	—	1,941	73	1,206	2,052	9
318	561	—	122	—	1	13	14	—	36	—	—	2,073	9	1,543	2,571	20
550	950	—	150	—	5	—	70	—	75	—	—	3,300	—	2,700	5,000	—
239	353	1	69	1	4	1	37	—	55	—	—	1,419	48	851	1,897	6
241	212	8	87	—	25	—	—	—	14	—	—	1,701	171	1,224	342	—
5,956	**13,038**	**25**	**2,475**	**10**	**212**	**142**	**1,269**	**7**	**1,512**	**34**	**12**	**35,175**	**719**	**25,534**	**83,926**	**5,561**
21,597	**50,335**	**413**	**10,576**	**166**	**1,550**	**673**	**9,500**	**7**	**5,184**	**751**	**269**	**118,321**	**12,193**	**139,909**	**215,429**	**27,863**
58	125	—	21	2	—	—	306	—	—	—	—	290	—	271	720	—
21,655	**50,460**	**413**	**10,597**	**168**	**1,550**	**673**	**9,806**	**7**	**5,184**	**751**	**269**	**118,611**	**12,193**	**140,180**	**216,149**	**27,863**

Kommunens namn.	35. Ärter.	36. Bönor.	37. Vicker.	39. Potatis.	40. Lin och Hampa.	41. Raps.	44. Hvete höst-.	45. Hvete vår-.	46. Råg höst-.	47. Råg vår-.	48. Korn.	49. Hafre.	50. Blandsäd.	51. Ärter.	52. Bönor.
	Hela utsädesbeloppet af						Skördebeloppet								
	Kubikfot.						Kubikfot.								
Konga härad.															
Wäckelsång	80	—	—	11,200	100	—	1,152	—	14,400	3,400	22,300	29,600	—	600	—
Tingsås	42	—	—	6,330	348	—	—	—	7,248	96	8,172	6,162	—	126	—
Uråsa	72	—	—	1,086	48	—	—	—	4,284	90	5,910	8,730	90	606	—
Linneryd	80	—	—	6,787	355	—	—	—	10,992	2,245	20,645	12,416	267	348	—
Sandsjö	33	—	49	3,884	212	—	—	10	8,456	940	9,638	8,921	466	113	—
Elmeboda	78	—	—	7,200	360	—	—	—	17,220	2,520	30,000	8,400	—	500	—
Långasjö	60	—	10	7,000	220	—	40	—	5,660	80	12,150	7,560	—	160	—
Ljuder	12	—	—	5,415	160	—	30	—	5,721	4,581	14,849	6,360	—	54	—
Nöbbeled	90	—	24	8,664	181	—	72	—	14,060	—	21,214	19,219	300	484	—
Ö. Thorsås	80	—	72	3,768	144	—	329	276	8,400	1,700	8,720	17,210	2,700	260	—
Hofmantorp	60	—	—	2,500	150	—	120	—	3,000	400	8,600	6,000	1,000	180	—
Furuby	24	—	—	2,103	81	—	9	—	2,306	12	4,214	2,526	1,329	126	—
Hemmesjö och Tegnaby	—	—	—	6,120	180	—	144	—	5,220	—	5,760	13,300	2,975	—	—
Wissefjerda	—	—	—	3,060	108	—	—	—	2,592	—	6,000	8,000	—	—	—
Summa	711	—	155	75,117	2,647	—	1,896	286	109,559	16,064	178,172	154,404	9,127	3,557	—
Sunnerbo härad.															
Agunnaryd	—	—	—	5,794	210	—	—	—	4,480	982	9,274	12,346	5,425	—	—
Ryssby	—	—	—	4,500	150	—	—	—	15,250	—	18,000	55,000	—	—	—
Tutaryd	15	—	24	1,512	60	—	30	24	5,010	312	4,500	14,400	3,240	75	—
Hvittaryd	—	—	—	1,090	16	—	75	—	2,628	—	2,126	8,441	—	—	—
Berga	30	2	—	5,128	195	—	60	8	14,496	277	11,951	43,255	4,699	65	4
Dörarp	6	—	—	1,074	132	—	—	—	2,562	—	1,230	5,790	984	22	—
Angelstad	—	—	—	5,589	—	1	—	—	7,923	—	2,802	16,415	240	—	—
Ljungby	—	—	—	2,065	51	—	—	—	7.539	40	3,837	16,386	240	—	—
Kånna	—	—	—	1,795	11	—	—	—	4,440	—	1,864	9,521	349	—	—
Pjetteryd	—	—	—	2,400	120	—	—	—	7,500	—	7,800	26,000	—	—	—
Ljunga	—	—	—	6,000	54	—	—	—	8,400	—	3,900	12,500	5,000	—	—
Hamneda	—	—	—	3,750	12	—	—	—	15,600	—	4,500	45,000	—	—	—
Annerstad	13	6	—	3,666	24	—	—	—	5,310	—	1,518	11,239	214	57	14
Torpa	—	—	—	3,036	12	—	—	—	3,730	36	929	7,661	—	—	—
Nöttja	—	—	—	1,500	18	—	—	—	4,800	—	6,000	7,500	—	—	—
Odensjö	9	—	—	1,794	13	—	—	—	1,770	—	1,240	3,200	5,750	72	—
Lidhult	—	—	—	1,104	18	—	—	—	3,312	—	3,864	13,248	—	—	—
Wrå	—	—	—	1,326	—	—	—	—	2,602	—	563	8,064	—	—	—
Markaryd	—	—	—	2,666	45	—	—	—	8,474	331	5,697	9,845	48	—	—
Hinneryd	—	—	—	3,096	6	—	—	—	10,328	54	7,304	12,049	140	—	—
Götheryd	—	—	—	4,500	30	—	—	—	16,500	—	10,800	25,000	—	—	—
Traheryd	3	3	—	1,567	13	—	—	—	6,097	204	4,139	8,999	30	12	12
Hallaryd	22	22	—	1,731	128	—	—	—	9,282	969	6,354	2,106	—	246	261
Summa	98	33	24	66,683	1,318	1	165	32	168,033	3,205	120,192	373,965	26,359	549	291
Summa å landsbygden	2,082	43	544	312,992	9,252	1	4,610	1,495	594,644	48,359	722,322	1,117,152	136,002	9,329	334
Staden Wexiö	—	—	—	783	—	—	—	—	2,030	—	1,803	4,966	—	—	—
Summa för hela länet	2,082	43	544	313,775	9,252	1	4,610	1,495	596,674	48,359	724,125	1,122,118	136,002	9,329	334

53.	55.	56.	58.	59.	60.	61.	62.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.
(utan utsädets afdrag).								Antal vid årets slut underhållne									
Vicker.	Potatis.	Andra Rot-frukter.	Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Raps.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Höns och Kalkoner.
			frö.	spånads-ämne.	grön-foder.	hö.		öfver 3 år.	under 3 år.								
Kubikfot.				Centner.			Kub.f.										
—	126,600	5,000	370	61	—	18,000	—	180	40	420	20	1,030	1,000	1,500	40	700	—
—	37,980	—	438	228	—	—	—	147	17	220	22	662	314	985	32	239	—
—	9,168	9,000	130	46	—	4,000	—	44	7	111	6	295	104	177	—	114	—
—	38,225	—	526	200	—	2,388	—	222	24	631	36	1,205	1,032	1,954	—	397	—
56	24,707	267	331	85	—	860	—	108	6	328	24	584	518	885	8	294	—
—	43,200	—	460	180	—	2,160	—	210	20	564	40	1,120	700	1,650	—	560	—
—	30,500	—	270	200	—	2,600	—	165	14	381	30	761	579	1,237	—	231	—
—	30,993	—	314	64	—	1,200	—	144	6	626	18	768	516	1,389	—	259	—
96	74,259	1,000	386	181	—	2,640	—	112	10	371	16	842	564	1,203	—	350	—
80	26,376	1,200	280	100	—	3,800	—	115	4	228	10	751	418	576	20	410	—
—	12,000	1,900	200	100	—	3,000	—	102	3	342	12	640	280	860	20	160	—
—	12,385	600	162	50	—	120	—	72	—	180	2	384	173	534	—	117	—
—	42,840	—	270	120	—	1,100	—	90	5	184	12	470	217	580	11	232	—
—	21,420	—	162	72	—	2,280	—	54	2	108	6	432	270	720	—	108	—
232	530.653	18,967	4,299	1,687	—	44,148	—	1,765	158	4,694	254	9,944	6,685	14,250	131	4,171	—
—	58,080	—	398	67	—	6,630	—	109	4	306	26	1,029	545	1,332	—	378	—
—	36,000	—	200	100	—	2,500	—	110	6	410	22	1,255	560	900	—	700	—
120	12,096	1,200	120	36	—	4,536	—	29	—	84	5	440	112	330	40	182	—
—	6,564	—	20	6	—	1,069	—	27	6	110	2	316	151	404	—	72	—
—	43,249	—	204	78	—	900	—	149	5	585	14	1,527	636	1,525	3	497	—
—	7,674	450	180	66	—	750	—	49	—	82	3	276	105	357	3	99	—
—	30,610	—	—	—	1,160	416	33	45	4	222	4	601	230	552	—	220	—
—	17,288	—	75	23	—	3,504	—	62	2	142	5	434	199	440	—	143	—
—	16,414	—	15	6	—	1,404	—	35	—	121	4	346	173	472	—	121	—
—	16,800	—	150	60	—	1,000	—	90	5	320	18	920	410	1,300	—	400	—
—	60,000	—	75	36	—	—	—	60	10	300	6	1,000	500	1,200	—	500	—
—	22,500	—	18	4	—	730	—	50	5	280	10	800	400	1,200	—	300	—
—	23,165	—	36	12	—	—	—	57	3	250	7	524	198	457	37	158	—
—	16,650	—	18	6	—	—	—	9	1	170	10	411	177	500	—	115	—
—	10,500	—	20	10	—	—	—	18	1	176	6	352	250	400	—	150	—
—	13,455	—	26	9	—	—	—	18	—	154	3	346	90	458	49	32	—
—	11,040	—	48	12	—	—	—	18	3	236	12	565	95	460	—	34	—
—	7,730	—	—	—	—	20	—	34	—	150	4	337	133	563	—	31	—
—	14,714	—	63	26	840	340	—	113	10	366	12	833	408	1,047	34	246	—
—	21,564	—	9	2	260	280	—	53	—	446	12	1,049	535	1,358	35	142	—
—	31,500	—	40	10	—	700	—	60	3	432	12	800	400	1,000	—	546	—
—	12,069	—	25	8	10	740	—	58	4	275	10	593	272	630	23	294	—
—	17,400	—	217	86	—	—	—	81	7	269	10	586	401	837	—	248	—
120	507,062	1,650	1,957	663	2,270	25,519	33	1,334	79	5,886	217	15,340	6,980	17,722	224	5,608	—
1,418	2,244,227	53,416	14,355	5,852	4,730	279,516	33	7,905	461	20,492	969	52,174	28,610	71,064	661	19,068	431
—	5,521	1,000	—	—	—	11,900	—	56	—	24	—	178	—	—	—	167	—
1,418	2,249,748	54,416	14,355	5,852	4,730	291,416	33	7,961	461	20,516	969	52,352	28,610	71,064	661	19,235	431

Upplysningar till jordbruks-statistiken för Kronobergs län.

A. Brukningssätt: Ordnadt vexelbruk efterhand spridande sig från herregårdarne, i öfrigt mest 3- och 2-skiftesbruk med inskränktare träda.

B. Vidd af nyodling: omkring 1600 tunnland.

C. » af vattenaftappning: omkring 1770 tunnland.

D. » af underdikning: » 180 tunnland och 224 refvar.

E. » af ängsvattning: » 120 tunnland.

G. » af skogssådd: » 170 tunnland.

H. » af skogsplantering: » 16 tunnland.

I. Väderlek, sånings- och skörde-tider: Höstsädet skadadt af snöfall före frost. Under vårsådden i allmänhet kall och torr väderlek med efterföljande nattfroster i Maj och Juni, hvilka gjorde någon skada; sommaren torr och till en del mycket varm; någon skada af regn under en del af skördetiden.

K. Skördens vigt: Enligt 25 specifika uppgifter per tunna: Råg i medeltal: 2,75 centner, mellan högst 3 och lägst 2,40 centner; Korn 2,42 centner, mellan högst 2,80 och lägst 2 centner; Hafre 1,75 centner, mellan högst 2 och lägst 1,50 centner. Säden i allmänhet kärngod.

L. Skörden af hö från naturlig äng: $^1/_3$ till hälften ringare än vanligt.

M. » af halm: omkring hälften ringare än vanligt.

N. Öfverskott till afsalu: af säd och — inom flertalet socknar.

O. Brist för eget behof: af säd och andra jordbruksalster — inom Skatelöf, W. Thorsås, Härlunda, Asa, Tjureda, Åsheda, Elghult, Helleberga, Lenhofda, Ekeberga, Hofmantorp, Furuby, Dörarp, Annestad, Torpa, Odensjö, Lidhult, Wrå, Markaryd, Hinneryd, Traheryd till större eller mindre del.

P. Öfverskott till afsalu: af kreatur: — ej obetydligt inom de flesta socknar.

Q. Brist för eget behof: af kreatur och andra ladugårdsalster: — ingen uppgifven.

R. Vanlig årslön för dräng: mellan 50 och 150 R:dr, i medeltal inemot 100 R:dr — piga: mellan 20 och 50 R:dr, i medeltal omkring 40 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: mellan 150 och 300 R:dr, i medeltal omkring 210 R:dr — piga: mellan 75 och 200 R:dr, i medeltal omkring 135 R:dr.

T. Dagsverkspriser:

sommar-,	mans: högsta 0,60—1,50 R:dr,	lägsta 0,33—1 R:dr;	qvins: högsta 0,33—0,75, lägsta 0,16—0,67 R:dr.
vinter,	» » 0,42—1,25 »	» 0,25—0,75 »	» » 0,25—0,67, » 0,16—0,50 »

U. Skogstillgång: endast inom några få socknar bristande, inom de flesta tillräcklig för eget behof, inom åtskilliga ymnig.

V. Afyttring af skogsalster: från flera socknar betydlig.

X. Bränntorfsmossar: begagnade i ringa grad i förhållande till tillgången deraf.

Y. Antal planterade fruktträd: inom åtskilliga socknar ej obetydligt och årligen tillväxande, inom många ringa uppmärksamhet egnad häråt.

Z. Binäringar:

biskötsel i aftagande;
fiske, här och der lönande;
tjärubränning i W. Thorsås, Härlunda, Hofmantorp;
tillverkning af laggkärl, korgar, borstar, halmhattar, träskor, vagnar, smiden, i Öhr, Söraby, Angelstad, Torpa, Odensjö, Lidhult, Traheryd, Hallaryd;
snickeri i Lekaryd;
kolning i Elghult, Helleberga;
körslor i Hornaryd, Dref, Sjösås, Linneryd, Ljuder, Wrå;
väfskedar i Markaryd och Traheryd;
gårdfari- och *kreatursbandel* i Wrå och Hinneryd.

Största brukningsdelen: 10,75 mantal; minsta: 0,0026 ($^1/_{384}$) mantal.

STOCKHOLM, 1866. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

En del af

CALMAR LÄNS

Norra Hushållnings-Sällskaps område.

Från Kongl. Hushållnings-Sällskapet har till Statistiska Central-Byrån den 27 Augusti 1866 ankommit följande skrifvelse:

"Till följd af Kongl. Central-Byråns derom gjorda framställning i Cirkulärskrifvelse den 8 April 1865 till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, och som blifvit Calmar Läns Norra Hushållnings-Sällskap meddelad, har Hushållnings-Sällskapet, under den 16 December sistlidet år, lemnat uppgift på behöfligt antal exemplar af formulärer för insamling af de statistiska uppgifter, som blifvit anbefallde, samt hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anhållit att få desamma sig tillsände; men först under d. 30 Maj detta år hafva samma blanketter, hvilka, enligt Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes meddelande, den 25 i samma månad ankommit till Calmar, blifvit Hushållnings-Sällskapet delgifne. Härigenom har hinder uppstått för Sällskapet att, innevarande år, inom behörig tid i kommunerna insamla dessa uppgifter.

Men som en af Länets gemensamma Landsting år 1864 tillsatt Komité — hvilken haft för ändamål att utreda och afgifva utlåtande rörande vissa tull- och finansfrågor — gått i författning att, ej blott genom utdrag ur skifteshandlingar, utan äfven efterfrågning i orterne, insamla vissa, jordbruket rörande statistiska upplysningar, af hvilka Hushållnings-Sällskapet numera lemnats tillfälle taga kännedom, så har Hushållnings-Sällskapet, för att, äfven för detta år, i någon mån fullgöra hvad anbefalldt blifvit, låtit upprätta och får härhos äran öfversända tabellformuläret Litt. B. med sammandragne uppgifter, i den mån sådane stått att vinna af Landstings-Komiténs undersökningar, ej blott för hela distriktet, utan också härads- och socknevis.

Westervik den 20 Augusti 1866.

På Hushållnings-Sällskapets vägnar:
GUSTAF LYBECKER. *Carl Rydström.*"

Med anledning af denna skrifvelse meddelades från Statistiska Central-Byrån den 29 Augusti 1866 följande upplysning:

"Sedan Statistiska Central-Byrån genom nådigt bref af den 3 Mars 1865 erhållit befallning om tillhandahållande af formulärblanketter för Jordbruks-statistiken, afgick till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Calmar län den 15 April s. å. hosföljande Cirkulär dateradt den 8 April. Efter att först den 22 Maj innevarande år hafva emottagit i afskrift bilagde bref från Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, expedierades samma dag, enligt i afskrift bilagde bref, det reqvirerade antalet formulärblanketter.

Häraf torde benäget inses, att Statistiska Central-Byrån fullgjort dess åliggande i afseende på främjandet af de statistiska uppgifterna rörande jordbruket. Stockholm i Kongl. Statistiska Central-Byrån den 29 Augusti 1866.

FR. TH. BERG. *C. R. S. Mörner.*"

De från Hushållnings-Sällskapet benäget meddelade uppgifterna hafva i följande sammandrag ordnats enligt formuläret Litt. A, dervid tunnmåttet blifvit reduceradt till kubikfot efter meddelad beräkningsgrund af 6,3 kub.fot på tunnan. Vid omsummeringen hafva uppstått några skiljaktigheter från de meddelade häradssammandragen, hvilka af anmärkningar upplysas. Af de å sockneuppgifterna meddelade särskilda upplysningarna har i Statistiska Central-Byrån utarbetats det sammandrag, som följer efter tabellen.

1.	2.	7.	8.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	25.	27.	28.	30.	32.	33.	34.	35.	39.
				Odlad ägovidd använd till								Hela utsädesbeloppet af						
Kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Åker och annan odlad jord.	Naturlig äng.	höst-säd.	vårsäd; stråsäd.	vårsäd; baljväxter.	potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs o. andra foderväxter till skörd.	träde.	Hvete, höst-.	Råg, höst-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Potatis.
		Tunland.		Tunland.								Kubikfot.						
Norra Tjusts härad.																		
Dalhems sockens länsdel	26,13	1,228	—	451	229	46	84	9	—	—	409	183	2,255	359	1,241	44	183	4,227
Gärdserums socken	27,75	1,858	2,225	430	308	37	103	—	10	354	616	208	2,104	113	2,281	—	145	5,198
Ukna d:o	43,38	4,181	2,116	747	676	110	120	33	8	1,093	1,394	567	3,396	328	4,832	88	435	6,054
Eds d:o	51,50	4,870	2,535	893	976	54	221	36	6	1,054	1,630	725	4,001	1,128	6,413	32	214	11,113
Eds kapell	31,38	2,648	1,594	483	594	48	82	2	6	550	883	315	2,262	315	4,265	19	189	4,158
Tryserums socken	43,25	5,037	3,309	885	1,335	104	119	4	8	903	1,679	863	3,780	977	9,274	25	416	5,998
Hannäs d:o	27,88	2,930	2,367	686	398	89	100	10	8	663	977	548	3,087	441	2,570	19	353	5,034
Lofta d:o	79,06	6,044	2,283	1,094	1,319	269	220	12	1	1,114	2,014	1,317	4,353	1,462	8,562	—	1,058	11,101
Loftahammars d:o	39,88	2,314	1,278	534	391	37	137	7	5	432	771	258	2,621	403	2,558	16	151	6,924
Summa *a*)	370,21	31,110	17,707	6,203	6,226	794	1,186	113	52	6,163	10,373	4,984	27,859	5,526	*a*) 41,996	243	3,144	59,807
Södra Tjusts härad.																		
Hjorteds socken	47,13	4,161	4,996	670	730	72	236	30	—	1,036	1,387	372	,219	321	5,349	—	284	11,888
Hallingebergs d:o	34,63	2,768	1,310	460	467	43	81	16	6	773	923	290	2,167	258	3,358	—	170	4,045
Locknevi d:o	24,75	3,508	1,970	590	691	6	191	10	14	837	1,169	61	3,175	397	4,946	—	25	9,608
Blacksta d:o	22,00	2,343	1,002	409	429	26	79	8	7	604	781	208	1,991	183	3,156	—	101	3,963
Odensvi d:o	47,50	2,638	1,794	556	438	80	130	25	10	518	876	365	2,602	454	2,857	32	315	6,539
Gladhammars d:o	25,75	2,713	1,634	463	526	45	126	11	4	634	904	233	2,255	416	3,623	—	176	6,357
Westrums kapell	29,63	2,457	2,421	374	563	40	154	12	2	493	819	221	1,783	699	3,560	—	158	7,730
Törnsfalls socken	25,75	2,604	1,750	435	450	57	120	5	4	665	868	372	1,928	359	3,093	—	227	6,054
Gamleby d:o	48,38	2,646	2,418	837	696	99	120	5	6	*a*) ?	882	1,040	3,289	504	4,788	63	391	6,073
Summa	305,52	*a*) 25,838	19,295	4,794	4,990	468	1,237	122	53	*a*) 5,560	8,609	3,162	22,409	3,591	34,730	95	1,847	62,257
Sevedes härad.																		
Rumskulla sockens länsdel	26,33	875	1,834	240	210	—	71	—	14	122	218	—	1,323	491	1,046	—	—	3,560
Wimmerby socken	32,50	2,155	4,714	560	443	—	165	—	21	248	718	—	3,087	1,128	2,079	—	—	8,316
Pelarne d:o	26,88	1,061	2,190	251	185	—	49	¼	19	203	354	—	1,090	473	869	—	—	2,489
Södra Wi d:o	45,17	2,595	2,191	627	592	2	155	—	10	343	866	33	3,415	1,405	2,911	—	8	7,812
Djursdala d:o	17,75	727	388	208	141	—	60	—	—	76	242	6	1,140	403	605	—	—	3,011
Tuna sockens häradsdel	7,00	741	600	149	132	4	41	¼	3	165	247	44	769	88	926	—	16	2,066
Hvena d:o d:o	43,63	1,847	2,782	516	465	—	150	—	16	84	616	2	2,841	1,424	1,884	—	—	7,585
Summa *b*)	199,26	10,001	14,699	2,551	2,168	6	691	½	83	1,241	3,261	85	13,665	5,412	10,320	—	24	*a*) 34,839
Tunaläns härad.																		
Misterhults socken	71,00	4,605	5,865	1,185	872	34	306	28	9	636	1,535	416	5,998	712	5,947	28	132	15,410
Tuna sockens häradsdel	29,25	3,466	3,323	712	603	14	230	20	15	717	1,155	139	3,749	529	4,089	—	57	11,611
Christdala socken	37,38	2,049	2,404	574	464	19	112	2	12	183	683	25	3,131	1,468	1,821	—	76	5,676
Summa	137,63	10,120	11,592	2,471	1,939	67	648	50	36	1,536	3,373	580	12,878	2,709	11,857	28	265	32,697
Hvena skate i Aspelands härad	4,38	268	453	71	62	—	21	—	2	23	89	—	391	120	340	—	—	1,046

44.	46.	48.	49.	50.	51.	55.	56.	59.	61.	66.	68.	69.	70.	71.	72.	74.
Skördebeloppet (utan utsädets afdrag).										Antal vid årets slut underhållne						
Hvete, höst-.	Råg, höst-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Potatis.	Andra Rotfrukter.	Lin och Hampa, spånadsämne.	Gräs och andra foderväxter till hö.	Hästar öfver 3 år.	Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Svin.
Kubikfot.								Centner.								
1,985	15,523	2,161	6,174	725	1,203	28,337	2,848	—	—	112	404	28	566	280	1,051	195
1,651	15,681	706	13,117	—	907	33,466	—	63	8,496	154	358	30	597	243	976	183
4,530	26,038	2,079	28,375	649	2,974	47,042	10,382	55	26,232	173	516	42	851	281	1,234	253
7,396	28,060	7,384	39,596	176	1,361	63,284	11,378	38	25,312	220	598	51	1,020	359	2,410	309
2,678	15,347	1,985	30,215	139	1,222	25,295	668	42	13,216	69	366	31	620	304	966	149
5,210	24,576	5,261	51,729	126	1,871	41,649	1,260	51	21,680	169	657	53	1,068	458	1,462	308
3,534	18,289	2,564	25,975	139	2,363	29,314	3,150	49	15,928	181	376	32	644	275	1,234	223
9,601	29,849	8,738	45,536	—	5,002	61,727	3,679	7	26,744	220	445	53	1,069	308	1,072	205
2,224	17,086	2,772	14,900	88	1,361	41,360	2,041	34	10,360	88	338	35	716	258	1,091	152
38,809	**190,419**	*a)* **33,650**	**255,617**	**2,012**	**18,264**	**371,474**	**35,406**	**339**	**147,968**	**1,386**	**4,058**	**355**	**7,151**	**2,766**	**11,496**	**1,977**
3,219	27,537	1,581	27,424	—	1,506	66,749	9,450	2	24,872	159	711	45	915	719	1,988	345
1,966	14,370	1,436	17,193	—	914	24,324	5,128	36	18,568	155	351	27	539	243	895	153
655	25,194	2,741	31,065	—	170	65,123	2,993	89	20,096	162	527	42	837	438	1,902	269
2,293	17,716	1,096	18,938	—	592	31,361	2,526	39	14,504	101	334	24	496	296	941	182
3,251	19,845	2,665	18,377	315	2,010	35,973	7,856	65	12,400	329	471	40	815	352	1,409	144
2,293	15,845	1,833	23,115	—	1,002	37,107	3,421	25	15,224	127	366	30	607	286	1,142	186
1,846	13,879	4,442	24,557	—	1,058	49,776	3,692	2	11,840	81	264	34	687	280	1,140	240
3,037	13,520	2,035	15,668	—	1,310	39,186	1,474	24	15,952	121	339	27	556	190	876	156
8,927	22,352	3,226	30,001	491	2,627	38,909	1,802	32	18,824	153	460	40	828	256	1,119	175
27,487	**170,258**	*b)* **21,055**	**206,338**	**806**	**11,189**	**358,508**	**38,342**	*a)* **314**	**152,280**	**1,388**	**3,823**	**309**	**6,280**	**3,060**	**11,412**	**1,850**
—	8,902	3,011	6,092	—	—	26,202	—	86	2,920	109	257	12	456	239	831	168
—	19,940	7,157	13,060	—	—	57,765	—	134	5,944	186	442	37	754	431	1,587	255
—	8,234	2,904	5,393	—	—	20,028	57	100	4,880	77	212	19	392	235	967	162
321	24,507	8,423	16,160	—	39	47,502	—	68	8,240	239	535	46	935	505	2,063	224
50	7,207	3,503	3,263	—	—	19,039	—	—	1,824	92	179	15	302	208	771	164
605	5,424	498	4,637	—	82	14,169	50	20	3,960	47	115	10	199	126	486	58
13	18,409	8,039	11,063	—	—	53,978	—	103	2,024	244	527	45	984	562	2,129	323
a) **989**	**92,623**	**33,535**	**59,668**	—	**121**	**238,683**	**107**	**511**	**29,792**	**994**	**2,267**	**184**	**4,022**	*a)* **2,306**	**8,834**	**1,354**
3,100	40,244	4,227	37,296	145	794	100,057	8,644	58	15,256	423	741	100	2,069	929	3,456	512
1,436	27,399	3,200	26,479	—	347	82,139	6,224	98	17,208	194	706	48	968	608	2,198	312
170	19,253	5,468	9,658	—	548	33,831	630	80	4,392	323	279	42	849	592	2,331	332
4,706	**86,896**	**12,895**	**73,433**	**145**	**1,689**	**216,027**	**15,498**	**236**	**36,856**	**940**	**1,726**	**190**	**3,886**	**2,129**	**7,985**	**1,156**
—	2,659	725	1,607	—	—	5,727	—	12	552	28	75	6	118	65	231	34

Anmärkningar.

Kol. 1 *a*). För Yxnerums länsdel eller s. k. skate, utgörande 2,75 mantal, i jordeboken räknad till Hannäs, saknas särskild uppgift. Ovisst, om den är upptagen under sistnämnde socken.

Kol. 1 *b*). Uti summorna ej inberäknad Frödinge socken, från hvilken Hushållnings-Sällskapet ej erhållit någon uppgift.

Kol. 7 *a*). Ofvanstående är med uteslutande af några mindre bråk summan af de särskilda sockneuppgifterna. Det insända sammandraget uppgifver 27,014$\frac{1}{17}$.

Kol. 25 *a*). Uppgiften för Gamleby innehåller i denna kolumn talet 784, hvilket tals antagande vållar bristande öfverensstämmelse med uppgiften i kol. 7. I det ingångne häradssammandraget är dock detta tal antaget, hvadan slutsumman för häradet der blifvit 6,344 i stället för här ofvan utförde 5,560, Gamleby oberäknad.

Kol. 33 *a*). Det insända häradssammandraget upptager blott 6,366 tunnor eller 40,106 kubikfot.

Kol. 39 *a*). Ofvanstående är summan af de särskilda sockneuppgifterna. Det insända häradssammandraget upptager, då der inberäknade Hvena skate i Aspelands härad fråndrages, 5,440 tunnor eller 34,272 kubikfot.

Kol. 44 *a*). Häradssammandraget upptager blott 115 tunnor eller 724,5 kubikfot.

Kol. 48 *a*). Häradssammandraget från Hushållnings-Sällskapet innehåller blott 4,641 tunnor.

b). Häradssammandraget upptager 3,387 tunnor.

Kol. 59 *a*). Häradssammandraget har höjt denna summa till 1,634 Lispund eller 326,80 Centner.

Kol. 67. Undersökningen har afsett blott antalet brukbara hästar, hvadan upplysning till kol. 67 ej kunnat meddelas.

Kol. 71 *a*). Enligt det insända häradssammandraget utgör antalet 2,606.

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för en del af Calmar läns Norra Hushållnings-Sällskaps område.

A. Brukningssätt: endast från Gladhammar meddeladt att 3-skiftesbruk der är allmännast.

B—F. Ej meddelade.

G. Skogssådd: i Gladhammar omkring 10 tunnland årligen.

H—K. Ej meddelade.

L. Skörden af hö från naturlig äng: uppgifven för Norra Tjust utom Dalhem till 88,520 Centner; för Södra Tjust till 71,495 Centner; för Sevedes härad till 73,495 Centner; för Tunaläns härad till 57,960 Centner, samt för Hvena skate af Aspelands härad till 2,265 Centner.

M—Q. Ej meddelade.

R. Vanlig årslön för dräng: uppgifven från Christdala till 150 R:dr, från Hvena till 125 R:dr, från Lofta till 120 R:dr, från Hjorted och Gladhammar till 100 R:dr, från Loftahammar till 80 à 120 R:dr. Vanlig årslön för piga: uppgifven från Christdala till 60 R:dr, Lofta, Hjorted, Gladhammar till 50 R:dr, Loftahammar till 40 à 50 R:dr, Hvena till 40 R:dr.

S. Värdet af stat och lön för dräng: uppgifvet i Norra Tjust i medeltal för 7 socknar till 251 R:dr, mellan högsta beloppet 300 R:dr i Ukna och lägsta 200 R:dr i Tryserum; i Södra Tjust i medeltal: 245 R:dr, mellan högsta 300 R:dr i Odensvi och lägsta 200 R:dr i Locknevi och Blacksta; i Sevedes härad i medeltal omkr. 247 R:dr med vexlingar mellan 246 och 250 R:dr; i Tunaläns härad i medeltal 255 R:dr med vexlingar mellan 246 och 270 R:dr. — Värdet af stat och lön för piga: i Norra Tjust i medeltal: 136 R:dr med uppgifna vexlingar mellan 100 och 250 R:dr; i Södra Tjust: 144 R:dr med vexlingar mellan 100 och 210 R:dr; i Sevedes och Tunaläns härader omkring 145 R:dr.

T. Dagsverkspriser: mans, högsta: i Norra och Södra Tjust 1 R:dr 50 öre, lägsta: 75 öre.
» i Sevedes härad 1 » 25 » » 75 »
qvins, » 80 öre, lägsta: 33 öre.

U. Skogstillgången: allmänt uppgifven dels tillräcklig för, dels öfverstigande husbehofvet.

V. Afyttring af skogsalster: uppgifven från Norra Tjust till 7,674 tolfter plank och bräder, 5,193 läster kol, 3,425 famnar ved, 350 tolfter timmer, samt dessutom ej specificerad till belopp af 43,578 R:dr; från Södra Tjust till: 55,730 tolfter plank och bräder, 17,510 läster kol, 5,150 famnar ved, utom bjelkar, timmer, sparrar m. m. samt ekstäfver och bark; från Sevedes härad till: 3,450 tolfter bräder, 1,700 läster kol, 3,500 famnar ved, 100 tolfter timmer; från Tunaläns härad till: 400 tolfter plank, 20,430 tolfter bräder, 1,200 läster kol, 1,235 famnar ved samt bearbetadt ekvirke och bark.

X. Ej meddelade.

Y. Planterade fruktträd: i Gladhammar omkring 100 årligen.

Z. Binäringar utom hvad till skogens tillgodogörande hörer: *brukskörslor* i Gärdserum, Ukna, Rumskulla, Wimmerby, Djursdala och Hvena; *gruf- och bruksarbete* i Ukna, Ed och Lofta; *fiske* i Eds kapell, Loftahammar, Westrums kapell, Misterhult; *biskötsel* i Lofta, Gladhammar, Misterhult, Tuna; *fabriksarbeten* i Gladhammar; *trädgårdsskötsel* i Pelarne och Misterhult.

STOCKHOLM, 1866. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

CALMAR LÄNS

Södra Hushållnings-Sällskaps område.

Jemte sockne- och härads-vis enligt formuläret Litt. A. benäget meddelade uppgifter, har från Kongl. Hushållnings-Sällskapet ingått nedanstående skrifvelse. De å formulären i bokstafsföljd äskade upplysningarne hafva äfven meddelats härads-vis, men för besparing i tryckningen blifvit i Statistiska Central-Byrån sammanförda för Hushållnings-Sällskapets hela område.

— — "De statistiska uppgifterna rörande jordbruksförhållandena inom Södra Calmar Län äro samlade och upprättade i förening med en af Länets Landsting år 1864 tillsatt Komité, hvilken haft för ändamål att utreda och afgifva utlåtande angående vissa tull- och finansfrågors inverkan specielt på Länets jordbruk och industri, hvarföre Hushållnings-Sällskapet tager sig friheten hänvisa till nämnda Komités berättelse om sättet, som blifvit användt för de olika uppgifternas insamlande *a*).

Såsom följd af denna samverkan mellan Hushållnings-Sällskapet och ofvananförda Komité äro äfven uppgifterna i hufvudsakligaste delar fullt öfverensstämmande med hvarandra; dock bör anmärkas, att, genom på senaste tider vunna fullständigare upplysningar och gjorda jemförelser, några mindre skiljaktigheter uppstått i Komiténs medeltalsberäkningar, beträffande isynnerhet den odlade åkerarealen samt utsädet och skördens belopp, och hvilken olikhet blifvit rättad i de Komiténs betänkande åtföljande tabellerna, men ej kunnat äga rum i sjelfva betänkandet, såsom varande befordradt till trycket långt förr än de senaste fullständigare upplysningarne kunnat vinnas.

Bland de särskilda häradsuppgifterna intager utan tvifvel Södra Möre Härad första rummet, såsom ägande den noggrannhet, som i statistiskt hänseende är möjligt att åstadkomma, hvarefter Norra Möre och Ölands båda Mot torde få ställas i andra rummet. I de öfrige häradsuppgifterna återstår ännu mycket att önska; dock hoppas Hushållnings-Sällskapet att, genom fortsatta bemödanden, mer och mer nalkas det afsedda målet. Calmar den 16 Januari 1867.

Å Calmar Läns Södra Kongl. Hushållnings-Sällskaps Förvaltnings-Utskotts vägnar:

CARL AXEL MANNERSKANTZ.

C. Elmgren."

a) Utdrag af ofvannämnde Komités betänkande.

— — — Komitén har sökt förskaffa sig så noggranna upplysningar som möjligt, om ej blott jordarealen, utsäde, skörd, kreatursantalet, skatter och onera m. m., utan ock export och import, tillverkningsvärde af metaller och dessas förädlingar, bank- och lånerörelse, prisnoteringar samt inteckningsbelopp och lagsökningar, allt inom länet och för de särskilda perioder, som ändamålet kräfde.

Med det belopp i penningar, som Landstinget ställt till komiténs förfogande i och för ett dylikt arbete, eller 2,000 R:dr R:mt, kunde dessa mångfaldiga. och olikartade upplysningar icke erhållas i den ordning och på ett sådant sätt, att någon säkerhet fanns för deras högsta möjliga noggrannhet och fullständighet, hvarförutan de icke kunde blifva tjenlige till grundval för omdömet. Komitén ansåg likväl att för ändamålet något vidare penningebidrag icke hos Landstinget borde ifrågasättas; men som Länets Hushållnings-Sällskaper otvifvelaktigt skulle draga stor fördel af den kännedom, som borde vinnas om förhållanden, hvilka så nära berörde dessa sällskaps ändamål, vände komitén sig till Hushållnings-Sällskaperna med begäran om penningeunderstöd för åstadkommande af förbemälde vigtiga bidrag till en jordbruksstatistik öfver länet, och erhöll också till sitt förfogande för ändamålet af Södra Sällskapet 2,000 R:dr och af det Norra 500 R:dr, att användas inom hvartdera Sällskapets område. För anskaffande af sådane upplysningar, som för länet äro gemensamma, afsatte komitén hälften, eller 1,000 R:dr, af Landstingets anslagssumma, hvaremot återstående 1,000 R:dr fördelades efter folkmängden inom hvartdera af de 2:ne nybildade landstingsområdena i länet, så att för Södra landstingsområdet bestämdes 663 R:dr, och för Norra 337 R:dr att, jemte de belopp Hushållnings-Sällskaperna anvisat, användas till uppgörande af en landtbruksstatistik.

Härvid har komitén tillvägagått på följande sätt: Först upprättades och trycktes formulärer, upptagande för hvarje socken namn å hvarje hemmansdel och dess innehafvare jemte taxeringsvärde, vidare jordbeskrifning, dels enligt skifteshandlingar och dels enligt sockneuppgifter, innefattande uppgift på arealen af åker, äng, afrösningsjord m. m., vidare antalet kreatur af olika slag samt utsäde och skörd af alla odlade växter, och slutligen specifika uppgifter på alla hemmanen vidlådande skatter och onera, hvartill kom för hela socknen gemensamma uppgifter om folkmängd, fattigvård, kassor, binäringar samt afyttrade skogsprodukter och landtmannavaror m. m.

Inom *södra* landstingsområdet öfverlemnades dessa tabeller, sedan deri hemmansdelarnes och deras innehafvares namn jemte taxeringsvärdet efter 1863 års taxeringslängder blifvit införde, till landtmäterikontoret i länet, hvarest efter skifteshandlingarne, så vidt några sådane funnos, anteckning om ägoarealen och dess fördelning i åker, äng, odlingsmark m. m. infördes. Derefter uppdrogs, inom berörde landstingsdistrikt, åt 3:ne särskilde landtmätare och en t. f. häradsskrifvare att kringresa till hvarje kommun och i förening med kommunalmyndigheterna anskaffa upplysningar rörande alla öfriga i tabellerna upptagna sakförhållanden, samt anteckna desamma.

Inom *norra* landstingets område kunde komitén, med afseende på det betydligt ringare belopp, som fanns till komiténs förfogande i och för insamlandet derstädes af dessa uppgifter, icke gå till väga på samma sätt. Komitén måste här inskränka sig att, genom dels kommunalmyndigheterna och dels vissa inom kommunerna boende personer, som funnos beredvillige och lämplige, förskaffa sig ifrågavarande uppgifter emot ett arfvode, som icke kunde få öfverstiga anslaget från norra Hushållnings-Sällskapet jemte de 337 R:dr, som, på sätt här förut är nämdt, skulle utgå af det odelade Landstingets anslag, och hvilka belopp fördelades på antalet tabeller, som för hvarje kommun vore behöfliga, sedan i desamma behörig anteckning blifvit gjord om hemmansdelarnes innehafvare och taxeringsvärden. Komitén har likväl haft all möda ospard att, på hvilket sätt än komitén gått till väga för att förskaffa sig dessa materialier till en jordbruksstatistik öfver länet, öfvervaka, att desamma blefvo ej blott så fullständiga som ske kunde, utan också så mycket som möjligt fria från misstag och fel. Komitén lärer dock knappast behöfva erinra derom, att hvarken komitén väntat, eller någon lärer kunna fordra, att särdeles en del af de erhållna uppgifterna skola vara så fullständiga och med verkliga förhållandet öfverensstämmande, att ju ej luckor och oriktigheter förefinnas; men komitén vågar hysa den tillförsigt, att dessa icke äro af betydenhet att störande inverka på slutledningen och totalomdömet i de väsendtligaste delarne. — — — —

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Socknarnes namn.	Nuvarande mantal.	Antal			Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.	Hela ägovidden.	träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunnland.					4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
Aspelands härad.																
Målilla	26	111	15			1,116			42	77	7	—	43	77	7	—
Lönnberga	24,38	104	11			907			31	83	1	—	25	83	1	—
Tveta	15,50	69	5			993			13	53	5	1	14	53	5	1
Järeda och Carlstorps skate	37,50	142	14			1,744			38	117	1	—	50	117	1	—
Gårdveda	13,92	44	—			843			2	41	1	2	2	41	1	2
Wirserum	43	217	10			2,232			41	183	3	—	50	183	3	—
Mörlunda	47,50	311	50			3,221			101	255	4	1	133	255	4	1
Hvena skate	4,38	—	—			195			—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	212,18	998	105			11,251			268	809	22	4	317	809	22	4
Handbörds härad.																
Långemåla	23,44	42	22	13,835		1,344	2,181	10,310	17	59	3	2	17	59	3	2
Högsby	79,38	372	45	40.397		3,245	4,238	32,914	77	291	13	1	112	291	13	1
Fliseryd	38	148	14	25,752		1,765	1,891	22,096	19	102	13	4	22	102	13	4
Kråksmåla	23,75	123	28	21,292		820	1,827	18,645	58	92	1	—	58	92	1	—
Fagerhult	45,63	237	16	25.359		1,176	3.003	21.180	108	112	1	—	124	112	1	—
Summa	210,20	922	125	126,635		8,350	13,140	105,145	279	656	31	7	333	656	31	7
Stranda härad.																
Ålem	63,75	218	44	36,440		4,396	5,092	26,952	26	179	12	1	44	190	12	1
Mönsterås	69,25	203	16	28,410		3,407	4,285	20,718	20	165	16	2	20	221	16	2
Döderhult	42.56	149	42	42,990		2,976	5,057	34,957	52	128	10	1	52	150	10	1
Summa	175,56	570	102	107,840		10,779	14,434	82,627	98	472	38	4	116	561	38	4
Norra Möre härad.																
Christvalla	25,25	106	60	21,128		1,728	5,842	13,558	73	79	1	—	73	86	1	—
Kläckeberga	33,38	38	35	5,786		2,659	809	2,318	19	24	11	1	35	24	24	1
Dörby	31,25	19	24	6,336		2,137	663	3,536	3	9	11	2	27	9	11	2
Calmar	16,25	11	6	2,694		1,509	168	1,017	6	6	3	2	24	6	3	2
Förlösa	33,17	85	38	10.392		2,958	1,158	6,276	1	60	24	1	39	60	24	1
Bäckebo	23	136	97	28,660		1,383	4,782	22,495	58	99	—	—	155	99	—	—
Åby	68,50	149	113	31,905		4,842	4,932	22,131	61	117	4	1	61	144	4	3
Ryssby	66,50	174	160	39,871		5,211	4,616	30,044	25	110	20	4	98	110	32	4
Summa	297,30	718	533	146.772		22,427	22,970	101,375	246	504	74	11	512	538	99	13
Södra Möre härad.																
Hossmo	21,21	21	12	3,253		1,812	172	1,269	1	1	18	1	13	1	18	3
Ljungby	77,96	114	101	26,694		8,296	2,653	15,745	14	75	32	1	101	75	39	1
S:t Sigfrid	14,75	62	33	8,806		1,325	1,661	5,820	5	24	4	—	37	24	4	—
Hagby	30,75	56	10	4,590		2,304	812	1,474	5	34	17	—	10	34	17	—
Woxtorp	18,58	25	1	2,842		1,530	529	783	1	13	11	—	1	16	11	—
Halltorp	40	64	21	9,573		2,155	1,859	5,559	—	32	4	2	21	57	7	2
Söderåkra	76,79	214	32	20,601		5,259	4,096	11,246	5	194	25	—	27	194	25	—
Thorsås	86,21	686	160	68,907		4,935	13,638	50,334	209	461	—	—	291	472	—	—
Wissefjerda	67,92	363	129	42,149		2,309	8,425	31,415	187	230	—	—	253	239	—	—

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till									Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		träde.	Hvete,		Råg,		Korn.	Hafre.	Blandsäd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.		höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunnland.									Tunnor à 36 kappar.						
462	275	1	111	—	5	—	74	188	1	—	307	—	80	260	—
345	239	—	85	—	14	—	40	184	—	—	231	—	119	162	—
322	261	—	78	4	6	—	129	193	4	—	212	—	103	214	—
607	404	2	107	—	17	—	112	495	—	—	405	—	126	369	3
274	239	—	54	2	2	—	80	192	6	—	176	—	43	257	3
807	519	—	129	—	17	—	156	604	1	—	537	—	195	433	—
1,148	678	—	246	—	11	—	137	1,001	4	—	760	—	177	688	—
83	57	—	17	—	2	—	15	21	—	—	55	—	20	49	—
4,048	**2,672**	**3**	**827**	**6**	**74**	—	**743**	**2,878**	**16**	—	**2,683**	—	**863**	**2,432**	**6**
403	311	4	178	—	6	—	341	101	10	—	388	—	132	268	—
1,106	1,010	1	461	4	8	—	379	276	27	—	1,066	—	518	738	11
531	548	—	198	10	6	—	340	132	6	—	522	—	98	675	—
242	302	1	135	—	6	—	74	60	—	—	242	—	202	151	—
401	436	—	162	—	13	—	64	100	3	—	397	—	364	107	—
2,683	**2,607**	**6**	**1,134**	**14**	**39**	—	**1,198**	**669**	**46**	—	**2,615**	—	**1,314**	**1,939**	**11**
1,556	1,042	1	322	—	18	—	905	552	19	—	1,012	—	529	769	—
1,411	703	6	306	6	16	52	437	470	24	—	909	—	205	748	—
853	738	1	281	10	6	—	807	280	14	—	832	—	53	1,028	—
3,820	**2,483**	**8**	**909**	**16**	**40**	**52**	**2,149**	**1,302**	**57**	—	**2,753**	—	**787**	**2,545**	—
700	453	—	245	5	21	—	188	116	—	—	467	—	201	336	—
739	558	9	199	—	10	—	648	496	50	—	426	—	229	442	—
571	443	22	251	8	4	—	647	189	34	—	335	—	165	306	47
398	395	12	65	20	2	—	373	244	29	—	227	—	146	292	30
727	513	4	213	23	5	106	640	727	35	—	438	—	143	487	4
574	340	5	128	1	8	—	153	174	1	—	382	—	195	186	7
1,080	786	—	269	6	12	117	701	1,871	16	—	699	—	300	649	—
1,553	1,030	39	408	12	13	105	1,053	998	38	—	985	—	325	942	—
6,342	**4,518**	**91**	**1,778**	**75**	**75**	**328**	**4,403**	**4,815**	**203**	—	**3,959**	—	**1,704**	**3,640**	**88**
373	375	10	132	1	3	15	530	373	13	—	258	—	135	268	31
1,721	1,829	—	600	—	8	718	1,770	1,650	28	—	1,110	—	589	1,587	50
372	339	—	135	—	8	—	203	268	1	—	247	—	111	304	—
638	492	1	250	1	8	—	354	560	9	—	413	—	202	387	—
414	296	8	113	3	5	65	267	359	18	—	252	—	151	179	11
701	411	6	159	6	11	48	192	621	20	—	441	—	190	267	15
1,967	913	17	451	4	26	132	449	1,300	37	—	1,262	—	440	584	35
2,190	1,112	1	654	7	53	—	174	744	14	—	1,451	—	877	310	3
1,200	729	1	293	—	17	—	69	—	1	—	853	—	574	259	2

1.	35.	39.	40.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.
	Hela utsädesbeloppet af			Skördebeloppet							
Socknarnes namn.	Ärter.	Potatis.	Lin och Hampa.	Hvete, höst-.	Hvete, vår-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.
	Tunnor à 36 kappar.			Tunnor à 36 kappar.							
Aspelands härad.											
Målilla	1	669	5	9	—	1,711	—	317	1,294	—	5
Lönnberga	—	509	14	—	—	1,448	—	654	944	—	—
Tveta	—	465	6	34	—	1,200	—	596	1,182	—	—
Järeda och Carlstorps skate	2	640	17	—	—	2,359	—	651	1,971	11	6
Gårdveda	—	328	2	30	—	919	—	218	1.364	20	—
Wirserum	—	778	17	8	—	3.314	—	1.174	2,549	—	—
Mörlunda	—	1,479	11	28	—	4,265	—	973	3,493	—	—
Hvena skate	—	103	2	—	—	314	—	108	265	—	—
Summa	**3**	**4.971**	**74**	**109**	—	**15,530**	—	**4,691**	**13,062**	**31**	**11**
Handbörds härad.											
Långemåla	3	1,068	6	109	—	2 562	—	820	1,491	—	31
Högsby	1	2,766	8	243	—	6,003	—	2,704	3,755	77	3
Fliseryd	1	1,189	6	42	—	3,358	—	464	3 280	—	4
Kråksmåla	1	809	6	—	—	1,454	—	1,214	935	—	4
Fagerhult	—	972	13	24	—	2.507	—	1,950	648	—	—
Summa	**6**	**6,804**	**39**	**418**	—	**15,884**	—	**7.152**	**10,109**	**77**	**42**
Stranda härad.											
Ålem	1	1,934	18	140	—	5,865	—	2,711	4,282	—	6
Mönsterås	6	1,834	16	153	—	4,523	—	884	3,457	—	40
Döderhult	1	1.689	6	121	—	5,054	—	301	6,190	—	7
Summa	**8**	**5,457**	**40**	**414**	—	**15,442**	—	**3,896**	**13,929**	—	**53**
Norra Möre härad.											
Christvalla	—	1,371	20	—	—	2,444	—	1,042	1,752	—	—
Kläckeberga	9	1,193	10	400	—	2,808	—	1,391	2,581	—	54
Dörby	22	1,508	4	335	—	2,475	—	1,103	1,863	300	144
Calmar	12	391	2	212	—	1,487	—	882	1.761	180	72
Förlösa	4	1,281	5	270	—	2,558	—	812	2,727	25	24
Bäckebo	5	767	8	5	—	2,209	—	1,087	1,090	41	27
Åby	—	1,614	12	120	—	3,844	—	1,620	3,699	—	—
Ryssby	39	2,451	13	262	—	5,817	—	1.852	5 275	—	234
Summa	**91**	**10,576**	**74**	**1,604**	—	**23,642**	—	**9,789**	**20,748**	**546**	**555**
Södra Möre härad.											
Hossmo	10	1.059	3	96	—	1,831	—	891	1,688	179	61
Ljungby	—	3,603	8	207	—	6,438	—	3,357	8,570	280	—
S:t Sigfrid	—	810	8	5	—	1,373	—	570	1,663	—	—
Hagby	1	1,497	8	57	—	2,422	—	1,138	2.066	—	3
Woxtorp	8	680	5	138	—	1,855	—	1,037	1,262	73	51
Halltorp	6	958	11	196	—	2,756	—	1,132	1,376	86	42
Söderåkra	17	2,703	26	259	—	6,931	—	2.365	3,152	214	104
Thorsås	1	3,923	53	84	—	8,270	—	4,999	1,832	18	6
Wissefjerda	1	2,343	17	11	—	4,630	—	3,080	1,404	10	5

55.	57.	58.	59.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	74.
(utan utsädets afdrag).					Antal vid årets slut underhållne							
Potatis.	Andra Rotfrukter.	Lin och Hampa, frö.	Lin och Hampa, spånadsämne.	Gräs och andra foderväxter till hö.	Hästar öfver 3 år.	Hästar under 3 år.	Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Svin.
Tunnor.			LG.	Lass à 40 LG.								
3,936	—	10	150	2,092	104	15	301	17	497	239	933	145
3,036	—	28	446	1,455	82	14	226	13	393	343	1,033	133
2,629	365	12	191	1,350	54	8	115	10	249	234	547	84
4,073	—	34	522	2,171	135	21	295	25	665	538	1,538	209
1,665	167	4	57	1,046	57	8	164	8	237	193	526	43
4,568	—	34	554	3,132	206	32	313	29	865	793	1,854	271
7,802	—	22	351	3,435	334	61	593	39	1,193	1,046	2,799	291
587	—	3	48	339	20	6	44	3	88	71	195	26
28,296	**532**	**147**	**2,319**	**15,020**	**992**	**165**	**2,051**	**144**	**4,187**	**3,457**	**9,425**	**1,202**
6,034	—	12	201	4,465	171	21	255	19	590	346	1,395	157
12,931	360	15	261	7,908	450	56	710	40	1,202	1,104	3,076	304
6,147	1,000	12	221	4,045	253	31	438	32	964	602	2,107	923
4,790	—	12	212	3,580	155	19	566	19	585	564	1,241	181
5,262	—	27	464	3,673	150	19	438	28	835	533	1,539	243
35,164	**1,360**	**78**	**1,359**	**23,671**	**1,179**	**146**	**2,407**	**138**	**4,176**	**3,149**	**9,358**	**1,808**
10,060	—	36	651	7,456	395	50	605	44	1,329	1,070	2,414	439
9,320	615	32	565	6,402	318	38	480	38	1,152	538	1,802	351
12,136	1,000	12	215	6,736	294	37	590	46	1,365	697	2,631	359
31,516	**1,615**	**80**	**1,431**	**20,594**	**1,007**	**125**	**1,675**	**128**	**3,846**	**2,305**	**6,847**	**1,149**
6,989	500	60	645	5,285	170	18	366	20	625	614	1,250	333
6,947	—	32	324	3,058	129	14	225	15	436	249	552	183
10,263	845	12	123	2,901	102	10	208	11	345	179	423	200
1,955	2,050	6	76	1,848	73	8	124	8	249	116	165	89
7,444	2,300	15	174	2,865	155	15	281	13	410	311	794	206
4,323	39	24	251	4,369	151	15	379	15	612	517	1,238	313
8,722	568	36	380	4,992	266	33	482	23	788	682	1,476	401
13,351	1,235	39	429	6,885	295	54	604	35	1,072	703	1,735	427
59,994	**7,537**	**224**	**2,402**	**32,203**	**1,341**	**167**	**2,669**	**140**	**4,537**	**3,371**	**7,633**	**2,152**
7,201	124	10	93	1,638	67	7	139	8	230	94	244	143
19,817	—	24	319	7,487	289	15	620	48	1,184	558	1,490	699
4,168	—	24	271	1,989	85	5	163	8	274	286	596	130
8,115	100	24	281	1,957	94	6	174	12	308	239	506	118
4,211	315	15	161	1,809	62	5	119	7	196	151	354	111
6,074	650	35	401	3,177	129	9	257	16	402	276	875	322
16,948	370	78	939	6,541	339	17	607	41	1,002	789	1,742	572
21,576	762	159	1,909	15,273	810	27	1,194	84	2,501	1,800	3,831	1,053
12,913	—	51	593	6,349	356	18	719	49	1,460	1,152	2,191	423

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16	17.
Socknarnes namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		trädgård, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunland.					4 tunland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.	4 tunland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.
Arby	45,88	143	140	34,795		3,359	4,870	26,566	11	116	15	1	144	122	15	1
Mortorp	25,13	93	105	18,882		2,141	2,606	14,135	9	124	11	—	107	133	11	—
Oskar	12,25	93	87	14,235		768	2,696	10,771	14	70	1	—	101	77	1	—
Madesjö	96,88	542	298	74,368		5,505	17.308	51,555	48	469	4	—	338	490	4	—
Summa	614,31	2,476	1,129	329,695		41,698	61,325	226,672	509	1,843	142	5	1,444	1,934	152	7
Ölands Norra mot.																
Böda	28,84	189	11	8,407		2,208	1,421	4,778	34	175	1	—	34	175	1	—
Högby	32,31	244	4	11,121		3,127	1,351	6,643	20	225	2	1	20	225	2	1
Källa	19	83	—	4,783		1,284	463	3,036	9	73	1	—	9	73	1	—
Persnäs	30,96	160	7	9,801		2,736	705	6,360	10	148	2	—	10	148	2	—
Föra	20	96	8	6,765		1,940	751	7,074	10	82	4	—	10	82	4	—
Löt	22,44	110	11	5,978		1,921	372	3,685	26	82	2	—	26	82	2	—
Egby	11,38	46	—	2,115		834	180	1,101	—	46	—	—	—	46	—	—
Bredsätra	23,25	101	—	5,027		2,380	436	2,211	—	98	3	—	—	98	3	—
Gärdslösa	47,38	282	98	8,983		3,599	836	4,548	108	169	5	—	108	169	5	—
Långlöt	20,75	81	43	5,175		1,611	1,030	2,534	6	71	4	—	6	71	4	—
Runstens norra socknedel	30,81	61	4	5,455		1,948	485	3,002	2	58	3	—	2	58	3	—
Alböke	19,63	94	3	6,700		1,486	401	4,813	8	85	1	—	8	85	1	—
Köping	37,56	189	46	9,531		3,285	777	5,469	41	136	12	—	41	136	12	—
Repplinge	31,44	130	4	6,813		1,764	839	4,210	27	98	4	1	27	98	4	1
Högsrum	20,14	115	45	7.244		2,184	578	4,482	39	56	19	1	39	56	19	1
Summa	395,89	1,981	284	103,898		32,307	10,625	63,946	340	1,602	63	3	340	1,602	63	3
Ölands Södra mot.																
Runstens södra socknedel	13,88	50	—	3,222		899	868	1,455	—	49	1	—	—	49	1	—
Norra Möckleby	31	127	1	6,823		1,898	1,546	3,379	—	125	2	—	—	125	2	—
Gårdby	14,75	58	—	4,231		1,021	840	2,370	1	58	—	—	1	58	—	—
Sandby	19,88	71	1	5,689		1,359	1,072	3,258	—	72	1	—	—	72	1	—
Stenåsa	23,50	72	—	6.140		1,290	1,212	3,638	—	72	—	—	—	72	—	—
Hulterstad	21	85	—	9,317		1,714	1,389	6,214	—	80	5	—	—	80	5	—
Segerstad	14,75	46	1	6,195		853	774	4,568	2	44	1	—	2	44	1	—
Gräsgård	25,94	90	—	6,245		1,726	591	3,928	—	89	1	—	—	89	1	—
Ås	16,50	25	1	4,455		1,054	1,384	2,017	—	23	2	1	—	23	2	1
Wentlinge	13,63	46	—	4,275		833	865	2,577	—	45	1	—	—	45	1	—
Södra Möckleby	15,81	48	1	5,382		1,001	482	3,899	1	45	2	—	1	45	2	—
Smedby	17,80	42	—	4,972		780	379	3,813	—	41	1	—	—	41	1	—
Kastlösa	38,81	82	3	8,979		2,103	1,111	5,765	1	77	7	—	1	77	7	—
Mörbylånga	20,75	67	—	6,253		1,305	549	4,399	—	66	1	—	—	66	1	—
Resmo	17,88	54	—	5,074		986	970	3,118	—	54	—	—	—	54	—	—
Wickleby	16,63	64	—	6,061		1,167	1,456	3,438	—	62	2	—	—	62	2	—
Thorslunda	39,44	142	2	10,138		2,560	2,828	4,750	—	132	10	—	—	132	10	—
Allgutsrum	22,60	170	68	7,233		2,482	1,380	3,371	27	102	9	—	27	102	9	—
Glömminge	21,38	84	—	6,155		1,530	1,791	2,834	—	79	5	—	—	79	5	—
Summa	405,93	1,423	78	116,839		26,561	21.487	68.791	32	1.315	51	1	32	1.315	51	1
Summa för landsbygden	2,311,37	9,088	2,356	931,679		153,373	143,981	648,556	1,772	7,201	421	35	3,094	7,415	456	39
Calmar stad	15	—	—	1,411		650	211	550	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa för Södra H.-S:s område	2,326,37	9,088	2,356	933,090		154,023	144,192	649,106	1,772	7,201	421	35	3,094	7,415	456	39

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till									Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		träde.	Hvete,		Råg,		Korn.	Hafre.	Blandsäd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.		höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunnland.									Tunnor à 36 kappar.						
1,232	855	10	240	10	18	—	392	602	48	—	758	—	458	508	17
592	458	1	177	1	11	152	239	510	3	—	392	—	206	337	—
330	234	—	94	—	5	—	39	66	—	—	220	—	109	166	—
1,883	1.480	1	606	—	48	83	332	1.072	4	—	1.250	—	848	841	1
13,613	**9,523**	**56**	**3,904**	**33**	**221**	**1,213**	**5,010**	**8,125**	**196**	—	**8,907**	—	**4,890**	**5,997**	**165**
1,275	90	—	301	—	—	—	—	542	—	—	851	—	81	12	—
1,751	201	—	395	—	—	—	10	770	—	—	1,167	—	178	30	—
627	142	—	110	—	—	—	—	405	—	—	418	—	140	2	—
1,456	519	—	176	—	—	—	—	585	24	—	939	—	519	—	—
1,000	547	—	67	—	—	—	—	326	—	—	667	—	520	35	—
965	588	—	36	—	—	—	5	327	36	—	596	—	539	65	—
415	256	—	18	—	—	—	17	128	9	—	264	—	223	44	—
1,215	721	—	48	—	—	—	4	392	31	—	769	—	643	104	—
1,820	1,011	—	127	—	—	—	8	633	61	—	1,132	—	870	188	—
866	524	—	36	—	—	—	—	185	44	—	519	—	431	124	—
986	572	—	49	—	—	—	2	339	49	—	593	—	482	119	—
743	432	—	39	—	—	—	—	272	31	—	454	—	392	51	—
1,555	899	—	107	—	—	—	105	619	55	—	963	—	788	148	—
906	563	12	28	—	—	—	41	214	65	—	517	—	500	85	—
928	538	—	47	—	—	—	75	596	45	—	558	—	470	90	—
16,508	**7,603**	**12**	**1,584**	—	—	—	**267**	**6,333**	**450**	—	**10,407**	—	**6,776**	**1,097**	—
341	282	—	17	—	—	—	—	259	29	—	284	—	242	61	—
730	529	5	28	—	2	—	1	603	15	—	476	—	436	124	—
525	300	—	27	—	1	—	1	167	8	—	339	—	178	162	—
620	449	3	36	—	1	—	—	250	10	—	400	—	302	196	—
424	705	—	54	—	1	—	—	106	21	—	382	—	518	281	—
541	802	4	46	—	2	—	—	319	31	—	320	—	589	286	—
222	532	—	11	—	—	—	—	88	24	—	174	—	414	178	—
416	1.138	—	20	—	—	—	14	138	53	—	310	—	945	289	—
197	470	2	15	13	—	—	308	49	29	—	137	—	328	214	12
223	513	—	23	—	—	—	—	74	30	—	163	—	348	247	—
184	574	4	60	8	—	—	110	61	23	—	137	—	385	284	—
224	414	4	39	—	—	—	20	79	19	—	186	—	291	184	—
600	1,091	12	137	—	4	—	59	200	63	—	474	—	749	513	—
329	661	14	124	—	4	—	64	109	39	—	249	—	401	391	—
293	449	4	82	—	1	—	7	150	37	—	219	—	357	137	—
409	506	20	82	—	2	—	82	66	38	—	222	—	304	270	—
932	832	49	178	—	7	—	273	289	75	—	782	—	671	241	—
730	546	8	50	—	—	418	—	730	24	—	453	—	395	202	—
609	624	—	39	—	—	—	38	220	29	—	489	—	498	188	—
8549	11.417	129	1.068	21	25	418	977	3.957	597	—	6.196	—	8.351	4.448	12
55.563	**40,823**	**305**	**11,204**	**165**	**474**	**2,011**	**14,747**	**28,079**	**1,565**	—	**37,520**	—	**24,685**	**22,098**	**282**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	190	—	95	143	—
55,563	**40,823**	**305**	**11,204**	**165**	**474**	**2,011**	**14,747**	**28,079**	**1,570**	—	**37,710**	—	**24,780**	**22,241**	**282**

1.	35.	39.	40.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.
	Hela utsädesbeloppet af			Skördebeloppet							
Socknarnes namn.	Ärter.	Potatis.	Lin och Hampa.	Hvete, höst-.	Hvete, vår-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.
	Tunnor à 36 kappar.			Tunnor à 36 kappar.							
Arby	10	1,620	18	355	—	4,500	—	2,536	2,765	87	55
Mortorp	1	1,062	11	18	—	2,051	—	1,054	1,913	—	6
Oskar	—	565	5	—	—	1,101	—	547	834	—	—
Madesjö	1	3,637	48	24	—	7,051	—	4,588	4,668	5	7
Summa	**56**	**24,460**	**221**	**1,450**	—	**51,209**	—	**27,294**	**33,193**	**952**	**340**
Ölands Norra mot.											
Böda	—	1,806	—	—	—	4,214	—	463	60	—	—
Högby	—	2,372	—	3	—	5,866	—	887	150	—	—
Källa	—	660	—	—	—	2,145	—	724	12	—	—
Persnäs	—	1,054	—	123	—	4,510	—	2,535	—	—	—
Föra	—	404	—	—	—	3,317	—	2,589	151	—	—
Löt	—	218	—	186	—	3,017	—	2,661	326	—	—
Egby	—	104	—	47	—	1,344	—	1,135	224	—	—
Bredsätra	—	290	—	156	—	3,862	—	3,228	525	—	—
Gärdslösa	—	764	—	357	—	6,588	—	5,136	1,103	—	—
Långlöt	—	218	—	244	—	2,831	—	2,433	679	—	—
Runstens norra socknedel	—	292	—	244	—	2,935	—	2,434	599	—	—
Alböke	—	231	—	160	—	2,295	—	1,980	261	—	—
Köping	—	644	—	309	—	5,247	—	4,339	820	—	—
Repplinge	9	167	—	386	—	3,078	—	2,978	508	—	54
Högsrum	—	284	—	267	—	3,218	—	2,698	524	—	—
Summa	**9**	**9,508**	—	**2,482**	—	**54,467**	—	**36,220**	**5,942**	—	**54**
Ölands Södra mot.											
Runstens södra socknedel	—	103	—	147	—	1,422	—	1,212	295	—	—
Norra Möckleby	4	168	2	61	—	2,262	—	2,139	553	—	20
Gårdby	—	164	1	51	—	1,695	—	714	618	—	—
Sandby	3	215	1	62	—	2,268	—	1,420	772	—	14
Stenåsa	—	328	1	115	—	2,146	—	2,772	1,162	—	—
Hulterstad	4	274	2	165	—	1,602	—	3,176	1,106	—	23
Segerstad	—	66	—	160	—	1,042	—	2,070	727	—	—
Gräsgård	—	121	—	368	—	1,678	—	4,725	1,158	—	—
Ås	2	93	—	323	—	1,007	—	1,918	1,196	64	9
Wentlinge	—	136	—	257	—	1,002	—	1,924	1,104	—	—
Södra Möckleby	4	350	—	196	—	1,387	—	2,164	1,392	—	22
Smedby	3	233	—	124	—	1,073	—	1,467	725	—	15
Kastlösa	12	820	4	434	—	2,487	—	4,242	2,060	—	50
Mörbylånga	14	743	4	474	—	1,247	—	2,349	1,566	—	57
Resmo	4	494	1	290	—	1,314	—	1,951	574	—	24
Wickleby	20	491	2	240	—	1,343	—	1,698	1,156	—	124
Thorslunda	49	1,071	7	530	—	4,812	—	3,516	1,077	—	298
Allgutsrum	8	302	—	143	—	2,303	—	2,044	808	—	50
Glömminge	—	235	—	177	—	2,654	—	2,484	752	—	—
Summa	127	6,407	25	4,317	—	34,744	—	43,985	18,801	64	706
Summa för landsbygden	300	68,183	473	10,794	—	210,918	—	133,027	115,784	1,670	1,761
Calmar stad	3	635	—	56	—	1,524	—	476	571	—	23
Summa för Södra H.-S:s område	303	68,818	473	10,850	—	212,442	—	133,503	116,355	1,670	1,784

55.	57.	58.	59.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	74.
(utan utsädets afdrag).					Antal vid årets slut underhållne							
Potatis.	Andra Rotfrukter.	Lin och Hampa, frö.	Lin och Hampa, spånads-ämne.	Gräs och andra foderväxter till hö.	Hästar öfver 3 år.	Hästar under 3 år.	Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Svin.
Tunnor.			L℔.	Lass à 40 L℔.								
9,523	1,229	54	638	6,755	255	11	295	30	894	740	1,698	468
5,909	78	33	381	2,718	124	6	277	15	432	333	947	266
2,851	—	15	175	1,920	89	5	213	15	447	317	669	158
20,457	—	144	1.714	13.124	574	24	1,105	86	2,155	1.477	4,145	746
139,763	**3,628**	**666**	**7,875**	**70,737**	**3,273**	**155**	**5,882**	**419**	**11,485**	**8,212**	**19,288**	**5,209**
10,800	—	—	—	1,524	241	32	448	14	587	577	1,736	265
13,848	—	—	—	1,228	342	43	449	23	691	647	1,193	338
3,308	—	—	—	539	138	17	271	11	307	303	643	76
5,324	—	—	—	796	283	35	463	15	441	441	1,293	163
2,344	—	—	—	614	187	23	300	12	359	359	878	167
1,308	—	—	—	360	230	30	232	10	314	314	595	192
624	—	—	—	246	83	9	166	6	191	164	355	66
1,740	—	—	—	734	236	30	304	14	408	414	586	144
4,359	—	—	—	1,000	467	66	413	21	654	619	600	344
1,308	—	—	—	651	233	30	279	13	390	351	420	225
1,744	—	—	—	533	213	27	244	12	370	365	326	148
1,386	—	—	—	280	171	21	219	9	284	284	684	141
3,390	—	—	—	1,390	335	42	441	23	678	653	852	293
1,002	—	—	—	1,309	199	25	228	16	421	422	611	205
1,704	—	—	—	1,007	181	22	232	14	423	370	384	121
54,189	—	—	—	**12,211**	**3,539**	**452**	**4,689**	**213**	**6,518**	**6,283**	**11,156**	**2,888**
614	—	—	—	280	121	15	160	7	204	204	170	75
873	—	8	76	674	261	28	324	10	325	396	325	59
987	—	4	53	256	145	15	191	7	215	349	225	45
1,279	—	4	35	440	190	17	218	8	222	346	342	119
1,984	—	4	41	498	231	24	285	9	274	555	498	132
1,578	—	8	87	605	253	32	288	10	315	408	388	182
396	—	—	—	244	147	18	195	5	168	151	332	84
714	—	—	—	967	340	42	254	11	331	346	549	158
761	1,360	—	—	2,427	261	33	152	6	199	186	196	45
827	—	—	—	761	143	18	139	7	205	247	330	124
2,201	800	—	—	698	180	22	157	7	201	251	315	82
1,406	—	—	—	346	130	16	127	5	147	175	236	65
4,760	—	14	146	981	302	38	326	12	375	519	547	161
3,715	—	14	122	571	201	25	222	8	250	348	457	159
2,994	—	4	47	628	174	21	180	8	236	271	304	82
3,148	—	8	76	1,193	168	21	193	8	239	274	350	136
6,402	—	12	266	1,933	246	30	539	21	640	680	688	243
1,812	—	—	—	645	231	29	284	12	348	384	300	168
1,410	—	—	—	795	173	22	216	10	295	369	386	182
37.861	2.160	80	949	14.942	3.897	466	4.450	171	5 189	6.459	6 938	2.301
386,783	**16,832**	**1,275**	**16,335**	**189,378**	**15,228**	**1,676**	**23,823**	**1,353**	**39,938**	**33,236**	**70,645**	**16,709**
5.000	—	—	—	844	110	2	63	5	120	—	20	140
391,783	**16,832**	**1,275**	**16,335**	**190,222**	**15,338**	**1,678**	**23,886**	**1,358**	**40,058**	**33,236**	**70,665**	**16,849**

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865.

A. Brukningssätt: å mindre hemmansdelar allmännast 3 skiftesbruk med en del af trädan å fastlandet alltmer använd till klöfver och rotfrukter; å större egendomar 6—9 årigt vexelbruk, på Öland med 2 åriga klöfvervallar.

B. Vidd af nyodling: blott delvis uppgifven till 409 tunnland.

C. » af vattenaftappning: 50 tld i Norra Möre; större arbeten i S. Möre ännu ej afslutade; i öfrigt ej uppgifvet.

D. » af underdikning: 5 tld i S. Möre, 125 i N. Möre, 130 i Handbörds härad; i öfrigt ej uppgifvet.

E. » af ängsvattning: 12 tld i Handbörds, 30 i N. Möre.

F. » af mergling: 50 tld i S. Möre.

G. » af skogssådd:

H. » af skogsplantering: mindre plantskolor anlagde i S. Möre.

I. Väderlek, sånings- och skörde-tider: Mycket regn under 1864 års höst och efterföljande vexlande barvinter, töväder och snö på ofrusen mark skadade höstsäden, hvartill i S. Möre äfven bidrog torr och kall väderlek under Mars och April, hvaremot vårväderleken i öfrigt uppgifves hafva varit gynnsammare. Vårsådden i April och Maj; höstsådden i Augusti och September. Skörden i Augusti och September.

K. Skördens beskaffenhet, vigt, m. m.: Skörden af höstsäd under medelmåttan, af vårsäd god. Vigten af hvete i Stranda 12—14 L℔, i öfrigt 15—17 L℔; af råg 11—13 L℔ i Stranda härad och på Öland, i öfrigt 13—15 L℔; af korn på Öland 12—14 L℔, i öfrigt 10—13 L℔; af hafre i Stranda 8—11 L℔, i öfrigt 6—10 L℔. Potatisskörden sämre i N. och S. Möre samt Stranda härader.

L. Skörden af hö från naturlig äng: medelmåttig i Aspelands härad, i öfrigt mindre god och under medelmåttan.

M. » af halm: medelmåttig.

N. Öfverskott till afsalu: af säd och andra jordbruksalster — i Högsby, Långemåla, Fliseryd af Handbörds härad, Hossmo, Ljungby, Hagby, Söderåkra och Arby socknar af S. Möre, Dörby och Ryssby af N. Möre härad, samt hela Öland.

O. Brist för eget behof: af säd och andra jordbruksalster — i Thorsås och Wissefjerda af S. Möre.

P. Öfverskott till afsalu: af kreatur och andra ladugårdsalster — i Aspelands, Handbörds, S. Möre, N. Möre härader och på Öland.

Q. Brist för eget behof: af kreatur och andra ladugårdsalster — ingen uppgifven.

R. Vanlig årslön för dräng: 110 R:dr i Aspelands, 100 R:dr i Handbörds och Stranda, 60—80 R:dr i öfriga härader; — piga: 60 R:dr i Stranda, 55 R:dr i Handbörds, 50 R:dr i Aspelands, 30—40 R:dr i öfriga härader — i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: 150 R:dr i Stranda, 230 R:dr i Aspelands, 240 R:dr i Handbörds, 250 R:dr i öfrige härader; — piga: 100 R:dr i Stranda, 120 R:dr i Handbörds, 140 R:dr i Aspelands, 150 R:dr i öfriga härader.

T. Dagsverkspriser: sommar-, mans: högsta 1 R:dr 50 öre, lägsta 67 öre; — qvins: högsta 1 R:dr, lägsta 37 öre.
vinter-, » » 1 R:dr, » 50 öre; — » » 50 öre, » 25 öre.

U. Skogstillgång: på Öland endast i Böda socken, från hvars kronopark årlig försäljning för omkr. 14,000 R:dr; inom fastlandets härader tillräcklig för husbehof och till stor del äfven för afsalu.

V. Afyttring af skogsalster: från Aspelands, Handbörds (med undantag af Fagerhults socken) Norra och Södra Möre samt Stranda härader.

X. Bränntorfsmossar begagnade: i Köpings, Löts, Bredsätra och Wickleby socknar på Öland samt i Calmar och Ryssby socknar å fastlandet.

Y. Antal planterade fruktträd: uppgift saknas, men antalet anses ej obetydligt.

Z. Binäringar: fiske på Öland och i Stranda härad, stenhuggeri på Öland och i Södra Möre, skogsafverkning i Aspelands, Stranda, Handbörds och N. Möre härader, pottasketillverkning i N. Möre, skeppsbyggeri i S. Möre, tegelslageri i Stranda, N. och S. Möre, bränvinsbränning och bryggerier i N. och S. Möre, garfverier i d:o d:o; dessutom bedrifves fabrikation af alun, vitriol och rödfärg på Öland, jernmanufaktur i Stranda och Handbörds härader, oljeslageri och färgeri i S. Möre, tillverkning af papper i N. och S. Möre samt Handbörds härader, af kläde och drufsocker i S. Möre, af krut i Handbörds härad.

STOCKHOLM, 1867. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

GOTLANDS LÄN.

Jemte benäget öfversändande af ett enligt formuläret Litt. B. upprättadt länssammandrag öfver de insamlade uppgifterna, har Hushållnings-Sällskapet meddelat Statistiska Central-Byrån följande:

"Enär inga underafdelningar inom Sällskapet finnas, beslöt Sällskapet att anmoda Kommunal-Nämnderna att hvar för sin socken meddela Sällskapet de i formuläret äskade uppgifterna. Af de sålunda inkomna uppgifterna visar sig, att allmogen i allmänhet icke är benägen att lemna dylika uppgifter, enär desamma ifrån flera socknar äro högst ofullständiga, och ifrån några alldeles inga uppgifter inkommit, oaktadt skedd påminnelse derom genom kungörelse af Konungens Befallningshafvande. Det vill ock synas som i många socknar missförstånd föranledt otillförlitliga, ja alldeles vilseledande uppgifter. Af dessa skäl har för en del socknar approximativ beräkning måst göras dels efter de förut inkomna uppgifterna till Konungens Befallningshafvandes femårsberättelse, dels efter i Landtmäteri-Kontoret befintliga handlingar.

En del uppgifter inkommo inom bestämd tid, d. v. s. inom Maj månads utgång, men större delen af de nödiga primäruppgifterna kommo icke Sällskapet tillhanda förrän i medlet af Juli månad, hvarföre det för Sällskapet varit alldeles omöjligt att, enligt nådiga föreskriften, inom bestämd tid medhinna primäruppgifternas granskning och bearbetning till sammandrag för hela länet, synnerligast som denna granskning och bearbetning torde kunna antagas behöfva "minst" lika lång tid som uppgifternas insamlande inom socknarna. Hade det blott varit fråga om att Sällskapet skulle besörjt om summeringen af de erhållna uppgifterna, så hade sådant lätt låtit verkställa sig, men nu har arbetet fordrat en längre tid, då vidlyftiga jemförelser och sannolikhetsberäkningar äfven måst göras.

Hvad angår de särskilda rubrikerna, torde här få tilläggas, först med afseende på brukningsdelarna, att i blanketten antalet såväl efter mantalslängderna som efter de inkomna uppgifterna (derifrån sådana uppgifter saknats hafva de dock beräknats i öfverensstämmelse med mantalslängderna) blifvit infördt, och torde orsaken till den betydliga skilnaden vara, att då Kommunal-Nämnderna icke haft tillgång till mantalslängderna, de uppgifvit det antal, som i verkligheten förekommer, då delar af flera hemmansnummer tillhöra en ägare och af honom brukas såsom en del, hvaremot i mantalslängderna hvarje hemmansnummer förekommer delad i så

många delar, som ägare inom hvarje nummer finnas. Att i blanketten antalet brukningsdelar efter såväl uppgifterna som mantalslängderna införts torde såsom skäl få anföras, att villrådighet uppstått, huruvida icke de i verkligheten befintliga brukningsdelarnas antal skulle för jordbruks-statistiken vara mera upplysande än om dessas antal blott införas enligt mantalslängderna, synnerligast som i formuläret äskas uppgift om vidden af den odlade jorden för hvarje ägare eller brukare deraf, för att vinna den vigtiga upplysningen om jordstyckningen efter vidden af odlad jord, och det vill synas som om brukningsdelarnas antal efter mantalslängderna då skulle blifva vilseledande i jemförelse med styckningen af den odlade jorden efter arealen. Visserligen kan ingen jemförelse hvad angår Gotlands län för år 1865 i detta afseende ifrågakomma, enär Sällskapet måste beklaga, att i de från Kommunal-Nämnderna inkomna formulären uppgifterna i fråga om jordstyckningen efter arealen af odlad jord — med få undantag — dels helt och hållet saknats, dels synbarligen varit alldeles origtiga; och då andra utvägar att få kännedom om detta förhållande icke varit för Sällskapet möjliga, har ingen granskning eller bearbetning hvad dessa kolumner angår kunnat verkställas.

Af samma orsak har ingen uppgift för hela länet kunnat åstadkommas rörande hela ägovidden samt den skogbärande marken.

I afsende på användningssättet af den odlade ägovidden torde äfven böra anmärkas, att summan af alla kolumner icke fullt uppgår till den förut uppgifna arealen af åker och annan odlad jord, men då här i länet odlas Linser, visserligen i mindre skala, dock temligen allmänt, är det antagligt, att i de flesta uppgifterna icke afseende fästats härå; torde ock hända, att från mången socken arealen som blifvit använd till spånadsväxter icke så noggrannt blifvit uppgifven, då detta kanske ansetts af underordnad vigt; men som det icke varit möjligt att reda detta förhållande, har ingen rättelse deruti kunnat göras.

Med afseende på "upplysningarna" torde äfvenledes få anmärkas, att Hushållnings-Sällskapet i sin skrifvelse till Kommunal-Nämnderna ansett frågorna B—H böra besvaras blott för året 1865. Frågorna N—Q äro ifrån högst få socknar besvarade, hvadan något sammandrag deraf icke kan göras; hvad hela länet angår vill det numera blifva svårt att uppgifva något bestämdt härom, då ingen uppgift angående in- och utförsel från Tullkammaren kan erhållas. I afseende på frågan Y torde få tilläggas, att enligt från socknarna inkomna uppgifter antalet planterade fruktträd uppgifves till 5,817, hvilket antal torde vara för lågt, om dermed menas alla fruktträd som finnas, men deremot för högt, om blott de under året planterade afses.

Wisby den 21 September 1866.

På Gotlands Läns Hushållnings-Sällskaps vägnar:

H. GYLLENRAM.

S. W. Gustafson."

1865 års uppgifter för Gotlands län, utgörande: 1,097$\frac{7}{8}$ n. v. mantal, delade i 5,516 brukningsdelar enligt mantalslängderna, i 5,112 brukningsdelar enligt uppgifter från socknarna, deraf den största: 5$\frac{19}{32}$ mantal, den minsta: $\frac{1}{192}$ mantal.

Hela ägovidden enligt geograf. kartor.	Deraf: Träd-, humle- och kålgård.	Åker och annan odlad jord.	Naturlig äng.	Skogbärande mark.
	Q v a d r a t r e f v a r.			
I. Omkr. 3,561,797	5,320	387,800	308,952	

Antal	4 tunnland och derunder.	Öfver 4 t. o. m. 40 tunnland.	Öfver 40 t. o. m. 200 tunnland.	Öfver 200 tunnland.
II. **ägare** af odlad jord till vidd af ...				
III. **brukare** af odlad jord till vidd af				

	Höstsäd.	Vårsäd: Stråsäd.	Vårsäd: Baljväxter.	Potatis.	Andra rotfrukter.	Spånadsväxter.	Gräs och andra fodervä xter: till bete.	Gräs och andra fodervä xter: till skörd.	Andra växtslag.	Träde.
	Q v a d r a t r e f v a r.									
IV. Odlad ägovidd använd till..	121,106	77,851	3,461	24,707	1,865	554	123	29,579	672	124,107

	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Andra rotfrukter.	Lin och hampa frö.	Lin och hampa spånadsämne.	Gräs och andra fodervä xter till hö.	Raps.
	K u b i k f o t.													Centner.		Kub.fot.
V. Hela utsädet af	25,924		94,620		64,506	16,827	4,618	3,566	10	158	132,380					
VI. Hela skörden af (utan utsädets afdrag)	136,256		512,474		421,313	86,556	26,888	16,739	40	788	992,439	133,837	69	291	110,840	680

	Hästar öfver 3 år.	Hästar under 3 år.	Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
VII. Antal vid årets slut underhållne	8,789	1,724	9,425	1,259	12,876	5,977	38,341	636	6,352

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för Gotlands län.

A. Brukningssätt: på några få ställen, isynnerhet i mellersta delen af landet är vexelbruk infördt, mest af ståndspersoner, hvaremot allmogen hufvudsakligen begagnar 3-skiftesbruket, dock så att allmogen mångenstädes tillika använder en del af åkern till foderskörd. I de socknar, der jordmånen är strandör och sand, begagnas mest 2-skiftesbruk.

B. Vidd af nyodling under året: 3,310 qvadratrefvar.

C. » af vattenaftappning under året: 2,845 qvadratrefvar.

D. » af underdikning under året: 11 qvadratrefvar.

E. » af ängsvattning:

F. » af mergling:

G. » af skogssådd under året: 45 qvadratrefvar.

H. » af skogsplantering:

I. Väderlek, sånings- och skörde-tider: 1864 års regniga höst fördröjde på de flesta ställen inom länet rågsådden till början af September månad och hvetesådden till dess slut. Vårsådden försiggick under första hälften af Maj; derefter inträffande torka och kyla inverkade menligt på såväl höst- som vårsäden. Den regniga bergningstiden försenade och försämrade mångenstädes skörden.

K. Skördens beskaffenhet, vigt m. m.: skörden af höstsäd var under medelmåttan och föga vigtig, korn och hafre lemnade medelmåttig afkastning, ärter deremot knapp, men potatis något öfver medelmåttan.

L. Skörden af hö från naturlig äng: medelmåttig.

M. » af halm: knapp.

N. Öfverskott till afsalu: } af säd och andra jordbruksalster:
O. Brist för eget behof: }

P. Öfverskott till afsalu: } af kreatur och andra ladugårdsalster:
Q. Brist för eget behof: }

R. Vanlig årslön för dräng: 70 à 130 R:dr; för piga: 40 à 75 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: 200 à 350 R:dr; för piga: 150 à 200 R:dr.

T. Dagsverkspriser: sommar-, mans, högsta: 1 R:dr 50 öre, lägsta: 50 öre; qvins, högsta: 75 öre, lägsta: 37 öre.
vinter-, » » 1 R:dr, » 37 öre; » » 50 öre, » 25 öre.

U. Skogstillgång är ännu i några socknar god, i de flesta medelmåttig, i några knapp, i några nästan ingen.

V. Afyttring af skogsalster: plank, bräder, bjelkar och sparrar afyttras från en del socknar mer än som är förenligt med skogens bestånd; i några få tillverkas och afyttras äfven kalktunnor.

X. Bränntorfsmossar begagnade: med anslag af länets Landsting hafva under åren 1864 och 1865 genom Hushållnings-Sällskapets försorg försök blifvit anställda med upptagande af bränntorf, och lyckats i den skogfattigaste (sydligaste) delen af ön tillvinna sig förtjent uppmärksamhet.

Y. Antal planterade fruktträd: 5,817. (Jfr Hushållnings-Sällskapets förutgående skrifvelse).

Z. Binäringar: hufvudsakliga binäringen inom länet är *fiske* kring öns kuster, som under 1865 gaf rik fångst, så att strömmingen såldes oftast till en tredjedel af det pris, som de föregående åren för densamma varit vanligt. *Biskötsel* idkas obetydligt, likväl har under åren 1864 och 1865, sedan en person, med understöd af Hushållnings-Sällskapet, fått inhemta kännedom om Dzierzonska methoden för biskötsel, hågen lifvats för denna binäring, så att det är att hoppas, att densamma småningom allt mera skall tilltaga. *Kalk-* och *tjäru-bränning* idkas ock i några socknar, som härtill lemna råämnen. I sydligaste delen af ön bearbetas dervarande *sandstensbrott*, och utgör tillhuggning af slipsten derstädes en icke så ringa binäring.

Wisby den 21 September 1866.

S. W. Gustafson.

STOCKHOLM, 1866. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

CHRISTIANSTADS LÄN.

Jemte efterföljande härads- och socknevis, enligt formuläret Litt. A. upprättade redogörelse, har från Hushållnings-Sällskapets Sekreterare ingått följande skrifvelse:

Efter det Kongl. Maj:t genom nådigt Cirkulär af den 3 sistlidne Mars till sine Befallningshafvande och Hushållnings-Sällskapen i Riket i nåder uppdragit dessa senare att hvart för sitt område ombesörja insamlandet af primäruppgifterna till Jordbruks-statistiken, samt dessas granskning och bearbetning uti sammandrag, sammanträdde detta läns Hushållnings-Sällskap för att öfverlägga och besluta om de lämpligaste åtgärder för fullgörandet af detta lika vigtiga som med stora svårigheter förenade uppdrag.

Efter moget öfvervägande och i betraktande af att Sällskapets inskränkta penninge-tillgångar — redan anvisade för andra, jordbruket närmare rörande ändamål — icke medgifva några uppoffringar, beslöt Sällskapet, såsom den enda väg, på hvilken målet möjligen kunde vinnas, att vädja till vederbörande Kommunal-styrelser och särskilda inom kommunerna boende, för sakens framgång intresserade, personer under påkallan af deras nitiska medverkan, ehuru äfven denna åtgärd syntes betänklig, enär Sällskapet redan anlitat deras biträde för insamling af uppgifter till den afdelning af Konungens Befallningshafvandes femårsberättelse för perioden 1861—1865, hvilken skulle behandla jordbruket och boskapsskötseln med hvad dertill hörer. — På grund af hvad sålunda blifvit beslutadt, och sedan genom Konungens Befallningshafvandes benägna försorg ett tillräckligt antal blanketter, 2 till hvarje kommun, blifvit anskaffade, utgick från Sällskapet till alla länets kommuner här nedan intagne cirkulär:

"*Till* — — —

Med föranledande af Kongl. Maj:ts nådiga bref under den 27 November 1863 till dess Befallningshafvande rörande de Statistiska femårsberättelserna, hade länets Hushållnings-Sällskap med biläggande af nödiga formulärer under loppet af September månad sistlidet år uti cirkulärbref anmodat dels Kommunal-Styrelserna, dels enskilda inom kommunerna boende för ändamålet nitiska personer, att insamla de uppgifter om jordbru-

ket och boskapsskötseln, hvilka uti berörde femårsberättelser borde ingå såsom grunder för en blifvande jordbruks-statistik. Ehuru den period, som formulären omfatta (eller åren 1861—1865) ännu icke förflutit, hvadan ock de infordrade uppgifterna icke kunnat ingå, men Kongl. Maj:t, detta oaktadt, på sätt hosföljande nådiga cirkulär visar, under tiden funnit godt i nåder besluta: *ej mindre att början till ett fortgående mer och mer fullständigt insamlande af uppgifter till Rikets Jordbruks-statistik nu, eller med året 1865, bör göras, än äfven att åt Hushållnings-Sällskapen, hvart för sitt område, uppdraga insamlandet af ifrågavarande uppgifter, samt dessas granskning och bearbetande till sammandrag, allt enligt derföre särskildt fastställdt formulär;* så, och med öfversändande af detta formulär uti tvänne exemplar, hvaraf det ena, efter verkställd anteckning förblifver uti kommunens vård till framtida ledning och det andra till Hushållnings-Sällskapet insändes senast under nästinstundande April och Maj månader, får jag härmedelst vänligast anmoda — — — — — — att inom — — — — — — kommun insamla ifrågavarande uppgifter, hvilka, om de skola medföra något gagn för det vigtiga ändamål, som med dem afses, böra blifva så noggranna och trovärdiga som möjligt är. De svårigheter, som äro förenade med fullgörandet af detta uppdrag, hvilket jag till följe af Kongl. Maj:ts nådiga beslut å Hushållnings-Sällskapets vägnar härmed öfverlemnat, äro alltför framstående för att icke af hvar och en inses och erkännas; men i betraktande deraf, att Tit. inom kommunen åtnjuter ett odeladt förtroende och är med alla dess förhållanden noga bekant, samt dessutom städse visat sig nitisk uti det allmännas tjenst, torde dessa svårigheter förlora större delen af sin betydelse.

Särskildt anser jag mig böra erinra derom, att det nu öfversända formuläret endast afser året 1865, och att anteckningen bör göras i sammandrag för hvarje bylag; men att de under September månad sistlidet år utsända formulären deremot afse de uppgifter, hvilka möjligen kunna insamlas för åren 1861—1865, och böra till Hushållnings-Sällskapet insändas inom den tid, som redan angifven är, eller nästkommande Mars månads utgång.

Slutligen, och med afseende på det hos mången rådande tvifvel, huruvida statistiska uppgifter hafva någon vigt eller i någon mån kunna vara gagnande för ett land, vill jag här endast med ringa tillägg upprepa hvad jag uti cirkuläret af den 24 September sistlidet år yttrade: »Statistikens nytta och nödvändighet för ett land är numera af alla erkänd; den är oumbärlig vid den ekonomiska lagstiftningen, den åberopas inom alla representativa församlingar, och dess siffror äro argumenter, som icke kunna jäfvas».

Det är således hvarje medborgares pligt att i sin mån medverka dertill, att icke blott uppgifterna från kommunerna erhållas, utan ock att de blifva ett uttryck af verkliga förhållandet.

Christianstad i September 1865.

AXEL RAPPE.

Sv. Henschen."

Och har resultatet af denna åtgärd varit, att från 135 kommuner mer och mindre fullständiga uppgifter inkommit, de flesta dock flere månader efter den för deras inlemnande bestämda tiden — några först vid årets slut. — Rörande de 19 kommuner, från hvilka uppgifter icke inkommit, oaktadt förnyade påminnelser, har Sällskapet hemtat upplysningar dels från dylika uppgifter, som under året ingått till Konungens Befallningshafvandes femårsberättelse, på sätt ofvan nämndt är, och dels från andra tillgängliga källor. Att det hela således är behäftadt med många brister, torde vara af sig sjelf klart; — ett tiotal af år skola ännu förflyta, innan man kan glädja sig åt en mera fullständig och fullt trovärdig jordbruks-statistik. — Orsakerna härtill äro mångfaldiga och kunna förnämligast sökas uti brist på kommunalanda. En stor del af vår jordbrukande allmoge saknar sinnet för kommunalangelägenheter, och deltager ogerna i andra ärenden än dem, som författningsenligt måste behandlas; hvad som endast är relativt vigtigt, kan svårligen tillvinna sig något allmännare deltagande, och minst af allt har det lyckats att intressa allmogen för statistiska angelägenheter, uti

hvilka den vanligen befarar ett ondt — en högre beskattning eller något dylikt. Mycket bidrager härtill det ekonomiska betryck, hvarmed jordbrukaren en längre tid kämpat. Oanmärkt bör icke lämnas den omständighet, att någon bokföring endast undantagsvis förekommer vid de mindre jordbruken, tillfölje hvaraf uppgifter om utsäde och skörd svårligen äro att vinna. Flerstädes begagnas otröskad säd till utfodring, så att skördebeloppet aldrig kan utredas med någon slags säkerhet, utan endast approximativt beräknas.

Enligt från vederbörande Häradsskrifvare erhållna uppgifter finnas inom länet, städerna oberäknade, 20,467 brukningsdelar, således vida mera än sammandraget upptager. Jordtorp och andra jordlägenheter uppgå enligt samma uppgifter till 8,325, hvilket någorlunda öfverensstämmer med sammandraget.

För att kunna lemna en någorlunda trovärdig summarisk uppgift på hästarnes antal, här Sällskapet begärt och erhållit del af de — vid en af Konungens Befallningshafvande under Juli månad sistlidet år öfver hela länet i sanitärt hänseende anbefalld *hästmönstring* — från vederbörande vid strängt ansvar för uteblifvande eller för bristande trovärdighet inlemnade uppgifter; och har deraf utrönts, att hästarnes antal å landsbygden utgör 43,717, således omkring 8,000 st. mer än sammanlagda antalet äldre och yngre hästar enligt sammandraget.

Likaledes har Sällskapet uti Provins-Landtmäterikontoret sökt och erhållit nödiga upplysningar, för att komplettera ofullständiga uppgifter om areala innehållet af en del kommuner.

Genom dessa åtgärder tror sig Sällskapet hafva kunnat lemna någorlunda trovärdiga svar å 1, 2, 3, 4, 5 och 66 frågorna; de öfriga svaren äro, på sätt ofvan anmärkt blifvit, mer och mindre ofullständiga.

Tecknet — i en kolumn anses liktydigt med 0; men de ställen, der det *synbarligen* betyder bristande uppgift, har Sällskapet betecknat med bokstafven b. eller med orden: »brist på uppgift» *).

Christianstad och Gustafsfelt af Kongl. Hushållnings-Sällskapets Sekreterare-Expedition i Februari 1867.

Sv. Henschen.

---

*) I det efterföljande trycket utfördt med ?.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Häradets och kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Bruknings-delar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		trädg-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunnland.					4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
Östra Göinge härad.																
Hästveda	23,19	109	?	9,106	?	1,150	?	?	—	48	87	—	—	—	—	—
Ousby	49,27	216	450	32,728	66	2,450	7,840	22,372	5	35	136	40	351	145	136	40
Loushult	19,75	137	152	20,736	20	850	4,770	5,250	2	28	75	32	—	—	—	—
Broby	29,77	?	?	8,338	?	1,500	1,200	?	?	?	?	?	?	?	?	?
Emmitslöf	13,15	65	86	6,136	10	1,058	376	505	1	55	4	—	87	50	7	—
Glimåkra	44,08	199	201	32,000	23	1,566	2,550	7,250	16	177	—	—	201	6	—	—
Örkened	32,88	214	276	38,730	22	1,123	4,795	6,453	103	99	—	—	276	13	—	—
Hjersås	22,96	91	132	11,571	?	1,327	100	?	2	9	32	37	—	10	37	38
Knislinge	24,31	50	76	6,251	16	2,623	655	2,566	—	4	14	3	22	63	18	2
Qviinge	24,04	30	87	6,024	20	2,062	685	1,594	2	15	5	—	47	45	1	2
Gryt	17,98	38	57	2,563	9	759	495	1,300	—	5	—	1	44	52	—	—
Färlöf	43,09	90	83	8,146	93	4,458	1,037	1,934	—	—	1	1	—	83	85	3
Strö	22,77	54	84	4,942	17	2,090	104	2,550	1	8	24	2	61	38	9	1
Summa	367,24	1,293	1,684	187,271	296	23.016	24,607	51,774	132	483	378	116	1,089	505	293	86
Westra Göinge härad.																
Önnestad	28,50	115	?	6,864	?	2,508	150	—	?	?	?	?	?	?	?	?
Sörby	14,10	37	32	6,246	5	1,306	316	1,140	5	10	—	—	2	20	1	1
Gumlösa	20,42	54	64	5,300	7	1,667	501	2,941	3	40	—	3	30	36	1	—
Winslöf	42,63	144	208	10,500	250	2,460	2,000	2,500	?	?	?	?	?	?	?	?
Näflinge	10,94	72	40	2,152	—	700	1,452	—	—	—	72	—	40	—	—	—
Mellby	35,98	82	130	14,430	?	1,914	2,480	4,573	3	14	32	11	76	50	14	5
Tjörnarp	16,81	78	29	5,572	67	644	1,286	928	19	56	3	—	43	58	1	—
Brönnestad	23,88	84	59	9,200	20	1,080	2,400	1,800	29	19	—	?	41	34	1	—
Matteröd	15,25	104	75	9,915	15	903	2,796	6,200	—	39	57	6	14	63	3	—
Stoby	34,18	154	103	17,314	—	2,323	2,492	4,000	31	125	3	—	—	1	5	—
Sandby	14,81	70	70	5,588	5	783	780	360	19	47	4	—	70	1	1	—
Wankifva	19,93	146	93	12,696	21	2,028	3,514	2,495	—	11	129	6	93	—	—	—
Ignaberga	16,71	68	123	5,984	11	1,255	1,180	2,930	—	10	41	4	103	10	8	—
Finja	19,83	126	90	9,320	10	1,329	1,226	631	46	68	5	—	76	3	3	—
Hörja	19,75	?	?	13,691	—	881	1,800	4,000	—	?	?	?	?	?	?	?
Röke	17,46	107	138	22,923	—	579	3,500	6,000	—	?	18	33	66	55	—	1
Torup	13,46	84	61	8,981	—	395	3,000	3,000	—	?	?	?	?	?	?	?
Åkarp	19,60	67	95	10,712	17	746	2,540	1,838	9	105	—	—	9	107	—	—
Wittsjö	29,44	90	105	29,011	13	767	2,485	4,960	—	163	—	—	—	165	—	—
Witseltofta	19,67	96	167	24,000	10	940	1,500	1,000	44	52	—	—	211	52	—	—
Werum	30,56	145	90	12,230	37	1,020	3,330	7,931	37	96	91	13	—	—	—	—
Farstorp	24,18	152	109	14,146	?	985	2,555	10,309	—	47	95	6	98	11	4	—
Häglinge	18,27	102	37	6,479	50	1,294	1.569	713	1	46	42	6	3	1	2	1
Summa	505,86	2,177	1,918	263,284	538	28,507	44,852	70,249	246	948	592	88	975	667	44	8
Norra Åsbo härad.																
Östra Ljungby	22,44	146	55	5,363	37	2,120	438	997	—	90	12	—	32	36	1	1
Källna	15,88	72	19	2,325	34	1,820	313	25	—	21	40	—	—	4	5	—
Grånanstorp	32,39	67	131	6,936	24	3,531	601	1,217	4	12	7	1	30	81	13	4
Wedby	18,15	102	136	11,810	7	1,455	920	1,950	5	91	6	—	—	8	2	—

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36	37.	38.	39.	40.	41.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af													
höst-säd.	vårsäd; stråsäd.	vårsäd; baljväxter.	potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till bete.	gräs och andra foderväxter till skörd.	andra växtslag.	träde.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Lin och Hampa.	Raps.
Tunland.										Tunnor.													
280	417	16	202	—	—	—	82	—	151	—	—	280	44	267	99	—	15	—	—	—	836	17	—
600	1,200	10	450	—	40	10	110	—	30	—	—	533	267	600	333	—	10	—	—	—	1,800	31	—
340	300	20	140	—	10	—	—	—	40	—	—	290	50	130	140	—	20	—	—	—	560	8	—
300	660	140	300	30	50	—	—	20	—	—	—	238	—	310	429	76	72	—	56	7	1,714	48	—
181	361	19	126	—	28	—	226	—	123	4	—	136	23	115	239	17	12	4	3	—	504	16	—
517	523	—	496	—	30	—	—	—	—	—	—	406	—	356	254	—	—	—	—	—	1,575	29	—
154	704	—	183	—	44	—	38	—	—	—	—	135	212	364	115	—	—	—	—	—	627	41	—
254	460	54	226	—	32	67	56	—	178	4	—	250	10	180	150	120	10	5	39	—	700	32	—
420	839	46	211	3	20	452	471	—	280	1	—	271	8	175	727	49	10	1	5	—	549	12	—
327	678	23	145	15	13	224	395	2	240	12	—	244	7	247	563	79	12	1	7	—	488	13	—
193	360	3	137	2	6	—	27	—	30	3	—	178	—	149	260	12	2	—	—	—	870	6	—
879	2,131	13	283	8	30	36	707	—	367	99	—	496	—	496	914	701	13	—	—	—	1,132	34	—
301	824	53	179	6	14	94	304	12	275	36	—	198	—	337	380	224	27	1	12	—	528	9	1
4,746	**9,457**	**397**	**3,078**	**64**	**317**	**883**	**2,416**	**34**	**1,714**	**159**	—	**3,655**	**621**	**3,726**	**4,603**	**1,278**	**203**	**12**	**122**	**7**	**11,883**	**296**	**1**
420	960	103	199	7	18	101	300	12	400	50	—	316	3	430	288	119	40	5	33	10	857	17	½
210	450	100	110	10	9	73	353	12	78	3	—	159	2	206	357	63	26	—	20	—	629	9	½
265	398	29	232	7	9	285	—	—	187	—	—	240	—	146	313	34	19	—	—	—	1,011	11	—
445	805	160	480	—	24	100	220	—	286	25	2	360	62	281	340	120	45	8	45	10	1,440	30	—
311	225	33	110	—	8	—	—	—	—	—	—	225	32	114	83	—	3	—	29	10	419	9	—
464	768	12	452	—	12	32	85	—	90	—	—	435	35	414	465	—	9	—	—	—	1,825	15	—
126	251	—	130	—	—	—	44	—	90	—	—	149	14	130	160	—	—	—	—	—	458	—	—
321	344	20	239	2	16	65	—	—	55	—	—	321	10	199	215	6	20	—	—	—	1,036	24	—
201	343	1	185	2	21	19	89	—	35	—	—	189	—	174	238	—	1	—	—	—	756	20	—
419	781	48	455	25	18	158	178	4	240	—	—	406	18	288	621	56	7	20	5	1	1,669	18	—
179	299	8	149	—	5	25	21	—	100	—	—	152	29	84	194	26	5	1	2	6	599	5	—
345	991	8	354	—	17	—	49	—	266	—	—	288	176	260	395	—	4	4	—	—	1,063	13	—
219	601	68	600	—	22	60	68	—	112	2	—	256	30	287	144	71	14	4	9	—	653	19	—
260	450	4	192	—	21	78	99	—	194	1	—	235	54	57	461	5	3	—	—	—	959	16	—
300	400	—	130	—	11	—	—	—	—	—	—	300	—	178	317	57	—	—	—	—	585	16	—
155	331	—	86	—	7	—	—	—	—	—	—	186	90	125	63	54	—	—	—	—	344	7	—
151	65	—	74	—	14	—	—	—	91	—	—	126	65	16	32	—	—	—	—	—	296	14	—
213	391	5	136	—	12	14	31	—	32	—	—	210	71	210	96	36	4	—	—	—	406	11	—
172	417	—	122	—	8	—	18	—	60	—	—	182	60	167	261	—	—	—	—	—	360	5	—
300	350	10	220	5	5	—	—	—	50	—	—	160	40	125	155	45	3	3	—	—	770	8	—
242	394	—	147	—	20	—	—	—	218	—	—	201	47	146	199	—	—	—	—	—	442	10	—
375	308	—	202	—	17	—	—	—	82	—	—	356	60	103	97	31	—	—	—	—	580	21	—
346	559	4	339	—	21	—	—	—	29	—	—	242	—	231	316	20	4	—	—	—	1,016	20	—
6.439	**10,881**	**613**	**5,343**	**58**	**315**	**1,010**	**1,555**	**28**	**2.695**	**81**	**2**	**5,691**	**898**	**4,371**	**5,810**	**743**	**207**	**45**	**143**	**37**	**18,173**	**318**	**1**
326	1,099	25	75	2	17	97	238	—	240	62	—	213	49	375	743	10	17	—	—	—	375	17	—
269	837	54	95	—	11	—	288	—	254	53	—	162	10	318	543	25	34	2	—	—	475	11	—
559	1,454	66	44	8	15	425	409	—	448	75	—	336	53	311	1.150	156	32	16	—	—	864	15	—
296	371	—	296	—	11	77	77	—	296	—	—	244	—	—	371	—	—	—	—	—	1,447	7	—

1.	44.	45.	46	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.	54.	55.	56.	58.	59.	60.	61.	62.
	Skördebeloppet (utan utsädets afdrag).																	
Häradets och kommunens namn.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Andra Rotfrukter.	Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Raps.
	höst-.	vår-.	höst-.	vår-.										frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.	
	Tunnor.														Ctnr.	Lass à 50 LB.		T:nr.
Östra Göinge härad.																		
Hästveda	—	—	1,199	176	1,420	412	—	45	—	—	—	7,828	—	18	56	—	339	—
Ousby	—	—	3,200	1,600	4,200	2,433	—	60	—	—	—	18,450	—	62	160	—	336	—
Loushult	—	—	1,160	200	780	980	—	100	—	—	—	3,920	—	32	30	—	4,770	—
Broby	—	—	1,800	—	1,800	2,100	360	350	—	280	60	17,100	900	—	30	—	2,400	—
Emmitslöf	18	—	873	133	692	1,375	102	53	16	—	—	4,782	—	32	57	—	796	—
Glimåkra	—	—	1,641	—	2,133	1,526	—	—	—	—	—	11,022	—	106	52	—	5,100	—
Örkened	—	—	472	1,058	2,184	656	—	—	—	—	—	4,833	—	61	328	—	4,682	—
Hjeråås	24	—	1,250	40	900	600	600	60	40	234	—	7,000	—	32	115	—	500	—
Knislinge	7	—	1,376	35	840	3,420	160	21	1	15	—	3,396	306	18	42	40	1,190	—
Qviinge	98	—	1,279	28	1,331	2,144	330	38	4	21	—	3,618	800	21	53	312	971	—
Gryt	19	—	1,067	—	877	1,571	79	10	—	—	—	6,089	—	12	21	25	66	—
Färlöf	932	—	3,743	—	3,549	6,028	4,613	78	—	—	—	10,592	1,400	102	30	144	2,500	—
Strö	244	—	1,074	—	2,135	2,731	1,249	108	2	48	—	4,975	—	20	23	—	400	72
Summa	1,342	—	20,134	3,270	22,841	25,976	7,493	923	63	598	60	103,605	3,406	516	997	521	24,050	72
Westra Göinge härad.																		
Önnestad	410	—	2,253	17	3,423	2,013	833	431	20	267	51	857	762	51	48	—	600	76
Sörby	18	—	1,200	—	1,000	1,500	300	125	—	125	—	3,774	720	18	5	—	420	49
Gumlösa	—	—	973	—	821	1,332	42	46	—	—	—	6,456	71	36	40	—	2,004	—
Winslöf	152	48	2,340	300	1,967	2,380	720	130	60	225	60	13,000	—	60	108	—	4,000	—
Näflinge	—	—	860	127	571	500	—	11	—	113	76	3,771	—	18	43	—	2,904	—
Mellby	—	—	1,879	136	2,503	2,872	—	31	—	—	—	11,281	—	24	35	—	4,960	—
Tjörnarp	—	—	580	53	564	687	—	—	—	—	—	3,268	—	—	—	—	153	—
Brönnestad	—	—	2,246	50	1,393	1,290	42	100	—	—	—	8,236	360	32	215	—	4,800	—
Matteröd	—	—	812	—	842	924	—	—	—	—	—	5,946	88	42	54	—	1,433	—
Stoby	—	—	1,910	83	1,259	2,548	234	47	80	29	6	10,055	—	36	24	—	4,984	—
Sandby	—	—	633	134	355	766	120	20	5	17	31	3,290	—	15	15	8	58	—
Wankifva	—	—	1,444	712	1,058	1,591	—	6	—	—	—	9,340	—	18	29	—	180	—
Ignaberga	12	—	1,444	118	1,670	854	484	71	24	45	—	5,004	—	38	46	285	1,490	—
Finja	5	—	988	189	245	1,727	15	9	—	—	—	6,682	—	42	36	—	1,233	—
Hörja	—	—	750	—	624	1,111	229	—	—	—	—	4,952	—	48	10	—	3,600	—
Röke	—	—	738	360	540	252	216	—	—	—	—	3,096	—	14	16	—	3,500	—
Torup	—	—	576	145	48	160	—	—	—	—	—	1,480	—	28	17	—	3,000	—
Åkarp	—	—	939	230	1,144	441	139	8	1	—	—	3,890	—	24	123	—	89	—
Wittsjö	—	—	516	180	531	785	—	—	—	—	—	2,160	—	9	14	—	55	—
Witseltofta	—	—	960	200	375	620	135	7	7	—	—	3,850	50	32	10	—	3,000	—
Werum	—	—	899	237	876	782	—	—	—	—	—	4,415	—	20	56	—	3,330	—
Farstorp	—	—	1,763	414	546	508	157	—	—	—	—	4,638	—	54	69	—	1,970	—
Häglinge	—	—	990	—	1,369	1,820	75	11	—	—	—	8,929	—	60	139	—	82	—
Summa	597	48	27,693	3,685	23,724	27,463	3,741	1,053	197	821	224	128,370	2,051	719	1,152	293	47,845	125
Norra Åsbo härad.																		
Östra Ljungby	450	—	1,066	196	2,250	4,119	71	117	—	—	—	2,250	—	51	61	—	514	—
Källna	352	—	882	40	1,468	3,053	200	148	15	—	—	2,025	—	33	40	—	378	—
Gråmanstorp	450	—	1,175	185	1,555	5,750	780	78	32	—	—	5,184	934	40	126	—	2,404	—
Wedby	—	—	918	—	—	1,665	—	—	—	—	—	11,357	—	32	33	—	3,680	—

66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.	76.	77.	78.	79.	80.	81.	82.
Antal vid årets slut underhållne										Grundförbättring.						
Hästar										Vidd af						
öfver 3 år.	under 3 år.	Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Åsnor.	B. Nyodling.	C. Wattenaftappning.	D. Underdikning.	E. Ängsvattning.	F. Mergling.	G. Skogssådd.	H. Skogsplantering.
										Tunland.						
141	?	110	28	448	288	750	—	471	—	—	—	—	—	—	—	—
240	10	300	40	800	450	1,650	60	650	—	24	10	5	—	—	—	—
70	6	136	21	350	330	594	36	366	—	50	30	—	—	—	—	—
140	40	210	30	480	360	480	—	600	—	—	—	—	—	—	—	—
118	15	50	20	251	165	370	—	227	—	15	—	150	—	—	—	—
271	34	240	30	756	356	1,065	—	424	—	80	—	—	—	—	—	—
201	34	186	36	894	500	1,803	69	393	—	6	—	—	—	—	—	—
160	20	50	15	500	200	600	10	500	—	20	—	4	—	—	—	—
224	31	86	26	380	242	629	—	414	—	62	10	32	—	—	68	—
195	24	70	14	352	262	403	—	223	2	18	—	62	—	—	—	—
120	10	50	10	305	166	417	—	258	—	40	—	50	—	—	—	—
508	20	140	20	650	250	650	—	800	—	—	—	50	—	—	10	—
185	37	68	11	304	147	284	—	388	—	32	4	28	—	—	—	—
2,573	**281**	**1,696**	**301**	**6,470**	**3,716**	**9,695**	**175**	**5,714**	**2**	**347**	**54**	**381**	—	—	**78**	—
374	125	40	14	499	199	349	—	799	—	—	—	—	—	—	—	—
141	10	34	6	277	87	400	—	114	—	10	—	5	—	—	5	—
143	12	18	5	286	118	637	—	204	—	—	—	655	—	—	—	270
340	80	160	20	550	350	700	—	750	—	200	—	—	—	—	—	20
100	40	24	10	220	150	200	10	300	—	10	20	—	—	—	—	—
278	80	152	14	647	320	807	—	540	—	74	—	45	13	26	42	—
94	10	36	5	147	73	312	—	133	—	15	10	—	—	5	—	—
171	20	34	7	466	188	486	—	241	—	20	—	28	4	—	22	1
162	11	42	6	485	204	529	—	159	—	30	—	40	—	—	—	—
381	95	268	19	863	232	997	—	777	—	—	—	—	—	—	120	—
121	11	50	8	328	80	359	1	372	—	15	—	—	—	—	—	—
136	11	124	10	496	306	873	—	198	—	160	—	—	45	—	—	—
145	34	47	6	282	139	342	3	315	—	20	—	7	—	—	10	—
171	4	104	12	448	164	733	—	267	—	—	—	—	10	—	—	—
110	10	150	10	400	180	600	—	320	—	—	—	—	—	—	—	—
67	?	214	11	562	172	607	—	132	—	—	—	—	—	—	—	—
94	—	124	16	247	83	450	—	215	—	—	—	—	—	—	—	—
125	4	126	8	558	200	931	5	219	—	108	—	14	170	—	—	—
85	?	128	13	508	198	790	—	130	—	88	—	10	150	—	—	—
70	8	160	8	400	200	500	150	120	—	200	100	—	—	—	—	—
108	2	85	10	639	198	1,084	62	152	—	300	—	—	—	—	—	—
169	12	126	14	553	341	1,248	6	493	—	75	—	—	—	—	—	—
182	14	92	9	316	159	80	—	285	—	70	150	20	40	—	—	—
3,767	**593**	**2,338**	**241**	**10,177**	**4,341**	**14,014**	**237**	**7,235**	—	**1.395**	**280**	**824**	**432**	**31**	**199**	**291**
292	58	30	8	500	40	500	—	180	—	10	—	100	—	50	2	—
179	36	19	10	278	99	238	—	87	—	60	—	50	—	75	—	—
324	52	172	13	598	230	759	—	240	—	25	—	50	—	100	10	10
142	24	108	13	450	218	573	—	143	—	—	—	—	—	30	—	—

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Häradets och kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Bruknings-delar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunland.					4 tunland och derunder.	4 tunland och med 40 tunland.	öfver 4 till och med 200 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.	4 tunland och derunder.	4 tunland och med 40 tunland.	öfver 4 till och med 200 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.
Riseberga	45,39	162	319	21,775	15	2,781	2,375	3,337	22	117	2	—	315	146	4	—
Färingtofta	23,71	145	75	11,588	?	1,220	1,870	?	22	107	2	—	95	124	—	—
Konga	1,00	4	10	2,100	1	63	400	600	—	—	1	3	—	10	—	3
Oderljunga	21,46	162	83	4,900	?	996	4,545	—	29	134	—	—	50	—	—	—
Perstorp	14,75	58	75	8,720	2	434	1,690	1,909	—	58	—	—	75	—	—	—
Örkelljunga	37,50	319	140	29,048	14	1,125	8,046	524	224	103	—	—	221	106	—	—
Rya	13,17	120	3	11,387	5	295	600	480	34	60	—	—	3	7	—	—
Össiö	20,15	76	?	9,057	?	2,446	1,483	?	—	?	—	?	—	?	?	—
Tossiö	13,77	172	59	13,809	11	1,210	2,000	1,700	102	53	—	1	53	30	—	—
Fagerhult	13,73	115	49	12,059	3	441	2,041	683	90	23	2	—	90	23	1	—
Munka Ljungby	19,50	135	?	9,604	?	3,460	800	?	?	?	?	?	—	—	—	—
Tästarp	17,50	80	54	4,114	13	1,933	131	25	11	61	8	—	53	2	2	—
Röstånga	4,75	14	4	2,011	?	243	437	1,331	2	12	—	—	4	—	—	—
Summa	335,24	1,949	1,212	166,606	166	25,573	28,690	14,778	545	942	80	5	1,021	577	28	8
Södra Åsbo härad.																
Höja	30,79	137	24	3,975	28	3,337	338	272	8	93	30	1	24	96	31	2
Starby	12,81	82	13	2,177	12	2,031	133	—	4	61	12	—	13	4	1	—
Ausås	44,44	171	42	6,228	56	5,206	102	540	—	124	26	1	1	16	9	1
Ströfvelstorp	41,25	153	90	7,827	128	6,117	562	1,020	19	94	48	2	28	49	10	3
Björnekulla	14,44	110	62	3,047	55	2,675	50	267	?	?	?	?	—	—	—	—
Broby	10,35	75	20	1,957	29	1,809	117	6	4	56	15	—	—	—	3	—
Norra Wram	17,31	129	5	7,150	53	3,400	110	3,587	5	4	4	1	56	53	8	3
Qvidinge	33,60	203	202	10,676	29	6,411	286	880	1	137	43	5	—	19	5	3
Sönnarslöf	12,73	76	113	4,950	20	2,603	354	480	1	58	17	—	—	7	2	—
Stenestad	7,63	56	55	5,792	8	795	845	1,722	3	48	4	—	44	10	—	—
Summa	225,35	1,192	626	53,779	418	34,384	2,897	8,774	45	675	199	10	166	254	69	12
Bjere härad.																
Westra Karup	47,19	389	36	10,884	51	6,124	695	683	1	320	61	—	—	3	6	—
Håf	19,52	140	34	6,043	?	1,800	1,677	437	15	137	2	—	—	137	2	—
Förslöf	21,08	130	?	6,240	?	2,500	250	—	?	?	?	—	—	—	—	—
Grefvie	28,42	186	?	9,235	?	2,878	60	—	?	?	?	—	—	—	—	—
Barkåkra	18,94	105	?	5,697	?	3,888	260	—	?	?	?	—	—	—	—	—
Rebbelberga	10,63	64	62	2,240	60	2,080	100	—	1	48	8	—	2	50	11	1
Hjernarp	27,73	152	172	12,129	44	3,661	1,633	1,451	2	74	71	4	147	23	2	—
Båstad	—	?	?	1,414	?	303	—	—	?	?	?	—	—	—	—	—
Torekow	1,00	16	—	992	?	235	—	—	—	11	1	—	—	15	1	—
Summa	174,51	1,182	304	54,874	155	23,469	4,675	2,571	19	590	143	4	149	228	22	1
Ingelstads härad.																
Ingelstorp	23,63	88	30	2,000	40	1,900	50	10	25	40	12	1	4	5	—	1
Walleberga	25,85	124	20	2,380	?	2,200	180	—	44	36	23	1	10	10	1	—
Löderup	38,69	520	—	7,000	30	5,700	50	300	329	146	44	1	—	—	—	1
Hörup	14,11	95	25	2,577	?	2,365	25	187	33	45	10	—	—	1	5	2
Hofby	18,25	265	?	3,000	16	2,490	113	—	84	73	22	—	1	1	—	—
Hammenhög	15,19	110	8	2,254	?	1,700	40	—	22	80	5	—	—	1	1	1

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	41.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af													
höst-säd.	vårsäd;		potatis.	andra rot-frukter.	spå-nads-växter.	gräs och andra foderväxter till		andra växt-slag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Bland-säd.	Ärter.	Bö-nor.	Vic-ker.	Bo-hvete.	Potatis.	Lin och Ham-pa.	Raps.
	stråsäd.	balj-växt-er.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.										
Tunnland.										Tunnor.													
700	1,091	—	496	—	—	29	64	—	401	—	—	700	124	142	1,058	—	—	—	—	—	2,788	—	—
313	520	8	185	—	10	—	66	—	118	—	—	315	92	259	358	—	10	—	—	—	1,236	10	—
15	43	—	4	—	1	—	—	—	—	—	—	14	—	15	43	1	—	—	—	—	30	1	—
301	436	—	235	—	7	—	—	—	27	—	—	331	6	43	453	—	—	—	—	—	1,175	7	—
120	158	—	122	—	—	—	20	—	14	—	—	129	—	—	198	—	—	—	—	—	477	2	—
276	570	—	182	—	17	—	—	—	146	—	—	265	144	49	356	100	—	—	—	—	744	15	—
105	125	—	40	—	7	—	14	—	5	—	—	64	41	10	175	—	—	—	—	—	200	7	—
603	660	30	406	—	10	—	434	—	603	36	—	433	—	263	463	—	30	—	—	—	423	10	—
285	612	—	166	4	—	48	45	—	50	—	—	190	—	185	427	—	—	—	—	—	830	—	—
93	207	—	44	—	2	—	28	—	10	—	—	91	50	28	68	33	—	—	—	—	194	2	—
349	1,694	16	70	—	7	—	266	7	349	52	—	207	—	153	1,485	12	13	—	—	—	420	7	1
277	884	34	50	—	12	154	262	—	258	66	—	163	12	156	690	18	30	3	—	—	223	10	—
46	62	—	40	—	2	—	47	—	46	—	—	44	—	21	45	—	—	—	—	—	254	2	—
4,933	**10,823**	**233**	**2,550**	**14**	**129**	**830**	**2,258**	**7**	**3,265**	**344**	**—**	**3,901**	**581**	**2,328**	**8,626**	**355**	**166**	**21**	**—**	**—**	**12,155**	**123**	**1**
431	1,270	19	32	—	14	452	742	—	431	71	—	230	—	241	896	30	17	10	7	—	164	14	—
289	1,075	70	53	—	11	—	246	—	289	51	—	228	—	277	905	—	47	—	—	—	267	11	—
646	2,178	127	60	2	45	783	689	19	657	109	3	331	—	355	1,671	79	20	60	—	—	313	31	½
768	2,045	112	193	25	31	898	1,025	7	813	79	—	507	—	365	1,632	114	28	20	—	8	662	30	⅙
350	1,140	130	50	5	10	160	500	—	330	64	—	198	—	262	629	143	40	48	24	—	294	5	—
258	588	128	35	12	13	258	258	—	258	67	—	123	—	187	605	40	8	180	—	—	210	12	—
550	1,430	110	82	11	33	414	330	—	440	210	—	175	—	489	873	105	35	61	9	—	524	35	3
798	3,055	120	95	—	33	798	798	—	798	104	—	584	—	780	1,985	403	83	37	—	—	476	33	—
361	1,016	23	112	—	8	361	361	—	361	8	—	293	—	257	739	20	23	—	—	—	560	8	—
124	451	—	54	—	8	20	—	—	91	—	—	122	—	47	516	29	—	—	—	—	303	4	—
4,575	**14,248**	**839**	**766**	**55**	**206**	**4,144**	**4,949**	**26**	**4,468**	**763**	**3**	**2,791**	**—**	**3,260**	**10,451**	**963**	**301**	**416**	**40**	**8**	**3,773**	**183**	**3⅓**
823	2,349	115	203	—	63	713	1,031	—	716	—	—	770	8	666	1,901	69	61	—	1	—	944	89	—
261	841	159	204	36	116	990	1,372	27	194	15	—	179	41	181	421	66	60	—	28	—	899	160	—
400	1,400	100	120	—	70	—	—	10	400	72	—	200	—	410	850	150	30	10	40	4	720	10	—
508	1,192	65	560	10	30	—	—	5	508	6	—	397	—	286	1,006	111	38	—	3	2	2,800	33	—
567	1,372	18	108	—	12	647	647	—	567	172	—	290	—	478	781	63	18	—	—	—	430	12	—
260	950	30	40	—	10	230	400	—	260	40	—	134	—	188	560	170	30	—	—	—	160	12	—
595	1,508	78	121	12	25	784	496	10	482	176	—	339	7	330	1,076	133	49	10	—	½	465	27	½
75	195	3	30	—	—	—	—	—	—	—	—	60	—	35	150	10	2	—	—	—	180	—	—
30	63	2	40	1	—	3	—	—	96	—	—	32	2	14	57	—	—	—	—	—	55	—	—
3,519	**9,870**	**570**	**1,426**	**59**	**326**	**3,367**	**3,946**	**52**	**3,223**	**481**	**—**	**2,401**	**58**	**2,588**	**6,802**	**772**	**288**	**20**	**72**	**6½**	**6,653**	**343**	**½**
300	1,000	80	120	—	10	100	200	—	350	60	10	220	10	500	400	110	80	—	10	—	400	10	2
350	1,100	50	100	—	10	160	200	—	400	70	15	250	—	700	500	100	60	—	—	—	500	12	3
714	2,442	400	400	—	14	—	814	100	814	200	—	276	—	1,360	814	—	300	—	82	—	2,000	14	5
302	853	111	100	1	—	345	301	20	332	66	—	133	—	417	525	114	75	—	30	—	303	12	1
322	920	163	115	—	8	340	300	—	322	5	—	265	—	410	421	—	118	—	45	—	458	8	—
273	729	182	60	3	10	510	170	—	273	45	—	132	—	375	263	—	91	—	91	—	300	12	1

1.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.	54.	55.	56.	58.	59.	60.	61.	62.
Häradets och kommunens namn.	Skördebeloppet (utan utsädets afdrag).																	
	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Andra Rotfrukter.	Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Raps.
	höst-.	vår-.	höst-.	vår-.										frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.	
	Tunnor.														Ctnr.	Lass à 50 LB.		Tnr.
Riseberga	—	—	1,528	398	530	4,786	—	—	—	—	—	13,761	—	—	—	—	206	—
Färingtofta	—	—	1,548	367	1,342	1,547	—	52	—	—	—	7,732	—	30	18	—	3,740	—
Konga	—	—	49	—	62	197	5	—	—	—	—	240	—	3	2	—	7	—
Oderljunga	—	—	1,324	15	167	2,125	—	—	—	—	—	5,825	—	21	7	—	3,904	—
Perstorp	—	—	396	—	—	759	—	—	—	—	—	3,725	—	8	13	—	16	—
Örkelljunga	—	—	652	351	135	986	182	—	—	—	—	4,121	—	16	31	—	8,046	—
Rya	—	—	222	145	30	526	—	—	—	—	—	602	—	14	12	—	14	—
Össiö	216	—	2,598	—	1,578	2,778	—	180	—	—	—	2,538	—	10	36	—	2,966	—
Tossiö	—	—	1,180	—	790	1,500	—	—	—	—	—	3,100	—	—	—	—	120	—
Fagerhult	—	—	262	171	123	369	139	—	—	—	—	1,028	—	2	7	—	10	—
Munka Ljungby	628	—	2,009	—	2,336	8,860	70	68	—	—	—	2,705	—	21	6	—	1,064	109
Tåstarp	324	—	850	51	1,000	3,650	99	68	—	—	—	1,339	—	26	34	—	483	—
Röstånga	—	—	134	—	106	272	—	—	—	—	—	1,524	—	4	7	—	470	—
Summa	2,420	—	16,793	1,919	13,472	42,942	1,546	711	47	—	—	69,056	934	311	433	—	28,022	109
Södra Åsbo härad.																		
Höja	555	—	1,126	—	1,434	5,336	180	53	30	—	—	1,248	—	17	54	—	1,352	—
Starrby	305	—	1,140	—	1,162	5,430	—	233	—	—	—	1,605	—	34	45	—	492	—
Ausås	723	17	1,808	—	1,995	7,811	352	31	153	—	—	2,148	60	81	77	564	1,144	35
Ströfvelstorp	587	—	2,619	1	2,206	9,337	687	75	63	—	24	3,977	650	100	156	272	1,827	15
Björnekulla	259	—	793	—	1,310	2,826	714	119	144	72	—	1,762	—	15	5	—	200	—
Broby	500	—	555	—	500	1,815	120	20	360	—	—	1,296	—	48	24	—	468	—
Norra Wram	1,675	—	1,484	—	2,444	5,238	524	105	244	26	—	4,191	1,222	131	99	165	495	262
Qvidinge	634	—	2,322	—	4,342	12,090	2,428	175	103	—	—	2,856	—	143	118	—	1,144	—
Sönnarslöf	64	—	879	—	1,248	3,695	100	49	—	—	—	2,790	—	16	77	—	1,062	—
Stenestad	—	—	613	—	155	1,776	158	—	—	—	—	1,542	—	39	9	—	1,690	—
Summa	5,302	17	13,339	1	16,796	55,354	5,263	860	1,097	98	24	23,415	1,932	624	664	1,001	9,874	312
Bjere härad.																		
Westra Karup	—	—	3,247	29	2,310	7,338	281	93	—	2	—	6,502	—	146	182	—	2,021	—
Håf	79	—	957	131	823	2,154	263	24	—	28	—	5,927	—	194	122	—	1,255	—
Förslöf	500	—	1,250	—	1.810	3,740	55	130	30	140	44	4,220	—	38	48	—	1,000	—
Grefvie	30	—	2,500	—	1,200	3,960	500	152	—	22	10	13,333	750	67	18	—	240	—
Barkåkra	1,819	—	1,993	—	3,554	5,484	492	102	—	—	—	3,086	—	60	36	—	1,040	—
Rebbelberga	330	—	1,134	—	1,388	4,060	1,270	130	—	—	—	960	—	60	40	—	800	—
Hjernarp	1,099	—	1,864	27	2,320	6,239	1,021	269	56	—	1	3,122	677	62	76	98	1,962	120
Båstad	—	—	300	105	600	30	12	—	—	—	—	1,080	—	—	—	—	—	—
Torekow	—	—	107	6	54	157	—	—	—	—	—	220	20	—	—	—	—	—
Summa	3,857	—	13,352	298	14,059	33,162	3,894	900	86	192	55	38,450	1,447	627	522	98	8,318	120
Ingelstads härad.																		
Ingelstorp	360	60	1,600	50	4,500	3,000	—	500	—	—	—	3,000	—	20	—	100	1,200	400
Walleberga	360	50	1,700	—	5,000	3,500	—	350	—	—	—	3,200	—	20	—	250	1,300	250
Löderup	1,200	—	2,280	—	13.600	6,512	—	2,400	—	820	—	20,000	—	70	84	—	5,210	700
Hörup	267	—	1,133	—	3,917	2,975	912	675	—	246	—	1,503	90	20	43	—	1,665	161
Hofby	28	—	2,409	—	4.370	3,078	—	522	—	220	—	3,350	—	40	48	—	910	—
Hammenhög	225	—	660	—	2,250	1,578	—	364	—	364	—	2,400	150	30	26	—	160	168

66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.	76	77.	78.	79.	80.	81.	82.
Antal vid årets slut underhållne										Grundförbättring.						
Hästar										Vidd af						
öfver 3 år.	under 3 år.	Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Åsnor.	B. Nyodling.	C. Wattenaftappning.	D. Underdikning.	E. Ängsvattning.	F. Mergling.	G. Skogssådd.	H. Skogsplantering.
										Tunnland.						
447	11	274	28	1,354	301	1,351	2	704	—	—	—	—	—	30	5	—
192	14	152	12	630	228	470	—	388	—	10	—	—	—	—	—	—
19	1	8	3	58	28	20	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—
113	2	184	15	586	505	741	—	117	—	50	—	—	—	—	—	—
87	7	100	6	286	169	416	—	77	—	25	—	—	—	—	—	—
225	8	171	6	840	359	1,073	—	191	—	—	—	—	—	—	—	—
46	4	76	6	200	25	400	—	50	—	20	—	—	—	—	—	—
224	20	110	12	604	269	485	—	263	—	—	—	75	—	181	—	90
111	19	135	6	465	210	1,100	—	334	—	160	—	—	—	—	—	10
45	3	122	5	340	151	422	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—
304	12	78	10	470	251	831	—	143	—	—	—	—	—	—	—	—
175	10	54	6	300	120	360	—	100	—	12	—	10	—	75	—	3
31	8	22	6	110	51	74	—	20	—	10	—	—	15	—	—	—
2,956	**289**	**1,815**	**165**	**8,069**	**3,254**	**9,813**	**2**	**3,109**	—	**382**	—	**285**	**15**	**541**	**17**	**113**
355	58	20	10	544	80	182	—	296	—	50	—	—	—	1,000	—	—
184	38	17	5	231	93	261	—	60	—	15	—	50	—	75	—	—
436	93	46	12	638	125	474	—	407	—	50	—	2	—	148	—	1
513	75	18	21	835	183	712	—	385	—	34	—	321	—	325	—	41
230	5	20	1	270	75	160	—	120	—	35	—	30	—	300	—	—
166	42	4	9	242	46	219	—	87	—	—	—	—	—	900	—	—
290	55	85	18	480	90	550	—	260	—	25	—	—	—	175	50	5
507	82	108	14	670	291	580	1	261	—	—	—	—	—	120	—	—
188	32	58	8	324	109	205	—	143	—	—	—	—	—	40	—	—
88	1	36	9	251	97	129	—	76	—	10	—	—	10	7	—	—
2,957	**481**	**412**	**107**	**4,485**	**1,189**	**3,472**	**1**	**2,095**	—	**219**	—	**403**	**10**	**3,090**	**50**	**47**
590	113	129	16	949	628	1,238	—	250	—	181	—	181	—	181	—	—
245	30	40	11	451	433	1,866	—	282	—	20	—	20	—	—	—	—
286	34	100	10	500	260	660	—	230	—	—	—	—	—	—	—	—
350	40	60	10	515	280	650	—	190	—	—	—	—	—	—	—	—
268	30	104	12	604	220	548	—	193	—	—	—	—	—	—	—	—
180	20	—	4	300	100	100	—	130	—	—	—	—	—	—	—	—
375	59	39	14	810	264	748	—	238	—	—	—	20	—	100	—	—
54	3	4	2	126	15	18	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—
19	1	5	1	41	6	10	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
2,367	**330**	**481**	**80**	**4,296**	**2,206**	**5,838**	—	**1,547**	—	**201**	—	**221**	—	**281**	—	—
170	30	60	8	210	40	800	—	120	—	10	—	10	—	120	—	—
220	30	90	9	255	50	900	—	160	—	—	—	—	—	—	—	—
450	67	112	8	380	70	700	—	780	—	—	—	—	—	100	40	—
200	80	60	5	210	140	520	—	280	—	30	—	20	—	40	—	—
258	44	68	3	214	47	529	—	280	—	—	—	—	—	—	—	—
170	10	58	2	120	60	240	—	135	—	—	—	10	—	10	—	—

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Häradets och kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af odlad jord				Antal brukare af jord			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		trädg-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
				Tunnland.												
Hannas	8,98	55	15	1,433	?	891	4	—	15	28	16	—	—	—	—	—
Onslunda	11,84	50	?	3,733	?	881	150	—	?	?	?	?	—	—	—	—
Qverrestad	14,39	157	10	3,980	10	2,690	125	—	36	92	22	1	37	102	27	1
Smedstorp	22,44	185	45	7,900	24	3,800	200	540	14	120	32	4	—	—	—	1
Glemminge	29,89	100	8	3,377	57	3,300	20	—	20	42	26	1	—	4	6	1
Tosterup	20,06	54	7	2,697	27	2,263	271	137	—	3	—	3	15	42	2	2
Stora Köpinge	28,75	141	10	4,071	14	2,937	130	95	11	106	13	—	8	2	10	1
Öfraby	11,56	35	11	1,916	9	1,750	150	7	10	24	6	1	10	15	6	1
Benestad	17,46	42	3	3,416	27	2,170	999	220	—	7	6	4	6	13	18	—
Ullstorp	8,63	85	15	2,437	8	1 740	110	—	7	60	15	—	—	1	2	—
Bollerup	20,88	8	45	2,780	2	2,000	660	40	11	41	—	1	—	—	—	—
Östra Herrestad	15.81	33	11	2,709	16	1,800	125	5	—	?	3	1	1	—	—	—
Ingelstad	9,94	63	2	2,663	21	2,321	43	30	9	47	5	2	—	1	—	—
Tryde	17,56	189	17	4,363	19	2,463	146	1,735	10	185	1	1	5	2	1	—
Spjutstorp	8.56	82	?	2,995	—	1,500	50	—	?	?	?	?	—	—	—	—
Summa	382,47	2,481	252	69,681	320	48,861	3,641	3,306	680	1,175	261	22	97	200	79	12
Jerrestads härad.																
Jerrestad	10,88	42	?	1,665	?	1,280	60	—	6	30	6	—	—	—	2	—
Cimbris	12,08	93	10	2,118	8	1,619	491	—	14	72	2	—	—	4	1	—
Nöbbelöf	13,00	86	9	2,402	6	2,218	178	—	8	55	11	—	—	2	1	—
Wallby	24.04	146	66	3,558	99	2,901	541	—	32	91	18	1	31	7	—	1
Bollshög	9,88	63	39	1,678	26	1,231	422	—	22	35	6	—	27	6	5	1
Stiby	13,29	60	?	2,638	?	2,000	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Borrby	33,77	269	63	6,870	25	5,237	1,598	—	60	145	55	—	33	8	11	1
Wemmerlöf	17,96	60	?	4,735	?	900	550	?	?	?	?	?	—	—	—	—
Gladsax	15,94	124	32	5,500	20	3,190	90	2,200	16	61	28	—	—	1	6	—
Tommarp	25.08	131	?	3.674	23	3,474	177	—	31	71	29	—	—	—	—	—
Summa	175,92	1,074	219	34,838	207	24,050	4,167	2,200	189	560	155	1	91	28	26	3
Willands härad.																
Ifötofta	35,95	125	?	9,289	?	2,607	290	—	?	?	?	?	—	—	—	—
Ifö	5,56	24	?	1,356	?	594	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kiaby	23,50	60	89	3,292	52	2,066	118	1,047	4	55	—	—	62	27	—	1
Ljungby	28,18	112	160	9,918	20	6,115	100	3,808	—	18	11	1	—	53	29	—
Gualöf	7,19	39	63	1,117	26	466	—	664	—	20	—	1	—	16	—	—
Oppmanna	22,27	150	161	7,947	18	3,033	847	4,048	28	73	20	—	1	7	4	—
Wånga	17,12	142	?	12,425	?	1,216	800	—	?	?	?	?	—	—	—	—
Österslöf	29,65	139	70	8,245	133	5,075	180	2,900	—	44	39	1	48	67	—	—
Fjelkinge	21,24	61	?	4,608	?	4,166	451	110	?	?	?	?	—	—	—	—
Nymö	8,16	33	9	1,620	?	1,555	50	15	4	11	9	—	—	1	8	—
Fjelkestad	56,83	91	98	10,250	29	3,747	2,629	3,839	1	16	6	1	96	62	4	1
Åhus	21,33	76	?	11,785	?	1,995	630	765	?	?	?	?	—	—	—	—
Rinkaby	10,04	34	?	4,135	?	480	160	—	?	?	?	?	—	—	—	—
Gustaf Adolf	9,31	50	11	1,692	5	1,324	363	—	5	38	17	—	5	38	14	—
Nosaby	14,04	138	?	5,731	?	3,500	603	—	?	?	?	?	—	—	—	—
Näsum	34,83	164	?	13,623	?	1.355	453	—	?	?	?	?	—	—	—	—
Summa	345,20	1,438	661	107,033	283	39,294	7,684	17,196	42	275	102	4	212	271	59	2

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	41.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af													
höst-säd.	vårsäd; stråsäd.	vårsäd; baljväxter.	potatis.	andra rot-frukter.	spånads-växter.	gräs och andra foderväxter till bete.	gräs och andra foderväxter till skörd.	andra växtslag.	träde.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Lin och Hampa.	Raps.
Tunland.										Tunnor.													
129	445	98	77	—	2	328	155	—	131	42	—	54	—	192	162	—	21	—	—	—	134	—	—
100	840	50	150	—	15	—	—	—	—	—	—	79	—	200	700	40	43	—	4	—	595	21	—
333	1,005	175	160	—	5	335	335	—	335	10	—	251	—	535	335	25	133	—	25	—	640	5	—
600	1,629	155	150	10	17	366	549	—	366	35	—	410	—	690	748	96	179	—	33	—	905	24	1
410	1,280	270	100	—	10	320	500	—	410	53	—	225	—	683	410	46	250	—	17	—	500	15	2
290	821	150	70	5	8	280	350	—	290	29	—	183	—	275	321	175	46	—	—	—	250	8	2
474	990	72	231	—	5	383	389	15	393	—	—	354	5	239	558	185	69	—	4	1	1,111	7	½
220	489	60	49	10	2	280	295	—	220	33	—	134	—	169	250	20	60	—	—	—	240	1	⅙
271	572	141	136	—	3	267	517	—	271	34	—	146	—	184	136	155	110	—	14	—	684	7	—
216	750	67	216	—	15	141	140	—	216	—	—	140	40	266	484	—	65	—	7	—	860	7	—
303	662	109	94	10	5	887	457	50	203	100	—	160	—	250	270	100	35	—	10	—	400	5	1
350	800	30	50	3	6	65	225	—	275	60	—	180	—	300	300	60	6	—	20	—	150	8	1
222	545	73	45	—	9	373	525	98	235	118	10	78	—	140	306	80	60	—	12	1	225	9	5
368	922	55	233	1	—	387	294	35	321	—	—	299	—	306	582	—	52	—	—	—	663	—	—
206	900	20	300	—	10	—	50	14	—	5	—	178	—	350	500	50	9	—	9	—	1.200	15	½
6,753	**19,694**	**2.511**	**2,956**	**43**	**164**	**5,867**	**6,766**	**332**	**6,157**	**965**	**35**	**4,147**	**55**	**8.541**	**8,985**	**1,356**	**1,862**	—	**413**	**2**	**12 518**	**200**	**25⅙**
280	600	30	50	3	4	30	100	—	135	10	—	120	—	150	80	10	60	—	80	—	150	2	1
269	538	178	84	—	7	134	140	—	269	33	—	162	—	195	260	—	110	—	50	—	336	7	—
370	554	247	78	—	17	185	370	28	324	84	—	304	—	430	405	—	326	—	110	—	350	22	2
435	1,168	231	114	4	1	254	300	—	441	45	—	279	—	461	419	59	116	—	92	—	453	1	23
210	459	114	75	—	4	77	88	—	205	1	—	138	—	178	209	19	91	—	8	—	279	4	¼
275	1,208	142	360	—	6	—	—	9	—	25	—	150	—	400	500	150	100	—	50	—	400	30	½
748	2,081	473	273	—	17	285	474	148	748	86	—	518	—	1,307	900	92	262	—	151	—	1,092	33	8
230	445	55	35	—	—	—	—	—	135	15	—	190	—	210	210	25	45	—	10	—	210	—	—
436	1,140	146	140	—	17	370	405	—	536	20	—	288	—	539	259	110	76	—	34	—	705	12	1
435	1.235	270	150	45	34	435	435	—	435	64	—	214	—	291	265	265	129	—	92	—	780	34	—
3,688	**9,428**	**1,886**	**1,359**	**52**	**107**	**1,770**	**2,312**	**185**	**3,228**	**383**	—	**2,363**	—	**4,161**	**3,507**	**730**	**1,315**	—	**677**	—	**4,755**	**145**	**35¾**
890	1,150	132	400	15	20	—	—	150	—	29	—	593	—	333	825	151	75	—	35	48	1,905	19	—
160	190	70	150	3	5	—	—	16	—	10	—	120	—	80	80	45	34	—	25	5	450	15	—
375	380	96	250	6	8	524	161	—	275	19	—	250	24	100	184	74	39	—	44	12	1,429	11	—
1,196	763	18	398	10	6	2,408	411	65	819	14	—	697	—	127	731	15	14	—	11	1	1,302	—	—
176	130	40	108	—	3	224	50	—	75	1	—	169	—	42	98	9	27	—	6	3	245	5	—
458	694	83	370	1	17	1,052	179	—	183	17	—	369	22	326	309	52	41	—	38	—	1,796	22	—
405	393	40	360	—	18	—	800	—	—	—	—	386	—	202	243	—	38	—	—	—	1,800	18	—
816	1,072	294	380	5	59	747	566	—	422	66	—	785	—	693	504	431	227	—	202	27	995	27	2
1,239	895	64	318	—	2	800	400	48	400	12	—	952	—	318	396	238	32	—	32	16	1,270	2	1
195	100	13	48	—	5	886	64	144	100	2	—	128	—	24	48	48	8	—	4	24	240	4	—
765	1,341	202	449	35	17	—	434	—	503	47	—	321	7	358	563	218	123	—	69	—	1,796	17	1
800	430	—	750	—	—	—	—	15	—	—	—	400	—	100	120	90	—	—	—	7	3,000	—	—
124	206	6	75	—	8	—	—	—	61	5	—	180	—	60	96	50	6	—	—	—	300	8	—
254	281	27	180	4	11	263	54	22	228	16	—	151	—	73	150	43	8	1	9	—	600	11	—
725	1,080	165	400	—	20	—	—	85	725	83	—	500	—	525	560	79	115	—	42	42	2,400	20	—
387	552	—	310	—	4	—	—	—	102	5	—	460	—	155	310	155	—	—	—	—	1.240	4	—
8,965	**9,657**	**1,250**	**4,946**	**79**	**203**	**6,904**	**3,119**	**545**	**3,893**	**326**	—	**6,461**	**53**	**3,516**	**5,217**	**1,698**	**787**	**1**	**517**	**185**	**20,768**	**183**	**4**

1.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.	54.	55.	56.	58.	59.	60.	61.	62.
Häradets och kommunens namn.	Skördebeloppet (utan utsädets afdrag).																	
	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Andra Rotfrukter.	Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Raps.
	höst-.	vår-.	höst-.	vår-.										frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.	
	Tunnor.														Ctnr.	Lass à 50 LG.		T:nr.
Hannas	147	—	595	—	1,566	882	258	70	—	—	—	1,470	—	—	—	—	400	—
Onslunda	—	—	300	—	1,400	3,600	200	180	—	35	—	4,800	—	30	9	—	600	—
Qverrestad	40	—	1,004	—	3,270	2,010	150	532	—	100	—	3,200	—	20	24	308	700	—
Smedstorp	291	—	1,392	—	5,524	5,341	689	409	—	152	—	4,762	286	48	—	—	3,294	124
Glemminge	400	—	1,740	—	8,200	3,280	400	1,500	—	100	—	5,500	—	50	—	50	1,200	280
Tosterup	175	—	1,000	—	2,750	2,475	1,575	250	—	—	—	2,750	—	30	—	80	900	360
Stora Köpinge	—	—	2,656	24	2,112	3,566	1,254	526	—	17	6	7,950	—	14	7	—	1,419	80
Ötraby	246	—	865	—	1,193	2,250	140	240	—	—	—	1,920	—	4	—	60	800	32
Benestad	156	—	671	—	1,367	1,055	1,089	770	—	97	—	4,775	—	15	32	260	2,945	—
Ullstorp	—	—	560	160	2,060	2,420	—	325	—	40	—	4,200	—	13	—	—	760	—
Bollerup	600	—	900	—	2,500	1,620	1,300	105	—	50	—	2,400	1,500	15	—	—	1,600	150
Östra Herrestad	500	—	800	—	2,000	2,000	300	200	—	50	—	800	200	16	—	—	500	108
Ingelstad	678	50	401	—	1,760	2,781	890	180	—	90	9	2,025	—	47	28	250	172	593
Tryde	—	—	1,033	—	1,644	2,545	—	243	—	—	—	3,894	—	—	—	—	130	20
Spjutstorp	30	—	1,000	—	1,750	2,500	250	50	—	50	—	7,200	—	10	6	—	200	98
Summa	5,703	160	24,699	234	72,733	58,968	9,407	10,391	—	2,431	15	91,099	2,226	512	307	1,358	26,065	3,524
Jerrestads härad.																		
Jerrestad	60	—	840	—	900	400	50	180	—	240	—	900	—	10	4	—	160	120
Cimbris	198	—	972	—	1,365	1,345	—	440	—	200	—	2,016	—	21	17	402	150	—
Nöbbelöf	590	—	2,126	—	3,010	2,430	—	1,305	—	440	—	2,450	—	66	—	330	710	144
Wallby	181	—	1,650	—	3,848	2,663	470	534	—	336	—	2,468	—	3	5	—	1,198	62
Bollshög	8	—	935	—	1,348	1,333	137	322	—	38	—	1,535	—	10	10	—	491	18
Stiby	150	—	900	—	2,400	3,000	900	400	—	250	—	3,900	—	60	18	—	240	100
Borrby	333	—	2,612	—	10,290	4,765	783	828	—	619	—	8,520	—	99	164	1,140	2,370	1,290
Wemmerlöf	120	—	1,260	—	1,260	1,050	125	150	—	30	—	1,260	—	—	—	—	2,200	—
Gladsax	80	—	963	—	3,738	1,524	660	200	—	102	—	5,750	—	24	48	—	360	150
Tommarp	384	—	1,284	—	1,746	1,060	1,325	516	—	368	—	3,900	—	20	32	—	1,840	—
Summa	2,104	—	13,542	—	29,905	19,570	4,450	4,875	—	2,623	—	32,699	—	313	298	1,872	9,719	1,884
Willands härad.																		
Ifötofta	290	—	2,965	—	2,664	4,125	755	450	—	245	240	19,050	1,500	38	11	—	1,160	—
Ifö	80	—	500	—	650	550	500	250	—	130	60	3,100	150	10	3	—	40	—
Kiaby	181	—	1,250	119	700	921	520	117	—	295	148	10,000	857	24	29	39	422	—
Ljungby	217	—	3,579	—	691	3,220	50	70	—	54	3	8,488	860	—	—	220	1,228	—
Gualöf	6	—	992	—	218	365	36	134	—	—	6	1,636	—	15	3	—	—	—
Oppmanna	136	—	2,191	82	1,672	1,477	242	182	—	—	—	13,047	90	56	89	—	268	—
Wånga	—	—	1,929	—	1,010	1,213	—	191	—	—	—	16,200	—	36	11	—	1,600	—
Österslöf	792	—	5,640	—	5,480	3,300	2,894	1,166	—	1,081	168	7,935	750	42	93	23	204	360
Fjelkinge	144	—	7,616	—	2,544	3,168	1,904	128	—	256	96	8,890	—	10	4	—	1,804	96
Nymö	16	—	504	—	168	288	288	32	—	20	72	1,920	—	6	14	—	128	—
Fjelkestad	436	—	2,465	28	2,801	2,925	1,029	532	—	307	—	12,768	4,000	52	62	—	5,258	115
Åhus	—	—	2,400	—	700	840	360	—	—	—	135	18,000	—	—	—	—	1,260	—
Rinkaby	35	—	800	—	300	300	200	6	—	—	—	6,300	600	41	66	16	132	—
Gustaf Adolf	110	—	906	—	462	675	258	45	5	45	—	3,570	600	20	6	—	726	—
Nosaby	498	—	3,000	—	3,150	3,360	395	575	—	210	170	16,800	—	40	12	—	1,206	—
Näsum	30	—	1,840	—	465	1,240	542	—	—	—	—	7,440	—	12	16	—	1,812	—
Summa	2,971	—	38,577	229	23,675	27,967	9,973	3,878	5	2,643	1,098	155,144	9,407	402	419	298	17,248	571

66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.	76.	77.	78.	79.	80.	81.	82.
Antal vid årets slut underhållne										Grundförbättring.						
Hästar										Vidd af						
öfver 3 år.	under 3 år.	Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Åsnor.	B. Nyodling.	C. Wattenaftappning.	D. Underdikning.	E. Ängsvattning.	F. Mergling.	G. Skogssådd.	H. Skogsplantering.
										Tunland.						
110	26	32	1	78	34	172	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—
152	8	36	4	200	100	400	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—
128	30	66	2	170	82	500	—	150	—	10	—	26	—	50	10	30
300	62	112	12	420	220	575	—	260	—	50	—	50	—	80	80	3
200	30	92	7	230	40	300	—	200	—	15	—	—	—	—	—	—
140	10	8	5	180	30	900	—	140	—	—	—	90	—	15	4	6
286	17	96	5	267	66	810	3	410	—	—	—	25	—	25	3	—
110	16	38	5	100	88	380	—	100	—	—	—	—	—	60	—	—
190	8	90	4	154	153	358	—	216	—	50	—	50	—	75	—	5
138	27	38	4	200	80	400	—	175	—	—	—	10	—	12	—	—
130	12	45	8	260	170	300	—	300	—	25	—	75	50	35	40	10
200	25	50	3	200	40	700	1	80	—	—	—	200	—	350	—	—
134	34	10	4	161	80	1,110	—	197	—	20	—	710	40	1,100	—	30
239	29	58	1	273	94	438	—	192	—	110	—	166	—	220	—	—
142	10	73	5	238	126	400	—	230	—	—	—	—	—	—	—	—
4,057	**605**	**1,292**	**105**	**4,520**	**1,810**	**11,432**	**4**	**4,705**	—	**320**	—	**1,442**	**90**	**2,292**	**177**	**84**
100	50	20	2	100	50	300	—	100	—	—	—	10	—	30	—	—
216	?	58	3	148	52	433	—	182	—	31	30	70	30	7	—	—
290	?	140	6	300	100	700	—	400	—	10	—	9	—	3	—	—
247	41	95	6	248	82	496	—	212	—	—	—	—	—	—	—	—
110	45	50	3	94	26	308	—	135	—	—	—	—	—	—	—	—
100	20	30	5	100	50	300	—	100	—	—	—	100	—	—	—	—
473	111	243	22	388	162	780	—	440	—	—	—	50	—	150	—	—
232	—	80	9	230	150	319	—	228	—	15	—	—	—	—	?	?
281	56	70	9	196	86	720	—	310	—	—	—	—	—	—	—	—
326	67	66	8	202	55	805	—	494	—	—	—	—	—	—	—	—
2,375	**390**	**852**	**73**	**2,006**	**813**	**5,161**	—	**2,601**	—	**56**	**30**	**239**	**30**	**190**	—	—
490	60	106	14	700	300	1,900	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—
84	4	17	2	88	88	220	—	220	—	—	—	—	—	—	—	—
119	26	24	7	220	43	250	—	300	—	—	—	—	—	—	—	5
451	106	52	12	415	199	1,247	3	559	—	36	—	67	—	4	200	—
90	3	2	2	92	84	112	—	168	—	—	—	—	—	—	—	—
330	75	35	21	432	208	896	—	476	—	—	—	—	—	—	—	—
192	6	126	6	330	198	660	—	333	—	—	—	—	—	—	—	—
360	40	52	8	400	100	370	—	400	—	100	50	200	—	—	200	30
250	21	21	6	304	133	299	—	352	—	—	—	—	—	—	—	—
64	16	12	7	70	30	150	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—
502	40	152	12	647	277	443	—	868	—	—	—	—	—	—	—	—
288	30	30	6	291	218	431	—	315	—	—	—	—	—	—	—	—
133	6	47	3	150	80	200	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—
140	10	26	4	164	76	185	—	210	—	5	—	10	—	2	—	—
402	50	26	10	496	162	406	—	1,408	—	—	—	—	—	—	—	—
130	10	141	9	420	210	700	—	525	—	—	—	—	—	—	—	—
4,025	**503**	**869**	**129**	**5,219**	**2,406**	**8,469**	**3**	**7,434**	—	**141**	**50**	**277**	—	**6**	**400**	**35**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Häradets och kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		trädg-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunnland.					4 tunland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.	4 tunland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.
Gerts härad.																
Åsums	37,31	99	2	6,736	24	3,910	1,261	26	2	43	49	1	—	—	3	1
Skepparslöf	24,42	72	17	4,557	35	2,143	335	2,044	8	43	18	3	9	—	7	1
Westra Wram	27,25	?	?	6,539	37	2,640	1,688	1,680	36	149	5	—	1	6	—	—
Östra Wram	6,19	17	18	1,500	4	907	106	483	—	12	4	1	9	9	—	—
Köpinge	32,79	166	10	7,787	36	7,061	250	440	12	64	44	2	108	27	2	1
Lyngsjö	10,58	37	2	3,657	3	3,424	80	150	1	7	23	2	2	—	4	—
Esphult	15,71	109	7	7,649	12	969	1,610	1,710	—	95	—	—	—	19	2	—
Linneröd	11,88	124	8	7,765	10	697	1,795	1,950	65	58	—	—	2	6	—	—
Träne	34,50	79	120	6,759	10	1,817	1,278	1,093	2	28	17	3	—	6	32	1
Djurröd	15,15	88	55	5,279	14	989	1,425	2,850	16	68	—	1	50	11	—	—
Wää	24,25	139	68	6,521	156	5,720	513	288	6	87	35	1	—	—	5	3
Widtsköfle	21,69	34	80	8,569	28	2,412	1,035	2,979	—	2	1	2	66	38	3	—
Degeberga	17,81	123	74	7,305	10	3,621	856	1,705	60	76	20	2	12	14	12	—
Hörröd	6,08	104	30	5,091	4	450	542	542	5	43	24	6	22	50	33	6
Maglehem	14,88	93	23	4,775	11	1,349	363	361	41	53	5	1	—	8	7	2
Efveröd	18,90	61	14	6,282	25	2,500	290	792	15	9	30	6	15	9	31	6
Sönnarslöf	25,00	25	107	9,933	27	2,737	523	3,825	—	4	2	4	63	58	7	4
Huaröd	11,23	138	72	7,718	6	588	1,850	132	52	79	1	—	—	6	—	—
Svensköp	1,29	9	8	437	?	56	106	13	2	4	—	—	—	3	—	—
Summa	356,91	1,517	715	114,859	452	43,990	15,906	23,063	323	924	278	35	359	270	148	25
Albo härad.																
Raflunda	8,79	42	94	6,873	2	2,750	189	3,915	16	30	3	1	29	50	6	1
Brösarp	16,16	142	112	8,613	9	1,273	610	442	34	100	8	—	59	5	2	—
Mällby	16,70	?	145	3,647	22	1,628	347	1,650	22	90	1	—	—	1	—	1
Hvitaby	16,63	124	34	4,112	10	1,949	143	370	10	51	9	—	21	19	11	4
Andrarum	17,35	77	?	9,152	—	1,322	1,030	3,000	?	?	?	?	—	—	—	—
Eljaröd	7,63	66	40	4,056	8	1,205	275	2,569	30	43	—	—	6	30	7	—
S:t Olof	10,31	148	129	6,034	23	1,258	588	1,755	91	49	1	—	103	27	2	—
Rörum	6,06	?	?	3,520	—	2,100	1,000	420	?	?	?	?	—	—	—	—
Fogeltofta	15,18	76	87	1,852	10	1,270	115	457	8	20	1	1	62	71	—	—
Summa	114,81	675	641	47,859	84	14,755	4,297	14,578	211	383	23	2	280	203	28	6
Summa å landsbygden	2,983,51	14,978	8,262	1,100,084	2,919	305,899	141,416	208,489	2,432	6,955	2,211	287	4,439	3,203	796	163
Städerna.																
Christianstad	—	170	—	1,300	20	648	308	—	—	—	—	1	162	8	—	—
Engelholm	1,63	35	—	633	18	454	—	1	3	12	—	—	3	17	—	—
Cimbrishamn	3,25	37	—	740	20	334	120	—	—	—	—	—	—	15	3	—
Summa	4,88	242	—	2,673	58	1,436	428	1	3	12	—	1	165	40	3	—
Summa för hela länet	2,988,39	15,220	8,262	1,102,757	2,977	307,335	141,844	208,490	2,435	6,967	2,211	288	4,604	3,243	799	163

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	41.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af													
höst-säd.	vårsäd;		potatis.	andra rot-frukter.	spå-nads-växter.	gräs och andra foderväxter till		andra växt-slag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Bland-säd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bo-hvete.	Potatis.	Lin och Hampa.	Raps.
	stråsäd.	balj-växter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.										
Tunnland.										Tunnor.													
845	1,389	150	509	4	29	196	335	—	448	44	—	519	—	663	496	371	97	—	102	10	2,385	9	—
395	711	48	411	6	19	60	184	12	297	23	—	241	—	289	245	112	31	—	16	2	1,438	11	—
793	554	67	704	—	36	82	97	—	284	—	—	597	2	233	977	29	23	—	20	24	3,216	41	—
146	193	6	84	10	1	282	69	—	116	2	—	114	—	33	88	99	1	—	5	1	377	1	—
1,750	1,100	70	2,800	7	40	100	200	120	1,600	33	—	1,130	—	498	450	300	13	—	30	40	2,815	30	$\frac{1}{6}$
265	84	—	84	—	—	2,533	—	193	265	—	—	159	—	—	—	84	—	—	—	48	336	—	—
287	391	10	213	—	19	—	—	—	53	—	—	297	—	284	109	—	8	—	—	—	642	27	—
191	268	—	224	—	13	—	—	—	—	—	—	191	44	145	81	—	—	—	—	—	682	14	—
357	539	28	358	—	14	46	100	—	292	—	—	300	—	253	304	105	14	—	4	—	809	14	—
194	356	—	183	1	13	18	44	—	178	—	—	174	—	195	257	—	—	—	—	—	541	22	—
761	1,124	70	588	—	48	2,492	314	—	390	12	—	584	—	379	484	287	37	—	32	23	2,364	56	—
709	637	33	269	24	7	240	290	—	269	10	—	463	—	213	153	134	27	—	6	21	1,072	8	$\frac{1}{2}$
460	453	72	246	—	10	1,945	246	—	207	—	—	431	—	220	156	59	61	—	10	26	851	13	—
116	113	11	86	—	8	—	—	—	116	—	—	106	—	63	58	—	7	—	4	1	325	8	—
431	434	26	158	—	10	36	83	—	170	—	—	345	11	176	176	20	25	—	—	18	634	12	—
622	740	80	370	10	13	270	450	—	260	11	—	512	—	250	151	200	51	—	30	22	2,190	21	—
395	690	81	301	11	3	609	333	—	304	7	—	428	—	189	287	194	71	—	1	32	1,539	3	—
130	219	—	132	—	10	5,141	—	—	142	—	—	111	—	144	104	8	—	—	—	—	501	21	—
14	23	—	18	—	1	286	—	—	—	—	—	12	—	15	11	—	—	—	—	—	55	2	—
8,861	10,018	752	7,738	73	294	14,336	2,745	325	5,391	142	—	6,714	57	4,242	4,587	2,002	466	—	260	268	22,772	313	$\frac{23}{36}$
637	417	25	737	1	6	38	252	—	637	—	—	637	—	143	365	—	25	—	—	—	3,669	12	—
258	464	6	249	—	13	—	57	—	227	—	—	205	—	227	258	—	6	—	—	—	1,245	14	—
338	569	77	152	—	9	—	189	—	294	44	—	275	—	297	319	—	55	—	16	—	760	13	—
376	547	107	150	—	10	145	273	—	340	—	—	366	—	267	392	—	107	—	—	—	752	20	—
364	540	—	98	—	13	—	—	—	307	—	—	312	—	312	273	—	—	—	—	—	390	13	—
208	447	10	143	—	10	100	96	31	151	—	—	192	—	131	303	—	10	—	2	11	566	8	—
227	445	21	229	—	18	90	47	6	176	—	—	223	3	108	335	51	17	—	—	2	841	17	$\frac{1}{3}$
512	523	20	200	—	3	552	—	—	260	45	—	420	—	260	148	115	20	—	—	—	800	3	—
180	375	14	142	—	12	71	295	—	180	—	—	223	—	132	532	—	18	—	—	—	579	19	—
3.100	4.327	280	2.100	1	94	996	1.209	37	2,572	89	—	2,853	3	1.877	2.925	166	258	—	18	13	9,602	119	$\frac{1}{3}$
55,579	108,403	9,331	32,262	498	2,155	40,107	31,275	1,571	36,606	3,733	40	40,980	2,326	38,610	61,513	10,063	5,853	515	2,262	526½	123,052	2,223	$73\frac{1}{36}$
162	270	24	30	—	—	224	100	—	62	40	—	75	—	120	140	20	—	—	24	—	120	—	—
60	188	—	48	—	—	87	35	—	35	—	—	51	—	4	184	3	—	—	—	—	155	—	—
66	102	56	12	—	—	—	66	—	66	10	—	36	—	68	25	24	20	—	37	—	72	—	—
288	560	80	90	—	—	311	201	—	163	50	—	162	—	192	349	47	20	—	61	—	347	—	—
55,867	108,963	9,411	32,352	498	2,155	40,418	31,476	1,571	36,769	3,783	40	41,142	2,326	38,802	61,862	10,110	5,873	515	2,323	526½	123,399	2,223	$73\frac{1}{36}$

1.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.	54.	55.	56.	58.	59.	60.	61.	62.
Häradets och kommunens namn.	Skördebeloppet (utan utsädets afdrag).																	
	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Bland-säd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bo-hvete.	Potatis.	Andra Rot-frukter.	Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Raps.
	höst-.	vår-.	höst-.	vår-.										frö.	spå-nads-ämne.	grön-foder.	hö.	
	Tunnor.														Ctnr.	Lass à 50 L℔.		T:nr.
Gärds härad.																		
Åsums	415	—	4,515	—	4,137	2,138	2,075	400	—	457	90	16,308	—	—	59	—	2,522	—
Skepparslöf	160	—	1,711	—	2,353	2,247	916	179	—	68	—	13,034	—	—	—	—	1,005	—
Westra Wram	—	—	3,424	8	1,329	1,698	175	103	—	94	57	30,749	—	29	314	—	272	—
Östra Wram	19	—	1,003	—	289	730	729	6	—	37	6	3,705	1,238	8	1	60	224	—
Köpinge	200	—	6,780	—	3,484	3,600	2,400	107	—	50	280	22,520	—	90	30	—	750	24
Lyngsjö	—	—	795	—	—	—	504	—	—	—	193	1,600	—	—	—	—	240	—
Esphult	—	—	864	—	1,513	647	—	48	—	—	—	6,482	—	38	19	—	3,220	—
Linneröd	—	—	573	134	729	423	—	—	—	—	—	5,490	—	16	57	—	3,590	—
Träne	—	—	1,785	—	1,594	1,478	614	75	—	28	—	8,212	—	32	64	—	1,278	—
Djurröd	—	—	701	—	1,008	1,233	—	—	—	—	—	4,810	120	32	64	—	370	—
Wää	96	—	3,325	—	2,577	2,807	1,765	244	—	179	107	14,264	—	112	126	1,521	1,205	—
Widtsköfle	60	—	2,315	—	1,491	1,224	1,072	81	—	24	67	6,432	2,825	10	54	50	2,991	72
Degeberga	—	—	1,558	—	907	849	245	214	—	34	92	5,887	—	20	45	—	1,179	—
Hörröd	—	—	368	—	291	292	—	34	—	—	4	1,963	—	8	22	—	1,284	—
Maglehem	—	—	1,856	42	1,100	925	120	107	—	—	55	4,559	—	17	31	—	1,163	—
Efveröd	46	—	1,916	—	1,488	1,057	1,257	143	—	91	79	11,571	—	21	78	—	1,350	—
Sönnarslöf	75	—	1,810	—	764	1,335	785	354	—	5	27	8,154	793	3	6	28	1,663	—
Huaröd	—	—	344	—	720	522	40	—	—	—	—	3,982	—	35	47	—	265	—
Svensköp	—	—	35	—	61	55	—	—	—	—	—	330	—	4	5	—	113	—
Summa	1,071	—	35,678	184	25,835	23,260	12,697	2,095	—	1,067	1,057	170,052	4,976	475	1,022	1,659	24,684	96
Albo härad.																		
Raflunda	—	—	3.185	—	858	2,185	—	75	—	—	—	29,480	10	48	38	—	27	—
Brösarp	—	—	685	—	1,362	1,029	—	18	—	—	—	7,762	—	—	28	—	1,244	—
Mällby	220	—	1,375	—	1,782	1,914	—	165	—	48	—	5,320	—	26	53	—	941	—
Hvitaby	—	—	1,241	—	1,468	1,764	—	281	—	—	—	5,905	—	—	62	—	562	—
Andrarum	—	—	1,560	—	1,560	1,365	—	—	—	—	—	2,700	—	39	31	—	2,060	—
Eljaröd	—	—	810	—	773	1,782	—	38	—	10	33	4,036	—	39	16	—	106	—
S:t Olof	—	—	671	8	541	1,199	203	65	—	—	14	4,230	—	18	42	10	118	23
Rörum	270	—	2,520	—	1,300	740	575	80	—	—	—	6,400	—	6	13	—	2,000	—
Fogeltofta	—	—	491	—	667	2,144	—	61	—	—	—	4.114	—	61	10	—	40	—
Summa	490	—	12 538	8	10,311	14.122	778	783	—	58	47	69.947	10	237	293	10	7,098	23
Summa å landsbygden	25,857	225	216,345	9,828	253,351	328,784	59,242	26,469	1,495	10,531	2,580	881,837	26,389	4,736	6,107	7,110	202,923	6,836
Städerna.																		
Christianstad	320	—	525	—	720	910	180	—	—	114	—	840	—	—	—	186	200	—
Engelholm	—	—	287	—	25	668	12	—	—	—	—	1,142	—	—	—	—	103	—
Cimbrishamn	80	—	320	—	680	175	168	100	—	148	—	504	—	—	—	—	—	—
Summa	400	—	1.132	—	1,425	1,753	360	100	—	262	—	2 486	—	—	—	186	303	—
Summa för hela länet	26,257	225	217,477	9,828	254,776	330,537	59,602	26,569	1,495	10,793	2,580	884,323	26,389	4,736	6,107	7,296	203,226	6,836

66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.	76.	77.	78.	79.	80.	81.	82.
Antal vid årets slut underhållne										Grundförbättring.						
Hästar										Vidd af						
öfver 3 år.	under 3 år.	Oxar.	Tjurar.	Kor.	Unguöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Åsnor.	B. Nyodling.	C. Wattenaftappning.	D. Underdikning.	E. Ångsvattning.	F. Mergling.	G. Skogssådd.	H. Skogsplantering.
										Tunnland.						
555	62	94	28	803	185	617	—	685	—	10	—	53	—	35	—	5
320	71	56	24	382	170	236	—	396	—	30	—	—	8	—	3	—
336	74	155	43	642	252	663	—	633	—	55	—	—	10	—	4	—
61	5	6	3	102	42	95	—	60	—	17	—	20	—	—	2	—
600	100	40	20	550	450	1,000	—	384	—	—	—	2	—	50	28	—
72	10	42	8	126	42	126	—	84	—	—	—	—	—	—	—	—
174	19	38	14	453	174	381	—	412	—	5	—	—	—	—	—	—
165	23	49	25	385	152	450	—	312	—	10	—	1	—	—	2	—
220	46	67	7	330	76	200	—	204	—	64	—	1	—	—	—	—
177	27	76	16	395	82	223	—	342	—	5	—	5	—	—	3	—
254	79	88	25	507	219	535	—	586	—	—	—	2	17	—	—	—
300	97	109	21	440	175	542	—	252	—	30	—	115	340	60	50	40
223	37	80	12	334	128	399	—	282	—	—	—	—	15	—	30	—
108	33	38	6	191	93	242	—	149	—	20	—	—	—	—	—	—
174	54	106	12	275	125	455	—	255	—	20	—	—	20	—	4	—
230	60	140	17	370	210	520	—	570	—	50	—	—	—	—	—	—
211	19	101	11	357	173	763	—	238	—	50	—	—	—	50	150	30
97	42	35	12	296	72	214	—	128	—	10	—	40	—	—	—	5
18	?	3	1	30	12	22	—	22	—	4	—	—	—	—	—	—
4,295	858	1,323	305	6,968	2,832	7,683	—	6.024	—	380	—	239	410	195	276	80
98	19	40	2	113	57	156	—	90	—	—	—	—	—	—	30	3
194	22	86	12	270	115	462	—	136	—	30	—	—	25	—	—	—
157	52	90	7	256	125	378	—	148	—	40	—	15	30	5	—	—
219	28	78	5	277	160	385	—	141	—	50	—	—	40	—	1	—
340	35	111	6	304	230	480	—	319	—	—	—	—	—	—	—	—
179	12	66	5	243	148	344	—	342	—	30	—	6	—	8	10	—
206	28	51	10	395	151	537	—	339	—	12	—	—	—	—	—	—
92	8	48	2	80	120	200	—	140	—	—	—	—	—	—	—	—
148	56	100	8	310	240	370	—	242	—	15	—	12	20	50	1	—
1.633	260	670	57	2.248	1,346	3.312	—	1.897	—	177	—	33	115	63	42	3
31,015	4,590	11,748	1,563	54,458	23,913	78,889	422	42,361	2	3,618	414	4,344	1,102	6,689	1,239	653
64	—	—	—	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
51	—	—	—	64	1	32	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—
54	—	14	2	100	7	30	—	28	—	—	—	—	—	—	—	—
169	—	14	2	234	8	62	—	51	—	—	—	—	—	—	—	—
31,184	4,590	11,762	1,565	54,692	23,921	78,951	422	42,412	2	3,618	414	4,344	1,102	6,689	1,239	653

Anmärkningar.

1:o Rörande antalet brukningsdelar, jordtorp och andra jordlägenheter, samt hästar, allt på landsbygden, gäller hvad uti inledningen derom anmärkt är.

2:o Å den till staden Christianstad anslagna jord finnes icke hemmantal åsatt.

3:o Uti kolumnen 13 synes en förvexling af orden: "ägovidd och odlad jord" hafva ägt rum inom Ousby, Loushult, Hjersås, Röke och Werums kommuner, ty det är antagligt, att inom dessa få eller snarare ingen finnes, som äger så stor areal odlad jord.

4:o Följande kommuner hafva icke inlemnat några uppgifter, nemligen: Hörja, Broby i Östra Göinge härad, Munka Ljungby, Förslöf, Grefvie, Barkåkra, Båstad, Onslunda, Spjutstorp, Ifötofta, Ifö, Wånga, Åhus, Rinkaby, Nosaby, Näsum, Raflunda, Andrarum och Rörum.

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för Christianstads län.

A. Brukningssätt: allmänna brukningssättet är vexel- och tredingsbruk, det första mest användt vid de större jordbruken, och vid de mindre hufvudsakligen, der åkerjorden af naturen eller genom kultur är af beskaffenhet, att den med fördel kan bära skördar af klöfver eller andra gräsarter. Vid de mindre jordbruken med svag eller under medelmåttan varande jord och med ringa åkerareal är tredingsbruket allmännast, särdeles der tillgång finnes till naturlig äng.

B, C, D, E, F, G och H. Upptagne i sammandraget.

I. Väderlek, sånings- och skördetider: ogynnsamma. Ymnig nederbörd försvårade såväl sådd som skörd. Snöfall å ofrusen mark skadade de späda plantorna, och svåra snöfall under vintern tillintetgjorde dem å många ställen. Våren långsam, kall och torr, derefter svåra stormar med stark frost ända till 2½ grader. Sedermera välgörande regn med stark värme, men under skördetiden nära en månads ihållande nederbörd.

K. Skördens vigt: Hvete i medeltal 2,9 centner, Råg 2,80 centner, Korn 2,4 centner, Hafre 1,8 centner, allt per tunna räknadt.

L. Höskörden: under medelmåttan, till och med svag.

M. Skörden af halm: god.

N. och O. Länet producerar i allmänhet och särdeles i dess södra och nordvestra delar öfverskott till afsalu af både säd och andra jordbruksalster. I dess mellersta och norra delar, der bränvinsbränningen är högt uppdrifven, inköpes något Korn från närmaste trakter såväl inom som utom länet, allt efter transportens beqvämlighet.

P. och Q. Kreatur och andra ladugårdsalster produceras utöfver behofvet.

R. Årslön för dräng: i medeltal 100 R:dr; för piga: i medeltal 40 R:dr, allt i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön: för dräng 2 à 300 R:dr; för piga: 150 à 200 R:dr.

T. Dagsverkspriser:

sommar-,	mans,	högsta:	1 R:dr à 1 R:dr 50 öre;	lägsta:	67 öre à 1 R:dr;
	qvins,	»	50 à 75 öre;	»	33 à 50 öre;
vinter-,	mans,	»	67 öre à 1 R:dr;	»	50 à 75 öre;
	qvins,	»	33 à 50 öre;	»	25 à 33 öre.

U. och V. Skogstillgång: inom många socknar bristande, inom flera tillräcklig och inom några till afsalu.

X. Bränntorfsmossar: god tillgång och begagnas inom de flesta af länets kommuner.

Y. Antal planterade fruktträd: olika inom olika orter; på flera ställen i tilltagande.

Z. Binäringar: Biskötsel: till husbehof. Fiske: Saltsjöfisket å länets östra, södra och nordvestra kuster är lönande; insjöfisket hufvudsakligen för eget behof, men äfven till afsalu. Tobaksplantering: hufvudsakligast inom södra delen af Willands och östra delen af Gärds härad, der den under senare åren betydligt utvidgats och drifvits med fördel. Bränvinsbränningen: som bedrifves per medium uti 130 brännerier; fabriksvinsten är ringa, men bränvinsbrännarne beräkna stor fördel för sina jordbruk genom den bättre utfodringen, som dranken erbjuder, och den deraf följande ökade gödseltillgången; på senare tiden hafva vid flera brännerier stallningar blifvit uppsatta, hvaraf resultaterna visat sig gynnsamma. Tjärubränning, kolning, tillverkning af laggkärl, d:o af vagnar, smiden: förekomma i Östra och Westra Göinge häraders nordliga kommuner. Trädskor: mångenstädes, men synnerligast uti Gärds härads vestra delar. Tillverkning af tegel och tegelrör bedrifves flerstädes och är i tilltagande. Snickeri: inom de flesta kommuner. Papperstillverkning: på 4 à 5 ställen, deraf må nämnas Klippan och Östanå; vid det förstnämnda i stor skala. Kalkbränning till afsalu förekommer hufvudsakligast uti Ignaberga, Fjelkestads och Fogeltofta socknar.

Största brukningsdelen: 14 mantal i Willands härad; minsta: $^{7}/_{264,00}$ mantal i Jerrestads härad.

Stockholm, 1867. P. A. Norstedt & Söner.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

MALMÖHUS LÄN.

Jemte häradsvis uppgjordt sammandrag för hela länet har från Kongl. Hushållnings-Sällskapet inkommit följande skrifvelse:

"Äntligen är det möjligt att öfversända ett, häradsvis uppgjordt, sammandrag af de infordrade statistiska uppgifterna för Malmöhus län. Anledningen till, att härmed så länge måst dröjas, har varit, att uppgifterna från många kommuner så sent ingingo, och att der söktes erhålla sådana från kommuner, som alldeles underläto att för dem vidtaga några åtgärder. Från några få kommuner hafva detta oaktadt uppgifter ej ännu kunnat erhållas; men, då deras uteslutande ur sammandraget skulle gifvit en falsk bild af förhållandena inom länet, hafva uppgifter för dem blifvit utarbetade med ledning af de upplysningar, som under flera föregående år af Sällskapet infordrats och hvilka, vid jemförelse med de ingångna uppgifterna från andra kommuner, visat sig lemna en tillförlitlig ledning.

Att samla de primära uppgifterna hade Sällskapet uppdragit åt Kommunal-Styrelserna, biträdde af Ordföranderne i Sällskapets Pastorats-Komitéer, åt hvilka Herrar Pastorer ombådos lemna sitt benägna biträde. Till dem öfverlemnades 3:ne exemplar blanketter, af hvilka det ena var efter jordebok och mantalslängd ifyldt i kol. 1, 2, 3, 4 och 5 samt å Landtmäterikontoret, så vidt sådant der kunde ske, i kol. 6. De anvisningar, som gåfvos för blanketternas begagnande, infördes å sista sidorna af de samma.

Det har varit tillfredsställande att se den omsorg och noggrannhet, med hvilken uppgifterne från många kommuner afgifvits; att dock en mängd, äfven med bästa vilja utarbetade, skulle af missförstånd eller brist på uppmärksamhet blifva felaktiga på mångfaldigt sätt, är naturligt; dessa felaktigheter hafva blifvit rättade så godt ske kunnat, och har härvid den åker, som ej blifvit redovisad, upptagits i kol. för "andra växter", som således i sammandraget upptager jemväl "oredovisad åker". När "summa areal" ej öfverensstämt med summorna af kol. för arealens fördelning, har rättelse vanligen gjorts i kol. "vägar och impedimenter".

Då de till kommunerna öfversända delvis ifyllda exemplaren sällan till mig återkommit, har det ej varit möjligt kontrollera om uppgifterna i kol. 3, 4, 5 öfverensstämma med mantalslängderna; skillnaden bör dock ej vara stor, enär det visat sig att summa förmedlade hemman i sammandraget är $4066\frac{7}{10}$ mantal och enligt sednast fastställda jordboks-extrakt $4068\frac{143}{198}$ mantal.

Den å Landtmäteri-kontoret uppgifna areal har visserligen varit till god ledning för kommunerna, men kan naturligtvis ej stämma öfverens med den af kommunen uppgifna, emedan dels gårdar finnas som ännu ej äro enskiftade och dels kartor öfver redan skiftade hemman kunna saknas å kontoret.

Uppgifterna på ägare och brukare af odlad jord kol. 16—23 torde vara de minst tillförlitliga; det har nemligen mycket ofta visat sig, att kommunerna missförstått meningen med desamma, och har det varit vanskeligt att i uppgifterna härom göra rättelser.

De ingångna svaren å frågorna A—O hafva ej kunnat lemna materialier till något tillfredsställande resultat.

I öfrigt tyckas uppgifterna vara så goda som gerna kan begäras första gången de skolat afgifvas; så tyckes åtminstone, då man jemför uppgifterna om skörd med till hvarje växt använd areal och känner grödans relativt svaga beskaffenhet sistlidet år, ty de visa att skörden i medeltal för länet utgjort pr besådt tunnland af raps 6, hvete 5,58, höstråg 5,25, vårråg 3,4, korn 6,46, hafre och blandsäd 6,18, baljsäd 2,9, potatis 23, andra rotfrukter 50 tunnor, samt 68 centner, hö af naturlig äng 11, af klöfver och timothej 20 centner.

De från kommunerna ingångna, sedermera granskade och så godt som möjligt rättade uppgifterna hafva först sammandragits häradsvis; summorna af dessa sammandrag är det som nu blifvit öfversända såsom uppgift för länet.

Malmö & V. Ahlstad i November 1866.

Efter uppdrag af Malmöhus läns Kongl. Hushållnings-Sällskap:

CARL RUD. WULFF."

Sekreterare.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
		Antal				Deraf äro i tunnland							
Häradernas namn.	Nuvarande mantal.	brukningsdelar.	jordtorp och andra jordlägenheter.	Hela ägovidden, enligt Landtmäteri-kontorets uppgift, i tunnland.	Hela ägovidden, sådan den af Kommunen uppgifves vara i tunnland.	trädgård, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	ordnad skog.	annan skogbärande mark.	betesmark.	brännforsmossar.	vägar och andra inpedimenter.
Oxie	$331\frac{35}{48}$	1,709	1,480	43,195,16	51,282,25	679,85	44,807,74	1,302,72	570,50	339,94	2,005,87	669,41	906,22
Harjagers	$215\frac{47}{48}$	1,138	743	35,689,00	40,150,47	479,56	30,177,27	706,69	409,00	914,50	5,728,26	1,144,33	590,86
Rönnebergs	$173\frac{5}{12}$	856	515	29,664,99	32,649,41	465,76	28,172,18	718,49	4,50	961,81	1,708,38	198,00	420,29
Frosta	$414\frac{34}{48}$	2,785	908	105.509,92	136,265,36	677,02	50,993,11	22,653,92	6,113,30	6,449,14	44,337,61	4,003,34	1,037,92
Färs	$302\frac{17}{24}$	2,637	812	89,815,77	113,811,65	442,10	44,460,25	14.495,22	6,462,96	9,457,39	34,719,90	2,306,62	1,467,21
Ljunits	$122\frac{7}{8}$	921	254	18,313,28	20,497,43	195,11	16,236,64	1.096,56	1,515,96	234,00	634,62	341,90	242,64
Norra Luggude	$280\frac{31}{48}$	1,515	1,417	49,547,67	64,439,22	808,35	48,194,14	1,533,86	2,130,13	4,422,50	4,947,90	657,97	1,744,37
Södra Luggude	$299\frac{25}{32}$	1,489	828	56,028,67	72,031,15	566,57	41,446,26	8,100,70	5,287,50	1,907,77	12,523,26	1,199,49	999,60
Herrestads	$205\frac{1}{8}$	745	253	33,808,22	36,107,13	159,80	19,951,04	2,298,17	2,765,00	82,00	6,282,20	3,917,80	661,12
Onsjö	$270\frac{1}{2}$	1,373	682	60,951,40	71,435,04	546,92	36,991,74	8,823,19	2,042,00	3,074,75	17,643,60	1,688,63	624,21
Torna	$381\frac{1}{8}$	2,226	1,237	74,082,81	88,108,89	907,28	54,800,79	6,763,18	645,81	1,773,67	20,419,59	1,615,10	1,183,47
Bara	$322\frac{13}{16}$	1,321	893	50,287,65	59,839,10	599,53	40,312,45	4,048,50	2,774,16	2,380,83	6,750,49	1,939,52	1,034,12
Wemmenhögs	$444\frac{83}{96}$	2,708	1,749	65,306,79	72,821,76	901,70	57,079,50	4,013,27	3,155,50	870,77	3,493,57	1,590,81	1,716,64
Skytts	$300\frac{1}{4}$	1,370	834	39,828,22	41,609,73	512,51	37,036,03	473,81	20,00	3,00	2,809,66	172,70	582,02
Summa	$4,066\frac{7}{10}$	22,793	12,605	752,029,55	901,048,59	7,942,06	550,659,14	77,028,28	33,896,32	32,871,57	164,004,91	21,445,62	13,210,69

I enlighet med en af Kongl. Hushållnings-Sällskapet genom dess Sekreterare framställd önskan har, med hänsigt till länets egendomligheter, större utförlighet i vissa delar gifvits åt de för uppgifternas insamlande inom detta län afsedde formulär, på sätt den ofvanstående redovisningen närmare upplyser, och har å sista sidorna af dessa formulär jemväl inrymts nedanstående:

Underrättelse till ledning vid uppgörandet af jordbruks-statistik för Malmöhus län.

"På begäran af undertecknad, som fått sig uppdraget att upprätta jordbruks-statistiken för Malmöhus län år 1865, har tillstånd erhållits, att, på sätt som skett, ändra formuläret för de statistiska uppgifternas insändande från kommunerna. Nummerföljden i kolumnerna stämmer således icke öfverens med hvad som uppgifves i det förslag, Chefen för Statistiska Central-Byrån afgifvit till jordbruks-statistik. Detta förslag, som kan vara upplysande i mycket, åtföljer likväl till hvarje kommun, men anser jag mig, utom hvad detta meddelar, böra anföra följande:

Frågorna å första sidan äro tydliga; i svaren på dem önskas uppgifvet vid

D: huru mycket säd af olika slag kan beräknas blifva *försåld* från kommunen af 1865 års skörd,

E: huru mycket som behöfver *köpas* till nästa skörd,

F: ungefära summan för hvilken kommunen under år 1865 kunnat *försälja* och

G: under samma tid behöft *köpa* kreatur och ladugårdsprodukter.

L: bör äfven angifva det ungefära belopp till hvilket kommunen behöfver *köpa* skogsprodukter,

M: summan för hvilken skogsprodukter kan *säljas* till andra kommuner,

15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.
Antal ägare af odlad jord.				Antal brukare af odlad jord.				Verkställda grundförbättringar.							
4 tunnland och derunder.	Öfver 4 till och med 40 tunnland.	Öfver 40 till och med 200 tunnland.	Öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	Öfver 4 till och med 40 tunnland.	Öfver 40 till och med 200 tunnland.	Öfver 200 tunnland.	Nyodlade efter år 1860.	Vattenaftappningar efter år 1860.	Summa verkställd grunddikning.		Summa merglad jord.		Summa befintlig ängsvattning.	Skogssådd och plantering efter år 1860.
										med tegelrör.	med sten.	Merglad en gång.	Merglad flera gånger.		
								Tunnland.							
1,168	758	321	14	1,236	796	388	17	274	97	2,279	236	2,852	172	20	24
507	533	195	14	671	667	265	16	621	335	1,302	93	7,876	102	—	200
400	419	169	17	262	375	146	15	190	2	4,505	102	16,114	142	29	9
650	1,466	110	26	885	1,710	166	29	4,895	330	3,096	1,104	12,265	230	556	681
388	1,976	200	21	465	2,183	317	40	4,018	194	1,295	2,557	4,353	24	797	843
381	392	39	8	426	516	57	9	247	25	3,488	29	4,942	70	112	58
134	926	189	28	505	1,177	389	21	1,856	102	727	276	13,556	2	—	861
326	832	280	19	418	861	350	34	506	91	2,843	982	11,006	9	—	35
165	317	32	9	211	459	58	12	219	100	1,211	1,651	3,029	184	428	32
318	663	198	12	466	836	299	11	325	237	1,184	625	12,292	18	12	8
661	1,145	296	10	728	1,472	410	17	1,295	9	1,394	206	3,287	15	823	99
531	539	182	15	698	681	321	17	160	31	3,245	80	3,606	42	167	97
1,265	1,294	306	15	1,346	1,470	401	18	837	30	3,373	511	10,858	835	459	202
719	732	254	2	718	675	276	2	49	—	500	163	3,112	65	—	—
7,613	**11,992**	**2,771**	**210**	**9,035**	**13,878**	**3,843**	**258**	**15,492**	**1,583**	**30,442**	**8,615**	**109,148**	**1,910**	**3,403**	**3,149**

N: summan för hvilken bränntorf kan *försäljas*,

O: noggrann uppgift å de binäringar, som finnas, samt ungefära beloppet hvar och en utaf dem kan afkasta åt kommunen.

I afseende på de i kolumner framställda frågorna anmärkes:

Då öfverensstämmelse icke finnes emellan Kronans jordebok och mantalslängderna och Landtmäterikontoret stundom har andra hemmantal än både jordebok och mantalslängd, har jag ansett *allas* uppgifter böra införas i formulären, dock sålunda, att anmärkning skett, der uppgifterna varit olika, så att i kanten före kol. 1 antecknats *ej i M. L.*, när en lägenhet, som står i jordeboken, *saknas i mantalslängden; ej i J. B.*, när en lägenhet upptages i mantalslängden, *utan att finnas i Jordeboken*, samt i kol. 2 inom klammer ( ) det mantal, Landtmäterikontoret uppgifvit, när detta varit olika med det efter jordeboken utförda.

Dessa tabeller innehålla således ofta flera lägenheter, än som verkligen finnas inom kommunen. Kommunens åliggande i denna fråga blir nu att bestämma, *hvilka* uppgifter, jordebokens, mantalslängdens eller Landtmäteri-kontorets *äro de rätta*, samt att således *utstryka* de lägenheter, som icke finnas, på det att en verkligen tillförlitlig jordebok må kunna åstadkommas.

I kolumnen 1 är medelst förkortningar hemmanens natur uppgifven, och har der anmärkts, om jordebok och mantalslängd derom haft olika uppgift.

De förkortningar som härvid brukats, hafva följande betydelse:

Anh. = Annexhemman.
Akh. = Akademihemman.
B. G. = Biskops Gård.

Häradernas namn.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	41.	42.	43	44.
	Åkerjord använd till													
	träda.	vintersäd: raps,	vintersäd: hvete.	vintersäd: råg.	vårråg.	korn.	hafre och blandsäd.	baljväxter.	potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	klöfver och gräs: till bete.	klöfver och gräs: till hö.	andra växter och oredovisad jord.
	Tunnland.													
Oxie	6,420,79	325,54	701,21	5,787,63	—	11,661,20	7,440,69	3,807,62	2,068,24	229,00	251,24	3,356,56	2,647,77	110,25
Harjagers	3,940,11	66,00	527,65	3,730,24	21,72	6,112,31	8,092,59	216,10	1,447,15	68,09	166,52	2,709,00	2,968,48	111,31
Rönnebergs	3,645,51	411,75	1,768,70	2,319,66	11,50	5,536,04	6,871,43	493,72	581,93	486,24	116,42	2,794,02	2,981,34	153,84
Frosta	6,560,59	184,00	847,04	6,443,27	176,59	7,875,26	11,758,83	591,20	2,814,25	123,21	212,19	7,381,57	6,011,61	13,50
Färs	5,551,81	82,00	394,33	6,276,30	115,89	5,754,65	9,913,96	1,037,64	3,422,57	44,51	340,26	5,953,38	5,216,44	356,51
Ljunits	2,321,08	103,69	414,53	1,913,63	—	3,837,26	2,739,57	1,004,41	762,83	95,27	94,10	1,241,11	1,689,88	19,28
Norra Luggude	6,079,53	53,00	1,309,50	5,394,58	3,33	3,702,72	17,969,61	644,25	1,203,40	78,70	243,42	5,126,06	6,079,83	306,21
Södra Luggude	5,300,00	429,00	1,438,00	4,462,75	—	4,485,00	14,101,95	1,065,22	1,800,97	185,50	146,48	3,312,95	4,481,82	236,62
Herrestads	2,799,85	105,00	259,50	2,734,18	—	4,267,13	3,999,22	1,175,58	981,89	54,00	41,18	1,135,50	2,292,37	105,64
Onsjö	4,902,91	87,00	670,25	4,347,71	36,00	7,151,78	9,383,55	923,75	1,070,06	32,81	244,32	3,618,43	4,462,57	60,60
Torna	6,746,57	109,50	828,84	6,846,34	59,50	10,227,94	10,516,26	1,939,66	2,638,58	51,50	333,34	8,436,58	4,576,06	1,490,68
Bara	5,315,28	133,01	817,81	4,707,34	50,00	8,801,33	7,583,61	2,550,49	3,237,73	118,81	331,13	2,504,28	3,842,07	319,56
Wemmenhögs	7,363,49	756,68	952,91	6,136,95	1,25	13,446,25	8,736,81	4,297,43	2,143,10	139,22	436,42	6,407,95	5,567,20	693,84
Skytts	4,773,11	489,17	635,61	4,244,98	—	10,386,27	5,132,43	3,860,75	1,276,29	130,31	207,07	2,736,27	2,681,83	481,94
Summa	71,720,63	3,335,34	11,565,38	65,345,56	475,78	103,245,14	124,240,51	23,607,82	25,448,99	1,837,17	3,164,09	56,713,66	55,499,27	4,459,78

C. B. = Civilt Boställe.
Dkh. = Domkyrkohemman.
H. H. = Hospitalshemman.
J. B. = Jordeboken.
I. f. = Insocknefrälse.
Kh. = Kyrkohemman.
Klg. = Klockaregård.
Kr. = Krono.
Kr. Sk. = Krono Skatte.
Kr. Sät. = Krono Säteri.
L. M. K. = Landtmäteri-kontoret.
M. B. = Militär Boställe.
M. L. = Mantals Längden.
P. G. = Prestegård.
Pred. H. = Lunds Predikstolshemman.
Qv. = Qvarn.
R. Rh. = Rå och Rörshemman.
Skolh. = Skolhemman.
Sk. = Skatte.
Skah. = Skattearbetshemman.

45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.	54.	55.	56.	57.	58.	59.
Hela utsädesbeloppet af														
Raps:		Hvete:		Råg:		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Lin och Hampa.
höst-.	vår-.	höst-.	vår-.	höst-.	vår-.									
Tunnor.														
20,55	—	531,02	—	4,403,44	—	10,570,25	5,270,38	2,423,87	2,761,96	—	996,09	—	11,408,00	317,49
2,28	—	452,80	—	3.265,86	43.00	5,965,00	5,551,50	3,440,33	155,86	—	61,50	7,91	5,382,00	181,46
13,10	—	1,262,79	4,67	1,851,63	5,00	4,852,45	4,871,36	2,050,68	485,16	23,67	68,55	—	3,233,27	153,38
2,67	—	764,18	—	5,789,91	180,37	7,658,34	11,614,34	1,839,00	485,17	—	127,17	1,90	11,666,50	240,24
3,07	—	329,00	0,50	5,560,29	113,83	5,680,81	9,385,50	2,209,55	911,15	0,75	67,00	96,55	12,468,67	384,55
6,74	—	327,66	—	1,475,63	—	3,302,02	1,985,54	729,68	873,91	4,00	74,66	—	3,862,00	113,35
2,85	—	934.30	10,25	4,205,86	3,16	3,203,11	17,395,43	1,106,89	470,64	201,17	7,50	—	5,580,50	213,43
18,28	—	809,50	70,00	3,699,31	—	4,417,33	14,176,55	1,465,50	1,070,92	3,00	5,50	—	8,070,00	166,55
5,58	—	166,50	—	2,088,83	—	4;043,83	3,237,50	789,50	1,028,30	—	58,30	—	4,333,00	34,55
3,77	—	574,09	—	3,878,33	28,00	7,168,50	6,818,33	3,468,50	787,00	4.00	131,00	—	5,430,00	268,00
3,80	—	643,56	—	5,424,19	61,00	9,705,10	7,541,39	3,547,28	1,110,74	0,33	634,19	66,46	9,222,26	330,31
10,46	—	551,63	—	3,959,79	—	8,266,36	5,296,79	2,647,82	1,708,00	—	673,36	11,00	16,072,25	349,61
39,30	0,41	804,77	—	4,981,89	0,89	12,263,63	6,572,77	2,499,41	3,312,72	—	693,29	0,25	9,260,72	516,72
34,99	—	437,30	106,00	3,337,91	—	9,523,66	4,067,55	1,219,42	3,132,86	—	467,50	—	5,824,25	241,76
167,39	0,41	8,589,10	191,42	53,922,87	435,25	96,620,39	103,784,93	29,437,43	18,294,39	236,92	4,065,61	184,07	111,813,42	3,511,40

Sk. Dkh. = Skatte Domkyrkohemman.
Skf. = Skattefrälse.
Stj. = Stadsjord.
Sät. = Säteri.
Tp. = Torp.
Uf. = Utsocknefrälse.

I kolumnerna 3—4 äro brukningsdelar, jordtorp och andra jordlägenheter utförda efter mantalslängden, men torde häri mycket vara att af kommunen rätta.

I kol. 5 är hela ägovidden utförd i tunnland och decimaler af tld för alla de lägenheter, öfver hvilka karta och beskrifning finnes å Landtmäteri-kontoret.

För de lägenheter, för hvilka areal ej finnas i kol. 5 utförd, bör densamma af kommunen utföras i kol. 6, utom när lägenheten utgöres af *torp, som äro inberäknade i ett hemmans areal.* Anser kommunen den af Landtmäteri-kontoret uppgifna arealen för någon lägenhet ej vara rätt, utföres likaledes i kol. 6 den areal, kommunen anser verkligen finnas till samma lägenhet.

I kol. 7—14 utföres för hvarje lägenhet fördelningen af dess hela areal, så att summan af de olika talen i kol. 7—14 blifver lika med den i kol. 5 eller 6 uppgifna hela arealen.

Med ordnad skog i kol. 10 förstås sådan skog, der en rationel hushållning är införd.

Kol. 15—22 kunna ej ifyllas efter mantalslängd, utan böra af kommunerna ifyllas, och får jag fästa uppmärksamheten på att i dessa kol. *endast är frågan om odlad jord.*

När ägare af jord tillika sjelf brukar den, införes han både i kol. 15—18 och i kol. 19—22.

Häradernas namn.	60.	61.	62.	63.	64.	65.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.
	Skördebeloppet utan utsädets													
	Raps:		Hvete:		Råg:		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Potatis.
	höst-.	vår-.	höst-.	vår-.	höst-.	vår-.								
	Tunnor.													
Oxie	1,562	—	4,224	—	34,397	—	81,629	34,985	15,163	6,746	—	2,819	—	61,613
Harjagers	235	—	3,350	—	20,187	188	37,897	31,144	19,763	328	—	266	26,50	25,940
Rönnebergs	2,069	—	10,087	42	15,440	25	38,750	30,740	14,094	1,872	130	530	—	19,109
Frosta	1,250	—	4,934	—	32,125	636	47,933	66,088	12,891	1,522	—	476	4,50	68,263
Färs	301	—	2,103	2	22,042	349	30,085	46,133	11,390	2.665	3	277	371,17	70,053
Ljunits	571	—	1,899	—	8,830	—	20,193	14,365	4,910	3,372	—	341	—	19,757
Norra Luggude	139	—	7,248	85	22,604	9	19,578	83,808	5,475	1,049	609	36	—	28,396
Södra Luggude	3,019	—	6,748	350	25,417	—	29,625	75,858	9,009	3,390	6	10	—	40,132
Herrestads	488	80	1,193	—	14,184	—	24,600	18,991	5,311	3,133	—	150	—	22,890
Onsjö	347	—	3,768	—	24,024	79	44,140	36,418	21,146	3,171	30	784	—	30,305
Torna	562	—	5,229	—	38,003	318	63,772	43,843	19,052	3,540	1	2,459	164,00	50,441
Bara	814	—	4,144	—	26,620	—	57,316	31,500	15,973	4,639	—	2,421	40,00	70,566
Wemmenhögs	4,527	48	4,898	—	31,941	5	97,216	45,667	17,174	10,980	—	3,038	2,00	48,379
Skytts	3,243	—	3,507	700	27,068	—	74,641	29,413	7,676	6,728	—	1,070	—	33,495
Summa	19,127	128	63,332	1,179	342,882	1,609	667,375	588,953	179,027	53,135	779	14,677	608,17	589,339

Boställs-innehafvare, brukare af till Kronan indragna boställen samt åboar å Akademiens, Domkyrkans, andra kyrkors, Hospitalers och andra allmänna inrättningars hemman och lägenheter anses härvid blott såsom brukare och införas således endast i kol. 19—22. I kol. 15—18 införes *icke* någon såsom ägare af deras Kronan tillhöriga lägenheter.

I kol. 19—22 införas dessutom alla brukare af andras jord, så att summan af brukare i kol. 19—22 blir lika med summan af alla dem som inom kommunen bruka egen eller andras jord med eller utan åsatt hemmantal.

I kol. 23—30 upptagas alla verkställda grundförbättringar. Med vattenaftappning kol. 24 förstås uttappning af sjöar, mossar och kärr, hvarigenom ny mark erhållits, odelbar vare sig till åker eller äng.

Med skogssådd och plantering kol. 30 förstås icke sjelfsådd eller hjelpsådd och plantering å förut under rationel behandling varande skogsmark, utan endast sådd och plantering å sådan mark, som förut icke tillhört den under kol. 10 upptagna "ordnade skog".

Kol. 31—44 visar åkerjordens fördelning till olika bruk; summan af alla dessa kolumner bör således vara lika med summan i kol. 8.

Kol. 45—59 skola visa, hvad som blifvit utsådt och satt att skördas år 1865; beloppen utföras i T:r och decimaler af Tunnor.

Kol. 60—80 skola uppgifva hela den år 1865 erhållna skörden.

Kol. 81 skall angifva huru många fruktträd som finnas; till fruktträd räknas äfven valnötsträd.

Kol. 82—92 angifva de samtliga kreatur som finnas vid årets slut, med undantag af gödkreatur som stå till försäljning och icke skola födas öfver vintern.

74.	75.	76.	77.	78.	79	80.	81.	82.	83.	84.	85.	86.	87.	88.	89.	90.	91.	92.
afdrag.								Antal vid årets slut underhållne										
Andra rotfrukter		Lin och Hampa:		Hö af		Tobak.	Antal fruktträd.	Hästar:			Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Bifolk (vinterliggare).
till foder.	till socker.	frö.	spånadsämne.	naturlig äng.	klöfver och themotei.			Beskällare öfver 3 år.	andra öfver 3 år.	under 3 år.								
Tunnor.	Centner.	Tunnor.	Centner.			Skålp:d.												
12,178	8,765	578,00	792	20,991	58,925	—	26,655	29	4,861	655	585	207	4,798	1,542	8,823	1	4,351	908
4,456	5,771	271,00	641	9,177	45,324	53,925	8,205	19	2,995	509	134	126	3,234	885	6,340	—	3,196	417
13,662	106,919	333,00	434	14,062	71,985	9,380	11,657	16	2,461	551	124	117	3,488	828	6,530	2	2,200	276
10,960	—	352,00	525	226,612	165,729	—	18,211	27	5,012	687	1,231	183	8,262	2,781	12,716	57	3,958	448
1,735	—	579,00	1,280	151,728	114,540	—	14,920	22	4,139	900	1,157	134	6,591	2,396	13,358	4	2,783	597
5,470	—	283,00	475	27,285	55,197	30	5,177	2	1,598	175	380	47	1,852	634	3,696	—	1,128	264
3,757	80	445,00	689	12,947	88,915	—	21,088	30	3,912	699	337	146	6,570	1,637	6,049	2	2,575	389
8,944	—	299,00	527	79,472	91,422	—	13,013	12	3,437	421	780	164	5,833	1,515	6,484	—	2,964	379
4,400	—	67,25	88	42,299	59,607	—	3,749	4	2,071	181	998	84	2,286	1,652	3,969	—	2,243	212
874	2,980	591,00	879	52,000	75,827	60,000	12,013	20	3,545	494	561	113	4,657	1,524	6,209	1	3,429	422
4,021	—	578,30	942	86,721	76,819	1,430	18,710	52	5,348	1,260	760	144	5,552	2,531	11,713	2	4,899	611
8,029	200	684,00	1,288	76,120	79,894	160	18,097	20	4,165	711	867	124	4,115	1,716	8,607	—	4,219	591
7,053	2	854,00	1,960	61,192	123,925	340	22,900	23	6,145	1,260	646	234	6,289	2,233	13,410	—	4,325	1,374
7,745	—	436,00	505	7,392	48,611	—	14,388	17	4,197	633	357	161	3,353	1,150	7,014	—	3,628	784
93,284	124,717	6,350,55	11,025	867,998	1,156,720	125,265	208,783	293	53,886	9,136	8,917	1,984	66,880	23,024	114,918	69	45,898	7,672

Då Kongl. Maj:t enligt Rikets Ständers önskan anbefallt samlandet af dessa vigtiga upplysningar, för att derigenom vinna en säker och fullständig kännedom om rikets landtbruksförhållanden i alla hänseenden, är det en pligt för hvarje medborgare, att i allt, hvad på honom ankommer, medverka till att dessa uppgifter blifva fullständiga och trogna.

På det att dessa uppgifter städse må vara tillgängliga inom kommunen, bör ett exemplar af desamma förvaras i kommunens archiv.

Då det är att vänta det många rättelser göras i de af mig införda uppgifterna, äfvensom att rättelser kunna behöfva göras i de uppgifter, som först införas i de öfriga kol., sändas, utom det af mig ifyllda exemplaret, tvenne rena sådana, i hvilka samtliga uppgifter, sådana de af kommunen bestämdt uppgifvas vara, böra införas, hvarefter det ena exemplaret förvaras bland kommunens handlingar till framtida efterrättelse och det andra, å kommunalstämma granskadt och underskrifvet, inom April månads utgång till mig bör öfversändas genom Herr Ordföranden i Kontraktets Hushållnings-Komité, för att ligga till grund för det sammandrag för länet, som till Statistiska Central-Byrån af Kongl. Hushållnings-Sällskapet skall ingifvas. Malmö & Fosie i Januari 1866.

Ex officio

Carl Rud. Wulff."

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865.

A. Brukningssättet, det allmänna inom länet eller vissa delar af detsamma: å slätterna begagnas vanligast vexelbruk med 6, 7 någon gång 8 skiften; i skogstrakter finnes någon gång treskiftes bruk.

B. Väderlek, sånings- och skördetider: frost skadade allmänt rågen under blomningen; hagel gjorde skada den 30 Juli; skarp torka under högsommaren inverkade menligt synnerligen på vårsäd och gräs.

C. Skördens beskaffenhet, vigt m. m.: till följd af bråd mognad hade säden i allmänhet ej någon hög vigt.

D. Öfverskott till afsalu af säd och andra jordbruksalster: finnes; beloppet kan ej uppgifvas.

F. Öfverskott till afsalu af kreatur och andra ladugårdsalster: finnes; antalet försålda kreatur kan ej uppgifvas.

H. Vanlig årslön för en dräng: 100—125 R:dr; — piga: 50 R:dr i husbondens kost.

I. Värdet af stat och lön för dräng: 250—300 R:dr; — piga: 150 R:dr.

K. Dagsverks-priser:
- sommar: mans-: högsta 1 R:dr 50 öre, lägsta 83 öre; — qvins-: högsta 75 öre, lägsta 50 öre.
- vinter: » » 83 öre, » 50 öre; — » » 50 öre, » 40 öre.

L. Skogstillgång: större delen af vedbehofvet fylles af länets egna tillgångar; timmer får till största delen köpas från andra län.

N. Tillgång på bränntorf:
- till husbehof i de flesta trakter.
- till afsalu i många d:o.

En mängd stenkol användes likväl å stora trakter af slätterna.

O. Binäringar (fiske, stenbrott m. m.): för dessa kan ingen redogörelse lemnas.

Anmärkning: Genom de ingångna svaren på förestående frågor hafva inga på något sätt tillfredsställande resultat kunnat vinnas.

Carl Rud. Wulff.

STOCKHOLM, 1867. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

HALLANDS LÄN.

Jemte följande enligt formuläret Litt. A. härads- och socknevis utarbetade redogörelse, har länets Kongl. Hushållnings-Sällskap i särskilda skrifvelser benäget meddelat nedanstående upplysningar.

— — — Angående sättet för erhållande af uppgifter från de olika kommunerna, ansåg Hushållnings-Sällskapets Förvaltnings-Utskott, efter åtskilliga öfverläggningar och hos Landtmätare gjorda förfrågningar, att det för närvarande endast torde kunna ske genom sådana enskilda personers biträde, hvilka ansågos af intresse för saken kunna förmås åtaga sig det dermed förenade besväret. Vid Hushållnings-Sällskapets extra sammanträde d. 23 Oktober 1865 beviljades dessutom ett belopp af 2,500 R:dr R:mt, att af Förvaltnings-Utskottet disponeras för vidtagande af de åtgärder, som för uppgifternas insamlande kunde blifva nödiga.

Med anledning häraf utfärdades till personer inom hvarje kommun en skrifvelse, med begäran att å den skrifvelsen åtföljande tabellen (formuläret B), summariskt för hela socknen, ifylla de å densamma upptagne kolumnerna och besvara de äskade upplysningarne. Inom den för uppgifternas insändande utsatta tiden, 1 Maj 1866, inkommo dock svar från högst få kommuner, och efter ytterligare skrifvelser äfven till andra personer och en del Kommunalnämnder hafva intill denna dag, från länets 86 socknar och 5 städer, endast 49 af de förra och 1 af de sednare insändt uppgifter, och en stor del af dessa i temligen ofullständigt skick. För att således få arbetet någorlunda fullständigt, måste derföre, för en större del af socknarne, upplysning om utsäde och skörd samt antalet kreatur sökas i Kronofogdarnes till Landshöfdinge-Embetet ingifna femårsberättelser, och antalet brukningsdelar, torp och andra jordlägenheter i mantalslängderna. För några socknar, hvilkas utsäde och skörd ej heller på denna väg kunnat erhållas, har sådant införts i förhållande till hemmantalet, jemfördt med en angränsande socken af någorlunda samma naturbeskaffenhet. Dessa socknar äro: Förlanda, Ölmevalla, Landa, Frillesås, Gällinge och Idala.

I afseende på de speciela frågornas besvarande, torde följande upplysningar få meddelas: i kolumnerna 2 och 5 äro uppgifterna för en del socknar utförda efter af Forsells statistik. I kol. 3 och 4 äro summorna för de socknar, hvilka ej afgifvit svar, utförda efter vederbörande Häradsskrifvares uppgifter. Af frågorna 6, 7, 8 och 9 har åkerarealen i de flesta fall måst beräknas efter utsädet; men trädgård, naturlig äng och skogbärande mark icke kunnat utföras der, hvarifrån uppgift derom saknas. Summan för hela häradet af arealen i dessa kolumner har således ej kunnat utföras. Om frågorna 10—17 gäller detsamma som om 6, 8 och 9. Svaren på frågorna 18—62 hafva för en stor del af socknarne utförts efter sannolikhetsberäkningar, och hafva dervid uppgifterna om utsädet hufvudsakligen tagits såsom grund för beräkningarne. Angående kreatursantalet har, för de socknar, för hvilka uppgifter härom erhållits ur Landshöfdinge-Embetets femårsberättelse, antalet hästar under 3 år icke kunnat utföras, hvarföre antalet sådane öfver 3 år egentligen icke är så stort som summorna utvisa. Halmstad i Mars 1867.

På Förvaltnings-Utskottets vägnar:

P. v. MÖLLER.

Gust. Åhlström.

I sammanhang med ofvanstående meddelande om det rikliga bidrag, som Hushållnings-Sällskapet benäget lemnat för att genom uppmätning kunna vinna tillförlitligare kunskap om jordarealen, torde ur en förutgången skrifvelse från Förvaltnings-Utskottet böra här intagas följande yttrande:

— — — "Det första vilkoret för en jordbruks-statistik är, att vidden ej blott af en kommuns utan äfven hvarje brukningsdels ägor är känd. Af Hallands alla hemman hade den 22 April 1865 $2{,}041^{97}/_{1440}$ förmedlade mantal undergått laga skifte till alla ägor, och $206^{61}/_{96}$ voro då under skiftesbehandling, hvaremot 550 mantal till alla ägor, 83 mantal till inägor och $8^{3}/_{4}$ till utägorna voro oskiftade. Af dessa senare komma $275^{227}/_{240}$ mantal till alla ägor, $69^{1}/_{12}$ mantal till inägorna och 2 mantal till utägorna troligen icke att undergå laga skifte, till följd af nu gällande skiftesstadgar. Af länets 86 landtsocknar hafva endast 18 fullkomligen undergått laga skifte; ja socknar finnas, t. ex. Fagered, Kjellsjö, Idala, der icke något hemman, Nösslinge, Abild, Förlanda, Wapnö, der endast från $^{5}/_{6}$ till 2 mantal undergått fullständigt laga skifte. Under sådana förhållanden kan någon jordbruks-statistik icke åvägabringas, såvida man fordrar att de begärda uppgifterna skola vara någorlunda sanningsenliga. Väl finnas socknar, hvarest större jordägare, hvilka på grund af nu gällande skiftesstadgar icke kunna få sina hemman laga skiftade, likväl låtit uppmäta sina ägor. Från dylika socknar kunna således äfven, å enskild väg, upplysningar om ägoväldet erhållas.

Förvaltnings-Utskottet, inseende vigten af att fota en jordbruks-statistik på en fullständig kännedom om länets ägovälde till åker, äng, betesmark m. m., föreslog för Sällskapet att anslå ett större penningebelopp, för att medelst Landtmätare-biträde dels ur förefintliga storskiftes- och laga skifteshandlingar, dels genom kopiering af Topografiska Korpsens stamkartor och derefter gjord speciel rekognoscering, erhålla särskilda kadastrar för länets socknar till ledning och kontroll i och för öfriga uppgifters insamlande. Men då till ett sådant arbetes ordentliga fullgörande en af länets Landtmätare sade sig behöfva tvenne år, eller om det anförtroddes åt tvenne, åtminstone ett år skulle åtgå, så följer häraf, att de uppgifter, som dessförinnan affordras, ej kunna göra anspråk på mer än sannolikhet." — — —

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Häraders och socknars namn.	Nuvarande mantal.	Antal			Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.	Hela ägovidden.	trädg-, humle- och kålgård	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunnland.					4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
Höks härad.																
Laholms socken	33,12	223	112	15,306		6,520	450									
Weinge	46	279	124	33,000		2,821	4,000									
Tjerby	14,25	71	20	4,604		1,400	1,700									
Hasslöf	26,20	108	42	7,050	15	1,860	1,697	1,803	15	21	2	—	28	82	1	1
Woxtorp	52,50	203	117	26,040		1,940										
Renneslöf	25	223	95	15,790		2,000	500									
Ysby	11,69	94	41	6,553	10	1,712	681	5	3	47	37	2	14	24	6	2
Knäred	43,67	286	59	38,773		870	1,500									
Östra Karup	28,56	135	77	8,216	33	2,095	1,200	600	41	76	4	—	21	62	8	—
Skummeslöf	11,70	33	58	5,363	30	3,200	206	148	—	10	3	2	4	69	2	1
Hishult	42,17	229	32	14,720	20	680	5,240	8,860	—	128	116	31	36	14	6	4
Summa	334,86	1,884	777	175,415		25,098										
Tönnersjö härad.																
Snöstorp	39,17	175	141	16,107	30	5,210	200	1,000	5	77	28	1	65	123	16	1
Trönninge	14,50	57	6	3,225		1,470	10									
Eldsberga	26,87	90	78	7,122		4,618										
Tönnersjö	31,62	122	39	20,569		2,200	4,300									
Euslöf	61,08	205	145	36,705		2,246	4,500	10,000	10	164	4	2	78	91	1	—
Breared	49,65	204	64	33,719	50	831	4,000	5,000	143	46	—	—	76	3	—	—
Summa	222,89	853	473	117,447		16,575										
Halmstads härad.																
Öfraby	13,83	25	27	3,198	10	1,150	200	800	—	8	—	1	3	38	1	1
Holm	27,87	47	38	3,101	10	1,298	100	300		8	2	1	16	51	6	1
Thorup	59,25	320	82	39,111		764	3,000	10,000								
Kinnared	13,54	66	19	5,500	12	225	1,040	3,214		64			19	2	—	—
Slättåkra	48,04	182	105	23,800	20	1,396	1,300	8,000								
Qvibille	34,80	58	82	5,850	40	2,980	100	2,730	1	14	26	3	80		14	2
Getinge	30,83	56	68	6,780	21	3,210	140	1,600		38	11	3	30	38	3	1
Refvinge	25,88	60	32	2,160	6	1,592	5	50	4	42	12	2	13	19	—	—
Harplinge	52,25	196	68	9,627	60	6,600	100	1,255	17	100	32	3	72	28	11	1
Steninge	13,75	52	21	5,271		868	200									
Söndrum	31	102	51	6,503	11	2,500	200		—	82	4	—	41	21	3	2
Wapnö	24,25	21	30	2,661	19	2,497	145		—	—	—	1	30	15	1	4
Summa	375,29	1,185	623	113,562		25,080										
Årstads härad.																
Skrea	20,80	85	96	6,133	20	3,775	200	170		50	27	2	16	84		2
Drengsered	34,19	195	41	24,138	7	795	2,390	7,570	155	40	—	—	28	13	—	—
Krogsered	20,72	110	31	16,640	2	590	1,390	5,600	30	57	—	—	29	25	—	—
Wessige	27,90	118	58	8,354	26	2,917	697	1,038	2	86	20	—	58	7	3	—
Askome	10,93	43	14	5,720	10	500	1,120	2,000	1	37	2		13	4	—	—
Årstad	35,18	150	46	7,962	30	4,995	234	400	3	104	23	1	31	29	4	1

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af							
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.				
Tunnland.										Tunnor.							
1,000	2,140	20	303	—	35	1,300	1,000	25	697	10	—	660	—	130	2,000	10	10
574	1,480	2	200	—	15	—	300	—	250	9	—	430	—	50	2,055	50	1
240	710	7	70	—	3	—	250	—	120	11	—	186	—	40	750	40	2
460	680	27	57	8	9	144	288	10	177	24	—	345	—	114	540	23	23
445	678	36	144	—	15	100	300	12	200	32	—	288	—	96	500	83	8
520	760	14	200	5	10	—	285	6	200	20	—	375	—	40	700	20	10
335	645	4	105	3	5	150	150	—	315	5	1	230	9	50	557	11	3
320	480	—	70	—	—	—	—	—	—	—	—	330	—	220	230	120	—
410	1,005	28	116	1	35	—	370	—	130	8	—	347	—	144	882	125	14
550	1,025	20	80	25	10	225	865	—	400	75	—	296	—	153	652	10	17
210	336	—	84	—	—	—	—	—	50	—	—	210	—	168	157	42	—
5,064	**9,939**	**158**	**1,429**	**42**	**137**	**1,919**	**3,808**	**53**	**2,539**	**194**	**1**	**3,697**	**9**	**1,205**	**9,023**	**534**	**88**
1,080	2,400	40	300	—	35	200	500	55	600	52	—	775	—	135	2,060	82	8
220	575	8	46	—	8	113	300	—	200	15	—	135	—	90	450	20	4
700	1,490	30	100	—	48	400	1,200	50	600	80	—	460	—	290	1,270	100	16
225	1,050	—	150	—	—	168	400	7	200	5	—	220	—	50	1,400	—	—
450	1,400	15	126	4	16	10	5	20	200	2	—	343	—	72	1,347	18	5
100	580	7	100	—	6	—	25	—	13	—	—	90	5	82	400	75	4
2,775	**7,495**	**100**	**822**	**4**	**113**	**891**	**2,430**	**132**	**1,813**	**154**	**—**	**2,023**	**5**	**719**	**6,927**	**295**	**37**
120	520	5	40	10	5	120	220	—	110	—	—	90	—	16	620	10	—
200	617	—	34	4	3	50	250	—	140	5	—	150	—	27	590	—	—
100	560	—	100	—	4	—	—	—	—	—	—	100	—	100	700	165	—
20	185	—	10	—	—	—	—	—	10	—	—	20	5	30	120	49	—
185	1,006	—	93	—	10	—	40	—	62	—	—	185	10	48	875	60	—
373	974	18	68	15	18	373	745	24	373	54	—	225	—	74	900	—	16
300	1,100	10	120	20	10	650	700	—	300	14	—	218	—	65	1,300	50	8
187	570	10	30	6	8	280	370	6	125	25	—	87	—	45	710	10	5
825	2,345	135	312	30	25	825	1,650	30	423	50	—	500	50	100	2,160	75	25
168	472	3	22	—	3	—	100	—	100	14	—	112	—	84	420	—	3
435	970	20	85	16	14	213	420	—	327	28	—	340	60	100	810	—	10
280	730	14	60	20	3	383	727	—	280	35	—	213	—	130	600	—	8
3,193	**10,049**	**215**	**974**	**121**	**103**	**2,894**	**5,222**	**60**	**2,250**	**225**	**—**	**2,240**	**125**	**819**	**9,805**	**419**	**75**
645	1,468	13	250	—	3	296	610	18	472	10	—	635	48	80	1,320	20	1
50	662	2	70	—	6	—	5	—	—	—	—	54	18	70	450	320	2
35	520	—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	28	26	50	250	270	—
275	1,407	4	151	—	12	—	834	—	234	3	—	265	99	150	1,370	19	4
112	315	—	40	—	3	—	10	—	20	1	1	100	15	40	190	20	—
650	1,657	30	150	5	20	490	1,518	25	450	60	6	430	20	260	1,650	95	7

1.	36.	37.	38.	39.	40.	41.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
	Hela utsädesbeloppet af						Skördebeloppet								
Häraders och socknars namn.	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Lin och Hampa.	Raps.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Tunnor.						Tunnor.								
Höks härad.															
Laholms socken	—	10	5	1,600	30	—	50	—	3,300	—	650	12,000	50	40	—
Weinge	—	—	—	1,000	15	—	45	—	1,720	—	300	9,055	250	5	—
Tjerby	—	5	—	280	3	—	56	—	740	—	200	3,750	200	8	—
Hasslöf	—	—	4	300	9	—	180	—	1,450	—	760	3,060	140	90	—
Woxtorp	—	25	8	600	10	—	210	—	1,525	—	540	4,000	640	56	—
Reuneslöf	—	3	1	1,000	10	—	95	—	2,375	—	190	3,700	95	40	—
Ysby	—	2	2	360	5	—	25	3	920	33	152	1,670	46	12	—
Knäred	—	—	—	500	—	—	—	—	930	—	670	830	320	—	—
Östra Karup	—	10	—	590	34	—	54	—	1,920	—	916	5,670	750	37	—
Skummeslöf	—	10	—	310	1	—	475	—	1,352	—	1,110	3,460	70	80	—
Hishult	—	—	—	336	—	—	—	—	630	—	672	944	287	—	—
Summa	—	65	20	6,876	117	—	1,190	3	16,862	33	6,160	48,139	2,848	368	—
Tönnersjö härad.															
Snöstorp	—	40	40	1,550	30	½	420	—	5,420	—	740	12,360	490	48	—
Trönninge	—	4	—	185	8	—	75	—	635	—	450	2,700	120	16	—
Eldsberga	—	8	16	500	32	—	320	—	1,610	—	1,740	7,620	700	80	—
Tönnersjö	—	—	2	600	—	—	25	—	660	—	200	5,600	—	—	—
Enslöf	—	5	7	630	5	—	7	—	1,280	—	360	6,730	166	25	—
Breared	2	—	—	600	5	—	—	—	575	20	490	1,600	300	15	6
Summa	2	57	65	4,065	80	½	847	—	10,180	20	3,980	36,610	1,776	184	6
Halmstads härad.															
Öfraby	—	—	—	200	5	—	—	—	360	—	80	2,480	40	—	—
Holm	—	—	—	170	2	—	30	—	450	—	108	2,360	—	—	—
Thorup	—	—	—	400	2	—	—	—	600	—	600	4,200	805	—	—
Kinnared	—	—	—	70	—	—	—	—	70	15	100	400	200	—	—
Slättåkra	—	—	—	465	10	—	—	—	780	40	262	3,370	310	—	—
Qvibille	—	22	½	340	18	1	378	—	1,800	—	518	5,400	—	64	—
Getinge	—	—	—	720	10	—	126	—	650	—	390	5,200	250	72	—
Refvinge	2	16	—	100	7	—	140	—	260	—	160	2,600	40	20	7
Harplinge	10	100	5	1,560	25	—	300	—	3,500	250	600	8,640	300	100	35
Steninge	—	—	—	112	3	—	84	—	560	—	336	1,680	—	9	—
Söndrum	—	10	—	510	14	—	170	—	1,700	300	400	3,240	—	50	—
Wapnö	—	6	—	360	3	—	275	—	950	—	650	3,350	—	35	—
Summa	12	154	5½	5,007	99	1	1,503	—	11,680	605	4,204	42,920	1,945	350	42
Årstads härad.															
Skrea	—	10	—	1,060	3	¼	50	—	3,170	144	320	5,280	60	4	—
Drengsered	—	—	—	350	3	—	—	—	160	54	220	1,600	960	5	—
Krogsered	—	—	—	170	—	—	—	—	85	70	150	630	650	—	—
Wessige	—	—	—	750	12	—	11	—	990	260	470	4,080	53	10	—
Askome	—	—	—	200	2	—	3	4	300	60	120	770	80	—	—
Årstad	3	8	—	750	15	½	300	30	2,150	100	1,300	6,450	320	34	12

53.	54.	55.	56.	58.	59.	60.	61.	62.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).									Antal vid årets slut underhållne								
Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Andra Rotfrukter.	Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Raps.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
				frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.		öfver 3 år.	under 3 år.							
Tunnor.					Centner.			Tunnor.									
50	35	13,600	—	270				—	350	—	40	4	500	300	1,100	—	400
—	—	6,000	—	45				—	270	—	100	9	600	300	1,500	20	250
25	—	2,180	—	15				—	160	—	8	2	200	150	250	—	100
—	8	2,080	500	—	48			—	196	40	26	8	394	171	570	—	160
166	48	6,000	—	56				—	396	—	150	12	600	250	1,750	5	382
18	16	6,500	500	25				—	175	—	16	3	350	100	500	—	75
10	15	2,520	—	11				—	158	19	34	6	342	68	598	25	65
—	—	2,000	—	—				—	30	—	80	12	400	300	2,000	—	100
63	—	4,560	—	69	60			—	271	31	12	6	442	194	555	—	196
—	—	2,270	300	6	60	1,000	13,000	—	220	52	34	13	401	118	742	—	116
—	—	1,452	—	—				—	63	—	126	6	252	100	630	15	84
332	**122**	**49,162**	**1,300**	**497**				—	**2,289**	**142**	**626**	**81**	**4,481**	**2,051**	**10,195**	**65**	**1,928**
(Grönfoder)	(Grönfoder)	13,950	—	90				60	350	30	290	10	950	320	1,250	—	360
20	—	1,585	—	48				—	100	—	8	2	160	70	200	—	120
40	240	3,500	—	160				—	293	—	60	18	600	80	550	—	360
—	22	3,600	—	—				—	120	—	200	8	360	230	1,200	—	150
25	42	3,800	—	20				—	150	18	350	23	755	350	1,460	10	181
—	—	3,400	—	20				—	59	5	332	17	721	412	1,176	50	45
85	**304**	**29,835**	—	**338**				**60**	**1,072**	**53**	**1,240**	**78**	**3,546**	**1,462**	**5,836**	**60**	**1,216**
—	—	1,400	—	15				—	87	7	34	4	179	49	189	—	73
—	—	1,020	—	8	6			—	114	4	54	3	239	138	235	—	60
—	—	2,800	—	8				—	72	—	216	18	650	180	1,000	50	100
—	—	280	—	—				—	12	3	40	6	200	32	200	—	52
—	—	2,700	—	13	40			—	122	4	225	14	815	285	980	—	130
88	10	2,720	—	108			17,880	240	272	50	70	10	500	136	200	1	136
—	—	5,760	3,000	30				—	126	14	45	4	396	220	200	—	130
32	—	430	—	—				—	100	25	50	5	300	75	200	—	50
400	70	12,500	—	150			36,000	—	400	150	300	12	1,000	400	500	—	225
—	—	900	—	9				—	46	—	22	3	96	60	100	—	20
60	—	4,080	950	42				—	110	40	108	8	295	115	92	—	180
35	—	2,500	—	12				—	181	25	84	5	200	60	200	200	80
615	**80**	**37,090**	**3,950**	**395**				**240**	**1,642**	**322**	**1,248**	**92**	**4,870**	**1,750**	**4,096**	**251**	**1,236**
45	—	6,360	—	10	9		9,600	70	215	31	110	8	410	263	610	—	140
—	—	1,750	—	5	10		40	—	41	10	80	12	606	180	960	—	45
—	—	870	—	—				—	52	1	27	5	464	105	690	10	8
—	—	3,800	—	32			5,000	—	164	31	87	7	454	245	366	—	148
—	—	1,000	—	8			200	—	42	10	80	4	165	65	500	20	70
48	—	4,500	775	75	48	320	18,220	180	275	49	27	11	788	262	510	—	350

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Häraders och socknars namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		trädg-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunnland.					4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
Asige	20,20	82	71	12,356	25	2,000	1,197	4,050	4	66	9	1	30	41	1	1
Abild	25,87	90	58	11,549		763	50									
Slöinge	21,55	72	15	3,900	40	2,600	58	152	2	50	19	1	7	8	—	—
Eftra	30,30	120	41	7,267	20	2.735	150	450	9	90	8	—	29	23	—	—
Summa	247,64	1,065	471	104,019		21,670	7,486									
Fauås härad.																
Fagered	26,89	82	60	14,719	6	405	2,055	3,787	52	8	—	—	81	1	—	—
Ullared	21,60	71	39	11,340	4	532	1,644	3,000	1	67	—	—	40	2	—	—
Källsjö	12,50	45	23	5,277	1	259	1,040	1,182	12	15	—	—	27	14	—	—
Gällared	31,01	123	44	13,423	10	592	1,000	3,000	32	88	—	—	47	—	—	—
Gunnarp	40,57	115	80	16,755	20	685	1,200	3,000	15	89	1	—	53	37	—	—
Okome	31,80	133	38	10,963		1,020	700									
Köinge	14,12	58	42	5,404		498	760									
Svartrå	11,87	60	15	6,297		333	480									
Winberg	41,98	204	44	7,197		2,272										
Stafsinge	34	246	65	10,229	34	5,000	500	100	10	158	6	4	87	45	1	—
Ljungby	41,17	212	63	11,000		3,000	1,500	300	42	136	14	1	61	8	1	—
Alfshög	16,75	64	19	2,800		1,045										
Sibbarp	27,43	110	80	7,984	6	1,313	2,367	1,023	26	90	1	—	63	10	—	—
Dagsås	16,25	38	14	4,432		441	100									
Morup	52,20	300	88	8,835		2,800										
Summa	420,14	1,861	714	136,655		20,195										
Himble härad.																
Lindberg	56,83	203	72	6,423		2,470										
Torpa	15,83	60	13	4,984		900	100									
Hvalinge	34	113	36	6,223		1,550	50									
Skällinge	36,50	103	35	12,196		840	120									
Nösslinge	17,25	55	21	6,457		75	600									
Stamnared	10,37	57	11	2,814		630	210									
Träslöf	39,77	208	18	6,400	40	4,000	50	2								
Hunestad	23,83	104	15	2,993	5	1,590	290		17	83	2	—	11	4	2	—
Gödestad	16,87	54	4	1,319		855	376									
Grimeton	32,33	50	41	7,041		1,740	200									
Rolfstorp	44,50	121	131	14,233	30	2,339	1,035	569	—	121	—	—	75	56	—	—
Tvååker	64	336	46	12,749		3,470										
Spannarp	23,80	136	13	4,714		751										
Summa	415,88	1,600	456	88,546		21,210										
Wiske härad.																
Weddige	65	191	72	14,111		3,400										
Åhs	38,13	146	77	6,000	50	3,110	40		7	140	4	—	70	—	1	1
Sällstorp	16,20	72	6	3,052		1,200	32									
Wärö	72,73	221	226	12,414	54	3,334	1,150	1,120	8	198	15	—	200	26	—	—
Strålvalla	15,50	46	11	2,786	6	956	20	23	2	37	1	—	11	6	—	—
Summa	207,56	676	392	38,363		12,000										

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32	33.	34.	35.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af							
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.				
Tunnland.										Tunnor.							
380	1,025	15	155	3	15	20	232	22	133	4	—	375	25	70	1,200	170	10
152	388	4	40	—	4	—	100	—	75	15	—	99	—	100	414	18	3
325	912	10	162	—	10	56	800	—	325	8	—	177	—	64	730	6	5
530	850	55	185	5	10	250	600	—	250	15	2	330	45	100	965	125	10
3,154	**9,204**	**133**	**1,238**	**13**	**83**	**1,112**	**4,709**	**65**	**1,959**	**116**	**9**	**2,493**	**296**	**984**	**8,539**	**1,063**	**42**
13	333	—	55	—	4	—	—	—	—	—	—	13	14	56	154	109	—
56	391	—	75	—	10	—	—	—	—	—	1	51	44	66	204	126	—
16	194	1	41	—	7	—	—	—	—	—	1	15	8	47	84	54	1
12	520	2	40	—	3	—	15	—	—	—	31	10	52	124	186	217	2
45	580	2	40	—	3	—	5	—	10	—	—	35	30	65	450	135	2
320	450	—	55	—	15	—	100	—	80	—	—	240	—	150	290	82	—
150	270	—	40	—	5	—	—	—	33	—	—	130	—	50	200	80	—
120	160	—	30	—	9	—	—	—	14	—	—	100	—	45	100	45	—
500	1,292	39	171	—	20	60	16	18	156	15	10	400	116	96	1,289	50	11
915	2,010	68	120	—	34	700	700	40	413	33	—	600	200	270	1,360	170	34
505	1,400	11	200	—	30	—	600	—	254	4	—	460	—	230	1,350	250	4
210	473	14	33	—	15	—	150	—	150	8	—	161	—	42	525	11	5
280	530	6	100	7	10	180	100	10	90	1	2	210	110	115	400	42	5
150	230	—	27	—	4	—	15	—	15	4	—	135	—	23	250	—	—
950	700	—	95	—	30	175	500	—	350	24	—	794	—	119	635	103	—
4,242	**9,533**	**143**	**1,122**	**7**	**199**	**1,115**	**2,201**	**68**	**1,565**	**89**	**45**	**3,354**	**574**	**1,498**	**7,477**	**1,474**	**64**
490	1,260	60	160	—	100	—	200	—	200	74	—	360	—	300	1,150	70	40
160	470	18	50	—	30	—	100	—	72	25	—	105	—	70	360	40	18
276	675	11	110	—	25	—	253	—	200	26	—	187	—	100	710	—	5
217	360	3	85	—	15	—	—	—	160	13	—	150	—	60	293	45	3
29	36	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	36	—	40	18	—	—
86	350	9	22	—	20	—	90	—	53	10	—	66	—	100	300	30	3
380	2,000	90	200	—	20	600	590	—	200	20	10	200	80	250	1,400	—	2
160	700	—	39	—	24	350	269	—	48	9	—	100	11	100	900	—	—
124	559	12	60	—	20	—	—	—	80	6	—	84	—	114	556	—	3
430	1,050	20	100	—	30	—	—	—	110	20	—	266	—	300	933	62	10
257	1,584	18	73	—	58	2	273	—	74	15	14	242	44	191	784	74	7
930	1,550	30	240	—	70	—	200	—	450	70	—	710	—	200	1,880	100	—
100	361	26	50	—	10	—	150	4	50	—	11	75	—	80	375	22	10
3,639	**10,955**	**297**	**1,199**	**—**	**422**	**952**	**2,125**	**4**	**1,697**	**288**	**35**	**2,581**	**135**	**1,905**	**9,659**	**443**	**101**
370	2,300	27	120	—	80	—	400	—	103	10	10	270	30	275	1,834	150	10
400	1,305	110	126	—	150	150	850	—	59	23	23	310	8	520	780	44	8
150	550	36	48	—	66	—	300	—	50	9	10	110	10	100	400	30	6
460	1,624	146	164	11	132	41	616	—	140	25	69	370	45	435	1,085	235	7
80	420	66	30	—	30	30	289	—	11	10	13	64	5	178	211	23	2
1,460	**6,199**	**385**	**488**	**11**	**458**	**221**	**2,455**	**—**	**363**	**77**	**125**	**1,124**	**98**	**1,508**	**4,310**	**482**	**33**

1.	36.	37.	38.	39.	40.	41.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
Häraders och socknars namn.	Hela utsädesbeloppet af						Skördebeloppet								
	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Lin och Hampa.	Raps.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Tunnor.						Tunnor.								
Asige	—	5	—	775	15	—	19	—	1,500	100	280	3,600	550	40	—
Abild	—	—	—	200	3	—	45	—	495	—	400	1,520	54	15	—
Slöinge	2	—	—	800	6	—	40	—	900	—	340	3,650	30	20	7
Eftra	4	25	5	925	5	—	135	10	2,040	40	400	3,500	450	43	20
Summa	9	48	5	5,980	64	¾	603	44	11,790	828	4,000	31,080	3,207	171	39
Fauräs härad.															
Fagered	—	—	—	275	4	—	—	—	65	56	224	616	436	—	—
Ullared	—	—	—	375	10	—	—	4	206	132	297	613	374	—	—
Källsjö	—	—	—	205	7	—	—	4	90	32	235	336	243	3	—
Gällared	—	—	—	200	3	—	—	9	30	150	370	550	600	6	—
Gunnarp	—	—	—	200	2	—	—	—	140	120	325	1,350	675	10	—
Okome	—	—	—	260	10	—	—	—	720	—	600	1,160	328	—	—
Köinge	—	—	—	187	4	—	—	—	390	—	224	800	320	—	—
Svartrå	—	—	—	140	6	—	—	—	300	—	180	400	180	—	—
Winberg	—	28	6	696	16	—	100	50	1,950	630	450	5,160	200	58	—
Stafsinge	—	34	—	700	30	3	200	—	3,600	1,050	1,215	9,520	1,020	204	—
Ljungby	—	4	—	800	15	—	20	—	1,730	—	550	3,890	750	18	—
Alfshög	—	5	—	166	10	—	36	—	760	—	140	2,000	40	28	—
Sibbarp	—	—	7	500	9	—	3	10	840	330	345	1,600	86	12	—
Dagsås	—	—	—	132	3	—	12	—	405	—	70	750	—	—	—
Morup	—	—	—	475	20	—	72	—	3,176	—	357	3,175	515	—	—
Summa	—	71	13	5,311	149	3	443	77	14,402	2,500	5,582	31,920	5,767	339	—
Himble härad.															
Lindberg	20	—	—	760	75	—	290	—	2,240	—	1,200	4,600	160	120	100
Torpa	—	—	—	250	23	—	100	—	630	—	280	1,440	160	54	—
Hvalinge	6	—	—	550	33	—	78	—	700	—	400	4,375	—	25	18
Skällinge	—	—	—	425	5	—	100	—	600	—	180	780	140	15	—
Nösslinge	—	—	—	40	—	—	—	—	108	—	120	54	—	—	—
Stamnared	2	—	—	135	15	—	30	—	264	—	300	1,050	105	7	5
Träslöf	2	6	—	1,000	20	—	60	30	800	300	750	4,200	—	4	4
Hunestad	—	—	—	144	12	—	57	—	500	55	400	2,700	—	—	—
Gödestad	4	—	—	130	15	—	36	—	336	—	342	1,334	—	18	16
Grimeton	—	3	—	400	10	—	90	—	1,600	—	1,200	2,800	200	60	—
Rolfstorp	4	7	—	511	43	—	75	72	1,452	220	1,146	5,880	555	31	16
Tvåker	—	20	—	1,200	35	—	350	—	3,550	—	1,200	9,400	600	—	—
Spannarp	4	9	2	300	4	—	—	44	375	—	320	1,125	82	40	12
Summa	42	45	2	5,845	290	—	1,266	146	13,155	575	7,838	39,738	2,002	374	171
Wiske härad.															
Weddige	6	11	—	600	60	—	50	40	1,620	120	1,650	11,000	900	40	24
Åhs	75	15	2	755	100	—	140	90	1,550	30	2,080	3,120	180	24	255
Sällstorp	20	10	—	240	48	—	54	40	550	40	500	1,600	120	18	60
Wärö	130	3	—	860	80	—	125	350	1,850	140	1,525	3,130	740	18	285
Stråvalla	51	2	—	144	20	—	45	54	294	24	690	850	97	8	146
Summa	282	41	2	2,599	308	—	414	574	5,864	354	6,445	19,700	2,037	108	770

53.	54.	55.	56.	58.	59.	60.	61.	62.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).									Antal vid årets slut underhållne								
Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Andra Rotfrukter.	Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Raps.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
				frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.		öfver 3 år.	under 3 år.							
Tunnor.					Centner.			Tunnor.									
20	—	5,420	400	45	48		1,850	—	120	40	120	8	400	200	400	20	120
—	—	1,200	—	18				—	68	—	14	6	280	291	168	—	71
—	—	4,800	—	18				—	125	24	54	7	277	183	234	—	71
100	45	6,500	—	35	30	200	4,000	—	120	30	120	8	240	360	480	—	120
213	**45**	**36,200**	**1,175**	**246**				**250**	**1,222**	**226**	**719**	**76**	**4,084**	**2,154**	**4,918**	**50**	**1,143**
—	—	1,650	—	16	14			—	18	—	125	5	340	83	1,040	66	7
—	—	2,250	—	30	32			—	38	2	114	10	316	135	1,060	21	30
—	—	1,640	—	28				—	18	3	60	2	182	58	690	75	19
—	—	1,000	—	12				—	62	4	90	6	400	150	1,500	30	20
—	—	1,200	—	12	20		100	—	59	2	104	10	420	150	830	20	25
—	—	1,820	—	20				—	128	—	50	8	320	192	640	—	64
—	—	1,500	—	12				—	44	—	12	4	180	100	110	—	60
—	—	980	—	18				—	32	—	60	2	160	80	320	—	32
170	70	6,260	—	93				—	142	50	112	16	570	286	770	—	185
204	—	6,120	—	170				220	260	20	200	12	610	300	1,000	—	180
21	—	2,800	—	39				—	160	20	60	8	300	260	500	—	120
28	—	1,270	—	50				—	75	—	50	5	150	110	150	—	60
—	42	4,000	—	36				—	130	12	70	12	450	230	800	10	100
—	—	660	—	9				—	35	—	32	5	150	35	70	—	20
—	—	3,325	—	60				—	200	30	80	6	500	200	700	—	60
423	**112**	**36,475**	—	**605**				**220**	**1,401**	**143**	**1,219**	**111**	**5,048**	**2,369**	**10,180**	**222**	**982**
—	—	3,800	—	300				—	204	20	70	5	500	75	480	—	30
—	—	1,250	—	92				—	100	—	6	3	160	80	150	—	60
—	—	3,850	—	123				—	170	—	30	12	300	170	260	—	60
—	—	1,700	—	45				—	130	—	16	2	250	100	270	—	30
—	—	280	—	—				—	20	—	40	1	80	30	225	16	30
—	—	1,140	—	45				—	67	—	5	2	143	78	150	—	22
12	—	8,000	—	80				—	140	60	80	4	480	150	450	—	100
—	—	650	—	84				—	80	14	40	2	210	53	125	—	50
—	—	600	—	40				—	80	—	28	1	160	90	170	—	70
18	—	2,400	—	60				—	88	—	110	6	355	185	200	—	150
45	—	6,210	—	129	120		16,380	—	200	37	83	15	588	230	730	11	104
60	—	9,600	—	105	160			—	270	60	180	20	800	200	600	—	200
45	26	1,050	—	34				—	65	10	50	4	200	75	200	—	100
180	**26**	**40,530**	—	**1,137**				—	**1,614**	**201**	**738**	**77**	**4,226**	**1,516**	**4,010**	**27**	**1,006**
44	—	4,800	—	180				—	380	70	60	24	700	450	1,000	25	200
60	16	5,280	—	300				—	304	100	40	16	456	250	600	—	152
40	—	1,620	—	144				—	98	20	—	3	139	90	297	—	50
26	—	4,720	1,070	200	246		10,300	—	375	56	54	28	636	363	980	—	216
9	—	820	—	60	50		2,640	—	75	18	12	15	166	57	270	—	37
179	**16**	**17,240**	**1,070**	**884**				—	**1,232**	**264**	**166**	**86**	**2,097**	**1,210**	**3,147**	**25**	**655**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Häraders och socknars namn.	Nuvarande mantal.	Antal			Deraf				Antal ägare af odlad jord				Antal brukare af odlad jord			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.	Hela ägovidden.	träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.	4 tunland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.
				Tunnland.												
Fjärås härad.																
Hanhals	32,80	101	10	3,402		1,636			4	96	2	—	4	5		
Tölö	74,25	170	40	10,923		2,576			—	120	7	1	20	60	2	—
Lindome	65,08	272	109	15,066		1,280			78	158	—	—	78			
Elfsåker	35,04	131	80	9,928		1,614			34	122	1	—	54	—	—	—
Fjärås	134,87	331	139	29,068		3,163										
Förlanda	26,80	114	15	11,000		680										
Walda	70,50	180	10	10,553	25	1,620	70	30	16	140	4	—	10	20	—	—
Släp	47,08	168	1	8,517		1,422			20	108	2	—	1	36	2	—
Ölmevalla	32,75	126	46	6,087		750										
Landa	16,33	70	12	2,906		380										
Onsala	94,25	190	30	10,275	50	1,675	100		35	153	2	—	3	27	—	—
Frillesås	32,20	115	55	8,500		1,950										
Gällinge	22	90	28	7,257		1,080										
Idala	10,80	49	4	4,362		220										
Summa	694,75	2,107	579	137,844		20,046										
Summa å landsbygden	2,919,01	11,231	4,485	911,851		161,874										
Städerna.																
Halmstad	13,25			8,363		5,332										
Laholm	9,13															
Falkenberg	7,43															
Warberg	10,08															
Kongsbacka	3,25															
Summa	43,14			8,363		5,332										
Summa för hela länet	2,962,15			920,214		167,206										

Anm. Då Hushållnings-Sällskapet erhållit uppgifter endast från en bland städerna, nemligen Halmstad, hafva i Statistiska Central-Byrån kol. 2 och 5 utfyllts enligt andra källor, och åtskilliga bland öfrige kolumner genom approximativ beräkning, under förutsättning att samma förhållande i afseende på jordbruket gäller för städerna som för landsbygden, hvilket naturligtvis dock i flera fall ej är händelsen.

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af							
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.				
Tunnland.										Tunnor.							
220	620	96	60	4	16	560	60	—	—	60	30	120	20	256	330	160	15
280	1,180	120	74	—	84	100	618	—	120	80	9	170	—	340	570	190	38
110	916	125	90	—	19	—	—	—	20	2	6	100	30	200	540	340	1
70	650	34	45	—	17	183	600	—	15	18	12	46	2	74	490	190	3
444	1,379	243	100	47	116	544	30	—	260	55	57	248	27	414	790	420	8
88	350	40	50	—	25	—	90	—	37	10	11	56	5	85	180	69	4
175	975	90	100	10	50	10	140	—	70	60	20	100	20	350	700	70	10
100	1,010	100	50	8	28	6	80	—	40	20	12	50	15	450	480	250	10
85	460	40	50	—	24	—	70	—	21	25	8	50	10	140	270	32	5
42	240	20	30	—	12	—	30	—	6	12	4	25	6	70	140	20	3
150	765	70	100	—	20	140	400	—	30	8	—	95	8	280	480	87	8
180	850	140	70	—	65	50	570	—	25	20	20	160	16	360	430	40	5
80	460	44	50	—	20	—	400	—	26	10	10	60	15	75	300	60	6
46	123	2	24	—	5	—	—	—	20	4	—	30	—	15	95	15	2
2.070	**9,978**	**1,164**	**893**	**69**	**501**	**1,593**	**3.088**	**—**	**690**	**384**	**199**	**1,310**	**174**	**3,109**	**5,795**	**1,943**	**118**
25,597	**73,352**	**2,595**	**8,165**	**267**	**2,016**	**10,697**	**26,038**	**382**	**12,876**	**1,527**	**414**	**18,822**	**1,416**	**11,747**	**61,535**	**6,653**	**558**
843	2,416	85	269	9	66	352	858	13	424	50	10	600	40	390	2,000	200	20
843	**2,416**	**85**	**269**	**9**	**66**	**352**	**858**	**13**	**424**	**50**	**10**	**600**	**40**	**390**	**2.000**	**200**	**20**
26,440	**75,768**	**2,680**	**8,434**	**276**	**2,082**	**11,049**	**26,896**	**395**	**13,300**	**1.577**	**424**	**19,422**	**1,456**	**12,137**	**63,535**	**6,853**	**578**

1.	36.	37.	38.	39.	40.	41.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
Häraders och socknars namn.	Hela utsädesbeloppet af						Skördebeloppet								
	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Lin och Hampa.	Raps.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Tunnor.						Tunnor.								
Fjärås härad.															
Hanhals	40	30	—	300	8	—	420	150	840	100	1,020	1,330	640	45	80
Tölö	70	23	—	420	80	—	480	45	850	—	1,360	2,700	760	230	280
Lindöme	90	5	—	525	15	—	11	35	530	90	730	2,000	1,140	4	320
Elfsåker	30	3	—	290	13	—	72	37	190	10	340	1,950	740	13	130
Fjärås	150	18	—	520	101	—	265	225	1,800	115	2,150	2,500	1,720	32	1,290
Förlanda	33	3	—	250	19	—	50	44	336	20	425	720	276	16	100
Walda	70	10	—	500	25	—	300	60	500	60	1,050	2,800	280	40	100
Släp	52	8	—	250	28	—	100	36	250	45	1,350	1,220	1,000	12	70
Ölmevalla	30	5	—	250	16	—	125	24	250	30	420	1,080	128	20	60
Landa	14	3	—	150	10	—	60	12	125	18	210	560	80	12	28
Onsala	47	8	—	470	8	—	40	—	380	32	840	720	260	32	140
Frillesås	120	5	—	350	45	—	90	80	720	64	1,440	1,720	160	20	360
Gällinge	28	5	—	250	15	—	50	40	270	60	300	1,200	240	18	56
Idala	—	—	—	120	4	—	24	—	120	—	45	225	45	8	—
Summa	774	126	—	4,645	387	—	2,087	788	7,161	644	11,680	20,725	7,469	502	3,014
Summa å landsbygden	1,121	607	112½	40,328	1,494	5¼	8,353	1,632	91,094	5,559	49,889	270,832	27,051	2,396	4,042
Städerna.															
Halmstad, Laholm, Falkenberg, Warberg, Kongsbacka	40	20	—	1,300	40	—	280	50	3,000	180	1,600	8,900	890	80	130
Summa	40	20	—	1,300	40	—	280	50	3,000	180	1,600	8,900	890	80	130
Summa för hela länet	1,161	627	112½	41,628	1,534	5¼	8,633	1,682	94,094	5,739	51,489	279,732	27,941	2,476	4,172

53.	54.	55.	56.	58.	59.	60.	61.	62.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).									Antal vid årets slut underhållne								
Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Andra Rotfrukter.	Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Raps.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
				frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.		öfver 3 år.	under 3 år.							
Tunnor.					Centner.			Tunnor.									
150	—	1,800	400	40				—	192	64	40	25	384	80	220	—	160
70	—	1,850	—	240				—	372	75	148	35	740	296	790	—	300
15	—	2,550	—	57	52			—	283	2	39	31	500	225	690	—	38
3	—	1,720	—	40				—	132	10	20	8	306	157	350	—	45
100	—	2,850	4,500	500	340		700	—	342	59	134	57	1,110	341	900	—	173
12	—	1,250	—	57				—	100	15	30	5	250	80	250	—	30
25	—	3,000	1,000	100				—	280	70	60	35	700	175	400	3	280
14	—	1,500	800	112				—	188	45	18	4	400	175	375	—	150
20	—	1,500	—	64				—	130	30	26	16	320	80	200	—	120
12	—	900	—	35				—	68	12	16	6	160	45	110	—	60
32	—	2,350	—	32				—	240	40	50	25	400	200	400	—	200
20	—	2,100	—	135				—	160	40	30	25	350	120	550	—	80
15	—	1,500	—	60				—	128	42	26	16	260	60	280	—	100
—	—	600	—	24				—	36	6	12	2	125	45	200	—	20
488	—	25,470	6,700	1,496				—	2.651	510	649	290	6,005	2.079	5,715	3	1,756
2,515	705	272,002	14,195	5,598				770	13,123	1,861	6,605	891	34.357	14,591	48,097	703	9,922
80	—	9,000	480	180	—	—	—	—	166	8	—	—	242	58	192	—	41
80	—	9,000	480	180	—	—	—	—	166	8	—	—	242	58	192	—	41
2,595	705	281,002	14,675	5,778				770	13,289	1,869	6,605	891	34,599	14.649	48,289	703	9,963

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för Hallands län år 1865.

A. Brukningssätt: ordnadt vexelbruk i 5, 6, 7 eller 8 skiften temligen allmänt å slättbygden. I den så kallade skogsbygden besås jorden för det mesta hvarje år med stråsäd.

B. Vidd af nyodling: ej känd.

C. » » vattenaftappning: okänd, om ens någon.

D. » » underdikning: från 16 socknar uppgifne 815 tunnland.

E. » » ängsvattning: från en socken 4 tunnland uppgifne.

F. » » mergling: från 21 socknar uppgifne 3,033 tunnland.

G. » » skogssådd: i 8 socknar 233 tunnland.

H. » » skogsplantering: ej uppgifvet.

I. Väderlek, sånings- och skördetider: våren och en stor del af sommaren torr och kall. Starka frostnätter den 31 Maj och 14 Juni skadade isynnerhet råg, gräsvallar och potates. Vårsådden började sista dagarne af April och slutades vid samma tid i Maj. Höstsådden skedde i slutet af Augusti och i September. Skörden började den 1 Augusti och slutades den 10—12 September.

K. Skördens beskaffenhet, vigt m. m.: af råg och hö nästan missväxt. Vårsäden mindre än i vanliga år, men af god beskaffenhet. Potatesskörden nära medelmåttig. Vigten å hvete 280 à 300 skålp., å råg 260 à 275 skålp., korn 230 à 240 skålp., hafre 170 à 220 skålp., allt à 6,3 kubikfot.

L. Skörden af hö från naturlig äng: knappast hälften emot vanligt.

M. » » halm: betydligt under medelmåttan.

N.	Öfverskott till afsalu:	af säd och andra jordbruksalster:	Egentligen hafre och potates. Beloppet kan ej uppgifvas.
O.	Brist för eget behof:		Af råg icke obetydlig import våren och sommaren 1866.
P.	Öfverskott till afsalu:	af kreatur och andra ladugårdsalster:	Af kreatur mer än vanligt, till följd af befarad foderbrist. Från de större egendomarne exporteras smör, hufvudsakligen på Köpenhamn.
Q.	Brist för eget behof:		Sannolikt ingen.

R. Vanlig årslön för dräng: 50—110 R:dr; för piga: 20—50 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: 150—300 R:dr; för piga: 100—225 R:dr.

T. Dagsverkspriser: sommar-, mans-, högsta: 1 R:dr 50 öre; lägsta: 75 öre; qvins-, högsta: 80 öre; lägsta: 33 öre.
vinter-, » » 1 R:dr; » 50 öre; » » 50 öre; » 25 öre.

U. Skogstillgång: inom större delen af länet brist på både byggnadsvirke och vedbrand. Behofvet fylles för närvarande hufvudsakligen från de inåt landet belägna socknarne.

V. Afyttring af skogsalster: från en del socknar exporteras byggnadsmaterialier och bokved.

X. Bränntorfsmossar begagnade: torf till bränsle begagnas i större delen af länet.

Y. Antal planterade fruktträd: icke kändt, men uppmärksamheten har begynt att egnas häråt.

Z. Binäringar: stickning af ulltröjor och strumpor temligen allmänt i Höks härad. I Hishults socken tillverkning af laggkärl. Linne- och ylleväfnad enligt uppgift i Fagered, Ullared, Källsjö, Gällared, Winberg, Hunestad, Ås, Wärö, Stråvalla och Landa socknar. Tillverkning af nöthårstäcken uppgifven i Hishult, Årstad och Winberg. Lax fiskas i länets vattendrag, ehuru i mindre mängd än förr. En laxodlingsanstalt är anlagd vid Lagaån och en dylik lärer vara i fråga att anläggas vid Halmstad. Fiske i Kattegatt idkas af kustsocknarnes befolkning. Fraktfart med däckade båtar idkas äfven enligt uppgift i Stafsinge, Eftra, Släp och Onsala. Biskötseln ej af någon särdeles betydenhet. För kustsocknarne är tångtägten af ganska mycken vigt.

Anm. Att från många socknar icke erhållits svar på ofvanstående, hvarföre upplysningarne ej kunna vara fullständiga.

Stockholm, 1867. P. A. Norstedt & Söner.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN.

Vid öfverlemnandet af de statistiska uppgifterna öfver jordbruket och boskapsskötseln, bestående af ett sammandrag för hela länet och en särskild uppgift för hvarje socken, allt enligt formuläret Litt. B, har Hushållnings-Sällskapets Förvaltnings-Utskott med föranledande af hvad under uppgifternas insamlande och sammandragning förekommit meddelat följande:

"Vid primäruppgifternas samlande har såväl den direkta, som den indirekta methoden blifvit använd.

Eftersom formulären hafva rubriken tunnland, så har man ansett sig böra begagna detta ytmått; utsäde och skörd äro beräknade i kubikfot och centner.

Å formuläret A. äro jordtorp och andra jordlägenheter sammanförda i frågan 4, hvaremot de i formuläret B. äro delade. Med anledning häraf hafva meningarne varit delade, huruvida de till någondera af dessa rubriker hänförbara skulle sammanföras under en rubrik eller ej. I sammandraget för länet äro de sammanförda under *en* rubrik.

Olika meningar hafva äfven förefunnits om hvad som bör förstås med "naturlig äng"; några hafva ansett bättre beteshagar som naturlig äng, andra deremot endast sådane, som skördas till hö.

Angående frågorna 10—17 torde ett förtydligande vara af nöden, enär enligt mångas mening "ägarne" äfven böra inberäknas bland "brukarne".

Frågorna B—H falla sig svåra att noggrannt besvara, enär kompletteringsarbeten årligen pågå. I sammandraget torde nog således hafva ingått äfven det, som under föregående åren på en del ställen blifvit verkställdt. Detsamma torde äfven gälla frågan Y.

Hvad de använda formulären angår, vore det önskligt, att kolumnerna å formuläret B. blefve större, för åstadkommande af större tydlighet, då större siffertal skola inskrifvas. Göteborg den 30 Juli 1866.

På Förvaltnings-Utskottets vägnar:
ANDERS OTERDAHL.

Oscar Lindhé."

Af de socknevis meddelade uppgifterna har med Hushållnings-Sällskapets begifvande i Statistiska Central-Byrån upprättats det härefter följande häradsvis utarbetade sammandraget.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Häradets och stadens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af odlad jord				Antal brukare af odlad jord			
		Bruknings-delar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		trädg-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
				Tunnland.												
Westra Hisings härad	185,95	817	? 34	32,905	20	10,914	473	108	183	634	11	—	31	9	—	—
Östra Hisings »	46,50	212	10	7,284	7	2,940	30,50	38	3	198	10	1	9	1	—	—
Askims »	158,13	1,406	17	32,713	48	7,372	1,189	266	543	847	9	—	16	1	1	—
Inlands Nordre »	232,19	819	788	73,502	55	11,720	2,366	10,946	25	750	1	—	2	35	6	—
Inlands Fräkne »	95	356	309	50,683	20	6,809	3,790	29,650	—	18	306	34	—	18	306	33
Inlands Torpe »	99,63	280	242	40,923	34,50	5,975,50	2,906	19,120	—	32	220	28	—	32	220	28
Inlands Södre »	234,20	735	383	48,422	69	10,958	1,890	761	47	653	3	—	1	14	16	1
Orousts Östra »	123,88	763	650	32,115	44	6,992	1,483	4,875	193	528	11	—	3	38	4	—
Orousts Westra »	142,50	1,133	358	38,254	35	6,816	1,797	3,303	544	562	1	—	—	31	3	—
Tjörns »	150,29	1,044	382	32,658	59	4,855	1,163	152	526	353	—	—	40	151	2	—
Qville »	169,13	642	336	38,349	26	9,150	2,015	597	64	598	3	1	285	29	2	—
Wette »	202,75	1,000	439	65,677	32	13,445	1,740	10,919	204	573	202	19	284	97	6	1
Tanums »	178,75	725	402	63,651	32	9,939,50	6,421	3,909	54	664	9	—	328	40	3	—
Bullarens »	82,63	440	460	51,022	59	4,439	3,437	4,757	147	396	1	—	330	22	2	—
Lane »	196	907	723	66,316	47	18,674	2,864	5,473,50	18	751	46	—	4	76	12	—
Tunge »	149,51	493	340	41,413	33	13,075	1,145	4,353,50	6	357	30	3	—	84	13	—
Stångenäs »	130,96	552	469	34,275	42	7,016,50	931	1,712	101	333	7	1	15	80	7	—
Sörbygdens »	96,50	589	340	43,229	20	10,990	2,401,50	5,564	15	493	25	—	5	42	9	—
Sotenäs »	103	355	400	22,644,50	24	5,448	958	860	18	182	—	—	1	151	2	1
Säfvedals »	105,47	406	192	45,024	77	4,944	2,941	24,599	53	323	19	1	185	12	1	—
Summa å landsbygden	**2,882,97**	**13,674**	**7,274**	**861,059,50**	**783,50**	**172,472,50**	**41,941**	**131,963**	**2,744**	**9,215**	**914**	**88**	**1,539**	**963**	**615**	**64**
Göteborgs stad	19	58	58	1,970,30	92	1,301	67	—	—	—	—	—	67	13	14	—
Uddevalla »	7	124		5,197	8	1,016	38	226	41	54	3	—	20	13	1	—
Strömstads »	2	42		912	12	114	85	—	33	9	—	—	—	—	—	—
Kongelfs »	6	44		1,316	12	400	28	—	40	4	—	—	—	—	—	—
Marstrands »	1	10		1,123,28	8,02	78,14	48,24	—	—	10	—	—	—	—	—	—
Summa i städerna	**35**	**278**	**58**	**10,518,58**	**132,02**	**2,909,14**	**266,24**	**226**	**114**	**77**	**3**	—	**87**	**26**	**15**	—
Summa i hela länet	**2,917,97**	**13,952**	**7,332**	**871,578,08**	**915,52**	**175,381,64**	**42,207,24**	**132,189**	**2,858**	**9,322**	**917**	**88**	**1,626**	**989**	**630**	**64**

Anmärkning.

Bland sockenuppgifterna förekommer en för »Kongelfs socken», hvilken enligt jordeboken består af såväl den å Hisingön belägna Rödbo kyrkosocken, som 8 mantal af Nödinge kyrkosocken, belägen å östra sidan af Göta elf, hvilka mantal äfven tillhöra W. Hisings härad, och alltså antagligen äro här ofvan medräknade. Hela Ytterby socken, som blott med 2 mantal ingår i W. Hisings härad, är deremot i ofvanstående sammandrag förlagd till Inlands Södra härad, dit dess största del hör. I afseende på städernas mantal äro begagnade uppgifter, som erhållits från Kongl. Kammar-Kollegium. Den från Hushållnings-Sällskapet insända uppgiften för Göteborg upptager blott 17 mantal, den för Marstrand upplyser ej om mantalet. (Stat. Centr.-Byrån.)

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunnland.										Kubikfot.						
784	3,935	1,048	700	36	72	1,169	3,010	17	146	351	216	2,738	3	9,396	20,238	79
198	1,051	197	143	10	6	212	1,043	—	82	85	—	778	—	2,038	6,048	—
774	2,895	399	455	7	31	613	2,147	—	52	584	499	2,850	227	7,389	13,170	176
837	6,573	1,978	550	5	191	137	756	—	691	639	428	3,258	105	12,673	30,832	3,677
668	3,351	266	399	7	115	—	1,338	—	667	269	406	2,479	42	1,660	24,481	218
648	2,815	275	261	17	88	36	1,238	—	598	392	99	2,418	30	1,628	20,143	576
999	5,744	1,808	504	1	129	81	873	—	876	813	144	3,034	41	12,264	29,260	2,114
600	3,992	492	545	5	82	117	640	—	520	312	167	2,293	21	4,478	24,390	977
717	4 163	592	620	2	106	—	280	—	336	595	191	2,733	176	8,399	20,111	710
351	2,986	698	561	4	75	—	114	—	68	361	37	1,350	63	9,044	12,387	3
889	5,880	478	93	8	83	119	732	—	868	462	27	3,062	4	3,257	29,379	6,586
1,075	6,686	94	480	7	267	1,434	2,449	—	953	146	750	4,366	27	3,739	44,955	1,281
955	6,533	208	261	8	97	51	873	—	954	444	44	3,581	37	2,984	38,650	5,406
388	2,615	41	202	6	48	333	469	—	338	28	80	2,135	—	834	27,336	536
1,650	7,717	666	673	42	224	1,186	5,899	—	1,615	689	892	6,589	27	3,817	60,709	711
1,264	5,854	218	305	34	118	982	3,075	—	1,219	568	427	4,293	—	2,452	40,226	1,043
857	3,850	339	322	12	76	88	713	—	760	667	423	3,173	6	3,808	24,732	2,548
823	4,154	53	909	—	87	615	2,915	—	819	60	158	3,383	1	1,104	36,502	1,146
559	3,137	283	308	6	84	246	327	—	498	332	346	1,867	60	3,763	13,648	3,874
456	1,675	52	240	33	4	300	2,033	16	147	234	317	1,732	362	1,569	8,867	1,594
15,492	**85,606**	**10,185**	**8,531**	**250**	**1,983**	**7,719**	**30,924**	**33**	**12,207**	**8,031**	**5,651**	**58,112**	**1,232**	**96,296**	**526,064**	**33,255**
146	396	8	25	10	—	24	641	—	51	145	23	444	47	500	2,129	—
76	431	19	85	4	3	69	303	—	37	21	106	356	—	200	2,101	9
20	51	4	12	—	—	—	27	—	—	23	38	151	10	95	265	—
42	180	26	19	—	—	15	78	—	40	19	6	102	—	124	615	102
7	26	10	8	—	—	—	20	—	7	2	2	28	3	75	129	6
291	**1.084**	**67**	**149**	**14**	**3**	**108**	**1.069**	—	**135**	**210**	**175**	**1.081**	**60**	**994**	**5.239**	**117**
15,783	**86,690**	**10,252**	**8,680**	**264**	**1,986**	**7,827**	**31,993**	**33**	**12,342**	**8,241**	**5,826**	**59,193**	**1,292**	**97,290**	**531,303**	**33,372**

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för Göteborgs och Bohus län.

A. Brukningssätt: obestämdt vexelbruk med i allmänhet åkerjordens utvidgning på ängens bekostnad.

B. Vidd af nyodling: $1,256^3/_4$ tunnland.

C. » af vattenaftappning: 14 dito.

D. » af underdikning: $3,469^1/_2$ dito.

E. » af ängsvattning: 3 dito.

F. » af mergling: 66 dito.

G. » af skogssådd: $166^6/_{32}$ dito.

H. » af skogsplantering: 98 dito.

I. Väderlek, sånings- och skörde-tider: fördelaktig för sånings och skörd; den förra skedde under slutet af April och Maj, och den sednare var slutad innan September månad utgick.

1.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
Häradets och stadens namn.	Hela utsädesbeloppet af						Skördebeloppet								
	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Lin och Hampa.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Kubikfot.						Kubikfot.								
Westra Hisings härad	146	6,417	113	—	26,536	271	3,254	1,320	24,839	19	51,464	110,467	400	739	24,506
Östra Hisings »	8	1,210	19	—	5,551	31	794	—	7,422	—	13,811	36,389	—	44	4,123
Askims »	153	2,356	6	—	13,087	195	3,934	2,507	19,857	1,058	41,042	64,758	882	516	5,767
Inlands Nordre »	218	10,816	655	—	19,180	633	6,176	2,547	27,609	423	63,491	136,607	16,600	1,292	40,821
Inlands Fräkne »	1,823	29	91	1	9,383	303	2,179	2,061	25,728	210	10,683	123,579	1,663	10,843	151
Inlands Torpe »	1,696	178	187	—	6,639	273	3,223	545	25,547	148	9,215	98,016	3,629	8,809	970
Inlands Södre »	149	11,268	304	—	18,400	413	9,058	769	26,093	145	68,330	127,301	10,411	436	44,414
Orousts Östra »	1,187	1,802	187	2	12,845	286	2,191	822	22,048	129	23,943	114,867	5,597	5,020	8,337
Orousts Westra »	1,693	2,535	200	—	13,833	374	5,131	1,084	25,803	1,088	49,582	107,215	4,206	5,789	12,835
Tjörns »	70	4,777	2	—	14,068	248	3,262	228	12,988	369	51,106	62,878	22	386	24,620
Qville »	630	168	849	—	6,198	68	3,181	105	35,418	16	23,249	143,430	41,957	3,347	873
Wette »	217	5	305	—	15,807	520	1,393	4,134	44,926	104	28,784	223,618	7,290	1,064	25
Tanums »	358	34	848	—	8,427	350	3,435	151	39,703	300	22,260	180,108	34,012	5,150	139
Bullarens »	84	—	147	—	7,022	245	166	315	15,238	—	6,035	108,164	2,604	331	—
Lane »	1,552	1,205	513	—	22,375	820	4,721	4,987	56,660	152	23,636	259,349	4,211	7,509	6,604
Tunge »	522	173	443	—	7,982	463	4,595	2,062	34,912	—	15,961	191,436	6,946	2,658	739
Stångenäs «	1,026	361	523	—	9,230	318	4,204	2,269	31,234	35	25,320	118,177	15,841	5,430	1,853
Sörbygdens »	210	6	70	—	8,719	422	271	574	25,009	2	6,768	145,525	5,999	702	13
Sotenäs »	540	444	559	—	8,293	224	3,082	1,601	18,500	200	23,509	59,508	18,682	2,259	1,382
Säfvedals »	139	185	209	—	8,750	23	2,366	2,198	12,523	1,462	10,048	52,775	6,420	708	485
Summa å landsbygden	12,421	43,969	6,230	3	242,325	6,480	66,616	30,279	532,057	5,860	568,237	2,464,167	187,372	63,032	178,657
Göteborgs stad	15	35	105	—	900	—	1,208	169	4,513	161	4,172	15,019	—	70	117
Uddevalla »	9	—	100	—	1,451	6	189	776	3,598	—	1,839	13,750	48	63	—
Strömstads »	8	—	13	—	567	—	328	227	1,978	57	693	1,292	—	63	—
Kongelfs »	—	96	37	—	340	—	159	38	1,341	—	752	3,709	814	—	430
Marstrands »	2	56	10	—	143	—	30	20	245	16	476	502	38	3	198
Summa i städerna	34	187	265	—	3,401	6	1,914	1,230	11,675	234	7,932	34,272	900	199	745
Summa i hela länet	12,455	44,156	6,495	3	245,726	6,486	68,530	31,509	543,732	6,094	576,169	2,498,439	188,272	63,231	179,402

K. Skördens beskaffenhet, vigt, m. m.: god och vigtig, fast till qvantiteten mindre än föregående år. Potatis flerestädes angripen af torr-röta.

L. Skörden af hö från naturlig äng: knapp.

M. » af halm: knapp.

N. Öfverskott till afsalu: af säd och andra
O. Brist för eget behof: jordbruksalster:
P. Öfverskott till afsalu: af kreatur och andra
Q. Brist för eget behof: ladugårdsalster:
} tillräckligt för länets behof och något jemväl till afsalu.

R. Vanlig årslön för dräng: 100 R:dr, för piga: 45 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: 270 R:dr, för piga: 175 R:dr.

T. Dagsverkspriser: sommar-, mans, högsta: 1 R:dr 25 öre, lägsta: 80 öre; qvins, högsta: 70 öre, lägsta: 47 öre.
vinter-, » » 82 öre, » 52 öre; » » 56 öre, » 37 öre.

53.	54.	55.	56.	58.	59.	60.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).								Antal vid årets slut underhållne								
Vicker.	Bohvete.	Potatis.	Andra Rotfrukter.	Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
				frö.	spånads-ämne.	grön-foder.	hö.	öfver 3 år.	under 3 år.							
Kubikfot.					Centner.											
488	—	169,407	9,532	1,162	192	20	90,380	1,241	29	28	45	2,964	516	620	—	788
157	—	34,638	1,007	72	20	—	25,936	272	6	6	13	798	73	78	1	165
22	—	92,592	3,471	767	1,635	150	53,524	1,046	22	54	26	2,145	327	1,079	—	583
999	—	137,209	2,331	2,055	685	5,583	79,901	1,840	195	52	71	3,752	2,090	4,227	1	926
124	38	88,779	6,634	1,009	234	928	65,978	781	53	122	75	2,238	749	1,926	—	528
293	—	64,147	20,160	891	205	11,328	55,646	707	30	54	43	1,591	447	1,257	—	482
711	—	127,201	?	1,716	347	1,500	101,094	1,665	68	92	31	3,085	1,641	2,320	—	644
371	5	95,845	3,660	1,185	213	600	34,704	995	75	39	68	2,245	933	2,175	—	334
594	—	128,933	1,726	2,185	543	884	44,091	1,158	50	27	46	2,259	1,047	2,743	1	388
17	—	120,129	365	932	201	—	30,484	1,121	49	33	21	1,856	1,091	2,945	—	601
2,706	—	61,570	960	348	—	—	23,528	1,333	68	77	166	2,442	1,392	4,364	—	348
872	—	125,614	2,495	2,659	549	7,063	73,762	1,434	131	40	117	4,118	1,586	6,582	10	385
2,641	—	70,976	—	1,841	—	—	30,148	1,502	89	68	122	2,860	1,849	6,394	—	247
206	—	49,524	3,744	782	200	1,354	15,445	658	88	35	59	2,281	888	3,412	5	141
1,136	—	179,528	19,068	2,644	470	3,024	90,832	1,597	136	260	166	4,468	1,642	4,875	2	1,230
1,192	—	71,089	18,893	1,791	309	1,584	61,296	1,044	63	266	214	2,533	1,372	2,942	—	311
1,725	—	83,546	6,232	1,631	268	2,472	37,792	957	100	133	142	2,235	1,096	3,127	—	382
127	—	69,321	1,575	1,083	236	316	61,336	738	57	45	33	2,560	954	2,360	—	146
1,480	19	68,388	2,550	1,020	175	1,152	22,680	856	135	42	118	1,518	1,004	2,843	—	431
—	—	51,036	14,036	72	17	—	61,608	611	22	248	31	1,391	258	786	5	448
15,861	**62**	**1,889,472**	**118,439**	**25,845**	**6,499**	**37,958**	**1,060,165**	**21,556**	**1,466**	**1,721**	**1,607**	**49,339**	**20,955**	**57,055**	**25**	**9,508**
—	—	5,746	6,195	—	—	—	15,659	1,059	6	55	10	496	42	164	2	412
—	—	11,505	1,691	23	6	594	12,630	112	1	6	3	356	16	131	—	43
32	—	5,670	—	—	—	360	1,780	27	—	—	—	74	10	—	—	27
42	—	2,545	30	—	—	—	5,070	47	—	15	4	150	12	26	—	31
—	—	1,264	—	—	—	—	1,040	13	1	—	4	63	12	22	—	5
74	—	**26,730**	**7,916**	**23**	**6**	**954**	**36,179**	**1,258**	**8**	**76**	**21**	**1,139**	**92**	**343**	**2**	**518**
15,935	**62**	**1,916,202**	**126,355**	**25,868**	**6,505**	**38,912**	**1,096,344**	**22,814**	**1,474**	**1,797**	**1,628**	**50,478**	**21,047**	**57,398**	**27**	**10,026**

U. Skogstillgång: saknas i de flesta socknar, i några finnes till husbehof, och

V. Afyttring af skogsalster förekommer endast uti det mindre antalet.

X. Bränntorfsmossar förekomma i flertalet socknar och begagnas i många.

Y. Antal planterade fruktträd: 23,350, men kan från en del socknar ej med tillförlitlighet uppgifvas.

Z. Binäringar: hvarjehanda arter af husslöjd, biskötsel (108 bikupor i Bäfve socken, 202 i Skredsviks, 134 i Herrestads, 120 i Bro, 110 i Brastads, 216 i Krokstads och 144 i Tossene socken), stenhuggeri, något smide, upphuggning af sten, förfärdigande af laggkärl, samt vid hafskusten båtbyggeri, sjöfart och fiske.

Största brukningsdelen inom länet $12^5/_{16}$ mantal, minsta $^1/_{1536}$.

STOCKHOLM, 1866. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

ELFSBORGS LÄNS

Norra Hushållnings-Sällskaps område.

Jemte de till Statistiska Central-Byrån insända uppgifterna enligt formuläret Litt. A, upptagande de särskilda socknarne ordnade efter fögderier, samt utförda fögderisummor, så vidt sådant låtit sig göra, har Kongl. Hushållnings-Sällskapet benäget meddelat följande upplysningar:

"Insamlandet af primäruppgifterna har, enligt i afskrift vidfogade rundskrifvelse*), varit öfverlemnadt åt Ordförandena i Hushållnings-Sällskapets 11 filialafdelningar. Svar ingingo från 4 afdelningar redan i April månad, från 3:ne uti Maj, från 2:ne uti Juni, från 1 i Oktober och från den sista först den 13 November. Komiterades arbete har härigenom på ett betänkligt sätt försvärats och afslutningen har måst dag från dag uppskjutas under afvaktan på de återstående uppgifterna, utan hvilka hela arbetet hade förblifvit oafslutadt och således förfeladt. Anledningen till tabellernas försenade insändande uppgifves hufvudsakligen hafva varit svårigheten att på kort tid erhålla säker kännedom om alla förhållandena vid allmogens jordbruk, då medel ej funnos tillgängliga att dermed nöjaktigt ersätta flere personer inom hvarje härad för en samtidig insamling af primäruppgifter.

Med kännedom om ställningen inom orten hafva komiterade med noggrannhet genomgått de inkomna uppgifterna och, ehuru icke få anledningar till anmärkning förekommit, hafva dessa dock icke varit af den betydenhet, att några tidsödande och måhända ändock ej fullt tillfredsställande åtgärder till deras undanrödjande ansetts för tillfället påkallade. Sedan arbetet i tryck utkommit och derigenom en detaljerad och mångsidig granskning blifvit möjliggjord för en större allmänhet, torde de uti nu ingifne statistiska uppgifter befintliga misstag t. o. m. kunna sporra till en större noggrannhet uti primäruppgifterna för ett kommande år. Enligt komiterades åsigt lemnar dock sammandraget, äfven sådant det nu är, en någorlunda omfattande och klar framställning af jordbruksförhållandena inom orten, sådane de förlidet år förefunnos. Wenersborg den 24 November 1866.

Å Komiterades vägnar:
Carl Ryding."

*) *Hushållnings-Sällskapets rundskrifvelse:*

Till Ordföranden i N. N. filialafdelning:

Sedan, med anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Cirkulär den 3 Mars 1865, Elfsborgs läns Norra Hushållnings-Sällskap vid allmänt sammanträde med dess ledamöter den 12 sistlidne Juli beslutat att — till så vidt sådant låter sig göra genom filialafdelningarne och för det ringa anslag af kontante medel, som utaf Sällskapets starkt anlitade tillgångar kunnat för detta ändamål afsättas — försöka för år 1865 åstadkomma åtminstone en början till Jordbruks-Statistik, omfattande de mera allmänna frågorna om beloppet af utsäde, hela skörden utan afdrag af utsädet och om kreatursstockens storlek, samt undertecknade blifvit utsedde att, i egenskap af komiterade å Hushållnings-Sällskapets vägnar, i sin helhet handlägga detta ärende, få komiterade, med öfverlemnande af såväl 3:ne exemplar utaf Chefens för Statistiska Central-Byrån underdåniga utlåtande och förslag samt Kongl. Maj:ts nådiga Cirkulär i ämnet, som ock blanketter till uppgift för de inom filialafdelningen befintlige socknar, härigenom anhålla, det Tit. ville ombesörja insamlandet af erforderliga uppgifter och deras sammanförande till ett helt för hvarje socken så tidigt, att de särskilda sockenuppgifterna må kunna hit insändas ju förr desto hellre och senast före nästkommande April månads utgång.

Till ledning vid insamlandet och afgifvandet af de nu äskade uppgifterna för år 1865 hafva komiterade ansett sig böra fästa uppmärksamhet å följande:

1:o. Att de afse höstutsädet 1864 och vårutsädet 1865, 1865 års skörd utan afdrag af utsädet, samt antalet af vid 1865 års slut underhållna kreatur;
2:o. Att till sockenuppgifterna begagnas endast formuläret B, som ifylles i dervid tillämpliga delar, nemligen rubriken samt punkterna V, VI och VII;
3:o. Att uppgifterna böra åtföljas af antingen en för hela filialafdelningen gemensamt affattad berättelse, innehållande, till så vidt sådant låter sig göra, upplysningar i de delar, som antydas å baksidan af formuläret B under Litt. A—Z, eller helst samma upplysningar särskildt för hvarje socken, tecknade å blanketten till sockenuppgiften;
4:o. Att medföljande exemplar af formuläret A afse att begagnas vid uppgifternas insamlande m. m.;
5:o. Att, för den händelse Tit. skulle finna lämpligt att för någon, några eller alla filialafdelningen tillhörande socknar utarbeta mera fullständiga uppgifter enligt båda formulären A och B, hinder häremot icke möter, utan är att rekommendera, helst härigenom betydlig lättnad blefve beredd för uppgifter till ett kommande års statistik, som troligen kommer att affordras i vidsträcktare skala än för år 1865; samt
6:o. Att den ersättning, som kan filialafdelningen tillkomma för uppgifternas insamlande m. m., blifver Tit. tillsänd, så snart, efter samtliga uppgifternas inhändigande, fördelning hunnit att af komiterade uppgöras.

Slutligen få komiterade äfven fästa uppmärksamhet på nödvändigheten af att Tit., till framtida ledning och upplysning, förvarar ej mindre konsept till ingående sockenuppgifter än äfven samtlige dertill hörande detaljuppsatser m. m. Wenersborg den 8 Januari 1866.

Å Elfsborgs Läns Norra Hushållnings-Sällskaps vägnar:

John Ericson. *J. S. Ljunggren.* *Carl Ryding.*

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
		Antal			Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
									odlad jord							
Socknarnes namn.	Nuvarande mantal.	Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.	Hela ägovidden.	träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
				Tunnland.												
Wedbo fögderi.																
Gesäter	11,38	100	31						8	71	2		3	16		
Rölanda	27,38	251	70						61	163			7	19	1	
Töftedal	17	103	50						2	89	2			10		
Ed	33,75	226	138						69	123	2		9	21	2	
Nössemark	15	271	37						89	221			15	15		
Håbol	24	161	81						10	103	1		9	38		
Vårvik	13,69	195	37	13,994	8,75	1,674	2,168	9,501	45	136			6	8		
Torrskog	12,13	213	31						29	252			9	23		
Laxarby	23,50	279	75						27	206	1		19	26		
Ärtemark	26,88	340	96						35	277	1		14	12	1	
Steneby	27,75	132	143						2	75	2	1	3	47	2	
Ödsköld	14,63	114	66						19	67	3		13	12		
Bäcke	5,88	51	40	7,089		941	1,068	5,080	7	25	1		2	15	1	
Tisselskog	9,88	127	57						34	85			2	6		
Edsleskog	13,75	76	50													
Mo	13,63	116	36	10,067	15	1,588	739	7,726	16	88	4			8		
Dalboredden (af Svanskogs s:n) Åmåls socken	31	283	55	24,299	29	3,774	1,325	17,788	3	125	13			19	1	
Fröskog	14,94	109	39	8,008	14	1,507	1,128	5,359	38	61	5			5		
Tössö	19,50	93	43	11,370	15	2,656	728	7,971	5	72	10	2			3	1
Tydie	13,38	97	27	4,857	10	1,872	362	2,612	20	63	5			6	3	
Ånimskog	38,63	253	67							223	30					
Summa	*)	**3,590**	**1,269**													
Wäne fögderi.																
Tunhem	47,38	104	182													
Björke	11,38	55	98													
Åsaka	38,13	70	130													
Gärdhem	43,13	145	83													
Trollhättan	3,92	11	7													
Wassända	11,75	287	122													
Naglum	25,63															
Ryr	8,25	71	35													
Genneved	5,50	39	9													
Mellby	29,19	173	58													
Magra	18	106	43													
Erska	16,88	101	39													
Lagmansered	13	71	52													
Romeled	21,75	55	55													
Fors	34,50	103	63													
Uphärad	23,75	94	79													
Fuxerna	15,88	30	29													
Åsbräcka	10,50	28	19													
Skepplanda	60,31	150	50													
Hålanda	25,31	66	35						48	16	2		8	19		

*) Hemmantalet är upptaget enligt de från filialafdelningarne inkomne uppgifter, hvarföre summering deraf ansetts utan gagn.

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af							
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		andra växtslag.	träde.	Hvete,		Råg,		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.				
Tunnland.										Kubikfot.							
										1	11	397	—	132	3,534	96	28
										7	20	643	—	302	6,343	391	32
										—	16	277	—	252	2,369	88	5
										5	62	882	—	504	8,518	359	62
										1	76	428	—	372	3,408	265	38
										1	115	536	—	384	5,550	725	48
70	936	9	60		9		520		76	3	82	491	—	176	4,624	3	76
										—	56	384	—	239	4,265	33	35
										3	6	687	—	347	7,537	38	44
										39	118	819	—	425	8,984	869	85
										82	76	1,279	—	189	8,474	340	63
										1	71	504	—	195	5,431	44	26
46	351	5	18	6	5		226		50	1	14	381	—	78	3,156	57	6
										14	44	300	—	164	3,667	44	50
										6	—	500	—	100	3,000	—	20
196	487	7	89	1	10	16	585		195	33	21	672	—	32	4,434	38	83
376	1,331	40	186	3	28	241	1,041		481	120	19	1,927	1	196	11,321	104	167
183	480		127	2	5	7	520		184	58	—	643	—	114	4,227	—	47
300	935	38	125	2	13	41	866	4	352	129	8	1,241	—	315	7,457	—	139
165	421	19	71	10	14	22	469		165	87	10	514	—	188	3,676	107	99
										224	—	1,305	—	376	7,843	—	203
					84					**815**	**825**	**14,810**	**1**	**5,080**	**117,818**	**3,601**	**1,356**
										372	50	2,190	75	668	16,575	113	447
										132	3	795	—	165	8,275	82	202
										235	20	1,523	—	400	16,801	34	367
										221	16	1,764	—	440	19,240	16	496
										42	5	193	—	15	1,526	—	18
										265	56	2,813	—	333	16,033	—	325
										—	32	401	—	51	4,314	—	9
										12	12	264	—	30	2,112	35	35
										150	10	1,888	10	80	13,920	232	174
										12	12	864	72	50	8,640	108	18
										12	—	1,064	—	76	8,928	60	60
										185	—	624	—	78	3,900	312	78
										94	—	710	—	323	6,516	—	473
										156	45	1,140	1	708	9,795	139	777
										121	—	759	—	426	8,392	—	506
										34	70	429	—	75	3,490	135	251
										65	9	284	—	191	2,419	—	260
										205	290	1,138	11	2,262	9,921	553	35
										69	172	592	—	957	4,523	617	876

1.	36.	37.	39.	40.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.
	Hela utsädesbeloppet af				Skördebeloppet									
Socknarnes namn.	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Hvete, höst-.	Hvete, vår-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.
	Kubikfot.				Kubikfot.									
Wedbo fögderi.														
Gesäter	—	—	876	32	6	49	3,093	—	542	14,652	510	74	—	—
Rölanda	—	3	2,558	50	40	126	4,127	—	1,493	23,461	2,022	139	—	—
Töftedal	—	—	1,222	32	—	74	1,720	—	1,027	10,691	515	22	—	—
Ed	—	9	4.397	101	38	384	6,451	—	2.804	32,993	1,991	315	—	—
Nössemark	—	5	3,805	69	3	397	2,753	—	2,665	14,099	1,468	120	—	—
Håbol	—	—	2,678	95	3	636	3,914	—	2,111	21,565	3.226	302	—	—
Vårvik	—	6	2,898	56	19	498	3,743	—	1,229	20,658	25	355	—	—
Torrskog	—	—	2,318	63	—	328	2,753	—	1,796	20,666	239	120	—	—
Laxarby	—	—	3,119	57	14	38	4,901	—	2,117	33,907	195	174	—	—
Ärtemark	—	—	3,692	145	200	638	6,388	—	2,722	40,408	3,333	495	—	—
Steneby	—	95	3,352	89	630	473	9,860	—	1,071	34,543	1,833	296	—	—
Ödsköld	—	—	1,833	63	10	391	3,629	—	1,033	23,008	271	120	—	—
Bäcke	—	28	920	33	10	52	2,180	—	390	10,962	372	23	—	—
Tisselskog	—	—	1,978	44	69	195	2,092	—	920	12,821	202	221	—	—
Edsleskog	—	—	1,800	—	36	—	2,900	—	500	1,200	—	80	—	—
Mo	—	26	1,741	66	169	79	4,576	—	134	17,145	116	393	—	—
Dalboredden (af Svanskogs s:n) Åmåls sooken	24	21	4,631	135	852	95	12,726	7	714	49,417	491	776	111	95
Fröskog	2	6	1,733	35	296	—	3,339	—	850	15.366	—	169	5	—
Tössö	3	91	1,771	66	1,128	44	10,326	—	460	36,194	—	706	13	191
Tydie	4	13	1,166	54	580	50	4,536	—	1,796	22,560	687	474	52	69
Ånimskog	—	25	3.070	95	1.357	—	9.546	—	1.199	35.560	—	987	—	100
Summa	**33**	**328**	**51,558**	**1,380**	**5,460**	**4,547**	**105,553**	**7**	**27,573**	**491,876**	**17,496**	**6,361**	**181**	**455**
Wäne fögderi.														
Tunhem	7	561	4,643	94	2,860	202	16,279	183	3,635	62,672	397	2,148	31	2,570
Björke	4	19	1,525	—	699	13	5,266	—	875	32,167	397	1,120	16	120
Åsaka	2	86	2,147	118	1,641	87	10,175	—	2,093	65,931	95	2,196	8	105
Gärdhem	2	82	2,415	96	1,712	70	12,225	—	2,669	73,502	63	2,503	13	359
Trollhättan	—	32	204	3	144	27	1,189	—	55	6,464	—	77	—	143
Wassända Naglum	—	—	7,467	240	2,420	212	22,900	—	1,506	50,570	—	1,972	—	—
Ryr	—	—	1,345	—	—	166	2,300	—	321	19,620	—	32	—	—
Genneved	—	—	1,056	35	60	48	1,320	—	150	6,336	122	140	—	—
Mellby	—	60	6,966	274	1,200	40	11,328	40	480	42,220	928	1,044	—	240
Magra	—	—	5,400	108	72	60	5,148	288	250	25,920	432	90	—	—
Erska	—	—	3,264	102	72	—	6,384	—	384	35,712	240	300	—	—
Lagmansered	—	19	2,496	91	1,665	—	3,744	—	312	13,650	1,248	468	—	99
Romeled	—	6	972	55	695	—	5,805	—	1,673	26,221	—	2,898	—	38
Fors	6	25	1,602	112	1,206	126	9.790	4	3,966	42,475	504	4,341	44	68
Uphärad	—	28	1,304	82	784	—	5,396	—	2,418	34,826	—	3,049	—	107
Fuxerna	—	19	773	17	382	248	4,089	—	392	19,303	850	1,217	—	104
Åsbräcka	—	—	558	20	309	35	2,772	—	1,279	11,504	—	1,504	—	—
Skepplanda	1,831	249	4,574	167	1,506	1,475	9,250	50	11,110	45,746	2,766	91	6,712	1,015
Hålanda	—	—	3,131	63	441	851	3,553	—	4,788	18,094	3,087	3,503	—	—

55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).							Antal vid årets slut underhållne								
Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa,		Gräs och andra foderväxter till		Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
	Rofvor.	Andra Rötter.	frö.	spånads-ämne.	grön-foder.	hö.	öfver 3 år.	under 3 år.							
Kubikfot.				Centner.											
5,867	340	—	132	—	—	3,120	84	10	—	5	381	99	319	—	25
15,687	756	—	145	—	—	7,356	169	10	—	2	651	197	858	—	78
7,031	—	—	87	—	—	5,140	92	5	6	25	373	136	839	8	36
14,830	636	—	300	—	—	9,956	231	17	14	23	974	296	1,863	83	113
32,615	—	—	239	—	—	5,368	138	7	—	3	710	92	1,864	16	78
25,427	441	—	334	—	—	5,200	159	19	1	14	807	222	2,038	30	69
26,655	—	—	132	—	—	8,672	133	6	—	5	656	211	1,337	3	108
20,372	—	—	233	—	—	4,580	108	6	—	4	551	166	1,572	—	79
25,036	—	—	151	—	—	9,952	196	5	4	17	918	285	1,759	—	185
30,744	—	—	473	—	—	10,424	199	11	2	14	1,078	225	2,235	10	77
26,303	14,112	1,323	258	—	—	19,308	231	20	65	43	974	232	1,412	—	232
13,199	32	—	221	—	—	4,728	113	13	13	20	569	156	882	3	65
6,655	2,205	567	87	—	—	2,712	59	4	4	5	240	89	399	—	53
16,517	63	—	214	—	—	4,504	108	9	—	8	510	154	856	—	73
12,000	—	—	—	—	—	5,000	82	—	12	6	165	82	220	—	52
14,713	600	270	180	41	304	10,440	112	1	12	14	411	100	552	—	105
23,277	193	—	315	33	264	23,036	255	18	25	43	978	324	1,173	—	207
12,172	—	—	—	188	240	9,304	101	6	22	25	403	141	495	—	43
15,031	567	—	199	55	180	17,968	108	16	79	31	518	186	485	—	140
9,903	158	101	165	30	—	3,884	79	12	19	25	298	115	264	—	74
22,837	—	—	—	—	—	10 720	205	7	46	17	754	207	780	—	186
376,871	**20,103**	**2,261**	**3,865**	**347**	**988**	**181,372**	**2,962**	**202**	**324**	**349**	**12,919**	**3,715**	**22,202**	**153**	**2,078**
35,985	22,680	—	283	66	2,400	26,280	384	24	57	29	913	240	710	—	239
11,258	—	—	—	—	—	6,000	150	16	30	8	381	121	342	—	69
20,091	1,343	—	283	142	4,604	24.900	311	32	62	33	637	286	655	—	154
20,248	464	—	464	112	—	21,916	352	20	38	39	857	265	656	—	178
1,886	—	—	8	—	—	2,072	34	—	8	3	82	11	40	—	19
54,060	—	—	995	—	—	61,420	475	—	81	51	1,655	541	1,829	—	666
10,218	—	—	—	—	—	7,260	109	10	1	4	307	73	231	—	70
7,392	—	—	70	—	—	8,723	86	2	—	2	176	48	132	—	55
48,762	—	—	558	—	—	48,865	480	13	28	10	1,160	232	696	—	464
37,800	—	—	216	—	—	25,749	245	5	30	5	576	144	576	—	144
22,848	12,000	—	204	—	—	18,421	190	14	12	15	544	136	544	—	136
14,976	—	—	182	—	—	20,500	208	5	25	6	416	148	400	—	140
10,622	—	—	139	17	—	10,338	142	3	20	12	361	96	287	—	78
16,531	—	—	429	95	—	17,835	251	9	36	24	546	253	433	—	178
12,537	25	—	236	73	—	12,020	209	13	24	2	470	182	403	—	80
7,677	2,205	—	64	17	100	9,505	101	5	15	6	222	59	157	—	74
5,153	—	—	77	18	—	5,428	68	4	1	4	174	70	124	—	46
32,588	—	—	641	67	—	26,281	426	39	75	25	910	346	803	14	204
18,787	—	—	189	5	—	5.925	119	6	28	14	391	78	318	—	111

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16	17.
		Antal			Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
									odlad jord							
Socknarnes namn.	Nuvarande mantal.	Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.	Hela ägovidden.	träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.	4 tunland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.
				Tunland.												
Sköfde	33,75	70	75													
Sankt Peder	13,88	54	17													
Tunge	14,13	57	21						27	51			19	23		—
Starrkärr	50,13	264	68						84	193	6		42	89	3	—
Kilanda	16,06	54	20						2	47		1	10	14		—
Nödinge	13,25	61	18						24	42	2		25	40	1	—
Östad	20,31	76	43	9,084	8	1,115	1,027	4,540	10	29	2	1	42	34		—
Lundby	39,44	185	130	4,925		1,315	2,629	981	125	149	8	1	12	18	2	—
Skallsjö	33,75	88	126	6,859		731	1,463	4,665	44	25	1	3	117	24		—
Lerum	32,94	114	168	5,980		1,317	1,647	3,016	117	85	12	5	51		1	—
Angered	32,13	107	69	3,212		1,285	1,927		45	75	13	2	25			—
Bergjum	25,38	141	77	2,538		846	1,692		37	125			47	4		—
Summa		3,030	2,020													
Kullings fögderi.																
Herrljunga	7,13	40	27													
Tarsled	11,56	62	23													
Fölened	11,50	73	19													
Remmened	8,79	42	25													
Eggvena	10,50	52	32													
Algustorp	11,13	54	27													
Sköfde	15,75	83	57													
Härened	13,25	50	39													
Tumberg	8,38	39	27													
Bråttensby	7,88	28	20													
Landa	2,25	14	6													
Hool	16,25	112	45													
Siene	12,06	28	73													
Horla	6,88	53	40													
Norska Skogsbygd	8,25	51	33													
Lena	16,69	105	130													
Bergstena	11,38	28	45													
Fullestad	10,63	34	27													
Långared	41,38	205	148													
Alingsås landsförsamling	34,88	118	174													
Rödened	5,88	16	8													
Bälinge	11,75	38	19													
Ödenäs	5,63	65	34													
Hemsjö	20,13	166	112													
Summa		1,556	1,190													
Sundals fögderi.																
Bolstad	41,25	135	90													
Grinstad	30,88	146	65													
Gestad	30,38	180	56													
Erikstad	19,25	100	75													

18.	19.	20.	21.	23.	24.	25.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till								Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Bland-säd.
	stråsäd.	balj-växter.			bete.	skörd.		höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunnland.								Kubikfot.						
								189	174	748	—	1,247	6,107	59
								19	16	190	13	382	2,148	25
								29	—	233	19	391	2,589	32
								139	265	1,260	88	1,928	9,072	1,247
								31	3	287	—	189	2,744	201
								26	22	186	6	487	2,085	190
78	598	12	90	7	33	258	38	35	91	495	36	195	3,996	586
160	490	40	158	40	1,315	1,635	106	176	378	704	—	756	3,150	1,110
66	409		136	30	1,097	426	30	—	321	415	214	321	2,583	748
198	557	33	132	33	329	1,582	100	220	277	869	—	624	4,108	554
160	477	48	128	32	642	1,605	120	220	504	660	—	806	1,978	1,232
101	412	50	125	26	846	945	33	165	284	391	—	479	2,344	1.155
				168				**3,631**	**3,137**	**25,873**	**545**	**15,133**	**208,224**	**9,575**
								—	50	238	—	6	1,858	228
								27	68	277	—	148	2,360	403
								3	110	371	—	293	3,238	573
								—	60	315	—	3	2,023	331
								66	31	430	—	173	4,341	201
								—	41	180	—	60	2,677	610
								18	102	564	—	84	5,246	802
								24	46	267	—	68	2,930	636
								—	35	152	—	21	1,509	46
								6	15	124	—	31	2,160	83
								—	14	36	—	5	510	18
								7	10	586	—	—	2,753	512
								6	9	570	80	33	3,258	914
								—	7	249	—	6	857	1,122
								—	50	20	34	109	586	746
								7	81	901	27	122	8,171	1,028
								—	—	396	33	44	1,575	740
								—	27	126	27	60	1,966	406
								12	98	960	—	728	7,427	56
								3	190	1,672	113	531	4,271	578
								11	40	119	4	30	870	40
								6	88	488	16	42	3,676	139
								—	57	181	26	205	558	369
								—	302	881	62	304	2,684	800
								196	**1,531**	**10,103**	**422**	**3,106**	**67,504**	**11,381**
								424	—	3,546	—	1,787	17,976	—
								123	—	1,182	—	505	10,218	—
								165	—	2,549	—	1,200	16,359	—
								81	—	1,158	—	520	8,668	13

1.	35.	36.	37.	39.	40.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.
	Hela utsädesbeloppet af					Skördebeloppet									
Socknarnes namn.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Hvete, höst-.	Hvete, vår-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.
	Kubikfot.					Kubikfot.									
Sköfde	552	468	113	1,860	101	1,187	721	5,714	—	4,942	27,295	279	2,686	2,080	592
Sankt Peder	25	202	—	1,518	8	113	76	1,310	63	2.585	7,988	132	142	1,201	—
Tunge	38	—	—	2,010	—	183	—	1,695	139	2,016	10,439	113	239	—	—
Starrkärr	1,575	378	—	6,262	88	907	1,586	8,366	454	9,671	36,849	5,443	7,043	1,966	—
Kilanda	9	90	1	1,667	1	167	12	2,016	—	824	12,270	1,011	114	353	11
Nödinge	6	362	—	1,386	—	182	146	1,336	25	1,985	7,818	63	32	1,134	—
Östad	579	71	—	3,163	47	170	416	2,463	128	813	13,488	2,785	164	—	—
Lundby	252	—	—	6,004	160	2,042	2,722	7,603	—	5,594	18,900	6,882	1,562	—	—
Skallsjö	—	—	—	5,168	120	—	2,311	4.482	1,765	2,377	15,498	4,438	—	—	—
Lerum	208	—	—	5,016	132	2,552	1,996	9,385	—	4,615	24,648	3,436	1,289	—	—
Angered	302	—	—	4,864	128	2,552	3,629	7,128	—	5,967	11,869	7,638	1,875	—	—
Bergjum	315	—	—	4,750	104	1,914	2,041	4.217	—	3,543	14.062	7,161	1,953	—	—
Summa	9,268	3,423	1,300	95,510	2,566	29,837	19,316	194,628	3,139	83,288	834,057	50,510	45,792	13,558	5,571
Kullings fögderi.															
Herrljunga	—	—	—	1,116	9	—	245	1,335	—	21	5,266	706	—	—	—
Tarsled	54	—	—	1,551	47	147	271	2,073	—	630	7,334	1,480	214	—	—
Fölened	21	28	—	1,540	34	19	418	1,972	—	1,278	9,620	2,106	116	142	—
Remmened	—	—	—	1,386	20	—	261	1,726	—	9	6,180	1,116	—	—	—
Eggvena	65	—	—	1,210	27	528	140	3,030	—	636	14,572	727	146	—	—
Algustorp	—	—	—	1,730	46	—	240	1,175	—	245	8,106	2,381	—	—	—
Sköfde	11	—	—	2,380	68	126	412	3,794	—	290	16,341	2,950	52	—	—
Härened	—	—	—	2,502	24	162	284	1,900	—	340	9,090	2,608	—	—	—
Tumberg	—	—	—	838	12	—	190	1,125	—	85	4,460	200	—	—	—
Bråttensby	—	—	—	1,057	6	28	51	744	—	120	6,500	412	—	—	—
Landa	—	—	—	378	3	—	48	226	—	12	1,570	90	—	—	—
Hool	—	—	—	1,971	20	29	41	3,155	—	—	10.986	1,529	—	—	—
Siene	6	—	49	2,816	17	30	27	3,100	283	183	13,627	3,654	25	—	126
Horla	—	—	—	1,751	9	—	23	1,197	—	35	3,410	4,342	—	—	—
Norska Skogsbygd	—	—	—	2,016	18	—	255	114	160	533	2,816	3,622	—	—	—
Lena	8	—	38	3,005	85	51	222	4,786	82	414	28,281	3,288	24	—	169
Bergstena	—	—	—	1,960	14	—	—	2,004	92	104	4,637	1,480	—	—	—
Fullestad	16	—	—	901	24	—	91	693	100	243	7,642	1,356	75	—	—
Långared	224	—	—	5,677	140	91	400	5,775	—	3,591	30,016	280	1,048	—	—
Alingsås landsförsamling	19	1	102	8,929	83	12	979	11,391	502	3,074	32,136	2,596	106	2	393
Rödened	12	4	18	388	17	24	164	714	16	124	2,660	136	48	16	54
Bälinge	—	—	66	1,538	39	33	301	2,517	64	188	12,423	448	—	—	—
Ödenäs	—	—	—	2,772	14	—	375	945	139	1,112	2,730	1,808	—	—	—
Hemsjö	—	—	—	6,571	54	—	1,358	5,186	248	1.536	9.400	4,000	—	—	—
Summa	436	33	273	55,983	830	1,280	6,796	60,677	1,686	14,803	249,803	43,315	1,854	160	742
Sundals fögderi.															
Bolstad	330	—	229	3,007		3,045	—	26.627		9,495	83,449	—	1,935	—	95
Grinstad	154	—	—	1,802		844	—	8,085		2,654	48,332	—	1,033	—	—
Gestad	212	—	28	5,587		1,212	—	16,312		6,134	75,871	—	1,323	—	28
Erikstad	187	—	94	1,638	60	566	—	8,874		3,150	36,030	—	833	—	185

55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).							Antal vid årets slut underhållne								
Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa,		Gräs och andra foderväxter till		Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
	Rofvor.	Andra Rötter.	frö.	spånads-ämne.	grön-foder.	hö.	öfver 3 år.	under 3 år.							
Kubikfot.				Centner.											
16,183	—	—	303	41	—	13,665	255	25	—	24	702	108	615	—	130
10,628	—	—	50	7	—	2,481	97	3	9	8	162	71	189	—	47
13,501	—	—	—	—	—	2,909	102	7	13	11	181	87	219	—	63
35,570	—	—	378	12	—	11,975	408	10	42	31	829	238	858	—	397
9,805	—	1,860	4	1	500	9,000	82	2	18	15	248	64	255	—	60
4,908	—	—	—	—	—	3,648	91	2	—	2	154	65	210	—	38
19,984	—	—	—	37	—	3,543	106	—	36	4	424	57	625	12	79
51,634	—	—	640	80	—	30,631	301	—	6	40	631	117	1,165	—	301
44,445	—	—	480	60	—	9,271	92	—	193	33	271	113	565	—	192
43,198	—	—	528	64	—	13,859	131	—	65	32	859	100	131	—	131
41,830	—	—	512	64	—	19,900	192	—	33	32	900	64	256	—	160
40,850	—	—	416	52	—	20,406	203	—	9	25	406	75	812	—	203
721,955	**38,717**	**1,860**	**8,349**	**1,030**	**7,604**	**500,726**	**6,400**	**269**	**995**	**549**	**16,545**	**4,488**	**15,236**	**26**	**4,906**
5,400	—	—	27	11	—	1,395	35	—	62	4	104	17	64	—	48
7,624	—	—	50	29	—	2,995	61	4	112	2	179	82	186	—	82
8,092	—	—	50	31	—	3,416	58	8	87	3	155	64	179	—	88
6,816	—	—	29	14	—	1,654	44	4	74	1	130	65	146	—	64
5,373	—	—	32	17	—	3,445	72	4	98	2	170	103	233	—	70
10,410	—	—	72	38	—	7,300	56	3	90	1	260	69	218	—	71
14,200	—	—	186	54	—	15,000	76	5	146	3	431	114	370	—	136
12,840	—	—	45	27	—	13,176	70	6	112	5	348	97	280	—	98
4,210	—	—	19	6	—	7,240	32	3	53	1	175	48	156	—	64
5,448	—	—	17	13	—	6,900	30	1	53	3	168	43	146	—	37
2,650	—	—	5	3	—	902	12	1	18	1	66	10	50	—	17
9,835	—	—	31	20	—	6,990	84	9	14	7	284	59	227	—	96
15,600	6,009	—	37	13	170	4,585	72	3	111	6	216	86	337	—	185
11,410	—	—	25	9	—	2,488	28	2	42	6	132	82	246	—	40
12,506	—	193	33	18	—	6,470	39	—	67	10	144	65	253	—	67
22,758	176	—	202	70	—	13,411	145	4	40	12	484	204	549	—	144
9,172	—	—	35	15	—	1,756	44	—	53	3	144	36	179	—	68
6,445	—	—	52	23	—	2,800	53	—	8	4	161	53	156	—	38
32,165	273	—	273	151	—	15,500	215	21	—	26	932	96	1,388	—	372
48,056	8,403	—	157	91	1,936	20,110	206	14	161	46	701	181	962	—	296
2,412	23	—	22	8	—	1,060	23	2	—	1	57	15	81	—	36
7,885	4,800	—	50	30	—	3,536	82	4	27	12	267	52	191	—	103
14,893	—	—	21	15	—	5,740	27	1	66	25	187	64	481	12	75
46,350	—	—	76	50	—	17,800	98	7	80	18	345	45	345	—	21
322,550	**19,684**	**193**	**1,546**	**756**	**2,106**	**165,669**	**1,662**	**106**	**1,574**	**202**	**6,240**	**1,750**	**7,423**	**12**	**2,505**
23,267	—	—	—	—	—	28,000	367	24	58	20	1,186	255	905	—	233
14,301	—	—	—	—	—	24,000	227	7	—	—	616	74	788	—	180
39,915	—	—	—	—	—	25,000	329	48	21	58	1,045	317	994	—	292
11,139	1,806	—	170	50	—	12,000	145	11	30	12	585	135	480	—	83

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16	17.
		Antal			Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
									odlad jord							
Socknarnes namn.	Nuvarande mantal.	Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.	Hela ägovidden.	trädl-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
				Tunnland.												
Frändefors	53	460	100													
Brålanda	45	224	60													
Ryr	21,90	206	54													
Ör	46,57	356	95													
Gunnarsnäs	12,75	95	42	4,818	28	1,240	1,038	2,512	18	73	3	1	4	7		
Dalskog	16,25	205	68													
Skållerud	14,38	126	46													
Holm	30,42	188	51													
Jern	11	112	27													
Ryr	20,38	93	90													
Torp	17,25	47	60													
Ödeborg	15,38	66	40													
Färgelanda	43,75	222	120													
Högsäter	40,13	223	207													
Rännelanda	18,13	103	92													
Råggärd	12,13	104	54													
Lerdal	19,25	118	118													
Jerbo	19,13	130	82													
Summa	578,56	3,639	1,692													
Summa å landsbygden		11,815	6,171													
Wenersborgs stad	7,38															
Alingsås »	6															
Åmåls »	6	50	30													
Summa i städerna	19,38															
Summa i denna del af länet																

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		andra växtslag.	träde.	Hvete,		Råg,		Korn.	Hafre.	Blandsäd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunnland.										Kubikfot.						
										530	—	4,650	—	2,300	32,200	—
										—	—	1,866	—	737	13,825	—
										159	—	2,340	—	980	14,760	—
										184	49	2,147	—	886	13,324	88
155	526	12	68	—	14	—	310	—	155	—	72	760	—	330	4,498	18
										11	—	1,101	—	178	7,529	—
										80	—	960	—	350	5,120	—
										155	—	2,497	—	587	14,886	—
										26	—	840	—	167	4,493	—
										176	113	1,279	—	328	6,527	195
										158	107	1,203	—	309	6,161	170
										95	76	1,084	—	265	5.998	151
										221	139	2,986	—	643	18,812	517
										145	123	2,719	—	580	17,199	460
										25	7	743	—	337	8,237	222
										—	—	425	—	150	4,183	79
										7	27	572	—	386	6,105	66
										—	50	1.062	—	342	10,059	145
										2 765	**763**	**37.669**	—	**13.867**	**247.137**	**2.124**
										7,407	**6,256**	**88,455**	**968**	**37,186**	**640,683**	**26,681**
										76	6	603	—	35	3,833	6
										30	66	120	12	50	400	—
										25	—	359	—	94	2,067	2
										131	**72**	**1.082**	**12**	**179**	**6,300**	**8**
										7,538	**6,328**	**89,537**	**980**	**37,365**	**646,983**	**26,689**

1.	35.	36.	37.	39.	40.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.
	Hela utsädesbeloppet af					Skördebeloppet									
Socknarnes namn.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Hvete, höst-.	Hvete, vår-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.
	Kubikfot.					Kubikfot.									
Frändefors	420	—	320	4,030		3,760	—	36,800	—	11,700	139,800	—	2,520	—	280
Brålanda	137	—	103	2,866		—	—	15,535	—	3,511	56,000	—	658	—	445
Ryr	197	—	20	4,215		1,260	—	15,600	—	5,370	72,860	—	1,687	—	35
Ör	205	—	51	3,288	128	1,104	196	12,882	—	4,430	53,296	440	820	—	153
Gunnarsnäs	62	—	9	1,900	85	—	440	4,560	—	1,744	17,992	90	186	—	27
Dalskog	69	—	9	3,480	145	66	—	5,505	—	890	26,351	—	197	—	29
Skållerud	80	—	—	2,823	101	480	—	5,760	—	2,100	20,480	—	240	—	—
Holm	201	—	57	3,128	170	1,085	—	17,479	—	3,522	66,987	—	603	—	171
Jern	73	—	—	1,162	77	156	—	5,240	—	835	17,972	—	292	—	—
Ryr	158	—	—	1,903	120	857	460	8,858	—	1,562	31,349	920	397	—	—
Torp	132	—	—	1,770	113	806	426	8,322	—	1,279	29,169	775	328	—	—
Ödeborg	107	—	—	1,714	88	491	328	7,642	—	1,449	29,434	706	290	—	—
Färgelanda	258	—	—	5,097	290	1,512	517	21,143	—	3,169	41,459	2,532	857	—	—
Högsäter	229	2	—	4,631	263	888	454	20,255	—	2,974	69,716	1,991	600	4	—
Rännelanda	34	6	—	2,605	90	132	24	7,096	—	1,416	34,977	792	216	13	—
Råggärd	4	—	—	948	32	—	—	2,187	—	596	15,283	296	13	—	—
Lerdal	40	—	—	1,058	65	23	111	4,092	—	2,180	25,433	265	184	—	—
Jerbo	14	—	—	1,782	72	—	309	6,521	—	1,780	39,123	712	91	—	—
Summa	3,303	8	920	60,434	1,899	18,287	3,265	265,375	—	80,940	1,031,363	9,519	15,303	17	1,448
Summa å landsbygden	14,363	3,497	2,821	263,485	6,675	54,864	33,924	626,233	4,832	206,604	2,607,099	120,840	69,310	13,916	8,216
Wenersborgs stad	47	—	310	696	—	568	26	5,994	—	280	20,137	19	305	—	1,200
Alingsås »	—	—	—	1,500	—	300	528	1,200	100	300	4,000	—	—	—	—
Åmåls »	31	—	44	812	—	277	—	3,429	—	1,694	11,252	8	69	—	138
Summa i städerna	78	—	354	3,008	—	1,145	554	10,623	100	2,274	35,389	27	374	—	1,338
Summa i denna del af länet	14,441	3,497	3,175	266,493	6,675	56,009	34,478	636,856	4,932	208,878	2,642,488	120,867	69,684	13,916	9,554

55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).							Antal vid årets slut underhållne								
Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa,		Gräs och andra foderväxter till		Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
	Rofvor.	Andra Rötter.	frö.	spånads-ämne.	grön-foder.	hö.	öfver 3 år.	under 3 år.							
Kubikfot.				Centner.											
30,000	—	—	—	—	—	40,000	573	33	—	35	1,483	530	1,360	—	487
20,752	—	—	—	—	—	22,000	248	15	13	29	693	368	662	—	184
31,430	—	—	—	—	—	23,500	230	15	—	—	930	—	650	—	160
23,016	—	—	384	64	—	28,906	312	13	37	42	1,213	323	1,131	—	155
13,300	—	—	255	43	—	11,920	90	13	22	21	429	129	433	—	40
24,360	—	—	435	73	—	22,490	137	19	4	34	682	205	681	—	52
19,761	—	—	303	—	—	12,800	106	10	20	21	476	110	524	—	55
21,896	—	—	510	85	—	24,610	203	32	80	68	895	260	671	—	87
8,134	—	—	308	39	—	8,220	88	4	10	19	374	57	219	—	22
13,343	12,619	—	309	106	—	18,200	116	28	36	28	792	146	716	—	96
12,386	13,243	—	271	102	—	16,150	98	25	30	24	705	132	626	—	83
12,108	13,331	—	246	85	—	14,366	96	20	24	28	632	125	592	—	78
35,733	14,871	—	775	284	—	38,722	351	48	49	141	1,832	386	1,841	—	217
33,674	2,394	176	794	254	—	36,565	322	54	30	133	1,718	362	1,752	—	206
12,999	30	—	241	58	—	3,130	147	22	8	37	683	294	758	—	61
5,374	—	—	61	11	—	7,384	84	13	2	12	284	141	361	—	57
7,844	—	—	166	64	—	3,780	146	19	2	15	544	150	523	—	52
14,257	—	—	126	40	—	20,845	168	18	7	41	673	169	539	—	50
428,989	**58,294**	**176**	**5,354**	**1,358**	—	**442,588**	**4,583**	**491**	**483**	**818**	**18,470**	**4,668**	**17,206**	—	**2,930**
1,850,365	**136,798**	**4,490**	**19,114**	**3,491**	**10,698**	**1,290,355**	**15,607**	**1,068**	**3,376**	**1,918**	**54,174**	**14,621**	**62,067**	**191**	**12,419**
4,964	3,918	—	—	—	3,000	12,000	147	4	11	8	320	15	50	—	100
15,000	—	—	—	—	—	5,000	42	—	12	—	161	13	142	—	304
6,056	2,148	—	—	—	—	2,880	33	—	3	7	177	24	49	—	29
26,020	**6,066**	—	—	—	**3,000**	**19,880**	**222**	**4**	**26**	**15**	**658**	**52**	**241**	—	**433**
1,876,385	**142,864**	**4,490**	**19,114**	**3,491**	**13,698**	**1,310,235**	**15,829**	**1,072**	**3,402**	**1,933**	**51,832**	**14,673**	**62,308**	**191**	**12,852**

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865.

A. Brukningssätt: en 7-, 8- eller 9-årig cirkulation är allmänt antagen uti Westgötadelen; deremot användes ett mycket oregelbundet vexelbruk, med högst få undantag, af allmogen på Dalsland.

B. Vidd af nyodling: omkring 800 tunnland.

C. » af vattenaftappning: uppgifter saknas.

D. » af underdikning: omkring 500 tunnland.

E. » af ängsvattning: uppgifter saknas.

F. » af mergling: några få tunnland.

G. » af skogssådd: omkring 100 tunnland.

H. » af skogsplantering: fortgår flerestädes.

I. Väderlek, sånings- och skörde-tider: årets väderlek var i allmänhet gynnsam; sommaren torr och blåsig. Vårsådden började $^{25}/_{4}$ och slutade $^{24}/_{5}$; höstsådden företogs från slutet af Augusti till medlet af September.

K. Skördens beskaffenhet, vigt, m. m.: sädesskörden var medelmåttig. Vårsäden vägde 170 till 200 ℔ pr 6,3 kub.-fot; rågen 260 till 300 ℔ pr 6,3 kub.-fot.

L. Skörden af hö från naturlig äng: under medelmåttan.

M. » af halm: ringa.

N. Öfverskott till afsalu: af säd och andra jordbruksalster — stora qvantiteter hafre, samt något linfrö.

O. Brist för eget behof: af säd och andra jordbruksalster — förekommer, der öfverbefolkning äger rum, t. ex. i Nössemark, Ed, Töftedal och flerestädes.

P. Öfverskott till afsalu: af kreatur och andra ladugårdsalster — för foderbrist äro 100-tals flere kreatur än vanligt sålde. Ej obetydligt smör, ost och fläsk äro afyttrade.

Q. Brist för eget behof: af kreatur och andra ladugårdsalster — förekommer.

R. Vanlig årslön för dräng: från 50 till 125 R:dr; — piga: från 20 till 50 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: från 150 till 300 R:dr; — piga: från 80 till 230 R:dr.

T. Dagsverkspriser: sommar-, mans: högsta 1,00 till 1,50, lägsta 0,25 till 1,00; — qvins: högsta 0,37 till 0,84, lägsta 0,25 till 0,70.
vinter-, » » 0,33 till 1,00, » 0,25 till 0,67; — » » 0,30 till 0,68, » 0,16 till 0,60.

U. Skogstillgång: är inom några få socknar bristande, eljest tillräcklig för husbehof.

V. Afyttring af skogsalster: förekommer på några ställen och utgöres af sågblock, byggnadstimmer, kastved, kol och grufstolpar.

X. Bränntorfsmossar: i Kilanda upptagas omkr. 400,000 torf; öfrige uppgifter saknas.

Y. Antal planterade fruktträd: omkring 1,800. Allmogen planterar nu vida mer än förr.

Z. Binäringar: äro få och drifvas i liten skala. Timring och snickring förekomma förnämligast i Ale härad och i Mo socken; skeppsbyggeri vid Wenern och i Götaelf; förfärdigande af laggkärl, träskor, korgar, golfmattor och kassar i Skallsjö socken; samt arbete vid jernbruk, skifferbrott, fabriker och sågverk, der dylika anläggningar finnas. På många ställen, såsom i norra delen af Dalsland, utgöra körslor en vigtig inkomstkälla. Biskötsel idkas nästan allestädes. Jagt och fiske äro af ringa betydenhet.

STOCKHOLM, 1866. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

En del af

ELFSBORGS LÄNS

Södra Hushållnings-Sällskaps område.

Efter att den 7 Juni 1866 hafva insändt uppgifter för de pastorater, som tillhöra Marks, Bollebygds, Wedens och Redvägs härader, och den 10 Augusti hvad som kunnat insamlas från de återstående 3 häraderna af distriktet — Kinds, Gäseneds och Ås — allt enligt formuläret Litt. B, har, uppå dertill gifven anledning, Hushållnings-Sällskapet genom dess Förvaltningsutskott under den 21 sistlidne September benäget upplyst:

"1:o att särskilda föreskrifter vid insamlandet af primäruppgifterna till jordbruksstatistiken för Hushållnings-Sällskapets distrikt ej blifvit meddelade de personer, som erhållit uppdrag att verkställa insamlandet, utan har Förvaltnings-utskottet lemnat hvar och en af dessa personer ett exemplar af Chefens för Statistiska Central-Byrån till Kongl. Maj:t aflåtna underdåniga utlåtande och förslag i frågan af d. 17 Nov. 1864 samt fästat deras uppmärksamhet å de upplysningar rörande formulärblanketternas begagnande, hvilka i nämnde utlåtande och förslag finnas meddelade, med anhållan tillika att noggrannt följa desamma;

2:o att bristande uppgifter från en del af Hushållnings-Sällskapets distrikt, nemligen från Ås härad, bestående af Rångedala, Wings och Hällstads pastorater, från Ods, Eriksbergs, Björke och en del af Norunga pastorater i Gäseneds härad, samt från Kalfs, Mjöbäcks, Tranemo, Sexdräga och Dalstorps pastorater i Kinds härad omöjliggjort utarbetandet af sammandrag för Hushållnings-Sällskapets hela område; äfvensom att uppgifter från nämnde pastorater ej kunna erhållas för år 1865, då de personer, som fått uppdrag att derstädes insamla dem, återsändt blanketterne med förklarande, att de måste afstå från uppdraget, dels emedan detsamma fordrade vida längre tid, än de beräknat och kunde dertill afsätta, dels emedan allmogens ogenhet för saken och rädsla för att meddelandet af uppgifter skulle komma att medföra tillökning i deras skatter, gjorde det omöjligt att erhålla fullständiga sådana, och dels emedan biträdande personer ej velat åtnöja sig med skälig ersättning för besvär och tidspillan, utan fordrat derför vida mer, än hvad Hushållnings-Sällskapet af sina ringa tillgångar kunnat afse. — — — —

På Förvaltnings-Utskottets vägnar:

A. G. HOLLANDER. C. M. BÖKMAN. S. P. WENNERGREN."

Under förutsättning att ofvannämnde brister ej böra hindra offentliggörandet af öfrige uppgifter, som antagligen af Hushållnings-Sällskapet godkänts, meddelas dessa i sådan ordning, att en del häradssummor kunnat utföras, ehuru dessa ej äro fullt giltiga i följd af den administrativa indelningens oregelbundenheter. De särskilda upplysningarne i bokstafsföljd äro i Statistiska Central-Byrån sammandragne.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Kommunens namn.	Nuvarande mantal.	**Antal**		Hela ägovidden.	**Deraf**				**Antal ägare af**				**Antal brukare af**			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunnland.					4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
								omkr.								
Seglora pastorat	65,40	224	628	51,194	39	3,813	2,784	8,000	1	123	6	—	609	110	4	—
Örby »	75,00	196	640	27,744	18	3,962	1,608	9,312	8	136	9	—	646	50	6	1
Thorestorps »	38,22	238	189	5,439	—	1,683	1,579		—	192	—	—	198	46	—	—
Kongsäters »	53,63	207	160	6,032	1	3,090	1,646		—	194	—	—	172	12	1	—
Istorps »	86,13	250	258	14,677	6	5,791	1,623		—	209	13	1	285	—	4	—
Sätila »	69,00	190	420	27,071	23	3,012	3,220	4,500	—	229	6	—	290	61	4	—
Berghems »	45,17	157	198	10.600	9	1,872	720		98	13	1	—	175	72	—	—
Surteby »	71,00	248	239	5,101	—	3,928	1,143		—	195	—	—	248	46	—	—
Summa Marks härad *a*)	**503,55**	**1,710**	**2,732**	**147,858**	**96**	**27,151**	**14,323**	**?21,812**	**107**	**1.291**	**35**	**1**	**2,623**	**397**	**19**	**1**
Bollebygds pastorat och härad	90,31	483	391	57,006	21	2,358	3,878	18,156	170	287	3	—	495	18	1	—
Fristads pastorat	67,06	204	179	16,365	24	1,304	3,028	3,000	60	130	2	—	135	72	1	—
Bredareds »	68,47	401	246	39,388	12	1,384	5,769	18,774	188	143	—	—	316	2	1	—
Summa Wedens härad *b*)	**225,84**	**1,088**	**816**	**112,759**	**57**	**5,016**	**12,675**	**39,930**	**418**	**560**	**5**	—	**946**	**92**	**3**	—
Åsarps pastorat	57,35	189	227	22,490	6	2,512	9,119		—	175	—	—	227	26	—	—
Blidsbergs »	51,66	160	211	13,358	—	2,342	5,233		—	139	2	—	208	21	—	—
Timelheds »	56,63	228	312	17,139	4	2,399	6,292	3,000	—	206	1	—	307	25	—	—
Hössna »	44,56	212	124	34,107	—	1,739	11,285	5,000	38	161	—	—	123	24	—	—
Böne »	82,20	260	281	42,900	15	2,896	10,410	3,000	23	196	6	—	279	43	2	—
Delar af Börstig och Bottnaryd	10,06	44	72	4,463	1	479	1,441	1,300	—	34	1	—	74	7	—	—
Summa Redvägs härad *c*)	**302,46**	**1,093**	**1,227**	**134,457**	**26**	**12,367**	**43,780**	**?12,300**	**61**	**911**	**10**	—	**1,218**	**146**	**2**	—
Svenljunga pastorat af Kinds härad	52,20	244	339	48,081	—	2,143	8,090	21,616	41	197	34	—	170	132	8	—
Länghems » af Kinds härad	49,50	214	211		—	1,862	2,474	1,718	—	42	133	11	46	166	25	—
Gällstads » af Kinds härad *d*)	102,23	519	385		—	3,028	14,774		—	84	427	5	23	328	35	—
Skölfveneds pastorat i Gäseneds härad	49,23	182	103	10,925	18	1,221	2,359	2,289	12	76	37	5	39	75	38	—
Ornunga, Qvinnestads och Asklanda socknar i Gäseneds härad	32,00	160	133	10,961	13	870	2,205	1,547	85	85	—	—	59	61	—	—
Torpa och Brämhults socknar i Wedens och Ås härader	37,75	231	155	17,289	14	1,598	2,710	4,000	—	210	2	—	169	8	1	—
Ulricehamns stad	5,25	27	67	1,589	2	221	356	—	—	27	—	—	67	—	—	—

Anmärkningar.

a) I uppgiften för Thorestorps pastorat synes vara inräknad hela Öxabäcks kyrkosocken, af hvilken dock blott $11^{27}/_{32}$ mantal tillhöra Marks härad, men $5^{1}/_{2}$ mantal, den s. k. Skänklingen, tillhöra Kinds härad och föras i jordeboken under Holtsljunga. Deremot synes saknas den till Marks härad hörande delen af Torpa socken, $1^{1}/_{2}$ mantal, antagligen sammanförd med den särskilda uppgiften för Torpa och Brämhult. (Statist. Centr.-Byrån.)

b) I uppgiften för Fristads pastorat synes ingå hela Borgstena kyrkosocken, af hvilken 1 mantal tillhör Gäseneds härad och i jordeboken föres under Molla. Samma pastorat omfattar ock Gingrids kyrkosocken, som tillhör Gäseneds härad. I Bredareds pastorat ingår hela Tämta kyrkosocken, af hvilken 1 mantal tillhör Gäseneds härad och i jordeboken föres under Ornunga. Af Torpa kyrkosocken tillhöra $27^{3}/_{8}$ mantal Wedens härad, men äro ej i ofvanstående häradssummor inberäknade. (Statist. Centr.-Byrån.)

c) I uppgiften för Åsarps pastorat synes vara inräknad hela Åsarps kyrkosocken, af hvilken $4^{1}/_{2}$ mantal tillhöra Frökinds härad af Skaraborgs län. Till samma pastorat hör ock hela Smula kyrkosocken, af hvilken $7^{5}/_{8}$ mantal tillhöra Frökinds härad af Skaraborgs län. I Böne pastorat ingår hela Kylingareds kyrkosocken, af hvilken 4 mantal tillhöra Wartofta härad af Skaraborgs län. Till Redvägs härad höra 4 mantal af Åsaka kyrkosocken, i jordeboken förda under Smula, $^{1}/_{2}$ mantal af Hällstads kyrkosocken, i jordeboken fördt under Timelhed, och $^{1}/_{2}$ mantal af Möne kyrkosocken, i jordeboken likaledes fördt under Timelhed, hvilka mantal ej torde vara medräknade. (Statist. Centr.-Byrån.)

d) Af Tverreds kyrkosocken, tillhörande Gällstads pastorat, höra till Ås härad $3^{5}/_{32}$ mantal, i jordeboken förda under Warnum. (Statist. Centr.-Byrån.)

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till									Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.		höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunnland.									Kubikfot.						
279	1,413	5	257	13	5	53	1,657	131	—	151	1,096	126	687	9,740	220
166	1,490	6	259	4	23	140	1,715	159	19	264	945	176	1,172	10,245	1,210
141	1,342	—	200	—	—	—	—	—	—	—	693	693	870	5,216	1,663
150	2,154	—	208	2	11	69	451	45	3	—	895	706	1,392	8,266	2,980
534	3,061	140	212	—	411	36	1,142	255	32	756	2,507	44	3,352	13,412	1,336
120	1,000	—	300	4	22	—	1,534	32	12	309	1,323	441	1,134	5,166	2,520
238	740	3	150	4	7	70	500	160	12	182	989	164	788	6,621	756
346	3,077	—	205	—	86	—	—	214	12	56	1,988	894	1,247	12,921	3,723
1,974	**14,277**	**154**	**1,791**	**27**	**565**	**368**	**6,999**	**996**	**90**	**1,718**	**10,436**	**3,244**	**10,642**	**71,587**	**14,408**
151	1,129	62	427	13	18	69	452	37	—	50	895	1,121	491	5,462	3,566
92	582	—	164	4	—	46	327	89	8	133	530	120	227	4,983	934
84	616	—	333	—	—	55	296	—	—	180	505	494	327	3,760	4,083
327	**2,327**	**62**	**924**	**17**	**18**	**170**	**1,075**	**126**	**8**	**363**	**1,930**	**1,735**	**1,045**	**14,205**	**8,583**
383	1,226	34	160	9	19	—	298	383	—	50	2,397	232	1,701	9,794	949
361	1,240	40	160	6	14	—	160	361	44	19	2,234	126	1,713	10,238	982
323	1,288	—	214	13	16	—	222	323	—	6	2,024	56	2,239	9,895	1,124
203	933	—	162	10	16	—	212	203	—	—	1,352	74	412	10,018	338
269	1,518	1	304	28	24	—	483	269	—	82	2,293	74	822	16,199	1,073
63	233	—	52	6	6	—	56	63	—	—	386	32	206	2,181	205
1,602	**6,438**	**75**	**1,052**	**72**	**95**	—	**1,431**	**1,602**	**44**	**157**	**10,686**	**594**	**7,093**	**58,325**	**4,671**
156	1,213	—	244	—	3	11	394	122	—	—	778	315	596	7,376	3,248
222	669	16	209	—	—	—	592	154	3	3	1,217	—	261	8,287	345
347	1,505	—	333	—	—	—	533	310	—	—	2,104	—	—	19,738	—
164	825	1	133	11	4	—	42	41	—	32	951	76	561	6,762	1,461
83	588	—	149	—	1	—	34	15	—	58	503	164	328	2,708	2,746
46	629	—	186	7	—	—	720	10	—	66	345	33	107	2,020	2,450
40	88	2	20	1	—	—	30	40	—	50	252	100	126	554	13

Upplysningar till jordbruks-statistiken för en del af Elfsborgs läns Södra Hushållnings-Sällskaps område.

A. Brukningssätt: Ensädes allmännast i Thorestorp, Kongsäter, Istorp, Sätila, Berghem, Surteby, Fristad, Skölfvened, Norunga, Torp och Brämhult, dock med någon öfvergång till vexelbruk, utom i Sätila, Surteby och Norunga. Två- till fyrskiftes i Seglora, Bredared, Svenljunga, Länghem och Gällstad med något vexelbruk. Allmännare öfvergång från ensädes- till omloppsbruk i Åsarp, Blidsberg, Timelhed, Hössna, Böne, Börstig och Bottnaryd. Cirkulationsbruk allmännast i Örby.

B. Vidd af nyodling: omkring 1000 tunnland.

C. » af vattenaftappning: omkring 200 tunnland.

D. » af underdikning: » 380 tunnland.

E. » af ängsvattning: » 2 tunnland.

F. » af mergling: öfver 750 tunnland.

G. » af skogssådd: 18 tunnland i Skölfvened.

H. » af skogsplantering: 70 tunnland till staten försålde i Skölfvened.

I. Väderlek, sånings- och skörde-tider: Höstsädet delvis skadadt af frost; råg och gräs skadade af svår storm i Maj och frost under blomningen; sommaren torr; skördetiden i början regnig.

K. Skördens beskaffenhet, vigt, m. m.: Hvete omkring 2,80, Råg 2,60—2,80, Korn 2,20—2,50, Hafre 1,40—2,10 centner tunnan (à 6,3 kub.fot); i allmänhet kärngod. Knappt half skörd i Kongsäter, sämre än vanligt i Fristad och Torpa.

Kommunens namn.	35. Ärter.	36. Bönor.	37. Vicker.	39. Potatis.	40. Lin och Hampa.	44. Hvete höst-.	45. Hvete vår-.	46. Råg höst-.	47. Råg vår-.	48. Korn.	49. Hafre.	50. Blandsäd.	51. Ärter.	52. Bönor.
	Hela utsädesbeloppet af					Skördebeloppet								
	Kubikfot.					Kubikfot.								
Seglora pastorat	—	—	—	4,914	19	—	750	7,188	472	3,560	44,245	819	—	—
Örby »	19	25	—	10,370	145	82	1,210	8,631	737	5,733	57,105	6,080	88	107
Thorestorps »	—	—	—	9,431	—	—	—	2,972	2,010	3,471	22,648	7,277	—	—
Kongsäters »	—	—	—	9,173	64	19	—	3,377	2,123	5,632	38,285	14,975	—	—
Istorps »	13	1,184	214	9,324	2,582	1,386	3,024	10,665	156	15,044	66,150	6,243	63	4,088
Sätila »	—	—	—	15,687	202	101	1,544	7,938	1,890	6,930	23,121	10,647	—	—
Berghems »	19	—	32	6,300	132	51	945	6,823	756	4,246	40,074	3,415	63	—
Surteby »	—	—	—	9,085	510	63	284	6,747	2,495	8,946	64,625	18,616	—	—
Summa Marks härad	**51**	**1,209**	**246**	**74,284**	**3,654**	**1,702**	**7,757**	**54,341**	**10,639**	**53,562**	**356,253**	**68,072**	**214**	**4,195**
Bollebygds pastorat och härad	—	—	—	18,831	106	—	202	4,662	3,855	1,896	17,495	13,507	—	—
Fristads pastorat	—	—	—	7,232	—	27	619	2,460	455	976	19,587	3,891	—	—
Bredareds »	—	—	—	14,774	—	—	779	1,737	2,270	1,791	15,356	17,036	—	—
Summa Wedens härad	—	—	—	**40,837**	**106**	**27**	**1,600**	**8,859**	**6,580**	**4,663**	**52,438**	**34,434**	—	—
Åsarps pastorat	205	—	—	8,064	93	—	340	16,182	940	9,292	45,412	3,995	1,128	—
Blidsbergs »	173	—	42	7,730	99	442	208	18,190	542	10,375	51,694	3,980	996	—
Timelheds »	—	—	—	10,792	101	—	48	15,786	268	12,030	42,238	4,602	—	—
Hössna »	—	—	—	7,661	102	—	—	8,389	395	2,169	43,979	1,581	—	—
Böne »	7	—	—	14,963	138	—	419	13,850	410	4,024	66,741	3,286	52	—
Delar af Börstig och Bottnaryd	—	—	—	2,526	38	—	—	2,892	145	1,132	9,090	1,004	—	—
Summa Redvägs härad	**385**	—	**42**	**51,736**	**571**	**442**	**1,015**	**75,289**	**2,700**	**39,022**	**259,154**	**18,448**	**2,176**	—
Svenljunga pastorat } af Kinds härad	—	—	—	11,296	32	—	—	3,648	1,332	2,676	26,003	12,975	—	—
Länghems » } af Kinds härad	—	—	—	9,381	—	18	15	5,954	—	1,147	31,322	1,736	—	—
Gällstads » } af Kinds härad	—	—	—	14,937	—	—	—	11,372	—	—	80,376	—	—	—
Skölfveneds pastorat i Gäseneds härad	13	—	—	5,355	19	—	140	5,084	252	2,791	30,473	6,206	39	—
Ornunga, Qvinnestads och Asklanda socknar i Gäseneds härad	—	—	6	7,522	6	—	315	2,538	637	1,688	11,491	11,371	—	—
Torpa och Bräm̊hults socknar i Wedens och Ås härader	—	—	—	8,190	—	—	332	1,875	144	742	11,872	9,852	—	—
Ulricehamns stad	13	—	—	945	—	—	403	2,520	605	882	3,326	63	88	—

L. Skörden af hö från naturlig äng: klen till $^1/_3$ mot vanligt, missväxt i Örby, Bollebygd, Länghem, Gällstad.
M. » af halm: flerestädes blott $^1/_3$—$^1/_2$ mot vanligt; mest under medelmåttan.
N. Öfverskott till afsalu: af säd och andra jordbruksalster } af säd ringa eller intet, utom 600 tunnor i Blidsberg, men af potatis omkring 12,000 tunnor.
O. Brist för eget behof: } i Örby, Sätila, Bollebygd, Fristad, Torpa, Bredared, Åsarp, Svenljunga, Skölfvened, Ulricehamn förnämligast af säd.
P. Öfverskott till afsalu: af kreatur och andra lagårdsalster } uppgifne försålde inemot 1,500 nötkreatur, dock till en del af foderbrist. Uppgifne försålde omkring 800 centner smör och 25 centner ost.
Q. Brist för eget behof: } egentligen blott för Ulricehamns stad.
R. Vanlig årslön för dräng, i medeltal af 27 uppgifter: 93 R:dr, mellan högst 150 R:dr (Blidsberg) och lägst 75 R:dr (Thorestorp, Kongsäter m. fl.) — piga: i medeltal omkring 43 R:dr, mellan högst 60 R:dr och lägst 30 R:dr, i husbondes kost.
S. Värdet af stat och lön för dräng: i medeltal 230 R:dr, mellan högst 300 R:dr (Ulricehamn) och lägst 150 R:dr — piga: omkring 128 R:dr, mellan högst 225 R:dr (Ulricehamn) och lägst 100 R:dr.
T. Dagsverkspriser: sommar-, mans: högsta 1,50 (Ulricehamn)—1,25 R:dr, lägsta 0,67 R:dr; qvins: högsta 1 R:dr, lägsta 0,50 R:dr.
vinter-, » » 1 R:dr » 0,42 » » » 0,75 » » 0,33 »
U. Skogstillgång: ringa i Thorestorp, Kongsäter, Berghem, Surteby, Blidsberg, ingen i Istorp, i öfrige pastorat tillräcklig till husbehof, i några jemväl till afsalu.

53.	55.	56.	58.	59.	60.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).							Antal vid årets slut underhållne								
Vicker.	Potatis.	Andra Rot-frukter.	Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
			frö.	spånads-ämne.	grön-foder.	hö.	öfver 3 år.	under 3 år.							
Kubikfot.				Centner.											
—	52,914	8,190	43	12	—	34,996	200	16	220	20	1,154	205	952	3	277
—	65,948	3,780	328	93	1,165	36,720	314	16	208	21	1,343	602	2,091	41	339
—	65,753	—	—	—	—	18,948	200	14	192	19	872	256	817	—	194
—	57,267	1,890	160	34	—	20,776	182	33	250	32	1,005	278	1,154	—	242
856	51,402	—	5,727	1,211	—	44,040	513	77	119	46	1,694	400	606	—	411
—	119,322	3,780	403	90	—	48,800	240	16	310	32	1,080	320	1,400	—	274
84	47,061	3,150	384	78	250	17,148	175	20	144	33	794	220	670	5	178
—	64,077	—	1,454	270	—	10,104	362	63	230	42	1,350	349	732	—	249
940	**523,744**	**20,790**	**8,499**	**1,788**	**1,415**	**231,532**	**2,186**	**255**	**1,673**	**245**	**9,292**	**2,630**	**8,422**	**49**	**2,164**
—	101,669	12,461	191	32	—	28,304	326	2	612	67	1,362	450	3,125	—	325
—	52,070	2,835	—	—	—	40,260	197	4	175	35	780	334	726	—	160
—	114,276	—	—	—	—	21,672	301	—	291	55	1,253	451	1.683	—	266
—	**268,015**	**15,296**	**191**	**32**	—	**90.236**	**824**	**6**	**1,078**	**157**	**3,395**	**1,235**	**5,534**	—	**751**
—	62,433	9,217	150	116	—	100,000	228	21	378	23	1,495	654	1,721	—	379
168	62,666	9,028	147	113	—	46,140	205	19	410	26	1,400	605	1,618	—	381
—	78,530	13,737	154	140	—	56,000	205	13	453	29	1,488	608	1,489	—	372
—	52,542	9,450	158	141	—	121,760	148	—	382	32	1,131	529	882	4	274
—	112,676	22,119	231	149	—	99,064	285	10	544	49	1,732	772	2,200	—	475
—	18.919	5,758	56	47	—	15,936	44	—	96	3	374	176	445	—	64
168	**387,766**	**69,309**	**896**	**706**	—	**438,900**	**1,115**	**63**	**2,263**	**162**	**7,620**	**3,344**	**8,355**	**4**	**1,945**
—	78,164	—	86	18	—	49,884	136	—	308	30	954	396	1,447	16	265
—	56,946	—	—	—	—	20,592	101	3	577	4	698	343	584	—	206
—	103,251	—	—	—	—	113,792	197	—	1,276	18	1,173	763	1,429	—	319
—	35,450	—	35	8	—	14,728	160	4	324	13	661	380	616	—	138
32	57,267	—	17	12	—	13,092	116	4	226	4	400	154	702	—	108
—	58,741	6,243	—	—	—	41,280	180	3	62	15	854	150	426	—	112
—	9,450	1,260	—	—	—	6,176	25	—	12	3	210	—	100	—	60

V. Afyttring af skogsalster: till vedbrand från Hössna och Norunga, jemväl till andra behof från Bollebygd, Bredared, Svenljunga, Länghem.

X. Bränntorfsmossar: begagnade allmänt i Thorestorp, Istorp, Berghem, Surteby, ännu blott i ringare grad i Örby, Kongsäter, Sätila, Bredared, flerestädes alldeles icke.

Y. Antal planterade fruktträd: uppgifvet till omkring 4000 och årligen tillväxande i några pastorat.

Z. Binäringar: *fiske* i Gällstad; *biskötsel* i Hössna; *fiske* och *biskötsel* i Fristad, Torpa, Bredared, Timelhed, Böne, Sköldvened, Norunga; *väfnader* i Örby, Sätila, Berghem, Surteby, Svenljunga (äfven ylle), Länghem, Gällstad och företrädesvis af bomull i Seglora, Thorestorp, Kongsäter och Istorp, der jemväl *linförädling; trädslöjd* i Länghem, Bollebygd (*laggkärl, korgar*), Bredared (*korgar*); *timmer-* och *mureri*-arbeten i Bredared; *bleckslageri* i Hössna och Gällstad; *kardtillverkning* i Hössna och Gällstad; *gårdfarihandel* (i aftagande) i Timelhed och Hössna; *brukskörslor* i Länghem.

Största uppgifna brukningsdelen inom ofvanstående område: $4^1/_4$ mantal i Örby pastorat, minsta: $^1/_{256}$ mantal inom Svenljunga pastorat.

STOCKHOLM, 1866. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

Största delen af

SKARABORGS LÄN.

Från Skaraborgs läns Kongl. Hushållnings-Sällskap har ingått nedanstående skrifvelse, jemte sockne- och häradsvis meddelade uppgifter, enligt formuläret Litt. A. Då, på sätt skrifvelsen antyder, Hushållnings-Sällskapet ansett någon analys af de brister, som vidlåda sockneuppgifterna, icke nu leda till verklig upplysning i sak, och då talrikheten af länets socknar är så stor, att tryckning af den detaljerade sockneredogörelsen dels skulle medföra en betydligare kostnad, dels fördröja offentliggörandet, har blott härads-sammandraget denna gång blifvit till tryck befordradt. Dervid har dock ansetts böra i anmärkningar upplysas hvilka socknar, som, i följd af bristande eller ofullständiga uppgifter, ej ingått i häradssummorna. De i bokstafsföljd meddelade upplysningarna för hvarje härad hafva i Statistiska Central-Byrån sammandragits till den här meddelade öfversigten för hela länet.

— — "Sedan Hushållnings-Sällskapet, för vinnande af de primära uppgifterna till Jordbruksstatistiken, beslutat hänvända sig till länets samtlige Kommunal-Styrelser, såsom antagligen sammansatta af de om kommunernas förhållanden mest kunniga personer, afläts till dem skrifvelser, jemte 3 exemplar formulärblanketter Litt. B, för uppgifternas ifyllande, med vänlig anhållan, att Styrelserna, på det för fullständigheten och tillförlitligheten, efter egen pröfning, mest lämpliga sätt, måtte, i hvad på dem kunde ankomma, understödja Hushållnings-Sällskapet i fullgörandet af det åt detsamma gifna uppdraget samt derigenom i väsendtlig mån underlätta lösningen af en för landet så vigtig fråga, som den om åstadkommande af en, så vidt möjligt, fullständig kännedom om landets modernäring, jordbruket.

För att än vidare söka uppnå detta mål, lät Hushållnings-Sällskapet jemväl anmoda kretsafdelningarne, genom deras Ordförande, att benäget medverka till detsammas vinnande.

Någon särskild föreskrift till förtydligande af formuläret ansågs likväl icke erforderlig, enär erfarenheten då ännu icke visat någon mera allmän olika uppfattning deraf.

Efter vidtagande af dessa åtgärder inkommo visserligen inom den föreskrifna tiden uppgifter, mer eller mindre fullständiga, från åtskilliga kommuner; hvaremot andra så länge uteblefvo, att Konungens Befallningshafvandes medverkan måste sökas till deras erhållande, hvaraf tidsutdrägt än vidare uppkommit; och ehuru ej få uppgifter ännu saknas, har det icke funnits skäl att, i afvaktan på dem, längre uppskjuta att framlägga hvad som kunnat bekommas, om detsamma än måste blifva i ofullständigt skick.

Det är svårt att bestämma, huruvida fördröjandet eller uteblifvandet af uppgifterna härledt sig från egentlig obenägenhet eller bristande intresse för saken; men om å ena sidan icke må fördöljas, att tveksamhet visat sig vid att bidraga till ett arbete, om hvars tillförlitlighet öfvertygelsen varit mindre stark, och huruvida det kunde vara skäl, att gifva en sorts officiel trovärdighet åt siffror, som ej kunnat fullt kontrolleras, måste å andra sidan erkännas, att från de flesta ställen uppgifterna sökt insamlas med beredvillighet och så mycken noggrannhet och fullständighet, som de i allmänhet föga utredda förhållandena kunnat medgifva.

Emellertid öfverlemnas de *hittills* inkomna, *häradsvis* sammandragna uppgifterna, under den förhoppning, att i samma mån intresset för frågan kan hinna vakna och behofvet af en allmännare kännedom om den ståndpunkt under olika tider och förhållanden, landbruket intager, blir mera erkändt, samt en viss, hufvudsakligen hos allmogen rådande, fruktan för någon sorts ökad tunga hunnit undanrödjas, på samma gång vana, i följd af årligen återkommande begärda upplysningar, uppstår att närmare taga reda på åtminstone hvad som sås och skördas, med hvad mera, som med jordbruksnäringen sammanhänger, det från länet ingående bidraget till Jordbruksstatistiken framdeles skall komma att vinna i fullständighet och tillförlitlighet.

Någon analys af de brister, som nu vidlåda detsamma, leder icke till någon verklig upplysning i sak. En omständighet, som dock förtjenar att uppmärksammas, såsom ledande till mera enhet och sammanhållning emellan uppgifterna, torde få anses vara, att några enkla, allmängiltiga upplysningar, i afseende på beskaffenheten och arten af de i formulären begärda uppgifterna, af Kongl. Statistiska Byrån meddelades, hvarigenom och då, vid granskning af de från olika delar inom detta län inkomna uppgifter, en olika uppfattning visat sig t. ex. i afseende på hvad som menas med »nuvarande mantal», »brukningsdelar», »skogbärande mark», äfvensom huruvida *ägare,* som sjelfva bruka sin jord, tillika skola upptagas såsom *brukare* o. s. v., en del svårigheter skulle undanrödjas. Det sväfvande i frågan föranleder helt naturligt det sväfvande i svaret. Lidköping i Februari 1867.

På Hushållnings-Sällskapets vägnar:

HERMAN GYLLENHAAL.

Carl Wennérus.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Häradets namn.	Nuvarande mantal.	Antal			Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.	Hela ägovidden.	träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunn- och kappland.					4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
Åse härad *a)*	169,09	595	270	36,944	232	21,761	1,183	9,081	20	320	113	9	88	171	49	4
Wiste härad *b)*	156,25	800	452	28,118	282	18,396	986	5,656	30	526	175	10	45	108	7	4
Kållands härad *c)*	331,37	1,161	1,029	68,951,59	417,62	37,794	2,276,50	25,055,94	103	687	115	23	170	105	45	7
Barne härad *d)*	167,01	1,128	465	44,492,87	416,13	25,292,50	3,944	6,582	111	803	134	11	42	305	57	10
Kinnefjerdings härad *e)*	138,37	441	425	30,470	217	17,725	1,428	10,215	52	171	120	12	74	62	23	1
Kinne härad *f)*	209,25	738	687	36,099	212,50	20,556,50	1,905	24,272	74	206	212	20	58	283	29	2
Skånings härad *g)*	325,34	1,289	813	63,809	745	43,368	3,839	12,554	173½	654	447	325	128	329	214	166
Laske härad *h)*	156,84	677	312	25,886,61	73,61	14,455,45	1,742,72	3,599,87	79	426	166	4	4	16	6	—
Wilske härad *i)*	199,31	608	250	22,540	31	4,110	6,330	2,441	46	276	16	1	32	103	4	1
Gudhems härad *k)*	363	1,025	508	54,183,23	396,13	21,186,92	12,347,37	16,587,06	87	532	115	12	60	280	49	7
Walle härad *l)*	170,16	367	451	25,370	243	7,390	5,243	12,494	116	187	40	11	106	207	31	4
Kåkinds härad *m)*	260,70	986	745	52,808	302,25	17,787	6,916	24,619	80	335	58	13	20	125	35	3
Wartofta härad *n)*	816,91	2,589	1,849	163,891	403,86	57,789,56	37,397,82	53,840	373	1,504	176	19	378	487	77	9
Frökinds härad *o)*	61,13	159	70	541,91	24,37	1,512	2,304	138,44	25	96	2	—	22	31	1	—
Wadsbo härad *p)*	1,003,19	3,896	2,718	188,208	855	84,178	21,106	90,297	1,168	1,895	383	34	386	985	174	55
Städerna *q)*	15,25	38	4	5,749	13	3,228	50	1,406	65	74	12	2	13	13	1	—
Summa för hela länet	4,543,17	16,497	11,048	848,062,21	4,864,47	396,529,93	108,998,41	298,838,31	2,602½	8,692	2,284	506	1,626	3,610	802	273

a) Bland annat saknas uppgift om naturliga ängens areal för Sals socken.

b) Uppgift saknas helt och hållet för Trökörna socken och i flera delar äfven för Främmestads och Malma socknar.

c) Uppgift saknas helt och hållet för Gillstad samt häradsdelarne af Ufvered och Levened, i flera delar för Häggesled, Skalunda, Örslösa.

d) Uppgift saknas för Essunga samt Leveneds- och Ufveredsdelarne.

e) Uppgift saknas för Broby, Ofva och Hasslösa.

f) Uppgift saknas helt och hållet för häradsdelen af Björsäter samt i flera delar för Götened, Holmestad, Medelplana, Österplana, Kjestad och Lugnås.

g) Uppgift saknas helt och hållet för Edsvära och Skara landsförsamling samt häradsdelarne af Ufvered, Skarstad och Hellum, äfvensom i flera delar för Jung, Fyrunga, Vinköl och Qvänum.

h) Uppgift i flera delar saknas bland andra för Öster-Bitterna.

i) Uppgift saknas för häradsdelarne af Grolanda och Broddarp samt i flera delar för Sörby, Ullened, Marka, Göteved och Jäla.

k) Uppgift i vissa delar saknas för Högstena, Segerstad, Håkantorp och Friggeråker.

l) Uppgift saknas helt och hållet för Öglunda och häradsdelen af Broddetorp samt i flera delar för Istrum, Eggby och Bolum.

m) Uppgift saknas för Kyrkefalla och häradsdelen af Edåsa samt i flera delar för S. Fogelås, Brevik, Varola, Versås och Sköfde socknar.

n) Uppgift i vissa delar saknas från Kymbo, Fröjered, Welinge, Sandhem, Utvängstorp, Kylingared, Brismened och Åsaka.

o) Uppgift saknas i vissa delar för Åsarp och Smula.

p) Uppgift saknas i vissa delar för Horn, Binneberg, Hofva och Finnerödja.

q) Uppgift saknas för Mariestad, Skara och Sköfde.

De såsom felande här ofvan anmärkte socknedelar kunna dock möjligen vara medräknade i det härad, der största socknedelen är belägen.

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		andra växtslag.	träde.	Hvete,		Råg,		Korn.	Hafre.	Blandsäd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunn- och kappland.										Kubikfot.						
2,532	7,312	572	513	146	64	4,331	3,383	31	2.817	3,368	95	9,683	—	2,844	48,189	4,722
1,788	7,043	457	396	60	88½	1,767	4,456	—	2,103	2,441	185	8,850	—	2,385	68,964	3,308
3,970	11.467	1,797	697	156	48	2,080	6,413	6	4,381½	9,286	—	21,702	28	9,600	105,569	5,536
2,282	9,838	1,004	659	27	109	2,553	4.197	—	3,314	1.604	62	10,801	63	3,470	79,815	5,599
2,309	5,245	643	551	239	91	3,903	4,871	8	2,293	2,327	31	11.207	—	2,441	52,532	3,611
3,017	6,004	528	809	280	66¼	1,344	5,313	12	2,766½	3,276	73	13,270	63	3,085	43,072	3,105
5,094	15,285	1,815	908	223½	63½	6,164	8,807	20	5,467	4,809	6	17,081	—	2,680	101,293	6,167
896	5,655	85	525	36	11	982	1.940	62	965	685	—	4,702	32	1,190	60,337	1,891
824	2,917	38	609	2	5	10	146	—	394	38	25	5,365	—	4,133	30,996	888
3,085	6,566	295½	1,087½	200	140⅔	2,409½	3,444½	15	3,068¾	276	19	17,367	125	6,435	54,860	4,484
1,425	2,072	278	755	91	10	955	2,560	336	1,395	462	—	9,121	—	3,746	18,365	1,989
3,748	5,516	215	2,514½	91	59½	336	3,021	—	3,931½	2,215	—	24,360	225	704	57,227	138
7,508	18,329	539	3,426	246	202	4,777	7,042	24	6,542	695	98	46,761	709	8,865	186,291	6,915
127	906	4	91	7	6	—	24	8	234	—	—	999	—	1,068	10,418	23
14,476	25,652	1,907	2,914	273	408	5,599	23,323	152	13,492	15,038,3	94,3	64,666	170	3,050	205,835	2,565
225	700	53	260	107	—	329	527	—	225	—	19	1,705	50	630	7,047	—
53,306	130,507	10.230½	16,715	2.184½	1,372 8/12	37,539 1/2	79,467½	674	53,389¼	46,520.3	707,3	267,640	1,465	56,326	1,130,810	50,941

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för Skaraborgs län år 1865.

A. Ordnadt vexelbruk med 6—10-årig cirkulation allmännast å större brukningsdelar i hela länet, allt mer antaget äfven af allmogen. Gammaldagsbrukningssätt å de mindre brukningsdelarne i flera eller färre skiften: i Frökinds härad (3—4 skiften), 9 socknar af Wadsbo härad (3—5 sk.), 20 socknar af Wartofta härad (3—5 sk.), några socknar af Kåkinds och Walle härader (3—4 sk.), 6 socknar af Gudhems (4 sk.), nästan allmänt i Wilske (1—4 sk.), en del af Laske (3 sk.), i Härlunda, Hendened och Skallmeja socknar af Skånings härad (3—6 sk.), i Holmestad, Lugnås och Ledsjö socknar af Kinne härad (3 sk.), i Skarstads, Åsaka och Önums socknar af Barne härad (2—3 sk.), ensädesbruk i Elings socken, i en mindre del af Kållands härad (2—3 sk.), en mindre del af Wiste och Åse härader.

B. Nyodling: I Åse härad 45 tunnland, i Wiste 82½ tunnland, Kållands 228, Barne 115, Kinnefjerdings 17, Kinne 394, Skånings 56¹, Laske 186, Wilske 270, Gudhems 192, Walle 560, Kåkinds 1,775, Wartofta 720, Frökinds 10, Wadsbo härad 798 tunnland, Stadsjord 35 tunnland, eller tillsammans 5,484 tunnland.

C. Vattenaftappning: I Kållands härad 24 tunnland, Kinnefjerdings 10, Kinne 400, Laske 324, Gudhems 350, Walle 510, Wartofta 970, deraf 525 i Åsaka genom Åtrans sänkning och 150 tunnland mossar i Suntak, i Wadsbo härad 1,558 tunnland, deraf 1,222 i Hofva, 200 tunnland mossar i Fägred och 100 d:o i Kinneved, eller tillsammans 4,146 tunnland.

D. Underdikning: I Åse härad 50 tunnland, Wiste 14, Kållands 398, Barne 15, Kinnefjerdings 20, Kinne 866, Skånings 26, Gudhems 106, Kåkinds 213, Wartofta 158, Wadsbo 402, å Hjo stadsjord 26 tunnland, eller tillsammans 2,294 tunnland och dessutom 20,000 fot i Sandhems socken af Wartofta härad.

E. Ångsvattning: I Åse ½ tunnland, i Gudhems 70, deraf 60 i Hånger, i Wartofta 220, eller tillsammans 290½ tunnland.

F. Mergling: I Barne 73 tunnland, i Gudhems ¾, i Wartofta 60, i Wadsbo 15, eller tillsammans 148¾ tunnland.

G. Skogssådd: I Åse härad 71 tunnland, i Wiste 8, i Kållands öfver 5, i Barne 6, i Kinnefjerdings 40, i Skånings ⅛ tunnland, i Gudhems 15, i Wartofta 207½, i Wadsbo 119, eller tillsammans 471⅝ tunnland.

H. Skogsplantering: I Åse härad 4½ tunnland, i Kållands börjad, i Barne öfver 5 tunnland, i Skånings 6, i Laske 1, i Gudhems 4, i Kåkinds 20, i Wartofta 129, i Wadsbo 1,059, eller tillsammans öfver 1,228 tunnland samt dessutom i Åsaka socken i Barne härad 2,000 träd å gärdesgårdsvallar.

I. Väderlek: Under vårsådden i allmänhet kall och torr väderlek, här och der med skadlig frost, men dock från de flesta härader uppgifven tjenlig; sommarens första hälft torr, här och der jemväl kall och blåsig, till skada för vårsäd och gräs; eftersom-

1.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	41.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
	Hela utsädesbeloppet af							Skördebeloppet								
Häradets namn.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bo-hvete.	Potatis.	Lin och Hampa.	Raps.	Hvete, höst-.	Hvete, vår-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Bland-säd.	Ärter.	Bönor.
	Kubikfot.							Kubikfot.								
Åse härad	2,645	11	2,833	—	12,940	164	1	20,182	347	61,382	—	11,761	143,031	17,536	10,341	75
Wiste härad	2,190	33	4,291	5	21,183	642	—	14,630	627	54,649	—	10,322	227,655	14,822	11,591	205
Kållands härad	9,233	12	8,170	—	26,593	230	—	46,896	—	116,895	126	40,070	343,813	12,748	34,902	75
Barne härad	2,226	3	3,564	—	18,773	558	—	8,764	364	62,804	404	14,335	250,605	19,048	10,169	16
Kinnefjerdings härad	2,826	38	1,951	—	17,743	757	3	12,807	157	72,804	—	10,799	160,134	11,449	13,597	189
Kinne härad	1,813	12	2,453	—	39,482	129	—	22,561	312	85,897	252	18,367	199,989	15,155	11,006	63
Skånings härad	2,471	20	4,243	—	21,652	238	—	20,974	25	91,706	—	10,290	274,466	18,583	9,970	60
Laske härad	471	12	275	—	14,771	89	—	3,878	—	24,580	82	5,129	191,289	6,817	2,058	44
Wilske härad	206	—	220	—	17,123	32	—	151	145	26,319	—	21,918	104,606	3,364	818	—
Gudhems härad	1,624	3	125	—	41,409	2,075	92	1,745	120	87,368	652	34,328	225,152	18,749	6,879	25
Walle härad	1,691	—	215	—	23,738	28	—	2,818	—	56,100	—	21,303	71,124	7,997	8,847	—
Kåkinds härad	1,426	—	484	—	60,592	430	—	7,799	—	102,601	912	19,374	163,336	454	4,867	—
Wartofta härad	1,561	10	1,586	—	152,155	923	—	3,764	405	220,243	2,813	46,009	675,779	26,018	7,609	61
Frökinds härad	25	—	50	—	4,019	58	—	—	—	3,353	—	5,284	3,162	72	61	—
Wadsbo härad	7,821	216	1,614	—	120,271	1,339	—	85,672	411	385,597	706	18,959	922,521	12,576	40,882	1,320
Städerna	25	—	315	—	8 142	—	—	—	94	12,922	202	3 150	31,098	—	113	—
Summa för hela länet	38,254	370	32,389	5	600,586	7,692	96	252,641	3,007	1,465,220	6,149	291,398	3,987,760	185,388	173,710	2,133

maren flerestädes regnig, dock med sådan ombytlighet under skördetiden, att dess väderlek i de flesta härader ansetts tjenlig. I Juli hagelskada i Håle socken. Tiden för höstsädet under senare hälften af Aug. och första af Sept., för vårsädet senare hälften af April och början af Maj; höstsädesskörden i första hälften af Augusti, vårsädesskörden i sista hälften af Aug. och början af Sept.

K. Skörden, som, hvad beträffar säd, allmänt uppgifves hafva till mängd varit under medelmåttan, i en och annan socken t. o. m. klen, har dock i allmänhet varit af god och vigtig beskaffenhet, med undantag deraf, att rågen inom åtskilliga socknar af Kåkinds, Wartofta och Frökinds härader skadats af frost och väta. Vigt af hvete 2,80—3,20 C:tr, af råg 2,60—3,00 C:tr, af korn 2,40—2,80 C:tr, af hafre 1,80—2,20 C:tr, af blandsäd 2,00—2,40 C:tr, af ärter 3,00—3,60 C:tr, af vicker 2,20—2,60 C:tr tunnan. Skörden af rotfrukter från Gudhems härad uppgifven medelmåttig.

L. Höskörden: Under medelmåttan i hela länet, ända till knapp i Barne, Kinne, Skånings, Wilske, Gudhems och Kåkinds härader, ymnig endast i Börstigs och Habo socknar.

M. Halmskörden: Under medelmåttan i hela länet, ända till knapp och dålig i Kållands, Barne, Skånings, Wilske och Kåkinds härader.

N. Öfverskott till afsalu: af säd och andra jordbruksalster: Att skörden, fastän under medelmåttan, dock i det hela gifvit ett betydligt öfverskott, kan slutas af de utan tvifvel ofullständiga uppgifterna om försäljning af omkring 1 million kubikfot säd och rotfrukter. Partiel brist uppgifves dock i en och annan socken dels å det ena eller andra sädesslaget, dels å potatis, dels å halm.

O. Brist för eget behof:

P. Öfverskott till afsalu: af kreatur och andra ladugårdsalster: Vanliga afsättningen betydligt ökad af foderbrist.

Q. Brist för eget behof: Ingenstädes brist.

R. Årslön för dräng: Uppgifven emellan lägst 50 R:dr och högst 225, i medeltal omkring 77—128 R:dr — piga: mellan lägsta uppgiften 25 R:dr och högsta 150, i medeltal 33⅓—55 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: I medeltal af de särskilda uppgifterna mellan 214 R:dr och 310 R:dr — piga: 115—199 R:dr.

T. Dagsverkspriser: Högsta 2 R:dr, lägsta 0,50 R:dr, qvins-: högsta 1,25 R:dr, lägsta 0,25 R:dr.
» 1,25 R:dr » 0,25 R:dr, » » 0,75 R:dr, » 0,16 R:dr.

U. Skogstillgång: *Öfver husbehof* i socknarne Näs, Hornborga, Ljunghem, Edåsa, Ryd, Habo, i största delen af Wartofta och Wadsbo härader. *Till husbehof* i socknarne Bäreberg, Hyringa, Malma, Levened, Sparlösa, i Kållands härad, socknarne Long och Ryda, Holmestad, Medelplana och Österplana, Härlunda, Marum, Klefva, Hånger, i större delen af Walle härad, i Sköfde och Mofalla socknar, Södra Fogelås, Hagelberg, Grefbäck, Wersås, Baltak, Bjurbäck, Börstig.

53.	55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	62.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.
(utan utsädets afdrag).									Antal vid årets slut underhållne									
Vicker.	Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa,		Gräs och andra foderväxter till		Raps.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Gäss och höns.
		Rofvor.	Kålrötter.	frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.		öfver 3 år.	under 3 år.								
Kubikfot.					Centner.			k. fot.										
10,992	94,517	41,130	—	300	566	—	—	54	954	176	389	81	2,096	891	3,139	—	940	
13,088	159,329	37,620	—	1,379	198	—	28,000	—	1,523	231	380	71	3,415	1,488	4,547	—	1,293	
33,934	163,254	113,603	—	342	58	1,337	52,730	—	2,372	273	973	95	4,991	2,518	5,535	1	1,450	
11,987	114,501	918	160	1,535	109,90	2,620	15,080	—	1,457	212	386	55	3,453	1,632	3,808	—	1,132	
8,211	124,412	18,150	—	2,344	133,40	—	1,200	189	1,433	189	524	64	2,210	1,104	2,855	—	1,175	500
4,280	200,187	65,765	—	138	72,40	20,520	69,452	—	926	171	1,349	75	3,205	1,850	4,285	—	1,371	30
11,391	115,307	11,820	—	92	130	100	21,522	—	1,983	483	1,251	93	4,649	2,108	5,258	—	1,789	
1,022	94,301	347	—	196	55,40	275	4,200	—	930	206	665	51	1,965	927	2,032	—	1,021	
882	99,853	—	—	32	10	—	2,750	—	883	119	1,048	37	2,352	1,427	2,780	—	664	
308	238,199	84,574	1,240	162	82,04	2,101	21,842	996	1,070	284	1,701	93	3,993	2,001	5,131	—	1,566	80
1,352	130,290	5,670	3,150	76	30	—	—	—	441	86	690	47	1,479	750	1,799	—	735	
515	346,610	26,648	6,489	909	50,60	6,180	26,114	—	771	74	2,763	98	5,024	2,168	5,605	15	1,872	
3,912	1,001,901	17,855	3,000	1,049	221,60	11,000	24,258	—	2,302	463	6,097	336	10,981	4,685	13,575	31	4,236	
200	29,110	—	—	—	7	—	—	—	176	43	231	9	497	328	463	—	178	
8,528	888,968	64,666	770	3,306	1,484,40	7,254	369,401	—	2,480	253	8,237	273	15,992	7,252	18,597	32	5,207	
1,890	61,990	—	8,820	—	—	1,050	3,200	—	249	3	58	4	650	47	20	—	284	
112,492	3,862,729	488,766	23,629	11,860	3,208,74	52,437	639,749	1,239	19,950	3,266	26,742	1,482	66,952	31,176	79,429	79	24,913	610

Otillräcklig i Åse härad, i socknarne Skarstad, Eling, Åsaka, Kjedum och Naum, i största delen af Kinnefjerdings härad, i stor del af Kinne härad, i Saleby och Wånga socknar, i Laske och större delen af Wilske och Gudhems härader, i Wårfruhems socken, Norra Fogelås, Bjärby och Warola, Åsled, Dimbo, Götlunda, Fägred, Björsäter, Ekby, Utby socknar.

Bristande i Göteneds socken, i en stor del af Skånings härad, i Hjo och Forsby socknar, Mularp, Tiarp, Hvarf, Hvalstad, Wättak, Smula och Flistad.

V. Afyttring af skogsalster: Ej obetydlig ifrån skogstrakterna af ved, kol, takspån, pitprops, bräder, plank, timmer, bjelkar. Uppgifvet försäljningsbelopp omkring 100,000 R:dr.

X. Bränntorfsmossar: Inga i Åse, Kinne, Walle, Kåkinds, delvis i Frökinds och Wadsbo härader, mera i Kållands, Barne, Skånings, Wilske, Gudhems och Wartofta, betydligt i Wiste och Laske härader.

Y. Antal planterade fruktträd: Uppgifne 63,894, ett tal otvifvelaktigt uttryckande blott en del af samtlige befintliga fruktträd.

Z. Binäringar: *Biskötsel* inom de flesta härader, *fiske* i de härader, som hafva dertill lämpligt läge, *sjöfart* i Kinne och Kållands härader, *snickeri-*, *timmer-* och andra *handarbeten* i Wilske, Wartofta, Skånings, Kinne och Wiste härader, *sten-* och *kalkbrytning*, *slipning* och *bränning* i Kinne, Kinnefjerdings, Wilske, Kåkinds, Wartofta och Wadsbo härader, *spånad* och *väfnad* i Wadsbo härad.

Stockholm, 1867. P. A. Norstedt & Söner.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

En del af

WERMLANDS LÄN.

Hushållnings-Sällskapets Förvaltnings-Utskott har i skrifvelse af den 26 Oktober 1866 benäget meddelat:

"att Wermländska Hushållnings-Sällskapet, hvars vanliga sommar-sammanträde under Persmesso marknad i staden Carlstad omöjliggjordes genom den allt ödeläggande branden den 2 Juli samma år, företog den stora och vigtiga frågan om jordbruksstatistik till behandling vid extra sammanträde den 25 Augusti under landtbruks-mötet på Sund. Efter en längre öfverläggning, hvarvid framhöllos de svårigheter, som otvifvelaktigt skulle uppstå för sakens genomförande i en så vidsträckt provins som Wermland, och der i vissa delar af länet jordklyfningen fått en jemförelsevis emot de flesta andra orter särdeles stor utsträckning, beslöt Sällskapet att åt Hushållsgillena uppdraga insamlandet af berörde uppgifter. Sällskapet öfverlemnade åt dessa gillens ordförande att till en början sjelfve bestämma hvilketdera af de 2:ne formulär, som från Statistiska Byrån blifvit öfverlemnade, de ville begagna, samt uppmanade dem att, efter företagen granskning och vidtagen rättelse der så nödigt kunde finnas, insända uppgifterna så tidigt, att de voro hos Hushållnings-Sällskapet att tillgå före Maj månads utgång. Till en början och för denna gång begärdes uppgifterna endast *socknevis.*

Med anledning af detta Sällskapets beslut utfärdade Förvaltnings-Utskottet här nedan meddelade cirkulär, reqvirerade och utdelade nödigt antal blanketter o. s. v. I den mån som tiden närmade sig för merberörde uppgifters aflemnande, besannade sig dock de uttalade farhågorna för verkställighetens möjlighet, åtminstone första året. Det är naturligtvis lika litet önskligt som behöfligt att här i detaljerna redogöra för de mötande hindren, utan må det vara Förvaltnings-Utskottet i stället tillåtet, att vitsorda den upplysta allmänanda och det oförtröttade medborgerliga nit, som i åtskilliga delar af länet tillvägabragt uppgifter, hvilkas fullständighet och noggrannhet efter Utskottets uppfattning lemna föga öfrigt att önska, på samma gång Utskottet anhåller såsom en förklaring på de svårigheter, som i andra delar af länet föranledt de mindre fullständiga uppgifterna eller rent af deras uteblifvande, få nämna, att vid 1865 års ingång funnos af länets nuvarande 17 Hushållsgillen endast 9 i verksamhet, samt att det sista kom till stånd först under sistlidne Maj månad, sedan Kongl. Maj:t under d. 5 Maj 1865 fastställt nya stadgar för Sällskapet, som till följd deraf först den 25 derpåföljande Augusti kunde antaga stadgar för berörde Hushållsgillen, hvaremot Sällskapet derförut hade korresponderande ledamöter i hvarje socken och sålunda rörde sig under särdeles tunga former." — —

Förvaltnings-Utskottets Cirkulär till Hushållsgillenas Ordförande.

"Sedan Kongl. Maj:t genom nådigt Cirkulär af den 3 sistl. Mars, på sätt skrifvelsen af den 14 sistl. Juni omförmäler, i nåder uppdragit åt Hushållnings-Sällskapen i Rikets samtlige län att hvart för sitt område från och med nu löpande år ombesörja insamlande och bearbetning af primäruppgifter till en fortgående statistisk *redogörelse för jordbruket,* har Wermländska Hushållnings-Sällskapet, till underdånig åtlydnad häraf, vid sammanträde den 25 sistl. Augusti beslutit, att dessa uppgifter, uppgjorde *socknevis,* skola insamlas genom *Hushållsgillena,* hvilka efter företagen granskning och vidtagen rättelse, der så nödigt finnes, skola dem före Maj månads utgång till Kongl. Sällskapet insända, samt att en ersättning för de med första inlemnandet af ifrågavarande uppgifter förenade kostnader af Hushållnings-Sällskapet utbetalas med 40 öre R:mt för hvarje 100 person af befolkningen, under vilkor att merberörda uppgifter, så vidt möjligt är, blifva i öfverensstämmelse med föreskrifterne i det nådiga, härhos bilagde cirkuläret, affattade.

Kongl. Sällskapet har för öfrigt åt herrar ordförande i Hushållsgillena öfverlemnat att bestämma hvilketdera af de 2:ne från Statistiska Central-Byrån meddelade formulären, som de önska begagna. I sammanhang härmed anhålles, att reqvisition å nödigt antal blanketter med görligaste första till Sekreteraren insändes.

Förvaltnings-Utskottet har föreställt sig, att åtminstone första gången borde vid insamlandet af merberörde uppgifter så tillgå, att Hushållsgillets bestyrelse sammanträder för att taga fullständig kännedom af ändamålet med den anbefallda åtgärden, som endast genom samverkan af jordbrukarne sjelfve och med stöd af en allmän-anda, hvilken icke skyr hvarken besvär eller kostnader, då det gäller allmännyttiga företag, kan genomföras. Vid detta sammanträde utses minst en person inom hvarje socken, som insamlar och sammanförer primäruppgifterna och insänder dem till Gillets ordförande, hvilken genom det utbyte af åsigter, som inom ett relativt mindre område är möjligt, vakar öfver, att uppgifterna blifva åtminstone för Gillets område likformigt och följdriktigt uppgjorda samt inom föreskrifven tid färdiga. Utskottet, som fullt uppskattar de svårigheter, som komma att möta, icke minst i misstroende hos allmogen, hvilken såsom en erinran från längesedan förflutna tider kanske fruktar, att sanningsenliga uppgifter på jordens afkastning kunna leda till en ökad beskattning, har dock icke härmed velat lemna några bestämda föreskrifter, förvissadt att Tit. skall i sjelfva svårigheterna och företagets omfattning, likasom i dess obestridliga gagn för jordbruket, finna den kraftigaste ledningen för att efter lokala och personliga förhållanden bringa frågan till en nöjaktig lösning. Utskottet på samma gång som det uttalar sin glädje öfver att vårt land så gått framåt, att ett företag, som det ifrågavarande, kunnat af landets regering anbefallas och dervid uppdragas åt Hushållnings-Sällskapen, i stället för åt regeringens administrativa myndigheter, inskränker sig derföre till att uttala sin tillförsigt att inom provinsen Wermland Konungens nådiga förväntan, så vidt möjligt är, icke blir sviken, eller män saknas, hvilka äga nog förtroende i sin ort att *kunna,* likasom allmän-anda nog att *vilja,* trots dermed förenade besvär och obehag, söka *genomföra den i sanning svåra uppgiften.* Carlstad den 15 September 1865.

På Förvaltnings-Utskottets vägnar:

TH. WIJKANDER.

C. Montgomery."

I afseende på det enligt formuläret Litt. A. socknevis upprättade sammandrag, hvilket benäget meddelats Statistiska Central-Byrån, har Förvaltnings-Utskottet i sin ofvannämnde skrifvelse bland annat upplyst:

"att från Wäse härads Hushållsgille ingått ordentligt socknevis affattade uppgifter enl. formuläret Litt. B.;

att från Wisnums härad ingått såväl specifika uppgifter för hvarje socken å formuläret Litt. A., som häradssammandrag å formuläret Litt. B.;

att från Ölme härad ingått särdeles fullständiga socknevis upprättade uppgifter, grundade på detaljuppgifter från hvart enda hemman, insamlade med utmärkt nit och oförtröttad möda af Gillets ordförande;

att från Grums härad ingått uppgifter af önskvärd fullständighet för hvarje socken enl. formuläret Litt. B.;

att från Öfre Fryksdals Hushållsgille ingått såväl specifikation socknevis som häradssammandrag å formuläret Litt. A., för hvars omsorgsfulla bearbetning Gillesordförandens varma nit för jordbruket vore Utskottet en borgen;

att från Gillbergs härad ordentligt och med nödig noggrannhet uppgjorda socknesammandrag ingått enligt formuläret Litt. B.;

att från Näs härad ingått dels sockneuppgifter enligt formuläret Litt. B. för By, Ny, Huggenäs, Botilsäters och Kila socknar, dels specifika hemmansuppgifter enligt formuläret Litt. A. för Tveta, Ölseruds, Eskilsäters och Bro socknar, dels båda delarna för Millesviks socken, dels ock häradssammandrag af sockneuppgifterna;

att från Jösse härad visserligen ingått sockneuppgifter, men för åtskilliga socknar ofullständiga i följd af hinder, som ej kunnat undanrödjas;

att från Öfre Elfdals Hushållsgille för Norra Finnskoga, Dalby och Ny socknar ingått särdeles fullständiga hemmansuppgifter, hvilka särdeles för de 2 sistnämnda socknarne, insamlade å formuläret Litt. B., så mycket mera ådagalade ett förtjenstfullt arbete, som orten i allmänhet saknar personer af den mera bildade klassen, hvilkas biträde kunnat vara att påräkna; men att ännu vore osäkert, om för Södra Finnskoga kunde erhållas uppgift;

att oaktadt de för Carlstads tingslag ingångne uppgifterna från Carlstads landsförsamling och Hammarö voro fullständiga, ett sammandrag för tingslaget dock ej kunde upprättas, emedan uppgifterna för Grava socken varit alltför ofullständiga för att kunna användas;

att uppgifter för Nordmarks härad ännu ej med säkerhet kunde motses;

att från Kils härad ingått särdeles fullständiga hemmansuppgifter och socknesammandrag för Ransäters, Öfre och Nedre Ulleruds socknar, och att för Kils socken uppgift äfven motsåges, men att Frykeruds socknemän å kommunalstämma den 6 Maj 1866 förklarat, att utan *nöjaktig* ersättning för kostnad och tidspillan ingen ville och kunde åtaga sig uppdraget med uppgifternas insamlande;

att från Nedre Fryksdals och Nedre Elfdals Hushållsgillen Utskottets påminnelser lemnats obesvarade;

att från Öfre och Nedre Fernebo och Nyeds Hushållsgillen några uppgifter icke vore att förvänta för året 1865, men att med deras insamlande för 1866 försök skulle göras."

Utskottet tillägger vidare:

"Någon närmare granskning af de inkomna uppgifterna är med hänseende till länets vidsträckthet för Utskottet icke möjlig." — — —

"Ehuru Hushållnings-Sällskapet först vid sammanträde under nästinstundande November-marknad kommer att behandla frågan om insamlandet af ifrågavarande uppgifter för 1866, djerfves dock Utskottet på förhand uttala den förmodan, det talrika röster komma att dela den af en Gilles-ordförande uttalade åsigten om svårigheten att genast från början kunna i länets alla delar för hvarje år erhålla berörde statistiska uppgifter. De snart sagdt oöfvervinneliga svårigheterna kunna lätt framkalla en reaktion i allmänna tänkesättet, som ännu kanske icke allmänt inser nyttan och nödvändigheten af en jordbruks-statistik. I en provins, der socknar äga mer än 800 sjelfständiga brukningsdelar, t. ex. Boda församling, eller mer än 700 jordtorp och andra lägenheter, t. ex. Ölme socken, äro svårigheterna naturligtvis icke att jemföra med förhållandet i sädesodlande slättbygds-provinser." — — —

Af Statistiska Central-Byrån hafva de inkomna uppgifterna i följande redogörelse så anordnats, att häradssummor kunnat utföras, der brister ej hindrat. Att afbida ofvan antydda felande uppgifters möjliga ankomst längre än nu skett, eller intill medlet af December månad, har ej ansetts rådligt.

Af de i bokstafsföljd meddelade upplysningarna har likaledes i Statistiska Central-Byrån utarbetats sammandrag, så vidt sådant sig göra låtit.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Kommunernas namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af odlad jord				Antal brukare af odlad jord			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
				Tunn- och kappland.												
Wäse härad.																
Alsters socken	26,29	162	45	19,048	32	6,674,16	198,24	12,142,24	3	105	38	3	—	4	9	—
Wäse d:o	50,42	377	213	47,037	170	13,943	3,076	29,848	15	170	134	8	6	36	8	—
Fogelvika d:o	27,33	175	20	13,906	27,16	4,531,16	402	8,945	10	141	14	—	1	2	7	—
Summa	104,04	714	278	79,991	229,16	25,149	3,676,24	50,935,24	28	416	186	11	7	42	24	—
Wisnums härad.																
Wisnums socken	40,65	176	169	34,515,2	46,22	6,002	1,833,5	26,634,17	4	103	41	2	69	81	6	—
Kils d:o	31,58	83	117	19,090,22	19	3,466,8	2,272,23	9,732,23	2	52	21	3	42	109	17	2
Råda d:o	23,42	216	54	7,298	10,7	1,872,17	988,24	4,426,23	42	168	2	—	—	15	2	—
Rudskoga d:o	26,50	271	91	10,219	2,22	3,657	806	5,334	43	221	2	1	—	9	—	1
Nysunds d:o	11,12	73	78	15,822	28	2,671	525	12,598	4	49	9	3	51	46	7	—
Summa	133,27	819	509	86,944,24	106,19	17,668,25	6,425,20	58,725,31	95	593	75	9	162	260	32	3
Ölme härad.																
Warnums socken	38,75	161	154	13,883	20	4,750	1,113	8,000	16	42	26	3	3	36	25	1
Ölme d:o	75,54	256	740	16,893,27	30	8,590	2,272	6,000	25	67	43	5	2	57	37	1
Summa	114,29	417	894	30,776,27	50	13,340	3,385	14,000	41	109	69	8	5	93	62	2
Grums' härad.																
Eds socken	21,37	90	62	15,228,16	12	2,999	155	11,682	8	55	16	3	24	30	1	—
Grums d:o	32,96	408	28	25,494	28	8,263	645	18,187,24	87	258	33	1	87	288	31	2
Borgviks kapell	8,92	76	12	10,128,8	5	1,510,16	80,24	8,149,8	6	51	8	—	6	73	2	1
Segerstads socken	25,20	85	68	10,350	14,5	3,946,2	107,5	6,064,21	—	55	34	3	1	9	7	—
Nors d:o	26,98	151	79	19,612,12	50	6,772,3	1,444,4	10,189,3	36	71	14	10	29	82	22	8
Summa	115,52	810	249	80,813,4	109,5	23,490,21	2,432,1	54,272,24	137	490	105	17	147	482	63	11
Fryksdals härads Öfre tingslag.																
Fryksände socken	16,00	614	81	86,318,19	31,2	6,893,28	3,922,25	75,470,27	184	416	14	1	68	12	—	—
Östmarks d:o	5,34	531	106	76,960,16	1,26	2,643,20	5,255,4	56,914,16	340	170	6	—	10	5	—	—
Hvitsands kapell	3,46	205	43	41,229,30	4,16	1,670,4	1,600,22	30,184	94	104	7	—	40	3	—	—
Lekvattnets d:o	1,75	228	32	37,170,22	0,7	692,17	2,568,14	32,978,30	117	93	—	—	14	6	—	—
Summa	26,55	1,578	262	241,679,23	37,19	11,900,5	13,347,1	195,548,9	735	783	27	1	132	26	—	—
Gillbergs härad.																
Gillberga socken	44,00	223	247	35,372	47	8,451	1,681	24,606	17	142	56	5	125	92	4	—
Glafva d:o	23,08	295	69	47,034	17,30	3,333,17	1,060,20	42,527,3	93	199	1	1	—	14	4	—
Högeruds d:o	8,33	137	13	9,815	6,8	1,833	93	7,163	18	118	2	—	—	—	—	—
Långseruds d:o	27,96	350	151	31,147,5	17,30	3,845,2	2,211,28	27,126,30	97	180	20	—	—	9	1	2
Svanskogs d:o	19,42	163	49	9,897	16,8	1,914,21	302,8	6,083,18	26	112	—	1	1	15	2	—
Stafnäs' d:o	35,29	350	92	36,208,7	88,31	4,528,4	1,638,18	28,651,3	68	261	3	2	7	41	5	—
Wermskogs d:o	19,17	308	61	15,625,27	9,9	3,088,17	488,31	6,189,14	92	203	5	1	—	7	—	—
Summa	177,25	1,826	682	185,099,7	203,20	26,993,29	7,476,9	142,347,4	411	1,215	87	10	133	178	16	2

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af							
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		andra växtslag.	träde.	Hvete,		Råg,		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.				
Tunn- och kapland.										Kubikfot.							
649,24	1,876,8	13,16	134,16	1,16	5,24	1,287,24	2,020,24	—	684,24	86,6	94,5	3,061,8	—	9,4	15,633,4	—	50,4
1,050	3,450	55	151	20	15	5,002	3,150	—	1,050	100,8	163,8	4 309,2	—	132,3	28,690,2	—	75,6
420	1,323	7	109	—	4,16	869,16	1,312,16	—	424,16	28,4	63	1 480,5	—	18,9	8,334,9	—	69,3
2,119,24	6,649,8	75,16	394,16	21,16	25,8	7,159,8	6,483,8	—	2,159,8	215,8	321,3	8,851,5	—	160,6	52,658,5	—	195,3
776,13	1,762,23	35,26	183,29	25,26	30,26	362,24	2,094,4	11,16	775,5	307,4	130	3,218,6	1,7	141,8	12,157,6	—	103,3
522,8	1,122,24	21,16	75,24	6,16	13,24	21,8	1,159,24	—	522,24	202	55	2,089	3	87	8,218	—	89
271,8	623,8	19,4	122,1	6	16,26	30,4	525	—	258,30	83,2	28,5	1,205,5	—	19	4,341,8	—	112,5
393,24	994	26,2	120,20	1,8	25,30	520,12	1,181,8	—	393,24	102,4	55,1	1,671,1	25,2	25,2	7,846,7	12,6	97,7
328	893	9	99	10	7	60	953	—	312	30	42	1,516	—	—	6,790	6	54
2,291,21	5,395,23	111,16	601,10	49,18	994,10	994,16	5,913,4	11,16	2,262,19	725	310,6	9,700,2	29,9	273,0	39,351,1	18,6	456,5
660	1,225	35	140	7	13	690	1,320	—	660	252	94,5	2,520	—	126	12,442,5	94,5	126
1,117	2,400	70	180	46	16	1,410	2,234	—	1,117	30	100	720	—	40	3,100	—	70
1,777	3,625	105	320	53	29	2,100	3,554	—	1,777	282	194,5	3,240	—	166	15,542,5	91,5	196
364	1,139	13	55,8	3	2,24	163,16	850	—	349,16	81,5	—	1,712	—	66	9,106	—	82
717	2,390,24	25,8	213,4	8,16	21,8	1,089,20	2,142,16	—	717	82,7	4	3,557,2	—	148,1	12,693	20,5	296,9
201	497	16	62,16	5	6,16	43	468,16	—	201	63	2	921	—	0,4	4,975	—	78
396,2	1,383,15	18,24	96,16	3	16,28	712,13	943,29	24	429,15	103,8	—	1,846,1	—	890,6	10,229,3	—	168,4
784	1,989,24	26	155,19	10	13,4	1,295,20	1,753	—	745	82,1	3,2	3,257,9	—	155,2	16,030,4	—	107
2,462,2	7,399,31	99	582,31	29,16	60,16	3,304,5	6,157,29	24	2,441,31	413,1	9,2	11,291,2	—	1,260,3	53,033,7	20,5	732,3
793	2,651,9	8	472,1	28,27	78,10	39,21	2,034,24	31,2	788	—	154,5	3,125	—	495,5	21,047	—	75
146,24	1,491,8	—	328,8	6	1,25	—	596,12	—	155	—	82,5	789	—	551	8,328,5	1,627	—
179,20	738,12	—	131,26	3	19	—	390,14	—	172,28	—	—	600	—	190	6,010	975	—
24,19	354,14	—	55,15	1,25	7,4	—	79,8	—	29,9	—	1	136	5	326	2,699	683	—
1,143,31	5,235,11	8	987,18	39,20	106,7	39,21	3,100,26	31,2	1,145,5	—	238	4,650	5	1,562,5	38,034,5	3,285	75
872	2,903	61	213	8	31	816	2,439	—	902	189	50,4	4,183,2	—	308,7	22,869	25,2	63
270	1,024	20	120	8	22	373	2,287	—	270	51,5	7,5	1,262,3	0,2	161	7,543,2	3	115,6
199	502	9,24	76	4,16	16,24	281,24	497,16	—	199	43,4	4,6	655,2	—	84,1	3,490,2	—	55,4
363,23	1,412,13	25,13	224,1	3,27	44,4	96,18	793,14	25	353,17	85,1	75,5	1,584,9	—	157,4	12,729	106,8	151,2
203,19	863	15,30	72,8	1,24	16,25	8,12	528,11	—	204,20	24,3	15,8	933,8	0,8	59,1	6,593	29,2	75,1
494,27	1,567,20	37,6	210,6	13,2	38,1	253,29	339,27	—	512,1	193,2	57,5	2,020,4	—	168,4	13,214,1	16,6	159,1
333,3	1,284,11	27	170	3,14	24	155,2	755,28	4	338,13	67	62,5	1,489,4	—	125,9	10,527,7	11,9	140,6
2,736,8	9,556,12	196,11	1,085,15	42,19	192,22	1,984,21	7,641	29	2,779,19	653,5	273,8	12,129,2	1	1,064,6	76,966,2	192,7	760

1.	36.	37.	39.	40.	42.	43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.
	Hela utsädesbeloppet af						Skördebeloppet									
Kommunernas namn.	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Gräsfrö.	Timotejfrö.	Hvete, höst-.	Hvete, vår-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.
	Kubikfot.				Skålp.	Ctnr.	Kubikfot.									
Wäse härad.																
Alsters socken	—	72,4	5,796	41,7	—	—	483,5	422,1	21,267,3	—	55,1	60,360,3	—	201,6	—	25,2
Wäse d:o	—	157,5	7,597,8	31,5	—	—	837,9	680,4	25,930,8	—	705,6	116,568,9	—	390,6	—	800,1
Fogelviks d:o	—	34,6	2,825,6	9,5	—	—	100,8	318,2	9,232,7	—	119,7	37,944,9	—	207,9	—	144,9
Summa	—	264,5	16,219,4	82,7	—	—	1,422,2	1,420,7	56,430,8	—	880,4	214,874,1	—	800,1	—	970,2
Wisnums härad.																
Wisnums socken	37	117,8	6,167,5	65,2	—	—	2,588,7	532,7	22,655,2	6,3	1,329,3	61,902,3	—	437,4	198,7	187,5
Kils d:o	6	26	3,401	108,7	—	—	1,855	365	15,894	6	568	51,376	—	558	—	132
Råda d:o	0,8	24	3,035	105,1	—	—	695	132,3	8,181	—	113,3	21,229,1	—	477,5	1,2	—
Rudskoga d:o	34,7	25,2	3,433,5	111,8	—	—	569	248,9	10,357	81,9	127,6	36,810	63	427,1	212,6	81,9
Nysunds d:o	—	72	3,415	42	—	—	240	150	11,430	—	—	28,779	48	258	—	40
Summa	78,5	265	19,452	432,8	—	—	5,947,7	1,428,9	68,517,2	94,2	2,138,2	200,096,4	111	2,158	412,5	441,4
Ölme härad.																
Warnums socken	—	63	5,670	63	5,000	—	1,764	567	17,010	—	630	62,212,5	—	756	—	126
Ölme d:o	—	20	1,350	16	7,700	—	240	500	5,760	—	240	18,600	—	350	—	100
Summa	—	83	7,020	79	12,700	—	2,004	1,067	22,770	—	870	80,812,5	—	1,106	—	226
Grums' härad.																
Eds socken	—	19	2,662	18	—	—	553	—	12,209	—	382	43,916	—	499	—	50
Grums d:o	—	—	5,668,5	110,3	—	—	500,9	29	22,462,7	—	611,1	69,489	81,9	1,001,7	—	—
Borgviks kapell	—	25	1,974	37,5	—	—	252	7	7,423	—	3	20,440	—	346	—	—
Segerstads socken	—	81,6	3,404,6	66,4	—	—	624,7	—	12,693	—	4,596,7	43,291,7	—	932,6	—	57,3
Nors d:o	3,2	45,7	5,953,5	81,8	—	—	763,9	12,6	25,971,8	—	726,3	65,460,2	—	374,1	12,6	75,6
Summa	3,2	171,3	19,662,6	314	—	—	2,694,5	48,6	80,759,5	—	6,319,1	242,596,9	81,9	3,153,4	12,6	182,9
Fryksdals härads Öfre tingslag.					Klöfverfrö. Ctnr.											
Fryksände socken	—	131	13,327	216	9	13	—	953	24,910	—	2,666	94,944	—	421	—	—
Östmarks d:o	—	—	12,277	96	5	10	—	573	6,117	—	3,852	32,038	8,698	—	—	—
Hvitsands kapell	—	—	4,067	61	4	6	—	—	3,533	—	999	23,827	3,747	—	—	—
Lekvattnets d:o	0,1	—	4,166	35	2,08	2,83	—	11,3	758	24	1,451	11,782	3,122	—	1	—
Summa	0,1	131	33,837	408	20,08	31,83	—	1,537,3	35,318	24	8,968	162,591	15,567	421	1	—
Gillbergs härad.																Lassgrönt.
Gillberga socken	3,2	63	7,900,2	132,3	—	—	1,530,9	176,4	30,429	—	1,398,6	96,427,8	100,8	982,8	18,9	60
Glafva d:o	—	131,6	4,828,9	69,4	—	—	308,6	57,9	10,441,9	2	1,096,2	32,534	12,6	625,9	—	667,8
Högeruds d:o	—	3,2	2,520	—	—	—	278	44,1	4,857,3	—	493	16,702,1	—	58,3	—	12,6
Långseruds d:o	1,8	22,5	6,057,5	142	—	—	439,9	305,4	9,773,3	—	885,2	48,240,3	435,5	552,5	2,5	81,9
Svanskogs d:o	3,2	9,5	3,042,2	88,2	—	—	156	92,8	6,366,4	6,3	367,8	27,281,8	170,1	308,6	14	—
Stafnäs' d:o	—	18,6	8,053,6	—	—	—	1,589,4	272,3	15,505,5	—	828,1	51,066,7	59,9	921,6	—	28,4
Wermskogs d:o	—	22,1	5,784,2	151,1	—	—	412,7	276,3	8,579,7	—	654,3	36,983	40,2	546,2	—	54,6
Summa	8,2	270,5	38,186,6	583	—	—	4,715,5	1,225,2	85,953,1	8,3	5,723,2	309,235,7	819,1	3,995,9	35,4	905,8

55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	63.	64.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.
(utan utsädets afdrag).									Antal vid årets slut underhållne									
Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa,		Gräs och andra fodervaxter till		Turnips.	Kål.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Ungnöt öfver 2 år.
	Rofvor.	Kålrötter.	frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.			öfver 3 år.	under 3 år.								
Kubikfot.				Centner.			K.fot.	Skockar.										
34,851,6	258,3	—	110,3	4,90	523	30,180	—	—	239	7	138	39	1,029	186	575	—	192	—
46,103,4	12,600	—	132,3	35	1,200	45,558	—	—	353	15	375	150	1,762	168	275	—	135	—
16,613,1	—	—	56,7	24	—	10,676	—	—	112	2	52	15	520	168	275	—	135	—
97,568,1	**12,858,3**	—	**299,3**	**63,90**	**1,723**	**86,414**	—	—	**704**	**24**	**565**	**204**	**3,311**	**522**	**1,125**	—	**462**	—
38,966,3	5,223,8	749,7	160,3	43,78	940	31,146	—	—	172	8	374	26	1,185	337	1,210	—	308	—
26,351	4,680	480	289,5	58,50	—	33,534	—	—	85	5	297	27	810	290	1,028	—	167	—
22,135,1	856	1,957,5	324,6	118,40	185	11,961	—	—	66	7	108	5	375	158	489	—	104	—
21,105	113,4	—	298,3	76,80	160	18,052	—	—	80	1	157	12	653	190	602	—	106	—
19,238	17,800	—	30	42,80	—	17,000	—	—	96	1	119	13	494	122	375	—	102	—
127,795,4	**28,673,2**	**3,187,2**	**1,102,7**	**340,28**	**1,285**	**111,693**	—	—	**499**	**22**	**1,055**	**83**	**3,517**	**1,097**	**3,704**	—	**787**	—
37,800	6,300	1,900	126	320	600	31,800	—	—	215	10	300	40	1,150	330	1,000	—	300	—
12,150	1,500	200	189	512	600	57,000	—	—	265	30	400	51	1,385	462	1,062	—	337	—
49,950	**7,800**	**2,100**	**315**	**832**	**1,200**	**88,800**	—	—	**480**	**40**	**700**	**91**	**2,535**	**792**	**2,062**	—	**637**	—
18,612	2,000	—	38	10,90	—	14,992	—	—	150	6	65	32	671	168	585	—	171	—
33,049	2,520	—	14,2	44,76	—	25,046	—	—	270	26	130	50	1,211	343	1,069	—	253	—
15,771	—	—	75	51,50	60	11,498	—	—	92	10	43	11	409	114	328	—	125	—
20,544,8	819	—	52,4	21,80	120	12,456	—	—	139	15	87	27	609	141	478	—	189	—
32,567,9	5,418	—	120,9	48,78	120	29,609	—	—	238	18	155	44	977	219	573	—	237	—
120,544,7	**10,757**	—	**300,5**	**177,74**	**300**	**93,601**	—	—	**889**	**75**	**480**	**164**	**3,877**	**985**	**3,033**	—	**975**	—
86,152	3,720	2,000	295	147,80	1,460	45,830	—	—	467	41	45	68	1,812	457	3,516	18	557	—
82,223	44	22	22	67,80	—	9,730	—	—	231	25	10	52	1,553	651	2,759	387	311	—
21,754	1,203	177	99	41,80	—	12,248	—	—	185	13	9	19	643	172	1,177	138	138	—
24,837	245	209	33	54	—	1,065	—	—	98	5	2	11	578	273	1,241	88	96	2
214,966	**5,212**	**2,408**	**449**	**310,90**	**1,460**	**68,873**	—	—	**981**	**84**	**66**	**150**	**4,586**	**1,553**	**8,693**	**631**	**1,102**	**2**
54,658,8	4,239,9	—	371,7	86,48	486	44,856	—	—	360	70	162	96	1,567	529	1,639	3	392	—
33,405,8	5,443,2	—	240,6	40,80	1,700	26,750	—	—	214	18	32	16	836	196	1,067	—	186	—
21,130,2	806,4	—	259,1	50,15	—	12,078	—	—	93	11	—	7	430	113	672	5	130	—
48,606,9	52,8	—	331,8	71,55	116	24,000	—	—	288	36	22	45	1,283	362	1,444	1	225	—
27,071,1	166	630	181	1,337,1	125	13,300	—	—	136	9	14	23	605	200	814	—	222	—
56,425,4	3,336,7	—	398,1	96,35	240	34,962	—	—	300	26	40	31	1,340	352	1,790	—	316	—
40,783,1	112,7	94,5	310,1	64,60	80	13,168	—	—	173	16	37	21	871	266	1,105	—	216	—
282,081,3	**14,157,7**	**724,5**	**2,092,4**	**1,746,94**	**2,747**	**169,114**	—	—	**1,564**	**186**	**307**	**239**	**6,932**	**2,018**	**8,531**	**9**	**1,687**	—

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Kommunernas namn.	Nuvarande mantal.	Antal			Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.	Hela ägovidden.	träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunn- och kappland.					4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
Näs' härad.																
By socken	34,75	139	158	16,596	42	6,181	340	10,033	5	101	29	7	113	140	28	5
Bro d:o	24,96	87	163	19,031	41	5,823	416	12,751	14	38	24	5	68	128	21	2
Ny d:o	14,50	105	18	10,971	49	3,935	60	6,927	—	54	48	1	—	3	6	—
Huggenäs d:o	12,08	69	40	6,896	20	3,136	122	3,618	—	36	30	3	27	12	1	—
Millesviks d:o	15,67	60	55	6,920	18	1,808	24	5,072	—	45	13	2	34	21	—	—
Botilsäters d:o	21,08	136	81	14,566	19	5,039	8	9,500	15	109	24	3	44	24	2	—
Eskilsäters d:o	18,33	116	75	8,365,8	7,8	3,122	304	4,932	15	68	8	4	10	61	7	2
Ölseruds d:o	15,58	136	31	8,441	49	3,349	—	5,043	3	110	15	5	23	85	33	—
Kila d:o	37,83	90	90	26,527	36	4,800	716	20,996	29	215	38	3	7	25	1	2
Tveta d:o	24,63	200	12	12,953	6	4,068	136	8,716	4	191	7	1	5	7	—	—
Summa	219,41	1,138	723	131,266,8	287,8	41,261	2,126	87,588	85	967	236	34	331	506	99	11
Jösse härad.																
Arvika socken *a)*	29,83	—	110	27,903	39,20	6,043	1,042,8	18,420	68	236	8	2	63	46	8	1
Ny d:o *b)*	—	150	66	12,418,12	3,13	2,467,11	775,11	8,947,12	20	87	22	1	14	78	25	1
Elgå d:o *c)*	17,12	216	43	22,264	8,4	1,612	769	19,696	84	123	—	1	—	—	—	1
Eda d:o	24,50	450	148	48,942,21	27,24	5,292,24	2,451,8	37,416,8	63	336	45	6	130	15	2	1
Köla d:o	22,67	347	61	42,000	—	—	—	—	85	237	31	1	44	18	1	—
Gunnarskogs d:o	24,42	620	136	71,491,16	20,16	5,834	5,540,16	48,686	229	383	18	1	—	—	—	—
Magneskogs d:o	6,12	295	40	23,352,14	—	1,757	2,126	19,513	—	—	—	—	139	114	4	—
Brunskogs d:o *d)*	13,75	321	92	25,291	19	3,420	1,003	20,060	123	191	7	—	87	5	—	—
Boda d:o	7,08	859	4	13,761	—	2,060	1,207	2,599	—	—	—	—	—	—	—	—
Bogens kapell	0,75	40	20	16,662	2	227	315	11,700	21	1	1	—	27	1	—	—
Elfdals härads Öfre tingslag.																
Norra Finnskoga kapell	1,71	48	40	107,171,29	0,24	258,8	891,12	106,021,17	20	28	—	—	40	—	—	—
Dalby socken	21,04	228	174	209,562,29	20,29	1,678,4	1,619,25	205,120	101	126	1	—	174	—	—	—
Ny d:o	19,42	270	188	154,960,29	18,21	2,326,29	2,298,13	148,217,6	98	167	—	—	187	—	—	—
Carlstads härad.																
Carlstads landsförsamling	13,50	52	31	9,494,16	26,8	1,993	479,16	6,995,24	7	30	19	—	21	43	12	—
Hammarö socken	22,08	177	48	8,680	10,19	2,386,8	568	5,606,8	17	65	5	—	17	66	5	1
Ransäters socken	8,37	301	153	24,912	14	3,292,8	—	20,613,24	32	97	20	—	118	32	3	—
Öfre Ulleruds d:o	28,92	354	163	49,377,23	52,25	8,502,8	2,321	35,749,28	11	297	29	—	—	51	6	1
Nedre Ulleruds d:o	22,80	188	29	21,980,19	27,1	5,365,1	674,17	15,869,28	—	87	2	3	17	66	12	1

Anmärkningar.

a) Uppgift öfver hela ägovidden har icke kunnat erhållas från 3 hemman, likaledes har uppgift öfver den odlade ägoviddens användande ej kunnat erhållas från 14 hemman.

b) Öfver Wagge finnes ej karta, hvadan ägovidden ej kunnat uppgifvas. Ägarinnan af Norserud har nekat lemna alla upplysningar.

c) Kartehandlingar för kronohemmanet Berg, äfvensom för Grindsbol samt skogsareal för Sulvik hafva ej kunnat erhållas.

d) Från 9¼ hemman hafva alla upplysningar nekats.

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af							
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Bland-säd.	Ärter.
	stråsäd.	balj-växter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.				
Tunn- och kapland.										Kubikfot.							
741	2,262	74	167	34	17	559	1,581	—	744	365,4	—	3,181,5	—	529,2	16,776,9	—	302,4
656	2,061	62	130	11	4	200	1,276	3,16	1,331	289,8	—	2,923,2	—	157,5	12,965,4	18,9	220,5
533	1,818	—	62	—	—	589	800	—	334	—	—	1,549,8	—	63	14,099,4	—	31,5
448	1,131	40	70	—	13	90	896	—	448	189	—	1,940,4	—	378	8,505	—	189
276	810	4,16	43,16	16	10	43,16	325	—	297,16	100,8	—	957,6	—	94,5	5,203,8	25,2	56,7
486	1,870	5	87	9	13	766	1,174	—	489	239,4	—	1,915,2	—	415,8	11,808,5	—	144,9
374	1,245	47,24	72	17	18,16	483	614	—	367,24	105	—	1,138,8	—	371,7	7,711,2	25,2	189
378	1,506	14	64	4	14	70	518	—	871,16	75,6	—	1,512	—	151,2	9,506,7	—	85,1
553	1,752	60	167	—	28	1,400	1,087	—	553	170,1	—	2,438,1	—	491,4	13,179,6	—	378
512	1,591	38	107	2	25,24	24	1,538	—	509,16	144,9	50,4	2,526,3	—	201,6	12,392,1	—	182,7
4,957	**16,046**	**345,8**	**969,16**	**93**	**143,8**	**4,224,16**	**9,809**	**3,16**	**5,945,8**	**1,680**	**50,4**	**20,082,9**	—	**2,853,9**	**111,648,6**	**69,3**	**1,779,8**
376	1,119	11,18	148,18	0,8	25,29	344	842,16	—	364,11	122,9	14,8	2,394	—	218,4	14,102,2	—	210,3
291,15	672,28	22,10	117,24	10	20	—	1,306,8	—	192,11	103,6	8,1	1,144,1	—	187,3	5,642,7	—	93,8
230,20	688,12	8,4	46	7,20	13	4,16	740	—	230,20	44,9	12,6	781,2	0,4	37,8	4.725	3,2	42,6
399,8	1,717	9	328	3,28	42,16	785,16	1,608,28	—	399,8	46,9	6,3	2,083	—	318,2	10,907,7	—	78,8
Kan ej tillförlitligt uppgifvas.										93	45,9	1,733,3	—	276,6	10,936,8	—	82,1
										82,7	13,4	2,433,4	12,6	285,1	11,762,1	415,8	111,9
83	629	—	223	13,8	25,16	—	696	46	81	12,6	18,9	516,6	56,7	220,5	4,977	390,6	102,4
315	943	28	171	13	39	21	999	—	315	151,2	18,9	1,858,5	—	176,4	9,991,8	—	220,5
229	687	43	139	22	24	—	687	—	229	—	—	1,442,7	—	396,9	6,136,2	—	541,8
14	115	—	44	2	—	—	38	—	14	—	—	66,2	—	37,8	220,5	340,2	—
8	178,9	0,16	28,12	0,27	—	—	41,16	—	1,16	—	—	25,2	—	256,8	120,5	756,6	11,1
35,15	1,258,5	0,8	161,4	2,20	4,28	9	166,12	3	37	—	4	193,6	20,5	885,2	7,859,3	1,702,6	—
73,29	1,674,20	—	126,11	5,1	14,30	112,16	169,7	3	121,5	—	—	434	—	296,1	11,837,7	1,398,6	—
233,16	656,24	11,8	65,28	2,8	1,8	123	669,24	—	229,16	34,5	21	949	—	6	5,129	—	30,5
249,28	736,28	12,4	73,24	—	4,18	242,28	539,20	0,8	243,8	69,5	64	1,217,5	—	44	6,048	10	70,1
312,16	1,213	3	115,8	18,8	23,16	1,616,8	637,16	—	312,16	3,2	7,1	1,301	6,3	—	7,610,4	—	—
820	2,607	36,24	399,8	16,16	52,2	1,243,22	2,420	—	820	64	70,5	3,626	—	149,5	17,858	—	199
522,13	1,537,9	27,21	154,16	58,4	16,13	669,3	1,850,30	—	522,13	39,1	31,7	2,652,9	—	76,4	11,599,1	—	19,5

1.	36.	37.	39.	40.	42.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.
	Hela utsädesbeloppet af					Skördebeloppet									
Kommunernas namn.	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Klöfverfrö.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.
	Kubikfot.				Ctnr.	Kubikfot.									
Näs' härad.															
By socken	—	296,1	6,709,5	107,1	—	2,463,3	—	21,896,5	—	2,614,5	65,450,7	—	1,417,5	—	302,4
Bro d:o	—	170,1	4,788	25,2	—	2,047,5	—	17,766	—	812,7	46,783,8	100,8	907,2	—	352,8
Ny d:o	—	—	2,142	25,2	—	—	—	9,828	—	252	36,414	—	126	—	—
Huggenäs d:o	—	63	2,835	81,9	—	1,461,6	—	11,793,6	—	1,864,8	34,461	—	982,8	—	189
Millesviks d:o	—	18,9	1,291,5	31,5	—	744,9	—	5,947,2	—	459,9	20,153,7	94,5	220,5	—	75,6
Botilsäters d:o	—	75,6	2,898	69,3	—	1,726,2	—	10,966,8	—	1,631,7	33,831	—	466,2	—	359,1
Eskilsäters d:o	—	6,3	1,782,9	56	—	623,7	—	12,033	—	1,123	31,241,7	100,8	549,7	—	—
Ölseruds d:o	—	50,4	1,638	81,9	—	396,9	—	6,930	—	686,7	35,091	—	352,8	—	—
Kila d:o	—	—	6,300	176,4	—	1,197	—	14,742	—	1,978,2	39,538,8	—	1,575	—	—
Tveta d:o	—	25,2	4,069,8	170,1	—	919,8	258,3	16,758	—	1,020,6	48,888	—	812,7	—	113,4
Summa	—	**705,6**	**34,454,7**	**824,6**	—	**11,580,9**	**258,3**	**128,661,1**	—	**12,444,1**	**391,853,7**	**296,1**	**7,410,4**	—	**1,392,3**
Jösse härad.															
Arvika socken	—	49,3	7,851,4	176,4	—	963,9	69,5	23,083,2	—	1,472,1	61,907	—	1,146,6	—	—
Ny d:o	—	45,7	3,232,1	71,7	—	616,5	70,9	7,754,6	—	1,034,8	25,222,5	—	362,1	—	43,6
Elgå d:o	—	7,1	3,332,7	44,1	—	278,8	31,5	5,770,8	6,3	176,4	20,021,4	18,9	234,7	—	18,9
Eda d:o	—	19,7	7,582,1	150,5	—	361,5	35,5	14,610,5	—	1,801,8	46,563,3	—	317,4	—	—
Köla d:o	—	3,4	7,080,5	128,6	—	551,9	182,6	13,089,7	—	1,417,2	51,039,9	—	434,6	—	4,8
Gunnarskogs d:o	—	104,8	10,659,6	187,5	—	469,4	26,8	17,482,5	50,4	1,526,2	52,025,4	2,079	522,9	—	56,7
Magneskogs d:o	—	—	6,331,5	129,2	—	59,9	75,6	3,219,3	214,2	995,4	25,578	1,814,4	548,1	—	—
Brunskogs d:o	—	37,8	6,917,4	220,5	—	699,3	119,7	12,355,4	—	787,5	41,365,8	—	648,9	—	—
Boda d:o	—	—	7,005,6	151,2	—	—	—	7,213,5	—	1,190,7	24,544,8	—	2,167,2	—	—
Bogens kapell	—	—	1,115,1	—	5	—	—	529,2	—	214,2	1,559,3	1,701	—	—	—
Elfdals härads Öfre tingslag.															
Norra Finnskoga kapell	—	51,2	1,422,3	—	—	—	—	211,1	—	1,341,9	511,9	3,152,4	38,6	—	—
Dalby socken	—	—	7,087,5	—	—	—	20,5	1,656,9	121,3	4,970,7	31,455,9	8,429,4	3,2	—	—
Ny d:o	—	—	5,380,2	119,4	—	—	—	3,695	—	1,656,9	50,425,2	5,985	—	—	—
Carlstads härad.															
Carlstads landsförsamling	—	12	2,579	—	—	228	91	6,364	—	24	20,087	—	166	—	—
Hammarö socken	—	31	2,583	21	—	350	233,1	7,476,5	—	231	24,504	27	368	—	121
Ransäters socken	—	18,9	4,356,5	76,6	—	15,8	34,7	10,385	15,8	—	28,085,4	—	—	—	—
Öfre Ulleruds d:o	—	67	11,224	194	—	459	377	26,998	—	699	75,370	—	628	—	—
Nedre Ulleruds d:o	—	190,6	6,231,1	64,8	—	316,6	200,9	21,434,2	—	359,1	63,042,6	—	102	—	129,2

55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	63.	64.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).									Antal vid årets slut underhållne								
Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Turnips.	Kål.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
	Rofvor.	Kålrötter.	frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.			öfver 3 år.	under 3 år.							
Kubikfot.				Centner.			K.fot.	Skockar.									
39,223,8	10,861,2	—	113,4	80	332	30,300	—	—	225	35	170	46	884	397	920	—	282
27,720	3,780	—	100,8	40	60	47,820	—	—	181	22	124	24	810	330	725	—	252
12,757,5	—	—	113,4	40	—	17,880	—	—	116	6	92	46	432	177	479	—	123
17,010	1,260	—	214,2	256	—	15,516	—	—	120	6	65	10	419	222	387	—	136
12,600	2,520	—	94,5	40	—	8,100	—	—	92	2	44	11	260	130	360	—	63
10,968,3	2,520	—	189	200	—	12,420	—	—	167	7	71	33	518	185	529	—	147
10,924.2	5,670	—	—	—	—	17,040	—	—	98	21	107	33	369	175	586	—	148
7,988.4	1,064,7	—	170	60	—	19,560	—	—	95	10	86	13	276	189	364	—	114
38,241	—	—	176,4	100	—	16 500	—	—	257	24	30	39	1,029	349	1,086	—	245
33,264	—	—	283,5	100	—	20,088	—	—	181	9	15	13	642	241	810	—	170
210,697,2	**27,675,9**	—	**1,455,2**	**916**	**392**	**205,224**	—	—	**1,532**	**142**	**804**	**268**	**5,639**	**2,395**	**6,246**	—	**1,680**
57,689,1	642,6	—	378	86,76	260	33,360	—	—	338	15	25	26	1,472	338	1,391	—	288
24,210,9	6,693		263,3	67,10	—	18,368	—	23½	169	8	26	26	629	195	880	—	175
21,024,7	1,915,2	—	113,4	41,50	54	9,324	—	—	138	15	20	15	561	130	718	—	112
47,426,4	200,1	1,039,5	346,5	87,38	98	27,668	—	—	413	36	10	49	1,416	442	2,059	1	310
43,302,7	—	—	165,4	156,60	—	30,956	—	—	286	30	17	32	1,015	220	1,260	13	212
78,611,4	10,413,9	—	352,1	77,20	1,016	52,732	—	—	425	29	45	63	1,665	457	3,129	—	520
45,076,5	—	441	252	42,20	—	29,200	—	—	105	18	1	18	799	158	1,365	—	130
52,403,4	1,008	—	384,3	104,28	86	20,853	—	—	296	17	11	22	1,270	229	1,722	2	251
56,044,8	—	—	302,4	—	—	—	—	—	127	—	—	10	635	91	635	—	129
8,183,7	—	—	—	—	—	3,400	945	—	36	1	—	5	152	25	293	—	23
9,736,7	52	—	—	—	—	—	—	—	57	4	1	23	315	82	571	525	16
58,029,3	1,102,5	—	—	19,30	—	—	—	—	200	4	—	39	1,032	321	1,448	582	164
40,603,5	—	—	—	—	—	—	—	—	224	18	3	45	1,225	297	2,076	362	247
17,268	1,200	30	2	4,50	260	11,468	—	—	94	7	40	19	382	28	136	—	67
18,148	—	—	34,2	7,55	—	7,385	—	—	109	6	27	15	476	76	410	—	131
31,909,5	3,975,3	—	145,7	—	—	13,897,5	—	—	159	4	20	28	899	108	1,049	24	154
83,242	2,014	—	557	116,40	220	40,330	—	—	402	23	70	77	1,703	452	2,454	4	424
44,326,8	41,950	—	110,5	29,88	1,716	39,285	—	—	231	12	110	56	960	250	954	—	313

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för en del af Wermlands län.

A. Brukningssätt: i allmänhet 6-, 7- eller 8-årig cirkulation (träde, höstråg, 2—3 vallar och 2—3 vårsäd (hafre); stundom hos allmogen 2—3 skifte. I Wäse härad blandadt vexel- och koppelbruk; på Finnbygden s. k. "tråbruk" (ensäde).

B. Vidd af nyodling: 841 tunnland, deraf i Jösse härad 340 tunnland.

C. » af vattenaftappning: $240^2/_3$ tunnland genom fördämning mot Wenern i Ölme härad.

D. » af underdikning: omkring 500 tunnland, deraf i Wäse härad 152 tunnland.

E. » af ängsvattning: —

F. » af mergling: 15 tunnland i Wäse; af kalkning: 115 tunnland i Grums' härad.

G. » af skogssådd: 110 tunnland i Wisnums härad, 10 tunnland årligen i Ölme.

H. » af skogsplantering: 30 tunnland i Wisnums härad.

I. Väderlek, sånings- och skörde-tider: senare delen af Maj varm och tjenlig väderlek, men i Juni inträffade köld med frostnätter och torka, som skadade råg och gräsvallen och på somliga ställen äfven potatisen; senare delen af sommaren regnig, men bergningstiden i allmänhet god, för höstsäden delvis otjenlig. Frost somligstädes redan i Augusti. I Näs och Wäse härader: god och gynnsam. Sånings tid: slutet af April och Maj; höbergning i Juli; rågskörd i Augusti; vårsäd skördas i September.

K. Skördens beskaffenhet, vigt, m. m.: *beskaffenhet* i allmänhet god och vigtig, men qvantiteten i allmänhet under medelmåttan. Från Gillberg uppgifves höstsäden medelmåttig, vårsäden klen och under medelmåttan, rotfrukter dels öfver, dels under medelmåttan. *Vigt:* Hvete $14^1/_2$—16 lisp., Råg 13—$14^1/_2$, Korn omkring 12, Hafre $8^1/_2$—$10^1/_2$ lisp. per tunna. Lägsta vigten uppgifves från Jösse härad.

L. Skörden af hö från naturlig äng: under medelmåttan i Jösse, Grums, del af Gillberg; svag och klen i Öfre Fryksdal, Wisnum, Wäse; missväxt i Näs och delar af Gillberg; 5,520 centner i Ölme.

M. Skörden af halm: medelmåttig i Öfre Fryksdal, under medelmåttan i Jösse, Grums, Wisnum, Gillberg, Wäse; 92,850 centner i Ölme; missväxt i Näs.

N.	Öfverskott till afsalu:	af säd och andra jordbruksalster:	Mer eller mindre i Näs, Grums, Gillbergs och Wäse härader; i Wisnum öfverskott af råg, hafre och potatis; i Ölme d:o d:o jemte något hvete, korn och vicker.
O.	Brist för eget behof:		Ej obetydlig i Jösse; brist å hafre, korn och lin i Öfre Fryksdal, hvete, ärter och korn i Wisnums härad.
P.	Öfverskott till afsalu:	af kreatur och andra ladugårdsalster:	Något öfverskott i Wisnum; kreatur såldes flerestädes, till en del af foderbrist. Smör och mjölk i Gillberg, Grums, Ölme, Näs, Wäse (äfven ost), Öfre Fryksdal.
Q.	Brist för eget behof:		Ingen brist uppgifven.

R. Vanlig årslön för dräng: 110 R:dr, med vexling mellan 80—160; för piga: 40—45, med vexling 30—50 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: medeltal 286 R:dr, med vexling mellan 230—350; för piga: medeltal 165 R:dr, med vexling 135—200 R:dr.

T. Dagsverkspriser: sommar-, mans, högsta: 1: 25—1: 50, lägsta: 75 öre—1 R:dr; qvins, högsta: 50—83 öre, lägsta: 37—54 öre
vinter-, » » 75 öre—1 R:dr, » 50—70 öre; » » 40—60 öre, » 25—40 öre.

U. Skogstillgång: riklig och tillräcklig i Jösse; öfver behofvet i Wisnum och Öfre Fryksdal; tillräcklig i Gillberg och Grums (utom i Segerstad, deraf en del är skoglös); dels tillräcklig, dels svag i Ölme; dels medelmåttig, dels knapp i Wäse.

V. Afyttring af skogsalster: obetydlig i Wäse härad, timmer och kol i Öfre Fryksdal, kol och ved i Wisnum, kol, timmer och ved (för $^1/_2$ million R:dr) i Jösse, sågtimmer och ved i Grums, smideskol i Ölme, kol, timmer, pitprops och kastved i Gillbergs härad, 2—3 millioner fot slanor, 500 tolfter sågblock och 800 tolfter hustimmer i Näs' härad.

X. Bränntorfsmossar begagnade: försöksvis i Jösse och Ölme härader.

Y. Antal planterade fruktträd: 4,000 i Jösse, 1,300 i Wäse, 1,100 i Gillberg, 525 i Wisnum, 506 (mest aplar, körsbär o. päron) i Öfre Fryksdal, 250 i Grums, 500 (för året) i Näs härad.

Z. Binäringar: *Biskötsel* förnämligast i Jösse, men äfven i Öfre Fryksdal; mindre betydande i Wisnum, Gillberg, Grums, Ölme och Näs. *Fiske* isynnerhet vid Wenern, i Wisnum, Ölme och Wäse; dessutom äfven i Jösse (lax), Näs, Öfre Fryksdal (nors och laxör), Grums och Gillberg. *Fraktkörslor, timmerhuggning och kolning* i Gillbergs härad och Warnum. *Handaslöjder* i Ölme härad. *Klensmide* i Fryksände. *Laggkärlsarbeten och tjärubränning* i Lekvattnet och Hvitsand. *Tegelslagning* till husbehof i Jösse härad. *Möbeltillverkning* och *handel med hvetemjöl* i Råda socken.

STOCKHOLM, 1866. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

IV) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

ÖREBRO LÄN.

I afseende på de från Hushållnings-Sällskapet till Statistiska Central-Byrån i sammandrag för länets 3 hufvuddelar enligt formuläret Litt. A benäget meddelade uppgifter, har i särskild skrifvelse från Hushållnings-Sällskapets Sekreterare blifvit upplyst:

"att dessa uppgifter icke förrän i September månad voro från kommunerna inkomna; att från 2:ne kommuner, Carlskoga och Hammar, ingenting blifvit i detta hänseende meddeladt; att de många brister och fel, som i uppgifterna förefinnas, icke kunna i väsentligare mån undanrödjas, så länge kartor saknas vid många gårdar, och följaktligen arealen af den odlade jorden derstädes måste slumpvis upptagas; att först när det ekonomiska karteverket för länet blifver färdigt — hvilket lärer inträffa nästkommande år — det blir jemförelsevis lätt nog att kontrollera uppgifterna om utsäde och skörd; att siffrorna å hosföljande tabell under N:o I grunda sig på kommunernas anteckningar, sedan likväl många i ögonen fallande fel blifvit rättade; att, enär resultatet af denna tabell företer en brist i detta län af ej mindre än 84,361 tunnor råg, 10,910 tunnor korn, 8,581 tunnor ärter och 36,600 tunnor potatis och en minskning i produktionen af spanmål och potatis sedan 1860 af 58,695 tunnor, oaktadt arealen af den odlade jorden skulle, enligt meranämnde uppgifter, hafva under qvinqvenniet tillväxt med 33,421 tunnland och oaktadt året 1865 icke var ett, i afseende på skörden, för landtbrukaren missgynnande år, en särskild kalkyl under N:o II, som sannolikt närmare angifver det verkliga förhållandet, utan ringaste anspråk att derföre hafva träffat det rätta, blifvit uppgjord, samt att i öfrigt några andra beräkningar äro å tabellen upptagna, ungefärligen af enahanda innehåll med dem, å Hushållnings-sällskapets vägnar dess Sekreterare aflemnat till Konungens Befallningshafvandes i länet femårsberättelse för 1856—60. Korntal af utsädet, hvilket bevisar mindre än man dermed vill bevisa, har blifvit utbytt mot skörd per tunnland, som tydligare angifver jordens produktionsförmåga och årsväxtens beskaffenhet till qvantiteten.

Ett exemplar af Hushållnings-Sällskapets skrifvelse i detta ärende till vederbörande Ordförande i kommunerna bifogas *), och finner man nu, att flere andra föreskrifter, än deri innehållas, äro för kommande

*) *Hushållnings-Sällskapets Cirkulär:*

Uti nådigt Cirkulär till Hushållnings-Sällskapen i Rikets samtliga län af den 3 sistl. Mars har Kongl. Maj:t, "enär en Statistik öfver Sveriges jordbruk ostridigt erfordras för ett fullständigt bearbetande af landets allmänna Statistik, och jemväl måste blifva till väsentligt gagn för jordbruksnäringen inom landet", under förutsättning att Hushållnings-Sällskapens nitiska medverkan för sakens fortgång skall blifva att påräkna, funnit godt besluta, att åt hvarje Hushållnings-Sällskaps egna ompröfning öfverlemna anordnandet vid uppgifternas för jordbruks-statistiken insamlande och granskning på det sätt, som för vinnande af tillförlitlighet och fullständighet pröfvas lämpligast, att insamlandet af ifrågavarande uppgifter, hvilket för det nästförutgångna året bör ske under Februari och Mars månader hvarje år, skall taga sin början med redogörelsen för jordbruket under året 1865 och alltså omfatta såväl den skörd, hvilken då fallit, som det till samma skörd använda utsäde, att de samlade uppgifterna sedermera böra till Hushållnings-Sällskapen ingå sednast under derpåföljande April och Maj månader, samt att nödigt antal formulär skall i detta hänseende utdelas till Hushållnings-Sällskapen, jemte Chefens för Statistiska Byrån i ämnet afgifna memorial, hvilket närmare förklarar dessa formulär.

I anledning af hvad Kongl. Maj:t sålunda beslutit, har detta läns Hushållnings-Sällskap vid sin sammankomst den 16 sistl. Augusti ansett förenämnde mål kunna säkrast ernås genom följande anordningar:

1:o. Inom hvarje socken och stad bildas en komité, hvars Ordförande utses af Sällskapets Förvaltnings-Utskott och hvars ledamöter väljas på landet å kommunalstämma och i stad inför Magistraten till det antal, socknen eller staden pröfvar behöfligt; och torde det i allmänhet vara lämpligt att på landet dertill utse en person för hvarje rote.

2:o. Af de 2:ne olika formulärblanketter, hvilka af Statistiska Byrån blifvit föreslagna, har hosföljande (Litt. A) ansetts äga företrädet, och bör deraf så stort antal till Komité-Ordföranden afsändas, att han och ledamöterne erhålla i allmänhet *ett* exemplar hvardera. Skulle någon inom komitén få sig tilldeladt ett så stort distrikt inom socknen, att de derinom befintliga skifteslagen och enstaka gårdarne öfverstiga 27, för hvilket antal utrymme finnes å blanketten, bör Ordföranden från Sällskapets Sekreterare reqvirera hvad derutöfver erfordras.

3:o. Icke hvarje *brukningsdel* bör å särskild rad i blanketten införas, utan specifikationen i allmänhet blifva inskränkt till *by eller skifteslag* och *enstaka gård,* och inberäknas å *samma rad,* som skifteslaget eller enstaka gården upptager, de dertill hörande torp och lägenheter, hvilka således icke till namnet, utan, likasom brukningsdelarne, endast med siffror i vederbörlig kolumn uppgifvas. Ligga flere skifteslag eller enstaka gårdar under sambruk i en ägares hand, utan att gränserna mellan den sålunda bildade samfällighetens delar kunna genom befintliga geometriska kartor utrönas, må de till denna possession lydande ägoområden såsom för en enhet redovisas.

4:o. Till lättnad för införandet af uppgifterna i kolumnerna 5—9 har Sällskapet begärt utdrag, rörande ägovidden m. m., ur Ekonomiska karteverkets handlingar, för de härader inom länet, som af dess tjenstemän blifvit undersökte. Kunna sådana utdrag icke erhållas, — och i flera härader äro undersökningarne ännu dels icke började, dels icke fullbordade —, så lemna väl skifteslagens och de enstaka gårdarnes kartor någon, om ock, till följd af de efter laga skiftena verkställda ägoförbättringarne, icke tillförlitlig ledning. I de flesta socknarne finnas sannolikt också att tillgå i detta hänseende gjorda anteckningar af de år 1862 för bestämmandet af egendomarnes taxeringsvärden tillsatta Bevillningsberedningar.

5:o. Det *gamla måttet,* såsom ännu vanligast hos allmogen, anses lämpligast att ännu bibehålla i dessa uppgifter.

6:o. Första sidan af formulärblanketten är afsedd för *upplysningar till jordbruksstatistiken,* och angå de fleste, såsom lätt synes, endast det år som är i fråga. I afseende likväl på de första af dem under Litt. A—H, torde böra nämnas:

att såsom Statistiska Byråns Chef i medföljande utlåtande och förslag antyder, frågan A kan besvaras medelst uppgift å det i socknen *allmännaste* brukningssättet; att frågorna B—H torde denna gång kunna bäst besvaras för de sistförflutna 30 åren, enär å de flesta af dem lemnades svar i uppgifterna till Finanskomitén år 1859 för de då nästförutgångna 25 åren. Dessa svar igenfinnas på den Tabell, som är vidhäftad Sällskapets årsberättelse af den 28 Januari 1860, och som för jemförelsens skull äfven i öfrigt kan härvid blifva till något gagn. Äfven finnas de att tillgå i det under förstnämnde år från Sällskapet till berörde komité afgifna utlåtande, af hvilket några exemplar, om så fordras, kunna utdelas från Sällskapets arkiv.

7:o. Sedan uppgifterna insamlats och en kortare tid, t. ex. 14 dagar, varit å kungjordt ställe inom socknen eller staden tillgängliga för granskning, bör komiténs Ordförande nedsummera kolumnerna, underskrifva alla exemplaren samt öfversända dem till Sällskapets Sekreterare, af hvilken de, efter verkställda sammandrag, återsändas att inom socknen eller staden förvaras till ledning för kommande år.

Hushållnings-Sällskapets Förvaltnings-Utskott, som det tillhört att göra föregående framställning och som i öfrigt hänvisar till medföljande utlåtande och förslag af Chefen för Statistiska Byrån, får slutligen härmed anhålla, att Tit. benäget ville åtaga sig det vigtiga och besvärliga uppdraget att vara Ordförande i ..... komité. Visserligen skola dylika uppgifter, som de nu ifrågavarande, sedermera årligen ingå till Statistiska Byrån, men onekligen ligger det synnerlig vigt uppå, att de för första året i möjligaste måtto öfverensstämma med verkliga förhållandet. De blifva derigenom en god grund att bygga på för kommande år. Utskottet förbiser icke den möda och måhända någon gång obehag, som härmed kommer att förenas; men det är

är behöfliga. Det vore synnerligen godt, om K. Statistiska Central-Byrån behagade gifva en bestämd förklaring angående uppgifterna i kolumnerna 10—17 om antalet ägare och brukare af odlad jord, emedan derutinnan råder mycken förbistring såväl inom de särskilda kommunerna, som ock inom de särskilda Hushållnings-Sällskapen. Örebro den 16 November 1866.

L. F. Asker,

Örebro Läns Hushållnings-Sällskaps Sekreterare."

---

också öfvertygadt om, att ett lifligt intresse för vinnande af ett godt syftemål, såsom detta, skall, om icke genast, dock småningom besegra svårigheterna. Det förbiser icke heller, att många af komitéernas ledamöter måste för uppgifternas insamlande uppoffra tid, som de behöfde annorlunda använda, och det skulle önska, att nu kunna tillförsäkra dem skälig ersättning; men Sällskapet har för detta ändamål icke ännu kunnat anvisa några medel; och, äfven om så sker, måste anslaget blifva högst otillräckligt, enär en utgift af blott en enda R:dr till hvar och en, som härmed får befattning, sannolikt för hela länet uppgår till icke mindre än 500 R:dr.

Herr Ordföranden torde sjelf anhålla om val af erforderligt antal komité-ledamöter samt, efter det valet skett, till Hushållnings-Sällskapets Sekreterare insända reqvisition å nödigt antal formulärblanketter.

Örebro den 1 September 1865.

På Förvaltnings-Utskottets vägnar:

H. HAMILTON.

L. F. Asker.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Länsdelar.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		trädgård, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunnland.					4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
I. Bergslagerna, med undantag af Lekebergslagen, som är inberäknad dels i Skogs-, dels i Slättbygden [1]	711,02	4,011	1,728	741,196	335	56,364	38,438	662,587	767	1,808	178	39	1,500	1,765	61	6
Skogsbygden [2]	507,59	1,768	1,815	329,446	289	39,192	29,742	220,342	270	798	114	18	927	844	88	9
Slättbygden [3]	1,656,63	4,200	3,861	402,954	1,213	127,338	49,847	195,582	1,171	2,620	897	63	1,938	1,674	482	45
Städerna	4,25 [4]	91 [5]	—	8,661	76	3,935	311	3,933	492	248	10	—	146	105	3	—
Summa för länet	2,879,49	10.070	7,404	1.482,257 [6]	1,913	226,829	118,338	1,082,444	2,700	5,474	1,199	120	4,511	4,388	634	60

Sammandrag af uppgifterna till jordbruks-statistik

II. Följande Kalkyl, i afseende på *den odlade ägoviddens användande samt utsäde och skörd,* torde kunna anses närmare utvisa det verkliga förhållandet:

I Bergslagerna.....

» Skogsbygden.....

» Slättbygden.....

» Städerna.....

Summa

Hela ägovidden till helt hemman i medeltal:	Tunnland.	Deraf Tunn- och Kappland.			
I Bergslagerna	1,042	0,15	79,8	54,2	931,29
» *Skogsbygden*	650	0,18	77,9	58,21	434,19
» *Slättbygden*	243	0,23	76,28	30,3	118,3
Samt i medeltal för helt hemman i all *länets landsbygd*	512	0,20	77,18	41,2	375,8

I medeltal använder ett helt hemman, *enligt föregående kalkyl,* den *odlade* ägovidden sålunda:

I Bergslagerna.....

» *Skogsbygden*.....

» *Slättbygden*.....

Anmärkningar.

[1]) Ifrån *Carlskoga* socken ingen uppgift; detta oaktadt ingå hemmantalet, brukningsdelar, *odlad* ägovidd, naturlig äng, utsäde, skörd och antal kreatur derstädes i ofvanstående beräkning, enligt uppgiften till Finans-komitén år 1859.

[2]) I afseende på *Hammars* socken samma förhållande som med Carlskoga. Till *Skogsbygden* räknas här: Askersunds landsförsamling, Bodarne, Boo, Götlunda, Hammar, Hidinge, Kihl, Lennäs, Nysund, Qvistbro, Skagershult, Svennevad och Tångeråsa.

[3]) Uppgifter saknas för $5^{15}/_{16}$ hemman i Wiby socken.

[4]) Nemligen till Askersund 1 hemman Ullavi och $^1/_4$ Gårdsjö samt till Nora stadens allmänning, upptagen till 3 hemman. (Enligt uppgift från Kammar-Kollegium beräknas Örebro till $29^5/_{16}$ mtl samt Lindesberg till $4^1/_3$ mtl, hvadan ofvanstående summor böra ökas med 33,65 mantal. St. C. B.)

[5]) Brukningsdelar uppgifna endast för Nora stad.

[6]) Enligt Thams beskrifning öfver länet bör hela ägovidden utgöra omkring 1,577,950 tunnland. (Enligt Hahrs karteverk 1,629,197 tld. St. C. B.)

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Bland-säd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunnland.										Tunnor.						

för Örebro län för år 1865, sådane de inkommit från socknarne.

6,093	14,804	155	3,613	84	172	979	24,823	15	5,749	186	232	4,258	23	584	15,357	205
6,725	9,249	588	2,265	132	166	1,346	11,763	—	6,698	305	206	4,745	5	772	9,193	379
20,922	29,429	3,119	4,699	695	442	5,242	39,335	751	20,773	2,200	300	14,078	25	3,733	27,340	2,612
337	793	45	293	16	—	—	2,067	—	402	33	2	159	—	136	693	—
34,077	**54,275**	**3,907**	**10,870**	**927**	**780**	**7,567**	**77,988**	**766**	**33,622**	**2,724**	**740**	**23,240**	**53**	**5,225**	**52,583**	**3,196**
9,093	14,804	255	3,613	84	172	979	18,624	15	8,740	186	232	6,652	23	584	17,200	205
7,520	8,529	785	2,265	132	166	1,334	11,763	—	6,698	305	206	5,345	5	847	8,960	379
26,447	26,947	4,560	4,699	695	442	4,101	33,654	751	25,142	2,200	300	18,700	25	4,733	24,502	2,612
337	793	45	293	16	—	—	2,049	—	402	33	2	159	—	136	693	—
43,397	**51,073**	**5,645**	**10,870**	**927**	**780**	**6,414**	**66,090**	**766**	**40,982**	**2,724**	**740**	**30,856**	**53**	**6,300**	**51,355**	**3,196**
12,25	20,26	0,11	5,2	0,4	0,8	1,12	26,6	—	12,9							
14,26	16,26	1,17	4,15	0,8	0,10	2,20	23,6	—	13,7							
15,31	16,9	2,24	2,27	0,13	0,9	2,15	20,10	0,14	15,6							

Skörd per tunnland, enligt ofvanstående uppgifter från socknarne: tunnor

	Höstsäd.	Vårsäd;		Potatis.
		stråsäd.	baljväxter.	
I Bergslagerna	5,30	4,31	6	40,26
» Skogsbygden	5,12	5,22	4,16	38,23
» Slättbygden	6	6,9	5,2	37,24
» Städerna	7,2	7,5	3,13	45,9

Skörd per tunnland, enligt ofvanstående kalkyl:

I Bergslagerna	6	5,16	3,21	44,21
» Skogsbygden	6,1	6,2	3,26	41,20
» Slättbygden	6,29	6,21	5,14	44,24
» Städerna	7,2	7,5	3,13	45,9

Länsdelar.	35. Ärter.	36. Bönor.	37. Vicker.	39. Potatis.	40. Lin och Hampa.	44. Hvete höst-.	45. Hvete vår-.	46. Råg höst-.	47. Råg vår-.	48. Korn.	49. Hafre.	50. Blandsäd.	51. Ärter.	52. Bönor.
	Hela utsädesbeloppet af					Skördebeloppet								
	Tunnor.				Kannor.	Tunnor.								
I. Bergslagerna, med undantag af Lekebergslagen, som är inberäknad dels i Skogs-, dels i Slättbygden	132	16	99	21,436	7,160	1,470	1,235	34,688	122	3,753	67,394	1,267	726	69
Skogsbygden	320	23	190	13,715	9,771	2,678	1,132	33,381	24	4,977	44,297	2,108	2,040	93
Slättbygden	1,802	131	844	25,715	18,502	17,348	1,717	108,624	84	24,377	143,752	15,458	10,879	632
Städerna	5	—	17	1,545	—	376	13	2,009	—	1,208	4,463	—	33	—
Summa för länet	**2,259**	**170**	**1,150**	**62,411**	**35,433**	**21,872**	**4,097**	**178,702**	**230**	**34,315**	**259,906**	**18,833**	**13,678**	**794**
II. Följande Kalkyl, i afseende på *den odlade ägoviddens användande samt utsäde och skörd,* torde kunna anses närmare utvisa det verkliga förhållandet:														
I Bergslagerna	132	16	99	23,484	7,160	1,470	1,235	53,116	122	3,753	75,457	1,267	726	69
» Skogsbygden	400	23	190	13,715	9,771	2,678	1,132	42,760	24	5,502	43,176	2,108	2,400	93
» Slättbygden	3,302	131	844	30,500	18,502	20,300	1,717	162,932	119	31,947	130,510	15,458	19,879	632
» Städerna	5	—	17	1,545	—	376	13	2,009	—	1,208	4,463	—	33	—
Summa	**3,839**	**170**	**1,150**	**69,244**	**35,433**	**24,824**	**4,097**	**260,817**	**265**	**42,410**	**253,606**	**18,833**	**23,038**	**794**
Om man, såsom skäligt är, antager årliga behofvet af spanmål och potatis för hvarje person i medeltal lika med det, som Hushållnings-Sällskapet uppgaf till Konungens Befallningshafvandes femårsberättelse för 1856—60, och länets folkmängd beräknas till 160,000, gifva *ofvanstående sockenuppgifter* följande, med verkliga förhållandet *icke* öfverensstämmande resultat:														
Till *utsäde* erfordras						3,464		23,293		5,225	52,583	3,196	2,259	—
» *föda åt folkmängden*						15,000		240,000		40,000	5,000	—	20,000	—
» » » *kreaturen*						—		—		—	150,000		—	—
Öfverskott						7,505		—		—	71,889, med vicker.		—	—
Brist						—		84,361		10,910	—		8,581	—
Enligt ofvanstående *kalkyl* åter blifver resultatet följande:														
Öfverskott						10,457		—		—	66,817, Vicker inberäknad.		—	—
Brist						—		9,827		3,890	—		801	—

53.	55.	56.	58.	59.	60.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).							Antal vid årets slut underhållne								
Vicker.	Potatis.	Andra Rot-frukter.	Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
			frö.	spånads-ämne.	grön-foder.	hö.	öfver 3 år.	under 3 år.							
Tunnor.			Kannor.	Lispund.											
139	147,468	6,166	3,932	3,355	16,850	2,381,855	4,263	110	1,077	707	17,062	4,236	16,942	613	3,407
517	87,701	9,730	14,051	4,059	18,195	1,264,359	1,792	107	3,958	283	11,122	4,155	13,911	2	3,732
4,303	177,375	38,481	35,883	6,559	136,110	4,268,026	3,951	314	10,172	613	22,683	8,687	21,098	11	6,219
120	13,267	—	—	—	450	321,800	349	8	79	5	586	58	95	4	691
5,079	**425,811**	**54,377**	**53,866**	**13,973**	**171,605**	**8,236,040**	**10,355**	**539**	**15,286**	**1,608**	**51,453**	**17,136**	**52,046**	**630**	**14,049**

Antal underhållna kreatur på helt hemman i medeltal:

			I Bergslagerna				6		1 à 2	1	24	6	24	1	5
			» *Skogsbygden*				3		7 à 8	1 på 2 à 3 hemman.	21 à 22	8	27	—	7
139	161,350		» *Slättbygden*				2 à 3		6		13 à 14	5	13	—	4
517	94,290														
4,303	210,380														
120	13,267														
5,079	**479,287**														
1,150	62,411														
—	400,000														
—	—														
—	—														
—	36,600														
—	—														
—	10,043														

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865.

A. Brukningssätt: i Bergslagerna: vexelbruk allmänt, utom i Lerbäck, der 3-skiftesbruk med få undantag användes; i Skogsbygden: vexelbruk öfvervägande, ehuru icke ringa 2- och 3-skiftesbruk; på Slättbygden: likaså; 2-skiftesbruk allmännast i 6 och 3-skiftes i 8 socknar.

B. Vidd af nyodling: 1,082 tunnland uppgifna för sista 5 åren, deraf 600 för 1865. (Uppgiften mycket ofullständig).

C. » af vattenaftappning: kan ej uppgifvas ens med någorlunda visshet.

D. » af underdikning: kan antagas till 2,197 tunnland under de sista 5 åren, och deraf till 335 tunnland för 1865.

E. » af ängsvattning: 11 tunnland.

F. » af mergling:

G. » af skogssådd: kan ej uppgifvas.

H. » af skogsplantering: 560 tunnland; dock måste denna uppgitt gälla flera år.

I. Väderlek, sånings- och skörde-tider: i Bergslagerna: våren kall; frostnätter under sommaren hämmade gräsväxten och skadade rågen; regn under sädesbergningen; i Skogsbygden likaså. På Slättbygden: väderleken i allmänhet gynnsam, men under rågbergningen regnig, hvarigenom en del blef mältad. Sånings tiden: Maj, Augusti, September. Skördetid: Juli och Augusti.

K. Skördens beskaffenhet, vigt, m. m.: i allmänhet god, med undantag af Rågen, som till en del skadades af väta. Vigten: Hvete 14 à 15, Råg 13 à 14, Korn 11 à 12, Hafre 8 à 10 L℔.

L. Skörden af hö från naturlig äng: under medelmåttan, i några trakter nära missväxt.

M. » af halm: i Bergs- och Skogsbygden under medelmåttan.

N. Öfverskott till afsalu: af säd och andra jordbruksalster — 16 socknar på Slättbygden uppgifva 39,599 tunnor af diverse sädesslag; från en del i Skogsbygden aflätes ej obetydligt.

O. Brist för eget behof: af säd och andra jordbruksalster — i Bergslagen betydlig; äfven i några af Skogsbygdens socknar behöfver köpas spanmål och foder.

P. Öfverskott till afsalu: af kreatur och andra ladugårdsalster — från de flesta af Slättbygdens cch några af Skogsbygdens socknar.

Q. Brist för eget behof: af kreatur och andra ladugårdsalster — i Bergslagerna på dragkreatur och svin.

R. Vanlig årslön för dräng: 100 à 150 R:dr; — piga: 30 à 75 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: 250 à 400 R:dr; — piga: 175 à 200 R:dr.

T. Dagsverkspriser:
sommar-, mans: högsta 2 R:dr, lägsta 1 R:dr; — qvins: högsta 1 R:dr, lägsta 37 öre.
vinter-, » » 1 R:dr, » 50 öre; — » » 50 öre, » 33 öre.

U. Skogstillgång: i Bergslagerna i allmänhet tillräcklig för jerntillverkningen; riklig i en och annan socken der och i Skogsbygden; på Slättbygden i allmänhet otillräcklig; i några socknar total brist.

V. Afyttring af skogsalster: i Bergslagerna för kolning och något för sågning till utskeppning; i Skogsbygden af kol, plank, bräder, ved, tjära, virke till jernvägarne; på Slättbygden från 5 à 6 socknar icke obetydligt.

X. Bränntorfsmossar begagnade: vid Gryts bruk 60,480 kubikfot år 1865; i öfrigt på några ställen för tegeltillverkning samt äfven till kalk- och bränvinsbränning.

Y. Antal planterade fruktträd: 13,440 st. uppgifne för 22 socknar, hvarmed väl bör förstås alla der befintliga.

Z. Binäringar: tillverkning för hand af liar, nubb, klackjern och saxar i Lerbäck och Snaflunda; kalkbränning, tegeltillverkning, brytning af sandsten, tillverkning af laggkärl, kolrysser, gröfre korgar och möbler, skomakeri i större skala, borstbindning; fiske i Hjelmaren, något biskötsel samt bränvinsbränning i södra delen af länet och förnämligast i Snaflunda socken vid icke mindre än 6 brännerier. Kolning, grufvebrytning och arbete vid hyttor böra anses såsom den ena af *hufvud*näringarne i detta län.

Brukningsdel, största: $7^3/_4$ mantal med 680 tunnland odlad jord; minsta: $^{43}/_{16,320}$ mantal i Nya Kopparberget samt i Slättbygden $^1/_{48}$:del i Ervalla socken.

L. F. Asker,
Hushållnings-Sällskapets Sekreterare.

STOCKHOLM, 1866. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

WESTMANLANDS LÄN.

Jemte efterföljande, enligt formuläret Litt. A upprättade, redogörelse öfver de från Länets samtliga kommuner inkomna uppgifter till jordbruksstatistiken har Hushållnings-Sällskapet i nedanstående skrifvelse benäget meddelat upplysning rörande det vid uppgifternas insamlande följda förfarande m. m.:

— — "Sedan Hushållnings-Sällskapet åt sitt Förvaltnings-Utskott öfverlemnat verkställigheten af föreskrifterna i Kongl. Maj:ts nådiga Bref af den 3:dje Mars 1865 angående insamlande af uppgifter till rikets jordbruksstatistik, aflät Utskottet till Länsstyrelsen en skrifvelse i ämnet(*a*), hvilken jemte Länsstyrelsens med anledning deraf vidtagna åtgärder innefattas uti närlagde kungörelse(*b*).

Formuläret Litt. A. utdelades till kommunerna och åtföljdes af här bifogade skrifvelse och anvisning till Formulärets begagnande(*c*, *d*), hvarjemte anslag till skrifvarebiträde tilldelades de inom kommunerna tillsatte komitéer. — Ifrån alla Länets kommuner hafva inkommit mer eller mindre fullständiga uppgifter, hvilka, efter verkställd granskning, blifvit sammanförda och för landet uppställda fögderivis.

Af den anledning att formuläret A blifvit inom kommunerna i vissa delar olika uppfattadt, har Utskottet trott sig böra fästa Central-Byråns uppmärksamhet på följande omständigheter:

1:o. Vid redogörelsen för jordarealen hafva de flesta kommuner uti kol. "skogbärande mark" infört impedimenter och all afrösningsjord, utan afseende på om denna sistnämnda är med skog beväxt eller icke, hvadan något omdöme om vidden af den egentligen skogbärande marken eller skogsarealen icke kan grundas på de uti kol. N:o 9 förekommande siffror. Der skogen icke är särskildt uppmätt, kan af skiftes-handlingar i de flesta fall ingen ledning vinnas för bedömmandet af dess areal, emedan "skog" vanligen icke i kartebeskrifningar förekommer, skiljd från den öfriga afrösningsjorden. Skulle det anses önskligt att om den verkligen skogbärande marken vinna all den upplysning, som står att erhålla genom kommunernas uppgifter, vore det enligt Utskottets mening ändamålsenligast, att rubriken i kol. 9 erhölle följande lydelse: "*Impedimenter och afrösningsjord*" med en underafdelning: "*deraf skogbeväxt*", då kommunerna blefve i tillfälle att i sistnämnde underafdelning afskilja skogsarealen, der sådant låter sig göra. En god kontroll på "summa ägovidd" kunde äfven vinnas genom ett tillägg i kol. 8, så att denna kol. komme att omfatta "*äng och odlingsmark.*"

På sådant sätt blefve alla slag af ägor representerade uti kol. 6—9, och summan af de uti dessa kol. införda siffror kontrollerade *då* talet uti kol. 5, hvilket representerar "summa ägovidd."

2:o. Stora misstag hafva ägt rum i afseende på siffrorna i kol. 10—17, hvadan på uppgifterna i denna del föga afseende kan fästas, och det torde böra bestämmas, huruvida endast *i mantal satt jord* eller ock derjemte andra jordlägenheter *här* sättas i fråga.

3:o. Saknaden af en kol. för afkastning af naturlig äng har föranledt de fleste kommuner att uti kol. 61 införa hela höskörden, hvilket förhållande naturligtvis gör, att talen i denna kol. äro utan allt värde.

4:o. Olika uppfattning af det sätt, på hvilket största och minsta brukningsdelarne böra uttryckas, antingen i hemmantal eller areal, föranleder den önskan, att det måtte blifva bestämdt, att uppgifterna härom böra afse de olika brukningsdelarnes *areal af odlad jord.* Härvid förekommer i allt fall, att de yttersta talen icke lemna något begrepp om de mellanliggande.

Svaren på frågorna A—Z har Utskottet ansett lämpligast kunna i Tabellform uppställas.

Westerås den 10 Januari 1867.

På Westmanlands Läns Hushållnings-Sällskaps Förvaltnings-Utskotts vägnar:

FR. CRONSTEDT.

Axel Peterson."

a) Hushållnings-Sällskapets Förvaltnings-Utskotts skrifvelse:

"Till Konungens Befallningshafvande i Westmanlands Län.

Efter det Westmanlands Läns Hushållnings-Sällskap, genom Konungens Befallningshafvande, erhållit del af, såväl Kongl. Maj:ts Nådiga Cirkulär-Bref den 3 Mars innevarande år, rörande insamlande af uppgifter till rikets jordbruks-statistik, som ock Chefens för Statistiska byrån skrifvelse i ämnet af den 8 sistl. April, har Sällskapet åt sitt Förvaltnings-Utskott uppdragit att, för verkställigheten häraf, vidtaga nödiga åtgärder.

Förvaltnings-Utskottet har ansett ändamålsenligast att, i öfverensstämmelse med hvad som ägde rum år 1859, i och för insamlande af uppgifter till den af Kongl. Maj:t då förordnade Finans-Komité anmoda några ibland Hushållnings-Sällskapets ledamöter eller andra lämplige personer inom Länets särskilda kommuner att, å Sällskapets vägnar, tillhandagå med insamlande af de ifrågasatta uppgifterna, hvarföre Utskottet ansett lämpligt:

1) Att inom hvarje kommun tillsättes en Komité, bestående af en ordförande, hvilken af Förvaltnings-Utskottet utses, samt, på landet, det antal uti Kommunalstämma valde ledamöter, som kan anses erforderligt med afseende på kommunens vidsträckthet eller andra sig särskildt företeende omständigheter.

2) Att i Städerne Komiténs ledamöter väljas af stadsfullmägtige, eller, der stadsfullmägtige icke finnas, å allmän Rådstuga, dervid iakttages, att minst halfva antalet valde ledamöter bör utgöras af personer, som sjelfve innehafva eller bruka stadsjord.

3) Att dessa Komitéer tills vidare besörja, hvar och en inom sitt distrikt, årliga anteckningar öfver jordbruksförhållandena uti dem genom Förvaltnings-Utskottets försorg meddelade formulärblanketter och i enlighet med särskild tryckt anvisning, samt med begagnande tills vidare af det gamla mått- och vigtsystemet.

4) Att insamlandet af uppgifter tager sin början med redogörelse för jordbruket under år 1865, förmedelst anteckningar uti formulärblanketterna, samt att ett exempler deraf, underskrifvet af Komiténs ordförande och ledamöter, insändes före den 1 April 1866 genom Ordförandens försorg till Hushållnings-Sällskapets Ordförande eller Sekreterare, eller ock till Kronofogden i orten, för att af honom med först afgående post vidare befordras.

5) Att likaledes ett af Komitén underskrifvet exemplar vid samma tid aflemnas af Komiténs Ordförande till Ordföranden uti församlingens Kommunalstämma, eller i stad till Ordföranden ibland Stadsfullmägtige och, der Stadsfullmägtige icke finnas, till Magistratens Ordförande, för att ibland Kommunens handlingar förvaras.

I öfverensstämmelse härmed får, å Hushållnings-Sällskapets vägnar, Förvaltnings-Utskottet anhålla, att Konungens Befallningshafvande behagade, jemte meddelande af Högstberörde Nådiga Cirkulär-Bref af den 3 Mars innevarande år, genom allmän kungörelse anlita vederbörande att anställa val till Komitéledamöter med uppdrag att, jemte den af Utskottet utsedde Ordföranden, på sätt och i den ordning, Utskottet här ofvan föreslagit, besörja insamlandet af de uppgifter, som uti Kongl. Maj:ts Nådiga Cirkulär-Bref af den 3 Mars innevarande år äro afsedda. Westerås den 13 Oktober 1865.

På Förvaltnings-Utskottets vägnar:

F. CRONSTEDT.

Axel Peterson."

b) Kongl. Maj:ts Bef:h:des Kungörelse, upptagande Kongl. Maj:ts Nåd. bref af d. 3 Mars 1865 och förestående Förvaltnings-Utskottets skrifvelse, innehåller vidare:

"att inom hvarje Länets kommun skall bildas en Komité, bestående af en ordförande, hvilken af Hushållnings-Sällskapets Förvaltnings-Utskott utses, samt erforderligt antal, på landet uti Kommunalstämma och i stad af Stadsfullmägtige eller, der Stadsfullmägtige icke finnas, uti allmän Rådstuga, valde ledamöter, åt hvilken Komité uppdrages att inom kommunen insamla de uti Kongl. Maj:ts högstberörde Nådiga Bref anbefallda uppgifter till Rikets Jordbruksstatistik; och anmodas Kommunalstämmans ordförande inom hvarje socken, dels att utlysa Kommunalstämma till företagande af förberörde val, dels att fästa sockenboarnes uppmärksamhet på ändamålet med och vigten af de äskade upplysningarne, börande i öfrigt Förvaltnings-Utskottets anvisningar uti dess ofvan intagne skrifvelse lända till efterrättelse vid ärendets behandling, samt Kronofogdar, Häradsskrifvare, Länsmän och Fjerdingsmän lemna vederbörande det biträde, som, utan åsidosättande af andra tjenstegöromål, af dem kan åstadkommas.

Magistraten i Köping samt ordförandena ibland Stadsfullmägtige i Länets öfriga städer anmodas äfven att föranstalta om val af Komité-ledamöter, med iakttagande af hvad Förvaltnings-Utskottet här ofvan föreslagit.

Erforderligt antal Formulär-blanketter för anteckning af de anbefallda uppgifterna, jemte särskild anvisning till blanketternas begagnande, blifva genom Förvaltnings-Utskottets försorg vederbörande tillhandahållne."

c) Förvaltnings-Utskottets Cirkulär till Komitéernas Ordförande:

"Sedan Kongl. Maj:t, genom Nådigt Bref till Sine Befallningshafvande af den 3 Mars innevarande år, anbefallt insamlande af uppgifter till rikets jordbruksstatistik att taga sin början med redogörelse för jordbruket under nu löpande år 1865 och, dels uppdragit åt Hushållnings-Sällskapen, att hvart för sitt område ombesörja insamlandet af primäruppgifterna samt deras granskning och bearbetande i sammandrag, dels öfverlemnat åt hvarje Hushållnings-Sällskaps egen ompröfning, att anordna förfarandet vid uppgifternas insamlande och granskning på det sätt, som för vinnande af tillförlitlighet och fullständighet pröfvas lämpligast, har Westmanlands Läns Hushållnings-sällskap, genom beslut vid allmän sammankomst i Arboga den 28 sistl. Juni, uppdragit åt sitt Förvaltningsutskott att för detta ändamål vidtaga nödiga åtgärder.

Med anledning häraf har Utskottet ansett ändamålsenligast att, i öfverensstämmelse med hvad som ägde rum år 1859 i och för insamlande af uppgifter till den af Kongl. Maj:t då förordnade Finanskomité, anmoda några ibland Hushållnings-Sällskapets ledamöter eller andra lämpliga personer inom Länets särskilda kommuner att, å Sällskapets vägnar, tillhandagå vid insamlandet af de ifrågasatta uppgifterna, och anhåller fördenskull Utskottet att dertill få påräkna Tit. benägna biträde samt att Tit. måtte åtaga sig, att såsom Ordförande inträda uti den komité, som till följd af Konungens Befallningshafvandes härhos bilagde Kungörelse blifver inom ..... församling utsedd.

Anteckningarna göras uti härhos bifogade formulärblanketter i öfverensstämmelse med den tryckta anvisning, som åtföljer desamma, hvarefter ett exemplar före den 1 April 1866 insändes genom Ordförandens försorg till Hushållnings-Sällskapets Ord-

förande eller Sekreterare, eller ock till Kronofogden i orten, och ett exemplar öfverlemnas till kommunalstämmans Ordförande att ibland öfriga kommunens handlingar förvaras. Båda dessa exemplar underskrifvas af komiténs Ordförande och ledamöter; och må det 3:dje exemplaret såsom koncept användas.

Derest behöfliga anteckningar icke kunna inrymmas uti ett häfte af formuläret, fortsättas de uti ett följande med transport ifrån föregående häfte, och öfversänder Utskottet härmed ett, med ledning af jordeboken efter behofvet lämpadt antal af ..... stycken dylika häften, hvarjemte följer, på begäran af Chefen för Statistiska byrån, ett exemplar af hans den 17 November 1864 till Kongl. Maj:t afgifna underdåniga utlåtande och förslag i ämnet.

Till ersättning för skrifvarebiträde har Utskottet anslagit ..... Riksdaler Riksmynt, hvilka medel äro att, emot Tit. qvitto, lyfta hos vederbörande Kronofogde, och anhåller Förvaltnings-Utskottet att Tit. ville lemna Ordföranden i församlingens Kommunalstämma underrättelse om det uppdrag, som sålunda blifvit Tit. lemnadt."

d) Anvisning för insamlande och antecknande, inom Westmanlands Län, af primäruppgifter till en Jordbruks-Statistik för Riket:

"Vid begagnande af Formuläret A. iakttages:

Kolumnen 1.

a) Jordegendomarnes namn böra införas i alfabetisk ordning.

b) Till undvikande af onödig vidlyftighet, sammanföras hemman och hemmansdelar i by på en rad under bynamnet — t. ex. Broby N:o 1, 2, 3, 4, o. s. v.

c) För sådant hemmansnummer i by, som skötes i sambruk med hufvudgård af annat namn, redogöres gemensamt och på samma rad med hufvudgårdens jordbruk.

d) I allmänhet iakttages, att i sambruk varande hemmans och hemmansdelars jordbruk sammanföras med hufvudgårdens.

e) Namnen på de med hufvudgård af annat namn i sambruk varande hemman och hemmansdelar uppföras på sina ställen i den alfabetiska följden, med tillägg af orden: "*i sambruk med N. N.*"

Kolumnen 2.

Med "nuvarande mantal" förstås förmedladt hemmantal.

Kolumnen 3.

Här afses blott i mantal satt jord. Med brukningsdel förstås den jord, som är uti *en* brukares hand.

Kolumnen 5.

Här inberäknas äfven ägovidden af jordtorp och andra jordlägenheter.

Kol. 10—17.

a) Ändamålet med anteckningar uti kol. 10—17 är meddelande af kännedom om jordstyckningar, icke efter mantal, utan efter vidd af odlad jord, vare sig att denna brukas af dess ägare, eller annan person än ägaren.

b) Då hvarje jordegendom eller jordlägenhet har ägare, vare sig enskild person, Kronan, Akademi, Hospital o. s. v., så böra också för hvarje egendom och under äganderätt afsöndrad jordlägenhet siffror införas uti en eller flere af kolumnerne 10—13.

c) Uti kolumnerne 14—17 införas siffror, betecknande antalet delar af samma egendom eller derifrån afsöndrade jordlägenheter, som brukas af andre än ägarne sjelfva, såsom af arrendatorer, hälftenbrukare, jordtorpare, äfvensom af boställsinnehafvare, dess arrendatorer, hälftenbrukare, jordtorpare o. s. v.

Kol. 28—65.

a) Potatis och andra Rotfrukter beräknas efter spilträdsmål.

b) Lin och Hampfrö samt Raps utföras i kappar.

c) Spånadsämnen af Lin och Hampa utföras i viktualievigt, salufärdigt.

Kol. 60—61.

Grönfoder och hö af odlad jord beräknas i lass om 25 Lispund.

Observeras. I allmänhet begagnas tills vidare det gamla mått- och vigtsystemet, såsom Tunnland och Kappland; Tunnor och Kappar, äfvensom Lispund viktualievigt.

Vid antecknande af svaren å de på sista sidan af Formuläret A. äskade upplysningar iakttages följande:

Frågan A. besvaras på det sätt, att här upptages särskildt den ägovidd inom kommunen, som brukas i 2 eller 3 skiftesbruk och särskildt den ägovidd, som brukas i vexelbruk o. s. v.

Obs. Med vexelbruk förstås här ett jordbruk så ordnadt, att den odlade jorden bär omvexlande säd, gräs och foderväxter eller jordfrukter uti på förhand ordnad växtföljd.

Frågan B. Svaret bör upptaga vidden af *under året* nybruten mark.

Frågan C. Svaret upptager likaledes den *under året* genom vattenaftappning, d. v. s. genom utdikning af sjö, kärr eller mosse vunna mark.

Frågorna D—E. Då angeläget är, att första gången, då uppgift härom meddelas, upplysning erhålles om totala vidden af jord i sådan häfd, som antydes under *D* och *E*, så bör här antecknas hela den inom kommunen befintliga ägovidd, som är underdikad (täckdikad) äfvensom hela vidden af äng, öfversilad genom särskildt anordnad ängsvattning.

Frågorna F. G. H. besvaras med uppgift för året.

Frågan I. bör så förstås, att här antecknas sådana väderleksförhållanden, under året, hvilka inverkat på skördens mängd och beskaffenhet, hvarjemte tiderna för sådd och skörd angifvas.

Frågorna L. och M. besvaras med "god", "medelmåttig" eller "knapp".

Frågorna N. O. P. Q. behöfva icke besvaras med siffror — endast med upplysning, huruvida öfverskott eller brist uppstått.

Frågan U. besvaras med "god", "medelmåttig", "knapp", "saknas".

Frågan V. behöfver icke besvaras med siffror, endast med upplysning, huruvida skogsalster försäljas eller icke.

Frågan Y. gäller endast antalet af de *under året* planterade fruktträd.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Socknarnes namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af odlad jord				Antal brukare af odlad jord			
		Bruknings-delar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		trädg., humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunland och derunder.	öfver 4 till 40 tunland.	öfver 40 till 200 tunland.	öfver 200 tunland.	4 tunland och derunder.	öfver 4 till 40 tunland.	öfver 40 till 200 tunland.	öfver 200 tunland.
				Tunn- och kappland.												
Westerås fögderi.																
Badelunda	42,75	52	23	7,933,8	32,8	3,055,8	682	2,104,16	1	23	28	1	19	13	3	1
Barkarö	39,92	11	19	6,096	42	2,143	1,007	367	—	1	4	5	6	13	6	4
Dingtuna	96	100	146	14,671	42,7	7,247,1	946,17	3,858	9	38	61	5	115	42	30	—
Fläckebo	31,13	115	46	18,057,2	19,10	2,659,28	3,176,5	12,201,23	4	51	33	2	11	43	19	—
Haraker	34,75	58	92	15,405,31	18,17	4,055,3	1,303,16	9,032,20	—	28	11	4	48	52	1	—
Hubbo	21,75	21	28	4,406	14,24	1,541,30	602,28	2,246,19	13	12	13	1	19	17	12	1
Ihrsta	50,13	47	38	7,884,2	43,7	3,177,13	1,079,20	2,701,30	—	24	18	6	8	40	5	—
St. Ilian	25,81	25	7	4,021	20,4	1,732,1	103,16	1,118,8	—	2	25	—	—	3	20	—
Kungsåra	26,65	30	19	5,097,2	25,21	1,217,3	733,16	2,800,17	2	6	10	8	14	4	9	3
Kärrbo	26,59	19	51	6,723,12	53,22	1,550,26	376,14	4,539,31	—	1	6	2	18	28	1	—
Lillhärad	13,75	22	44	7,198,8	13,31	1,467,8	748,11	4,848	1	13	9	3	16	33	9	3
Lundby	34,38	19	6	3,428,2	18,15	2,442,28	124,27	265,6	—	—	—	—	—	6	—	1
Romfartuna	65,31	95	64	15,488,12	56,24	5,101,4	1,395,12	7,911,4	—	50	26	8	28	28	12	—
Skerike	21,63	24	23	3,516,30	3,16	1,273,4	299,21	1,778,16	—	13	9	1	19	14	8	1
Skultuna	48,28	57	28	15,768,22	23	3,433,23	1,792,8	8,272,19	1	25	13	5	25	17	7	1
Tillberga	36,50	27	56	6,458,8	31,6	2,647	833,25	2,946,9	1	—	19	8	1	—	19	8
Summa	615,33	722	690	142,153,11	458,20	44,744,20	15,205,7	66,992,26	32	287	285	59	347	353	161	23
Wäsby fögderi.																
Altuna	38,88	45	50	10,816	18,16	2,519	1,166	7,112,16	10	22	25	2	19	24	7	—
Björksta	64,25	88	37	9,681,15	60,27	3,720,11	1,168,23	4,731,18	—	48	38	2	26	17	8	1
Frösthult	32,50	46	26	4,080,6	20,23	1,670,22	886,27	1,501,30	—	31	15	—	26	2	9	—
Hvittinge	46,11	120	45	21,516,28	23,29	2,903,16	2,615,30	14,664,28	—	97	11	—	40	103	11	—
Hernevi	13,47	38	12	2,354,27	21,8	1,193,3	370	770,16	12	23	17	—	2	8	4	—
Sevalla	18,38	33	31	5,571	—	1,008	854	3,709	—	19	14	—	—	19	14	—
Simtuna	94,13	275	129	19,699,19	47,26	6,582,14	1,763,3	7,638	1	116	42	3	113	146	41	3
Thorstuna	96,63	152	26	13,455	31,16	4,917	2,727	3,766	13	67	57	1	9	16	14	1
Thortuna	35,75	59	59	6,386,12	22,18	2,237,6	707,15	3,419,5	6	48	20	—	53	18	2	—
Ängsö	19	9	36	3,790,14	14,2	1,251,31	524,13	2,000	—	—	—	1	4	33	2	1
Österrunda	29,63	72	22	7,810	6,6	1,991	348	3,061	9	59	14	—	10	19	4	—
Summa	488,73	937	473	105,161,25	267,11	29,994,7	13,131,15	52,374,17	51	530	253	9	302	405	116	6
Salbergs fögderi.																
Enåker	12,67	53	28	15.639,22	13,13	1,660,7	1,760,20	10,087,5	—	—	—	—	—	—	—	—
Harbo	49,56	95	94	22,545	21,4	1,574	4,573	11,362	3	68	3	—	94	19	2	—
Huddunge	25,25	95	100	21,996	12,24	1,982,28	2,585,16	17,414,4	8	85	4	1	17	6	1	—
Kila	34,69	152	37	20,933	16,16	3,736,30	2,339,4	14,397,18	2	9	105	25	31	4	7	3
Kumla	36,88	107	30	10,484,8	29,8	3,376,24	2,179,16	4,898,24	1	93	13	1	28	94	14	1
Wester Löfsta	63,56	163	147	28,710,4	20,4	3,617	4,495	20,578	—	125	23	—	123	35	2	—
Möklinta	47,96	214	170	44,751,19	17,16	2,576,1	5,890,11	36,267,23	1	1	—	—	109	6	—	—
Nora	49,33	179	173	50,823,23	80,9	3,265,25	9,135	38,342,21	83	164	4	—	89	40	3	—
Norrby	49,56	164	61	19,930,19	14,28	5,363,20	1,743,16	11,646	—	138	24	—	57	14	7	—
Sala landsförsamling	26,31	100	42	12,177,30	11,30	2,509,9	2,058,18	7,218,17	2	84	10	1	38	97	8	1
Tärna	20,88	66	27	10,548,16	17,24	2,411,20	1,645,16	6,430,24	5	56	12	1	27	52	13	1
Öster Wåhla	107,51	266	55	28.983	36,24	3,330,17	6,850	13.266	17	252	5	1	10	68	4	—
Summa	523,96	1,654	964	287,523,18	292,8	35,404,21	45,255,16	191,909,8	122	1,075	203	30	623	435	61	6

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af							
höstsäd.	vårsäd; stråsäd.	vårsäd; baljväxter.	potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till bete.	gräs och andra foderväxter till skörd.	andra växtslag.	träde.	Hvete, höst-.	Hvete, vår-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.
Tunn- och kappland.										Tunnor och kappar.							
670,8	491	32.8	93,16	6,12	1.30	28	898,28	2,16	830,18	54,10	—	453,8	—	75,4	379	35,24	19,16
386	381,16	13,16	57,8	2.18	2,15	151	723,23	—	425	26,28	—	309	—	95	225	111	10,30
1,673,8	1,090	83,3	121,20	13	11,22	279,19	2,112,15	4,16	1,857,26	149,5	1,8	1,017,11	—	130,2	888,28	96	41,26
527,28	458,19	48,23	70,17	10,12	16,10	178,11	766,7	—	582,29	58,2	—	345,24	—	67,13	333,21	112,30	22,17
635	771	53,18	142,4	22,4	8,27	164,24	1,395,8	—	862,14	81,28	—	460,8	—	81,16	568,24	142,8	35,20
365,31	301,22	15,30	29,8	3,19	1,8	35,3	275,14	—	513,23	27,16	16	237,19	—	40,24	243,8	9,10	10
748,31	546,8	51	85,24	8,20	7,19	119	544	—	1,066,7	96,4	—	466,14	—	100,19	354,14	69,14	32,21
362,3	324	16	30,13	2,16	1,19	—	601,13	—	394,1	48,16	—	219,20	—	70,24	260	14,8	12
386,16	185	21,8	29	5,16	1,27	—	138	—	450	33	—	273	—	63,24	117.16	32,16	17,8
368,3	252,28	25,4	48,2	—	8	13,24	315,15	—	527,6	41,26	—	215,17	—	53,24	172.18	41,20	15,24
288,26	395,30	32,3	32,16	2	3,17	66,28	353,16	—	292	33,1	—	165,25	—	34,5	323,2	18,6	12,8
474,13	307,8	14,28	47,20	6,10	2,2	59,12	1,049,16	—	481,15	32,20	—	324	—	51	236,22	14,8	14,10
907,8	950,8	55,16	100,28	19,20	11,19	321,16	1,486,6	8	1,240,11	122	—	640,20	—	150	793,12	145,12	41,16
261	256,16	8,16	19	1,4	19	—	433,5	—	293,8	23	—	183,20	—	18,16	243	7	7,8
671,4	716,9	22,30	67,12	—	—	—	1,051,24	—	904,8	59,19	—	490,3	—	38,30	918,4	18	21,14
589,16	445,16	27,17	54,2	4	18	—	762,4	7	756,23	68,16	—	355,12	—	63	395	—	14.10
9,316,3	**7,873,20**	**521,28**	**1,028,30**	**107,23**	**72,4**	**1,417,9**	**12.907,2**	**22**	**11,477,29**	**955,31**	**1,24**	**6,157,9**	**—**	**1,134,9**	**6,452,9**	**867,28**	**328,31**
535,16	434,16	28,16	45,16	—	5	—	588	—	882	59,8	—	346	—	100,16	182	152	18,12
1,018,29	680,26	43,12	78,17	5,10	2,24	1,24	655,31	—	1,232,30	119,11	—	705,22	—	174	415,4	99,16	31,12
373,2	376,14	17,30	30,23	3,16	5,7	6	185,1	—	672,25	47,14	—	240,20	—	136,8	128,12	112	16,24
641	566,16	23	65	10	3	—	895	—	700	58,14	—	317	—	79	313	95,16	12,17
229,24	226,26	14,18	27,8	8	2,26	30,8	203,22	—	457,23	25,10	—	167,25	—	55,18	104,4	72,18	13,18
334	169	10	22	1	24	—	41,24	—	429,16	23.24	—	186	—	51,4	119	4	9,30
1,179	1,231,14	76,5	117,16	11,11	9,17	35	1,480,21	—	2,441,26	175,6	—	757	—	296	671,20	278	57,24
1,262,16	982,8	71,16	88,16	4	2,20	22	414	—	2,069,20	140,8	—	854	—	255,24	296,8	500	61,20
541,17	353,15	22,20	42	2	—	62,1	329,25	—	883,24	60	—	347,16	—	65,5	208,2	87,14	16,2
255	313,19	45,23	45,6	15	3,22	69	234,13	—	270,12	34.12	—	183,30	—	57,14	231,7	14.28	16,8
431,16	397,24	20,26	36,28	1,12	1.12	12	342,10	—	747	42,4	—	274,16	—	84.24	288.24	—	15,10
6,801,24	**5,732,18**	**374,6**	**599,2**	**53,25**	**36,24**	**238,1**	**5,370,19**	**—**	**10,787,16**	**785,15**	**—**	**4,380,1**	**—**	**1,355,17**	**2,957,17**	**1,415,28**	**269,17**
227,6	364,24	6,16	30,12	7,20	5,18	—	638,1	—	380,6	26,20	—	139,16	—	117,2	213,16	42	6,16
330,24	336,16	32,8	50	16	10	—	241	—	557,16	40,12	—	221,24	—	232	63	34	26,8
355,8	397,16	22,30	57,31	9,31	10,1	—	470,8	—	658,31	41,4	—	281,4	—	270,24	151,28	42,8	18,2
588,7	866,3	46,5	57,26	4,5	9,25	—	909,27	—	1,254,28	74,18	16	389,12	—	168,25	588,1	134,30	32,17
666,4	780,4	37,16	56,26	24	16	10	741,8	—	1,083,22	65,4	—	430,4	—	186	575	243,12	24,16
652,24	1,056,24	47,8	123,24	24	17,8	44	296	—	1,378,16	75,24	—	374,24	—	229,24	727,16	122	34,16
471,25	539,13	79	216,20	—	9,13	—	168,28	—	1,090,30	56,13	—	352,5	—	143,15	316,21	141,18	58,11
557,2	618,27	41,18	80,16	18,12	9,13	—	795,14	—	1,144,19	37,14	—	388,2	—	394,26	125,26	87,2	18,17
806,24	1,302,24	42	57,16	25,8	16,4	2	1,646,20	—	1,464,20	110,16	—	496,8	—	388	647,16	275,16	42,4
355,16	502,28	13,20	69,4	1	16	—	180,25	—	1,385,28	43,30	—	276,26	—	218,23	228,16	156,16	18,12
413,8	561	20,12	33	5,16	7	20	635,12	—	716,4	55,8	—	240,20	—	89	277,24	219,24	17,20
759,1	737,17	62,8	101,4	25.3	15	—	—	—	1,630,16	72,2	—	496,19	—	682,26	15,28	42,12	57,26
6,183,21	**8,064,4**	**451,13**	**934,19**	**114,15**	**110,18**	**76**	**6,723,15**	**—**	**12,746,12**	**699,5**	**16**	**4,067,4**	**—**	**3,121,5**	**3,931**	**1,541,10**	**355,5**

1.	36.	37.	39.	40.	41.	42.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.
Socknarnes namn.	Hela utsädesbeloppet af						Skördebeloppet									
	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Senapis alba.	Gräsfrö.	Hvete, höst-.	Hvete, vår-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.
	Tunnor och kappar.					LQ.	Tunnor och kappar.									
Westerås fögderi.																
Badelunda	—	25,30	611,12	1,25	—	—	338,12	—	4,294	—	564	2,295	207	152,24	—	48,16
Barkarö	2	—	325	2,3	—	—	167	—	2,500	—	674	859	496	76	10	—
Dingtuna	12	15,6	691,12	10,7	—	—	1,200,24	10	8,577,16	—	1,043,24	5,157	577	342,24	1,20	85,26
Fläckebo	23	8.20	401,8	10,22	—	—	408,26	—	2.744,8	—	426,10	1,224,8	456,11	135,16	1,27	48,16
Haraker	2	11,8	813	8,15	—	—	669	—	3,523	—	501	2,744	1,002	282,12	10	68
Hubbo	22	2,24	162,8	28	—	—	169,16	3,16	1,884,16	—	277	1,296	36	71,24	1,16	12
Ihrsta	12	17,6	635	6,24	—	—	862,25	—	4,219,20	—	755,18	2,152,12	415,8	247,31	1	98,20
St. Ilian	—	30	187	1,5	—	—	401,24	—	1,993,24	—	449	1,241	87	79,16	—	60
Kungsåra	4	2	173	2,14	—	—	257,16	—	2,379	—	493	696	233	145	3	—
Kärrbo	—	6,23	358,17	10	—	—	361,9	—	2,087,16	—	469,9	1,115,12	245,21	128,19	—	36,1
Lillhärad	2	16	188	3,17	—	—	251,21	—	1,642,8	—	227,28	2,017,20	123	93,6	11	108,24
Lundby	—	—	279,12	2,30	—	—	166	—	2,629	—	286,16	1,064	73	96,8	—	—
Romfartuna	—	6	538	2,27	—	—	830,8	—	4,824	—	898	3,812	759,16	270	—	37,8
Skerike	—	1,16	107	19	—	—	187,16	—	1,704,16	—	110,16	1,277,28	30	48	—	18
Skultuna	—	7	497	—	—	—	429,26	—	4,774,10	—	225,19	4,196,16	103,16	135,28	—	—
Tillberga	—	—	324,12	16	—	—	765	—	2,903,26	—	336,22	1.862,22	—	101.27	—	—
Summa	2,15	150,5	6,292,9	55,6	—	—	7,466,31	13,16	52,681	—	7,738,2	33,010,22	4,844,8	2,407,11	9,30	621,15
Wäsby fögderi.																
Altuna	—	3	273	5	—	—	342	—	2,330	—	677	1,164	1,017	120	—	18
Björksta	24	11	533,12	2,12	—	—	893,5	—	5,415,24	—	1,173	2,336,16	628,2	201,8	2,16	32
Frösthult	21	16	131,2	5,16	—	—	295,2	—	1,620	—	795,16	718,12	638,16	100,28	1,24	3
Hvittinge	2,14	—	335	—	—	—	473,16	—	2,913,24	—	526	1,625,24	585	66,28	13,5	—
Hernevi	—	—	201,12	2,16	—	—	185,13	—	1,251,15	—	358,4	388	360,19	65,1	—	—
Sevalla	—	—	135	12	—	—	193	—	1,193	—	299	554	15	59	—	—
Simtuna	2,21	6,16	548,12	8,4	—	—	1,101,16	—	2,418,16	—	2,005	3,666,16	1,590	243	6,11	44
Thorstuna	25	—	475	2	—	156	859	—	5,298	—	1,359	1,361	2,209	273,28	2,28	—
Thortuna	—	7	206,12	—	—	—	464,16	—	2,514	—	430,30	1,103,12	495,24	113,26	—	53
Ängsö	1,17	38,17	354	3,2	—	—	97,2	—	1.538,8	—	353,6	1,307,11	72,8	86,22	7,11	210,13
Österrunda	23	—	175,12	1,25	—	—	265,24	—	1,906	—	525,16	1,022	—	91,4	3.22	—
Summa	9,17	66,17	3,368,14	30,23	—	156	5,169,30	—	28,398,23	—	8.502,8	15,246,27	7,611,5	1,421,12	37,21	360,13
Salbergs fögderi.																
Enåker	—	—	166,12	5,14	—	—	198,24	—	1,168	—	848,16	761,16	236	36	—	—
Harbo	—	—	303,12	3,6	—	—	355,8	—	1,786	—	1,802	412,16	210	203,16	—	—
Huddunge	4	—	453	4,28	—	—	261,28	—	2,362	—	1,834,16	676	273,16	116	15,3	—
Kila	30	4,8	337	6,15	—	—	464,30	2	2,735,8	—	970	2,422,6	758,16	167	2,22	26
Kumla	—	2	366,8	6	—	—	427,16	—	3,750	—	1,310	2,623,8	1,246	165,28	—	8
Wester Löfsta	—	16	474	5,4	—	—	460,8	—	2,097,16	—	1,010,16	2,567	461	205,8	—	2,16
Möklinta	3,11	—	450,20	9,18	—	—	351,28	—	2,187,26	—	746	1,285,4	690,10	323,6	16,6	—
Nora	6,15	—	550	9,14	—	—	283,8	—	3,051,16	—	2,934	418,8	528,8	133,8	6,21	—
Norrby	—	—	493,12	15,12	6	—	845	—	4,022	—	2.884	3,326	1,791	234,24	—	—
Sala landsförsamling	8	16	235	28	—	—	251,8	—	1,744,25	—	1,252,28	1,042	865,24	86,19	1	5
Tärna	—	—	199	5,10	—	—	427,24	—	2,219	—	719,8	1,599,16	1,410,16	109,16	—	—
Öster Wåhla	9,13	—	1,043	12	—	—	440,5	—	3,179,8	—	4,309	96,16	248,4	359,14	34,24	—
Summa	24,13	7,8	5,071,16	77,27	6	—	4,767,27	2	30,303,3	—	20,620,20	17,229,26	8,718,30	2,140,11	76,12	41,16

55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	62.	63.	64.	65.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).											Antal vid årets slut underhållne								
Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa,		Gräs och andra foderväxter till		Senapis alba.	Gräsfrö.	Morötter.	Humla.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
	Rofvor.	Kålrötter.	frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.					öfver 3 år.	under 3 år.							
Tunnor och kappar.				LT.	Lass.	Lass om 25 LT.	Tnr.	LT.	Tnr.	T.									
4,633	226	—	1,26	20	157	4,213	—	—	—	—	119	16	211	32	497	92	326	—	220
2,182	250	—	3,30	35	91	3,146	—	—	—	—	85	5	126	17	424	152	312	—	118
4,116	1,737	—	11,29	180,5	566	9,718	—	—	—	—	274	30	429	53	1,068	314	688	—	340
2,394,12	467,5	—	12,8	142,5	—	5,315	—	—	—	—	282	29	85	35	778	323	807	—	311
4,544	661	203	22,5	173,10	284	6,522	—	—	—	—	195	18	184	26	843	246	461	—	299
776	145	21	1,8	13	96	2,040	—	—	—	—	60	12	113	10	250	144	163	—	71
4,151	358	145	11,14	120,1	—	2,829	—	—	—	—	160	10	248	25	574	191	444	8	254
1,262	150	50	1,5	19	—	2,248	—	—	—	—	69	8	126	13	252	49	142	—	70
1,388	585	—	7,28	23,15	5	1,826	—	—	—	—	72	14	126	16	222	71	229	—	125
2,116,8	—	—	20	5	—	1,693	—	—	—	—	68	5	156	12	312	101	300	7	116
1,124	47	—	4,10	53,3	45	2,824	—	—	—	—	73	3	86	12	398	99	211	—	91
1,796	444	—	—	37	—	3,951	—	—	—	—	60	11	135	14	325	92	157	—	60
2,491,12	363	—	5	38,3	800	6,355	—	—	—	—	232	22	362	45	810	315	573	—	328
755	82	—	28	15,15	—	1,730	—	—	—	—	56	—	82	8	198	62	85	—	47
3,399,12	—	—	—	—	—	4,369	—	—	—	—	170	12	226	37	686	229	287	6	186
2,142	66	—	1,10	5	30	4,827	—	—	—	—	92	11	197	23	324	217	268	—	164
39,270,20	**5,581,5**	**419**	**85,19**	**880,17**	**2,074**	**63,606**	—	—	—	—	**2,067**	**206**	**2,892**	**378**	**7,961**	**2,697**	**5,453**	**21**	**2,800**
1,911	—	—	—	80	—	2,071	—	—	—	—	149	14	125	26	448	162	320	—	112
3,573,12	430,12	—	—	60,10	289	3,360	—	—	—	—	161	14	288	38	589	223	445	—	237
901	198	8	8,30	40,15	8	569	—	—	—	—	108	12	86	17	240	113	234	—	105
2,141	102	—	—	—	50	3,484	—	—	—	—	252	14	80	18	633	237	610	3	177
1,006	10	—	4,8	21,15	—	494	—	—	—	—	75	8	50	13	148	90	132	—	78
860	31	—	—	5	—	2,359	—	—	—	—	56	3	79	2	155	89	158	—	73
3,170	734	—	16,10	77,18	200	4,202	—	—	—	—	360	32	324	49	877	397	757	—	306
2,483	164	29	5,8	41,10	—	1,200	—	531	—	—	378	34	116	48	733	362	606	—	262
1,396	19,12	—	—	—	—	1,500	—	—	—	—	106	11	154	19	352	160	271	—	144
1,662,12	1,230	—	3,4	94	—	3,074	—	—	—	—	54	8	67	21	281	123	297	—	116
1,114	78	—	2,24	36	—	1,082	—	—	—	—	152	19	34	12	304	126	266	—	115
20,218	**2,997**	**37**	**40,15**	**457,8**	**547**	**23,395**	—	**531**	—	—	**1,851**	**169**	**1,403**	**263**	**4,760**	**2,082**	**4,096**	**3**	**1,725**
1,249	295	37	—	82,10	—	1,458	—	—	—	—	153	12	25	30	400	181	327	70	118
1,963	909	—	1,16	67	—	800	—	—	—	—	244	20	41	22	610	188	762	138	149
2,831	722	16,12	2,12	80	—	1,086	—	—	—	—	223	19	15	21	689	152	529	23	106
2,019,12	502,16	—	6,26	127,10	—	5,306	—	150	10	23	285	6	88	33	827	282	638	2	288
2,643,12	76	—	—	4,10	236	5,690	—	273	—	—	195	21	203	15	620	321	461	—	242
3,037	5	—	—	102	5	4,246	—	—	—	—	370	29	45	49	996	374	780	—	201
2,473,8	131,2	—	6,8	170	9	6,294	—	—	—	—	338	17	30	45	988	349	962	39	232
3,363	420	—	9,28	96,4	—	1,438	—	—	—	—	420	27	9	75	1,184	432	1,296	272	271
3,484	2,324	—	21,16	184,10	—	7,018	72	—	—	—	339	36	37	22	1,064	400	903	3	208
1,253,12	110	10	2,15	7	30	3,216	—	—	—	—	177	5	39	14	553	173	391	1	127
1,412	496	—	12,14	61,10	50	2,464	—	—	—	—	120	9	124	19	512	235	327	—	139
6,199	1,365	—	3,24	105	—	—	—	—	—	—	446	42	40	56	1,107	363	1,255	267	306
31,927,15	**7,355,18**	**63,12**	**66,21**	**1,087,14**	**330**	**39,016**	**72**	**423**	**10**	**23**	**3,310**	**243**	**696**	**401**	**9,550**	**3,450**	**8,631**	**815**	**2,387**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Socknarnes namn.	Nuvarande mantal.	Antal			Deraf				Antal ägare af odlad jord				Antal brukare af odlad jord			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.	Hela ägovidden.	träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
				Tunn- och kappland.												
Bergslags fögderi.																
Wester Fernebo	106,44	373	232	51,200,6	36,19	5,758,18	7,158,30	38,246,3	18	354	18	—	175	82	11	—
Gunnilbo	15,94	100	58	39,349,20	5,15	1,314	3,907,25	31,776,5	—	28	1	1	—	74	—	—
Hed	11,81	82	23	11,712,10	15,9	1,275,17	2,691,22	7,729,26	10	36	6	1	19	35	2	—
Karbenning	21,63	184	45	24,342,10	22,20	2,890,19	1,357,5	20,071,30	9	112	20	1	49	115	19	1
Norberg	41	479	22	58,757,16	26,7	2,616,24	3,202,6	52,912,11	35	112	9	—	12	53	1	—
Skinskatteberg	49,67	166	100	62,981	4	2,248	7,530	53,199	10	61	—	—	—	88	109	—
Westanforss	25,25	155	18	27,993	—	2,540	2,644	20,684	20	73	11	—	12	67	—	—
Wester Wåhla	9,63	72	22	21,110	8,12	1,097	477,16	19,503,16	12	59	1	—	8	12	—	—
Summa	281,37	1,611	520	297,445,30	118,18	19,740,14	28,969,8	244,122,27	114	835	66	3	275	526	142	1
Strömsholms fögderi.																
Berg	23,71	64	58	7,418,14	2	2,780,8	258,19	4,377,19	6	14	38	2	40	9	6	1
Kohlbäck	50,69	69	101	8,769	29	4,245,24	878,16	3,615,24	—	30	31	5	85	26	8	1
Munktorp	154,38	247	70	22,781,24	68	10,011,16	2,115,8	10,587	40	177	67	2	23	31	12	2
Ramnäs	12,15	77	40	39,829,1	8,8	2,131,20	4,528,30	33,160,7	—	—	18	9	3	40	16	2
Rytterne	49,75	39	50	11,472	26	3,986,8	1,032,24	6,427	1	11	27	7	—	57	30	5
Sura	18	66	31	16,980	—	2,081,2	1,627,11	13,262,17	—	42	1	1	5	44	4	—
Svedvi	35,31	81	47	9,823,20	42,22	3,014,13	1,183,20	5,582,29	14	58	22	2	30	75	20	2
Säby	25,13	43	6	3,944	5	2,106,16	286,29	1,545,19	1	19	29	3	7	10	29	3
Summa	369,12	686	403	121,017,27	180,30	30,357,11	11,911,29	78,558,19	62	351	233	31	193	292	125	16
Kungsörs fögderi.																
Arboga landsförsamling	47	71	45	10,575,30	24,19	4,058,6	390,16	3,316	6	41	23	5	22	28	7	—
Björskog	77,88	118	19	9,609,8	20,24	5,835,2	1,096,13	2,657,1	—	68	38	6	19	13	14	—
Bro	40	68	119	17,380,10	26,9	3,270,10	202,13	13,354,16	—	31	22	4	80	54	10	—
Fellingsbro fjerding	15,50	35	35	5,563,24	7	940,26	937,6	3,313,28	—	5	16	2	29	16	2	—
Himmeta	42	88	57	9,513,20	29,25	3,360	237	5,869,11	—	61	22	1	23	7	4	—
Kungs Barkarö	25,50	16	11	4,143,6	36,23	2,295	796,9	430	—	13	11	2	3	6	11	2
Kung Carl	31,13	93	189	9,247,24	11,24	2,481,4	1,033,24	1,800	165	81	3	2	32	15	4	1
Köpings landsförsamling	69,63	117	11	9,169,16	21,16	5,792,16	380	3,035,16	2	45	46	2	3	9	21	1
Malma	24,25	59	30	6,028	—	2,189	169	3,670	—	44	10	1	—	4	—	—
Medåkers	49,63	141	75	12,295,2	12,8	4,118	262	7,145	17	53	29	2	65	10	3	—
Odensvi	58,75	90	48	22,477	9,8	4,164	1,228	15,890	—	56	29	1	42	10	16	—
Setterbo	22,50	26	74	9,532	22,18	1,485,8	287,28	4,250	17	22	3	2	55	13	—	2
Westra Schedvi	26,25	60	93	24,582,14	5,16	1,907,1	1,327,28	21,342,1	16	39	8	9	44	44	5	—
Torpa	42,13	113	80	8,480	27,24	2,537,24	1,215	4,187	—	102	10	2	59	21	7	—
Summa	572,15	1,095	896	158,597,26	255,22	44,374,1	9,563,9	90,260,9	223	661	270	41	476	250	104	6
Summa å landsbygden	2,850,66	6,705	3,936	1,111,900,4	1,573,13	204,615,10	124,036,20	724,218,10	604	3,739	1,310	173	2,216	2,261	709	56
Arboga stad	27	—	81	3,902	44	1,396	—	2,462	53	36	4	1	41	64	4	—
Köpings »	15,25	318	2	1,375,4	12,31	680,13	144,3	537,21	260	59	—	1	—	6	—	—
Sala »	42,13	764	404	17,402,16	38,18	2,683,28	1,902,19	8,103,28	162	192	6	—	451	96	3	—
Westerås »	15,50	140	—	2,664,7	27,3	1,309,31	62,25	418,15	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa i städerna	99,88	1,222	487	25,343,27	122,20	6,070,3	2,109,15	11,522	475	287	10	2	492	166	7	—
Summa i hela länet	2,950,54	7,927	4,423	1,137,243,31	1,696,1	210,685,13	126,146,3	735,740,10	1,079	4,026	1,320	175	2,708	2,427	716	56

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af							
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfruk-ter.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		andra växt-slag.	träde.	Hvete,		Råg,		Korn.	Hafre.	Bland-säd.	Ärter.
	stråsäd.	balj-växter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.				
Tunn- och kappland.										Tunnor och kappar.							
1,085,11	1,309	65,12	158,19	21,19	31,19	—	2,002,2	—	1,085	93	—	715,19	—	172,2	1,339,10	117,30	59,17
240	444	18	74	—	5,8	—	292,24	—	240	4,16	—	160	—	32,22	411,21	—	11,14
245	420	6,1	47,16	6,8	2,24	—	303	—	245	9,21	—	143,16	—	15,28	404,8	16	5,23
376,8	425,6	21,19	73,16	23,16	15,1	—	1,577,9	—	378,8	13,12	—	234,12	—	37,28	552,2	10	10,2
263,10	414,26	—	110,28	—	14,6	—	1,564,3	—	249,15	5,8	—	181,3	—	22,18	560,22	—	—
317,16	575,16	—	157,16	—	—	—	880	—	317,16	—	—	237,4	—	—	808,24	—	—
345,16	400,24	34,8	87,16	3	11,16	—	1,320,24	—	336,24	10,10	—	223,24	—	39,4	609,16	11,20	8,26
106	135,24	8,24	43	3	5,24	6	668,8	—	120,16	4,24	—	84,8	—	17,24	126,8	—	4,31
2,978,29	**4,125**	**154**	**752,15**	**57,11**	**86,2**	**6**	**8,608,6**	—	**2,972,15**	**140,27**	—	**1,979,22**	—	**337,30**	**4,812,15**	**140,2**	**100,17**
418,27	334	16,28	37,2	3	2,24	376,23	1,145,5	—	445,27	26,28	—	275,10	—	14,20	330,7	—	11,24
727	601,16	32,16	75,16	5	—	95	1,949,24	—	759,16	56,20	—	503,8	—	64,4	614,24	3,16	20,4
2,100,8	1,685,24	90,16	135,16	11,8	1,12	577	3,225,20	—	2,184,8	155,8	—	1,440,24	—	118,24	1,481,16	8,8	71,16
420	500	33	67	—	—	—	691,20	—	420	25,23	—	286,29	—	52,6	438,4	6,21	22,31
770,8	670	49	84,22	14,16	7,16	40	1,489,26	—	860,16	76,13	4	526,16	—	98	670,24	—	35,4
439	421	51	71,16	—	6,16	—	652,2	—	440	28,6	—	227,6	—	47,2	437,13	23,28	18,25
636,19	522,21	28,4	83,21	9,12	3,24	130,26	981,26	1,5	616,15	45,13	—	433,29	—	44,6	501,24	7	27,4
510,29	248,8	12,28	30,22	4,8	3,9	247,15	548,23	—	500,7	46,19	—	356,19	—	21,23	213,4	1,12	8,6
6,022,27	**4,983,5**	**313,28**	**585,19**	**47,7**	**25,5**	**1,467**	**10,684,18**	**1,5**	**6,226,25**	**461,2**	**4**	**4,050,13**	—	**460,21**	**4,687,20**	**50,21**	**215,18**
754,8	715,20	32	119,4	16,20	4,26	250	1,417,24	—	748	60,12	24	483,10	—	50,26	686,16	13,28	25,17
1,109,14	1,026,30	44,28	97,4	19,14	10,2	145,13	2,260,26	—	1,120,31	81,20	—	716,18	—	38,24	1,074,24	—	27,20
634,25	506	28,26	104,8	22,5	13,22	109,8	1,244,28	—	606,16	31,31	—	376,11	—	34,5	497,16	5,12	12,26
240,4	208,20	16	32,4	24	4,24	—	198,10	—	240,4	31,24	—	142,8	—	9,8	248,20	—	11,8
594,16	558,10	38,7	53,24	7	10,7	234,6	1,114,8	—	749,18	38,26	—	383,30	—	50	519,24	—	19,21
271	507	11,16	26,8	1,24	—	8	1,208,24	—	260,24	18,16	—	177,6	—	19,16	488	—	11,16
512	499,4	24	123,24	5,4	3,12	—	812,12	—	501,12	73,16	—	323,20	—	54,24	451,24	—	20,20
1,025	1,166	49	118,16	31,16	—	257,16	2,044	—	1,041	79,28	—	668,8	—	88	1,062,24	6	38,4
554,16	406	14,16	54	1,16	—	33	571	—	554,16	24,8	—	289,8	—	10	396	—	13,24
726,8	584,24	32,24	69,12	3,24	9,24	261	1,710,12	—	720	44,16	—	447,28	—	16,8	628	5,24	24,4
808	825,16	39	81,16	16	5,12	57,16	1,514	—	817,4	50,24	—	523	—	55,8	825	2	28,8
296,4	298,8	46,4	69,8	4,16	2,30	14	511,14	—	242,20	27	—	193,14	—	32,10	272	1	11,4
301,16	413	15	116,28	37,25	21	233,31	396,29	54,16	316,16	23,13	—	216,8	—	11,7	284,3	2,30	14,5
527	387,16	30,20	35,20	6,24	24	131	890,16	—	528	59,8	—	348,24	—	32,8	349	6	25,12
8,354,15	**8,102,20**	**422,18**	**1,101,16**	**174,20**	**86,23**	**1,734,26**	**15,895,11**	**54,16**	**8,447,1**	**645,18**	**24**	**5,290,1**	—	**502,16**	**7,783,23**	**42,30**	**283,29**
39,657,23	**38,881,3**	**2,237,24**	**5,002,5**	**557,5**	**417,12**	**4,939,4**	**60,189,1**	**77,21**	**52,658,2**	**3,688,2**	**3,4**	**25,944,18**	—	**6,912,2**	**30,624,20**	**4,058,23**	**1,553,21**
252	222	15	74	7	—	48	526	—	252	42	—	153	—	32	200	23	9
92	92	6	28,13	5	—	—	365	—	92	14	—	54	—	10	82	—	3
400	600	26,23	84	—	—	—	1,173	—	400	50,12	—	232,16	—	193,15	318,8	178,15	23,17
177,17	293,6	18,22	135,7	8	—	6,20	530,10	40,14	107,23	9,24	—	105,10	—	65,8	196,21	9	5,6
921,17	**1,207,6**	**66,13**	**321,20**	**12,8**	—	**54,20**	**2,594,10**	**40,14**	**851,23**	**116,4**	—	**544,26**	—	**300,23**	**796,29**	**210,15**	**40,23**
40,579,8	**40,088,9**	**2,304,5**	**5,323,25**	**569,13**	**417,12**	**4,993,24**	**62,783,11**	**118,3**	**53,509,25**	**3,804,6**	**3,4**	**26,489,12**	—	**7,212,25**	**31,421,17**	**4,269,6**	**1,594,12**

1.	36.	37.	39.	40.	41.	42.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.
	Hela utsädesbeloppet af						Skördebeloppet									
Socknarnes namn.	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Sena-pis alba.	Gräs-frö.	Hvete, höst-.	Hvete, vår-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.
	Tunnor och kappar.					LT.	Tunnor och kappar.									
Bergslags fögderi.																
Wester Fernebo	5	4,16	944,4	22,9	—	—	638,8	—	5,432,30	—	954,5	5,101,17	612,20	402,12	1,5	25,28
Gunnilbo	—	—	440	5,8	—	—	23,16	—	1,419,21	—	222,17	1,647,16	—	52,16	—	—
Hed	—	—	285,12	2,2	—	—	55,24	—	1,462,16	—	98,28	1,952,16	3	34,12	—	—
Karbenning	23	1	407	9,28	—	—	102,12	—	2,162,4	—	233,29	2,590,4	50	68,24	5,20	—
Norberg	—	—	716,18	7,10	—	—	50,16	—	2,101,28	—	178,24	2,890,4	—	—	—	—
Skinskatteberg	—	—	941	—	—	—	—	—	2,365	—	—	3,363	—	—	—	—
Westanforss	—	13,16	773,4	9,29	—	—	85	—	2,359	—	216,16	2,468	57	50,28	—	11
Wester Wåhla	—	3,4	181	2,26	—	—	33	—	715	—	88	620,16	—	24,8	—	—
Summa	28	22,4	4,688,14	59,12	—	—	988,12	—	18,018,3	—	1,992,23	20,633,9	722,20	633,4	6,25	36,28
Strömsholms fögderi.																
Berg	14	—	198,12	2,30	—	—	202,28	—	2,153,20	—	131,20	1,779,27	—	76,22	2,25	—
Kohlbäck	—	2,16	440,8	—	—	—	403,8	—	4,186	—	509	3,651	20	153,24	—	20
Munktorp	—	3	785,12	1,4	—	—	1,120,24	—	10,509	—	838,24	8,160	45	491	—	16
Ramnäs	—	—	399	—	—	—	164,17	—	2,241,16	—	347	2,108,21	51,16	153	—	—
Rytterne	—	3	450,12	2,24	—	—	752	24	3,908	—	649,8	3,798	—	328,8	—	21
Sura	—	31,17	428,23	6,10	—	—	231	—	2,014,6	—	328,20	2,403,20	114,12	112,24	—	201,24
Svedvi	23	—	408,18	4,6	—	—	297,25	—	3,252,26	—	338,29	1,696,30	49	236,23	11,29	—
Säby	—	—	187	2,19	—	—	410,20	—	2,856,21	—	210,14	1.393,23	10,16	64,12	—	—
Summa	1,5	40,1	3,298,13	19,29	—	—	3,582,26	24	31,121,25	—	3,353,19	24,991,25	290,12	1,616,17	14,22	258,24
Kungsöhrs fögderi.																
Arboga landsförsamling	—	6,16	890,12	3,28	—	—	521,4	5	3,900,16	—	399	4,578,12	95,2	271,24	—	32
Björskog	—	2	674	9,20	—	—	701,26	—	5,798,19	—	243,24	6,000	—	213,31	—	19
Bro	28	2	477,19	9,3	—	—	255,14	—	3,018	—	277,24	2,508	27,8	105,28	2,20	—
Fellingsbro fjerding	—	—	231	4,14	—	—	214,16	—	1,036	—	73	1,252,4	—	91,16	—	—
Himmeta	—	—	321,12	1,18	—	—	280	—	2,548,16	—	294	2,156	—	139,16	—	—
Kungs Barkarö	—	—	157,12	—	—	—	141,16	—	1,144,16	—	116	2,586	—	82	—	—
Kung Carl	16	9,24	779	2,25	—	—	571,8	—	2,118,24	—	348,24	2,480,28	—	124,8	3	82,16
Köpings landsförsamling	16	7,16	567	—	—	—	574,16	—	4,933,16	—	572,16	7,322,16	48	239,24	3	49
Malma	—	—	239	6	—	—	194	—	2,259	—	60	1,505	—	110	—	—
Medåkers	24	9	445	8,26	—	—	289,12	—	3,086,16	—	94,12	3,470	24	163,16	3	58
Odensvi	6	4	402	3,25	—	—	407	—	4,198	—	355	4,803	10	176	24	34
Setterbo	—	30	413,8	2,18	—	—	281	—	1,810	—	257,16	1,821,28	10	107,16	—	302,24
Westra Schedvi	—	1,12	392,4	8,22	—	—	219,1	—	1,719,16	—	100,18	1,852,8	15	140,12	—	10,16
Torpa	—	5	243,12	14	—	—	513	—	2,428	—	164,16	2,085	33,16	164	—	28
Summa	2,26	77,4	6,233,7	55,27	—	—	5.163,17	5	39,999,11	—	3,356,22	44,421	262,26	2,129,31	12,12	615,24
Summa å landsbygden	41,8	363,7	28,953,1	298,28	6	156	27,139,15	21,8	200,522,1	—	45,563,30	155,533,13	22,450,5	10,348,22	157,26	1,934,24
Arboga stad	—	4	457	—	—	—	329	—	1,284	—	195	1,216	140	85	—	29
Köpings »	—	2	172	—	—	—	168	—	540	—	80	656	—	36	—	28
Sala »	—	—	504,3	—	—	—	440,18	—	2,281	—	1,528,24	1,800	1,223,16	212,23	—	—
Westerås »	—	29,16	712,20	—	—	—	78	—	1,167,16	—	569	1,209	46	36	—	88
Summa i städerna	—	35,16	1,845,23	—	—	—	1.015,18	—	5,272,16	—	2,372,24	4,881	1,409,16	369,23	—	145
Summa i hela länet	41,8	398,23	30,799	298,28	6	156	28,155,1	21,8	205,794,17	—	47,936,22	160,414,13	23,859,21	10,718,13	157,26	2,079,24

55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	62.	63.	64.	65.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).											Antal vid årets slut underhållne								
Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa,		Gräs och andra foderväxter till		Senapis alba.	Gräsfrö.	Morötter.	Humla.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
	Rofvor.	Kålrötter.	frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.					öfver 3 år.	under 3 år.							
Tunnor och kappar.				LT.	Lass.	Lass om 25 LT.	Tnr.	LT.	Tnr.	T.									
5,595	1,041	—	27,10	577,8	3	9,252	—	—	—	—	585	30	112	46	1,745	666	1,635	7	397
2,741,8	—	—	—	279,5	—	1,620	—	—	—	—	199	13	107	19	644	160	604	—	165
1,759	744	—	4,6	91,5	—	1,100	—	—	—	—	149	10	110	18	371	130	354	—	98
2,671,9	1,246	70,18	10,6	297,10	74	5,935	—	—	—	—	195	18	93	25	709	206	684	23	114
4,736	—	—	—	313	—	7,030	—	—	—	—	322	6	68	34	1,009	155	951	—	158
5,622	—	—	—	—	—	2,690	—	—	—	—	301	4	89	60	1,006	215	969	—	292
4,295	394,12	—	—	274	474	6,336	—	—	—	—	272	30	82	18	759	193	794	—	199
895	—	—	—	50	23	2,356	—	—	—	—	90	10	52	10	286	72	230	—	73
28,314,17	**3,425,12**	**70,18**	**41,22**	**1,882,8**	**574**	**36,319**	—	—	—	—	**2,113**	**121**	**713**	**230**	**6,529**	**1,797**	**6,221**	**30**	**1,496**
1,217	490	—	—	55,10	—	2,332	—	—	95	—	87	8	146	12	256	152	179	—	70
2,457	50	—	—	—	288	6,208	—	—	—	—	237	66	243	23	519	159	261	—	157
4,077	405	—	—	19	—	10,637	—	—	—	—	391	40	496	46	1,135	571	864	—	379
2,119,22	—	—	—	—	—	5,324	—	—	—	—	190	7	227	18	663	267	588	—	165
2,765	342	—	6,11	52	55	6,568	—	—	—	—	143	11	255	34	652	289	474	1	250
2,868	1,107	300	—	85,15	80	4,664	—	—	246	—	185	17	154	7	526	226	519	4	188
2,087,11	360	—	4,9	51,10	183	3,872	—	—	—	—	113	6	167	18	444	144	333	—	137
1,232	368	2	5,10	63,10	—	3,485	—	—	—	—	72	9	146	14	285	138	343	3	147
18,823,9	**3,122**	**302**	**15,30**	**327,5**	**606**	**43,090**	—	—	**341**	—	**1,418**	**164**	**1,834**	**172**	**4,480**	**1,946**	**3,561**	**8**	**1,493**
5,744	726	—	9,7	113,8	295	5,311	—	—	9,6	—	120	13	262	22	526	177	257	—	176
4,458	1,073	—	21,15	176	294	7,812	—	—	—	—	161	9	346	25	730	289	298	—	206
3,405,12	749,20	400,4	16,28	145,2	69	4,609	—	14	—	—	113	12	205	18	514	221	338	—	211
1,489	100	—	5	71	30	2,024	—	—	—	—	50	7	92	7	213	85	178	—	85
1.984	128	—	3,5	135	—	4,726	—	—	—	—	94	7	154	13	395	200	255	—	131
957	25	50	—	—	—	4,159	—	—	—	—	47	4	110	11	210	79	100	—	53
4,308	238	—	1,26	30,10	—	2,932	—	—	—	—	90	4	184	12	445	166	250	—	99
3,923	1,364	—	—	—	110	9,081	—	—	—	—	138	14	289	34	649	219	448	—	211
1,386	15	—	24	4	—	2,365	—	—	—	—	56	5	116	7	250	93	182	—	111
2,729	162	—	14	138	90	3,619	—	—	—	—	102	9	228	19	469	276	279	—	137
2,413	744	—	7	119	20	5,375	—	—	—	—	158	16	324	31	608	307	489	—	204
2,579,12	336	—	6	79,8	—	2,889	—	—	15	—	46	4	160	12	376	153	201	1	56
3,220,20	—	—	17,1	164,4	52	2,312	—	—	—	—	125	2	143	25	519	184	436	16	139
1.394	680	43	1,18	8	130	3,516	—	—	—	—	119	10	201	13	469	221	393	—	133
39,990,20	**6.340.20**	**493.4**	**103,28**	**1,183,12**	**1,090**	**60,730**	—	**14**	**24.6**	—	**1.419**	**116**	**2.814**	**249**	**6.373**	**2 670**	**4,104**	**17**	**1.952**
178,545,9	**28,822,7**	**1,385,10**	**354,7**	**5,819,4**	**5,221**	**266,156**	**72**	**968**	**375,6**	**23**	**12,178**	**1,019**	**10,352**	**1,693**	**39,653**	**14,642**	**32,066**	**894**	**11,853**
1,956	79	—	—	—	140	2,219	—	—	—	—	88	2	29	5	202	20	38	7	98
1,204	150	—	—	—	320	3,504	—	—	—	—	81	2	10	1	129	10	24	—	67
3,190,4	—	—	—	—	—	6,361	—	—	—	—	240	10	21	5	784	89	260	—	135
5.836,18	13	—	—	—	42	3.280	—	—	—	—	72	—	72	7	272	27	17	1	34
12.186.22	**242**	—	—	—	**502**	**15.364**	—	—	—	—	**481**	**14**	**132**	**18**	**1.387**	**146**	**339**	**8**	**334**
190,731,31	**29,064,7**	**1,385,10**	**354,7**	**5,819,4**	**5,723**	**281,520**	**72**	**968**	**375,6**	**23**	**12,659**	**1,033**	**10,484**	**1,711**	**41,040**	**14,788**	**32,405**	**902**	**12,187**

Socknarnes namn.	A. Brukningssätt. Jordareal i Tunnland och Kappland. 2 och 3 skiftesbruk.	Vexelbruk.	Koppelbruk.	Summa odlad jord.	B. till H. Jordförbättringar. Areal i Tunnland och Kappland. Nyodling under året.	Underdikad jord.	Jord, förbättrad eller vunnen genom vattenaftappning.	Ängsvattning.	Skogsplantering och skogsådd.	Brukningsdelar. Största brukningsdelen. Areal. T.-o.kpld.	Mantal.	Minsta brukningsdelen. Areal. T.-o.kpld.	Mantal.
Westerås fögderi.													
Badelunda	2 skift.	något	—	3,055,8	—	—	—	—	—	—	6	—	0,13
Barkarö	—	200	—	2,143	69	20	—	—	—	—	11,50	—	0,50
Dingtuna	—	306	något	7,247,1	133	67	—	—	—	476	—	13	—
Fläckebo	1,158,5	1,501,28	—	2,659,28	12	4	—	—	14	—	1	—	0,25
Haraker	2,312,3	1,743	—	4,055,3	60	437	—	90	11	952,6	—	11	—
Hubbo	887,30	654	—	1,541,30	12	25	—	—	—	—	3,63	—	0,13
Ihrsta	2,797,13	380	—	3,177,13	26	225	13	10	16	—	6,25	—	0,13
S:t Ilian	2 skift.	något	—	1,732,1	60	13	—	—	—	—	2,75	—	0,25
Kärrbo	619,26	941	—	1,550,26	10	140	—	103	—	1,808	—	32	—
Lillhärad	767,8	700	—	1,467,8	—	—	19	—	20	—	2	—	0,13
Lundby	1,272,28	1,170	—	2,442,28	—	25	—	—	—	—	9	—	0,50
Romfartuna	2,959,4	2,042	—	5,101,4	30	180	—	—	—	450	—	14	—
Skerike	1,073,4	200	—	1,273,4	—	16,16	—	—	—	—	5	—	0,10
Skultuna	1,433,9	—	2,009	3,433,23	4	42	—	—	—	—	4,75	—	0,13
Tillberga	2,047	600	—	2,647	—	—	—	—	—	—	14,75	—	0,33
Kungsåra	—	något	—	1,217,3	—	50	—	—	—	—	3	—	0,19
	17,328,2	10,437,23	2,009	44,744,20	416	1,244,16	32	203	61	1,808	14,75	11	0,10
Wäsby fögderi.													
Altuna	2,119	400	—	2,519	20	25	—	—	—	—	—	—	—
Björksta	—	något	—	3,720,11	10	—	—	—	—	—	10,75	—	0,10
Frösthult	2 skift.	—	—	1,670,22	—	—	—	—	—	—	2,50	—	0,23
Hvittinge	—	något	—	2,903,16	—	56,21	—	—	finnes	—	7,25	—	0,06
Härnevi	—	—	—	1,193,3	6	—	—	—	—	—	2	—	0,09
Sevalla	2 skift.	något	—	1,008	—	—	—	—	—	412	1	20	0,25
Simtuna	2 skift.	—	—	6,582,14	—	—	—	—	—	—	1	—	0,13
Thorstuna	2 skift.	—	—	4,917	—	—	—	—	—	—	4	—	0,06
Thortuna	2 skift.	—	—	2,237,6	21	—	—	—	—	147,23	—	3	—
Ängsö	411,31	840	—	1,251,31	—	300	—	—	—	—	6,63	1	—
Österrunda	—	—	—	1,991	10	—	—	—	—	—	—	—	—
	2,530,31	1,240	—	29,994,7	67	381,21	—	—	—	412	10,75	1	0,06
Salbergs fögderi.													
Enåker	1,238	422	—	1,660,7	13	—	—	—	—	—	1,23	—	0,06
Harbo	1,174	400	—	1,574	10	—	—	—	—	3,000	10,75	34	0,13
Huddunge	1,282	120	580,28	1,982,28	26	—	—	—	—	2,173,24	—	33	—
Kila	—	en del	—	3,736,30	—	10	—	—	—	—	2,25	—	0,03
Kumla	—	—	—	3,376,24	100	—	—	—	—	—	2	—	0,06
Wester Löfsta	—	något	—	3,617	152	—	—	—	—	—	—	—	—
Möklinta	2,215	285	76,1	2,576,1	—	90	—	—	—	—	—	—	—
Nora	endast 2 skiftesbruk			3,265,25	20	—	—	—	—	—	1,50	—	0,13
Norrby	4,963	400,20	—	5,363,20	100	40	—	—	—	130	—	12	—
Sala socken	2,147,9	362	—	2,509,9	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Tärna	2,095,8	316,12	—	2,411,20	95	—	—	—	—	280	—	10,30	—
Öster Wåhla	2 skiftesbruk			3,330,17	—	16	—	—	—	420	—	11	—
	15,114,17	2,306	656,29	35,404,21	519	156	—	—	—	3,000	10,75	10,30	0,03

I. K. och N. O. Sånings- och skördetider. Sädens beskaffenhet och mängd.

Såningstider.		Skördetider.		Den skördade Sädens							Öfverskott till afsalu		Brist för eget behof	
Höstsäd.	Vårsäd.	Höstsäd.	Vårsäd.	Mängd och beskaffenhet.	Vigt pr Tunna (L℔).						af Jordbruks-alster.	af Kreatur och Ladugårds-alster.	af Jordbruks-alster.	af Kreatur och Ladugårds-alster.
					Hvete.	Råg.	Korn.	Blandsäd.	Hafre.	Ärter.				
—	Apr.—Maj	vanlig tid	vanlig tid	god	—	—	—	—	—	—	finnes	finnes	—	—
sent	tidigt	—	—	medelmåttig	—	—	—	—	—	—	d:o	d:o	—	—
September	April	Aug.—Sept.	September	d:o	14	13	12	—	9	16	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	d:o	14	13½	—	—	—	—	intet	150 nötkr.	—	—
vanlig tid	vanlig tid	vanlig tid	vanlig tid	god	—	—	—	—	—	—	finnes	finnes	—	—
18/8—5/9	24/4—15/5	Augusti	—	höstsäd god, vårsäd medelm.	—	—	—	—	—	—	d:o	d:o	—	—
—	April—Maj	—	—	——	—	—	—	—	—	—	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	——	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Augusti	April	Augusti	Aug.—Sept.	god och vigtig	—	—	—	—	—	—	d:o	d:o	—	—
September	April	—	—	höstsäd god, vårsäd medelm.	14	13	—	—	—	—	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	d:o d:o	12—14	12	12	—	5½—10	—	d:o	d:o	—	—
Aug.—Sept.	Maj	Augusti	Aug.—Sept.	d:o d:o	—	—	—	—	—	—	d:o	d:o	—	—
September	Maj	—	—	god	—	—	—	—	—	—	d:o	intet	—	—
Augusti	Maj	Augusti	September	d:o	—	—	—	—	—	—	d:o	finnes	—	—
Aug.—Sept.	—	—	—	medelmåttig	13—15	11—14	9—12	7—10	6—10	14—16	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	d:o	14	13½	—	10	9	—	d:o	d:o	—	—
Aug.—Sept.	April—Maj	Aug.—Sept.	Aug.—Sept.	Medelmåttig	**12—15**	**11—14**	**9—12**	**7—10**	**5½—10**	**14—16**	Finnes	Finnes	—	—
Augusti	April	Augusti	September	medelmåttig	—	—	—	—	—	—	finnes	finnes	—	—
—	—	—	—	dels god, dels under medelm.	—	—	—	—	—	—	d:o	d:o	—	—
Aug.—Sept.	April—Maj	Aug.—Sept.	September	d:o d:o	13—15	12—14	11—12	—	7—10	—	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	dålig	13½	13	10½	—	7	—	—	—	brist	—
Aug.—Sept.	April—Maj	Augusti	September	dels god, dels medelmåttig	14—15	12—14	11—12	—	7—10	—	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	d:o d:o	12—15	11—14	9—12	6—10	6—10	13—16	d:o	d:o	—	—
Aug.—Sept.	April—Maj	—	—	medelmåttig	13—15	12—14	11—12	9—10	5—8	—	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	d:o	—	—	—	—	—	—	d:o	d:o	—	—
September	April—Maj	Augusti	Augusti	god	—	—	—	—	—	—	d:o	d:o	—	—
Augusti	April	Augusti	September	d:o	—	—	—	—	—	—	d:o	d:o	—	—
Augusti	April	Augusti	September	d:o	15	13—14	12—13	—	9—10	—	d:o	d:o	—	—
Aug.—Sept.	April—Maj	Aug.—Sept.	Aug.—Sept.	Medelmåttig	**12—15**	**11—14**	**9—13**	**6—10**	**5—10**	**13—16**	Finnes	Finnes	—	—
Aug.—Sept.	Maj—Juni	Augusti	September	god	—	—	—	—	—	—	intet	finnes	—	—
d:o	April	d:o	Augusti	ganska god	—	—	—	—	—	—	finnes	d:o	—	—
Augusti	April	d:o	September	god	14½—15	13½—14	12½—13	—	9½—10	—	d:o	d:o	—	—
—	April—Maj	d:o	d:o	medelmåttig	—	—	—	—	frostskadad	—	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	god	14½	13—13½	—	—	6—10	—	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	medelmåttig	—	—	—	—	frostskadad	—	obetydl.	obetydligt	—	—
Augusti	Maj	Augusti	September	——	14	13	11	—	8	14	d:o	d:o	—	—
d:o	d:o	d:o	d:o	dels god, dels medelmåttig	—	—	—	—	frostskadad	—	intet	finnes	—	—
Aug.—Sept.	d:o	—	—	god, utom hafran	—	—	—	—	frostskadad	—	finnes	d:o	—	—
d:o	d:o	Aug.—Sept.	Aug.—Sept.	d:o d:o	—	13½	11¾	—	frostskadad	—	d:o	intet	—	—
d:o	d:o	d:o	d:o	god	13½-14½	13—13½	12—12½	9—10	9—10	15—16	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	d:o	15	14	13	9—10	9—10	—	något	något	—	—
Aug.—Sept.	April—Maj	Aug.—Sept.	Aug.—Sept.	Dels god, dels medelmåttig	**13½—15**	**13—14**	**11—13**	**9—10**	**6—10**	**14—16**	Finnes	Finnes	—	—

R.—T. Arbetskostnad.

Socknarnes namn.	Vanlig årslön för		Värdet af stat och lön för		Dagsverkspriser.							
	Dräng.	Piga.	Dräng.	Piga.	Sommar,				Vinter,			
					högsta.		lägsta.		högsta.		lägsta.	
	Rk.	Rk.	Rk.	Rk.	Man.	Qvinna.	Man.	Qvinna.	Man.	Qvinna.	Man.	Qvinna.
Westerås fögderi.												
Badelunda	120 à 150	60 à 80	300	150	1.75	0,75	1,00	0,50	1,25	0,50	0,75	0,33
Barkarö	120	55	300	150	1,50	0,50	1,00	0,85	0,75	0,33	0,67	0,25
Dingtuna	120—130	50—60	275	130	1,50	0,75	1,00	0,37	0,88	0,58	0,67	0,33
Fläckebo	120	40	350	200	2,00	0,75	1,00	0,33	1,25	0,50	0,75	0,25
Haraker	110	50	250	125	1,50	0,75	1,00	0,50	1,00	0,50	0,67	0,37
Hubbo	130—150	65—75	270	140	1,75	1,00	1,50	0,75	1,25	0,50	0,75	0,33
Ihrsta	130	70	260	150	1,25	0,50	1,00	0,33	0,75	0,33	0,67	0,25
S:t Ilian	110	60	250	120	2,00	0,75	1,25	0,50	1,00	0,50	0,67	0,33
Kärrbo	120—140	40—60	280	140	1,50	0,50	1,00	0,33	0,75	0,33	0,67	0,25
Lillhärad	120	60	260	170	1,50	0,50	1,00	0,38	1,00	0,33	0,75	0,30
Lundby	100—140	50—70	275	—	1,50	0,67	1,00	0,42	1,00	0,42	0,67	0,33
Romfartuna	120	50—60	280	180	1,50	0,67	1,00	0,33	0,67	0,38	0,50	0,25
Skerike	140	55	300	130	1,50	0,60	1,00	0,33	1,00	0,50	0,75	0,30
Skultuna	150	55	295	180	1,75	0,67	1,50	0,50	1,00	0,50	0,90	0,20
Tillberga	100—175	50—75	350	187	1,75	0,75	1,25	0,50	1,00	0,50	0,75	0,30
Kungsåra	140—150	60—70	—	—	2,00	0,75	1,50	0,45	1,00	0,45	0,75	0,40
Medeltal	**100—175**	**40—80**	**286,33**	**143,46**	**2,00**	**1,00**	**1,00**	**0,33**	**1,25**	**0,58**	**0,50**	**0,20**
Wäsby fögderi.												
Altuna	130	65	260	180	1,75	1,00	1,25	0,60	1,00	0,67	0,75	0,50
Björksta	130	65	280	140	1,75	0,80	1,25	0,62	1,00	0,50	0,75	0,50
Frösthult	130—150	50—80	300	170	1,50	1,00	1,00	0,75	1,00	0,75	0,75	0,50
Hvittinge	140	70	—	—	1,00	0,50	0,75	0,33	0,75	0,33	0,50	0,25
Hernevi	130—150	50—70	290	140	1,50	1,00	1,00	0,75	1,00	0,67	0,67	0,50
Sevalla	100—175	50—75	350	187	1,75	0,75	1,25	0,50	1,00	0,50	0,75	0,30
Simtuna	130—160	60—80	325	180	1,50	0,75	1,00	0,50	1,00	0,50	0,75	0,33
Thorstuna	100—150	50—70	275	187	1,50	0,75	1,00	0,50	1,00	0,50	0,75	0,37
Thortuna	125	75	250	175	1,75	1,00	1,25	0,50	1,00	0,75	0,75	0,37
Ängsö	100—120	50—70	300	167	1,50	0,75	1,25	0,50	1,00	0,50	0,75	0,33
Österrunda	100—150	50—60	200	—	2,00	1,00	1,00	0,75	1,00	0,75	0,75	0,50
Medeltal	**100—175**	**50—80**	**283**	**169,55**	**2,00**	**1,00**	**0,75**	**0,33**	**1,00**	**0,75**	**0,50**	**0,25**
Salbergs fögderi.												
Enåker	110	50	275	150	1,50	0,75	1,00	0,50	1,00	0,50	0,75	0,38
Harbo	110—125	40—50	270	175	1,50	0,75	1,10	0,50	1,00	0,40	0,75	0,33
Huddunge	125	50	280	140	1,50	0,50	1,00	0,37	1,00	0,37	0,75	0,33
Kila	120	50	300	200	1,50	0,75	1,00	0,38	0,84	0,50	0,67	0,30
Kumla	100—125	40—60	225	125	2,00	0,75	1,25	0,50	1,00	0,50	0,67	0,35
Wester Löfsta	120	55	300	150	1,50	0,75	1,00	0,50	1,00	0,50	0,75	0,40
Möklinta	120	50	300	200	2,00	1,00	1,50	0,75	1,00	0,75	0,75	0,50
Nora	100—120	50	—	—	1,75	0,75	1,25	0,67	1,25	0,67	1,00	0,50
Norrby	100—175	45—65	275	—	2,00	0,85	1,25	0,55	1,25	0,50	0,75	0,40
Sala socken	120	60	300	180	1,75	0,87	1,25	0,67	1,25	0,75	1,00	0,50
Tärna	100—150	50—70	275	137	1,50	0,75	1,25	0,50	0,83	0,33	0,67	0,25
Öster Wåhla	150—160	50—60	260	160	1,50	0,75	1,00	0,50	1,00	0,50	0,75	0,33
Medeltal	**100—175**	**40—70**	**278,18**	**147**	**2,00**	**1,00**	**1,00**	**0,37**	**1,25**	**0,75**	**0,67**	**0,35**

L. och U.—Z. Foder- och skogstillgång m. m. Binäringar.

Skörd af naturlig äng.	Skörd af Halm.	Skogstillgång.	Afyttring af Skogseffekter.	Antal planterade träd under året.	Binäringar.
knapp	medelmåttig	knapp	ingen	—	
d:o	d:o	d:o	d:o	6	Fiske i Mälaren.
d:o	d:o	d:o	ringa	136	Biskötsel, fiske, rörtägt.
medelmåttig	d:o	medelmåttig	kol och ved	180	Fiske, mattväfnad.
knapp	d:o	d:o	från 7 hemman	50	Biskötsel, mattväfnad och forssling.
d:o	d:o	knapp	ingen	30	Något biskötsel.
d:o	god	medelmåttig	något	87	Biskötsel, fiske.
d:o	medelmåttig	d:o	något ved	40	Biskötsel.
medelmåttig	god	tillräcklig	något	89	
svag	medelmåttig	god	1600 stafv. ved	40	
medelmåttig	d:o	knapp	——	—	Fiske vid 1 egendom.
knapp	d:o	medelmåttig	något	157	Biskötsel, forssling.
d:o	d:o	d:o	ingen	—	
d:o	——	dels knapp, dels till afsalu	ved	120	Biskötsel, obetydligt fiske.
d:o	d:o	medelmåttig	——	—	Forssling.
under medelm.	d:o	god	ved och timmer	—	Biskötsel, fiske.
knapp	medelmåttig	medelmåttig	——	80	Obetydliga.
d:o	god	knapp	——	50	Obetydliga.
d:o	medelmåttig	d:o	——	20	Något forssling.
d:o	knapp	medelmåttig	bjelkar, spiror, ved	—	
d:o	medelmåttig	knapp	——	20	Något forssling.
d:o	d:o	god	ved	—	D:o d:o.
d:o	——	knapp	ingen	325	Ringa biskötsel.
nära missväxt	medelmåttig	d:o	d:o	100	D:o d:o.
knapp	d:o	medelmåttig	något	9	D:o d:o.
medelmåttig	d:o	knapp	——	300	Fiske, biodling, körsbär säljas mycket.
knapp	knapp	d:o	något	8	Inga.
knapp	medelmåttig	god	kol, timmer, bräder	—	2 ångsågar, kolning, tjärubränning, hartz, terpentin, fiske.
d:o	god	medelmåttig	plank, bräder	100	Laggkärl, kolning, biskötsel.
d:o	d:o	god	betydlig	70	Laggkärl, spånad och väfnad.
d:o	d:o	medelmåttig	d:o	—	Obetydligt.
medelmåttig	d:o	d:o	någon	—	
knapp	under medelm.	god	bräder och kol	—	
d:o	medelmåttig	d:o	d:o	10	Fiske och något snickeri.
d:o	d:o	d:o	kol, timmer, plank, bräder	50	Laggning, stol- och korgarbete, spiller, spån.
dålig	god	d:o	något	130	Hafregryn, biskötsel.
knapp	medelmåttig	medelmåttig	ved och timmer	—	
d:o	god	d:o	plank och bräder	100	
under medelm.	d:o	d:o	d:o	25	Laggkärl, snickeri af möbler, forssling, fiske.

Socknarnes namn.	A. Brukningssätt. Jordareal i Tunnland och Kappland. 2 och 3 skiftesbruk.	Vexelbruk.	Koppelbruk.	Summa odlad jord.	B. till H. Jordförbättringar. Areal i Tunnland och Kappland. Nyodling under året.	Underdikad jord.	Jord, förbättrad eller vunnen genom vattenaftappning.	Ängsvattning.	Skogsplantering och skogssådd.	Brukningsdelar. Största brukningsdelen. Areal. T.-o.kpld.	Mantal.	Minsta brukningsdelen. Areal. T.-o.kpld.	Mantal.
Bergslags fögderi.													
Wester Fernebo	2 à 3 skiftesbruk		—	5,758,18	122	—	—	—	—	—	3,13	2,8	0,01
Gunnilbo	—	något	—	1,314	—	—	—	—	—	—	0,25	—	0,04
Hed	—	mest	—	1,275,17	4	150	—	—	—	—	1,50	—	0,006
Karbenning	170,19	2,720	—	2,890,19	17	3	—	—	11	—	—	—	—
Norberg	—	mest	—	2,616,24	9,16	3	—	—	8,16	—	—	—	—
Skinnskatteberg	—	allmänt	—	2,248	20	140	—	—	200	220	—	2,16	—
Westanforss	—	allmänt	—	2,540	20	20	—	—	10	—	1,25	—	0,01
Wester Wåhla	270	827	—	1,097	4,16	6	—	—	—	153	—	3	—
	440,19	**3,547**	—	**19,740,14**	**197**	**322**	—	—	**229,16**	**220**	**3,13**	**2,8**	**0,006**
Strömsholms fögderi.													
Berg	—	något	—	2,780,8	—	14	—	—	—	—	3	—	0,06
Kohlbäck	1,700	600	1,745,24	4,245,24	5	20	—	—	—	439	—	9	—
Munktorp	8,811,16	1,200	—	10,011,16	175	140	—	—	2	376	4,25	31	1,00
Ramnäs	—	något	—	2,131,20	—	46	—	—	40	—	—	—	—
Rytterne	1,326,8	2,660	—	3,986,8	95	16	—	—	—	574	—	9	—
Sura	674	1,407,2	—	2,081,2	30	55	—	—	70	—	4,64	—	0,04
Svedvi	allmänt	—	—	3,014,13	—	—	—	—	—	493	—	7,28	—
Säby	1.000	1,106,8	—	2,106,16	30	—	30	—	8	—	6,81	—	0,05
	13,511,24	**6,973,10**	**1,745,24**	**30,357,11**	**335**	**291**	**30**	—	**120**	**574**	**6,81**	**7,28**	**0,04**
Kungsöhrs fögderi.													
Arboga landsförsamling	3,047	500	511,6	4,058,6	17	63	—	—	—	433,10	—	8	—
Björskog	2,100	210	3,525,7	5,835,2	10	—	—	—	—	553	—	7,27	—
Bro	770,10	2,500	—	3,270,10	15	300	400	—	155	400	—	10	—
Fellingsbro fjerding	480,8	460,18	—	940,26	6	—	—	100	40	—	4,75	—	0,18
Himmeta	2,885	475	—	3,360	8	—	—	—	—	—	3,14	—	0,04
Kungs Barkarö	2 skift.	—	—	2,295	—	—	—	—	—	—	11,25	—	0,25
Kung Carl	—	58	—	2,481,4	25	10	32	—	22	419	—	31	—
Köpings landsförsamling	4,888	844,16	—	5,732,16	20	—	—	—	—	445	4,13	8,16	0,08
Malma	782	1,407	—	2,189	—	—	—	—	—	—	1,54	—	0,08
Medåker	1,405	380	2,333	4,118	11	16	—	—	13	—	2	—	0,04
Odensvi	2,759	1,405	—	4,164	45	12	—	—	40	320	—	1	—
Sätterbo	—	780	—	1,485,8	10	350	—	110	5	620	—	1,27	—
Westra Schedvi	1,486	421,1	—	1,907,1	40	300	800	—	50	276,17	2,50	11	0,08
Torpa	2 skift.	—	—	2,537,24	—	—	100	—	—	—	5,38	—	0,04
	20,602,18	**9,441,3**	**6,369,13**	**44,374,1**	**207**	**1,035,16**	**1,332**	**210**	**325**	**620**	**11,25**	**31**	**0,04**
Summa för landet	**69,528,15**	**33,945,4**	**10,781,2**	**204,615,10**	**1,741**	**3,430,21**	**1,394**	**413**	**735,16**	**3,000**	**14,75**	**31**	**0,006**
Westerås stad	—	1,309,31 oregelb.	—	1,309,31	—	50	—	—	—	—	—	—	—
Sala »	—	—	—	2,683,23	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arboga »	1,108	100	—	1,396	—	40	—	—	1,16	150	—	1	—
Köpings »	26,13	654	—	680,13	—	—	—	—	25	21,31	—	2	—
Summa för städerna	**1,134,13**	**2,063,31**	—	**6,070,3**	—	**90**	—	—	**26,16**	**150**	—	**2**	—
Summa för hela länet	**70,662,28**	**36,009,3**	**10,781,2**	**210,685,13**	**1,741**	**3,520,21**	**1,394**	**413**	**762**	**3,000**	**14,75**	**2**	**0,006**

I. K. och N. O. Sånings- och skördetider. Sädens beskaffenhet och mängd.

Såningstider.		Skördetider.		Den skördade Sädens							Öfverskott till afsalu		Brist för eget behof	
Höstsäd.	Vårsäd.	Höstsäd.	Vårsäd.	Mängd och beskaffenhet.	Vigt pr Tunna (L℔).						af Jordbruksalster.	af Kreatur och Ladugårdsalster.	af Jordbruksalster.	af Kreatur och Ladugårdsalster.
					Hvete.	Råg.	Korn.	Blandsäd.	Hafre.	Ärter.				
Augusti	Maj	Augusti	September	medelmåttig	—	—	11½	—	—	—	—	finnes	på Vårsäd	—
—	—	—	—	god	—	13—13½	—	—	8½—9	—	—	—	¼ köpes	—
Aug.—Sept.	Maj	Augusti	September	d:o	—	13—13½	11½—12¾	—	8½—10	—	—	—	förefinnes	—
Augusti	d:o	—	—	d:o	14½—15	13½—14	—	—	8½—9¾	—	—	finnes	Korn köpes	—
d:o	d:o	d:o	d:o	d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	finnes	finnes
d:o	d:o	d:o	d:o	god	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
d:o	d:o	d:o	d:o	d:o	—	13	—	—	8—11	—	—	—	någon	någon
d:o	d:o	d:o	d:o	d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	finnes	—
Aug.—Sept.	Maj	Augusti	September	God	14½—15	13—14	11½—12¾	—	8—11	—	—	—	Förefinnes	
Augusti	Maj	Augusti	September	god	—	—	—	—	—	—	finnes	finnes	—	—
d:o	d:o	d:o	d:o	medelmåttig	13½—15	13—14	11—12	—	8—10	—	d:o	d:o	—	—
d:o	April—Maj	d:o	d:o	d:o	—	14½	12	—	9½	—	d:o	d:o	—	—
d:o	d:o	d:o	d:o	d:o	14	12¾	11	10	9¼	—	—	—	—	—
d:o	d:o	—	—	d:o	—	—	—	—	—	—	finnes	finnes	—	—
d:o	d:o	d:o	d:o	d:o	15	13¾	12½	11	7½—9¾	15	—	d:o	—	—
Augusti	d:o	Augusti	September	god	14½	13½	11½	—	9	—	finnes	finnes	—	—
—	d:o	d:o	d:o	medelmåttig	14½	14	12	—	9—10	—	d:o	d:o	—	—
Augusti	April—Maj	Augusti	September	Medelmåttig	13½—15	12¾—14	11—12½	10—11	7½—10	15	Finnes		—	—
Augusti	Maj	Augusti	September	medelmåttig	14—15	13—14	12—13½	—	8—10	—	finnes	finnes	—	—
—	—	—	—	god	—	—	—	—	—	—	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	d:o	15	13½—14	13	—	10	—	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	—	—	13½	—	—	9	—	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	medelmåttig	14½	13	12	—	9—10	—	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	—	14	12—13½	12	—	7—9	—	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	d:o	—	13	—	—	7—8½	—	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	god	—	—	—	—	—	—	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	medelmåttig	16	14	12	—	9—10	—	Spanmål	icke	—	—
—	—	—	—	—	—	13½	—	—	9½	—	finnes	finnes	—	—
—	—	—	—	medelmåttig	—	—	—	—	—	—	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	d:o	—	13	—	—	9—10	—	d:o	d:o	—	—
—	—	—	—	d:o	14½—15	12—13	11—12	—	8—10	14—15	d:o	d:o	—	—
Aug.—Sept.	Maj	Augusti	September	d:o	13—15	12½	11—13	—	8—10	—	d:o	d:o	—	—
Aug.—Sept.	Maj	Augusti	September	Medelmåttig	13—16	12—14	11—13½	—	7—10	14—15	Finnes		—	—
Aug.—Sept.	April—Maj	Augusti	September	—	—	13½	12	—	9	—	—	—	brist	brist
—	—	—	—	—	—	13½	12	10½	9	—	något	intet	—	—
—	—	—	—	medelmåttig	15	13½—14	12—13	—	9½—10	15—15½	—	—	—	—
—	—	—	—	god	15	14	—	—	9½—10	—	—	—	brist	brist

R.—T. Arbetskostnad.

Socknarnes namn.	Vanlig årslön för		Värdet af stat och lön för		Dagsverkspriser.							
					Sommar,				Vinter,			
					högsta.		lägsta.		högsta.		lägsta.	
	Dräng.	Piga.	Dräng.	Piga.	Man.	Qvinna.	Man.	Qvinna.	Man.	Qvinna.	Man.	Qvinna.
	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.								
Bergslags fögderi.												
Wester Fernebo	100	50	275	—	1,50	0,75	1,00	0,50	1,00	0,50	0,75	0,37
Gunnilbo	120	50	—	—	1,50	0,80	1.00	0,50	0,80	0,50	0,65	0,40
Hed	60—120	40—60	250	—	1,50	0,75	1,00	0,50	1,00	0,50	0,67	0,50
Karbenning	140	50	250	160	1,75	0.75	1,25	0.50	1,00	0,40	0,67	0,25
Norberg	150	50	350	210	1,50	0,75	1,00	0,50	1,00	0,50	0.87	0,37
Skinnskatteberg	100	50	—	—	1,50	0,75	1,10	—	—	—	—	—
Westanforss	130	50	300	200	1,50	0,75	1,25	0,50	1,25	0,50	0.75	0.50
Wester Wåhla	150	50	350	250	1,75	0.75	1.25	0.50	1,00	0.50	0.75	0.48
Medeltal	**60—150**	**40—60**	**295,83**	**205**	**1,75**	**0,80**	**1,00**	**0.50**	**1,25**	**0,50**	**0,65**	**0,25**
Strömsholms fögderi.												
Berg	125	50	280	150	1,25	0,60	1,00	0,50	0,88	0,50	0,75	0,40
Kohlbäck	150	60	300	200	1,50	0,75	1,25	0,50	1,00	0,50	0,75	0,37
Munktorp	140	70	275	137	1,50	1,00	1,00	0,50	1,00	0,50	0,75	0,33
Ramnäs	100 - 140	40—65	270	—	1,50	0,67	1,00	0,50	1,00	0,50	0,80	0.37
Rytterne	120	50	275	140	1 50	0.67	1,00	0,45	1,00	0,50	0,75	0,37
Sura	135	50	280	180	1,25	0,58	1,00	0,38	0,88	0,38	0,75	0,33
Svedvi	150	60	370	175	1,75	0,75	1,25	0,50	1,00	0,50	0,75	0,40
Säby	120—150	50—60	300	175	1,50	0,75	1,25	0,50	1.00	0,50	0,75	0.37
Medeltal	**100—150**	**40—70**	**293,75**	**165,28**	**1,75**	**1,00**	**1,00**	**0,38**	**1,00**	**0,50**	**0,75**	**0,33**
Kungsöhrs fögderi.												
Arboga landsförsamling	100—130	50—70	300	—	1,50	1,00	1,25	0,75	1,00	0,67	0,75	0,50
Björskog	130	60	250	125	1,50	0,75	1,00	0,50	0,75	0,50	0,60	0,33
Bro	140	65	300	—	2,00	1,00	1,25	0,50	1,00	0,50	0,75	0.33
Fellingsbro fjerding	140	60	300	—	1,50	0,60	1,00	0,50	0,75	0,50	0,50	0,40
Himmeta	120	60	210	—	1,50	0.75	1,00	0,25	0,75	0,50	0,50	0,25
Kungs Barkarö	120	70	300	150	1,50	0,75	1,25	0,63	1,00	0,50	0,63	0,40
Kung Carl	130	70	300	150	1,50	0,75	1,25	0,63	1,00	0,63	0,75	0,50
Köpings landsförsamling	150	60	300	150	1,50	1,00	1,25	0,50	1,00	0,50	0,75	0,50
Malma	120—150	50—70	280	—	1,50	0,75	1,25	0,50	1,00	0,50	0,75	0,37
Medåker	140	65	300	—	1,50	1,00	1,00	0,70	1,00	0,75	0,50	0,33
Odensvi	130	50	250	150	1,25	0,75	0,80	0,50	1,00	0,50	0,70	0,40
Sätterbo	120	60	300	150	1,50	0,75	1,25	0,63	1,00	0,63	0,75	0,50
Westra Schedvi	100—150	30—60	350	225	1,25	0,75	1,00	0,40	0,75	0,50	0,65	0,25
Torpa	120	60	275	150	1,75	0,75	0,67	0,33	1,00	0,40	0.60	0,30
Medeltal	**100—150**	**30—70**	**286,78**	**156,25**	**2,00**	**1,00**	**0,67**	**0,25**	**1,00**	**0,75**	**0,50**	**0,25**
Westerås stad	125—150	50—60	300	150	1,50	0,67	1,50	0,67	1,00	0,50	0.84	0,50
Sala »	150	60	300	—	1,75	0,75	1,25	0,67	1,00	—	0,50	—
Arboga »	125—150	50—60	287	137	1,50	0,75	1,25	0,50	1,00	0,50	0,75	0,38
Köpings »	150	50	300	200	1,50	0,84	1.25	0.75	1.00	0.75	0,84	0,67
Medeltal	**125—150**	**50—60**	**296,75**	**162,33**	**1,75**	**0,84**	**1,25**	**0,50**	**1,00**	**0,75**	**0,50**	**0,38**

L. och U.—Z. Foder- och skogstillgång m. m. Binäringar.

Skörd af naturlig äng.	Skörd af Halm.	Skogstillgång.	Afyttring af Skogseffekter.	Antal planterade träd under året.	Binäringar.
knapp	medelmåttig	god	kol	144	Något biskötsel, forsling.
under medelm.	god	medelmåttig	kolning	27	
medelmåttig	d:o	god	d:o	10	
knapp	medelmåttig	medelmåttig	kol säljes	100	
under medelm.	d:o	god	användes för bergsbruket och kol köpes	87	
d:o	knapp	tillräcklig	kolning	—	
knapp	medelmåttig	god	d:o	30	
d:o	d:o	medelmåttig	d:o	6	Fiske.
knapp	medelmåttig	medelmåttig	ringa	50	
d:o	d:o	knapp	d:o	100	Qvarnar, sågar, benstamp, kimröksfabrik, benmjölsfabrik, biskötsel.
d:o (mask)	d:o	d:o	d:o	100	Något fiske.
under medelm.	d:o	till behofvet	——	—	
d:o	d:o	knapp	——	150	Fiske.
knapp	d:o	god	ved och kol	100	Ringa.
d:o	d:o	knapp	ingen	—	
d:o	d:o	d:o	——	—	Något biskötsel och fiske.
knapp	medelmåttig	knapp	något	34	Fiske.
d:o	god	d:o	ingen	100	Brödbakning.
d:o	d:o	medelmåttig	något	—	Något fiske.
under medelm.	d:o	d:o	d:o	10	Biskötsel.
klen	d:o	d:o	d:o	—	
knapp	medelmåttig	saknas	ingen	40	Fiske.
d:o	d:o	medelmåttig	något ved	50	D:o.
d:o	god	knapp	d:o	60	
d:o	medelmåttig	medelmåttig	kol och ved	—	
d:o	d:o	d:o	d:o	41	Biskötsel, forsling.
d:o	d:o	d:o	d:o	50	D:o obetydlig, fiske.
d:o	d:o	god	försäljes	30	Fiske.
medelmåttig	god	d:o	2000 st. kol	25	Rikt fiske, biskötsel, snickeri, redskapstillverkning.
knapp	medelmåttig	medelmåttig	något	50	Något fiske.
under medelm.	god	knapp	ingen	300	3 ångbrännerier, ölbryggeri, 2 tegelbruk, biskötsel.
knapp	medelmåttig	medelmåttig	——	—	Kalkbränning.
——	god	knapp	——	100	Fiske, biskötsel.
medelmåttig	d:o	——	——	50	

Litt. I. Väderlek.

Våren torr och kall med blåst — likaså försommaren. — Väderleken under höbergningen gynnsam — under sädesskörden regnig och hinderlig för inbergningen. I Maj och Juni: de naturliga ängarne skadade af gräsmask. I Augusti frost, som skadat hafresädet. I några kommuner har vårsäden blifvit skadad af hagel.

Merglade hafva uppgifvits i Hvittinge socken 4 t:ld, i Karbennings d:o 1½ t:ld och i Wester Wåhla 5 t:ld.

Begagnade *bränntorfsmossar* i Bro socken 50 t:ld, i Fellingsbro fjerding 6 t:ld.

STOCKHOLM, 1867. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

IV) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

STORA KOPPARBERGS LÄN.

Jemte efterföljande fögderivis upprättade sammandrag öfver sockneuppgifterna till länets jordbruksstatistik har Kongl. Hushållnings-Sällskapets Förvaltnings-Utskott benäget meddelat:

"att sedan Kongl. Maj:t i Nådigt Cirkulär af den 3:dje Mars 1865 uppdragit åt Hushållnings-Sällskapet i detta, likasom i öfriga län, att inom dess område ombesörja insamlandet m. m. af uppgifter till bidrag för åvägabringande af en jordbruksstatistik för Riket, så beslöt dess Förvaltnings-Utskott, att insamlandet af nämnda uppgifter borde ske särskildt för hvarje kommun, och fördenskull valdes en person inom hvarje sådan till ordförande i en komité, åt hvilken uppdrogs att insamla och meddela uppgifter om jordbrukets tillstånd och utveckling inom kommunen. Denna åtgärd gillades sedermera af Hushållnings-Sällskapet, som anslog 1,000 R:dr R:mt till ersättning åt ordförande i sockne-komitéerna för nödigt skrifvare-biträde. Men ehuru Förvaltnings-Utskottet med all omsorg sökte välja till ordförande endast sådane personer, som kunde antagas inse nyttan och nödvändigheten af att landets förhållanden — såväl dess tillgångar som ock dess brister — blifva kände, och valen i allmänhet lyckades, så att de fleste ordförande i socknekomitéerna med beredvillighet och ospard möda fullgjorde det dem lemnade, ingalunda lätta uppdraget, så inträffade likväl åtskilliga afsägelser af ordförandeskapet, och detta t. o. m. långt efter det uppgifterna bordt vara till Hushållnings-Sällskapet ingifna, hvarförutom en och annan vald ordförande hvarken afsade sig förtroendet eller vidtog någon åtgård för uppgifternas insamlande. Och enär Förvaltnings-Utskottet förväntade att äfven från de sistnämnde få ehuru sent emottaga uppgifter, så ansågs ingen annan åtgärd än förnyade uppmaningar böra vidtagas, men då sådane lemnades utan afseende, så måste ny ordförande utses, hvilket allt orsakade, att uppgifterna från några kommuner först nyligen till Hushållnings-Sällskapet inkommit, och från 3:ne hafva ändock inga sådane erhållits, hvadan Förvaltnings-Utskottet såsom materialier för dessa kommuner användt de till Konungens Befallningshafvande i länet ingifna uppgifter för år 1865 till femårsberättelsens upprättande.

De meranämnde ordförande försågos med nödigt antal exemplar af formulär-blanketterna för uppgifternas antecknande, äfvensom dem tillställdes 1 ex. af Chefens för Kongl. Statistiska Central-Byrån till Kongl. Maj:t aflåtna underdåniga utlåtande och förslag i frågan af den 17 November 1864, hvilket innehåller så fullständiga föreskrifter för insamlandet af primär-uppgifterna och blanketternas begagnande, att Förvaltnings-Utskottet ansåg öfverflödigt att meddela några särskilda sådane, utan blott hänviste till förutnämnda underdåniga utlåtande.

Uti Särna, Elfdals och Orsa socknar i Ofvan-Siljans fögderi saknas helt och hållet geometriska kartor, emedan Storskifte icke ännu derstädes skett, hvadan några arealuppgifter icke kunnat meddelas, och i åtskilliga andra socknar har arealen, likaledes i brist af nödige kartor, icke heller kunnat uppgifvas.

En del komitéer hafva icke ansett sig ännu böra insamla andra uppgifter än de, som Kongl. Maj:t i åberopade nådiga Cirkulär anbefallt, hvilka endast omfatta utsäde, skörd och kreaturs-antalet vid sistlidne års slut. Falun den 30 November 1866.

På Stora Kopparbergs Läns Hushållnings-Sällskaps Förvaltnings-Utskotts vägnar:

WILH. VIRGIN.

K. L. Bladin."

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Socknarnes namn.	Nuvarande mantal.	Antal			Deraf				Antal ägare af odlad jord				Antal brukare af odlad jord			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.	Hela ägovidden.	trädg-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
				Tunn- och kappland.												
Kopparbergs fögderi.																
Svärdsjö																
Enviken		1,100	82	306,000	20	6,800	12,500		550	549	1			82		
Sundborn						1,684										
Kopparberg	56				35	3,415			193	158	19	1				
Thorsång		186		8,136	13,16	2,847	285									
Aspeboda		185		5,509	10,16	1,723,26	36		64	114	7					
Vika				28,975	25,26	4,178,15	81									
Stora Schedvi					102,58	20,677										
Summa																
Säters fögderi.																
Gagnef	79,32			75,021		6,521	9,300									
Stora Tuna																
Gustafs	293,33	470		22,530,24	19	6,708	915		12	410	48					
Säter	19,38			12,621	19	2,281,24	3,013		146	145	1		32	4	1	
Summa																
Näsgårds fögderi.																
Husby																
Hedemora		746	5	46,872,8	161,28	13,035,8	2,863,16		127	484	108	3	6	27		
Garpenberg		177		23,847,29	6	2,309	2,395,15		46	92	6		66	99	7	
By				65,691,26		3,374,24	8,644,24									
Folkärna	63,99	446	6	33,127	63	8,400	4,600		105	241	90		1	3	2	
Grytnäs	37,45	376	66	23,150,18	50,11	5,255,30	356		77	261	20		12	5	1	
Summa																
Vester-Bergslags fögderi.																
Grangärde	53,64			84,161,5	18,27	2,876,9	11,623,17		314	151	15	3				
Ludvika	16,88	130	37		49	1,439	4,272		29	87	26	1				
Norrbärke	60,56	504		83,431,14	32,24	5,448	12,063,18		76	263	17	3	23	170	1	
Söderbärke																
Malingebo	9,17					492,28	2,029,24						1	29	11	
Summa																

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af							
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		andra växtslag.	träde.	Hvete,		Råg,		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.				
Tunn- och kappland.										Kubikfot.							
403	2,213	25	220		29		3,110		800	16	16	2,000	200	6,900	5,300	5,700	120
140	526		30		5		843		140	—	—	630	—	84	6,312	—	—
344,16	689,4		100				1,826,4		455,8	40	10	1,202	—	742	7,600	121	1
348	972		41		5		1,133		348	120	—	1,121	—	113	8,133	—	13
162,16	486,24		52,21	5,6	5,24		880,8		162,16	20	—	613	—	95	4,806	48	—
503,26	993,20	0,24	103,5	4,8	3,12		2,055,6	20	494,10	42	23	1,957	—	153	10,791	6	23
										585	—	5,127	—	1,139	29,066	—	13
										823	**49**	**12,650**	**200**	**9,226**	**72,008**	**5,875**	**170**
957	1,840	60	422		30		2,255		957	184	8	4,625	—	315	19,195	550	360
										180	50	9,300	25	1,500	81,000	700	180
839	2,357		110		50		2,513		839	280	—	3,026	—	450	20,480	—	—
242,16	715,16	4	87,16	1	7	37	930,16		256,24	14	—	992	—	154	6,306	—	—
										658	**58**	**17,943**	**25**	**2,419**	**126,981**	**1,250**	**540**
										121	118	4,636	—	182	20,854	281	139
1,526,12	3,501,8	21,8	284,4	12,20	43	135	6,092		1,490,20	456	—	8,012	14	8,316	39,660	69	91
238	473		101,20				1,271,26		234,18	—	—	1,145	—	63	4,865	—	—
559	1,167	36	113		4		956,24		539	204	3	2,543	—	888	8,713	599	187
1,058	1,716	29	105	11	30	1,390	3,025		1,045	424	—	4,192	—	806	13,894	118	128
630,20	1,001,4	6,20	86,28		1,16		2,859,4	29,4	640,30	90	—	2,682	—	286	9,956	—	29
										1,295	**121**	**23,210**	**14**	**10,541**	**97,942**	**1,067**	**574**
351,6	1,073,19	18,27	323,10	0,16	12,10		748,2		348,15	—	—	1,402	50	572	6,527	1,194	10
109	889		99				230	2	110	8	—	833	—	250	4,687	394	9
740,6	1,450	9,15	227,19		11,28		2,279,14		729,19	47	4	2,662	—	115	15,245	—	3
										176	—	2,520	—	504	6,300	—	252
63,8	110,18	19,15	43,24	1	13,18		183,1	0,8	58	—	—	227	—	143	1.250	—	—
										231	**4**	**7,644**	**50**	**1,584**	**34,009**	**1,588**	**274**

1.	36.	37.	39.	40.	42.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.
	Hela utsädesbeloppet af					Skördebeloppet									
Socknarnes namn.	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Roffrö.	Hvete, höst-.	Hvete, vår-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.
	Kubikfot.				℔	Kubikfot.									
Kopparbergs fögderi.															
Svärdsjö, Enviken	—	—	9,400	189	—	250	250	20,000	1,200	41,400	21,200	—	—	—	—
Sundborn	—	—	1,500	20	—	—	—	5,670	—	700	15,780	—	—	—	—
Kopparberg	—	40	3,976	—	—	251	47	12,921	—	4,572	31,872	607	4	—	—
Thorsång	—	6	1,266	19	—	825	—	11,390	—	737	32,577	—	44	—	32
Aspeboda	—	—	1,542	9	—	169	—	5,533	—	619	18,038	195	—	—	—
Vika	—	323	2,916	13	—	358	111	23,441	—	1,013	45,688	—	93	—	—
Stora Schedvi	—	90	5,406	67	—	4,518	—	26,946	—	5,005	102,512	—	46	—	—
Summa	—	459	26,006	317	—	6,371	408	105,901	1,200	54,046	267,667	802	187	—	32
Säters fögderi.															
Gagnef	—	—	18,568	180	—	1,288	56	37,000	—	2,205	95,975	2,750	2,160	—	—
Stora Tuna	—	100	14,000	240	—	1,080	300	102.300	150	12,000	405,000	2,800	720	—	—
Gustafs	—	—	2,200	160	—	1,400	—	15,130	—	1,800	71,690	—	—	—	—
Säter	—	41	3,166	17	—	95	—	6,798	—	1,018	27,477	—	—	—	—
Summa	—	141	37,934	597	—	3,863	356	161,228	150	17,023	600,142	5,550	2,880	—	—
Näsgårds fögderi.															
Husby	—	—	5,291	—	—	823	577	52,349	—	969	64,818	915	894	—	—
Hedemora	—	244	9,550	235	13	2,482	—	56,823	57	3,652	120,833	334	377	—	57
Garpenberg	—	—	3,786	—	—	—	—	9,111	—	306	19,165	—	—	—	—
By	7	29	4,763	23	—	1,545	—	23,193	—	6,464	35,150	3,177	1,197	55	96
Folkärna	2	47	4,870	150	—	2,457	—	33,142	—	5,107	46,992	590	670	7	401
Grytnäs	—	—	3,812	7	—	904	—	23,928	—	2,057	36,344	—	225	—	—
Summa	9	320	32,072	415	13	8,211	577	198,546	57	18,555	323,302	5,016	3,363	62	554
Vester-Bergslags fögderi.															
Grangärde	—	180	9,804	40	—	—	—	12,435	302	3,019	29,539	5,788	31	—	—
Ludvika	—	—	5,015	36	—	43	—	7,411	—	1,638	19,926	1,970	22	—	—
Norrbärke	—	85	10,110	50	—	465	36	29,863	—	861	68,312	—	13	—	—
Söderbärke	—	189	5,040	25	—	1,755	—	37,800	—	3,528	31,500	—	1,512	—	1,512
Malingsbo	—	124	1,305	—	—	—	—	2,729	—	1,425	8,750	—	—	—	—
Summa	—	578	31,274	151	—	2,263	36	90,238	302	10,471	158,027	7,758	1,578	—	1,512

55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).							Antal vid årets slut underhållne								
Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa,		Gräs och andra foderväxter till		Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
	Rofvor.	Kålrötter.	frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.	öfver 3 år.	under 3 år.							
Kubikfot.				Centner.											
66,000	—	—	—	150	—	100,000	750	50	100	100	2,500	700	5,000	4,000	500
9,000	—	—	—	20	—	13,488	127	—	—	10	536	67	1,050	700	250
32,415	—	—	—	—	294	34,599	224	9	13	20	871	105	989	69	92
6,596	—	—	50	19	—	16,744	122	3	4	7	565	68	743	13	120
7,904	—	—	—	5	—	17,322	100	3	5	9	507	58	612	20	89
17,342	2,520	22	1	7	—	29,446	236	12	30	19	889	122	1,094	176	171
33,443	1,600	—	—	65	1,600	77,340	500	53	20	24	1,568	512	3,575	422	457
172,700	**4,120**	**22**	**51**	**266**	**1,894**	**288,939**	**2,059**	**130**	**172**	**189**	**7,436**	**1,632**	**13,063**	**5,400**	**1,679**
204,248	—	—	—	90	—	71,025	603	31	24	16	2,158	188	2,215	1,598	246
112,000	1,000	—	—	200	4,000	217,000	875	—	45	60	3,375	402	3,701	195	555
15,400	—	—	—	80	5,400	50,680	277	15	10	9	728	145	1,762	20	275
17,122	567	—	—	17	100	10,680	135	2	6	10	519	68	577	48	67
348,770	**1,567**	—	—	**387**	**9,500**	**349,385**	**1,890**	**48**	**85**	**95**	**6,780**	**803**	**8,255**	**1,861**	**1,143**
30,280	—	—	—	—	—	92,000	537	21	85	44	1,931	679	1,438	482	716
46,446	3,257	—	—	139	—	38,642	736	20	87	67	2,497	554	2,673	229	718
20,998	—	—	—	—	—	28,103	193	—	20	9	629	105	801	40	152
31,544	—	828	36	532	60	40,769	522	7	24	52	1,736	430	1,949	258	312
28,754	1,297	—	38	78	40	58,124	514	28	44	73	1,944	605	2,327	72	425
26,069	—	—	18	9	—	57,200	295	12	22	27	1,238	322	1,175	33	257
184,091	**4,554**	**828**	**92**	**758**	**100**	**314,838**	**2,797**	**88**	**282**	**272**	**9,975**	**2,695**	**10,363**	**1,114**	**2,580**
52,471	—	—	—	42	—	60,325	473	45	14	49	1,657	297	2,264	415	119
30,045	—	—	—	24	—	17,416	214	4	28	29	832	143	726	4	144
69,783	—	—	—	58	210	71,251	661	5	41	104	2,176	373	2,067	30	227
50,400	—	—	—	40	—	8,000	500	10	30	110	1,900	620	910	10	250
10,440	—	—	—	—	388	19,900	92	4	12	17	267	146	266	—	51
213,139	—	—	—	**164**	**598**	**176,892**	**1,940**	**68**	**125**	**309**	**6,832**	**1,579**	**6,233**	**459**	**791**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
		Antal			Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
									odlad jord							
Socknarnes namn.	Nuvarande mantal.	Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.	Hela ägovidden.	träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
				Tunn- och kappland.												
Nedan-Siljans fögderi.																
Ore				142,644	10	774	2,999									
Rättvik	69,09	1,552		181,261,27	4,25	6,527,2	18,812		1,156	445	2					
Leksand		1,962		211,717	—	10,153	25,952		1,071	874	2			14	1	
Ål	19,06	441		26,504	11	2,386	6,021		299	140					1	
Bjursås	5,21			15,290	10	969,3	2,615,29									
Summa				577,416,27	35,25	20,809,5	56,399,29									
Ofvan-Siljans fögderi.																
Särna		240														
Elfdalen				490,212												
Mora		1,593														
Sofia Magdalena		365		74,479,9	5	1,386,8	2,933									
Venjan																
Orsa																
Summa																
Vester-Dals fögderi.																
Transtrand	9	370			1	471,16	1,808		223	147						
Lima	15	591			1	769	2,290		391	200						
Malung	33,67	1,096		270,725	4	2,627,7	6,198		746	349	2					
Äppelbo				72,947	—	1,195	3,794									
Jerna				109,165	—	3,343	5,887									
Näs				74,174	—	1,721	5,885									
Säfsnäs				94,157	9	1,065	12,420		34	7		2	310	55		
Floda	15,63	521		78,880,17	—	1,779,8	4,505,26		151	151	2		163	190		
Summa					15	12,970,31	42,787,26									
Summa å landsbygden																
Falu stad	4			1,907,7	—	394,31	—		49	20	—		1	1		
Hedemora stad	8			2,648,12	—	1,840,18	—		95	82	12		—	—		
Säters stad	4			1,921	6	294	168		29	16	—		2	5		
Summa i städerna				6,476,19	6	2,529,17	168		173	118	12		3	6		
Summa i hela länet																

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		andra växtslag.	träde.	Hvete,		Råg,		Korn.	Hafre.	Blandsäd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunn- och kappland.										Kubikfot.						
146	383	—	91		8	—			146	—	—	657	—	1,200	2,100	64
593,16	2,170,24	1,355,8	273,4	0,24	23,2	1	985,4		1,124,16	—	—	2,575	—	15,886	152	629
551	5,391,16	20	415		123	—	1,710,16		1,942	6	6	3,323	63	4,980	2,066	32,848
94,5	794	—	86		15	—	1,012		385	16	16	545	—	246	4,801	3,191
42	350	—	50		10	—	475		42		7	239	—	788	630	2,167
1,426,21	**9,089,8**	**1,375,8**	**915,4**		**179,2**	**1**	**4,082,20**		**3,639,16**	**22**	**29**	**7,339**	**63**	**23,100**	**9,749**	**38,899**
										—	—	—	—	756	76	13
										—	—	237	—	2,583	94	2,025
										—	—	2,205	—	3,276	6,804	13,041
										—	—	333	—	9	—	6,464
										—	—	227	—	126	630	1,575
										—	—	529	—	3,572	473	2,148
										—	—	**3,531**	—	**10,322**	**8,077**	**25,266**
15	217	6	12	1	2	—	130,16	—	90	—	—	75	—	474	450	704
82	491	20	40	1	3	—	50	—	82	—	—	451	—	769	2,016	1,000
205	1,194	—	151,5	4	—	—	685	—	388,2	—	—	847	—	633	7,694	2,275
12	583	3	167	—	5	—	389	—	40	—	—	60	—	84	5,232	1,350
82	1,571	2	281	4	7	—	1,104	—	292	7	—	320	—	63	11,944	476
60	720	—	83	—	11	—	557	—	290	—	—	354	—	348	6,661	650
30	477	—	130	—	16	—	382	—	30	—	—	113	—	1,000	1,455	795
85,16	1,045,4	27	65,16	—	9,12	—	286,16	—	256,8	—	15	378	—	126	1,235	5,531
571,16	**6,298,4**	**58**	**929,21**	**10**	**53,12**	—	**3,584**		**1,468,10**	**7**	**15**	**2,598**	—	**3,497**	**36,687**	**12,781**
										3,036	**276**	**74,915**	**352**	**60,689**	**385,453**	**86,726**
56	112	—	9	—	—	—	168	—	49,31	1	—	168	—	—	896	—
250	500	50	40,18	—	—	—	750	—	250	95	—	1,008	—	224	5,670	—
35,16	74,24	0,8	15	1,8	0,8	—	125	—	42	2	—	126	—	50	914	—
341,16	**686,24**	**50,8**	**64,18**	**1,8**	**0,8**	—	**1,043**	—	**341,31**	**98**	—	**1,302**	—	**274**	**7,480**	—
										3,134	**276**	**76,217**	**352**	**60,963**	**392,933**	**86,726**

1.	35.	36.	37.	39.	40.	42.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.
	Hela utsädesbeloppet af						Skördebeloppet									
Socknarnes namn.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Rof-frö.	Hvete, höst-.	Hvete, vår-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.
	Kubikfot.					℔	Kubikfot.									
Nedan-Siljans fögderi.																
Ore	—	—	—	3,440	50	—	—	—	8,541	—	9,600	10,500	576	—	—	—
Rättvik	5,924	—	44	8,409	73	—	—	—	20,582	—	89,479	732	3,164	25,830	—	—
Leksand	85	—	—	15,013	495	—	38	32	23,405	315	31,834	9,809	169,709	447	—	—
Ål	—	—	—	3,490	80	—	145	95	3,790	—	1,474	18,484	12,657	—	—	—
Bjursås	—	—	—	2,205	50	—	—	95	2,129	—	7,088	3,780	19,505	—	—	—
Summa	6,009	—	44	32,557	748	—	183	222	58,447	315	139,475	43,305	205,611	26,277	—	—
Ofvan-Siljans fögderi.																
Särna	—	—	—	605	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elfdalen	3	—	18	2,502	—	—	—	—	1,805	—	9,864	56	6,842	9	—	—
Mora	1,449	—	630	16,317	—	—	—	—	17,640	—	22,050	40,824	78,246	8,694	—	—
Sofia Magdalena	277	—	—	2,104	—	—	—	—	2,003	—	32	—	25,792	614	—	—
Venjan	38	—	—	3,780	—	—	—	—	1,360	—	756	3,150	7,875	264	—	—
Orsa	1,380	—	32	3,591	38	—	—	—	3,175	—	21,433	2,363	10,741	6,869	—	—
Summa	3,147	—	680	28,899	38	—	—	—	25,963	—	54,135	46,393	129,496	16,450	—	—
Vester-Dals fögderi.																
Transtrand	33	—	—	684	4	—	—	—	810	—	3,792	900	2,640	—	—	—
Lima	110	—	—	1,040	5	—	—	—	2,879	—	3,743	2,287	1,260	—	—	—
Malung	—	—	—	9,306	—	—	—	—	6,230	—	3,250	33,265	12,822	—	—	—
Äppelbo	18	—	—	6,680	32	—	—	—	720	—	840	26,160	9,450	95	—	—
Jerna	11	—	—	11,240	42	—	105	—	3,840	—	441	59,720	2,856	66	—	—
Nås	—	—	—	4,688	68	—	—	—	3,208	—	2,532	36,175	4,349	—	—	—
Säfsnäs	1	—	—	6,500	—	—	—	—	900	—	6,000	5,820	3,975	3	—	—
Floda	86	—	—	3,106	22	—	—	77	2,375	—	756	6,212	27,846	592	—	—
Summa	259	—	—	43,194	173	—	105	77	20,962	—	21,354	170,539	65,198	756	—	—
Summa å landsbygden	10,973	9	2,222	231,936	2,439	13	20,996	1,676	661,305	2,024	315,059	1,609,375	419,431	51,491	62	2,098
Falu stad	—	—	—	340	—	—	6	—	3,360	—	—	7,168	—	—	—	—
Hedemora stad	—	—	95	2,016	—	—	945	—	12,096	—	1,260	17,010	—	—	—	284
Säters stad	2	—	—	614	2	—	5	—	1,040	—	353	4,567	—	8	—	—
Summa i städerna	2	—	95	2,970	2	—	956	—	16,496	—	1,613	28,745	—	8	—	284
Summa i hela länet	10,975	9	2,317	234,906	2,441	13	21,952	1,676	677,801	2,024	316,672	1,638,120	419,431	51,499	62	2,382

55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).							Antal vid årets slut underhållne								
Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa,		Gräs och andra foderväxter till		Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
	Rofvor.	Kålrötter.	frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.	öfver 3 år.	under 3 år.							
Kubikfot.				Centner.											
20,638	—	—	—	40	—	12,892	330	7	14	37	832	349	1,570	1,390	160
51,068	945	—	—	111	400	95,125	928	24	16	26	3,629	367	4,924	3,562	363
74,573	—	—	—	341	—	136,000	1,294	46	12	46	4,629	1,214	7,965	3,587	1,227
20,831	—	—	—	44	—	16,710	188	6	2	4	761	109	1,058	104	63
22,050	—	—	—	90	—	16,400	100	30	—	17	708	30	1,416	30	130
189,160	**945**	—	—	**626**	**400**	**277,127**	**2,840**	**113**	**44**	**130**	**10,559**	**2,069**	**16,933**	**8,673**	**1,943**
1,814	—	—	—	—	—	16,000	320	30	4	65	1,370	440	1,800	1,300	10
14,152	—	—	—	—	965	30,000	389	—	—	32	1,177	306	1,699	1,701	13
81,585	—	—	—	—	—	90,000	697	53	20	40	2,500	650	3,193	2,896	450
10,710	—	—	—	—	—	26,000	251	7	1	26	781	168	1,523	410	120
22,680	—	—	—	—	—	25,000	220	10	—	16	618	165	1,250	950	30
25,130	—	—	—	25	—	50,000	393	—	—	20	1,360	350	2,350	2,825	100
156,071	—	—	—	**25**	**965**	**237,000**	**2,270**	**100**	**25**	**199**	**7,806**	**2,079**	**11,815**	**10,082**	**723**
1,728	—	—	—	2	—	7,381	198	12	—	12	906	234	1,337	1,127	12
4,032	—	—	—	4	—	7,620	255	19	2	35	1,300	212	2,200	2,020	5
60,420	—	—	—	—	—	10,275	311	—	—	26	1,695	323	1,077	1,286	40
53,440	—	—	—	21	—	17,217	200	3	—	2	580	190	300	200	8
84,300	—	—	—	28	—	34,221	387	15	—	16	1,440	136	1,784	291	53
29,075	—	347	—	73	—	21,756	331	11	—	20	1,102	188	1,658	1,642	54
40,000	—	—	—	—	—	14,850	247	9	6	31	928	235	1,530	71	43
22,000	—	756	—	42	—	7,280	275	27	—	20	1,192	172	1,194	933	31
291,995	—	**1,103**	—	**170**	—	**120,600**	**2,204**	**96**	**8**	**162**	**9,143**	**1,690**	**11,080**	**7,570**	**246**
1,558,926	**11,186**	**1,953**	**143**	**2,396**	**13,457**	**1,764,781**	**16,000**	**643**	**741**	**1,356**	**58,531**	**12,547**	**77,742**	**35,159**	**9,105**
2,722	—	—	—	—	—	3,360	185	2	—	—	216	2	23	65	269
12,096	—	—	—	—	—	18,000	66	2	2	5	279	27	59	—	83
3,486	126	—	—	2	—	3,172	30	2	—	1	93	9	33	—	39
18,304	**126**	—	—	**2**	—	**24,532**	**281**	**6**	**2**	**6**	**588**	**38**	**115**	**65**	**391**
1,577,230	**11,312**	**1,953**	**143**	**2,398**	**13,457**	**1,789,313**	**16,281**	**649**	**743**	**1,362**	**59,119**	**12,585**	**77,857**	**35,224**	**9,496**

Upplysningar till Jordbruks-statistiken i Kopparbergs län.

A. Brukningssätt: i Kopparbergs, Säters, Näsgårds och Wester-Bergslags fögderier samt i Säfsnäs och Bjursås socknar vexelbruk i 7 à 8 skiften, bestående af träde, höstsäd (råg), 3 à 4 år gräs (klöfver och timotej), 2 à 3 år vårsäd (hafre). Vexelbruk har äfven börjat införas i Ål samt i några socknar af Wester-Dalarne (Jerna, Nås och Floda). I öfrigt är 3—4 skiftesbruk rådande i Wester-Dalarne samt i Nedan-Siljans och Ofvan-Siljans fögderier, med undantag af Särna och Elfdal, der ensäde förekommer.

B. Vidd af nyodling: i Leksand 4,575,2 qv.-ref, i Floda 67,1 qv.-ref, i Malung 65 qv.-ref; i öfrigt ej uppgifven, men mångenstädes icke obetydlig.

C. » af vattenaftappning: dels ringa, dels ej uppgifven.

D. » af underdikning: i Kopparbergs, Säters, Näsgårds och Wester-Bergslags fögderier obetydlig (omkr. 200 qv.-ref), eljest ingen.

E. » af ängsvattning: ingen.

F. » af mergling: ingen.

G. » af skogssådd: i sistnämnde fögderier omkr. 300 qv.-ref; i öfrigt ingen.

H. » af skogsplantering: ingen.

I. Väderlek, sånings- och skörde-tider: under Maj månad var väderleken i allmänhet varm och lugn, men redan mot slutet af denna månad omtalas köld och frost, och Juni månad utmärktes af en kall och blåsig väderlek med frost, som skadade såväl vårsädesbrodden, som delvis gräset. Den öfriga delen af sommaren var omvexlande, men d. 30 Aug. skadades potatisen af frost i Wester-Dalarne och den 3 Sept. affrös (i samma fögderis norra del) den då ej skurna vårsäden; vid samma tid omtalas äfven från andra delar inom länet skadliga nattfroster. Rågsåningen skedde i allmänhet under torr väderlek, hvarefter följde nederbörd och mild höst. Från Nedan-Siljans fögderi beskrifves växtvädret såsom i allmänhet gynnsamt.

Vårsådd: 8 Maj till medlet af Juni; rågsådd: medlet af Augusti ända till medlet af September; skörd af säd: 15 Aug.—slutet af September; d:o af hö: 15 Juli—15 Augusti.

K. ~~Skördens beskaffenhet~~, vigt, m. m.:

Från Ofvan- och Nedan-Siljans fögderier omtalas såväl rågen som vårsäden och potatisen såsom af god beskaffenhet (med undantag af den frostskadade); från öfrige fögderier förmäles, att rågen var god och öfver medelmåttan, men att vårsäden dels var mycket frostskadad, dels gaf under medelmåttan i korntal, om ock af god beskaffenhet.

Vigt per tunna (à 6,3 kubikfot): Råg 2,60—3,00 centn., oftast 2,80; Korn 2,20—2,60; Blandsäd 2,30—2,40; Hafre 1,60—2 centner.

L. Skörden af hö från naturlig äng: medelmåttig i Ofvan-Siljans fögderi, eljest under medelmåttan, ½ eller ⅔ mot vanliga år, i Wester-Dalarne: mycket under medelmåttan.

M. Skörden af halm: i allmänhet under medelmåttan, men råghalmen öfver medelmåttan i de nedre fögderierna.

N. Öfverskott till afsalu:
O. Brist för eget behof:
af säd och andra jordbruksalster:
i Sundborn, Kopparberg, Thorsång, Aspeboda, Wika, Stora Schedvi, Stora Tuna, Gustafs, Husby, Hedemora, Folkärna o. Grytnäs samt (af potatis) i Leksand.
i Ofvan-Siljans fögderi (deraf i Särna hela behofvet, i Elfdal ⅔, i Mora 3,150 kub.-fot), i Nedan-Siljans d:o (deraf i Rättvik 31,500, i Bjursås 25,200, i Ål 8,190 kub.-fot, förutom betydliga partier hö och halm), i Wester-Dalarne (deraf i Transtrand 3,000, i Lima 5,000, i Malung 100,800, i Säfsnäs 40,000 kub.-fot säd), i Grangärde (29,060 kub.-fot), Ludvika (10,080, Malingsbo (10 à 12,000 kub.-fot), Svärdsjö, Gagnef, Säter och Garpenberg.

P. Öfverskott till afsalu:
Q. Brist för eget behof:
af kreatur och andra ladugårdsalster:
i Kopparbergs, Säters och Näsgårds fögderier (deraf från Gustafs 200 kreatur, från Folkärna 50 kreatur och 20 centn. smör), i Mora (100 kreatur och 30 centn. smör), i Nedan-Siljans fögderi (i anseende till foderbristen; — 124 centn. smör från Bjursås), i Transtrand (25 kor och 40 centn. smör och ost) och i Lima (75 kor och 50 centn. smör).
i Wester-Bergslagen.

R. Vanlig årslön för dräng: 100—180 R:dr, i medeltal 136—150; — piga: 40—90 R:dr, i medeltal 50—60, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: 250—450 R:dr; — piga: 175—300 R:dr.

T. Dagsverkspriser: sommar-, mans, högsta: 1,50—2 R:dr, lägsta: 1 R:dr; qvins, högsta: 1 R:dr, lägsta: 0,50—0,75.
vinter-, » » 1,25—1,50, » 0,75—1 R:dr; » » 0,60—0,75, » 0,37—0,67.

U. Skogstillgång: mer än tillräcklig för husbehof i samtliga fögderierna.

V. Afyttring af skogsalster: i de södra fögderierna hufvudsakligast kol; — i Wester-Dalarne dels timmer till sågverksägare (utom *i Lima och Transtrand, der skogen ej ännu blifvit afvittrad), dels kol till jernbruken; — i Nedan-Siljans fögderi betydlig af*yttring af sågtimmer från de till Ore, Rättvik och Leksand hörande aflägse belägna skogarne, men endast något kol från Ål och Bjursås; — i Ofvan-Siljans d:o icke obetydlig i Särna, men obetydlig i Elfdal och Orsa, allt efter utsyning af jägeribetjente, emedan skogarne ännu äro oafvittrade; största delen af skogsmarken till Wenjan och Sofia Magdalena äfvensom en del af skogen i Mora är utarrenderad till sågverksägare, som derifrån utdrifva mycket sågtimmer. Från Mora säljas omkring 450 stafrum ved.

X. Bränntorfsmossar finnas endast i Nedan- och Ofvan-Siljans fögderier, men begagnas icke.

Y. Antal planterade fruktträd: finnas mer eller mindre i hvarje socken af de nedre fögderierna, men antalet endast uppgifvet i Svärdsjö (200), Thorsång (100), Hedemora socken (1636), Folkärna (2200), Grytnäs (900), Grangärde (28) och Malingsbo (60); dessutom ett obetydligt antal i Ore, Rättvik och Leksand, 152 i Ål, men i Bjursås inga, i Sofia Magdalena 41 och i hela Wester-Dalarne endast uppgifna 20 st. — Under året hafva endast högst få planterats.

Z. Binäringar:
Biskötsel på få ställen i de södra fögderierna och i Mora;
Fiske obetydligt och föga lönande;
Hufvudsakligaste binäringen består af *kolning* i de flesta socknarne, äfvensom af *forsling* af bergsbrukets råämnen och produkter samt handelsvaror m. m. inom samtlige fögderierna.
Dessutom: s. k. *Herregårdsarbete* inom eller utom länet i Mora, Orsa samt Nedan-Siljans fögderi (utom Ore);
timmerutdrifning i Wester-Dalarne (utom Säfsnäs);
tröskning med slaga utom socknen: i Leksand, Ål och Bjursås;
grufbrytning i Ål och Bjursås;
gårdfarihandel mest i Malung, men äfven i Åppelbo, Jerna och Elfdal;
laggkärlstillverkning i Elfdal, Mora, Wenjan och Sofia Magdalena;
redskapstillverkning i Bjursås;
tillverkning af spinnrockar i Leksand;
d:o af väggur i Mora;

snickeri i Mora, Rättvik, Leksand och Bjursås;
brynstenstillverkning i Orsa och Transtrand;
tillv. af hästskor, söm och annat svartsmide i By;
d:o liar och åkdon i Hedemora;
båtbyggeri i Wenjan och Sofia Magdalena;
måleri i Rättvik;
kalkbränning i Orsa och Rättvik; samt
tjärubränning i Jerna.

För att undvika allt för stor vidlyftighet, äro ofvanstående upplysningar sammandragna för hela *länet* med ledning af dem, som från Kgl. Hushållnings-Sällskapet *fögderivis* meddelats.

STOCKHOLM, 1866. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

GEFLEBORGS LÄN.

Kongl. Hushållnings-Sällskapet har beledsagat de fögderi- och socknevis, enligt formuläret Litt. A., meddelade uppgifterna med följande skrifvelse:

"Då Kongl. Hushållnings-Sällskapet nu för första gången afgifver sitt bidrag till jordbruksstatistiken för ett särskildt år, torde det ej anses olämpligt, att Sällskapet redogör för det sätt, hvarpå detsamma förfarit för insamlandet af materialierna dertill; ägande Sällskapet dervid att åberopa dels den af Statistiska Central-Byrån derom framställde uppmaning, dels föredömet af de öfriga Sällskap, som redan afgifvit sina bidrag, hvilka kommit Sällskapet ifrån Kongl. Statistiska Central-Byrån tillhanda.

Redan den omständigheten att inom Norrlands sydligaste län den tilltagande jordvidden gör en allmän öfversigt svårare än på orter, der en större befolkning finnes inrymd inom jemförelsevis mindre areal, har uppväckt betänklighet emot att här, såsom i åtskilliga sydligare län ägt rum, kunna med önskad fullständighet och tillförlitlighet i större kretsar, såsom t. ex. härads- eller tingslagsvis, upphemta de primära bidragen. Äfven Sällskapets egna afdelningar i orterna, de här s. k. Hushållnings-Gillena, hafva synts vara för vidt omfattande i fråga härom; uppsamlingen efter dessa områden skulle blifvit i största måtto mödosam och helt visst i samma mån lemnat resultater af vida mindre tillförlitlighet än inom mindre kretsar.

Af denna anledning och de skäl i öfrigt, som här nedan förekomma, har Hushållnings-Sällskapet begärt ifrågavarande biträde af kommunalnämnder och deras ordförande hvar för sin socken; och Sällskapet hyser den öfvertygelse, att vädjandet till dem motsvarats af god vilja och riktig uppfattning af ärendets betydelse samt af en tillförlitlighet, som kan anses hafva lagt en ganska säker grund för ifrågavarande statistiks framdeles, år för år, under fortsatta bemödanden sig sjelfva i viss mån kompletterande och korrigerande resultater.

Hushållnings-Sällskapets Förvaltnings-Utskott aflät för ifrågavarande ändamål den 18 Juli 1865 efterföljande cirkulär.

Det har väl ej lyckats att inbekomma alla uppgifterna inom äskad tid, men de naturligtvis med många iakttagelser och mödor förknippade uppgifterna för första gången hafva dock omsider nu inkommit

för hvarje socken utom en enda, och i det tabellverk, som här bifogas, återfinnas för hvarje socken, för hvar och en af länets städer äfvensom ock för hvarje fögderi och slutligen länsvis sammanförda de summor, som torde, visserligen icke exakt representera verkliga förhållanden, helst en bland socknarne, som redan är antydt, saknas, men utan tvifvel ändock på ett i allmänhet så tillförlitligt sätt dem angifva, att total-intrycket bör anses i allmänhet medföra en ganska säker kännedom om förhållandena i länet.

Om graden af förtroende till uppgifternas möjligaste rigtighet, såsom Hushållnings-Sällskapet håller före, i viss mån bör mätas efter den goda vilja, som varit ledande vid försöket, gör sig Hushållnings-Sällskapet ett nöje att, efter en af de aflägsnaste, först helt nyligen med ordentlig, dock ännu knappt farbar väg på 4 mil från äldre bygdelag försedda socknarnes (Ramsjö) uppgift genom dess kommunalnämnd, här återgifva följande mening, som torde vittna både derom, att god vilja finnes, att uppfattningen af statistikens idé icke är främmande ens för denna aflägsna skogsbygds innevånare, och att menige man äfven derstädes äger representanter af klar insigt uti förhållanden, som vida höja sig öfver det alldagliga. Meningen återgifves här ordagrant för att ej bryta mot statistikens första bud: verklighetens trogna följande:

"Från den stund vi blefvo uppmanade att lemna bidrag till denna Jordbruksstatistik hafva vi ej varit overksamme för att härutinnan gå en billig begäran eller önskan tillmötes, men under dessa arbeten hafva svårigheter uppstått, dels derigenom att vi saknat handlingar, som kunnat bestämma de begärda arealerna, samt att allmogen aldrig mäter hvarken utsädet eller skördarne, och sålunda voro våra bemödanden fåfänga för en behörig statistik, och ingalunda kunde vi vilja lemna en otillförlitlig uppgift. Under sådana förhållanden hafva vi varit villrådiga huru här skulle beslutas. Till en början ansågo vi det vara bättre att uteblifva än att gifva en oriktig uppgift. För att nu komma till ett verkligt resultat hafva vi uti tvenne byar, der laga skifte nyligen blifvit afslutadt, tagit dessa hemman såsom norm för denna uppgift och bör den derigenom kunna anses tillförlitlig, synnerligast då byalagen genom afvittringsverket äro efter skattetal lika afskiljda. Dessa byars handlingar ligga till grund för den areal som här uppgifves. Gamla skattetalet inom socknen är 5 mantal,*) 6 öre, 17 penningeland. Ökeskatten till dessa hemman är 3 mantal, 2 öre, 19 penningeland. Krononybyggen 7 mantal, 10 öre, 8 penningeland. Häraf synes denna socken ännu ej annat vara än ett nybygge och kan föga uppträda såsom norm bland de öfriga grannsocknarna för en sann Jordbruksstatistik. Ramsjö den 12 Januari 1867.

På Kommunal-Nämndens vägnar."

Ehuru ej åsigter saknas derom, att de statistiska bidragens uppsamling uti ifrågavarande hänseende skulle kunna ske med större framgång genom af Hushållnings-Sällskapet antagne kringresande uppsamlare deraf, är det ej allenast kostnaden derför, som afhållit Sällskapet från ett allmännare delande af denna åsigt. Kommunens egen omsorg att framställa sina i Statistiken afsedda förhållanden synes desto hellre göra dess egna krafter till de naturligaste, verksammaste och ändamålsenligaste hjelpmedlen derför, som det är påtagligt, att inom kommunen sjelf bör råda större förtrolighet med dessa förhållanden än hos främmande personer. Dessutom synes den grundsats förtjena särskild uppmärksamhet, att hvarje primär uppgift bör framgå från sjelfva den ort, som afses, likasom det, åtminstone i sådane orter, der en märkbar sjelfständighet finnes i folkets lynne och karakter, hvilken visst icke saknas inom det län, Hushållnings-Sällskapet representerar, skulle varit betänkligt att förbise de fördelar, som deraf äro för det goda ändamålet att hemta, helst uppgifters insamling genom personer, som vore för kommunen främmande, möjligen

*) Mantal i Helsingland = 16 öresland, i Gestrikland = 10 öresland. Grundräntan i hvardera provinsen lika i förhållande till mantal, öres- och penningeland, som vanligen benämnas skatter. Öke-skatt = vid afvittring tillagd, tillökadt område mot till-ökt skatt och skattetal.

skulle kunna med afseende å den enskilda ekonomiens grannlaga förhållanden väcka betänkligheter, hvilka deremot inom kommunen sjelf torde vida mindre behöfva befaras. Gefle den 6 Mars 1867.

På Gefleborgs Läns Kongl. Hushållnings-Sällskaps vägnar:

F. ASKER.

J. A. Södermark."

Cirkulär till Ordföranden i ..... Sockens Kommunalnämnd.

Såsom Ni finner af de handlingar, hvilka här bifogas, kommer Jordbruks-Statistiken att bearbetas på det sätt, att redogörelse derför hvarje år insamlas från alla orter i fäderneslandet. Hushållnings-Sällskapet i detta Län, som, i likhet med de öfrige, har sig uppdraget att, med rättighet att anordna förfarandet dervid, besörja denna insamling för Länet så, att deruti må kunna påräknas tillförlitliga uppgifter om jordbruksnäringen, har, i fråga om biträde och medel derför, icke tvekat att i nämnde hänseende härmed utbedja sig Er benägna medverkan.

Uti Er egenskap af Ordförande för Kommunal-nämnden, med den tillgång, Ni äger på alla erforderliga upplysningar, uti det pålitliga biträdet af den Nämnd, hvars ordförande Ni är, och med den öfver allt tvifvel upphöjda åsigt Ni måste äga om nyttan och nödvändigheten, att landets förhållanden, ej mindre dess brister än dess tillgångar, blifva kände; uti alla dessa omständigheter finner Sällskapets Förvaltnings-Utskott en borgen derför, att Ni skall beredvilligt lemna Ert värderika biträde till den åtgärd, hvarom fråga är.

Utskottet tror det icke vara af nöden särskildt erinra derom, att med statistik äfven i den omfattning nu är fråga, icke afses något slags förvetenhet om enskildes vilkor och tillgångar. Deremot kan den nödvändiga kännedomen om *landets* ställning, hvad dess ekonomiska förhållanden beträffar, icke vinnas utan att total-omdömet för hvarje ort sammanfattas på sådan grund, att förhållandet noggrannt beräknas för hvarje särskild krets af egendom, dess beskaffenhet och afkastningsförmåga. Då man nu erkänner statistikens stora, för det allmänna gagnande ändamål, att bereda sådan kännedom om landets större eller mindre välmåga, bör en begäran om bidrag dertill ej väcka den ringaste misstanke eller anstöt hos någon tänkande, och torde man derföre knappt behöfva befara något inkast mot behörigheten deraf, att hvar och en helt enkelt bidrager till det fosterländska syftemålet med all den öppenhet och all den tillförlitlighet man städse bör äga hos redbara, fosterländskt sinnade medborgare att påräkna.

Utskottet öfverlemnar härmed två slags blanketter att för ifrågavarande uppgift begagnas efter den anvisning formulärblanketterna sjelfva innehålla, för den kommun, Ni tillhör. Af Chefens för Kongl. Statistiska Central-Byrån äfven bifogade underdåniga utlåtande i ärendet inhemtas meningen dermed, att formuläret är tvåfaldigt. Det större (Litt. A) bör, derest afsedd fullständighet så erfordrar, användas för uppgifternas speciela uppsamling; det mindre (Litt. B) för summornas öfverföring derifrån, eller ock derförutan, såvida det mindre kan med erforderlig säkerhet omedelbarligen och utan sådan specifikation begagnas. I flesta fall torde detta dock medföra svårighet och osäkerhet, hvarföre det väl, åtminstone för första gången, lärer blifva af nöden att använda det större formuläret, för att bilda grund för det första årets uppgift och stomme för de kommande årens, med de förändringar, som under dem inträda. Utskottet anhåller fördenskull, att i föreskrifven tid återfå allenast det mindre, ifylldt med de sammandragne uppgifterna från Litt. A, som deremot bör förblifva hos Kommunal-Nämnden, derest ej för något fall annorlunda begäres.

Beträffande mått, mål och vigt skulle Utskottet helst se, om Ni behagade använda det nya systemets bestämmelser, utom i fråga om ytmåttet, der Central-Byrån sjelf behållit tunnlandet. Det bidrager mycket till redighet och lättnad vid sammanfattningen för Länet att för alla slag samma system användes. Skulle Ni likväl anse uppställningen i det större formuläret böra ske efter det gamla, hittills mera allmänt kända, torde svårighet ej möta, att vid summornas öfverförande till hufvuduppgiften, förvandla dem efter det nya.

I slutet af de "upplysningar till jordbruksstatistiken för år 18...", som å blanketterna uppvisa åtskilliga titlar, anser Utskottet närvarande förhållanden göra det önskvärdt, om under Litt. A och titel: *Skogarnes framtid* insattes upplysning dels om, med den skogsafverkning inom kommunen nu bedrifves, någon tid befaras förestå, då skogarne i följd deraf skola i betydlig mån förminskas och göra skogsrörelse såsom näring omöjlig, dels, om så vore, huru snart sådant må vara att motse.

Då, enligt Kongl. Maj:ts i ärendet den 3 nästlidne Mars utfärdade Nådiga Cirkulär, insamlandet af ifrågavarande uppgifter bör taga sin början med redogörelse för jordbruket under år 1865 och alltså omfatta såväl den skörd, hvilken då fallit, som det till samma skörd använda utsäde, och de uppgifter till jordbruksstatistiken, hvilkas årliga meddelande ifrågakommer, böra insamlas hvarje år under Februari och Mars månader och afse hvad som rörer det nästföregående årets skörd och det för *denna* skörd gjorda vår- och höst-utsäde, äfvensom antalet vid nästförut gångna års slut underhållna kreatur, torde Förvaltnings-Utskottet under nästkommande April eller sednast i Maj månad få förvänta uppgiften, och sedermera på lika sätt år från år, för att i föreskrifven ordning vidare bearbetas. Gefle den 18 Juli 1865.

På Förvaltnings-Utskottets vägnar:

F. ASKER.

J. A. Södermark.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af odlad jord				Antal brukare af odlad jord			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		trädg-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.	4 tunland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunland.	öfver 40 till och med 200 tunland.	öfver 200 tunland.
				Tunn- och kappland.												
Gestriklands fögderi.																
Hedesunda	70,175	284	371	68,200	9,16	3,100	7,090	58,000	166	228	—	—	187	56	—	—
Fernebo	55,199	180	202	63,839	16,29	3,203,5	9,999,15	40,911,21	2	148	2	1	—	27	—	—
Årsunda	27,508	105	174	39,564,14	26,25	1,905,23	5,790,29	27,475,23	12	100	3	2	78	26	3	—
Thorsåker	60,283	249	54	80,491	57	5,710	8,174	66,550	1	138	75	2	1	183	91	5
Ofvansjö	66,983	246	114	16,050	50	7,000	9,000	59,800	61	271	11	2	61	281	16	2
Järbo	10,996	97	61	6,800	20	2,200	4,580	17,000	42	101	2	—	42	102	2	—
Högbo	9,375	99	42	19,474	4	1,074	2,396	16,000	3	57	1	1	—	37	—	—
Ugglebo	41,271	240	260	183,518	12,16	5,769	12,375	165,362	17	194	14	1	96	177	2	—
Hamrånge	31,144	260	60	4,655,20	6	2,521,5	1,487,11	46,406	42	117	10	1	—	32	4	—
Hille	32,196	128	187	39,500	31	3,552	2,375	33,542	97	119	3	3	147	136	13	1
Walbo	62,090	276	306	80,957	27	5,189	6,371	58,429	8	197	10	8	276	257	6	4
Summa	467,220	2,164	1,831	603,049,2	260,22	41,224,1	69,638,25	569,476,12	451	1,670	131	21	888	1,314	137	12
Södra Helsinglands fögderi.																
Skog	27,110	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Söderala	70,036	202	139	39,012,16	22,8	4,302,9	1,393,24	33,094,7	82	162	9	—	45	39	3	—
Segersta	40,919	51	88	10,680	8	1,200	1,230	8,242	—	31	24	—	70	11	2	1
Hanebo	47,768															
Mo	37,964	99	164	16,905	100	2,905	300	13,600	164	83	27	—	—	—	1	—
Regnsjö	29,656	97	187	22,381	25	1,896	1,500	18,960	3	79	18	—	180	—	2	—
Norrala	55,542	162	101	30,248	8	2,902	1,234	26,104	—	157	5	—	85	1	1	—
Trönö	31,160	78	126	28,883,1	7,7	2,221,1	367,1	26,287,24	58	106	7	—	24	5	4	—
Bollnäs	145,716	436	362	164,856	26	8,000	7,562	149,268	376	354	38	1	—	24	5	—
Alfta	98,270	277	347	204,650	—	—	—	—	13	260	4	—	347	—	—	—
Ofvanåker	41,936	180	180	76,674	—	2,628	4,046	70,000	—	120	60	—	160	20	—	—
Woxna	8	56	43	1,555	7	485	805	258	—	—	—	1	48	55	1	—
Summa	634,077	1,638	1,767	595,844,17	203,15	26,539,10	18,437,25	345,813,31	696	1,352	192	2	959	155	19	1
Norra Helsinglands fögderi.																
Enånger	49,505	156	267	60,469	19	2,915	480	57,055	192	173	6	1	9	21	—	—
Njutånger	27,973	113	22	22,554	5	2,221	19	20,309	1	84	1	1	23	110	1	1
Idenor	18,576	65	41	8,022	5	1,195	72	6,750	1	64	—	—	40	1	—	—

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		andra växtslag.	träde.	Hvete,		Råg,		Korn.	Hafre.	Blandsäd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunn- och kappland.										Kubikfot.						
380	320	45	280	5	35	—	1,430	—	655	119,7	18 9	1,953	18,9	2,129,4	598,5	315
670,6	434,27	40,24	64,6	2,16	39,19	124,30	1.069,15	—	841,29	58,2	—	2,052	—	1,197	1,748	339
250	464.9	35,23	267,27	10,23	10,23	—	267,27	—	598,18	61	—	1,280	6	1,507	2,693	258
646,16	1,625	55	211,16	13,8	40	—	2,470,8	—	648,16	184	—	2,280	—	1,379	11,600	154
722	1,487	87	175	53	100	—	3,654	—	722	66	—	3,500	—	3,675	6,300	2,096
190	560	30	60	10	40	—	1,120	—	190	—	—	960	—	840	2,100	610
205	414	5	55	10	5	—	360	4	150	—	—	694	—	568	1,581	30
306	824	103	103	10	41	—	4,176	—	206	—	—	1,530	—	2,250	4,240	1,800
190,6	654,22	4	110,1	5	27,14	—	2,634	—	181,2	—	—	950	—	2,456	1,071	668
253	393	22	275	19	23	—	2,479	4	115	5	18	1,452	—	1,729	708	13
389	751	26	212	28	24	30	3 195	—	239	30	3	1.592	—	1.772	3.760	166
4,201,28	**7,927,26**	**453,15**	**1,763,18**	**166,15**	**385,24**	**154,30**	**22,855,18**	**8**	**4,547,1**	**523,9**	**39,9**	**18 243**	**24,9**	**19,502,4**	**36,399,5**	**6,449**
229,11	750	40	212	—	86	—	—	—	300	3	—	200	—	300	300	200
159,26	839,16	16,28	156,9	2	77,4	93,16	2,812,1	—	145,5	—	—	795,8	—	2,709	2,780	778
40	243	16	20	1	24	3	853	—	40	—	—	53	—	157	275	—
150	1,092	75	96	—	77	—	1,265	100	150	—	—	705,6	—	2,053,8	4,391,1	2,652,8
75	450	30	50	3	80	—	1,265	—	75	32	—	472	—	1,890	1.890	1,102
130	546	8	110	10	130	—	1,838	—	130	—	—	650	—	2,688	1,278	230
67,16	334,10	6	30,4	5	64.16	97,22	1,921	—	67,16	—	1,5	379	—	1,733	1,000	18
400	1,600	400	200	—	200	—	4,850	—	350	—	—	2,205	—	5,670	4,725	2,362
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,363	—	5,040	630	—
135	790	58.	38	—	160	—	1,312	—	135	—	—	642	—	2,744	1,814	1,336
22,5	136	—	15	—	5	—	295	—	16	—	—	111.7	—	425,7	277,6	229,2
1,408,26	**6,780,26**	**649,28**	**927,18**	**21**	**898,25**	**194,6**	**16,411,1**	**100**	**1,408,21**	**35**	**1,5**	**8,577,1**	—	**25.410,5**	**19,360,7**	**8,957,5**
155	715	20	128	20	60	35	1,671	—	135	—	—	913	—	4,528	787	296
69	330	6	75	—	65	—	1,626	—	69	—	—	276	—	1,830	72	112
54	196	16	40	2	52	6	850	3	53	—	30	270	—	840	180	400

1.	35.	36.	37.	39.	40.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
	Hela utsädesbeloppet af					Skördebeloppet								
Kommunens namn.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Hvete, höst-.	Hvete, vår-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Kubikfot.					Kubikfot.								
Gestriklands fögderi.														
Hedesunda	207,9	56,7	94,5	5,449,5	428,4	850,5	138,6	14,647,5	113,4	12,776,4	2,551,5	1,480,5	1,247,4	453,6
Fernebo	75	—	94	3,697	—	487	—	20,568	—	11,200	10,844	2,066	616	—
Årsunda	177	5	—	3,729	100	352	—	8,163	36	8,088	12,382	1,411	740	50
Thorsåker	221	—	54	5,708	194,2	1,786	—	23,939	—	8,322	44,975	716	1,292	—
Ofvansjö	435	—	—	7,000	300	586	—	31,063	—	24,347	31,107	11,528	2,637	—
Järbo	150	—	—	2,400	100	—	—	7,000	—	6,200	9,800	3,900	600	—
Högbo	25	—	60	2,276	5	—	—	6,752	—	3,664	8,244	120	84	—
Ugglebo	300	—	240	3,090	82	—	—	13,770	—	15,750	21,200	10,800	1,500	—
Hamrånge	14	—	—	3,384	105	—	—	7,162	—	13,575	7,211	3,575	132	—
Hille	86	—	7	4,061	75	35	130	9,338	—	11,527	3,853	118	544	—
Walbo	76	—	31	10,093	98	281	31	14,517	—	11,986	18,994	1,079	490	—
Summa	1,766,9	61,7	550,5	50,887,5	1,487,6	4,377,5	299,6	156,919,5	149,4	127,435,4	171,161,5	36,793,5	9,862,4	503,6
Södra Helsinglands fögderi.														
Skog	75	—	30	500	50	21	—	1,800	—	2,100	2,100	1,600	450	—
Söderala	75,6	—	25,2	5,380,2	233,1	—	—	5,890,5	—	15,957,7	16,279,2	4,076,1	386,9	—
Segersta	24	—	—	200	—	—	—	424	—	942	1,375	—	120	—
Hanebo														
Mo	352,8	—	—	4,233,6	182,7	—	—	3,528	—	14,076,6	17,564,4	7,956,9	1,058,4	—
Regnsjö	168	—	—	5,040	302	94	—	2,345	—	10,323	11,340	6,615	472	—
Norrala	40	—	—	4,620	390	—	—	4,550	—	13,440	5,112	1,260	160	—
Trönö	31,5	—	—	1,268	192,5	—	7	2,599	—	8,754	3,881	80	134	—
Bollnäs	2,520	—	—	8,820	470	—	—	13,230	—	39,690	28,350	14,172	7,560	—
Alfta	2,205	—	—	3,307	945	—	—	11,815	—	30,240	3,780	—	6,615	—
Ofvanåker	277	—	—	1,285	—	—	—	5,109	—	17,178	10,867	7,346	624	—
Woxna	—	—	—	6,032	11	—	—	713,5	—	1,777,4	633,8	847,3	—	—
Summa	5,768,9	—	55,2	40,685,8	2,776,3	115	7	52,004	—	154,478,7	101,282,4	43,953,3	17,560,3	—
Norra Helsinglands fögderi.														
Enånger	56	—	—	5,103	226	—	—	5,118	—	24,498	47,155	1,733	300	—
Njutånger	24	—	—	2,250	195	—	—	2,760	—	14,640	646	896	96	—
Idenor	64	—	—	1,920	216	—	210	2,025	—	6,720	1,080	2,400	350	—

53.	55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.
(utan utsädets afdrag).								Antal vid årets slut underhållne									
Vicker.	Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa,		Gräs och andra foderväxter till		Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Höns och kalkoner.
		Rofvor.	Kålrötter.	frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.	öfver 3 år.	under 3 år.								
Kubikfot.					Centner.												
630	38,146,5	—	—	378	630	—	—	622	45	21	103	1,615	785	1,723	1,421	427	
—	28,484	976	—	—	35,70	500	68,880	445	29	45	48	1,299	503	1,568	56	283	
—	24,400	300	—	—	57	—	—	184	40	24	20	768	253	880	214	179	
327	34,016	2,507	—	—	92	—	—	584	—	119	75	1,669	462	1,533	219	287	
—	49,000	—	—	—	300	—	127,080	600	70	103	107	2,260	625	2,600	200	320	
—	13,000	—	—	—	90	—	24,400	210	30	7	40	720	180	640	440	120	
500	10,000	10,800	—	1,120	—	—	12,000	130	3	25	8	380	50	425	237	118	
—	27,810	—	—	164	66	6,000	42,760	615	25	—	60	2,050	615	2,050	1,250	327	
—	23,522	—	—	46	—	—	—	303	—	4	32	797	195	1,218	67	142	
47	35,750	352	1,440	95	69,60	400	70,000	356	14	34	35	1,284	268	1,514	177	250	180
181	74,660	932	12,708	59	85	1,445	59,744	621	28	64	81	2,239	522	1,730	370	384	
1,685	358,788,5	15,867	14,148	1,862	1,425,80	8,345	404,864	4,670	284	446	609	15,081	4,456	15,881	4,651	2,837	
60	4,000	—	—	—	40	—	80,000	300	20	15	30	750	130	700	700	200	
—	31,260,6	1,134	126	31,5	270,40	—	59,472	348	5	—	16	892	268	1,177	9	242	
—	1,200	—	—	—	80	—	8,000	110	4	—	24	400	100	580	100	150	
—	25,401,6	—	—	—	137	—	—	200	12	6	11	678	135	986	137	136	
—	20,160	—	—	—	259,20	—	—	150	10	—	10	500	140	600	550	100	
—	23,100	—	—	—	468	—	22,056	230	12	—	20	888	186	908	160	120	
—	6,763	—	—	—	219,80	—	22,000	169	4	—	10	498	131	423	240	70	
—	44,100	—	—	—	180	—	85,000	670	130	—	50	1,960	390	3,170	2,320	580	
—	23,149	—	—	945	472,50	—	—	560	80	—	50	2,100	350	1,500	1,500	350	
—	15,321	—	—	—	—	—	—	300	30	2	33	1,250	300	1,500	1,200	360	
—	3,321,7	—	—	—	6,50	125	1,924	99	—	—	10	267	44	501	—	12	
60	197,776,9	1,134	126	976,5	2,133,40	125	278,452	3,136	307	23	264	10,183	2,174	12,045	6,916	2,320	
—	28,067	298	—	—	904	212	34,442	242	9	21	25	920	267	1,004	379	217	
—	15,750	—	—	—	130	—	34,146	145	8	—	17	568	198	422	86	105	
—	11,520	—	—	50	210	—	17,000	86	1	—	8	380	65	300	12	80	

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16	17.
		Antal			Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
									odlad jord							
Kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.	Hela ägovidden.	träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunnland och derunder.	över 4 till och med 40 tunnland.	över 40 till och med 200 tunnland.	över 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	över 4 till och med 40 tunnland.	över 40 till och med 200 tunnland.	över 200 tunnland.
				Tunn- och kappland.												
Tuna	60,521	154	27	19,055,29	1,27	3,223,13	406,31	15.418,22	17	164	1	—	69	23	—	—
Forsa	78,129	216	306	44,841	11,16	4,161,16	1,808	38,900	290	206	4	—	4	15	3	—
Hög	29,570	66	1	6,532,16	2,16	741,16	392,16	5,396,16	1	63	—	—	—	2	1	—
Rogsta	36,893	130	120	40,790	—	2,041	699	38,050	119	131	—	—	3	22	—	—
Ilsbo	8,177	89	—	9,008	4	890	317	7,797	19	70	—	—	19	70	—	—
Harmånger	31,993	131	99	24,200	6	2,577	1,071	20,546	—	125	3	—	90	11	1	—
Jättendal	21,695	114	98	17,130	2,16	1,870	357,16	14,900	73	134	—	—	1	4	—	—
Gnarp	32.888	166	282	60,299	5	3,259	1,350	55,685	77	253	3	—	73	41	1	—
Bergsjö	37,775	225	270	7,392,24	10	4,000	1.000	60,655,24	200	250	43	1	220	250	43	2
Hassela	8,893	162	—	81,395	7,26	1,925	3,723	75,739,25	32	120	2	—	74	14	—	—
Norrbo	22,036	—	—	—	—	1,870	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bjuråker	46,865	520	—	144,574	150	4.400	2,250	137,774	—	227	3	—	120	170	—	—
Delsbo	122.916	745	323	23,197,7	50,10	6,500	3,501,16	82,240,21	51	406	12	—	323	410	12	—
Summa	633,404	3,052	1,856	569,460,12	280,15	43,794,13	17,947,15	637.217,12	1,073	2,470	78	3	1,068	1,164	62	3
Vestra Helsinglands fögderi.																
Ljusdal	116,867	420	272	239,915	12	5,643	5,294	220,638	4	403	17	—	214	50	4	—
Ramsjö	5,419	89	8	106,835	4	906	1,554	104,371	—	44	—	—	—	45	—	—
Jerfsö	139,882	470	620	12,600	10	8,390	4,200	—	80	450	33	—	155	13	3	—
Arbrå	60,180	193	426	80,412	12	4,320	4,080	72,000	10	83	117	—	390	18	21	—
Undersvik	21,750	77	95	21,820	6	1,300	850	19,664	10	71	3	—	87	1	—	—
Färila	53,841	242	263	170,074,11	17,1	5,199,18	4,857,14	160,000	68	279	—	—	126	31	1	—
Loos	4,518	205	10	480,000	5	610	5,000	100,000	59	141	—	—	—	—	—	—
Summa	402,407	1,696	1,694	1,111,656,11	66,1	26,368,18	25,835,14	676,673	231	1.471	170	—	972	158	29	—
Summa för landsbygden	2,137,108	8,550	7,148	2,880,010,10	810,21	137,926,10	131,859,13	2,249,180,23	2,451	6,963	571	26	3,887	2,791	247	16
Städerne.																
Gefle	8,475	556	—	8,593,29	77	2,168	169	6,179,27	96	51	4	1	320	84	1	—
Söderhamn	6,422	**)	371	55,687,5	43,16	892,22	—	4,675,9	148	35	—	—	100	—	—	—
Hudiksvall	7,976	**)	—	1,026	11	454	—	561	75	18	—	—	154	5	—	—
Summa för städerne	*) 22,873	556	371	65,307,2	131,16	3,514,22	169	11,416,4	319	104	4	1	574	89	1	—
Summa för hela länet	2,159,981	9,106	7,519	2,945,317,12	942,5	141,440,32	132,028,13	2,260,596,27	2,770	7,067	575	27	4,461	2,880	248	16

*) Dessutom 431 särskildt skattlagde vretar, af hvilka en stor del är obefintlig, men antalet är här infördt i enlighet med skattläggningsinstrumentet.

**) Antalet brukningsdelar för Söderhamn och Hudiksvall har ej till siffran uppgifvits, utan utgöra de "ett stort antal."

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånnadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		andra växtslag.	träde.	Hvete,		Råg,		Korn.	Hafre.	Blandsäd.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunn- och kappland.										Kubikfot.						
77,25	524,17	8,22	92	—	77,22	16,27	2,335,12	—	95,16	—	—	435	—	2,489	1,055	599
114	926	13,8	105	4,12	203	—	4,494,12	13	108	—	56,7	743,4	—	4,529,7	3,313,8	—
39	286	—	37	1	44	—	295,16	—	39	—	—	182,7	—	1,171,8	1,102,5	189
67	426	6	99	—	104	—	1,972	—	67	—	—	422,1	—	2,633,4	352,8	1,026,9
14	68	3	26	1	10	22	736	—	14	—	—	88	—	636	170	466
80	520	7	365	3	269	—	2,320	3	87	—	—	378	—	3,216	60	819
45	428	4	41	24	104	—	1,203	1,24	45	—	—	211	—	2,734	—	343
72	654	15	50	—	115	50	3,571	5	82	—	—	302,4	—	2,923,2	95	2,926
140	1,360	120	140	5	250	—	5,178	—	200	—	—	810	—	5,350	100	6,600
50	495	4,16	68	16	42	—	1,221	7,26	44	—	—	225	—	3,258	—	63
38,20	266	9	57,5	—	60	300	938	—	200	—	—	151,2	—	756	252	1,008
115	1,250	25	176	—	225	—	2,444	—	165	—	—	5,420	—	56,700	10,395	25,200
225	2,200	50	250	20	250	—	6,831,26	25	250	—	—	900	—	9,000	5,400	3,200
1,355,13	**10,644,17**	**307,14**	**1,749,5**	**57,20**	**1,930,22**	**429,27**	**37,687,2**	**58,18**	**1,653,16**	—	**86,7**	**11,727,8**	—	**102,595,1**	**23,335,1**	**43,247,9**
120	2,085	100	205	—	180	—	2,083	—	120	—	—	693	63	10,640,7	4,441,5	4,441,5
37	332	—	34	—	11	—	465	—	27	—	—	176,4	—	2,614,5	126	—
140	2,000	100	200	10	250	170	5,320	—	200	—	—	840	—	8,800	3,600	4,500
156	821	66	80	12	400	—	6,728	—	150	—	220,5	976,5	—	5,890,5	749,7	1,134
40	270	15	30	—	120	—	775	—	50	12,6	—	240	—	1,115	567	554
90	1,770,18	64	126	8,16	302,16	—	2,308	—	530	—	—	423	—	4,725	5,997	6,004
6	315	15	130	2	9	25	10	5	9	44,1	—	75,6	—	2,438,1	201,6	163,8
589	**7,593,18**	**360**	**805**	**32,16**	**1,272,16**	**195**	**17,689**	**5**	**1,086**	**56,7**	**220,5**	**3,424,5**	**63**	**36,223,8**	**15,682,8**	**16,797,3**
7,555,3	**32,946,25**	**1,770,25**	**5,245,4**	**277,19**	**4,487,23**	**973,31**	**94,642,21**	**171,18**	**8,695,6**	**615,6**	**348,6**	**41,972,4**	**87,9**	**183,731,8**	**94,778,1**	**75,451,7**
16	254	45	106	12	—	—	1,807,16	5	—	—	—	50	—	720	460	—
2	93,24	—	20	2	—	5	770,4	—	—	—	—	12,6	—	390,6	195,3	—
12	65	1,16	10	1,16	—	—	375	—	—	—	—	34,6	—	195,3	69,3	37,8
30	**412,24**	**46,16**	**136**	**15,16**	—	**5**	**2,952,20**	**5**	—	—	—	**97,3**	—	**1,305,9**	**724,6**	**37,8**
7,585,3	**33,359,15**	**1,817,9**	**5,381,4**	**293,3**	**4,487,23**	**978,31**	**97,595,9**	**176,18**	**8,695,6**	**615,6**	**348,6**	**42,069,6**	**87,9**	**185,037,7**	**95,502,7**	**75,489,5**

1.	35.	36.	37.	39.	40.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
Kommunens namn.	Hela utsädesbeloppet af					Skördebeloppet								
	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Hvete, höst-.	Hvete, vår-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Kubikfot.					Kubikfot.								
Tuna	51	—	—	4,512	329	—	—	3,141	—	14,135	4,522	3,144	140	—
Forssa	92,9	1,6	—	6,678	957,5	—	340,2	5,203,8	—	27,178,2	23,196,6	—	371,7	11
Hög	34,6	—	—	1,864,8	138,6	—	—	1,411,2	—	7,030,8	6,615	1,165,5	138,6	—
Rogsta	75,6	—	—	3,698,1	327,6	—	—	2,532,6	—	18,440,1	1,789,2	6,167,7	302,4	—
Ilsbo	12	—	—	1,002	120	—	—	630	—	2,583	397	882	19	—
Harmånger	42	—	—	3,066	807	—	—	2,268	—	14,472	180	2,457	—	—
Jättendal	20	—	—	2,066	334	—	—	1,688	—	19,138	—	2,400	100	—
Gnarp	152	—	—	3,780	345	—	—	3,024	—	20,462,4	665	20,482	760	—
Bergsjö	300	—	—	6,900	500	—	—	6,480	—	26,750	500	33,000	1,200	—
Hassela	30	—	—	4,896	168	—	—	2,450	—	11,604	—	288	124	—
Norrbo	56,7	—	—	2,520	168	—	—	907,2	—	4,510,8	1,260	6,048	283,5	—
Bjuråker	1,765	—	—	110,880	5,400	—	—	32,520	—	283,500	41,580	110,800	3,530	—
Delsbo	350	—	300	17,500	1,000	—	—	10,800	—	45,000	27,000	19,200	700	—
Summa	3,125,8	1,6	300	178,635,9	11,231,7	—	550,2	82,958,8	—	540,662,3	156,585,8	211,063,2	8,415,2	11
Vestra Helsinglands fögderi.														
Ljusdal	630	—	—	10,206	567	—	—	6,237	409,5	69,161,4	13,324,5	13,324,5	1,575	—
Ramsjö	—	—	—	1,285,2	25,2	—	—	623,7	—	8,158,5	459,9	—	—	—
Jerfsö	600	—	—	9,000	750	—	—	5,880	—	35,200	18,000	27,000	1,200	—
Arbrå	516,6	—	—	5,040	1,890	—	1,323	8,788,5	—	47,124	4,498,2	7,938	2,583	—
Undersvik	114	—	19	1,134	378	50,4	—	1,920	—	6,690	3,970	3,880	456	—
Färila	403	—	126	7,144	1,008	—	—	4,230	—	28,350	41,979	42,028	1,612	—
Loos	—	—	—	2,268	—	176,4	—	378	—	12,190,5	1,209,6	982,8	—	—
Summa	2,263,6	—	145	36,077,2	4,618,2	226,8	1,323	28,057,2	409,5	206,874,4	83,441,2	95,153,8	7,426	—
Summa för landsbygden	12,925,2	63,8	1,080,7	306,286,4	20,113,8	4,719,8	2,179,8	319,939,5	558,9	1,029,450,8	512,470,9	386,963,8	43,303,9	514,6
Städerne.														
Gefle	—	—	270	2,300	—	—	—	500	—	7,200	2,100	—	—	—
Söderhamn	—	—	—	1,008	—	—	—	100,8	—	3,124,8	1,562,4	—	—	—
Hudiksvall	6,8	3,2	—	630	—	—	—	378	—	2,205	819	441	63	—
Summa för städerne	6,8	3,2	270	3,938	—	—	—	978,8	—	12,529,8	4,481,4	441	63	—
Summa för hela länet	12,931,5	66,5	1,350,7	310,224,4	20,113,8	4,719,8	2,179,8	320,918,3	558,9	1,041,980,6	516,952,3	387,404,3	43,366,9	514,6

53.	55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.
(utan utsädets afdrag).								Antal vid årets slut underhållne									
Vicker.	Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa,		Gräs och andra foderväxter till		Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Höns och Kalkoner.
		Rofvor.	Kålrötter.	frö.	spånads-ämne.	grön-foder.	hö.	öfver 3 år.	under 3 år.								
Kubikfot.					Centner.												
—	21,861	—	—	48	333	—	41,044	234	10	—	14	926	149	781	6	220	
—	46,746	—	226,8	323,4	822	—	50,800	421	15	—	33	1,317	221	1,938	200	376	
—	11,125,8	100,8	—	—	—	—	—	106	10	—	8	372	92	464	—	96	
—	22,188,6	—	—	—	376,80	—	31,080	180	2	—	10	816	128	826	55	150	
—	40,068	—	—	15	—	—	—	82	4	—	4	212	51	212	40	33	
—	18,396	—	—	—	968	—	33,780	190	—	—	14	780	190	540	120	133	
—	14,462	—	—	—	286	—	13,233	140	3	13	—	590	105	400	25	94	
—	22,680	—	—	—	437	—	—	304	24	2	19	1,174	221	992	448	142	
—	54,300	—	150	—	380	—	—	295	70	1	35	1,800	600	1,900	260	300	
—	19,584	—	—	—	220,08	—	16,000	239	16	—	32	959	260	1,470	165	185	
—	15,120	—	—	—	180	—	—	80	20	—	8	400	60	500	200	120	
—	443,520	—	—	—	675	—	48,880	425	—	—	30	1,600	270	750	800	275	
—	87,500	—	1,000	—	800	—	—	600	30	—	45	2,400	410	1,750	450	950	
—	872,888,4	398,8	1,376,8	436,4	6,021,88	212	320,405	3,766	217	37	302	15,179	3,212	14,249	3,196	3,476	
—	40,824	—	—	—	—	—	—	430	60	8	50	2,100	230	2,700	1,480	560	
—	11,421,9	—	—	—	29	—	19,200	102	2	—	20	400	61	645	612	81	
—	36,000	—	500	—	1,360	—	64,000	400	20	—	32	2,000	240	3,300	800	400	
—	40,320	—	—	945	1,200	—	48,000	300	25	—	50	1,420	250	2,800	1,100	300	
—	5,670	—	—	100	200	—	10,490	85	15	1	5	330	40	495	240	75	
—	50,008	—	—	—	896	—	65.160	476	40	4	38	2,055	318	3,416	260	480	
—	13.608	—	—	10	—	—	—	110	95	—	48	698	156	810	935	62	
—	197.851,9	—	500	1,055	3.685	—	206.850	1,903	257	13	243	9,003	1.295	14,166	5,427	1,958	
1,745	1,627,305,7	17,399,8	16,150,8	4 329,9	13,265,58	8,682	1,210,571	13,475	1,065	519	1,418	49,446	11,139	56,341	20,190	10,591	
800	28,000	2,600	250	—	—	—	40,000	208	4	—	3	325	25	50	170	100	
—	5,040	—	—	—	—	200	23,100	105	1	—	1	300	10	30	250	193	
—	4,410	—	—	—	—	—	—	64	—	—	2	220	8	15	110	150	
800	37,450	2,600	250	—	—	200	63,100	377	5	—	6	845	43	95	530	443	
2,545	1,664,755,7	19,999,8	16,400,8	4,329,9	13,265,58	8,882	1,273,671	13,852	1,070	519	1,424	50,291	11,182	56,436	20,720	11,034	

Anmärkningar till kolumnen 2.

Skattetalet är utfördt i enlighet med sammandrag öfver 1865 års Mantals- och skattskrifningslängder; dock äro de till Gefle stad donerade hemmanen: Testebo i Hille socken om $4\frac{3}{40}$ mantal samt Sörby i Walbo om $4\frac{2}{5}$ mantal, såsom i Gefle stads skattetal inberäknade, ej i ofvan upptagne summa inbegripne. I Gestrikland svarar 1 mantal alltid mot 10 öresland, 1 öresland mot 24 penningeland. I Helsingland svarar 1 mantal alltid mot 16 öresland, 1 öresland mot 24 penningeland.

Anmärkningar till kol. 3. Största och minsta brukningsdelarne i

Gestriklands fögderi.

Fernebo..... största 287 tld 14 kpld åker,
minsta 7 » 24 » »
Årsunda..... största 140 » — » odlad jord,
minsta 6 » — » » »
Thorsåker... största 400 » — » » »
minsta 3 » — » » »
Ofvansjö.... största $9\frac{3}{4}$ mantal, minsta $\frac{1}{50}$ mantal.
Järbo..... » $\frac{11}{32}$ » » $\frac{1}{40}$ »
Högbo..... » $4\frac{61}{140}$ » » $\frac{1}{40}$ »
Ugglebo..... » $2\frac{13}{20}$ » » $\frac{1}{40}$ »
Hamrånge.. » 200 tunnland, » 4 tunnland.
Hille..... » $1\frac{3}{4}$ mantal, utom de betydliga odlingar (öfver 200 tld) från hemmanet Stenmark under Oslättforss bruk,
minsta $\frac{1}{25}$ mantal.
Walbo..... största 9550 tunnl., minsta 50 tunnl.
Hedesunda.. » $2\frac{1}{4}$ mantal, » $\frac{1}{30}$ mantal.

Södra Helsinglands fögderi.

Skog..... största 10 öresland, minsta 19 penningeland.
Söderala.... » $2\frac{3}{16}$ mantal, » ej uppgifvet.
Segersta..... » $2\frac{3}{16}$ » » $\frac{3}{32}$ mantal.
Hanebo..... Uppgift saknas.
Regnsjö..... största $\frac{3}{4}$ mantal, minsta $\frac{1}{6}$ mantal.
Norrala..... » Närby N:o 1 25 öres- $10\frac{1}{2}$ penningel.
minsta Losjö N:o 1 1 » $5\frac{3}{8}$ »
Trönö..... största Sterle N:o 1 13 » 6 »
minsta Tygsta N:o 3 2 öresland.
Bollnäs..... största 216 tunnland, minsta 1 tunnland.
Alfta..... » 38 öres- 15 pgld, » 12 penningel.
Ofvanåker.. » 8 öresland, minsta 1 öresland.
Woxna..... Ej fördelade.
Mo..... största $1\frac{7}{16}$ mantal, minsta $\frac{3}{32}$ mantal.

Norra Helsinglands fögderi.

Enånger.... största $\frac{7}{8}$ mantal, minsta $\frac{7}{128}$ mantal.
Njutånger... » 203 tunnland, minsta $3\frac{1}{4}$ tunnland.
Idenor..... » 8 öres- $19\frac{1}{4}$ pgld, » 2 öres- 18 pgld.
Tuna..... » $\frac{7}{8}$ mantal, minsta $\frac{47}{384}$ mantal.
Forssa..... » 1 » » $\frac{1}{16}$ »
Hög..... » $\frac{149}{192}$ » » $\frac{3}{64}$ »
Rogsta..... » 1 » » $\frac{39}{768}$ » el. $19\frac{1}{2}$ penningeland.
Ilsbo..... Uppgift om största och minsta brukningsdelen saknas.
Harmånger. största $1\frac{5}{32}$ mantal, minsta $\frac{1}{32}$ mantal.
Jättendal.... » $\frac{11}{24}$ » » $\frac{27}{1536}$ »
Gnarp..... » $1\frac{671}{1152}$ » » $\frac{61}{1536}$ »
Bergsjö..... » 200 tunnland, » 4 tunnland.
Hassela..... » 4 öres- $1\frac{1}{2}$ pgld, » 2 penningel.
Norrbo..... Ej uppgifvet.
Bjuråker.... största omkr. 100 t:l:d, » ej uppgifven.
Delsbo..... » 79 » » 5 kappland.

Vestra Helsinglands fögderi.

Ljusdal..... största $1\frac{1}{4}$ mantal, minsta $\frac{1}{32}$ mantal.
Ramsjö..... » 19 öres- 12 pgld, minsta 1 öresland.
Jerfsö..... » $1\frac{1}{16}$ mantal, minsta $\frac{1}{3}$ öresland.
Arbrå..... » $1\frac{37}{192}$ » » $\frac{1}{16}$ mantal.
Undersvik... » $\frac{15}{16}$ » » $\frac{1}{32}$ »
Färila..... » $\frac{5}{8}$ » » $\frac{3}{64}$ »
Loos..... » 4 öresland, » $\frac{1}{4}$ öresland.

Städerne.

Gefle..... största 72 tld $24\frac{1}{4}$ kpld, minsta 5 kpld.
Söderhamn.. » 14 tunnland, minsta 4 tunnland.
Hudiksvall.. » 16 » » $1\frac{1}{4}$ »

Anmärkningar till kol. 4. Antal Jordtorp och andra Jordlägenheter i

Gestriklands fögderi.

Fernebo..... Jordtorp 202.
Årsunda..... » 39, andra jordlägenh. 135.
Thorsåker... » 54.
Ofvansjö..... » 18, skattlagde; andra jordlägenh. 96, förutom en mängd mindre afsöndringar.
Järbo..... Jordtorp 15, skattlagde; andra jordlägenh. 46, samt dessutom en mängd från hemman mot afgäld gjorda afsöndringar.
Högbo..... Jordtorp 36, andra jordlägenh. 6.
Ugglebo..... » — » » 260.
Hamrånge... » 60.
Hille..... » 64, » » 123.
Walbo..... » — » » 306.
Hedesunda.. » 353, » » 18.

Södra Helsinglands fögderi.

Skog..... Jordtorp 30, andra jordlägenheter deruti inberäknade.
Söderala.... Antal jordtorp och andra jordlägenheter ej specificeradt.
Segersta..... Jordtorp 34, andra jordlägenh. 54.
Regnsjö..... » 7, » » 180.
Norrala..... » 85, » » 16.
Trönö..... » 126.
Bollnäs..... » 162, » » 200.
Alfta..... » 47, » » 300.
Ofvanåker... » 20, » » 160.
Woxna..... » 16, » » 27.
Mo..... » 35, » » 129.

Norra Helsinglands fögderi.

Enånger..... Jordtorp 30, andra jordlägenh. 237.
Njutånger... » 22.
Idenor..... » 1, » » 40.
Tuna..... » 27.
Forssa..... » 3, » » 303.
Hög..... » 1.
Rogsta..... » 6, » » 114.
Ilsbo..... Uppgift härom saknas.
Harmånger. Jordtorp 99.
Jättendal.... » 97, andra jordlägenh. 1.
Gnarp..... Jordtorp 201, andra jordlägenh. 81.
Bergsjö..... » 270.
Hassela..... Uppgift härom saknas.
Norrbo..... » » »
Bjuråker.... » » »
Delsbo..... Jordtorp 49, andra jordlägenh. 274.

Vestra Helsinglands fögderi.

Ljusdal..... Andra jordlägenheter 272.
Ramsjö..... Jordtorp 8.
Jerfsö..... » 240, andra jordlägenh. 380.
Arbrå..... Antalet af jordtorp och andra jordlägenheter ej specificeradt, tillsammans 426.
Undersvik... Jordtorp 45, andra jordlägenh. 50.
Färila..... » 140, » » 123.
Loos..... » 3, » » 7.

Städerne.

Gefle..... Uppgift härom saknas.
Söderhamn.. Jordtorp inga, andra jordlägenheter 371 st. kålhagar och trädgårdar.
Hudiksvall.. Inga jordtorp eller andra jordlägenheter.

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865.

A. Brukningssätt: Två- och än mera treskiftesbruket utgör det inom länet öfvervägande brukningssättet, synnerligast bland allmogen, hvaremot vexelbruk nästan allmänt förekommer vid bruksegendomar och s. k. herregårdar. Inom städerna Gefle, Söderhamn och Hudiksvall är vexelbruk för produktion af foderväxter det rådande.

B. Vidd af nyodling: omkring 1,860 tunnland.

C. » af vattenaftappning: omkring 1,200 tunnland. Genom pågående sänkningsarbeten inom åtskillige socknar hafva dock hundradetals tunnland naturlig äng blifvit dels förbättrade, dels till odlingsbar jord förvandlade, ehuru någon närmare uppgift å vidden deraf icke kunnat meddelas.

D. » af underdikning: omkring 230 tunnland.

E. » af ängsvattning: 141 tunnland inom 4 socknar.

F. » af mergling: 15 tunnland inom 3 socknar.

G. » af skogssådd: ingen.

H. » af skogsplantering: ingen.

I. Väderlek, sånings- och skörde-tider: Väderleken uppgifves såsom särdeles gynnsam för sådden; sedermera inträffad kall och regnig väderlek samt på sina ställen, synnerligen inom Norra Helsingland uppkomne frostnätter inverkade dock menligt på skörden, hvars bergning gynnades af en tjenlig väderlek. Såningen började i Maj månad och slutades i medio af Juni. Skörden försiggick under Augusti och September månader.

K. Skördens beskaffenhet, vigt, m. m.: Medelmåttig. Vårsäden dock på sina ställen frostskadad och af mindre god beskaffenhet. Dess vigt uppgifves vara i allmänhet följande: Hvete 3 Centner, Råg 2,80—2,60 Centner, Korn 2,40—2,20 Centner, Hafre 1,80—1,60 Centner, Blandsäd 2—1,80 Centner samt Ärter 2,50 Centner per Tunna (= 6,3 kbft).

L. Skörden af hö från naturlig äng: under medelmåttan.

M. » af halm: medelmåttig, på några ställen ymnig.

N. Öfverskott till afsalu: af säd och andra jordbruksalster. I allmänhet brist af såväl säd som hö.

O. Brist för eget behof: af säd och andra jordbruksalster. I allmänhet brist af såväl säd som hö.

P. Öfverskott till afsalu: af kreatur och andra ladugårdsalster. Öfverskott af smör, ost och mjölk uppgifves från de fleste socknar hafva uppstått.

Q. Brist för eget behof: af kreatur och andra ladugårdsalster. Hästar hafva inköpts.

R. Vanlig årslön för dräng: 150 à 175 R:dr R:mt; — piga: 50 à 60 R:dr R:mt i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: varierande mellan 350 à 400 R:dr; — piga: varierande mellan 200 à 250 R:dr.

T. Dagsverkspriser: sommar-, mans: högsta 2 R:dr, lägsta 1 R:dr; — qvins: högsta 1 R:dr, lägsta 50 öre.
vinter-, » » 1,50, » 75 öre; — » » 50 öre, » 37 öre.

U. & V. Till följd af Förvaltnings-Utskottets i ofvan åberopade Cirkulär till Kommunalnämnderna framställda begäran om särskildt yttrande rörande *skogarnes framtid*, har Utskottet från åtskilliga kommuner emottagit uttrycket af de inom kommunerna här och hvar gällande åsigter derom. För detta län måste det erkännas vara af stor vigt att känna dels om, med den skogsafverkning nu bedrifves, någon tid kan anses förestå, då skogarne i följd deraf i betydlig mån förminskas och göra skogsrörelse såsom näring omöjlig, dels, om så vore, huru snart sådant kunde inträffa.

Förbigående hvad från *städerna* derom yttrats, såsom mera hörande till dessas enskilda hushållning, kunna såsom ledning för omdömet i nämnde hänseende anföras några yttranden, som, oaktadt den speciela uppmaningen, allenast i ett fåtal med någon utförlighet inkommit. Under det att skogstillgången i allmänhet uppgifves såsom dels långt öfver behofven, hvarmed måste anses hvad till eget behof för husbyggnad och bränsle åtgår, under det att från vissa socknar skogstillgången uppgifves såsom "ej synnerlig stor", "ringa", "i allmänhet dålig" o. s. v., hvilka uttryck dock tillföljd af sakens natur härröra från det minsta antalet af socknar, hvarvid dessutom bör bemärkas, att dessa omdömen synas böra uppfattas särdeles relativt, då inom detta län en god skogstillgång, enligt allmänna begreppet, kan vara rätt stor — torde man komma sanningen närmast med den uppgift, att största

delen af länet äger öfverflöd af skog, och den mindre föga öfver hvad till ett ymnigt husbehof erfordras. I allmänhet tilltager tillgången längre vesterut inåt landet, hvaremot de mera försvagade tillgångarne i högre grad vidlåda de vid kusten belägna städernas grannskap, sjelfva hafskusten i öfrigt och stränderna af de vattendrag, som från vester till öster genomskära landet.

"Skogarne", säges ifrån en socken (Enånger), "gifva en god inkomst genom försäljning af plankor; de tyckas strängt nog anlitas, men sedan svedjandet nu upphört och bättre hushållas med skogen, så tyckes ej förhållandet vara så farligt. Den unga tätt sammanpackade skogen urgallras, granen borthugges och begagnas till gärdsel och stör samt vedbrand, hvaremot tallen sparas, och efter en sådan gallring betydligt tilltager i växt, lemnar frön till fortplantning samt förvandlar trånig (trånande?), lätt sammanpackad ungskog till växande tallbestånd. Fortfar en sådan bättre hushållning med ungskogen, tyckes ingen fara förestå för skogarnes förstöring." En annan (Ljusdal): "afyttring af skogsalster har under sednare åren skett i större myckenhet än hvad skogarnes framtida bestånd kan anses medgifva." En annan (Njutånger): "med den hushållning, som nu sker, anser man att skogstillgången för framtiden bör blifva tillräcklig åtminstone för eget behof." En annan (Gnarp): "kolning cirka 3,000 stigar, cirka 4,000 sågtimmer försålda." En annan (Bergsjö): "skogarne äro för det mesta upplåtna till bruk- och trävarubolag på vissa år till afverkning. Ytterst få kunna sjelfva sälja en stock eller bjelke. Med undantag af skogarne under Elgereds och Malungens byar finnas inga bjelkträd mer, utan endast möjligen några sleepers och sågtimmerträd. Den nuvarande generationen har förstört och förtärt allt hvad förfäderna sparat och i och med detsamma förtagit alla efterkommande all förtjenst af skogarne, ehuru trävaruexportörerne föra ett helt annat språk*)." Norrbo: "Afyttring af skogsalster för omkring 8,000 R:dr." Bjuråker: "Afyttringen har på de sednare åren uppgått till 5 à 6,000 st. bjelkar och timmerträn per år." *Skogens framtid:* "då årligen mång tusende träd nerfällas, dels för svedjning, dels till vinter- och vårföda åt en mängd *Getter,* som under sommaren i stora hopar utsläppas på svedjor och i kolfällen, för att afmeja den uppväxande trädplantan — förorsakande *oberäknelig* skada — och den redan fullvuxna och mogna skogen befinnes på sterila och bergiga, genom eldar skadade trakter, der återväxten är långsam och svag, så kan man med visshet antaga att, i fall denna förödelse fortfar, den tid icke är långt aflägsen, då den mogna, till afsalu användbara skogen blifvit så förminskad, att endast vedbrand och ett sparsamt behof af byggnadsvirke återstår. Någon uppskattning i detta afseende kan för närvarande svårligen göras. Efter afslutandet af nu inom socknen pågående laga skifte, då skogen upphör att vara en gemensamhet, borde man dock hoppas, att en bättre hushållning möjligen inträder." Skog socken: "Skogstillgången god, äfven till salu; afyttringen omkring 4,000 tolfter 3 tums plank." Söderala: "tillgång blott för eget behof, utom för Ljusne jernverksägare, som afverka 20,000 timmer till försäljning." Regnsjö: "tillgång hjelplig; afyttringen ännu hjelplig, bestående af mindre bjelkar och plankor." Alfta: "de flesta skogar försålda till bolag, som dem afverka, hvilket ock sker med skyndsamhet, så att inom några få år torde de egentliga skogarne inom denna socken vara afverkade." Bollnäs: "tillgång knapp; afyttring nästan ingen, enär sådan under föregående år utplundrat skogarne." Trönö: "tillgången anses i aftagande, åtminstone för de flesta skogsägarne; afyttringen omkring 1,008 tolfter 3 tums plank, 350 d:o 1 tums bräder, 400 stigar träkol samt 4,000 kub.alnar takspån. Skogarnes framtid är beroende af deras ägare, ty den tänkande ägaren, som skattar skogens värde, han saknar icke så snart eller aldrig sin binäring deraf, emedan skogsarealen härstädes ej är så synnerligen knapp och växtligheten drifves ganska fort; men det måste beklagligen erkännas, att det finnes en och annan disponent, som förstår lika litet med skogshushållningen som med allt annat. Dessa skiften blifva inom kort tid nakna, och kan ej påräknas någon inkomst deraf under ett halft seculum." Norrala: "tillgång mycket i aftagande och för en del skogsägare högst obetydlig; afyttring omkring 250 tolfter 14 fot 8 × 3 tums plankor och 400 stigar träkol. Brädtillverkningen drifves här i allt för stor skala i förhållande till skogarnes vidd och beskaffenhet, så att allt skäl finnes befara, det all sorts brädtillverkning inom en ganska kort tid måste upphöra." Fernebo: "tillgång någorlunda god; afyttring: något sågtimmer, men hufvudsakligast kol till omkringliggande bruk." Ofvansjö: "flera byar sakna tillgång för husbehof och måste anlita sockenallmänningen för virke till byggnadernas underhåll; andra hafva bättre tillgång och kunna afyttra kol och byggnadsvirke. Skogsalster afyttras hufvudsakligen med kol till kringliggande bruk; något byggnadsvirke och bräder. Skogarne minskas." Årsunda: "tillgång ganska ringa; afyttring genom oömt kolande af ungskog, sågning af bräder och plank utan hänseende att skogen inom några år är alldeles försvunnen." Järbo: lika med Ofvansjö härofvan med tillägg att "så hårdt skogarne nu anlitas torde den framtid ej vara långt aflägsen, då skogarne ej kunna såsom nu vara församlingens egentliga näring." Högbo: "skogstillgång temligen god; afyttring 5,000 stigar kol, 500 tolfter bräder och 6,000 famnar barrved." Ugglebo: "tillgång tillräcklig för egna behof; kan med skogens bestånd afyttras 1,000 tolfter 3 tums plank årligen; afyttring: 4,000 tolfter 3 tums plank. Fortgår skogsafverkningen såsom den nu bedrifves, anses brist för eget behof uppstå inom 20 à 25 år." Hille: "tillgång tillräcklig för husbehof; några byar till afsalu; afyttring: plank, bräder, långtimmer, ved och kol, men skogen anlitas öfver höfvan och vårdas illa, så att den i snar framtid torde

*) Uttrycken synas vara något öfverdrifna.

Hushållnings-Sällskapets anmärkning.

vara medtagen." Walbo: "tillgången på senare tider mycket anlitad och i beständigt aftagande; afyttras: sågtimmer, ved, bräder samt kol." Dessa äro de hufvudsakliga yttranden, som i dessa hänseenden förekommit. Anmärkningsvärdt är, att ifrån de vestligaste trakterna, såsom Jerfsö, Loos, Woxna och Ofvanåkers socknar dessa yttranden uteblifvit, helst, särdeles hvad de tvenne sistnämnde beträffar, skogsnäringen der otvifvelaktigt hemtar sina största resurser inom länet. De der hufvudsakligen förekommande nybyggesskogarne hafva på senare tider underkastats en allvarligare tillsyn från det allmännas sida och torde, då numera en någorlunda talrik skogsförvaltning och skogsbevakning blifvit tillsatt, denna tillsyn komma att blifva ännu fullständigare. För tillgången af skogsalster inom Helsingland äfven för framtiden är i öfrigt sörjdt derigenom, att 14 kronoparker, omfattande en areal af omkring 52,690 tunnland mer och mindre växtlig skogsmark, blifvit såsom mindre passande för odalnäring afsatte till kronans omedelbara disposition, hvartill vidare torde komma ännu 2. Anledningar synas genom det ofvan anförda icke saknas att den enskilda omtankan bör vidare utvecklas för bibehållande af de privata skogarnes afkastningsförmåga.

Svedjandet, som fordom förekommit utan urskiljning och eftertanka, hvaraf spåren ännu länge framträda i nakna, på all matjord blottade skogstrakter, om hvilka dock rättvisligen bör tilläggas, att de med några få undantag endast omfatta smärre rymder, utöfvas numera föga, och anledningarne till de förödande skogseldar, som äfvenledes lemnat märken efter sig, hafva äfven för det mesta upphört, då skogen, blifven en värderik handelsvara, mera än förr aktas för eldsfara. Deremot torde den skada, som getterna förorsaka å de späda skogsplantorna, icke vara i det föregående för högt uppskattad. Bevis derpå förekommer öfverallt i grannskapen till gårdar, der dessa djur hållas, just för sin förmåga att sköta sig sjelfva, d. v. s. att lefva på de åtkomliga nya årsskotten å barrträden, som år från år afbetas, hvarföre plantorna aldrig blifva mer än buskar. Geten är högt värderad såsom husdjur och utgör otvifvelaktigt äfven fattigmans lättast förvärfvade tillhörighet; i många fall dess oumbärliga stöd för ett af hushållets vigtigaste behof. Vore det än möjligt, skulle det derföre väcka mycken klagan från de minst bemedlade, om någon väsendtlig ändring deraf kunde åstadkommas. Hvad åter beträffar skogsafverkningen, bör här, på sätt i en föregående not redan skett, ytterligare anmärkas, att de skärpta uttrycken, som deremot här ofvan förekomma, icke synas böra tagas strängt efter orden. Då således skog omförmäles såsom "afverkad, förtärd, förstörd", och skiften deraf såsom "nakna" m. m., bero uttrycken uppenbarligen på den relativa uppfattning om skogstillgång, hvarom förut är erinradt, och det torde i allmänhet kunna sägas, att der enhvar, som ej känner förhållandet, skulle, i följd af dessa uttrycks skärpa, vänta sig få se trakterna kalhuggne, han ändock skall finna dem icke erbjuda någon ens synbar brist. Ty här i länet afverkas skog hvarken till sparrar eller s. k. grufvestöttor, utan endast bjelkar och sågämne, hvartill naturligtvis fordras fullväxta träd, som ofta ej ens tåla att utan skada längre qvarstå, hvaraf åter följer, att denna skogsafverkning sjelf bestämmer ungskogens värde så högt, att ingen skogsägare i allmänhet i förväg tillgriper densamma innan den uppnått tillräcklig växt och ålder, att lämpa sig för den större skogsafverkningens behof. Man torde följaktligen i de omförmälda uttrycken icke rättvisligen böra finna mera än ett aktningsvärdt bemödande att högt uppskatta skogarnes betydelse för framtiden, i hvilket afseende skogshandteringen, såsom särskild näring, utom de direkta fördelar den tillskyndat landet, otvifvelaktigt varit just den företeelse, som gifvit skogarne denna betydelse och länets innebyggare i allmänhet ett riktigt begrepp derom.

Bränntorfsmossar begagnade: Enligt uppgift användas endast vid Sandvikens bruk i Gestrikland samt uti Loos socken omkring 20 tunnland.

Antal planterade fruktträd: omkring 7,130 st.

Binäringar: Den förnämsta af dem är otvifvelaktigt *förarbetandet af lin* och dess biprodukter till väf. Denna tillverkning uppgår till flera 100,000 alnar och har, likasom sjelfva linodlingen, Helsinglands mellersta, vestra och norra trakter till stamhåll. Tillverkningen, såvidt den leder till en icke obetydlig afsättning såsom handelsvara, omfattar icke egentligen det finare fabrikatet eller lärftsväfnad, enär det bästa linet inträder i oarbetadt tillstånd såsom handelsvara i marknaden, utom hvad för ortens behof åtgår. Den betydligaste qvantitet, som försäljes, består af segel- och tältduk samt måhända mest af buldan.

Biskötsel: föga känd, än mindre idkad; *Fiske:* bedrifves vid de talrika vattendragen hufvudsakligen till fångst af lax i elfvarne och de större i hafvet utmynnande åarne; i öfrigt ål, gädda, aborre, lake m. m., vid hafskusten här och der strömmingsfiske och skälfångst. Strömmingsfisket vid länets egna hafsstränder drifves eller lyckas icke i den mån, att det kan anses grundlägga afsättning utom ortens eget behof, knappt fylla detsamma. Deremot bedrifves strömmingsfiske på grund af arrenden af hafsfiskevatten i Medelpad och Ångermanland af fiskeidkare i detta läns städer, isynnerhet från Gefle; dock aftager antalet af dessa alltmer emot hvad fordom varit händelsen. Såsom utbyte af fördelar olika län emellan förtjenar anföras ifrån uppgiften från Gnarps socken, att nästan alla vårar omkring den 1 Mars ditkommer en och annan större båt eller s. k. "finnlöja" från Westerbotten med besättning af 8 à 9 man, för att i öppna hafvet vid isbanden idka skälfiske. Detta mödosamma fiske inbringar dock omkring 100 skälar per båtlag.

Tegeltillverkning förekommer egentligen i städernas grannskap och omfattar mur-, tak- och rörtegeltillverkning; endast från Walbo uppgifves 400,000 mur- och 50,000 tak- och rörtegel såsom tillverkade. *Smide* af spik och jordbruksredskap, hufvudsakligen

efter orternas urgamla sed och modeller, förekommer på åtskilliga ställen af Helsingland, hvarest de emellan bergssträckorna sammanrinnande vattendragen erbjuda mycken ännu obegagnad drifkraft. *Qvarnverk* täfla alltmer med de talrika jernbruken i användandet af denna drifkraft. Qvarnräntans upphörande och sädesförmalningens frihet från alla band synas hafva framkallat större täflan i denna näring; äfven tilltager anläggandet af verk, som afse krossning och tillgodogörande af ben såsom gödningsämne, ehuru denna för jordbruket vigtiga binäring ännu ej kan sägas vara införd för dess egen skull. En teknisk-kemisk fabrik har blifvit anlagd inom Jerfsö socken, hufvudsakligen grundad på tillvaratagande och tillgodogörande af skogsaffall, såsom tjärvedsstubbar och kåda, hvaraf produkter: tjära, terpentin, hartz, beck m. m. En denna fabrik öfvergången eldsvåda hörer till en sednare period.

STOCKHOLM, 1867. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

WESTER-NORRLANDS LÄN.

Jemte de, enligt formuläret Litt. A, socknevis meddelade uppgifterna till länets jordbruksstatistik har Hushållnings-Sällskapet genom efterföljande skrifvelse benäget lemnat nödiga upplysningar öfver förfarandet vid dessa uppgifters insamlande m. m.

"Sedan Hushållnings-Sällskapets Förvaltnings-Utskott nu ändtligen lyckats erhålla uppgifter till jordbruks-statistiken för år 1865 från samtliga församlingar i Wester-Norrlands län, får Förvaltnings-Utskottet härhos öfverlemna deröfver upprättadt sammandrag, hvilket, för vinnande af en öfversigt af de inom länet högst olika förhållandena i detta hänseende, Förvaltnings-Utskottet ansett lämpligast att uppgöra ej blott härads- utan socknevis. Förvaltnings-Utskottet anser sig derhos böra meddela de åtgärder, som för insamlandet af de primära uppgifterna vidtagits och får fördenskull jemväl bifoga dels utdrag af det hos Förvaltnings-Utskottet den 8 Juni 1865 förda protokoll *(a)*, dels Hushållnings-Sällskapets beslut i ärendet *(b)*, dels ock de af Förvaltnings-Utskottet till Kommunalnämnderna utfärdade cirkulärer af den 23 November 1865 och den 16 Maj innevarande år *(c)*, samt tillika upplysa, att, så vidt Förvaltnings-Utskottet kunnat finna, de flesta kommuner benäget tillmötesgått Förvaltnings-Utskottets bemödanden, på samma gång Förvaltnings-Utskottet har att beklaga en af fördom somligstädes sig härledande motvilja att meddela de äskade uppgifterna. Förvaltnings-Utskottet har dock haft både möda och kostnad osparde för att jemväl från dessa senare erhålla uppgifter, och är derföre nu ock i tillfälle att meddela sådana för länets samtliga församlingar.

Dessa uppgifter kunna dock icke tillmätas full tillförlitlighet. I allmänhet torde de på sin höjd få anses närma sig det rätta förhållandet.

De från härvarande Provins-Landtmäteri-Kontor erhållna svaren på frågorna 1—13 hafva endast för några socknar blifvit ändrade, och hafva de sålunda erhållna tilläggen och rättelserna blifvit vid sammandraget iakttagna. Uti uppgifterne N:o 8 ingår jemväl odlingsjord. Uti N:o 9 äro icke sjöar och vattendrag tagna i beräkning. Å frågorna 14—17 dels saknas svar från åtskilliga socknar, dels äro de erhållna uppgifterna i detta fall från andra håll af den ofullständiga beskaffenhet, att föga tillit dervid kunnat fästas. Emellertid, och då förhållandet i detta hänseende är mera föränderligt, har Förvaltnings-Utskottet icke ansett sig böra åt uppgifternas fullständiggörande i detta fall egna vidare möda och kostnad. Frågorna 18—27 hafva från flera håll lemnats obesvarade; men då det ansetts af vigt, att redan från början uti detta hänseende åvägabringa den möjligaste fullständighet, har, med den kännedom om särskilda ortförhållanden, som förefunnits, Förvaltnings-Utskottet sökt att komplettera bristfälligheterna i detta fall. Svaren å frågorna 28—43 synas i allmänhet vara rigtiga, hvaremot uppgifterna å skördebeloppet vidlåder mycken otillförlitlighet, härledande sig dels af den inom många orter rådande fördomen, att dessa uppgifter skulle komma att läggas till grund för blifvande högre beskattning, dels ock af en olika uppfattning i detta hänseende, hvadan somligstädes svaren afsett en medelberäkning för qvinqvenniet 1860—1865, men annorstädes årsskörden, hvilken, i allmänhet svag, jemväl föranledt Kommunalnämnderna inom några socknar att uppgifva högre belopp än, som i verkligheten skördats. De mycket olika sätten för kreaturens utfodring,

hvartill andra ämnen än hö mångenstädes användas, hafva icke lemnat Förvaltnings-Utskottet full ledning för jemförelse; hvadan ock, och då frågorna 60 och 61 från några håll lemnats obesvarade, Förvaltnings-Utskottet ansett sig icke kunna till uppgifternas kompletterande i detta fall någon åtgärd vidtaga. Emellertid torde kunna antagas, att afkastningen af naturlig äng på åtskilliga ställen ingått i skördeberäkningen, och att således svaret å frågan 61 på det hela motsvarar, hvad af den odlade jorden i detta fall kunnat skördas.

De upplysningar, hvilka med få undantag erhållits till besvarande af frågorna A—Z, lemna jemförelsevis värderika bidrag till kännedomen om ortförhållandena, sådane dessa efter olika klimat gestalta sig. Det sammandrag deröfver, som härhos bifogas, lemnar visserligen åtskilligt att önska; men då dessa upplysningar, i mån af allmänhetens mera odlade begrepp om värdet af noggranna upplysningar till jordbruks-statistiken, framdeles torde komma att lemna tillfälle till större utförlighet i detta hänseende, har Förvaltnings-Utskottet ansett sig böra låta bero vid det nu meddelade sammandraget. Utan att åsidosätta andra vigtiga åligganden, hvartill Hushållnings-Sällskapets penningetillgångar och öfriga krafter afses, har Hushållnings-Sällskapet ock icke kunnat åt jordbruks-statistiken för närvarande offra mera medel och tid, än som skett, och torde denna omständighet jemväl böra tagas i betraktande vid uppskattningen af det värde, som må anses böra tillmätas de nu meddelade upplysningarna. — — —

Hernösand den 5 December 1866.

På Wester-Norrlands läns Kongl. Hushållnings-Sällskaps Förvaltnings-Utskotts vägnar:

AUG. WEIDENHIELM.

Carl Sundberg."

a) **"Utdrag ur Protokollet, hållet vid Förvaltnings-Utskottets sammanträde i Hernösand den 8 Juni 1865.**

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

§ 4.

Föredrogs Kongl. Maj:ts nådiga Cirkulär till Dess Befallningshafvande och Hushållnings-Sällskapen i Rikets samtlige län af den 3 Mars detta år angående insamlande af uppgifter till Rikets jordbruks-statistik, hvarvid Hushållnings-Sällskapen erhållit nådigt uppdrag att, hvart för sitt område, ombesörja insamlandet af primäruppgifterna samt dessas granskning och bearbetande till sammandrag, att enligt egen ombepröfning anordna förfarandet vid uppgifternas insamlande och granskning på det sätt, som för vinnande af tillförlitlighet och fullständighet pröfvas lämpligast; att med insamlandet af ifrågavarande uppgifter göra början med redogörelsen för jordbruket redan under år 1865 samt sedermera hvarje år under de tider, som i Cirkuläret finnas närmare bestämda; — hvarjemte såväl underdånigt utlåtande och förslag, rörande tillvägabringandet af en statistik öfver Sveriges jordbruk, afgifvet af Chefen för Statistiska Central-Byrån, som ock 2 särskilda formulärer för insamlande af de statistiska uppgifterna blifvit det nådiga Cirkuläret bifogade.

Af dessa formulärer såsom ock af Hr Byråchefens memorial, innefattande närmare förklaring af formulären, hade Utskottet tagit kännedom för beredande af den föreliggande frågan till Hushållnings-Sällskapets instundande allmänna sammankomst, och ansåg Utskottet att för en ändamålsenlig lösning af de många svårigheter, som otvifvelaktigt skulle möta genomförandet af ett så vidt omfattande och in i de minsta detaljer gående förslag, allt hufvudsakligen berodde på möjligheten att uppfinna ett, utan allt för mycken kostnad verkställbart, sätt att från länets särskilda delar införskaffa samvetsgranna uppgifter, i hvilket afseende någon annan utväg icke förefunnes, än att anlita vare sig Hushållsgillen, Kommunalstyrelser eller Tjenstemän.

Under förutsättning, att de särskilda hemmanens och lägenheternas namn, mantal, ägovidd och jordens fördelning i trädgård, åker, naturlig äng och skogbärande mark skulle utur mantalslängderna samt landtmäterihandlingar kunna utrönas, så att uppgifterna, som skulle infordras, egentligen komme att omfatta den odlade ägoviddens användande till särskilda sädesslag, gräsväxt eller träde samt utsädes- och skördebeloppen jemte antal af hästar och boskap, hafva för det afsedda ändamålet nedan intagna trenne alternativa förslag blifvit inom Utskottet väckta och utgjort föremål för dess lifliga öfverläggning:

1:o. *a)* Hvarje stad eller socken utser inom sig en Komité af två eller flera ledamöter, på landet å Kommunalstämma och i stad på sätt, som för val af stadsombud är antaget, hvilka ledamöter äga att med sig förena sakkunniga personer i orten; *b)* Förvaltnings-Utskottet utser för hvarje sådan Komité en ordförande, hvilken likväl äfven kan lemnas uppdrag gemensamt för flera socknar; *c)* sedan Ordföranden i hvarje Komité fått från Utskottet emottaga nödigt antal formulärblanketter, fyllas dessa af Komitén, hvarefter kungöres, att tabellerna å visst ställe inom socknen finnas tillgängliga för granskning; *d)* efter de rättelser, hvartill sådan granskning kan föranleda, nedsummeras kolumnerna, underskrifves och afskrifves tabellen samt öfversändes af Ordföranden i ett exemplar till Utskottet och i ett annat till Pastorsembetet att bland kyrkans handlingar förvaras; *e)* de från Komitéerna till Utskottet inkomna tabellerna granskas derstädes med biträde af förste Landtmätaren eller annan erfaren Landtmätare i länet; och *f)* efter fulländad granskning upprättar Utskottet sammandrag för att vederbörande tillställas.

2:o. *a)* Utnämnas af Förvaltnings-Utskottet 3:ne Komiterade, nemligen en för hvarje fögderi, att ombesörja alla för jordbruksstatistikens ordnande behöfliga åtgärder, och bestämmes deras arfvode jemte rättighet till ersättning för resekostnader; *b)* så snart desse äro utnämnde och förklarat sig antaga uppdraget, sammanträda de å af Förvaltnings-Utskottet föreslagen tid i Hernösand för öfverläggning och öfverenskommelse om lämpligaste och ändamålsenligaste sättet för arbetets likstämmiga utförande, och underställas deras åsigter Förvaltnings-Utskottets pröfning; *c)* vid samma tillfälle, sedan grunderna äro bestämda, böra de Komiterade beredas tillgång till befintliga sockenbeskrifningar, till innevarande års mantalslängder, samt tillträde till Provins-Landtmäteri-Kontoret för att af der befintliga skifteshandlingar taga afskrifter i de delar, som röra jordarealen m. m.; börande de Embetsmän, som härvid biträda, tillgodonjuta skälig ersättning af dertill förslagsvis anslagna medel; *d)* sedan de kamerala och geometriska delarna härigenom, så vidt ske kunnat, blifvit upptagna och i en för hvarje kommun afsedd, generel formulärblankett införda, inställa sig, — härmed och med tillräckligt antal specialblanketter försedda, — Komiterade i socknarna, för att i samråd med Kommunalnämnderna ordna insamlingen af primäruppgifterne i öfriga uti formuläret förekommande ämnen; vid hvilket besök är tillfälle att utse och intressera de mest passande och pålitliga personerna inom kommunen att åtaga sig detta åliggande såsom en kommunalangelägenhet — ett åliggande, hvilket bör kunna betydligt underlättas genom de förklaringar och anvisningar, Komiterade, vid personligt sammanträdande med dem, äro i tillfälle att lemna, äfvensom derigenom att de erhålla tillräcklig tid för att successivt och vid lägliga tillfällen förskaffa sig uppgifterna, hvilka böra före ingången af Februari månad nästkommande år vara öfverlemnade till Kommunalnämnderna, vid hvilken tid *e)* Komiterade, hvar inom sitt distrikt, åter inställa sig för att med Kommunalnämnden och andra sakkunnige män granska uppgifterna och fylla de luckor, som tvifvelsutan komma att förefinnas i en eller annan del af hvad formuläret innehåller; *f)* sedan detta under Februari och Mars månader blifvit verkställdt, sammanträda Komiterade i Hernösand på af Förvaltnings-Utskottet utsatt tid för att samfäldt utarbeta sammandraget för hela länet och dervid sammanjemka allt till möjligaste likformighet och precision, dervid, så vidt ske kan, särskiljande de exacta uppgifterna från dem, som endast kunnat vinnas såsom approximativa; *g)* efter det de statistiska koncepterna blifvit af Förvaltnings-Utskottet granskade och godkända, åligger det Komiterade att utskrifva erforderliga exemplar för komunen, för Hushållnings-Sällskapet och för det statistiska embetsverket; *h)* härutaf framgår att, om det hela ej skall blifva ett opålitligt och värdelöst hastverk, mycken tid, mycken omtanka och fleres förenade krafter måste egnas åt detta arbete vid dess första uppställning och anordnande; men att, ju korrektare och fullständigare det i första hand kan tillvägabringas, desto mindre svårigheter skola under den följande tiden möta för de blifvande årliga redogörelserna.

3:o. *a)* Med ledning af taxeringslängderna, deruti hvarje hemman och lägenhet, enligt grunderna i Bevillningsförordningen, måste antagas vara uppskattade efter deras ägovidd, godhet och afkastning, indelas af Länsagronomen eller annan af Förvaltnings-Utskottet utsedd person hemmanen och lägenheterna i hvarje socken i klasser, så att inom hvarje klass upptagas de fastigheter, hvilkas medeltaxeringsvärde per mål eller seland är lika; *b)* sedan en dylik klassifikation för hvarje socken blifvit uppgjord, anmodas Bestyrelserna för Hushållsgillena att sammankalla de mest sakkunnige bland gillets ledamöter å ortens tingsställe vid först infallande lagtima vinterting, der någon af Utskottet utsedd ordförande jemväl sig inställer samt för Gillet och Nämnden föredrager och justerar klassifikationen, hvarefter, med ledning af de upplysningar, som på stället kunna erhållas, sådana primäruppgifter antecknas, som äro beroende på kännedom om utsäde, skörd, antal af kreatur m. m.; *c)* af Ordföranden nedsummeras derefter kolumnerna och underskrifvas tabellerna, hvilka insändas till Utskottet, som upprättar sammandraget och föranstaltar om detsammas behöriga expedition.

Vid öfvervägande af berörde 3:ne förslag, har Utskottet icke tilltrott sig gifva förord åt någotdera. Om än genom antagandet af förslaget N:o 2 de mest noggranna och tillförlitliga uppgifter i förevarande afseende skulle kunna vinnas, befarar likväl Utskottet, att de med verkställighet deraf förenade kostnader genom arfvoden och resepenningar skulle komma att öfverstiga Hushållnings-Sällskapets förmåga. Huru man än i frågan beslutar, lärer dock, utan betydliga uppoffringar, något tillfredsställande resultat icke kunna erhållas, och då Utskottets åtgärder, derest frågan åt dess förfogande öfverlemnas, måste blifva beroende af det anslag, som Sällskapet för lösningen deraf täckes ställa till Utskottets disposition, kan Utskottet för närvarande icke något annat i saken åtgöra, än att, med framläggande af de väckta förslagen, afvakta Sällskapets bestämmande beslut. — — —

Som ofvan.

In fidem

K. J. Edvall."

b) **Hushållnings-Sällskapets beslut:**

"Sedan Kongl. Maj:t genom nådigt Cirkulär den 3:dje sistlidne Mars från Dess Befallningshafvande till länens Hushållnings-Sällskap öfverflyttat skyldigheten att årligen från och med innevarande år insamla och till Statistiska Central-Byrån insända de för åvägabringandet af en fullständig jordbruks-statistik nödiga och uti bifogade formulärblanketter anvisade uppgifter angående hemmans och lägenheters ägovidd och fördelning i åker, äng, skog och betesmark, den odlade jordens användande till särskilda

sädesslag, gräsväxt eller träde samt utsädes- och skördebeloppen jemte antal af hästar och boskap, m. m., med öfverlemnande åt hvarje Hushållnings-Sällskaps egen ompröfning att anordna förfarandet vid uppgifternas insamlande och granskning på det sätt, som för vinnande af tillförlitlighet och fullständighet ansåges lämpligast; — så hade inom Förvaltnings-Utskottet i detta ändamål blifvit väckta trenne särskilda, i dess här ofvan intagna protokoll närmare omförmälda och jemväl i länets tidningar förut införde förslag, hvilka nu af Hr Ordföranden föredrogos, med tillkännagifvande, att man icke utan uppenbart missförstånd kunde härleda de infordrade uppgifterna från någon Regeringens afsigt att öka folkets skattebörda, hvilken möjliga opinion alltså hvarje upplyst och rättänkande bland länets innevånare borde desto heldre söka att hos allmogen undertrycka, som motivet, oberäknadt det intresse en fullständig jordbruks-statistik alltid måste medföra, påtagligen vore att hemta i Regeringens uppsåt att, i den mån jordbruk och boskapsskötsel i den ena eller andra orten enligt de inkomne uppgifterna kunde finnas tarfva uppmuntran eller understöd, deråt skänka allt det biträde eller den hjelp Regeringen ägde i sin makt.

Under den lifliga diskussion, som härefter uppstod, och hvari Jon Hansson i Myre, Talmannen Strindlund jemte Hrr C. och E. Rinman, Schönmeyr, J. Gavelius, Orstadius, Sundelius och Arnell deltogo, framhöllos bland annat de många svårigheter, som i saken mötte och dertill icke minst borde räknas, att möjligen flertalet bland allmogen icke förtecknade hvarken sitt utsäde eller sin skörd. Om än hemmans och lägenheters ägovidd och beskaffenhet vid längesedan hållna skiftesförrättningar blifvit afmätta och beskrifna, hade likväl, i följd af jordens under tiden inträffade uppodling eller förfall, så betydliga förändringar ägt rum, att skifteshandlingarna eller sockenbeskrifningarna, hvarur uppgifterna i dessa hänseenden skulle hemtas, icke vidare på nu varande förhållanden voro fullt tillämpliga. Hr C. Rinman önskade också på denna grund att öfverallt, hvarest icke de officiela handlingarne kunde anses tillförlitliga, en provisionel ommätning borde företagas, hvilket åter andre talare ansågo medföra öfverdrifna kostnader. Särskilde af Utskottet utsände personer att i egenskap af ordförande i socknekomitéerne verkställa uppgifternas insamling, funno alla, som i frågan yttrade sig, icke kunna verka till ändamålet på ett sätt, som motsvarade de betydliga utgifter, hvilka dermed vore oskiljaktigt förenade. Om folket i allmänhet kunde väntas vara ovilligt att angående berörde ämnen lemna sannfärdiga besked, skulle denna ogenhet än ytterligare ökas, då frågorna framställdes af okände personer, hvilka möjligen kunde misstänkas såsom utsände beskattningsmän. Kommunalnämnderna ansågos deremot vara de lämpligaste för uppgifternas insamling. Ledamöternes kännedom om folket i orten skulle icke blott betydligt underlätta besväret, utan ock leda till de sanningsenligaste resultater. Samtlige talarne voro förvissade, att ingen bland länets Kommunalnämnder skulle undandraga sig detta bestyr, desto mindre som, derest blanketterne tidigt instundande höst blefve dem tillsände, de alltintill slutet af Mars och sålunda under flere månader ägde erforderlig tid att utan brådska eller försummelse af andra angelägna göromål, i mån af inhemtade upplysningar, verkställa blanketternas ifyllning. Från Landtmäteri-Kontoret måste naturligtvis vinnas besked rörande hemmanens och lägenheternas namn, ägovidd och beskaffenhet. Såvida nuvarande förhållandet i detta hänseende stode i alltför mycken strid med, hvad handlingarne innehölle, borde Kommunalnämnderna efter sorgfällig undersökning deri meddela den rättelse, hvartill omständigheterne föranledde. Då Kommunalnämndernas åtgöranden härvid vore att anse såsom ett kommunal-uppdrag, för hvilket någon ersättning icke kunde ifrågakomma, skulle således för ändamålets vinnande inga andra utgifter erfordras än skäligt arfvode dels till den person, som från Landtmäteri-Kontoret anskaffade de angående ägovidden nödiga upplysningarne i fråga, hvarom talarne ville till Utskottet öfverlemna att anlita vare sig Förste Landtmätaren eller enskild man, till hvilken Utskottet hyste förtroende, och dels till den person, som, sedan blanketterna med vederbörliga anteckningar återkommit, verkställde den för sammandragets författande behöfliga uppsummeringen.

Sedan diskussionen härefter förklarats slutad, beslöt Sällskapet, på af Hr Ordföranden framställda propositioner:

att Förvaltnings-Utskottet ägde att af Sällskapets kassa använda erforderliga medel till arfvode åt den, som Utskottet kunde vilja anmoda till anskaffande från Landtmäteri-Kontoret af nödiga upplysningar rörande hemmanens och lägenheternas i länet namn, ägovidd och dennas särskilda fördelning i åker, äng, betesmark och skog;

att Utskottet, för inhemtande af öfriga erforderliga upplysningar, ägde vända sig till Ordföranderne i länets Kommunalnämnder, med anmodan att, på grund af enskild kännedom eller vunnen kunskap, i samråd med Nämnden så samvetsgrant och sanningsenligt som möjligt, ej mindre rätta befintliga skiljaktigheter emellan nuvarande ägoarealen och den, som i Landtmäteri-Kontoret uppgifvits, än äfven, i öfverensstämmelse med verkliga förhållandet, ifylla de å följaktiga blanketter upptagna kolumner;

att, efter blanketternas påteckning och återkomst, Utskottet ägde tilldela särskildt arfvode åt lämplig person. som, efter kolumnernas uppsummering, författade det infordrade sammandraget; samt

att Utskottet i öfrigt ägde, efter eget godtfinnande, vidtaga de åtgärder eller meddela de närmare bestämmelser, som för frågans bringande i ändamålsenligt och fullständigt skick kunde anses erforderliga."

c) **"Cirkulär till Ordföranden uti — — — — sockens Kommunalnämnd.**

Sedan de uppgifter, angående jordbruks-statistiken för innevarande år, hvilka uti härvarande arkiver kunnat erhållas, numera blifvit uti hosgående tabell införda, så varder densamma, i öfverensstämmelse med Hushållnings-Sällskapets den 14 sistlidne

Juli fattade och på Kongl. Maj:ts nådiga Cirkulär den 3 sistlidne Mars grundade beslut, uti 2:ne exemplar öfverlemnad till Tit., som härigenom anmodas att efter inhemtande af säkra upplysningar ej mindre rätta befintliga skiljaktigheter emellan verkliga ägoarealen och den, hvilken å tabellen finnes antecknad, än ock, så samvetsgrannt och sanningsenligt som möjligt, med siffror ifylla de öfriga kolumnerna å tabellen; och anser sig Förvaltnings-Utskottet i sådant afseende böra fästa Tit. uppmärksamhet på följande för ärendet vigtiga omständigheter.

Som genom Kongl. Maj:ts berörde nådiga Cirkulär fullständigare statistiska bidrag till kunskapen om landets jordbruk, än som hittills genom Konungens Befallningshafvandes femårsberättelser stått att vinna, ansetts behöfliga, så har på Hushållnings-Sällskaperna blifvit öfverflyttad skyldigheten att årligen insamla och till Statistiska Central-Byrån afgifva de för åvägabringandet af en fullständig jordbruks-statistik nödiga uppgifter rörande hemman och lägenheter, hvarmed afsetts att vinna större tillförlitlighet och fullständighet åt detta maktpåliggande arbete, hvarigenom Regeringen sättes i tillfälle att närmare lära känna hvarje orts särskilda, större eller mindre, behof af uppmuntran och understöd. Det bör således vara kommunen angeläget att, genom meddelande af, i möjligaste måtto fullständiga och noggranna, upplysningar, sätta Hushållnings-Sällskapet i tillfälle att på bästa sätt fullgöra det nådiga uppdraget och på samma gång bereda sig sjelf fördelen att komma i åtnjutande af Regeringens upplysta bemödanden för höjandet af landets modernäring, jordbruket. Då det lätt kan hända, att allmogen fattar den föreställningen, att Regeringen genom de infordrade uppgifterna skulle afse att öka landtbrukarens skattebördor, hyser Förvaltnings-Utskottet den tillit till Tit. upplysta omdöme och rättskänsla, att derest ett dylikt missförstånd skulle förefinnas, Tit. på allt sätt söker undanrödja detsamma, så att hinder deraf icke måtte uppstå för vinnande af fullständiga och sanningsenliga uppgifter.

Som det är af vigt, att detta arbete verkställes med omtanka och noggrannhet, om det dermed afsedda ändamålet skall kunna vinnas, och det är gifvet att, ju fullständigare det i första hand kan åstadkommas, desto mindre svårigheter sedermera skola möta vid upprättandet af redogörelserna för de följande åren, har Förvaltnings-Utskottet ansett nödigt att till ledning för Tit., vid fullgörandet af detta uppdrag, meddela några anvisningar.

De uppgifter, som till en början närmast afses, äro: beloppet af den årliga skörden; vidden af den till särskilda odlingsföremål afsedda jorden; årliga behofvet till utsäde; samt kreaturens antal; och böra derföre dessa uppgifter företrädesvis och med största noggrannhet insamlas. Vid uppgifterna kunna, efter Tit. godtfinnande, gamla eller nya mått och vigter användas; dock böra de senare, till lättnad för framtiden, föredragas.

De å formuläret i bokstafsföljd upptagne frågor afse hufvudsakligen det allmänna förhållandet inom socknen under året; till upplysning hvarom, bland annat, vidden af de under B—H upptagna förbättringar bör utsättas, samt för frågorna L och M, om skörden varit god, medelmåttig eller knapp m. m.; och i afseende på frågorne N—Q, om endast ortens behof äro fyllda eller om afkastningen tillsträcker derutöfver. De rättelser eller tillägg, Tit. finner nödiga vid uppgifterna i kolumnerna 2—9, få icke ske genom ändring af de uti tabellen förut införda summor, utan böra särskildt antecknas.

Till lättnad och vinnande af tid för Kommunalnämnden, kunna uppgifter, der de af Nämnden icke äro kända, från hvarje by infordras genom någon inom densamma boende skrifkunnig och pålitlig person, börande dessa uppgifter från första hand vara till Tit. aflemnade före utgången af nästinstundande Januari månad.

Efter granskning och komplettering af de till Nämnden inkomna uppgifterna, införas dessa uti tabellerna, af hvilka en qvarstadnar hos Kommunalnämnden och kommer att ligga till grund för följande årens uppgifter, samt den andra under loppet af derpåföljande April månad till Förvaltnings-Utskottet insändes. Hernösand den 23 November 1865.

På Hushållnings-Sällskapets Förvaltnings-Utskotts vägnar:

JAC. WILH. LANGELIUS.

Carl Sundberg."

"Till Kommunalnämnden i — — — —

Då Kommunalnämnden ännu icke hit insändt tabellerna öfver jordbruks-statistiken för år 1865, vill Förvaltnings-Utskottet härmed hafva Kommunalnämnden erinrad om fullgörande af detta åliggande, hvaraf beror, huruvida det med detta arbete afsedda ändamål skall kunna vinnas. Kommunalnämnden lärer nogsamt inse, att, om uppgift från en enda församling skulle saknas, något helt för länet i detta hänseende icke kan ernås, och att det värderika för kännedomen af fosterlandets förhållanden, som af dessa uppgifter bör kunna framgå, helt och hållet skall blifva förfeladt. Förvaltnings-Utskottet hyser derföre den förhoppning, att Kommunalnämnden efter emottagandet af denna vänliga erinran skall hafva sig angeläget att ofördröjligen uti kompletteradt skick insända uppgifterna till jordbruks-statistiken, på det sammandraget deraf må kunna medhinnas till den tid, då detsamma enligt Kongl. Maj:ts meddelade nåd. föreskrift bör till Statistiska Central-Byrån från Hushållnings-Sällskapet insändas. Hernösand d. 16 Maj 1866.

På Hushållnings-Sällskapets Förvaltnings-Utskotts vägnar:

AUG. WEIDENHIELM.

Carl Sundberg."

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Häradets och kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af odlad jord				Antal brukare af odlad jord			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		trädg-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
				Tunnland.												
Ramsele härad.																
Tåsjö socken	22	111	37	200,904	—	949	8,928	119,703	17	79	—	—	—	—	—	—
Fjellsjö d:o	23	80	21	163,264	15	913	4,876	82,049	—	80	—	—	—	—	—	—
Bodums d:o	19	60	9	137,302	—	632	3,955	73,846	2	47	—	—	—	—	—	—
Ramsele d:o	48	193	21	239,282	19	2,290	12,906	170,914	30	148	1	—	—	—	—	—
Edsele d:o	22	104	39	87,473	16	934	4,781	62,333	37	67	—	—	34	1	—	—
Hellgums d:o	22	119	114	92,924	19	1,767	3,866	71,438	2	116	—	—	3	113	—	—
Summa	156	667	241	921,149	69	7,485	39,312	580,283	88	537	1	—	37	114	—	—
Sollefteå härad.																
Junsele socken	45	149	25	225,876	6	1,704	6,648	125,914	—	106	—	—	—	—	—	—
Lidens d:o	20	95	81	98,472	19	1,359	3,242	64,809	—	95	—	—	—	—	—	—
Resele d:o	26	114	104	106,195	19	1,515	3,312	83,600	7	111	—	—	138	105	—	—
Graninge d:o	11	55	74	63,841	—	973	841	11,882	4	25	4	—	68	37	—	—
Långsele d:o	15	61	105	31,494	13	2,596	3,323	23,250	—	58	1	1	32	116	—	—
Sollefteå d:o	26	77	81	38,842	17	1,419	1,401	32,859	—	75	—	—	81	145	1	1
Eds d:o	13	53	78	34,556	15	911	2,459	27,700	—	52	1	—	—	—	—	—
Multrå d:o	15	57	58	28,215	13	1,038	1,790	24,100	—	57	—	—	58	57	—	—
Summa	171	661	606	627,491	102	11,515	23,016	394,114	11	579	6	1	377	460	1	1
Boteå härad.																
Sånga socken	7	27	46	14,884	6	691	908	11,850	—	25	3	—	46	—	—	—
Öfverlännäs d:o	22	43	96	29,787	11	1,169	684	23,915	1	14	12	2	77	35	1	—
Boteå d:o	33	95	57	37,271	23	1,419	1,200	31,136	—	84	3	—	75	53	19	—
Styrnäs d:o	24	67	46	29,389	10	1,315	648	24,007	1	66	—	—	42	64	5	—
Thorsåkers d:o	33	87	36	18,628	18	1,588	699	14,700	—	82	13	—	17	70	7	—
Dals d:o	14	63	54	22,102	17	957	736	17,504	—	61	2	—	—	—	—	—
Ytterlännäs d:o	31	109	133	55.622	25	2,158	2,603	42,160	—	116	—	—	128	123	—	—
Summa	164	491	468	207,683	110	9,297	7,478	165,272	2	448	33	2	385	345	32	—
Gudmundrå härad.																
Gudmundrå socken	39	143	131	47,407	28	2,378	1,320	36,570	—	141	2	—	—	—	—	—
Högsjö med Hemsö d:o	26	121	148	53.182	38	2,426	1,279	45,830	—	117	4	—	—	—	—	—
Summa	65	264	279	100,589	66	4,804	2,599	82,400	—	258	6	—	—	—	—	—
Säbrå härad.																
Säbrå socken	49	225	150	45,710	51	2,803	2,631	34,530	—	224	1	—	—	—	—	—
Stigsjö d:o	21	110	175	37,301	25	1,772	2,621	30,288	23	107	3	—	12	40	—	—
Wiksjö d:o	11	68	67	42,522	9	908	2,589	35,303	2	62	2	—	18	160	7	—
Häggdångers d:o	16	91	78	20,675	19	1,082	1,324	15,670	—	91	—	—	—	—	—	—
Hernö d:o	4	41	13	6,244	9	411	171	3,645	5	39	2	—	4	8	2	—
Summa	101	535	483	152,452	113	6,976	9,336	119,436	30	523	8	—	34	208	9	—

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af							
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.				
Q v a d r a t r e f.										K u b i k f o t.							
78,40	1,686,80	28,35	400,75	—	11,82	—	2,978,58	—	130,20	—	—	25,20	0,89	1,675,01	1,58	—	29,92
136,50	1,150,80	74,90	254,10	1,40	24,03	—	3,123,87	84	347,20	—	—	96,08	37,01	1,515,94	97,06	50,79	42,71
—65,17	832,97	12,21	211,02	—	19,64	—	2,125,20	—	273	—	—	46	32	1,187,55	9	2	7
477,20	2,877,33	39	258,31	—	20	—	8,740,15	106,40	412	—	—	251,21	—	3,176,78	59,85	—	22,05
—154	1,344	33,60	156,80	—	29,40	—	3,379,60	89,60	133	—	—	81,30	—	1,512	—	—	18,90
—421,75	2,748	115,50	408,10	4,37	21,17	—	5,826,80	198,80	257,60	0,89	—	278,97	—	2,880,67	155,92	—	113,40
1,333,02	**10,639,40**	**303,56**	**1,689,08**	**5,77**	**126,06**	—	**26,173,70**	**478,80**	**1,553**	**0,89**	—	**778,76**	**69,40**	**11,947,95**	**323,41**	**52,79**	**233,98**
— —	1,952,69	1,81	137,98	—	18,48	—	7,431,44	33,60	—	—	—	—	187,42	2,249,10	40,95	—	1,57
—187	1,256	161	144	—	33	—	5,588,40	106,40	241	—	—	181,12	—	2,101,05	—	4,72	177,98
193,37	2,177,70	176,40	157,50	8,01	47,37	—	5,467,44	106,40	256,20	—	—	176,79	6,30	3,482,32	162,23	—	195,30
297,50	1,299,20	78,40	218,40	—	33,60	—	3,241,70	—	280	—	—	149,62	—	1,663,29	220,50	—	45,68
540,40	2,688	114,80	212,80	20,30	49	—	10,254,30	72,80	658	3,94	—	316,58	—	2,521,58	504	—	66,15
—401,80	2,545,20	236,60	284,20	28	61,60	—	3,868,20	95,20	520,80	—	—	233,10	—	2,523,15	146,47	—	135,19
165,20	1,044,40	102,20	84	1,36	28,35	—	3,453,49	84	222,60	—	—	137,03	—	1,190,70	40,95	—	77,17
180,60	1,108,80	82,60	186,20	72,80	28,70	1,041,60	2,769,90	72,80	341,60	—	—	161	—	1,544	82	6	114
1,965,87	**14,071,99**	**953,81**	**1,425,08**	**130,47**	**300,10**	**1,041,60**	**42,074,87**	**571,20**	**2,520,20**	**3,94**	—	**1,355,24**	**193,72**	**17,275,19**	**1,197,10**	**10,72**	**813,04**
85,40	705,60	61,60	61,60	19,60	32,20	674,40	2,100,40	33,60	128,80	—	—	88	—	1,095	12	—	45
292	1,906	84	149	—	42	—	3,367,40	61,60	706	—	—	187,63	—	2,111,94	228,62	9,46	73,79
317,10	2,290,40	79,10	229,60	6,30	57,11	221,20	4,006,39	134,40	733,60	—	—	203,25	—	2,717,80	104,20	—	112,70
140	1,853,60	81,20	148,40	9,10	61,60	—	4,932,90	56	137,20	—	—	117,24	—	2,337,30	75,60	—	100,01
280	2,139,20	10,50	161	16,39	55,24	394,80	5,309,27	100,80	526,40	4,72	—	182,70	—	2,349,90	111,82	—	91,35
—213,20	1,267,20	39,10	102,40	19,55	54,95	—	3,537,40	95,20	125,40	—	—	146,20	—	1,503,50	0,80	—	42
—407,40	2,615,20	168	391,30	30,80	79,10	—	7,642,60	140	750,40	—	—	226	—	2,699	89	—	112
1,735,10	**12,777,20**	**523,50**	**1,243,30**	**101,74**	**382,20**	**1,290,40**	**30,896,36**	**621,60**	**3,107,80**	**4,72**	—	**1,151,12**	—	**14,814,44**	**622,04**	**9,46**	**576,85**
—464,60	2,870	126	468	111	124	—	8,296	156,80	857	—	—	258,20	—	3,447,50	116,50	—	77,90
444	2,177	35,20	436,18	136	157	—	9,884,02	212,80	316,40	—	—	64,70	—	775,70	58,40	—	8,20
908,60	**5,047**	**161,20**	**904,18**	**247**	**281**	—	**18,180,02**	**369,60**	**1,173,40**	—	—	**322,90**	—	**4,223,20**	**174,90**	—	**86,10**
—402	2,843	31,50	911	—	258	—	10,835,30	285,60	416	—	—	448,63	—	4,135,95	311,85	9,45	6,30
312,20	2,198	29	540,40	37,80	210	—	6,280,80	140	315	—	—	348,75	—	3,269,70	176,40	—	17,32
294	1,373	7	228,90	18,90	72,85	112	2,682,76	50,40	295,40	—	—	163,01	—	1,634,85	315	6,30	3,94
—140	1,883,20	—	239,40	—	126	—	4,030,60	106,40	140	—	—	88,99	—	1,634,85	—	—	—
18,85	326,05	—	60,94	5,60	12	39,20	1,838,96	50,40	—	—	—	14,60	—	385	57	11	—
1,167,05	**8,123,25**	**67,50**	**1,980,64**	**62,30**	**678,85**	**151,20**	**25,668,40**	**632,80**	**1,166,40**	—	—	**1,063,98**	—	**11,060,35**	**860,25**	**26,75**	**27,56**

1.	36.	37.	39.	40.	42.	43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
Häradets och kommunens namn.	Hela utsädesbeloppet af						Skördebeloppet								
	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Klöfver.	Timotej.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Kubikfot.				Centner.		Kubikfot.								
Ramsele härad.															
Tåsjö socken	—	—	1,802,59	7,50	—	—	—	—	—	—	6,168,49	—	—	—	—
Fjellsjö d:o	—	—	1,175,74	11,10	—	—	—	—	441	74,81	7,887,60	31,50	136,24	9,45	—
Bodums d:o	—	—	976,50	8,70	—	—	—	—	160,65	72,45	4,926,60	15,75	6,30	—	—
Ramsele d:o	—	—	2,258,55	20,40	—	—	—	—	1,157,62	—	12,199,95	166,95	—	66,15	—
Edsele d:o	—	—	1,373,40	29,40	—	—	—	—	700,88	—	6,255,90	—	—	22,05	—
Hellgums d:o	—	6,30	1,667,92	15,80	—	—	4,72	—	3,184.65	—	10,350,90	144,90	—	1,57	—
Summa	—	6,30	9,254,70	92,90	—	—	4,72	—	5,644,80	147,26	47,789,44	359,10	142,54	99,22	—
Sollefteå härad.															
Junsele socken	—	—	1,215,12	13,60	—	—	—	—	—	198,97	4,679,32	60,37	—	—	—
Lidens d:o	—	—	1,267,87	24,70	—	—	—	—	1,267,88	—	10,409,17	—	—	711,90	—
Resele d:o	—	—	1,390,73	5,50	—	—	—	—	1,608,66	16,54	16,328,03	75,60	—	69,36	—
Graninge d:o	—	—	1,493,10	25,20	—	—	—	—	1,701	—	2,160,90	327,60	—	—	—
Långsele d:o	—	18,90	1,537,20	32,80	—	—	31,50	—	4,221	—	6,027,80	806,40	—	—	—
Sollefteå d:o	—	—	1,678,95	40,30	—	—	—	—	2,494,80	—	13,683,60	132,30	—	18,90	—
Eds d:o	—	—	667,80	22,80	—	—	—	—	1,121,20	—	7,276,50	50,40	—	217,35	—
Multrå d:o	—	6	1,169	26,70	—	—	—	—	1,757	—	8,122	119	24	48	—
Summa	—	24,90	10,419,77	191,60	—	—	31,50	—	14,171,54	215,51	68,687,32	1,571,67	24	1,065,45	—
Boteå härad.															
Sånga socken	—	12	714	27	—	—	—	—	1,158	—	3,915	—	—	—	—
Öfverlännäs d:o	—	82,95	1,246,57	36,15	—	—	—	—	1,686,80	—	10,294,96	1,126,44	28,35	98,88	—
Boteå d:o	—	75,10	1,920,20	48,90	—	—	—	—	2,158,20	—	16,414,70	177,50	—	200,10	—
Styrnäs d:o	—	40,95	1,247,40	42,10	—	—	—	—	1,118,25	—	8,082,90	25,20	—	31,50	—
Thorsåkers d:o	—	1,57	1,386	45,40	—	—	25,20	—	1,990,80	—	11,667,60	359,10	—	14,17	—
Dals d:o	—	1,20	1,096,20	52,40	—	—	—	—	1,358,90	—	4,976	—	—	—	—
Ytterlännäs d:o	—	21	2,510	44	—	—	—	—	2,586	—	14,112	278	—	—	—
Summa	—	234,77	10,120,37	295,95	—	—	25,20	—	12,056,95	—	69,463,16	1,966,24	28,35	344,10	—
Gudmundrå härad.															
Gudmundrå socken	—	22	3,001	69,50	—	—	—	—	2,891	—	14,016	181	—	103,50	—
Högsjö med Hemsö d:o	—	10,60	1,019,90	31,30	—	—	—	—	923,50	—	4,352	212	—	21	—
Summa	—	32,60	4,020,90	100,80	—	—	—	—	3,814,50	—	18,368	393	—	124,50	—
Säbrå härad.															
Säbrå socken	—	18,90	4,835,25	171,90	—	—	—	—	4,309,20	—	21,842,10	1,187,55	37,80	25,20	—
Stigsjö d:o	—	—	2,866,50	140,17	—	—	—	—	2,803,50	—	16,128	743,40	—	85,05	—
Wiksjö d:o	—	7,87	1,992,95	4,60	—	—	—	—	1,634,85	—	8,183,70	1,575	31,50	31,50	—
Häggdångers d:o	—	—	1,978	85,40	—	—	—	—	1,335,60	—	8,580,60	—	—	—	—
Hernö d:o	—	—	513	9	—	—	—	—	131	—	1,594	227	44	—	—
Summa	—	26,77	12,185,70	411,07	—	—	—	—	10,214,15	—	56,328,40	3,732,95	113,30	141,75	—

53.	55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	63.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.
(utan utsädets afdrag).									Antal vid årets slut underhållne									
Vicker.	Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Halm.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Höns.
		Rofvor.	Rötter.	frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.		öfver 3 år.	under 3 år.								
Kubikfot.					Centner.													
—	7,182,79	—	—	—	7,35	—	20,130		164	28	—	28	600	144	1,127	537	8	
—	6,230,70	—	—	—	2,50	—	19,580		168	5	1	18	492	75	1,018	985	41	
—	6,545,70	—	—	—	—	—	—		114	17	—	17	383	80	693	723	18	
—	9,049,95	—	—	—	10,97	—	49,235		314	19	4	26	962	137	1,933	1,845	53	
—	4,775,40	—	—	—	16,80	—	—		204	8	—	18	508	112	789	581	31	
—	5,992,87	—	214,20	—	6,60	1,560	27,197		297	34	3	6	708	105	1,559	569	105	
—	39,777,41	—	214,20	—	44,22	1,560	116,142		1,261	111	8	113	3,653	653	7,119	5,240	256	
—	5,093,55	—	—	—	5,62	—	—		227	24	—	30	739	135	1,210	796	47	
—	7,582,05	—	—	—	11,60	—	17,600		188	—	—	22	554	—	958	212	70	
—	5,647,95	—	449,55	3,20	19,99	—	2,744		264	32	1	24	743	143	1,515	105	114	
—	5,676,30	—	—	—	15,20	—	18,080		180	—	—	9	523	43	855	435	50	
—	5,860,40	—	333,90	—	9,95	—	41,900		234	10	31	15	642	80	980	251	113	
—	6,284,25	—	680,40	—	17,30	—	39,810		241	11	—	17	624	74	962	285	127	
—	3,458,70	—	—	—	5,70	—	11,305		114	2	—	13	287	71	658	74	52	
—	4,482	—	375	—	12,20	324	9,521,80		132	3	—	8	401	72	609	28	61	
—	44,085,20	—	1,838,85	3,20	97,56	324	140,960,80		1,580	82	32	138	4,513	618	7,747	2,186	634	
—	2,556	—	—	—	10,25	436	4,930		79	4	—	6	212	41	333	54	18	
—	4,514,55	1,201,15	217,58	—	21,37	100	14,580,60		112	8	—	12	388	72	507	209	34	
—	5,101,50	—	—	—	24,40	1,778	16,756,20		160	16	2	16	460	122	476	68	73	
—	3,351,60	—	75,60	—	23,20	280	13,206		117	12	—	12	382	152	356	32	57	
—	3,231,90	113,40	249,05	—	39,90	—	13,988		134	8	—	10	422	105	503	55	59	
—	2,067,30	—	47,30	—	19,79	146	8,472		94	9	—	9	264	46	291	38	18	
—	7,561	—	—	—	21,80	—	24,176		213	4	—	25	605	128	559	91	97	
—	28,383,85	1,314,55	569,53	—	160,71	2,740	96,108,80		909	61	2	90	2,733	666	3,025	547	356	
—	8,161	—	556,50	—	57,22	884	25,816		259	4	1	30	848	155	630	76	53	
—	4,306,90	—	127,80	—	32,35	—	11,311		76	—	—	10	222	49	215	24	18	
—	12,467,90	—	684,30	—	89,57	884	37,127		335	4	1	40	1,070	204	845	100	71	
—	26,006,40	—	—	—	133,10	—	49,891		279	8	—	41	1,209	144	1,217	153	117	
—	16,266,60	—	519,75	—	33,25	—	38,580		219	11	1	28	904	120	972	71	84	
—	13,678,10	—	481,95	—	12,58	—	34,130		156	1	—	12	555	101	478	100	11	
—	9,135	—	—	—	53,80	—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	1,698	—	125	—	6	—	6,132		29	—	—	5	120	10	64	1	5	
—	66,784,10	—	1,126,70	—	238,73	—	128,733		683	20	1	86	2,788	375	2,731	325	217	

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Häradets och kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af odlad jord				Antal brukare af jord			
		Bruknings-delar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
				Tunnland.												
Nora härad.																
Nora socken	52	225	118	39,798	39	2,721	2,226	26,241	—	223	—	—	—	—	—	—
Skogs d:o	18	74	40	11,439	19	1,259	649	8,760	—	74	—	—	—	32	—	—
Bjertrå d:o	34	120	80	26,126	19	1,962	1,169	21,350	—	122	—	—	60	26	—	—
Summa	**104**	**419**	**238**	**77,363**	**77**	**5,942**	**4,044**	**56,351**	—	**419**	—	—	**60**	**58**	—	—
Nordingrå härad.																
Ullångers socken	30	116	97	31,188	35	1,312	1,844	24,752	—	116	—	—	69	35	—	—
Nordingrå d:o	71	298	4	20,398	52	2,319	3,634	29,550	—	288	1	—	—	—	—	—
Wibyggerå d:o	33	172	100	42,306	32	1,372	2,684	33,250	—	171	—	—	78	46	—	—
Summa	**134**	**586**	**201**	**93,892**	**119**	**5,003**	**8,162**	**87,552**	—	**575**	**1**	—	**147**	**81**	—	—
Själevads härad.																
Själevads socken	88	262	216	61,416	58	3,494	5,859	41,834	—	261	263	—	219	—	—	—
Björna d:o	17	108	108	186,223	13	1,095	5,145	90,341	—	124	—	—	32	73	—	—
Mo d:o	23	85	90	34,198	12	790	2,666	26,450	—	85	—	—	—	—	—	—
Summa	**128**	**455**	**414**	**281,837**	**83**	**5,379**	**13,670**	**158,625**	—	**470**	**263**	—	**251**	**73**	—	—
Arnäs härad.																
Arnäs socken	74	278	165	71,048	55	3,194	6,961	47,220	120	278	—	—	441	395	—	—
Grundsunda d:o	24	123	160	67,147	26	1,837	3,614	52,500	—	123	—	—	—	—	—	—
Gi·leå d:o	16	144	247	148,252	22	1,734	7,913	109,485	247	135	—	—	—	—	—	—
Summa	**114**	**545**	**572**	**286,447**	**103**	**6,765**	**18,488**	**209,205**	**367**	**536**	—	—	**441**	**395**	—	—
Nätra härad.																
Nätra socken	66	230	358	74,746	48	2,795	5,160	55,704	—	230	—	—	—	—	—	—
Sidensjö d:o	39	147	194	76,690	30	1,989	3,903	49,410	—	146	1	—	—	—	—	—
Skorpeds d:o	20	96	124	101,234	12	946	3,121	77,600	10	86	—	—	—	—	—	—
Anundsjö d:o	94	405	109	524,969	38	3,305	14,576	354,038	—	317	—	—	187	335	—	—
Summa	**219**	**878**	**785**	**777,639**	**128**	**9,035**	**26,760**	**536,752**	**10**	**779**	**1**	—	**187**	**335**	—	—
Ljustorps härad.																
Hässjö socken	24	130	102	32,232	36	2,210	2,784	23,495	—	122	3	—	—	—	—	—
Tynderö d:o	11	116	49	10,554	20	1,164	1,238	6,815	—	129	—	—	—	3	—	—
Ljustorps d:o	32	142	214	98,940	23	2,601	3,306	53,056	—	123	5	—	20	347	2	—
Summa	**67**	**388**	**365**	**141,726**	**79**	**5,975**	**7,328**	**83,366**	—	**374**	**8**	—	**20**	**350**	**2**	—
Sköns härad.																
Sköns socken	31	134	85	9,197	25	1,412	1,112	6,298	47	139	1	—	49	1	—	—
Timrå d:o	24	110	89	18,891	24	1,721	1,503	13,785	—	109	1	—	—	—	—	—
Alnö d:o	21	120	103	13,527	30	1,497	1,333	9,795	1	118	1	—	7	62	1	—
Summa	**76**	**364**	**277**	**41,615**	**79**	**4,630**	**3,948**	**29,878**	**48**	**366**	**3**	—	**56**	**63**	**1**	—

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af							
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.				
Q v a d r a t r e f.										K u b i k f o t.							
—266,30	3,217,67	120	334,81	92,59	78,66	—	11,127,57	218,40	—	—	—	301,22	—	5,049,84	137,81	—	127,58
— 90,25	646,80	27,53	521,93	53,60	53,67	—	5,575,70	106,40	80,92	—	—	94,50	—	1,026,90	12,60	25,72	33,23
222,60	1,885,80	82,60	236,38	2,80	31,26	—	7,859,40	106,40	666,40	—	—	252,40	—	2,927,60	32	6,30	88,10
579,15	**5,750,27**	**230,13**	**1,093,07**	**148,99**	**163,59**	—	**24,562,67**	**431,20**	**747,32**	—	—	**648,12**	—	**9,004,34**	**182,41**	**32,02**	**248,91**
— 173,60	1,570,80	16	313,60	23,24	64,40	—	4,992,86	196	193,20	—	—	195,88	—	2,727,90	20,48	37,80	18,90
— 373	3,436	106	810	—	295	—	7,492,50	291,20	473,90	—	—	387,65	—	6,317,32	110,64	14,96	100,01
— 150,36	963,20	1,70	237,16	7,78	60,48	—	6,110,76	179,20	151,76	—	—	155,92	—	1,803,38	—	3,15	1,58
696,96	**5,970**	**123,70**	**1,360,76**	**31,02**	**419,88**	—	**18,595,62**	**666,40**	**818,86**	—	—	**739,45**	—	**10,848,60**	**131,12**	**55,91**	**120,49**
— 417,20	2,053,10	142,10	761,60	58,72	299,25	—	14,882,43	324,80	952	—	—	463,84	—	3,420,90	47,25	69,30	242,12
106,40	3,978	24	252	8,72	100,80	—	1,516,48	72,80	145,60	—	—	55,91	—	2,343,60	23,62	—	18,11
102,45	1,560,21	29,38	199,97	—	45,01	—	2,230,14	67,20	256,84	—	—	114	—	2,619	69,50	—	50
626,05	**7,591,31**	**195,48**	**1,213,57**	**67,44**	**445,06**	—	**18,629,05**	**464,80**	**1,354,44**	—	—	**633,75**	—	**8,383,50**	**140,37**	**69,30**	**310,23**
—1,271,20	5,135,20	169	750,40	257,60	431,20	—	8,586,60	481,60	1,111,60	—	—	529,20	—	8,423,10	499,59	214,20	150,60
316,72	2.693,60	70,67	677,60	23,10	117,90	252	5,900,41	162,40	218,40	—	—	197	—	3,075	28	32	28
547,40	3,752	—	876,40	—	301,93	—	3,675,27	123,20	557,40	—	—	307,91	—	4,006,80	252	—	—
2,135,32	**11,580,80**	**239,67**	**2,304,40**	**280,70**	**851,03**	**252**	**18,162,28**	**767,20**	**1,887,40**	—	—	**1,034,11**	—	**15,504,90**	**779,59**	**246,20**	**178,69**
—548,80	3,705,80	301	774,20	—	468,54	—	8,421,46	268,80	1,432,20	—	—	692,21	—	7,352,10	521,33	579,60	353,59
—419	1,476	96	336	—	133	—	8,062,40	168	616	—	—	236,25	—	2,595,60	—	163,80	72,45
— 49,35	2,514,40	71,75	361,90	15,75	175,52	—	1,882,12	67,20	226,80	—	—	36,62	11,03	1,998,68	45,67	71,66	105,52
—378	7,174,30	308,70	881,30	—	128,80	—	9,081.10	212,80	555,80	—	—	212,63	231,52	8,154,56	157,50	537,08	292.95
1,395,15	**14,870,50**	**777,45**	**2,353,40**	**15,75**	**905,86**	—	**27,447,08**	**716,80**	**2,830,80**	—	—	**1,177,71**	**242,55**	**20,100,94**	**724,50**	**1,352.14**	**824,51**
203	2,672,60	0,70	353,73	—	127,96	—	8,936,78	201,60	81,20	—	—	242,55	4,72	3,006,67	25,20	—	0,79
107,33	1,246	—	280	—	100,10	11,20	4,730,40	112	43,40	—	—	74	6	1,334,50	—	—	4
— 215,60	4,265,80	32,90	681,80	8,40	166,60	—	8,421,70	145,60	756	—	—	240,97	3,15	4,113,90	538,65	78,75	20,47
525,93	**8,184,40**	**33,60**	**1,315,53**	**8,40**	**394,66**	**11,20**	**22,088,88**	**459,20**	**880,60**	—	—	**557,52**	**13,87**	**8,455,07**	**563,35**	**78,75**	**25,26**
— 90,30	687,40	—	158,20	5,60	—	—	6,751,50	140	214,20	—	—	192,15	—	2,283,75	277,20	263,02	—
277,90	1,568	68,60	652,40	29,63	74,20	8,40	6,538,47	134,40	420	—	—	228,90	—	1,562,40	590,62	491,40	67,72
— 134,17	1,111,09	6,82	178,08	3,26	62,01	—	6,768,08	168	119,70	—	—	138,60	2	1,839,30	52,30	48,60	20,10
502,37	**3,366,49**	**75,42**	**988,68**	**38,49**	**136,21**	**8,40**	**20,058,05**	**442,40**	**753,90**	—	—	**559,65**	**2**	**5,685,45**	**920,12**	**803,02**	**87,32**

1.	36.	37.	39.	40.	42.	43	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
Häradets och kommunens namn.	Hela utsädesbeloppet af						Skördebeloppet								
	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Klöfver.	Timotej	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Kubikfot.				Centner.		Kubikfot.								
Nora härad.															
Nora socken	—	—	6,547,27	170,35	—	—	—	—	3,793,40	—	27,775,12	410,29	—	321,30	—
Skogs d:o	—	3,15	1,011,15	90,30	—	—	—	—	527,73	—	2,328,90	64,57	166,95	31,50	—
Bjertrå d:o	—	—	2,092,20	67	—	—	—	—	2,026,90	—	9,684,20	47	—	—	—
Summa	—	3,15	9,650,62	327,65	—	—	—	—	6,348,03	—	39,788,22	521,86	166,95	352,80	—
Nordingrå härad.															
Ullångers socken	—	—	2,349,90	125,50	—	—	—	—	1,985,50	—	13,645,80	94,50	195,30	119,70	—
Nordingrå d:o	—	1,57	6,523,65	484,11	—	—	—	—	4,293,54	—	30,284,10	202,39	106,90	208,31	—
Wibyggerå d:o	—	—	1,908,90	98,30	—	—	—	—	1,316,70	—	9.153,90	—	18,90	6,30	—
Summa	—	1,57	10,782,45	707,91	—	—	—	—	7,595,74	—	53,083,80	296,89	321,10	334,31	—
Själevads härad.															
Själevads socken	—	—	7,689,15	333,51	—	—	—	—	3,299,62	—	9,371,25	113,40	239,40	359,97	—
Björna d:o	—	—	2,072,70	64,80	—	—	—	—	529,20	—	12,146,40	81,90	—	59,85	—
Mo d:o	—	—	2,149	92	—	—	—	—	786	—	11,348	68	—	46	—
Summa	—	—	11,910,85	490,31	—	—	—	—	4,614,82	—	32,865,65	263,30	239,40	465,82	—
Arnäs härad.															
Arnäs socken	—	18,90	3,364,20	489,60	—	—	—	—	4,001,13	—	37,957,50	2,324,07	880,11	1,209,60	—
Grundsunda d:o	—	—	2,804	106,60	—	—	—	—	1,465	—	10,660	114	91	25	—
Gideå d:o	—	—	4,844,70	248,30	—	—	—	—	2,198.70	—	19,901,70	2,110.50	—	—	—
Summa	—	18,90	11,012,90	844,50	—	—	—	—	7,664,83	—	68,519,20	4,548,57	971,11	1,234,60	—
Nätra härad.															
Nätra socken	—	—	7,840,36	327,90	0,60	0,90	—	—	4,929,75	—	33,213,60	2,168,78	2,047,50	521,32	—
Sidensjö d:o	—	—	2,491,65	141,10	—	—	—	—	1,682,10	—	12,574,80	—	522,90	166,95	—
Skorpeds d:o	—	—	1,324,57	69,80	—	—	—	—	296,10	17,33	6,552	42,52	113,40	6,30	—
Anundsjö d:o	—	—	6,503,17	136,70	—	—	—	—	2,063,25	962,32	52,986,40	869,40	2,718,45	1,374.98	—
Summa	—	—	18,159,75	675,50	0,60	0,90	—	—	8,971,20	979,65	105,326,80	3,080,70	5,402,25	2,069,55	—
Ljustorps härad.															
Hässjö socken	—	—	3,918,60	139,49	—	—	—	—	1,239,65	31,50	19,076,40	239,40	—	3,15	—
Tynderö d:o	—	—	1,814	40,10	—	—	—	—	532	30	6,457	—	—	8	—
Ljustorps d:o	—	6,30	3,170,47	94,90	—	—	—	—	2,453,85	—	18,279,45	1,252,12	239,40	47,25	—
Summa	—	6,30	8,903,07	274,49	—	—	—	—	4,225,50	61,50	43,812,85	1,491,52	239,40	58,40	—
Sköns härad.															
Sköns socken	—	—	2,359,35	—	—	—	—	—	1,727,77	—	10,018,57	25,20	828,45	—	—
Timrå d:o	1,57	9,45	2,228,62	85,40	—	—	—	—	1,120,35	—	6,041,70	2,255,40	1,861,65	196,87	4,72
Alnö d:o	—	7,20	2,475	38,50	7,30	—	—	—	1,290,70	4	8,082,10	176,70	77,10	22,90	—
Summa	1,57	16,65	7,062,97	123,90	7,30	—	—	—	4,138,82	4	24,142,37	2,457,30	2,767,20	219,77	4,72

53.	55.	56.	57.	58.	59.	60.	61	63.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.
(utan ntsädets afdrag).									Antal vid årets slut underhållne									
Vicker.	Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Halm.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Höns.
		Rofvor.	Rötter.	frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.		öfver 3 år.	under 3 år.								
Kubikfot.					Centner.													
—	32,046,27	—	1,929,37	—	160,36	—	—	—	272	3	1	40	1,050	87	1,104	53	60	
—	4 776,85	—	453,80	—	47,95	—	—	—	62	19	6	13	252	31	238	—	14	
—	4,540,50	—	—	—	29,10	—	—	—	167	18	—	24	541	98	588	36	13	
—	**41,363,62**	—	**2,383,17**	—	**237,41**	—	—	—	**501**	**40**	**7**	**77**	**1,843**	**216**	**1,930**	**89**	**87**	
—	9,210	—	—	—	77	—	29,340	—	169	6	—	26	700	116	538	23	3	
4,72	24,683,40	—	2,052,45	—	301,45	—	47,776	—	288	46	2	55	1,260	262	1,109	48	45	
—	7,226.10	—	—	—	399.50	—	15,980	—	183	7	—	24	582	71	407	48	5	
4,72	**41,119,50**	—	**2,052,45**	—	**777,95**	—	**93,096**	—	**640**	**59**	**2**	**105**	**2,542**	**449**	**2,054**	**119**	**53**	
—	15,441,30	—	—	—	92,80	—	51,650	23,505	271	—	—	60	833	—	730	21	30	
—	11,006,10	—	31,50	—	77,80	—	—	—	165	26	6	31	742	111	1,444	66	43	
—	7,333	—	—	—	62	—	—	—	98	11	—	12	554	67	545	8	68	
—	**33,780,40**	—	**31,50**	—	**232,60**	—	**51,650**	**23,505**	**534**	**37**	**6**	**103**	**2,129**	**178**	**2,719**	**95**	**141**	
—	27,014,40	346	60	—	587,52	1,581	5,778	—	360	32	3	43	1,574	233	2,241	1,558	160	
—	13,816	—	294	—	102	—	1,120	—	180	19	3	25	784	78	1,472	524	65	
—	34,240,50	—	—	—	94,70	—	12,490	—	292	82	2	30	1,038	183	1,078	1,050	32	
—	**75,070,90**	**346**	**354**	—	**784,22**	**1,581**	**19,388**	—	**832**	**133**	**8**	**98**	**3,396**	**494**	**4,791**	**3,132**	**257**	
—	23,895,90	—	—	—	260,40	—	3,402	—	273	31	—	54	1,571	288	1,452	25	150	
—	8,309,70	—	—	—	92,80	—	22,213	—	176	—	—	25	678	137	703	11	44	
—	3,433,50	—	25,20	—	36,27	—	1,376	—	113	34	1	17	523	143	796	69	82	
—	37,944,90	—	—	—	189,60	—	112,296	—	422	83	5	70	2,075	394	2,699	49	167	
—	**73,584**	—	**25,20**	—	**579,07**	—	**139,287**	—	**984**	**148**	**6**	**166**	**4,847**	**962**	**5,650**	**154**	**443**	
—	26,586	—	—	—	70,20	—	32,170	9,290	198	4	15	20	792	135	778	19	72	
—	9,137	—	14	—	10,96	—	23,284	—	104	6	—	7	473	58	595	15	43	
—	9,856,35	119,70	18,90	—	48,95	—	—	—	348	—	4	39	1,247	280	1,483	335	114	
—	**45,579,35**	**119,70**	**32,90**	—	**130,11**	—	**55,454**	**9,290**	**650**	**10**	**19**	**66**	**2,512**	**473**	**2,856**	**369**	**229**	
—	10,269	—	—	—	—	—	—	—	173	5	—	3	549	127	771	7	107	
—	15,579,90	151,20	2,356,20	—	85,40	315	26,283	—	159	9	—	19	617	114	674	10	87	
—	9,457,40	—	143,50	—	24,29	—	20,850	2,802	144	8	2	16	544	101	671	1	36	
—	**35,306,30**	**151,20**	**2,499,70**	—	**109,09**	**315**	**47,133**	**2,802**	**476**	**22**	**2**	**38**	**1,710**	**342**	**2,116**	**18**	**230**	

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Häradets och kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Hela ägovidden.	Deraf				Antal ägare af				Antal brukare af			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		träd-, humle- och kålgård.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunnland.					4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
Indals härad.																
Indals socken	27	178	181	59,852	29	2,559	2,596	42,859	—	178	—	—	—	—	—	—
Lidens d:o	21	131	116	141,023	16	1,722	3,637	101,608	—	131	—	—	—	—	—	—
Holms d:o	5	47	78	58,915	9	782	1,462	41,150	—	47	—	—	—	—	—	—
Summa	53	356	375	259,790	54	5,063	7,695	185,617	—	356	—	—	—	—	—	—
Njurunda härad.																
Njurunda socken	30	253	133	68,327	37	3,680	3,777	39,408	2	252	—	—	122	3	—	—
Selångers härad.																
Selångers socken	32	128	235	26,370	37	3,326	1,314	21,723	90	210	2	—	54	7	1	—
Sättna d:o	16	124	175	41,993	22	2,452	2,504	32,455	—	124	—	—	63	275	1	—
Summa	48	252	410	68,363	59	5,778	3,818	54,178	90	334	2	—	117	282	2	—
Tuna härad.																
Tuna socken	38	171	101	41,641	26	2,783	2,420	32,763	—	170	—	—	—	—	—	—
Attmars d:o	27	170	108	77,195	20	2,780	3,710	58,290	—	169	—	—	—	—	—	—
Stöde d:o	29	211	176	134,189	27	2,618	6,791	105,300	—	211	—	—	—	—	—	—
Summa	94	552	385	253,025	73	8,181	12,921	196,353	—	550	—	—	—	—	—	—
Torps härad.																
Torps socken	43	442	246	233,030	46	6,607	12,316	174,931	—	422	2	—	—	—	—	—
Borgsjö d:o	30	294	221	201,006	22	3,493	6,011	157,675	1	309	—	—	—	—	—	—
Hafverö d:o	15	45	66	164,437	—	629	2,340	65,187	66	45	—	—	86	25	—	—
Summa	88	781	533	598.473	68	10,729	20,667	397.793	67	776	2	—	86	25	—	—
Summa å landsbygden	1,812	8,447	6,765	4,957,861	1,419	116,237	213,019	3,376,583	715	8,132	334	3	2,320	2,792	47	1
Städerna.																
Hernösand	3	137	—	934	10	582	—	242	54	53	1	—	54	83	—	—
Sundsvall	2	261	176	4,246	12	735	295	2,800	219	45	1	—	170	2	—	—
Summa	5	398	176	5,180	22	1,317	295	3,042	273	98	2	—	224	85	—	—
Summa för hela länet	1,817	8,845	6,941	4,963,041	1,441	117,554	213,314	3,379,625	988	8,230	336	3	2,544	2,877	47	1

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af							
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.
	stråsäd.	baljväxter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.				
Q v a d r a t r e f.										K u b i k f o t.							
193,90	4,303,60	5,60	571,20	32,20	65,10	44,80	8,636	162,40	478	—	—	238	—	3,419	2,737	1,519	7
161	2,055,20	18,90	399	11,20	44,80	—	6,283,90	89,60	669,20	—	—	206,32	—	2,192,40	110,25	801,67	14,96
95,20	918,40	72,80	235,20	22,40	42	—	2,808,40	50,40	184,80	—	—	68	—	762	72	232	48
450,10	7,277,20	97,30	1,205,40	65,80	151,90	44,80	17,728,30	302,40	1,332	—	—	512,32	—	6,373,40	2,919,25	2,552,67	69,96
487,90	8,106	45,92	693	108,88	199,69	688,80	9,821,41	207,20	459,20	—	—	440,45	—	5,301,45	163,80	4,351,20	59,85
363	3,384	20	354	13	49	—	13,770,60	302,20	577	—	—	297	—	2,408	1,408	795	21
237,60	3,504,20	22,40	296,80	21	68,60	—	9,120	123,20	460,60	0,70	—	248,10	5,80	2,581	1,819	632	22,50
600,60	6,888,20	42,40	650,80	34	117,60	—	22,890,60	425,40	1,037,60	0,70	—	545,10	5,80	4,989	3,227	1,427	43,50
512,40	3,147,20	95,20	681,80	98	226,80	—	10,140,20	145,60	683,20	—	—	326	—	1,676	1,647	1,310	87,57
320,80	1,730	64,50	201,10	—	46,30	—	12,637,30	112	568	—	—	343	—	1,688	1,695	13	37
462	3,306	198,80	540	106,40	299,60	663,20	8,373,60	252	610,40	1,77	—	511,87	—	3,024	2,154,60	1,310,40	107,10
1,295,20	8,183,20	358,50	1,422,90	204,40	572,70	663,20	31,151,10	509,60	1,861,60	1,77	—	1,180,87	—	6,388	5,496,60	2,633,40	231,67
1,498	15,659,20	291,20	1,565,20	67,20	212,10	—	10,130,40	257,60	7,575,90	—	—	844,20	—	8,955,45	1,833,30	2,390,85	324,45
818,16	6,689,96	348,13	1,411,33	67,43	83,72	—	9,210,58	123,20	931,49	4,20	—	674,50	—	4,209	1,014,20	2,925,60	294,30
129,90	897,40	—	214,60	13,06	34,30	—	2,050,14	—	183	—	—	71,40	27,60	558,40	7	105,30	26,50
2,446,06	23,246,56	639,33	3,191,13	147,69	330,12	—	21,391,12	380,80	8,690,39	4,20	—	1,590,10	27,60	13,722,85	2,854,50	5,421,75	645,75
18,850,48	161,673,77	4,868,47	25,034,92	1,698,84	6,456,51	4,151,60	395,519,50	8,447,40	32,174,91	15,72	—	14,291,15	554,94	174,078,63	21,280,81	19,123,08	4,564,08
44,80	285,60	56	78,40	—	—	—	2,794,40	56	—	—	—	16,80	—	179,55	176,40	—	—
95,20	712,40	95,20	140	—	—	—	3,073,20	67,20	—	—	—	50,40	—	302,40	384,30	—	—
140	998	151,20	218,40	—	—	—	5,867,60	123,20	—	—	—	67,20	—	481,95	560,70	—	—
18,990,48	162,671,77	5,019,67	25,253,32	1,698,84	6,456,51	4,151,60	401,387,11	8,570,60	32,174,91	15,72	—	14,358,35	554,94	174,560,58	21,841,51	19,123,08	4,584,08

1.	36.	37.	39.	40.	42.	43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
Häradets och kommunens namn.	Hela utsädesbeloppet af						Skördebeloppet								
	Bönor.	Vicker.	Potatis.	Lin och Hampa.	Klöfver.	Timotej.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.
	Kubikfot.				Centner.		Kubikfot.								
Indals härad.															
Indals socken	—	—	3,903	72,50	—	—	—	—	1,811	—	12,691	7,630	5,778	—	—
Lidens d:o	—	—	2,538,90	31,50	—	—	—	—	1,757,70	—	7,572,60	239,40	1,927,80	—	—
Holms d:o	—	56	1,512	30	—	—	—	—	476	—	3,810	360	1.160	—	—
Summa	—	56	7,953,90	134	—	—	—	—	4,044,70	—	24,073,60	8,229,40	8,865,80	—	—
Njurunda härad.															
Njurunda socken	—	6,30	5,323,50	111.40	—	—	—	—	3,299,62	—	25,187,40	1,329,30	21,016,80	—	—
Selångers härad.															
Selångers socken	—	57,50	2,538	49	—	—	—	—	1,833	—	8,787	3,706	1,704	14	—
Sättna d:o	—	21	2,277	52,40	—	—	11	—	1,728	1	7,626	2,544	1,251	19,70	—
Summa	—	78,50	4,815	101,40	—	—	11	—	3,561	1	16,413	6,250	2,955	33,70	—
Tuna härad.															
Tuna socken	—	—	3,841	158	—	—	—	—	2,584	—	11,716	8,235	6,550	516	—
Attmars d:o	—	2	1,788	87,60	—	—	—	—	1,808	—	6,009	5,147	145	—	—
Stöde d:o	—	37,21	2,866,50	133,87	—	—	12,60	—	1,315,50	—	17,444.70	6,948,90	4,252,50	379,57	—
Summa	—	39,21	8,495,50	379,47	—	—	12,60	—	5,707,50	—	35,169,70	20,330,90	10,947,50	895,57	—
Torps härad.															
Torps socken	—	—	14,390,02	252,79	—	—	—	—	10,073,70	—	48,598,20	5,613,30	8,637,30	1,436,40	—
Borgsjö d:o	—	6,50	15,516,90	78,60	—	—	60,90	—	4,484	—	18,794	3,378	6,585	514	—
Hafverö d:o	—	—	1,238,60	18,50	—	—	—	—	505,40	201,20	2,861,60	53,20	603,40	189	—
Summa	—	6,50	31,145,52	349,89	—	—	60,90	—	15,063,10	201,20	70,253,80	9,044,50	15,775,70	2,139,40	—
Summa å landsbygden	1,57	558,42	181,217,47	5,612,74	7,90	0,90	145,92	—	121,136,80	1,610,12	799,272,71	65,867,20	69,976,40	9,578,94	4,72
Städerna.															
Hernösand	—	94,50	617,40	—	—	—	—	—	201,60	—	1,077,30	327,60	—	—	—
Sundsvall	—	94,50	1,014,30	—	—	—	—	—	422,10	—	1,858,50	1,612,80	—	—	—
Summa	—	189	1,631,70	—	—	—	—	—	623,70	—	2,935,80	1,940,40	—	—	—
Summa för hela länet	1,57	747,42	182,849,17	5,612,74	7,90	0,90	145,92	—	121,760,50	1,610,12	802,208,51	67,807,60	69,976,40	9,578,94	4,72

53.	55.	56.	57.	58.	59.	60.	61.	63.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.
(utan utsädets afdrag).									Antal vid årets slut underhållne									
Vicker.	Potatis.	Andra Rotfrukter.		Lin och Hampa		Gräs och andra foderväxter till		Halm.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.	Höns.
		Rofvor.	Rötter.	frö.	spånadsämne.	grönfoder.	hö.		öfver 3 år.	under 3 år.								
Kubikfot.					Centner.													
—	13,223	—	446	—	55	—	63,180	—	286	30	—	22	1,256	282	1,572	99	143	
—	8,580,60	—	365,40	—	12,60	—	320	—	214	25	—	27	691	184	1,105	279	95	
—	7,560	—	100	—	4,69	—	—	—	117	5	6	13	318	57	721	430	38	
—	29,363,60	—	911,40	—	72,29	—	63,500	—	617	60	6	62	2,265	523	3,398	808	276	
—	21,407,40	—	829,35	—	—	—	101,830	—	402	18	—	35	1,264	503	1,845	—	257	776
—	10,836	—	—	—	23	—	36,370	—	257	13	—	46	807	211	903	—	129	
3,40	6,775	—	166	3	12	529	40,239	—	282	24	10	20	810	227	1,205	23	120	
3,40	17,611	—	166	3	35	529	76,609	—	539	37	10	66	1,617	438	2,108	23	249	
—	27,199	—	1,225	—	104,80	—	51,790	—	291	29	—	28	969	287	1,585	66	151	
—	5,840	—	—	—	21,85	—	74,621	—	337	28	—	25	882	295	1,390	272	89	
—	9,475,20	1,149,75	2,247,40	—	27,90	47,50	49,260	—	396	34	—	55	1,100	185	1,457	824	167	
—	42,514,20	1,149,75	3,472,40	—	154,55	47,50	175,671	—	1,024	91	—	108	2,951	767	4,432	1,162	407	
—	56,004,80	—	—	—	118,80	—	63,060	—	770	99	12	53	2,257	766	3,016	1,865	682	
0,30	42,222,60	—	3,584,70	0,90	82,60	—	11,155	—	590	15	6	23	1,569	352	2,252	989	373	1,937
—	10,303	76,30	—	—	10	—	—	—	84	26	—	20	385	95	675	387	56	
0,30	108,530,40	76,30	3,584,70	0,90	211,40	—	74,215	—	1,444	140	18	96	4,211	1,213	5,943	3,241	1,111	1,937
8,42	756,729,18	3,157,50	20,769,35	7,10	3,955,08	7,980,50	1,416,904,60	35,597	13,411	1,073	128	1,487	46,044	9,074	61,309	17,608	5,274	2,713
—	2,469,50	—	—	—	—	600	14,970	—	53	—	—	2	284	11	18	44	47	
—	5,134,50	—	—	—	—	—	17,000	—	146	—	—	—	440	—	119	82	79	
—	7,604	—	—	—	—	600	31,970	—	199	—	—	2	724	11	137	126	126	
8,42	764,333,18	3,157,50	20,796,35	7,10	3,955,08	8,580,50	1,448,874,60	35,597	13,610	1,073	128	1,489	46,768	9,085	61,446	17,734	5,400	2,713

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865.

A. Brukningssätt: 2- och 3-skiftesbruk i allmänhet; trädesbruk hufvudsakligen för höstsädet; vexelbruk endast öfvergångsvis användt, utom på åtskilliga herremäns egendomar, der det funnit rationel tillämpning.

B. Vidd af nyodling: 864 tunnland uppgifna, men dubbla beloppet kan antagas.

C. » » vattenaftappning: då endast 4 socknar lemnat uppgift och på dem belöper 66 tunnland, så är, med kännedom af förhållandet, att antaga en vida större härigenom vunnen ägovidd.

D. » » underdikning: enligt uppgift från 13 socknar 70 tunnland och 1,565 famnar.

E. » » ängsvattning: af en socken uppgifves 5 tunnland.

F. » » mergling: ingen uppgifven.

G. » » skogssådd: inom 2 socknar 38 tunnland. Uti en tredje obetydligt på försök.

H. » » skogsplantering: blott ringa inom en enda socken.

I. Väderlek, sånings- och skördetider: våren kall, undantagande början af Maj, då sådden skedde i fjelltrakterna. I allmänhet försiggick vårsådden under sednare hälften af Maj och början af Juni. Höbergningen verkställdes under senare hälften af Juli och Augusti månader. Höstrågen såddes i medlet af Augusti. Rågen skördades under senare hälften af samma månad och vårsäden under senare hälften af September, samt rotfrukterna i början af Oktober. Sommaren kall, och hösten stormig.

K. Skördens beskaffenhet, vigt, m. m.: skörden af Råg medelmåttig; dess vigt 12 à 13 lisp. pr tunna. Af vårsäd i allmänhet svag och frostskadad; Hafre, Blandsäd och Ärter för det mesta otröskade. Kornets vigt 10 à 12 lisp. pr tunna.

L. Skörden af hö från naturlig äng: i allmänhet under medelmåttan.

M. » » halm: knapp.

N. Öfverskott till afsalu: af säd och andra jordbruksalster: i högst få socknar.

O. Brist för eget behof: af säd och andra jordbruksalster: stor brist inom de fleste.

P. Öfverskott till afsalu: af kreatur och andra ladugårdsalster: i allmänhet något.

Q. Brist för eget behof: af kreatur och andra ladugårdsalster: endast undantagsvis.

R. Vanlig årslön för dräng: 100 à 200 R:dr; för piga: 60 à 100 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: 230 à 450 R:dr; för piga: 150 à 337 R:dr.

T. Dagsverkspriser: sommar-, mans-, högsta: 2 R:dr 50 öre; lägsta: 1 R:dr 25 öre; qvins-, högsta: 1 R:dr 75 öre; lägsta: 1 R:dr.
vinter-, » » 1 R:dr 75 öre; » 1 R:dr; » » 88 öre; » 37 öre.

U. Skogstillgång: ännu betydlig i fjellsocknarne, mest uti sågverksägares händer.

V. Afyttring af skogsalster: bjelkar, timmer, plankor, bräder, sparrar, skeppsvirke och ved.

X. Bränntorfsmossar begagnade: inga.

Y. Antal planterade fruktträd: 906 uppgifna.

Z. Binäringar: vid kusten strömmingsfiske, somligstädes af betydenhet; i elfdalarne lax- och sikfiske. Lärftstillverkning synnerligast i Norra Ångermanland. Plog-, lie-, lås- och hästskosmiden, samt snickring af simplare möbler och tillverkning af åkerbruksredskap.

Stockholm, 1867. P. A. Norstedt & Söner.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

IV) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

JEMTLANDS LÄN.

Jemte de enligt formuläret Litt. A. med specifikation för socknarne och fögderisammandrag insända uppgifterna har Hushållnings-Sällskapets Förvaltnings-Utskott dels i skrifvelse af den 21 Augusti 1866 meddelat:

"att, utom det brukbara uppgifter för Öfver- och Ytter-Hogdals socknar ännu saknades, utan tvifvel ännu förefinnas många brister äfven i de öfriga socknarnes uppgifter, ehuru hvarken kostnad eller möda för deras åstadkommande blifvit sparade, brister, hvilka Förvaltnings-Utskottet dock hoppas kunna under de kommande åren efterhand afhjelpa med ledning af redan vunnen erfarenhet" — — —

dels i skrifvelse af den 27 Oktober, jemte underrättelse att Kronolänsmännen i Jemtlands län haft uppdrag med uppgifternas insamlande, delgifvit följande till dem utfärdade Cirkulär och Pro Memoria:

Till Länsmannen — — —

Sedan Kongl. Statistiska Central-Byrån, i enlighet med Kongl. Maj:ts nådiga beslut i ämnet, anmodat Länets Hushållnings-Sällskap att, för beredande af en fortgående Jordbruks-statistik inom Riket, årligen samla de uppgifter som omförmälas uti bifogade formulär, men Hushållnings-Sällskapets Förvaltnings-Utskott, som sett sig ur stånd att åtminstone till en början sjelf eller genom Sällskapets Afdelnings-ordförande i allmänhet verkställa detta uppdrag, anhållit om Konungens Befallningshafvandes medverkan för ändamålets vinnande, så och då af mycken vigt är, att ifrågavarande uppgifter från början varda med all möjlig noggrannhet samlade, och hvilket lättast och med största tillförlitlighet synes kunna ske genom Kronobetjeningen, som under dess ofta förekommande resor är i tillfälle att å hvarje särskildt ställe inhemta de nödiga upplysningarne, har jag velat uppmana Länsmannen att härutinnan vara Hushållnings-Sällskapet behjelplig; varande af Förvaltnings-Utskottet utlofvad den ersättning för Länsmannens besvär, Sällskapets små tillgångar kunna medgifva.

Uppgifterna böra vara insamlade och årligen före den 15 Maj öfverlemnas till Hushållnings-Sällskapets Sekreterare, Häradsskrifvaren och Riddaren C. Cavallin, hvilken äfven ombesörjer, att erforderligt antal blanketter komma Länsmannen tillhanda, samt meddelar de närmare upplysningar i afseende å deras rätta begagnande m. m., som må vara erforderliga.

Jag tillförser mig, att Länsmannen så mycket hellre går denna min önskan till mötes, som Länsmannen derigenom sättes i tillfälle att sjelf förvärfva en i många fall väl behöflig noggrann kännedom om tillståndet i ekonomiskt hänseende inom Länsmannens distrikt. Östersund å Lands-Kansliet den 12 Oktober 1865.

C. G. LAGERCRANTZ.

P. G. Rissler.

Promemoria till Kronolänsmännen i Jemtlands län, angående insamling af primäruppgifter till Landtbruks-Statistik, från och med år 1865.

1. För ändamålet nödiga formulär öfverlemnas, socknevis inbundna, för det utskrifna exemplar, som bör till Hushållnings-Sällskapet ingå. Dessutom ett motsvarande antal oinbundna blanketter, för att på resorna inom tjenstgöringsdistriktet, hvarunder bästa tillfället till uppgifternas insamlande antagligen bör erbjuda sig, beqvämligen kunna medföras och begagnas.

2. Af Kongl. Cirkuläret den 3 Mars innevarande, och Kongl. Statistiska Central-Byråns underdåniga utlåtande den 17 November förlidet år öfverlemnas 1 exemplar, för utdelning till hvarje socken, hvaraf inhemtas de fastställda allmänna föreskrifterna om sättet och tiden för uppgifternas insamlande och afgifvande.

3. För öfrigt har Hushållnings-Sällskapet funnit nödigt i detta hänseende tillsvidare särskildt föreskrifva: *a)* uppgifterna samlas och införas i formuläret specifikt för hvarje, större eller mindre, jordbruk; *b)* endast om beloppet af den *årliga skörden, vidden af den till särskilda odlingsföremål afsedda jorden, årliga behofvet till utsäde, samt kreatursstockens storlek,* fordras till en början *ovilkorligen fullständiga, socknevis nedsummerade uppgifter;* men å de öfriga frågorna äskas fullständiga svar blott i den mån sådant efter omständigheterna blifver möjligt; *c)* nya systemet för penninge- samt mått-, mål och vigtberäkningen bör öfverallt tillämpas; *d)* af de på formulärets framsida tryckta frågorna böra de med Litt. B. till och med H. betecknade, samt i allmänhet hvarje annan bland dessa frågor, der tvekan kan uppstå om dermed afses löpande året eller en längre tiderymd, för hvarje särskildt år besvaras.

Ex off.
C. Cavallin.
Sekreterare i Hushållnings-Sällskapet.

1.	2.	3.	4.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	25.	26.	27.	28.	30.	31.	32.	33.	34.
Kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Antal		Odlad ägovidd använd till									Hela utsädesbe-					
		Brukningsdelar.	Jordtorp o. andra jordlägenheter.	höstsäd.	vårsäd; stråsäd.	vårsäd; baljväxter.	potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs o. andra foderväxter till skörd.	andra växtslag.	träde.	Havre, höst-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.
				Q v a d r a t r e f v a r.									Kubikfot.					
Jemtlands Norra Fögderi.																		
Ragunda socken	20,9	135	153	330,64	3,776,00	—	421,41	24,54		—	—	1,319,50	—	227	—	2,904	444	441
Fors' »	17,1	111	111	155,00	2,599,05	—	258,10			—	—	566,82	—	130	—	2,154	68	903
Hellesjö »	15,9	140	50	121,80	1,595,50	40,50	222,70			—	—	332,66	—	102	—	1,280	280	32
Håsjö »	7,8	66	31	99,00	1,149,50	—	133,40			—	—	205,10	—	83	—	1,001	46	101
Stugunn »	9,4	62	33	181,46	1,973,20	—	217,83	10,47		—	—	730,00	—	124	—	1,482	245	244
Refsunds »	24,1	103	31	234,80	1,326,00	—	415,30	0,07	19,50	—	—	1,015,00	—	193	—	1,746	—	298
Nyhems »		28	6	44,30	234,30	—	88,40			—	—	—	—	43	—	384	—	—
Bodsjö »	8,3	71	46	8,50	365,00	—	145,00			—	—	275,00	—	6	—	405	1	60
Sundsjö »	17,2	100	47	230,70	1,224,00	194,20	356,60		46,80	—	—	100,30	—	306	—	1,939	—	—
Bräcke »	8,6	82	67	129,00	840,90	109,70	301,20			—	—	—	—	161	—	1,293	28	—
Brunflo »	42,4	195	120	435,37	4,131,91	461,20	445,71	11,00		—	—	440,57	0,6	231	0,4	4,212	342	381
Marieby »	9,2	46	22	97,00	681,50	79,80	118,99			—	—	445,50	—	74	—	841	—	80
Lockne »	34,6	146	76	231,99	2,809,87	226,60	216,95			—	—	231,99	—	145	—	2,856	44	240
Liths »	48,9	223	115	396,00	2,961,50	416,25	375,52		18,75	—	—	554,00	—	145	—	3,797	35	279
Kyrkås »	7,4	46	17	65,25	536,75	78,75	88,75		0,75	—	—	98,75	—	39	—	745	3	4
Häggenås »	25,2	185	58	176,00	1,588,50	128,50	250,75		2,75	—	—	255,25	—	79	—	2,116	—	—
Föllinge »	22,7	220	26	96,41	1,759,01	120,65	442,17		4,16	—	—	66,74	—	60	—	3,188	—	—
Hotagens »	6,6	56	3	13,13	413,03	2,92	30,55	0,23		—	—	4,00	—	5	—	712	—	—
Hammerdals »	43,2	240	128	250,00	4,888,00	30,00	447,00			—	—	578,00	—	249	—	4,925	—	—
Borgvattnets »		35	8	28,76	323,10	—	37,75	4,02		—	—	119,00	—	13	—	231	37	35
Ströms »	22,5	207	20	238,29	1,682,29	—	644,00			—	—	176,75	0,4	103	—	542	—	—
Alanäsets »	7,0	54	1	74,50	769,45	—	215,75			—	—	7,25	—	33	—	1,206	—	—
Frostvikens »	12,3	99	4	—	562,00	—	267,00			—	—	—	—	—	—	845	—	—
Summa	411,3	2,650	1,173	3,637,90	38,190,36	1,889,07	6,140,83		82,71	—	—	7,522,18	1	2,551	0,4	40,804	1,573	3,098
Jemtlands Södra Fögderi.																		
Sunne socken	33,6	98	92	270,75	3,141,30	329,80	370,27		4,55	—	—	711,00	4	144	1	3,381	465	59
Frösöns »	32,8	100	91	263,00	2,627,30	327,65	339,20		2,50	—	—	979,50	—	162	—	2,702	373	88
Hallens »	29,7	107	86	205,80	2,211,40	490,40	338,75	11,16	24,22	—	—	358,50	—	102	—	3,021	179	109
Norderöns »	8,7	35	14	49,50	559,80	129,70	68,35	1,29	5,35	—	—	242,00	—	25	—	765	21	49
Marby »	9,0	38	32	64,95	885,50	151,95	116,05	5,41	14,70	—	—	220,50	—	32	—	1,109	65	61
Bergs »	37,0	193	171	302,05	2,312,18	311,51	356,80	18,38	102,92	—	—	824,49	—	174	—	3,041	40	299
Klöfsjö »	8,4	65	30	59,73	1,006,13	54,13	196,93		18.66	—	—	10,27	—	30	—	709	—	101
Rätans »	15,2	91	48	85,86	1,396,26	20,53	225,86		22,40	—	—	117,60	—	45	1	1,282	—	155
Ovikens »	44,5	151	108	262,49	3,217,82	392,12	332,46	21,50	68,61	—	—	2,131,00	—	247	—	3,838	171	788

2639,

35.	37.	39.	40.	44.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	53.	55.	56.	58.	59.	60.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
loppet af				Skördebeloppet (utan utsädets afdrag).														Antal vid årets slut underhållne								
Ärter.	Vicker.	Potatis.	Lin o. Hampa.	Hvete, höst-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Vicker.	Potatis.	Andra Rotfrukter.	Lin och Hampa, frö.	Lin och Hampa, spånadsämne.	Gräs och andra foderväxter till grönfoder.	Gräs och andra foderväxter till hö.	Hästar öfver 3 år.	Hästar under 3 år.	Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
Kubikfot.				Kubikfot.											Centner.											
—	—	4,239	—	—	1,360	—	9,291	1,363	1,445	—	—	13,432	1,658			—	—	357	5	—	39	1,084	127	1,622	1,310	144
4	—	2,581	—	—	504	—	6,338	134	870	9	—	5,134				—	—	240	8	—	13	690	99	1,228	858	100
?	?	2,228		—	467	—	3,834	561	65	8	91	4,519				—	—	197	1	—	14	508	103	1,040	928	63
—	—	1,341		—	295	—	2,968	97	199	—	—	2,662				—	—	127	—	—	9	331	64	595	782	62
—	—	2,210		—	726	—	4,431	548	557	—	—	6,442	1,042			—	—	161	4	—	25	557	91	708	739	77
220	—	2,516	31	—	1,226	—	8,236	—	1,097	761	—	5,714				—	—	218	42	—	50	619	121	1,134	565	116
—	—	433		—	173	—	1,399	—	—	—	—	1,838				—	—	44	1	1	2	170	21	316	53	10
24	—	704		—	45	—	1,390	—	69	—	—	1,414				—	—	78	11	—	17	186	53	345	249	32
271	—	2,078	14	—	1,836	—	7,677	—	—	819	—	7,445		22	17	—	—	194	26	—	4	580	85	1,280	769	30
202	—	1,772		—	699	—	4,911	58	—	788	—	6,330				—	—	191	5	—	16	552	85	1,545	1,053	73
443	3	5,348	24	1	2,604	2	12,319	406	532	61	—	9,749	556			—	—	387	42	—	24	884	254	1,714	479	135
83	—	813		—	621	—	3,156	—	94	219	—	2,259				—	—	69	1	2	4	182	41	516	3	27
221	—	2,713	62	—	1,784	—	8,655	52	422	16	—	5,362				—	—	236	49	—	25	654	122	1,422	468	95
2,178	—	3,178	45	—	2,263	—	10,610	6	645	22	—	7,307		29	8	—	—	437	100	1	21	1,019	243	2,086	2,065	110
91	—	676	5	—	317	—	1,773	—	16	3	—	1,303		3	1	—	—	79	25	—	—	194	57	496	184	18
158	—	1,939	9	—	879	—	4,525	—	—	—	—	3,686		2	1	—	—	293	53	—	9	639	152	1,396	1,126	31
113	—	4,146	4	—	401	—	7,486	—	—	1	—	10,183		7	1	—	—	345	168	5	82	1,190	500	2,925	2,889	25
1	—	567		—	15	—	1,184	—	—	—	—	996	2			—	—	81	24	—	19	259	132	683	616	10
37	—	5,729		—	477	—	7,065	—	—	—	—	6,736				—	—	769	145	—	90	1,790	490	3,902	2,832	90
—	—	385		—	114	—	816	121	123	—	—	1,178				—	—	68	6	—	15	217	57	397	383	18
—	—	4,897	14	2	459	—	8,757	—	—	—	—	19,436				—	—	312	62	—	30	1,089	265	2,698	2,696	22
—	—	1,715		—	202	—	1,775	—	—	—	—	7,658				—	—	133	22	—	12	381	92	732	734	4
—	—	2,136		—	—	—	2,783	—	—	—	—	7,954				—	—	157	13	—	20	642	179	1,616	—	—
4,046	3	54,344		3	17,467	2	121,379	3,346	6,134	2,707	91	138,737				—	—	5,173	813	9	549	14,417	3,433	30,396	21,781	1,292
403	—	2,799	17	39	1,434	6	7,307	529	20	34	—	4,171		4	5	—	—	222	51	4	15	564	219	967	191	101
360	—	2,816	2	—	1,575	—	7,301	306	100	255	—	4,428		1	1	—	—	202	15	1	17	487	94	945	166	75
496	—	4,119	34	—	661	—	6,796	88	194	—	—	5,624	200	8	9	—	—	182	48	—	26	654	320	1,115	1,282	66
124	—	715	12	—	248	—	1,899	5	21	94	—	1,699	43		1	—	—	50	15	—	—	131	29	216	158	23
123	—	962	25	—	326	1	2,608	72	93	13	—	1,799	62	1	3	—	—	80	21	—	11	227	81	390	268	20
297	—	3,402	48	—	1,221	—	8,654	41	482	7	—	7,866	547	26	55	—	—	355	39	1	22	1,254	379	2,352	779	141
58	—	1,233	7	—	77	—	1,098	—	54	—	—	1,590				—	—	87	13	—	18	464	141	845	603	37
21	—	1,392	9	—	249	3	1,996	—	200	—	—	2,088				—	—	131	11	—	21	624	152	1,183	762	57
417	—	3,115	36	—	1,632	—	9,278	212	1,661	3	—	6,636	522		31	—	—	307	70	7	62	1,057	416	1,715	285	177

1.	2.	3.	4.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	25	26.	27.	28.	30.	31.	32.	33.	34.
		Antal		Odlad ägovidd använd till									Hela utsädesbe-					
Kommunens namn.	Nuvarande mantal.	Brukningsdelar.	Jordtorp o. andra jordlägenheter.	höstsäd.	vårsäd; stråsäd.	vårsäd; baljväxter.	potatis.	andra rotfrukter.	spånadsväxter.	gräs och andra foderväxter till skörd.	andra växtslag.	träde.	Hvete, höst-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.
				Qvadratrefvar.									Kubikfot.					
Mysjö »	25,0	81	79	119,81	1,339,50	177,56	187,73	18,94	34,02	—	—	720,00	—	121	—	1,635	5	303
Näs' »	23,4	78	71	118,00	2,055,00	182,00	167,50			—	—	786,00	—	50	—	2,484	77	199
Hackås' »	24,7	103	75	107,10	2,107,00	288,00	198,20	8,50		—	—	703,00	2	73	—	2,694	64	422
Undersåkers »	13,6	75	72	—	980,00	18,00	164,00			—	—	—	—	—	—	1,504	14	2
Mörsills »	6,3	34	21	33,50	427,50	37,50	28,56			—	—	160,00	—	59	—	653	41	92
Åre »	32,0	139	50	—	1,077,00	—	167,00			—	—	—	—	—	—	1,577	64	—
Kalls »	22,9	125	52	6,00	1,249,25	1,00	217,00	0,50		—	—	67,00	—	21	—	1,766	107	152
Offerdals »	50,7	296	148	494,25	3,850,00	563,25	1,177,00		87,25	—	—	154,75	—	228	—	6,254	66	272
Alsens »	36,1	133	82	134,00	2,906,00	490,25	361,50		41,50	—	—	900,50	—	106	—	3,186	80	470
Mattmars »	13,8	67	37	40,50	1,709,00	244,50	112,75		54,50	—	—	245,00	—	17	—	1,379	45	630
Rödöns »	32,3	147	62	343,00	3,319,00	660,00	405,80	6,00	38,80	—	—	452,00	—	220	—	3,356	548	796
Näskotts »	12,4	45	43	120,00	1,233,00	234,00	141,00	1,00	13,00	—	—	89,00	—	92	—	1,344	137	320
Aspås' »	15,8	91	38	159,70	1,363,00	323,00	243,50	0,90	19,80	—	—	147,50	—	95	—	1,654	50	173
Ås' »	23,7	91	46	204,00	1,860,00	393,50	205,80		33,70	—	—	492,00	—	141	—	2,155	92	288
Summa	551,6	2,383	1,548	3,443,99	42,832,94	5,820,35	6,121,51		322 57	—	—	10,511,61	6	2,184	2	51,489	2,704	5,828
Herjeådalens Fögderi.																		
Svegs socken	23,6	168	32	97,95	165,54	13,83	310,33		15,96	—	—	—	—	68	28	1,737	125	15
Elfros' »	13,7	68	20	49,76	899,28	6,66	82,22		13,54	—	—	—	—	45	203	751	102	25
Lillherrdals »	20,3	136	44	75,33	698,25	—	101,08			—	—	203,30	—	76	—	729	222	9
Linsälls »	8,7	57	21	—	253,83	—	51,55			—	—	—	—	6	54	93	?	—
Öfver-Hogdals »	7,1	30	11	Uppgifter saknas för öfrigt.														
Ytter-Hogdals »	12,8	113	65															
Hede »	14,5	97	25	70,00	390,60	—	126,93			—	—	70,00	—	29	—	720	—	—
Wemdalens »	12,8	83	31	72,80	416,40	—	90,53			—	—	72,80	—	22	—	671	—	—
Tännäs med Ljusnedals socken	15,7	84	29	—	42,56	—	182,56			—	—	—	—	—	—	35	25	—
Storsjö kapell	4,6	43	1	—	105,28	—	27,44			—	—	—	—	—	—	150	—	—
Summa af det uppgifna	133,8	879	279	365,84	2,971,74	20,49	972,64		29,50	—	—	346,10	—	246	285	4,886	474	49
Summa för landsbygden	1,096,7	5,912	3,000	7,447,73	83,995,04	7,729,91	13,234,98			—	—	18,379,89	7	4,981	287	97,179	4,751	8,975
Östersunds stad	0,67	125	—	—	239,00	20,00	132,60	30,00	—	1,840,21	76,00	12,00	—	—	—	236	—	—
Summa af uppgifter för hela länet	1,097,4	6,037	3,000	7,447,73	84,234,04	7,749,91	13,367,58			—	—	18,391,89	7	4,981	287	97,415	4,751	8,975

35.	37.	39.	40.	44.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	53.	55.	56.	58	59.	60.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
loppet af				Skördebeloppet (utan utsädets afdrag).														Antal vid årets slut underhållne								
Ärter.	Vicker.	Potatis.	Lin o. Hampa.	Hvete, höst-.	Råg, höst-.	Råg, vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Vicker.	Potatis.	Andra Rotfrukter.	Lin och Hampa, frö.	Lin och Hampa, spånadsämne.	Gräs och andra foderväxter till grönfoder.	Gräs och andra foderväxter till hö.	Hästar öfver 3 år.	Hästar under 3 år.	Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
Kubikfot.				Kubikfot.											Centner.											
188	—	1,999	36	—	747	—	5,662	6	923	9	—	4,384	220		17	—	—	154	24	1	39	490	205	1,159	219	83
271	—	1,811		—	819	—	6,166	173	391	124	—	3,480				—	—	136	21	—	19	539	160	1,145	169	104
395	—	2,228		6	1,058	—	6,396	96	772	26	—	3,919	61			—	—	187	18	1	20	598	229	1,196	377	116
—	—	2,454		—	—	—	2,187	—	—	—	—	4,063				—	—	153	9	—	25	568	197	1,381	1,089	4
75	—	714		—	176	—	1,564	—	25	—	—	1,497				—	—	71	7	—	17	236	86	520	372	20
—	—	2,582		—	—	—	2,388	—	—	—	—	4,192				—	—	250	11	—	67	984	405	2,055	1,511	7
2	—	5,434		—	13	—	2,578	16	72	—	—	7,050	6			—	—	237	33	5	60	888	282	1,705	1,228	32
802	—	10,979	97	—	985	—	15,700	34	427	121	—	26,823		24	22	—	—	466	154	2	145	1,672	721	3,679	4,180	158
570	—	3,882	28	—	415	—	8,458	210	1,083	33	—	6,885			10	—	—	206	49	—	61	686	285	1,499	1,562	85
260	—	1,381	36	—	124	—	2,687	—	1,070	—	—	2,602			17	—	—	132	29	—	17	451	212	869	861	52
743	—	3,832	45	—	2,211	—	8,418	434	1,254	30	—	7,012	169	3	17	—	—	244	59	3	58	646	206	1,275	1,195	123
289	—	1,615	8	—	611	—	3,711	175	387	5	—	3,897			3	—	—	108	18	1	32	292	84	520	499	54
364	—	1,918	17	—	805	—	4,220	35	304	37	—	4,518			6	—	—	159	41	3	22	393	146	903	872	56
378	5	1,964	25	—	985	—	5,164	68	601	16	—	3,351		3	14	—	—	190	27	1	11	396	102	895	664	58
6,636	5	63,346		45	16 372	10	122,236	2,500	10,134	807	—	119,574				—	—	4,309	783	30	785	14,301	5,151	28,529	19,292	1,649
15	—	2,055	6	—	292	61	6,764	105	40	10	—	12,022			5	—	—	186	8	13	28	917	213	1,388	263	11
5	—	771	9	—	276	66	3,584	85	26	—	—	3,786			9	—	—	69	5	9	15	398	95	638	123	5
—	—	740		—	390	—	2,761	—	—	—	—	2,525				—	—	217	10	3	63	1,104	200	1,581	549	7
1	—	339		—	5	—	611	4	—	—	—	660				—	—	81	4	4	32	433	128	591	59	—
—	—	853		—	148	—	2,894	—	—	—	—	4,282				—	—	167	5	5	50	804	140	937	551	—
—	—	589		—	158	—	2,928	—	—	—	—	2,959				—	—	117	—	10	37	625	45	637	303	—
—	—	1,674		—	—	—	—	—	—	—	—	5,828				—	—	233	28	16	28	1,042	296	1,810	476	12
—	—	244		—	—	—	—	—	—	—	—	710				—	—	63	10	4	6	223	92	299	121	—
21	—	7.265	15	—	1,269	127	19.542	194	66	10	—	32.772			14	—	—	1.133	70	64	259	5,546	1.209	7.881	2,447	35
10,703	8	124,955	—	48	35,108	139	263,157	6,040	16,334	3,524	91	291,083				—	—	10,615	1,666	103	1,584	34,264	9,793	66,806	43,520	2.976
2	12	789	—	—	—	—	1.700	—	—	20	—	2,353	700	—	—	76	9.885	44	—	—	1	166	—	—	—	65
10,705	20	125,744	—	48	35,108	139	264,857	6,040	16,334	3,544	91	293,436	—	—	—	—	—	10,659	1,666	103	1,585	34,430	9,793	66,806	43,520	3,041

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för Jemtlands län.

Provinsen Jemtland.

A. Brukningssätt: allmännast tvåskiftes, halfva åkern besådd med vårsäd, halfva i träde, denna dock ofta delvis använd för ärter, potatis och höstråg. I Ragunda och Hammerdals härader $^2/_3$ säde, $^1/_3$ träde, denna delvis använd på förenämnde sätt. Vexelbruk, eller öfvergång dertill, i Östersunds stad och dess närhet. Hufvudsäde: korn; — af rotfrukter: potatis.

B. Vidd af nyodling: temligen betydlig; men arealen kan ej ens på ett ungefär uppgifvas.

C. » af vattenaftappning: obetydlig.

D. » af underdikning: obetydlig.

E. » af ängsvattning: nästan ingen.

F. » af mergling: på vissa trakter ej så ringa.

G. » af skogssådd: ingen.

H. » af skogsplantering: ingen.

I. Väderlek, sånings- och skördetider: väderleken mest kall, regnig och blåsig. Skarpa frostnätter. Såningstider för säd: varierande mellan 12 Maj—4 Juni. Skördetider för säd: varierande mellan 25 Augusti—15 September. Skördetider för höslåttern: inom Juli och Augusti månader.

K. Skördens beskaffenhet, vigt m. m.: allmänt svag och frostskadad; mångenstädes totalt förfrusen. Vigt: Korn, varierande mellan 15—35 skålp. pr kubikfot; Råg, mellan 20—38 skålp. pr kubikfot. Potatisskörden ytterst dålig. Grässkörden inbergades oskadad, till qvantiteten nära medelmåttan; men högst odryg till utfodring, hvadan stor foderbrist inträdde på våren.

L. Skörden af hö från naturlig äng: ej fullt medelmåttig.

M. » af halm: under medelmåttan.

N. Öfverskott till afsalu: af säd och andra jordbruksalster — intet.

O. Brist för eget behof: af säd och andra jordbruksalster — högst betydlig.

P. Öfverskott till afsalu: af kreatur och andra ladugårdsalster — temligen betydligt.

Q. Brist för eget behof: af kreatur och andra ladugårdsalster — i allmänhet ingen.

R. Vanlig årslön för dräng: 85—225 R:dr, för piga: 40—100 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: 200—330 R:dr, för piga: 100—225 R:dr.

T. Dagsverkspriser: sommar-, mans, högsta: 2 R:dr 50 öre, lägsta: 67 öre; qvins, högsta: 1 R:dr 12 öre, lägsta: 33 öre.
vinter-, » » 2 » » 25 öre; » » 75 öre, » 8 öre.

U. Skogstillgång: i allmänhet öfverflödande rik, eller åtminstone för eget behof mer än tillräcklig; blott i 3—4 socknar knapp.

V. Afyttring af skogsalster: ganska betydlig, företrädesvis under form af skogsförsäljningar på vissa, 20—50, års afverkning, till bolag eller enskilde.

X. Bränntorfsmossar begagnade: inga.

Y. Planterade fruktträd: nästan inga. Endast på Frösön några äple- och körsbärsträd.

Z. Binäringar: få och obetydliga, utom trävaruafverkning, som i temligen stor skala bedrifves. Dessutom idkas förnämligast: varuforsling, kolning och körslor för bruken; tegel- och kalkbränning, spjeltakläggning, åkdonsredskaps- och laggkärlstillverkning, tillverkning af träskedar och dricksstop, af tälgstenskokkärl, af skjutgevär, tobakspipor och andra smiden, ylle- och bomullsväfnader samt stickade arbeten, något jagt och fiske — till afsalu; deremot till husbehofvet nästan alla möjliga yrken och handtverk, för hvilka allmogen i allmänhet besitter stor fallenhet och, i enstaka fall, en ganska högt utbildad arbetsskicklighet.

Provinsen Herjeådalen.

A. Brukningssätt: allmännast enskiftes eller ensädesbruk, utan egentligt träde. Hufvudsäde: korn; — af rotfrukter: potatis.

B. Vidd af nyodling: mindre betydlig.

C. » af vattenaftappning: nästan intet.

D. » af underdikning: nästan intet.

E. » af ängsvattning: intet.

F. » af mergling: intet.

G. » af skogssådd: intet.

H. » af skogsplantering: intet.

I. Väderlek, sånings- och skörde-tider: väderleken mest kall, regnig och blåsig, dock öfverhufvud gynnsammare än i Jemtland. Sånings tider för säd varierande mellan 20—31 Maj; skördetider för d:o mellan 20 Augusti—10 September; för höslåttern: inom Juli och Augusti månader.

K. Skördens beskaffenhet, vigt m. m.: i allmänhet temligen god; dock på många ställen total missväxt; öfverhufvud till beskaffenheten bättre än i Jemtland. Vigt ofullständigt uppgifven, beräknades på några ställen till: Korn 28—34 skålp., Råg — 35 skålp. pr kubikfot.

L. Skörden af hö från naturlig äng: medelmåttig.

M. » af halm: under medelmåttan.

N. Öfverskott till afsalu: af säd och andra jordbruksalster: Intet.

O. Brist för eget behof: af säd och andra jordbruksalster: Temligen betydlig.

P. Öfverskott till afsalu: af kreatur och andra ladugårdsalster: Ej obetydligt.

Q. Brist för eget behof: af kreatur och andra ladugårdsalster: Ingen.

R. Vanlig årslön för dräng: 130—165 R:dr; för piga: 50—70 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: 380—480 R:dr; för piga: 190—260 R:dr.

T. Dagsverkspriser: sommar-, mans, högsta: 2 R:dr, lägsta: 1 R:dr 50 öre; qvins, högsta: 1 R:dr 50 öre, lägsta: 50 öre.
vinter-, » » 1 R:dr 50 öre, » 50 öre; » » 1 R:dr, » 25 öre.

U. Skogstillgång: öfverflödande rik och vida öfverstigande husbehofvet.

V. Afyttring af skogsalster: ganska betydlig, nästan uteslutande under form af skogsförsäljningar på vissa, 20—50, års afverkning, till bolag eller enskilde.

X. Bränntorfsmossar begagnade: inga.

Y. Antal planterade fruktträd: inga.

Z. Binäringar: mycket obetydliga, med undantag af skogsafverkningen. Dessutom bedrifvas: varuforsling, fiske, jagt, samt något smide.

Östersund den 25 Augusti 1866.

C. Cavallin.
Jemtlands läns Hushållnings-Sällskaps Sekreterare.

Stockholm, 1866. P. A. Norstedt & Söner.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

WESTERBOTTENS LÄN.

Länets Kongl. Hushållnings-Sällskap har, jemte de å formuläret Litt. A socknevis utförda, och så vidt sig göra låtit för länet nedsummerade uppgifter, rörande jordbruket och boskapsskötseln, äfven benäget meddelat Statistiska Central-Byrån följande upplysningar rörande sättet för uppgifternas insamlande och den tillförlitlighet, hvarå de kunna göra anspråk:

"Sedan Förvaltnings-Utskottet genom Lands-Kontoret och vederbörande Häradsskrifvare erhållit uppgifter, i enlighet med 1865 års mantalslängder, å hvarje hemmans- och lägenhets-innehafvares namn och hemmanens mantal, samt befintliga brukningsdelar, afskrefvos berörde uppgifter, som blifvit meddelade uti kolumnerna N:is 1, 2, 3, 4 af Form. A, i en följd för hvarje socken åter å särskilda blanketter för hvarje by, enstaka hemman eller lägenhet; hvarefter så väl de för socknar gemensamma, som för hvarje by, hemman eller lägenhet afsedda blanketterna tillställdes Bestyrelserna för Hushållnings-Sällskapets filial-afdelningar, med anmodan till dem att utlemna sist omförmälda blanketter till de mest trovärdiga och upplysta personer inom vissa smärre delar af socknarne för ifyllning i hvad anginge uppgifter om sådd, skörd, underhållne kreatur och den för skörd använda jordvidd, samt att, sedan berörde uppgifter till Bestyrelserna återkommit, införa dessa uti det för socknen gemensamma uppgifts-exemplaret, hvilket derefter borde till Förvaltnings-Utskottet återsändas. Sedan så skett, öfverlemnades uppgifterna till Förste Landtmätaren och Styresmannen för Afvittringen i länet för anteckning om hemmanens och lägenheternas areala förhållanden.

Som afvittringen blifvit afslutad endast uti Nordmalings, Bjurholms, Degerfors, Löfångers och Skellefteå socknar, kan arealen med någon tillförlitlighet icke uppgifvas i några andra socknar än dessa. Uppgifterna om öfrige socknarnes areal äro approximativa, genom beräkning, hvad inägo-vidden angår, af utsädes-belopp och underhållna kreatur, samt, hvad beträffar arealen af skogbärande mark och hela ägovidden, genom beräkning af socknarnes skattetal och jemförelse med andra socknars vidd. Hvad särskildt Lappmarks-socknarne angår, har Förvaltnings-Utskottet vid beräkningen af den odlade jorden och ängsmarken följt samma grund som vid beräkningen af inägovidden å det inre landet, men kan deremot den skogbärande markens areal inom Lappmarkerna så mycket mindre låta sig beräknas, som Lappmarkshemmanen icke blifvit tillerkända någon annan rätt till dem omgifvande skogsmark, än den till nödigt hustimmer och vedbrand. Af denna anledning och då någon karta öfver Lappmarkerne icke finnes, och uppmätning af samma mark icke ägt rum, har Förvaltnings-Utskottet, vid beräkningen af Lappmarks-socknarnes hela vidd, följt de uti A. HAHRS Statistiska Tablå öfver Sverige meddelade uppgifter.

Något sammandrag af kolumnerna N:is 10—17 har Förvaltnings-Utskottet icke kunnat upprätta i brist af uppgifter från filial-afdelningarne; hvilket åter sannolikt har sin grund deri, att en stor del af jorden ännu icke är uppmätt. Med full tillförlitlighet kan dock meddelas, att största delen af Länets jordbrukande befolkning, hvar för sig, innehafva en odlad ägovidd öfver 4 till och med 40 tunnland.

Uppgifterne om antalet underhållne kreatur äro, efter Förvaltnings-Utskottets tanke, fullt tillförlitliga, hvaremot uppgifterne om utsäde, skörd och dertill använd ägovidd i vissa fall visat sig mindre tillförlitliga, hvarföre Utskottet funnit sig nödsakadt vidtaga rättelser, der misstagen uti inkomna uppgifter varit alltför mycket i ögonen fallande.

Slutligen anser Förvaltnings-Utskottet sig böra tillkännagifva, att den uppgifna hö-afkastningen synbarligen blifvit inom olika socknar olika beräknad, i det inom somliga socknar all hötillgång, så väl från odlad jord, som naturlig äng blifvit uppgifven, men i andra åter endast från den odlade jorden, samt att Förvaltnings-Utskottet för detta år icke kunnat derutinnan åstadkomma någon rättelse. Umeå den 20 November 1866.

På Westerbottens Läns Kongl. Hushållnings-Sällskaps Förvaltnings-Utskotts vägnar:

E. V. ALMQUIST.

Alfr. Ährling."

1.	2.	3.	4.	5.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Socknarnes namn.	Nuvarande mantal.	Antal			Deraf			Antal ägare af				Antal brukare af			
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.	Hela ägovidden.	åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	odlad jord							
				Tunnland.				4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.	4 tunnland och derunder.	öfver 4 till och med 40 tunnland.	öfver 40 till och med 200 tunnland.	öfver 200 tunnland.
Nordmaling	53,06	490	244	245,500	5,718	7,486	113,996								
Bjurholm	16,79	298	72	94,140	686	10,201	27,513								
Umeå	162,36	1,599	260	238,280	8,516	22,550	189,719	102	1,064	73	—	201	1,067	74	
Wännäs	25,33	386	172	62,500	1,071	4,671	53,958	18	328	21	—	23	326	21	
Degerfors	31,99	400	227	382,050	3,287	14,448	93,143				—				
Säfvar	30,96	390	163	75,000	2,845	22,550	49,615	170	300		—				
Bygdeå	43,22	558	150	107,500	2,724	15,622	89,154	167	391	2	—	160	411	4	1
Nysätra	36,33	303	17	72,000	3.022	4,499	63,479				—				
Löfånger	62,48	439	9	103,737	1,816	9,069	83,808		362	50	—				
Burträsk	62,80	674	103	220,000	3,762	12,851	138,387				—				
Skellefteå	171,48	1,549	234	484,581	7,140	41,021	285,552		778	102	—				
Norsjö	27,40	191	97	242,240	724	6,823	54,400				—				
Jörn		121	73		437	5,116					—				
Lycksele	61,46	431	121	3,765,366	2,470	17,538		311	189		—				
Stensele	15,82	123	—		322	2,370					—				
Sorsele	13,93	159	—	1,171,000	416	3,774					—				
Åsele	36,16	249	8	430,459	1,062	19,800		189	58		—				
Fredrika	16,09	105	2	150,429	255	13,228		84	19		—				
Dorothea	23,67	175	—	344,830	380	3,513		154	13		—	153	13		
Wilhelmina	39,80	388	—	1,527,438	709	69,186		365	26		—				
Summa för länet	931,18	9,028	1,952	9,717,050	47,362	306,316					—				

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865.

A. Brukningssätt: allmännast ensädesbruk under den tid jorden hålles öppen för sädesodling, hvaremot jorden periodiskt antingen igensås eller ock af sig sjelf får igenvalla till flerårig gräsväxt.

B. Vidd af nyodling: kan icke uppgifvas.

C. » af vattenaftappning: kan icke uppgifvas.

D. » af underdikning: ingen.

E. » af ängsvattning: kan icke uppgifvas.

F. » af mergling: ingen.

G. » af skogssådd: ingen.

H. » af skogsplantering: ingen.

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
Odlad ägovidd använd till										Hela utsädesbeloppet af						
höstsäd.	vårsäd;		potatis.	andra rotfrukter.	spånads-växter.	gräs och andra foder-växter till		andra växtslag.	träde.	Hvete		Råg		Korn.	Hafre.	Bland-säd.
	stråsäd.	balj-växter.				bete.	skörd.			höst-.	vår-.	höst-.	vår-.			
Tunnland.										Tunnor.						
134,16	2,008	—	202,50	—	36,90	—	2,057	—	875	—	—	67,08	19,18	2,861,66	93,38	37,08
1,80	419	—	58,25	—	21,70	—	15	—	54	—	—	3,60	1,12	614,75	6,75	5
67,29	2,860,95	3	336,94	27,18	425,14	11,85	3,607,13	20	1,136,96	1,25	—	53,31	8,49	3,632,06	251,26	59,44
7,90	646,60	—	87,73	—	48,57	0,10	109,80	—	468,95	—	—	4,38	0,66	1,096,26	1,56	2,91
48,50	957,50	—	136,75	1,50	32,25	—	1,704,50	—	406	—	—	22	7	1,204	6	36
5,25	700,50	—	83,50	0,06	17,37	—	1,886,25	—	172,50	—	—	2,25	—	884	32	1,25
70,51	1,012,30	—	90,71	4,50	15,50	—	1,262	—	169	—	—	25,17	0,43	1,233,10	27	7,40
35,78	800	—	87,31	—	3,06	—	1,819	—	107	—	—	17,89	9,06	1,000,25	13,10	15,75
96,50	304	—	121,64	—	22	—	837	—	188,25	—	—	48,25	11,50	1,717	56	22,25
183,56	1,725	—	234,41	—	10,60	—	963	—	175	0,12	—	19,66	—	2,363,60	—	—
339	4,266	1,25	650	4	100	57	2,100	—	623	0,75	0,16	192	16,75	5,912	160	60,50
29,90	388	—	26	—	1	—	192	—	56	—	—	17,50	1,52	537	—	5,50
20,80	185	—	16	—	0,40	—	147	—	37	—	—	10	—	354	—	3,75
60	993	2	122	2	4	9	799	0,25	43	0,04	0,04	29,80	8,20	1,860,40	—	2,70
1,62	201,94	—	101,94	—	0,57	—	17	—	—	—	—	3,25	—	302,91	—	—
—	153,50	—	48,50	—	—	—	215	—	—	—	—	—	—	206	—	—
9	522,25	—	69,25	1	0,75	—	193,25	—	—	—	—	4,25	0,25	518,25	6	—
7.75	185,50	—	35,50	0,12	1,25	3,50	12	0,96	—	—	—	5,50	—	261,12	—	—
1,80	302	—	60	—	0,50	—	19,90	—	—	—	—	0,88	0,25	299,12	—	—
3,50	584,12	0,87	95	0,75	—	—	26	—	—	—	—	2	—	584,12	—	—
1,124,62	19,215,16	7,12	2,663,93	41,11	741,56	81,45	17,981,83	21,21	4,511,66	2,16	0,20	528,77	84,41	27,441,60	653,00	259,53

I. Väderlek, sånings- och skörde-tider: sådden verkställdes mellan den 18 Maj och den 12 Juni. Skörden inträffade mellan den 20 Augusti och medlet af September. Väderleken var i början af sommaren kall, straxt efter midsommar inträdde någon värme, hvilken dock ej hade lång varaktighet. Natten mot den 24 Augusti inträffade stark frost.

K. Skördens beskaffenhet, vigt, m. m.: skörden å all säd blef af högst dålig beskaffenhet. Kornet, ortens hufvudsäde, kan i medeltal icke uppskattas till högre vigt, sistlidne år, än 120 ℔ pr tunna.

L. Skörden af hö från naturlig äng: missväxt.

M. » af halm: vida under medelmåttan.

N. Öfverskott till afsalu: } af säd och andra jord-bruksalster } brist.

O. Brist för eget behof: }

P. Öfverskott till afsalu: } af kreatur och andra la-dugårdsalster } till följd af den inträffade missväxten å foder har en betydlig nedslagtning af kreatur ägt rum, hvilket åter förorsakat mindre tillgång å smör och mjölk, än som för eget behof vanligen erfordras.

Q. Brist för eget behof: }

1.	35.	39.	40.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	55.
	Hela utsädesbeloppet af			Skördebeloppet								
Socknarnes namn.	Ärter.	Potatis.	Lin och Hampa.	Hvete höst-.	Hvete vår-.	Råg höst-.	Råg vår-.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Potatis.
	Tunnor.		Kannor.	Tunnor.								
Nordmaling	—	1,215,41	1,771	—	—	413,75	51,66	6,341	36	110	—	5.513,17
Bjurholm	0,12	349,50	694	—	—	10,50	2,75	1,593,75	2	20	0,12	1,224
Umeå	—	2,131,87	5,047,57	0,50	—	113,22	31,72	6,349,26	134,50	115,50	—	6,791
Wännäs	—	666,76	103,74	—	—	11,10	1,20	1,822,10	1	5,50	—	1,670,70
Degerfors	—	554	920,50	—	—	71,75	15	3,073,75	5	101,75	—	3,103,50
Säfvar	—	280	554	—	—	5	—	1,049,75	27,87	5	—	933,12
Bygdeå	—	472,30	491	—	—	253,50	0,33	1,591,11	80,60	9	—	1,350,80
Nysätra	—	494,63	98,06	—	—	66,06	16	1,489,80	1,66	30,69	—	1,763,53
Löfånger	—	729,25	703	—	—	248,25	31	3,805	21	66	—	3,308,25
Burträsk	—	1,406,50	342	1,30	—	139,30	—	4,387,20	—	—	—	5,394,40
Skellefteå	0,50	1,757,25	119	0,50	0,50	742,25	84,50	11,115,50	40	124	1,50	10,246,75
Norsjö	—	159,56	2,80	—	—	105,30	7,60	2,148	—	10,50	—	931,51
Jörn	—	95,25	1,75	—	—	60	—	1,416	—	14	—	760
Lycksele	0,16	915,16	165	0,16	0,16	90,50	14,25	3,433,30	—	6,50	—	4,998,20
Stensele	—	424,66	19	—	—	5,61	—	443,31	—	—	—	1,189,75
Sorsele	—	203,50	—	—	—	—	—	577	—	—	—	628,50
Åsele	0,50	298,50	28	—	—	19,12	1,25	2,127,25	1,50	—	—	1,644,75
Fredrika	—	118,87	2,12	—	—	—	—	609,12	—	—	—	774
Dorothea	0,25	274	22,50	—	—	3,41	—	1,331,66	—	—	—	1,661,16
Wilhelmina	0,25	688,25	—	—	—	2,50	—	693	—	—	—	2,209
Summa för länet	1,78	13,235,22	11,085,04	2,46	0,66	2,361,12	257,26	55,396,86	351,13	618,44	1,62	56,096,09

R. Vanlig årslön för dräng: 100 R:dr; — piga: 50 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: 285 R:dr; — piga: 150 R:dr.

T. Dagsverks-priser: sommar-, mans: högsta 1 R:dr 50 öre, lägsta 1 R:dr; — qvins: högsta 1 R:dr, lägsta 37 öre.
vinter-, » » 1 R:dr 25 öre, » 50 öre; — » » 50 öre, » 25 öre.

U. Skogstillgång:
V. Afyttring af skogsalster: skogstillgången tillräcklig för eget behof i Umeå, Bygdeå, Nysätra och Löfånger; god i Nordmaling, Wännäs och Skellefteå; tillräcklig för afsalu i länets öfriga socknar.

X. Bränntorfsmossar: finnas, men begagnas icke.

Y. Antal planterade fruktträd: inga.

Z. Binäringar: biskötsel idkas icke. Laxfiske idkas i länets elfvar äfvensom vid hafskusten, men var, ehuru icke obetydliga qvantiteter lax till andra orter afyttrats, sistlidne år mindre gifvande än vanligt. Strömmingsfiske idkas likaledes, och kan man antaga, att sedan ortens behof blifvit fylldt, omkring 3,000 tunnor kunnat utom länet afsättas. Hufvudsakliga binäringen är skogshygget. Erfarenheten bekräftar dock ständigt, att de socknar, hvilkas innevånare minst egnat sig åt denna binäring, dock äro de, der jemförelsevis största välmågan äger rum. Tjärubränning och Pottasketillverkning intaga ock bland binärin-

56.	58.	59.	61.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
(utan utsädets afdrag).				Antal vid årets slut underhållne								
Rofvor.	Lin och Hampa		Gräs och andra foder-växter till hö.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
	frö.	spånads-ä me.		öfver 3 år.	under 3 år.							
Tunnor.	Kannor.	Skålpund.	Centner.									
—	—	9,183	119,728	713	58	58	63	3,505	690	4,536	120	372
—	—	5,280	42,576	286	36	3	33	977	147	1,599	320	16
79	—	48,987	284,952,25	1,242	69	3	58	4,611	511	4,042	213	460
—	—	9,743	44,064	307	17	1	22	1,107	167	1,482	103	104
16,50	39	8,969	28,652	508	65	3	58	1,913	363	3,824	197	128
—	—	4,922	23,990	285	18	7	16	1,016	131	1,349	102	73
4,70	40	4,368	120,795,50	509	29	56	45	1,761	223	2,233	18	103
49,86	364	6,909	45,132	333	43	—	44	1,409	308	1,824	69	172
—	—	5,510	70,771	428	36	14	33	2,103	414	2,722	72	225
—	—	12,137	133,819	759	72	2	56	2,509	222	4,908	106	247
23	42	16,725	418,392	1,767	170	13	101	5,541	1,051	12,292	548	631
—	—	220	8,035	275	17	—	75	1,196	299	1,731	37	60
—	—	74	6,347	204	14	—	67	893	187	1,547	24	46
15	65	1,711	15,872	581	108	8	110	2,591	577	5,800	362	76
—	—	212	5,049	235	30	1	86	1,010	235	2,256	221	6
—	—	—	4,378	206	5	—	52	830	162	2,232	37	—
—	—	330	8,756	305	76	1	76	1,511	333	2,442	338	34
—	—	—	3,224	108	13	3	21	531	152	1,094	44	8
—	2	218	9,984	213	61	—	45	983	238	1,829	716	1
—	—	—	9,000	437	178	2	95	2,291	665	4,279	185	1
188,06	**552**	**135,498**	**1,403,516,75**	**9,701**	**1,115**	**175**	**1,156**	**38,288**	**7,075**	**64,021**	**3,832**	**2,763**

garne ett icke oväsentligt rum. Salpeter tillverkas inom åtskilliga socknar. Nästlidne år inlöstes för Kronans räkning 1650 Centner 22 ℔ Salpeter mot 78,186 R:dr 74 öre R:mt. Bland Lappmarks-befolkningen utgör renskötseln, jagten och fisket väsentliga binäringar, under det nämnde näringar utgöra de egentliga Lapparnes enda näringsmedel.

Brukningsdel, största: $1^{59}/_{64}$ mantal; minsta: $^{3}/_{128}$ mantal. Umeå den 19 November 1866.

På Westerbottens Läns Kongl. Hushållnings-Sällskaps Förvaltnings-Utskotts vägnar:

E. V. ALMQUIST.

Alfr. Ährling.

STOCKHOLM, 1866. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

BIDRAG TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

1865.

NORRBOTTENS LÄN.

Jemte en fögderi- och socknevis enligt formuläret Litt. A upprättad redogörelse, har Kongl. Hushållnings-Sällskapet benäget meddelat följande skrifvelse:

Förvaltnings-Utskottet ser sig sent omsider i stånd att till Kongl. Central-Byrån öfversända det bidrag till Sveriges jordbruks-statistik, som omfattar Norrbottens Län. Förvaltnings-Utskottet skulle önskat, att detta bidrag kunnat blifva fullständigt och tillförlitligt. Men strängt taget är det icke någondera delen. Det är ofullständigt både deruti, att uppgifter saknats från en hel socken, nemligen Öfver-Torneå, och deruti, att flera frågor lemnats obesvarade. Förvaltnings-Utskottet har föredragit att lemna rummet tomt framför att fylla det med en orimlighet eller med en siffruppgift, hvars riktighet icke ens approximativt kunnat beräknas. Det approximativa blir här det tillförlitliga. Närmare har man icke kunnat komma. Och har man kommit det faktiska så nära, torde väl äfven ändamålet vara vunnet.

Förvaltnings-Utskottet skulle visserligen icke vara tillfredsställdt med det resultat, som hittills vunnits, om icke Utskottet vore förvissadt, att de hinder, som vid första början ställt sig mot detta arbete, så småningom skola bortfalla, så att en gång äfven öfver Norrbotten en fullständig och tillförlitlig jordbruks-statistik skall kunna upprättas.

Förvaltnings-Utskottet har äran bifoga ett Cirkulär, som meddelar upplysning om den väg, hvarpå Utskottet försökt att komma till målet.

Luleå i Juli 1867.

På Norrbottens Läns Kongl. Hushållnings-Sällskaps Förvaltnings-Utskotts vägnar:

S. P. BERGMAN.

August Cajanus.

Cirkulär till Ordföranden i *hushållsgille.*

Uti nådig skrifvelse den 3 Mars 1865 i fråga om anskaffande af fullständigare statistiska bidrag till kunskapen om landets jordbruk än som hitintills kunnat erhållas, har Kongl. Maj:t funnit godt i nåder besluta:

att början till ett fortgående, mer och mer fullständigt insamlande af uppgifter till Rikets jordbruksstatistik nu bör göras;

att Hushållningssällskapen härvid erhålla nådigt uppdrag att, hvart för sitt område, ombesörja insamlandet af primäruppgifterna samt deras granskning och bearbetande till sammandrag;

att åt hvarje Hushållningssällskaps egna omprröfning öfverlemnas att anordna förfarandet vid uppgifternes insamlande och granskning på det sätt, som för vinnande af tillförlitlighet och fullständighet pröfvas lämpligast;

att insamlandet af ifrågavarande uppgifter bör taga sin början med redogörelsen för jordbruket under året 1865 och alltså omfatta såväl den skörd, hvilken då fallit, som det till samma skörd använda utsäde;

att de uppgifter till jordbruksstatistiken, hvilkas årliga meddelande ifrågasättes, böra insamlas *hvarje år* under Februari och Mars månader och afse hvad som rörer det förutgångna årets skörd och det för *denna skörd* gjorda vår- och höstutsäde, äfvensom antalet vid nästförutgångna års slut underhållna kreatur.

Med anledning häraf och tillföljd af Kongl. Hushållningssällskapets beslut, får Förvaltnings-utskottet härmed anmoda Ordföranden i hushållsgille, att, vid allmänt sammanträde med gillets ledamöter och andra för saken nitälskande personer, indela gillets område i underafdelningar, samt genom någon pålitlig och dertill lämplig person inom hvarje afdelning insamla uppgifter till besvarande af följande frågor:

1:o. Antal ägare och brukare af sådana områden, som nämnas i 10:de till och med 17 kolumnerna af medgående formulärblanketter A.
2:o. Antal jordtorp.
3:o. Beloppet i tunnor och kappar fast mål för kolumnerna 28 t. o. m. 65.
4:o. Antalet kreatur vid förra årets slut, enligt kolumnerna 66 t. o. m. 75.
5:o. Geometrisk vidd å hvad som under året blifvit odladt.
6:o. d:o d:o af hvad som blifvit förbättradt genom vattenaftappning.
7:o. d:o d:o å hvad som blifvit grunddikadt.
8:o. d:o d:o å hvad som blifvit iordningsställdt till ängsvattning.
9:o. Om skörden af hö från naturliga ängar blifvit *god, medelmåttig* eller *knapp*.
10:o. Om skörden af halm blifvit *god, medelmåttig* eller *knapp*.
11:o. Om säd och andra jordbruksalster lemnat *öfverskott till afsalu,* varit *tillräckliga för eget behof,* eller *om brist för eget behof förefunnits.*
12:o. Om kreatur och andra ladugårdsprodukter lemnat *öfverskott till afsalu,* varit *tillräckliga för eget behof* eller *om brist för eget behof förefunnits.*
13:o. Huru mycket utsäde af hvarje särskildt slag utsås på 1 geometriskt tunnland?

Till ledning vid insamlandet af dessa uppgifter bifogas utdrag af jordeboken och mantalslängden, upptagande alla hemman och lägenheter inom kommunen.

Sedan svar på dessa frågor ingått, anmodas Ordföranden att å formulärblanketten litt. A införa uppgifterna, sedan de i allmänt gillessammanträde blifvit granskade och der så nödigt funnits rättade, samt att å yttre sidan af blanketten besvara de der framställda frågorna, dels enligt uppgifterna från afdelningarne och dels enligt hvad Hushållsgillet i öfrigt har sig derom bekant.

De å formulärblanketterna befintliga kolumnerna 1 till och med 6 samt 18 till och med 27 lemnas öppna för att härstädes kompletteras. st. blanketter till uppgifternas insamlande och summering följa härjemte.

Denna tabell sålunda ifylld insändes till Förvaltnings-utskottet innan April månads utgång.

Luleå den 6 Februari 1866.

På Förvaltnings-utskottets vägnar:

S. P. BERGMAN.

August Cajanus.

1.	2.	3.	4.	5.	7.	8.	9.	30.	31.	32.	33.	39.	40.
Socknarnes Namn.	Nuvarande mantal.	Antal.		Hela ägovidden.*)	Deraf			Hela utsädesbeloppet af					
		Brukningsdelar.	Jordtorp och andra jordlägenheter.		åker och annan odlad jord.	naturlig äng.	skogbärande mark.	Råg. höst.	Råg. vår.	Korn.	Hafre.	Potatis.	Lin och Hampa.
				Tunnland.				Tunnor.					Kannor.
Luleå Fögderi.													
Neder-Luleå				201,775	3,321	23,013	175,441	145	5	2,557	2	644	26
Öfver-Luleå	362,518	2,739	407	478,294	2,933	26,259	449,102	149	16	2,247		831	261
Piteå				704,960	3,455	51,331	650,174	191		2,556		1,016	
Arvidsjaur	36,547	295	81					6		716		569	
Arjeplog										100		178	
Kalix Fögderi.													
Råneå				348,558	1,968	16,325	330,265	30	19	1,817	39	568	50
Neder-Kalix	184,769	1,237	220	253,785	1,150	21,149	231,486	83	10	2,800	120	450	
Öfver-Kalix								10	3	1,113	6	144	
Gellivare	44,021	382	281**)							527		39	
Jockmock										264		107	
Torneå Fögderi.													
Neder-Torneå				52,747	426	11,837	40,484	70		584		80	
Carl Gustaf	110,210	1,125	201	71,626	812	11,172	59,642	56		1,081		174	
Öfver-Torneå													
Pajala										1,256		516	
Juckasjärvi	14,682	128	**)							130		228	
Enontekis										27		19	
Summa för landsbygden	752,747	5,906	1,190										
Städerna.													
Luleå	1			5,703	160	1,234	4,309	1		70	34	50	
Piteå	3			7,949	100	878	6,971	8		100	16	70	
Haparanda	0,58			3,474	50	203	3,221	10		80		20	
Summa för hela länet	757,327	5,906	1,190	2,128,871	14,375	163,401	1,951,095	759	53	18,025	217	5,703	337

*) Häruti ingå endast de afvittrade socknarne.

**) Antalet jordtorp m. m. af 281 omfatta Gellivare, Jockmock, Juckasjärvi och Enontekis tillsammans.

46.	47.	48.	49.	55.	66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.
Skördebeloppet (utan utsädets afdrag).					Antal vid årets slut underhållne								
Råg.		Korn.	Hafre.	Potatis.	Hästar		Oxar.	Tjurar.	Kor.	Ungnöt under 2 år.	Får.	Getter.	Svin.
höst.	vår.				öfver 3 år.	under 3 år.							
Tunnor.													
684	21	9,872	16	3,721	806	40	3	56	3,419	578	5,971	37	151
828	28	9,240	2	5,265	927	105		99	4,397	862	7,023	85	163
1,450		6,578		3,913	1,249	2	1	7	4,181	729	7,306	249	77
28		1,677		2,306	409	65	5	76	1,412	297	3,823	281	42
		237		625	115	19	4	38	361	67	1,128	327	
205	81	7,004	11	3,865	611	35	3	35	2,452	527	4,489	170	90
500	40	11,456		3,400	600	600	50	75	3,800	500	4,400	500	20
69		3,995		634	402		1	52	1,277	91	2,320		7
		1,211		103	304	2		42	1,357	194	3,439	26	
		626		409	267	14	5	64	751	121	1,899	517	4
100		3,629		300	217				1,103				
76		4,441		712	217	16	2	19	1,097	183	1,389		17
		4,478		2,166	386	24		58	1,761	299	3,307		
		360		1,536	80	20		20	1,100	100	1,500	20	
		42		132	20			6	233	18	377		
10		600		56	65		2		106		24		
14		5	3	7	53				260	20	30		
20		450		80									
3,979	170	65,901	32	29,230	6,728	942	76	647	29,067	4,586	48,425	2,212	571

Upplysningar till Jordbruks-statistiken för år 1865.

A. Brukningssätt: Intill senaste tider nästan uteslutande ensädesbruk, som dock på ett och annat ställe t. ex. i Neder-Luleå och Neder-Kalix börjat utbytas mot vexelbruk.

B. Vidd af nyodling: omkring 500 tunnland.

C. d:o af vattenaftappning: omkring 700 tunnland.

D. d:o af underdikning: några få tunnland.

E. d:o af ängsvattning: omkring 2,000 tunnland.

F. d:o af mergling: ingen.

G. d:o af skogssådd: ingen.

H. d:o af skogsplantering: ingen.

I. Väderlek, sånings- och skörde-tider: Sådden verkställdes i slutet af Maj och början af Juni. Skörden inträffade mellan den 19 Augusti och början af September. Väderleken var under Maj och Juni 1—3 grader kallare än medium för samma månader under 27 föregående år; under Juli gynnsam, men i medlet af Augusti starka nattfroster.

K. Skördens beskaffenhet, vigt, m. m.: Skördens beskaffenhet i allmänhet dålig.

L. Skörden af hö från naturlig äng: knapp.

M. d:o af halm: medelmåttig.

N. Öfverskott till afsalu: } af säd och andra jordbruksalster: } brist.
O. Brist för eget behof:

P. Öfverskott till afsalu: } af kreatur och andra ladugårdsalster: } Till följd af penningebrist har icke obetydlig nedslagtning af kreatur ägt rum, men af samma orsak har allmogen börjat afyttra mera smör än under föregående gynnsammare tider.
Q. Brist för eget behof:

R. Vanlig årslön för dräng: 100—200 R:dr; för piga: 40—70 R:dr, i husbondes kost.

S. Värdet af stat och lön för dräng: 400 R:dr och deröfver; för piga: 200 R:dr och deröfver.

T. Dagsverkspriser: sommar-, mans-, högsta: 2 R:dr; lägsta: 1 R:dr; qvins-, högsta: 1 R:dr 25 öre; lägsta: 37 öre.
vinter-, » » 1 R:dr 25 öre; » 50 öre » » 75 öre; » 25 öre.

U. Skogstillgång: } Skog saknas ingenstädes till eget behof och är tillräcklig för afsalu i flere af länets socknar, ehuru tillgången aftagit vid vattendragen och skogshandteringen i allmänhet icke bedrifvits med det afseende på framtiden, som varit önskligt. Största skadan har dock uppkommit genom skogseldar, hvilka åter i befolkningens vårdslöshet hafva sitt ursprung.
V. Afyttring af skogsalster:

X. Bränntorfsmossar finnas, men begagnas icke.

Y. Antal planterade fruktträd: några få.

Z. Binäringar: *Fisket* utgör en icke oväsentlig del af befolkningens näringsgrenar; isynnerhet intager laxfisket i länets elfvar ett vigtigt rum såsom lemnande tillräcklig fångst för afsalu, hvaremot strömmingsfisket vanligen icke fyller länets behof. Vigtigaste rummet såsom binäring upptager likväl *skogsafverkningen*, som till och med hotat att öfvergå till hufvudnäring. Att denna ensidighet i länets näringsverksamhet likväl icke ländt befolkningen till båtnad, ådagalägges bäst af det förhållande, att skuldsättningen och jordbrukets förfall äro störst i de socknar, hvarest skogshandteringen ifrigast bedrifvits. Såsom binäringar få äfven nämnas *tjärubränning, pottasketillverkning, limkokning* och *salpeterberedning*, hvilka, jemte *jagt* och *fiske*, utgöra lappmarksbefolkningens hufvudsakliga binäringar, hvaremot de egentliga Lapparne uteslutande egna sig åt *renskötsel, jagt* och *fiske*.

Stockholm, 1867. P. A. Norstedt & Söner.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
BIBLIOTEKET
STOCKHOLM 27